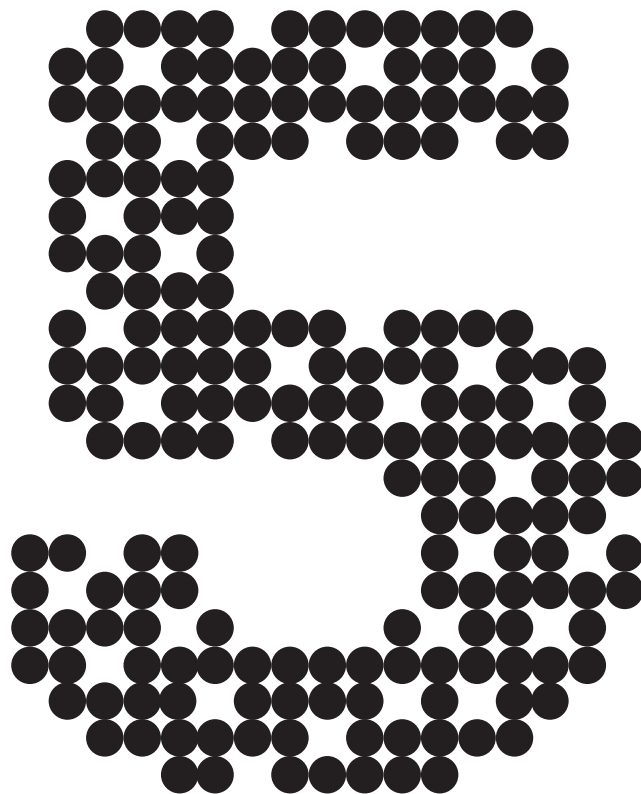

Comptes anuals consolidats i Informe d'auditoria

**BANCO DE SABADELL, S.A. I SOCIETATS
QUE FORMEN EL GRUP BANC
SABADELL**

Comptes anuals consolidats i Informe de gestió consolidat
corresponents a l'exercici anual
acabat el 31 de desembre de 2020

Índex dels Comptes anuals consolidats i Informe de gestió consolidat de l'exercici 2020 del grup Banco de Sabadell, S.A.

Estats financers consolidats	
Balanços consolidats del grup Banc Sabadell.....	304
Comptes de pèrdues i guanys consolidats del grup Banc Sabadell.....	307
Estats de canvis en el patrimoni net consolidats del grup Banc Sabadell.....	309
Estats de fluxos d'efectiu consolidats del grup Banc Sabadell.....	312
Memòria consolidada	
Nota 1 – Activitat, polítiques i pràctiques de comptabilitat.....	314
1.1 Activitat.....	314
1.2 Bases de presentació.....	314
1.3 Principis i polítiques comptables i criteris de valoració aplicats.....	322
1.3.1 Principis de consolidació.....	322
1.3.2 Combinacions de negocis.....	324
1.3.3 Valoració dels instruments financers i registre de les variacions sorgides en la seva valoració posterior.....	324
1.3.4 Deteriorament del valor dels actius financers.....	328
1.3.5 Operacions de cobertura.....	343
1.3.6 Garanties financeres.....	345
1.3.7 Transferències i baixa del balanç d'instruments financers.....	345
1.3.8 Compensació d'instruments financers.....	345
1.3.9 Actius no corrents i actius i passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda i operacions interrompudes.....	345
1.3.10 Actius tangibles.....	346
1.3.11 Arrendaments.....	347
1.3.12 Actius intangibles.....	349
1.3.13 Existències.....	351
1.3.14 Elements de patrimoni propi.....	351
1.3.15 Remuneracions basades en instruments de patrimoni.....	352
1.3.16 Provisions i actius i passius contingents.....	352
1.3.17 Provisions per pensions.....	353
1.3.18 Operacions en moneda estrangera i diferències de conversió.....	355
1.3.19 Reconeixement d'ingressos i despeses.....	356
1.3.20 Impost sobre els guanys.....	357
1.3.21 Estat de canvis en el patrimoni net consolidat.....	358
1.3.22 Estat de fluxos d'efectiu consolidat.....	359
1.4 Comparabilitat de la informació.....	359
Nota 2 – Grup Banc Sabadell.....	360
Nota 3 – Retribució a l'accionista i resultat per acció.....	364
Nota 4 – Gestió de riscos.....	365
4.1 Introducció.....	365
4.2 Fites principals de l'exercici.....	367
4.2.1 Perfil de risc del grup en l'exercici.....	367
4.2.2 Enfortiment de l'entorn de gestió i control del risc de crèdit.....	368
4.3 Principis generals de gestió de riscos.....	368
4.3.1 Política del marc global de riscos.....	369
4.3.2 Política d'apetència pel risc (<i>Risk Appetite Framework</i> – RAF).....	370
4.3.3 <i>Risk Appetite Statement</i> (RAS).....	370
4.3.4 Polítiques específiques per als diferents riscos rellevants.....	371
4.3.5 Organització global de la funció de riscos.....	371
4.4 Gestió i seguiment dels principals riscos rellevants.....	373
4.4.1 Risc estratègic.....	373
4.4.2 Risc de crèdit.....	375
4.4.3 Riscos financers.....	390
4.4.4 Risc operacional.....	409
Nota 5 – Recursos propis mínims i gestió de capital.....	413
Nota 6 – Valor raonable dels actius i passius.....	425
Nota 7 - Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista.....	435
Nota 8 – Valors representatius de deute.....	436
Nota 9 – Instruments de patrimoni.....	438

Nota 10 – Derivats mantinguts per negociar d'actiu i passiu.....	439
Nota 11 – Préstecs i bestretes.....	440
Nota 12 – Derivats - comptabilitat de cobertures d'actiu i passiu	448
Nota 13 – Actius no corrents i actius i passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	453
Nota 14 – Inversions en negocis conjunts i associades	456
Nota 15 – Actius tangibles	458
Nota 16 – Actius intangibles	462
Nota 17 – Altres actius	464
Nota 18 – Dipòsits en bancs centrals i entitats de crèdit.....	465
Nota 19 – Dipòsits de la clientela	466
Nota 20 – Valors representatius de deute emesos	466
Nota 21 – Altres passius financers	467
Nota 22 – Provisions i passius contingents.....	468
Nota 23 - Fons propis.....	473
Nota 24 – Un altre resultat global acumulat	475
Nota 25 – Interessos minoritaris (participacions no dominants)	477
Nota 26 – Exposicions fora del balanç	478
Nota 27 – Recursos de clients fora del balanç	479
Nota 28 – Ingressos i despeses per interessos	480
Nota 29 – Ingressos i despeses per comissions	481
Nota 30 – Resultats d'operacions financeres (net).....	482
Nota 31 – Altres ingressos d'exploració	483
Nota 32 – Altres despeses d'exploració	483
Nota 33 – Despeses d'administració	484
Nota 34 – Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o (-) guanys nets per modificació	488
Nota 35 - Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius no financers.....	489
Nota 36 – Guanys o (-) pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers, nets	489
Nota 37 – Guanys o (-) pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes	490
Nota 38 – Informació segmentada	490
Nota 39 – Situació fiscal (impost sobre els guanys d'activitats continuades).....	494
Nota 40 – Transaccions amb parts vinculades	498
Nota 41 – Retribucions i saldos amb els membres del Consell d'Administració i l'alta direcció.....	499
Nota 42 – Altra informació	501
Nota 43 – Esdeveniments posteriors.....	502
Annex I – Societats del grup Banc Sabadell	503
Annex II – Entitats estructurades – Fons de titulització.....	518
Annex III – Informació dels emissors en el mercat hipotecari i sobre el registre comptable especial hipotecari	519
Annex IV – Informació dels emissors en les cèdules territorials i sobre el registre comptable especial territorial	525
Annex V – Detall de les emissions vives i passius subordinats del grup	527
Annex VI – Altres informacions de riscos	531
Annex VII – Informe bancari anual	545

Glossari de termes sobre mesures de rendiment

Balanços consolidats del grup Banc Sabadell

El 31 de desembre de 2020 i 2019

En milers d'euros

Actiu	Nota	2020	2019 (*)
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista (**)	7	35.184.902	15.169.202
Actius financers mantinguts per negociar		2.678.836	2.440.866
Derivats	10	2.364.595	1.840.245
Instruments de patrimoni	9	1.115	3.701
Valors representatius de deute	8	313.126	596.920
Préstecs i bestretes		-	-
Bancs centrals		-	-
Entitats de crèdit		-	-
Clientela		-	-
<i>Promemòria: prestats o lliurats com a garantia amb dret de venda o pignoració</i>		<i>15.792</i>	<i>38.709</i>
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats		114.198	171.056
Instruments de patrimoni		12.516	-
Valors representatius de deute	8	101.682	171.056
Préstecs i bestretes		-	-
Bancs centrals		-	-
Entitats de crèdit		-	-
Clientela		-	-
<i>Promemòria: prestats o lliurats com a garantia amb dret de venda o pignoració</i>		-	-
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		-	-
Valors representatius de deute		-	-
Préstecs i bestretes		-	-
Bancs centrals		-	-
Entitats de crèdit		-	-
Clientela		-	-
<i>Promemòria: prestats o lliurats com a garantia amb dret de venda o pignoració</i>		-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		6.676.801	7.802.025
Instruments de patrimoni	9	169.983	212.074
Valors representatius de deute	8	6.506.818	7.589.951
Préstecs i bestretes		-	-
Bancs centrals		-	-
Entitats de crèdit		-	-
Clientela		-	-
<i>Promemòria: prestats o lliurats com a garantia amb dret de venda o pignoració</i>		<i>1.091.719</i>	<i>1.179.026</i>
Actius financers a cost amortitzat		174.488.258	181.422.646
Valors representatius de deute	8	18.091.189	19.218.721
Préstecs i bestretes	11	156.397.069	162.203.925
Bancs centrals		134.505	112.923
Entitats de crèdit		7.079.088	14.275.501
Clientela		149.183.476	147.815.501
<i>Promemòria: prestats o lliurats com a garantia amb dret de venda o pignoració</i>		<i>4.950.813</i>	<i>5.133.513</i>
Derivats - comptabilitat de cobertures	12	549.550	468.516
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès		458.849	249.552
Inversions en negocis conjunts i associades	14	779.859	733.930
Negocis conjunts		-	-
Associades		779.859	733.930
Actius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança		-	-
Actius tangibles	15	3.200.379	3.462.399
Immobilitzat material		2.852.287	2.947.770
D'ús propi		2.579.002	2.638.484
Cedit en arrendament operatiu		273.285	309.286
Inversions immobiliàries		348.092	514.629
<i>De les quals: cedit en arrendament operatiu</i>		<i>348.092</i>	<i>514.629</i>
<i>Promemòria: adquirit en arrendament</i>		<i>1.007.727</i>	<i>1.078.240</i>
Actius intangibles	16	2.596.083	2.564.983
Fons de comerç		1.026.105	1.031.824
Altres actius intangibles		1.569.978	1.533.159
Actius per impostos		7.151.681	7.008.327
Actius per impostos corrents		506.943	492.395
Actius per impostos diferits	39	6.644.738	6.515.932
Altres actius	17	908.356	1.495.936
Contractes d'assegurances vinculats a pensions		133.757	133.960
Existències		194.264	868.577
Resta dels altres actius		580.335	493.399
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	13	975.540	764.203
TOTAL ACTIU		235.763.292	223.753.641

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, a efectes comparatius.

(**) Vegeu-ne el desglossament en l'estat de fluxos d'efectiu consolidat del grup.

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a VII adjunts formen part integrant del balanç consolidat el 31 de desembre de 2020.

Balanços consolidats del grup Banc Sabadell

El 31 de desembre de 2020 i 2019

En milers d'euros

Passiu	Nota	2020	2019 (*)
Passius financers mantinguts per negociar		2.653.849	2.714.365
Derivats	10	2.437.919	1.842.553
Posicions curtes		215.930	871.812
Dipòsits		-	-
Bancs centrals		-	-
Entitats de crèdit		-	-
Clientela		-	-
Valors representatius de deute emesos		-	-
Altres passius financers		-	-
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		-	-
Dipòsits		-	-
Bancs centrals		-	-
Entitats de crèdit		-	-
Clientela		-	-
Valors representatius de deute emesos		-	-
Altres passius financers		-	-
<i>Promemòria: passius subordinats</i>		-	-
Passius financers a cost amortitzat		217.390.766	205.636.018
Dipòsits		193.234.442	178.898.181
Bancs centrals	18	31.881.351	20.064.641
Entitats de crèdit	18	10.083.381	11.471.187
Clientela	19	151.269.710	147.362.353
Valors representatius de deute emesos	20	20.413.398	22.569.896
Altres passius financers	21	3.742.926	4.167.941
<i>Promemòria: passius subordinats</i>		<i>2.923.190</i>	<i>3.088.538</i>
Derivats - comptabilitat de cobertures	12	782.657	728.769
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès		371.642	234.537
Passius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança		-	-
Provisions	22	983.512	430.434
Pensions i altres obligacions de prestacions definides postocupació		99.690	99.346
Altres retribucions als empleats a llarg termini		3.971	6.938
Qüestions processals i litigis per impostos pendents		114.097	66.889
Compromisos i garanties concedits		195.879	110.746
Restants provisions		569.875	146.515
Passius per impostos		206.206	240.803
Passius per impostos corrents		39.689	42.637
Passius per impostos diferits	39	166.517	198.166
Capital social reemborsable a la vista		-	-
Altres passius		883.022	784.154
Passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	13	-	10.155
TOTAL PASSIU		223.271.654	210.779.235

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, a efectes comparatius.

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a VII adjunts formen part integrant del balanç consolidat el 31 de desembre de 2020.

Balanços consolidats del grup Banc Sabadell

El 31 de desembre de 2020 i 2019

En milers d'euros

Patrimoni net	Nota	2020	2019 (*)
Fons propis	23	12.943.594	13.171.806
Capital		703.371	703.371
Capital desemborsat		703.371	703.371
Capital no desemborsat exigít		-	-
<i>Promemòria: capital no exigít</i>		-	-
Prima d'emissió		7.899.227	7.899.227
Instruments de patrimoni emesos diferents del capital		-	-
Component de patrimoni net dels instruments financers compostos		-	-
Altres instruments de patrimoni emesos		-	-
Altres elements de patrimoni net		20.273	39.742
Guany acumulats		5.444.622	4.858.681
Reserves de revaloració		-	-
Altres reserves		(1.088.384)	(977.687)
Reserves o pèrdues acumulades d'inversions en negocis conjunts i associades		264.484	223.975
Altres		(1.352.868)	(1.201.662)
(-) Accions pròpies		(37.517)	(8.533)
<i>Resultat atribuible als propietaris de la dominant</i>		2.002	767.822
(-) Dividends a compte		-	(110.817)
Un altre resultat global acumulat	24	(523.590)	(266.746)
Elements que no es reclassifiquen en resultats		(64.419)	(44.677)
Guany o (-) pèrdues actuàries en plans de pensions de prestacions definides		(693)	(2.361)
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda		-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts d'inversions en negocis conjunts i associades		-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		(63.726)	(42.316)
Ineficàcia de les cobertures de valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global [element cobert]		-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global [instruments de cobertura]		-	-
Canvis del valor raonable dels passius financers a valor raonable amb canvis en resultats atribuïbles a canvis en el risc de crèdit		-	-
Elements que es poden reclassificar en resultats		(459.171)	(222.069)
Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger (part eficaç)		211.841	114.237
Conversió de divises		(737.073)	(445.169)
Derivats de cobertura. Reserva de cobertura de fluxos d'efectiu (part eficaç)		39.798	89.845
Canvis del valor raonable dels instruments de deute valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		(871)	(2.137)
Instruments de cobertura (elements no designats)		-	-
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda		-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts de les inversions en negocis conjunts i associades		27.134	21.155
Interessos minoritaris (participacions no dominants)	25	71.634	69.346
Un altre resultat global acumulat		541	242
Altres partides		71.093	69.104
TOTAL PATRIMONI NET		12.491.638	12.974.406
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU		235.763.292	223.753.641
Promemòria: exposicions fora de balanç			
Compromisos de préstecs concedits	26	29.295.155	27.563.836
Garanties financeres concedides	26	2.035.638	2.107.412
Altres compromisos concedits	26	7.594.720	10.398.913

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, a efectes comparatius.

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a VII adjunts formen part integrant del balanç consolidat el 31 de desembre de 2020.

Comptes de pèrdues i guanys consolidats del grup Banc Sabadell

Corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2020 i 2019

En milers d'euros

	Nota	2020	2019 (*)
Ingressos per interessos	28	4.323.802	4.984.891
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		63.095	119.888
Actius financers a cost amortitzat		3.924.913	4.429.106
Ingressos restants per interessos		335.794	435.897
(Despeses per interessos)	28	(924.686)	(1.362.495)
(Despeses per capital social reemborsable a la vista)		-	-
Marge d'interessos		3.399.116	3.622.396
Ingressos per dividends		1.018	4.516
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	14	35.926	56.427
Ingressos per comissions	29	1.538.377	1.628.892
(Despeses per comissions)	29	(188.049)	(190.151)
Resultats d'operacions financeres (net)	30	1.226.417	37.947
Guany o (-) pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats, nets		782.143	152.483
Actius financers a cost amortitzat		728.200	65.277
Restants actius i passius financers		53.943	87.206
Guany o (-) pèrdues per actius i passius financers mantinguts per negociar, nets		444.354	(111.151)
Reclassificació d'actius financers des de valor raonable amb canvis en un altre resultat global		-	-
Reclassificació d'actius financers des de cost amortitzat		-	-
Altres guanys o (-) pèrdues		444.354	(111.151)
Guany o (-) pèrdues per actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats, nets		(9.544)	(2.470)
Reclassificació d'actius financers des de valor raonable amb canvis en un altre resultat global		-	-
Reclassificació d'actius financers des de cost amortitzat		-	-
Altres guanys o (-) pèrdues		(9.544)	(2.470)
Guany o (-) pèrdues per actius i passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats, nets		-	-
Guany o (-) pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, nets		9.464	(915)
Diferències de canvi (guany o (-) pèrdua), netes		(426.777)	88.309
Altres ingressos d'explotació	31	225.220	234.240
(Altres despeses d'explotació)	32	(509.093)	(550.822)
Ingressos d'actius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança		-	-
(Despeses de passius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança)		-	-
Marge brut		5.302.155	4.931.754

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, a efectes comparatius.

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a VII adjunts formen part integrant del compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici 2020.

Comptes de pèrdues i guanys consolidats del grup Banc Sabadell

Corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2020 i 2019

En milers d'euros

	Nota	2020	2019 (*)
(Despeses d'administració)		(2.938.134)	(2.743.459)
(Despeses de personal)	33	(1.884.576)	(1.648.836)
(Altres despeses d'administració)	33	(1.053.558)	(1.094.623)
(Amortització)	15, 16	(523.247)	(469.656)
(Provisions o (-) reversió de provisions)	22	(275.408)	(26.595)
(Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o (-) guanys nets per modificació)	34	(1.745.014)	(667.025)
(Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global)		288	3.748
(Actius financers a cost amortitzat)		(1.745.302)	(670.773)
Resultat de l'activitat d'explotació		(179.648)	1.025.019
(Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'inversions en negocis conjunts o associades)		(495)	6.605
(Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius no financers)	35	(40.401)	(86.236)
(Actius tangibles)		7.692	4.717
(Actius intangibles)		(2.025)	(6.964)
(Altres)		(46.068)	(83.989)
Guany o (-) pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers, nets	36	(2.867)	41.357
Fons de comerç negatiu reconegut en resultats		-	-
Guany o (-) pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes	37	102.582	(35.668)
Guany o (-) pèrdues abans d'impostos procedents de les activitats continuades		(120.829)	951.077
(Despeses o (-) ingressos per impostos sobre els resultats de les activitats continuades)	39	123.839	(174.199)
Guany o (-) pèrdues després d'impostos procedents de les activitats continuades		3.010	776.878
Guany o (-) pèrdues després d'impostos procedents d'activitats interrompudes		-	-
RESULTAT DE L'EXERCICI		3.010	776.878
Atribuïble a interessos minoritaris (participacions no dominants)	25	1.008	9.056
Atribuïble als propietaris de la dominant		2.002	767.822
Benefici (o pèrdua) per acció (en euros)	3	(0,01)	0,13
Bàsic (en euros)		(0,01)	0,13
Dil·uït (en euros)		(0,01)	0,13

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, a efectes comparatius.

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a VII adjunts formen part integrant del compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici 2020.

Estats de canvis en el patrimoni net consolidats del grup Banc Sabadell

Estats d'ingressos i despeses reconeguts consolidats
Corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2020 i 2019

En milers d'euros

	Nota	2020	2019 (*)
Resultat de l'exercici		3.010	776.878
Un altre resultat global	24	(256.545)	224.848
Elements que no es reclassifiquen en resultats		(19.742)	7.888
Guanys o (-) pèrdues actuàries en plans de pensions de prestacions definides		2.383	(2.902)
Actius no corrents i grups alienables d'elements mantinguts per a la venda		-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts de les inversions en negocis conjunts i associades		-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		(17.986)	193
Guanys o (-) pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global, nets		-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global (element cobert)		-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global (instruments de cobertura)		-	-
Canvis del valor raonable dels passius financers a valor raonable amb canvis en resultats atribuïbles a canvis en el risc de crèdit		-	-
Impost sobre els guanys relatiu als elements que no es reclassifiquen		(4.139)	10.597
Elements que es poden reclassificar en resultats		(236.803)	216.960
Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger (part eficaç)		97.604	(98.793)
Guanys o (-) pèrdues de valor comptabilitzades en el patrimoni net		97.604	(98.793)
Transferit a resultats		-	-
Altres reclassificacions		-	-
Conversió de divises		(291.902)	195.549
Guanys o (-) pèrdues per canvi de divises comptabilitzades en el patrimoni net		(291.902)	195.549
Transferit a resultats		-	-
Altres reclassificacions		-	-
Cobertures de fluxos d'efectiu (part eficaç)		(67.603)	122.152
Guanys o (-) pèrdues de valor comptabilitzades en el patrimoni net		69.626	77.343
Transferit a resultats		(137.951)	40.326
Transferit a l'import comptable inicial dels elements coberts		722	4.483
Altres reclassificacions		-	-
Instruments de cobertura (elements no designats)		-	-
Guanys o (-) pèrdues de valor comptabilitzades en el patrimoni net		-	-
Transferit a resultats		-	-
Altres reclassificacions		-	-
Instruments de deute a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		1.392	28.654
Guanys o (-) pèrdues de valor comptabilitzades en el patrimoni net		170.382	205.422
Transferit a resultats		(168.990)	(176.768)
Altres reclassificacions		-	-
Actius no corrents i grups alienables d'elements mantinguts per a la venda		-	-
Guanys o (-) pèrdues de valor comptabilitzades en el patrimoni net		-	-
Transferit a resultats		-	-
Altres reclassificacions		-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts de les inversions en negocis conjunts i associades		5.976	13.721
Impost sobre els guanys relatiu als elements que es poden reclassificar en guanys o (-) pèrdues		17.730	(44.323)
RESULTAT GLOBAL TOTAL DE L'EXERCICI		(253.535)	1.001.726
Atribuïble a interessos minoritaris (participacions no dominants)		1.307	9.180
Atribuïble als propietaris de la dominant		(254.842)	992.546

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, a efectes comparatius.

L'estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidats i l'estat total de canvis en el patrimoni net consolidat del grup Banc Sabadell constitueixen l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat.

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a VII adjunts formen part integrant de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat de l'exercici 2020.

Estats de canvis en el patrimoni net consolidats del grup Banc Sabadell

Estats totals de canvis en el patrimoni net consolidats
Correspondents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2020 i 2019

En milers d'euros

	Capital	Prima d'emissió	Instruments de patrimoni diferents del capital	Altres elements de patrimoni net	Guanyos acumulats	Reserves de revaluació	(-) Accions pròpies	Resultat atribuïbles a propietaris dominants	(-) Dividends a compte global	Un altre resultat global acumulat	Interessos minoritaris: Un altre resultat global acumulat	Interessos minoritaris: Altres elements	Total
	703.371	7.899.227	-	39.742	4.856.681	-	(977.687)	767.822	(110.817)	(266.746)	242	69.104	12.974.406
Fortes dels canvis en el patrimoni net													
Saldo d'obertura 31/12/2019	703.371	7.899.227	-	39.742	4.856.681	-	(977.687)	767.822	(110.817)	(266.746)	242	69.104	12.974.406
Efectes de la correcció d'errors	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Efectes dels canvis en les polítiques comptables	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo d'obertura 01/01/2020	703.371	7.899.227	-	39.742	4.856.681	-	(977.687)	767.822	(110.817)	(266.746)	242	69.104	12.974.406
Resultat global total del període	-	-	-	-	-	-	(110.697)	(767.822)	110.817	(256.844)	299	1.008	(253.535)
Altres variacions del patrimoni net	-	-	-	(19.469)	585.941	-	(28.984)	(767.822)	-	-	-	981	(229.233)
Emissió d'accions ordinàries	-	-	-	-	585.941	-	-	-	-	-	-	-	-
Emissió d'accions preferents	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Emissió d'altres instruments de patrimoni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exercici o venciment d'altres instruments de patrimoni emesos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Conversió de deute en patrimoni net	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reducció del capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividends (o remuneracions als socis) (*)	-	-	-	-	(12.539)	-	-	-	-	-	-	-	(112.539)
Compra d'accions pròpies	-	-	-	-	-	-	(145.769)	-	-	-	-	-	(145.769)
Verda o cancel·lació d'accions pròpies	-	-	-	-	-	-	116.785	-	-	-	-	-	117.376
Redistribució d'instruments financers del patrimoni net al passiu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Redistribució d'instruments financers del passiu al patrimoni net	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferències entre components del patrimoni net	-	-	-	-	657.005	-	-	(767.822)	110.817	-	-	-	-
Augment o (-) disminució del patrimoni net resultant de combinacions de negocis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pagaments basats en accions	-	-	-	1004	-	-	-	-	-	-	-	-	1.004
Altres augmentos o (-) disminucions del patrimoni net	-	-	-	(20.473)	4.1475	-	(112.886)	-	-	-	-	881	(89.305)
Saldo de tancament 31/12/2020	703.371	7.899.227	-	20.273	5.444.622	-	(1.088.384)	(37.517)	2.002	(523.590)	541	71.093	12.491.638

(*) Distribució del dividend complementari (vegeu la nota 3).

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a VII adjunts formen part íntegrament de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat el 31 de desembre de 2020. L'estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidats i l'estat total de canvis en el patrimoni net consolidat del grup Banc Sabadell constitueixen l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat.

Estats de canvis en el patrimoni net consolidats del grup Banc Sabadell

Estats totals de canvis en el patrimoni net consolidats
Corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2020 i 2019

En milers d'euros

	Capital	Prima d'emissió	Instruments de patrimoni diferents del capital	Altres elements de patrimoni net	Guanyos acumulats	Reserves de revaluació	Altres reserves	(-) Accions pròpies	Resultat atribuïble als propietaris de la dominant	Dividends a compte global	Un altre resultat global acumulat	Interessos minoritaris: Un altre resultat global acumulat	Interessos minoritaris: Altres elements	Total
	703.371	7.899.227	-	35.487	-	-	3.832.935	(143.452)	328.102	(110.739)	(491.470)	118	63.421	12.117.000
Fonts dels canvis en el patrimoni net														
Saldo d'obertura 31/12/2018	703.371	7.899.227	-	35.487	-	-	3.832.935	(143.452)	328.102	(110.739)	(491.470)	118	63.421	12.117.000
Efectes de la correcció d'errors	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Efectes dels canvis en les polítiques comptables	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo d'obertura 01/01/2019	703.371	7.899.227	-	35.487	-	-	3.832.935	(143.452)	328.102	(110.739)	(491.470)	118	63.421	12.117.000
Resultat global total del període	-	-	-	-	-	-	-	-	767.822	-	224.724	124	9.056	1.001.726
Altres variacions del patrimoni net	-	-	-	4.255	4.858.681	-	(4.810.622)	134.919	(328.102)	(78)	-	-	(3.373)	(144.320)
Emissió d'accions ordinàries	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Emissió d'accions preferents	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Emissió d'altres instruments de patrimoni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exercici o venciment d'altres instruments de patrimoni emesos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Conversió de deute en patrimoni net	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reducció del capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividends (o remuneracions als socis)	-	-	-	-	(56.270)	-	-	-	-	(10.817)	-	-	-	(167.087)
Compra d'accions pròpies	-	-	-	-	-	-	-	(20.624)	-	-	-	-	-	(210.624)
Venda o cancel·lació d'accions pròpies	-	-	-	-	-	-	(39.868)	345.843	-	-	-	-	-	305.675
Reclassificació d'instruments financers del patrimoni net al passiu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reclassificació d'instruments financers del passiu al patrimoni net	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferències entre components del patrimoni net	-	-	-	-	217.363	-	-	-	(328.102)	10.739	-	-	-	-
Augment o (-) disminució del patrimoni net resultant de combinacions de negocis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pagaments basats en accions	-	-	-	11.767	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11.767
Altres augmentos o (-) disminucions del patrimoni net	-	-	-	(7.52)	4.697.588	-	(4.770.754)	-	-	-	-	-	(3.373)	(84.051)
Saldo de tancament 31/12/2019	703.371	7.899.227	-	39.742	4.858.681	-	(977.687)	(8.533)	767.822	(110.817)	(266.746)	242	69.104	12.374.406

Es presenta, únicament i exclusivament, a efectes comparatius.

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a VI adjunts formen part integrant de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat el 31 de desembre de 2020.

Estats de fluxos d'efectiu consolidats del grup Banc Sabadell

Corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2020 i 2019

En milers d'euros

	Nota	2020	2019 (*)
Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació		20.421.390	(10.395.460)
Resultat de l'exercici		3.010	776.878
Ajustos per obtenir els fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació		2.373.743	1.438.317
Amortització		523.247	469.656
Altres ajustos		1.850.496	968.661
Augment/disminució net dels actius d'explotació		5.570.590	(11.821.101)
Actius financers mantinguts per negociar		(237.970)	(395.901)
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats		56.859	(29.743)
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		1.105.368	5.479.518
Actius financers a cost amortitzat		4.301.447	(16.457.905)
Altres actius d'explotació		344.886	(417.070)
Augment/disminució net dels passius d'explotació		12.509.147	(522.824)
Passius financers mantinguts per negociar		(60.517)	976.011
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		-	-
Passius financers a cost amortitzat		11.903.622	(1.570.415)
Altres passius d'explotació		666.042	71.580
Cobraments/Pagaments per impost sobre els guanys		(35.100)	(266.730)
Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió		237.644	2.232.503
Pagaments		(706.336)	(793.531)
Actius tangibles	15	(394.647)	(445.174)
Actius intangibles	16	(288.371)	(333.321)
Inversions en negocis conjunts i associades	14	(23.318)	(14.653)
Entitats dependents i altres unitats de negoci	Annex I	-	(383)
Actius no corrents i passius que s'han classificat com a mantinguts per a la venda		-	-
Altres pagaments relacionats amb activitats d'inversió		-	-
Cobraments		943.980	3.026.034
Actius tangibles	15, 36	189.957	252.844
Actius intangibles		-	-
Inversions en negocis conjunts i associades	14	70.106	114.615
Entitats dependents i altres unitats de negoci		-	-
Actius no corrents i passius que s'han classificat com a mantinguts per a la venda		683.917	2.658.575
Altres cobraments relacionats amb activitats d'inversió		-	-

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, a efectes comparatius.

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a VII adjunts formen part integrant de l'estat de fluxos d'efectiu consolidat de l'exercici 2020.

Estats de fluxos d'efectiu consolidats del grup Banc Sabadell

Corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2020 i 2019

En milers d'euros

	Nota	2020	2019 (*)
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament		(460.482)	(261.814)
Pagaments		(877.858)	(477.854)
Dividends		(112.539)	(56.270)
Passius subordinats		(424.600)	-
Amortització d'instruments de patrimoni propi		-	-
Adquisició d'instruments de patrimoni propi		(145.769)	(210.624)
Altres pagaments relacionats amb activitats de finançament		(194.950)	(210.960)
Cobraments		417.376	216.040
Passius subordinats		300.000	-
Emissió d'instruments de patrimoni propi		-	-
Alienació d'instruments de patrimoni propi		117.376	216.040
Altres cobraments relacionats amb activitats de finançament		-	-
Efecte de les variacions dels tipus de canvi		(182.852)	99.494
Augment (disminució) net de l'efectiu i equivalents		20.015.700	(8.325.277)
Efectiu i equivalents a l'inici de l'exercici	7	15.169.202	23.494.479
Efectiu i equivalents al final de l'exercici	7	35.184.902	15.169.202
Promemòria			
FLUXOS D'EFECTIU CORRESPONENTS A:			
Interessos percebuts		4.426.825	4.939.689
Interessos pagats		(980.300)	(1.329.782)
Dividends percebuts		1.018	4.516
COMPONENTS DE L'EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DE L'EXERCICI			
Efectiu	7	749.608	897.745
Saldos equivalents a l'efectiu en bancs centrals	7	33.842.492	13.587.274
Altres dipòsits a la vista	7	592.802	684.183
Altres actius financers		-	-
Menys: descoberts bancaris reintegrables a la vista		-	-
TOTAL EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DE L'EXERCICI		35.184.902	15.169.202
<i>Del qual: en poder d'entitats del grup, però no disponible pel grup</i>		-	-

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, a efectes comparatius.

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a VII adjunts formen part integrant de l'estat de fluxos d'efectiu consolidat de l'exercici 2020.

Memòria consolidada del grup Banc Sabadell de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2020

Nota 1 – Activitat, polítiques i pràctiques de comptabilitat

1.1 Activitat

Banco de Sabadell, S.A. (a partir d'ara, també Banc Sabadell, el banc o la societat), amb domicili social a Alacant, avinguda Óscar Esplá, 37, té per objecte social el desenvolupament de l'activitat bancària i està subjecte a la normativa i les regulacions de les entitats bancàries que operen a Espanya. La supervisió de Banc Sabadell en base consolidada la duu a terme el Banc Central Europeu (BCE).

El banc és la societat dominant d'un grup d'entitats (vegeu l'Annex I i la nota 2) l'activitat de les quals controla directament o indirectament i que constitueixen, juntament amb aquest, el grup Banc Sabadell (en endavant, el grup).

1.2 Bases de presentació

Els comptes anuals consolidats de l'exercici 2020 del grup han estat elaborats d'acord amb el que estableixen les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea (NIIF) aplicables en tancar l'exercici 2020, tenint en compte la Circular 4/2017 del Banc d'Espanya, de 27 de novembre, i altres disposicions del marc normatiu d'informació financera aplicable al grup, de tal manera que mostren la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera consolidada del grup el 31 de desembre de 2020 i dels resultats de les seves operacions, dels canvis en el patrimoni net i dels fluxos d'efectiu, consolidats, que s'han produït en l'exercici 2020.

Els comptes anuals consolidats s'han preparat a partir dels registres de comptabilitat mantinguts pel banc i per cadascuna de les entitats restants integrades en el grup. Inclouen les reclassificacions i els ajustos necessaris per homogeneïtzar els principis i les polítiques comptables, així com els criteris de valoració als aplicats pel grup, descrits en aquesta mateixa nota.

La informació continguda en aquests comptes anuals consolidats és responsabilitat dels administradors de l'entitat dominant del grup. Els comptes anuals consolidats de l'exercici 2020 del grup han estat formulats pels administradors de Banc Sabadell en la reunió del Consell d'Administració de data 29 de gener de 2021 i estan pendents d'aprovació per la Junta General d'Accionistes, la qual s'espera que els aprovi sense canvis significatius.

Aquests comptes anuals consolidats, llevat de menció en sentit contrari, es presenten en milers d'euros. Per tal de presentar els imports en milers d'euros, els saldos comptables han estat objecte d'arrodoniment; per això, és possible que els imports que apareguin en certes taules no siguin la suma aritmètica exacta de les xifres que els precedeixen.

Normes i interpretacions emeses per l'International Accounting Standards Board (IASB) que han entrat en vigor en l'exercici 2020

Durant l'exercici 2020 han entrat en vigor i han estat adoptades per la Unió Europea les normes següents:

Normes	Títols
Modificacions de la NIC 1 i NIC 8	Definició de material
Modificacions de la NIIF 9, NIC 39, NIIF 7, NIIF 4 i NIIF 16 (*)	Reforma de la taxa d'interès de referència (fases 1 i 2)
Modificacions de la NIIF 3	Combinacions de negocis
Modificacions de la NIIF 16	Reduccions del lloguer relacionades amb la COVID-19

(*) Les modificacions corresponents a la fase 2 han estat aprovades per a la seva aplicació a la UE amb posterioritat al tancament de l'exercici 2020, i el grup ha optat per la seva aplicació anticipada en l'exercici 2020.

Modificacions de la NIC 1 i NIC 8 "Definició de material"

Aquestes modificacions estableixen una nova definició de "material" a fi d'ajudar les companyies a prendre decisions que impliquin l'aplicació de judicis en relació amb la informació que s'hagi d'incorporar en els estats financers. D'acord amb la nova definició, una informació és material si la seva omissió, distorsió o enfosquiment podrien raonablement tenir un impacte en les decisions que els usuaris prenen sobre la base dels estats financers de l'entitat.

Les modificacions de la fase 1 tenen per objecte assegurar que les companyies poden continuar proporcionant informació rellevant durant el període d’incertesa que sorgeix com a conseqüència de la substitució de les taxes d’interès de referència, en particular les taxes interbancàries d’oferta (IBOR).

D’acord amb això, s’han modificat alguns requeriments específics de la comptabilitat de cobertures a fi de mitigar els impactes negatius que es podrien derivar de la substitució de les taxes d’interès de referència, que podrien donar lloc al fet que les entitats haguessin de discontinuar les seves relacions de cobertura. Aquestes modificacions permeten que les entitats apliquin la comptabilitat de cobertures des de l’assumpció que la taxa d’interès de referència en què es basen els fluxos d’efectiu dels instruments de cobertures i de les partides cobertes no es veurà afectada per la incertesa existent com a conseqüència de la reforma de les taxes d’interès.

D’altra banda, les modificacions de la fase 2 tenen per objecte abordar els problemes que afecten la informació financera quan es fan canvis en els fluxos d’efectiu dels instruments financers o de les relacions de cobertura com a conseqüència de la reforma de l’IBOR. A continuació es presenta un resum de les principals novetats:

- Com a solució pràctica, es permet la modificació dels actius financers, els passius financers i els passius per arrendament dels arrendataris que sigui requerida com a conseqüència directa de la reforma de l’IBOR, efectuada sobre una base econòmicament equivalent que es comptabilitzarà mitjançant l’actualització prospectiva del tipus d’interès efectiu. Si la modificació no compleix els requisits d’aquesta solució pràctica, s’hauran d’aplicar els requisits generals de la NIIF 9 i la NIIF 16.
- Així mateix, es proporcionen excepcions temporals específiques per a les relacions de cobertura comptable en circumstàncies en què sorgeixen canvis en els elements coberts i en els instruments de cobertura com a conseqüència de la reforma de l’IBOR. Les modificacions permeten modificar la designació i la documentació d’una relació de cobertura per reflectir aquests canvis, sense necessitat d’interrompre la relació de cobertura o designar-ne una de nova. Els canvis permesos inclouen redefinir el risc cobert per fer referència a una taxa d’interès de referència alternativa (especificada contractualment o no) modificant la descripció de l’element cobert i l’instrument de cobertura per reflectir la taxa d’interès de referència alternativa, així com la descripció de com s’avaluarà l’efectivitat de la cobertura. Així mateix, es proporcionen excepcions addicionals per a requisits específics de comptabilitat de cobertures si es compleixen determinades condicions.

El grup ha optat per aplicar les modificacions de la fase 2 de manera anticipada en l’exercici 2020, i fer-ho de manera retrospectiva a les seves relacions de cobertura.

A més, el grup va optar inicialment per aplicar la NIC 39 a les relacions de cobertura, de manera que les modificacions de la NIIF 9 relacionades amb aquest àmbit no li resulten aplicables.

L’impacte d’aquestes modificacions en les relacions de cobertura a Espanya no ha estat significatiu. La major part de les relacions de cobertura a Espanya estan basades en l’EURIBOR, que no ha estat objecte de substitució, sinó que només se n’ha modificat la metodologia de càlcul, per la qual cosa els impactes de l’entrada en vigor d’aquesta norma no han estat significatius per a aquestes relacions de cobertura.

Per la seva banda, TSB ha iniciat en l'exercici 2020 la substitució de permutes sobre tipus d'interès (IRS) referenciats a la taxa interbancària d'oferta de Londres (LIBOR) per instruments equivalents referenciats a SONIA. Les modificacions de la fase 2 permeten que la relació de cobertura amb els IRS referenciats a SONIA no es discontinuï, atès que la substitució es duu a terme com a conseqüència de la reforma de l'IBOR i els IRS referenciats a SONIA són econòmicament equivalents als IRS originals referenciats al LIBOR. Durant l'exercici 2020, TSB ha modificat les condicions de determinats instruments de renda fixa per un import de 500 milions de lliures esterlines, els interessos dels quals es calculaven utilitzant el LIBOR i als quals des del setembre de 2020 se'ls aplica SONIA. A més, TSB ha substituït IRS referenciats al LIBOR que tenien un nocial de 1.518 milions de lliures esterlines per IRS referenciats a SONIA. La resta d'IRS referenciats al LIBOR tenen un nocial de 25.981 milions de lliures esterlines, del qual 8.188 milions de lliures esterlines corresponen a derivats de cobertura, i seran substituïts durant l'exercici 2021. El grup està avaluant en aquests moments els canvis que caldrà dur a terme sobre aquests instruments, havent assumit que la modificació del LIBOR com a taxa de referència d'aquests instruments no tindrà impacte en la relació de cobertura.

Modificacions de la NIIF 3 "Combinacions de negoci"

Aquestes modificacions tenen per objecte introduir millores en la definició de negoci per tal d'ajudar les entitats a diferenciar entre compres d'actius i adquisicions de negocis. Aquesta distinció és rellevant perquè només es genera fons de comerç en les adquisicions de negocis.

La definició modificada de negoci incideix en el fet que l'objectiu d'un negoci és proporcionar béns i serveis als consumidors, mentre que l'antiga definició s'enfocava en l'obtenció de dividends, la reducció de costos o altres beneficis per part dels inversors.

Modificacions de la NIIF 16 "Reduccions del lloguer relacionades amb la COVID-19"

Aquestes modificacions tenen per objecte simplificar la comptabilitat dels arrendataris que hagin rebut ajudes vinculades als seus lloguers com a conseqüència de la COVID-19, com ara carències o reduccions del lloguer, i permeten que aquestes ajudes no es considerin modificacions dels contractes d'arrendament. Seran aplicables a les ajudes vinculades a la COVID-19 que suposin una reducció dels pagaments que calgui efectuar fins al 30 de juny de 2021. Aquestes modificacions no tenen impacte en la comptabilitat dels arrendadors.

Normes i interpretacions emeses per l'IASB no vigents

El 31 de desembre de 2020, les següents són les normes i interpretacions més significatives per al grup que han estat publicades per l'IASB però que no s'han aplicat en l'elaboració d'aquests comptes anuals consolidats, bé perquè la seva data d'efectivitat és posterior a la data d'aquests comptes o bé perquè encara no han estat adoptades per la Unió Europea:

Normes i interpretacions	Títol	Aplicació obligatòria per a exercicis iniciats a partir de:
<i>Aprovades per a la seva aplicació a la UE</i>		
Modificacions de la NIIF 4	Extensió de l'excepció temporal per aplicar la NIIF 9	1 de gener de 2021
<i>No aprovades per a la seva aplicació a la UE</i>		
Modificacions de la NIC 16, NIC 37 i NIIF 3 i millores anuals de les NIIF 2018-20	Modificacions d'abast limitat	1 de gener de 2022
NIIF 17	Contractes d'assegurances	1 de gener de 2023
Modificacions de la NIC 1	Presentació d'estats financers: classificació de passius entre corrents i no corrents	1 de gener de 2023

El grup ha avaluat els impactes que es deriven d'aquestes normes i interpretacions i ha decidit no exercir-ne l'aplicació anticipada, en cas que sigui possible. Així mateix, llevat que a continuació s'indiqui el contrari, la direcció estima que la seva adopció no tindrà un impacte significatiu per al grup.

Aprovades per a la seva aplicació a la UE

Modificacions de la NIIF 4 “Extensió de l'excepció temporal per aplicar la NIIF 9”

Aquestes modificacions de l'anterior norma de contractes d'assegurances, la NIIF 4, permeten que les entitats d'assegurances tinguin l'opció de diferir la primera aplicació de la NIIF 9 “Instruments financers” fins a l'1 de gener de 2023.

No aprovades per a la seva aplicació a la UE

Modificacions d'abast limitat de la NIC 16, NIC 37 i NIIF 3 i millores anuals de les NIIF 2018-20

Es tracta, d'una banda, de modificacions en relació amb els ingressos obtinguts abans de la posada en ús d'un actiu regulat per la NIC 16 “Propietats, planta i equip”, els costos de complir un contracte onerós d'acord amb la NIC 37 “Provisions” i les referències al Marc Conceptual de les NIIF de la NIIF 3 “Combinacions de negocis”. Així mateix, les millores anuals de les NIIF 2018-20 han suposat modificacions menors de la NIIF 1 “Adopció per primera vegada de les NIIF”, la NIIF 9 “Instruments financers”, la NIIF 16 “Arrendaments” i la NIC 41 “Agricultura”.

NIIF 17 “Contractes d'assegurances”

La NIIF 17 estableix els principis de reconeixement, mesurament, presentació i desglossament dels contractes d'assegurances. L'objectiu de la NIIF 17 és assegurar que les entitats proporcionen informació rellevant i fidedigna sobre aquest tipus de contractes.

D'acord amb aquesta norma, els contractes d'assegurances combinen trets dels instruments financers i dels contractes de serveis. A més a més, molts contractes d'assegurances generen fluxos d'efectiu que varien substancialment i que tenen una gran durada. Amb l'objectiu de proporcionar informació útil sobre aquests aspectes, la NIIF 17:

- Combina el mesurament actual dels fluxos d'efectiu futurs amb el reconeixement d'ingressos al llarg del període en què es presten els serveis establerts en els contractes.
- Presenta els resultats pels serveis prestats separatament de les despeses i els ingressos financers d'aquests contractes.
- Requereix que les entitats decideixin si reconeixeran la totalitat dels seus ingressos i despeses financeres pels contractes d'assegurances en el compte de pèrdues i guanys o si part d'aquests resultats es reconeixeran en el patrimoni net.

Així mateix, en l'exercici 2020 s'han incorporat algunes modificacions de la NIIF 17, que tenen per objecte reduir els costos d'implantació, tot simplificant els requeriments d'aquesta norma, així com facilitar les explicacions que cal proporcionar en relació amb els resultats de les operacions de les entitats i la transició a aquesta nova norma, ajornant-ne la data d'entrada en vigor a l'1 de gener de 2023 i reduint els requeriments de primera aplicació.

Les entitats d'assegurances associades al grup estan treballant en la implantació del nou marc normatiu dels contractes d'assegurança derivat de la NIIF 17.

Modificacions de la NIC 1 “Presentació d'estats financers: classificació de passius com a corrents o no corrents”

Aquestes modificacions tenen per objecte aclarir com classificar els deutes i altres passius de les entitats entre corrents i no corrents, en particular aquells passius sense data de venciment determinada i els que es podrien convertir en capital. Es permet l'aplicació anticipada d'aquestes modificacions.

Impactes derivats de la COVID-19

La crisi sanitària derivada de la COVID-19 ha suposat un xoc sense precedents: (i) és un xoc d'oferta, ja que ha paralitzat les cadenes de producció globals, (ii) és un xoc de demanda, arran de les mesures de contenció i el confinament de la població per limitar els contagis i la pandèmia, (iii) representa un xoc d'incertesa, generat per la propagació del mateix virus i per la falta de referents històrics quant a xocs de naturalesa similar, i (iv) va constituir inicialment un xoc financer, atès que va provocar un tensionament abrupte de les condicions financeres, il·liquiditat en mercats de capitals i actius financers, extrema volatilitat i una severa repreciaió dels actius financers.

Aquesta situació ha desencadenat una resposta intensa i coordinada en l'àmbit de la política monetària, fiscal i supervisora. Els bancs centrals han adoptat mesures per combatre el mal funcionament dels mercats financers, atorgar liquiditat al sistema i oferir marge als governs per a una política fiscal expansiva. D'altra banda, els governs dels diferents països han pres mesures com ara suport al sistema financer, retard en el pagament d'impostos, prestacions a treballadors afectats, garanties al finançament bancari, i suport a empreses sistèmiques amb problemes. Així mateix, el Banc Central Europeu el març de 2020 va recomanar a les entitats financeres incloses en l'àmbit de la seva supervisió directa que, almenys fins a l'1 d'octubre de 2020 (el juliol de 2020 es va ampliar fins a l'1 de gener de 2021), no paguin ni assumeixin compromisos irrevocables de pagar dividendes amb càrrec als exercicis financers de 2019 i 2020. El Consell d'Administració del banc, en la reunió celebrada el 8 d'abril de 2020, seguint aquestes recomanacions, va acordar que no es farà pagament de dividendes en l'exercici 2020 com a mesura de prudència a la vista de la crisi ocasionada per la COVID-19. El desembre de 2020 el BCE ha modificat la recomanació per demanar que els bancs siguin prudents i no paguin dividendes ni facin recompres d'accions a fi de remunerar els accionistes i que moderin la remuneració variable fins al 30 de setembre de 2021. Els bancs que decideixin pagar dividendes o recomprar accions hauran de ser rendibles i amb una trajectòria de capital robusta, contactar amb el seu *Joint Supervisory Team* (JST) abans del 15 de gener de 2021, i la distribució no podrà ser superior al menor de: (a) el 15% del benefici acumulat de 2019 i 2020 (en el cas d'haver pagat dividendes a càrrec de 2019, es calcularà sobre el benefici de 2020) una vegada deduïdes les distribucions pagades, o (b) el 0,2% del CET 1 a final de 2020. A més, el Banc Central Europeu espera que no es paguin dividendes a compte de l'exercici 2021.

Espanya

A Espanya s'han adoptat múltiples mesures governamentals amb l'objectiu d'amortir l'impacte d'aquesta crisi. Entre aquestes mesures hi ha les que es detallen en els reials decrets llei (RDL) 6/2020, 8/2020, 11/2020, 15/2020 i 19/2020, 25/2020, 26/2020 i 34/2020, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19. Les mesures dels reials decrets lleis van encaminades a protegir les famílies i col·lectius més vulnerables, així com a donar suport i protegir treballadors autònoms i empreses.

Moratòries públiques i sectorials

L'RDL 8/2020 va establir una moratòria en el pagament de quotes dels deutors en situació de vulnerabilitat després de la declaració de l'estat d'alarma aprovat pel Reial decret 463/2020, de 14 de març, amb contractes de préstec amb garantia hipotecària que tinguin com a finalitat l'adquisició d'habitatge habitual, immobles afectes a activitats econòmiques que desenvolupin els empresaris o professionals i habitatge diferent de l'habitual en situació de lloguer, per a les quals el deutor hipotecari persona física, propietari i arrendador, hagi deixat de percebre la renda arrendatària des de l'entrada en vigor de l'estat d'alarma o deixi de percebre-la fins a un mes després de l'acabament d'aquest.

Els efectes de la moratòria inclouen: (i) la suspensió del deute hipotecari i la inaplicació de la clàusula de venciment anticipat durant un termini de 3 mesos, (ii) la prohibició d'exigir la quota ni cap dels conceptes que la integren (principal i interès), (iii) la interrupció de l'acumulació d'interessos, (iv) la suspensió de l'aplicació d'interessos moratoris, i (v) els pagaments futurs s'han de posposar tant com hagi durat la suspensió. Aquesta moratòria es podia sol·licitar fins al 29 de setembre de 2020.

Així mateix, l'RDL 11/2020 va establir una moratòria en el pagament de quotes de préstecs o crèdits sense garantia hipotecària en què el deutor sigui persona física en situació de vulnerabilitat després de la declaració de l'estat d'alarma en termes i termini similars als establerts per a la moratòria hipotecària.

A més, l'RDL 19/2020 ha regulat el règim aplicable a les moratòries que s'acullin al previst en els acords sectorials subscrits entre les entitats prestadores a través de les seves associacions representatives.

En aquest sentit, el banc s'ha adherit a l'acord sectorial de moratòria de capital, sense interrupció del cobrament d'interessos, impulsat per l'Associació Espanyola de Banca (AEB), de data 16 d'abril de 2020, aplicable a les persones físiques titulars de préstecs concedits abans del 14 de març de 2020, data de declaració de l'estat d'alarma a Espanya, que no tinguessin operacions amb incompliments en el sentit de la Circular 1/2013, del Banc d'Espanya, i que haguessin experimentat una reducció de la seva capacitat de pagament o dels seus ingressos com a conseqüència de la COVID-19. Aquesta moratòria era aplicable també a persones que s'haguessin acollit a una moratòria pública i que, una vegada expirat el termini d'aquesta, complissin les condicions establertes en la moratòria sectorial. El termini màxim de la moratòria sectorial és de 12 mesos per a les operacions amb garantia hipotecària i de 6 mesos per a préstecs personals, per a les sol·licitades fins al 29 de setembre de 2020. El 14 de desembre de 2020 es va modificar l'acord sectorial per adaptar-lo, en línia amb la modificació de la guia EBA sobre moratòries, a l'evolució de la crisi sanitària. La modificació estableix com a data màxima per presentar sol·licituds el 30 de març de 2021, i com a termini màxim de les moratòries, 9 mesos per a les operacions amb garantia hipotecària i 6 mesos per a préstecs personals.

Per la seva banda, l'entitat dependent del grup Sabadell Consumer Finance, S.A.U. s'ha adherit a l'acord de moratòria sectorial de 27 d'abril de 2020 impulsat per l'Associació Nacional d'Establiments Financers de Crèdit (ASNEF), en què els beneficiaris, els terminis i la durada són similars als de la moratòria sectorial impulsada per l'AEB. Aquesta moratòria sectorial va ser modificada el 21 de desembre de 2020 en termes similars als incorporats amb data 14 de desembre de 2021 a l'acord sectorial de l'AEB.

Així mateix, els RDL 25/2020 i 26/2020 han establert, respectivament, una moratòria de principal, fins a 12 mesos, per als préstecs amb garantia hipotecària per al finançament d'immobles afectes a l'activitat turística, i una moratòria de principal, fins a 6 mesos, per als préstecs, lísings i rëntings de vehicles dedicats al transport públic de viatgers en autobús i al transport públic de mercaderies de treballadors autònoms i persones jurídiques. Aquestes moratòries es podran sol·licitar fins al final del termini fixat per la guia EBA de moratòries (vegeu el paràgraf següent).

Per la seva banda, per tal d'evitar una classificació automàtica de les exposicions afectades per les moratòries com a refinançament o com a *default*, el 2 d'abril de 2020 l'EBA va publicar la seva Guia sobre moratòries legislatives i no legislatives. Amb el desenvolupament de la pandèmia de COVID-19, el juny de 2020 l'EBA va ampliar la data d'aplicació de la seva Guia en tres mesos, del 30 de juny al 30 de setembre de 2020, i el 21 de setembre en va comunicar l'eliminació progressiva. No obstant això, en el context de la segona onada de la COVID-19, l'EBA ha decidit reactivar la seva Guia sobre moratòries legislatives i no legislatives, de manera que n'ha ampliat l'aplicació fins al 31 de març de 2021 i hi ha inclòs mesures addicionals contra el risc d'un augment indegut de les pèrdues no reconegudes en el balanç dels bancs.

Línia ICO d'avalis COVID-19

L'RDL 8/2020 ha suposat l'aprovació d'una línia d'avalis per compte de l'Estat per a empreses i autònoms de fins a 100.000 milions d'euros, que cobreixin tant la renovació de préstecs com nou finançament per entitats de crèdit, establiments financers de crèdit, entitats de diner electrònic i entitats de pagaments, per atendre les seves necessitats derivades, entre d'altres, de la gestió de factures, la necessitat de circulat i les derivades de venciments d'obligacions financeres o tributàries.

El banc ha subscrit un acord amb l'Institut de Crèdit Oficial, E.P.E. (ICO) per a la concessió de finançament a empreses i autònoms per tal que aquests puguin atendre, entre d'altres, els pagaments de salaris, les factures de subministraments i proveïdors i les necessitats de capital circulat, incloent-hi el venciment de les obligacions financeres, tributàries i lloguers. El principal dels finançaments concedits està avalat per l'Estat fins al 80% en el cas de les operacions a pimes i autònoms, el 70% en noves operacions concedides a empreses que no siguin pimes i el 60% per al cas de renovacions. El termini màxim de les operacions financeres avalades és de 5 anys. Aquest contracte tenia vigència inicialment fins al 30 de setembre de 2020, i podia ser prorrogat pel Consell de Ministres fins al 31 de desembre de 2020.

A més, l'RDL 25/2020 ha aprovat una nova línia d'aval ICO per compte de l'Estat per a empreses i autònoms de fins a 40.000 milions d'euros, fins al 31 de desembre de 2020, amb la finalitat principal de finançar noves inversions, en condicions similars a les establertes per la línia d'aval ICO aprovada per l'RDL 8/2020 (de manera excepcional, per Acord del Consell de Ministres del 22 de desembre de 2020, l'aval de l'Estat pot arribar fins al 90% en el cas de pimes i autònoms del sector turístic, l'hostaleria i activitats connexes).

Finalment, el novembre de 2020 s'ha aprovat l'RDL 34/2020, que permet ampliar fins al 30 de juny de 2021 el termini de concessió de les dues línies d'aval públics gestionades per l'Institut de Crèdit Oficial (ICO). Així mateix, les empreses i els autònoms que ho sol·licitin i que compleixin els criteris d'elegibilitat (fonamentalment, no estar en mora ni incursos en cap procediment concursal) podran ampliar el venciment dels préstecs de la Línia d'Avall de l'ICO per a liquiditat per un termini addicional de fins a 3 anys, fins a arribar a un venciment màxim de 8 anys. Així mateix, podran gaudir d'un termini addicional de carència en el pagament del principal de 12 mesos, sempre que la carència total no superi els 24 mesos.

Mesures de suport als clients

Banc Sabadell ha dut a terme un pla comercial per donar suport als seus clients a Espanya a través de plans de suport específics per segment de client, incloent-hi empreses i particulars, i ha ofert solucions més enllà de les mesures governamentals, com ara carències de fins a 6 mesos en préstecs personals i pimes, renovacions de línies de crèdit vençudes i extensió de venciments de línies de circulant.

Regne Unit

Al Regne Unit s'han adoptat una sèrie de mesures governamentals i reguladores per tal de donar suport a l'economia i protegir els clients afectats per la COVID-19, que inclouen plans de protecció als empleats i als treballadors autònoms, l'establiment de moratòries i la concessió de finançament avalada per l'Estat, entre d'altres.

Moratòria pública

El març i l'abril de 2020 la *Financial Conduct Authority* (FCA) va publicar guies d'actuació que requerien als bancs oferir als clients que estiguessin passant dificultats financeres per causa de la COVID-19 una moratòria de capital i interessos de fins a 3 mesos sobre préstecs hipotecaris, préstecs no garantits i targetes de crèdit. Al final del període de moratòria, les entitats i els clients havien d'acordar com pagar les quotes pendents, incloent-hi els interessos, en general incrementant les quotes mensuals restants o estenent el termini del préstec. Així mateix, es van prohibir les adjudicacions d'actius immobiliaris hipotecats durant el període de la moratòria.

El juny de 2020 l'FCA va actualitzar les seves guies d'actuació en relació amb els préstecs hipotecaris i va permetre als clients que s'haguessin beneficiat de la moratòria, però que continuessin tenint dificultats financeres, estendre la moratòria per un període addicional de fins a 3 mesos. Així mateix, es va ampliar el termini de sol·licitud de moratòries i la prohibició d'adjudicació d'actius immobiliaris hipotecats fins al 31 d'octubre de 2020.

El novembre de 2020, com a conseqüència de l'anunci de noves restriccions per part del Govern del Regne Unit en resposta a la segona onada de la COVID-19, l'FCA ha actualitzat novament les seves guies d'actuació en relació amb els préstecs hipotecaris i els crèdits al consum, cosa que permet als clients que ja s'hagin beneficiat d'una moratòria de 3 mesos adherir-se a una moratòria addicional amb una durada màxima de 3 mesos, i a aquells que no s'hagin aconseguit a una moratòria, acollir-se a dues moratòries consecutives amb una durada màxima total de 6 mesos. A més, s'ha ampliat el termini de sol·licitud de moratòries fins al 31 de març de 2021 i la prohibició d'adjudicació d'actius immobiliaris i mobiliaris hipotecats fins al 31 de gener de 2021.

Garanties estatals canalitzades pel sector bancari

- *Coronavirus Business Interruption Loan Scheme* (CBILS)

Les pimes amb una facturació anual inferior a 45 milions de lliures esterlines poden sol·licitar a les entitats acreditades fins a 5 milions de lliures esterlines en forma de préstecs, descoberts, finançament de factures i d'actius, amb un termini màxim de 6 anys. El Govern del Regne Unit proporciona una garantia del 80% de cada préstec i cobreix el cost dels interessos dels primers 12 mesos. Així mateix, TSB ofereix als clients facilitats de descobert d'acord amb els termes del CBILS. El setembre de 2020, dins del *Winter Economy Plan* de suport a l'economia, s'ha estès el termini màxim de la garantia a 10 anys.

- *Bounce Back Loan Scheme* (BBLs)

Es tracta d'un pla de finançament accelerat per a pimes que els permet sol·licitar préstecs d'entre 2.000 i 50.000 de lliures esterlines, amb un límit del 25% de la seva facturació. El Govern del Regne Unit proporciona una garantia del 100% i es fa càrrec d'interessos dels primers 12 mesos, amb una carència de capital de 12 mesos. El tipus d'interès d'aquestes operacions una vegada transcorreguts aquests 12 mesos serà del 2,5% anual. El setembre de 2020, dins del *Winter Economy Plan* de suport a l'economia, s'ha permès retardar de 6 a 10 anys l'amortització i pagar, per un període de fins a 6 mesos, només interessos, o suspendre els pagaments en la seva totalitat durant 6 mesos.

Mesures de suport als clients

L'entitat dependent TSB Bank plc (TSB) ha donat suport als clients minoristes i les empreses aplicant les mesures establertes pel regulador britànic, i ha ofert descoberts amb interessos eximits o reemborsats i una sèrie de millores en l'atenció al client.

En l'Annex VI d'aquests comptes anuals consolidats es presenten dades quantitatives en relació amb l'exposició al risc del grup derivada de les moratòries públiques i sectorials i de les operacions concedides en el marc dels programes d'ajudes públiques implantades com a resposta a la crisi derivada de la COVID-19.

D'altra banda, l'impacte que ha tingut la COVID-19 en els principals riscos que afecten el grup es detalla en la nota 4 d'aquests comptes anuals consolidats.

Judicis i estimacions duts a terme

La preparació dels comptes anuals consolidats exigeix l'ús de certes estimacions comptables. Així mateix, exigeix a la direcció que exerceixi el seu judici en el procés d'aplicar les polítiques comptables del grup. Aquests judicis i estimacions poden afectar l'import dels actius i passius i el desglossament dels actius i passius contingents en la data dels comptes anuals consolidats, així com l'import dels ingressos i les despeses de l'exercici.

Els principals judicis i estimacions efectuats es refereixen als conceptes següents:

- La determinació dels models de negoci segons els quals es gestionen els actius financers (vegeu les notes 1.3.3, 8 i 11).
- La determinació de l'augment significatiu del risc de crèdit dels actius financers des del seu reconeixement inicial (vegeu les notes 1.3.4, 8 i 11).
- Les pèrdues per deteriorament de determinats actius financers (vegeu les notes 1.3.4, 8, 9 i 11).
- Les hipòtesis emprades en el càlcul actuarial dels passius i compromisos per retribucions postocupació (vegeu les notes 1.3.17 i 22).
- La valoració dels fons de comerç de consolidació (vegeu les notes 1.3.12 i 16).
- La vida útil i les pèrdues per deteriorament dels actius tangibles i altres actius intangibles (vegeu les notes 1.3.10, 1.3.11, 1.3.12, 15 i 16).
- Les provisions i la consideració de passius contingents (vegeu les notes 1.3.16 i 22).
- El valor raonable d'actius financers no cotitzats (vegeu la nota 6).
- El valor raonable dels actius immobiliaris mantinguts en el balanç (vegeu les notes 1.3.9, 1.3.10, 1.3.13 i 6).
- La recuperabilitat dels actius fiscals diferits no monetitzables i crèdits fiscals (vegeu la nota 39).
- El termini dels contractes d'arrendament i el tipus de descompte utilitzat en la valoració del passiu per arrendament (vegeu les notes 1.3.11 i 15).

La pandèmia originada per la COVID-19 ha incrementat la incertesa en la realització d'estimacions i ha reforçat la necessitat d'aplicar el judici professional en l'avaluació de l'impacte de la situació macroeconòmica actual en aquestes estimacions, fonamentalment, pel que fa a la determinació de les pèrdues per deteriorament dels actius, tant financers com d'una altra naturalesa.

Tot i que les estimacions dutes a terme es basen en el millor coneixement de la direcció de les circumstàncies actuals i previsibles, els resultats finals podrien diferir d'aquestes estimacions.

1.3 Principis i polítiques comptables i criteris de valoració aplicats

A continuació, es descriuen els principis i les polítiques comptables, així com els criteris de valoració més significatius aplicats per elaborar aquests comptes anuals consolidats: No hi ha cap principi comptable o criteri de valoració que, tenint un efecte significatiu en els comptes anuals consolidats del grup de l'exercici 2020, s'hagi deixat d'aplicar en la seva elaboració.

1.3.1 Principis de consolidació

En el procés de consolidació es distingeix entre entitats dependents, negocis conjunts, entitats associades i entitats estructurades.

Entitats dependents

Les entitats dependents són aquelles sobre les quals el grup té el control, situació que es produeix quan el grup està exposat, o té dret, a rendiments variables procedents de la seva implicació en la participada i té la capacitat d'influir en aquests rendiments a través del seu poder sobre aquesta.

Perquè es consideri que hi ha control han de concórrer les circumstàncies següents:

- Poder: Un inversor té poder sobre una participada quan té drets en vigor que li proporcionen la capacitat de dirigir les activitats rellevants, és a dir, les que afecten de manera significativa els rendiments de la participada.
- Rendiments: Un inversor està exposat, o té dret, a rendiments variables per la seva implicació en la participada quan els rendiments que obté per aquesta implicació poden variar en funció de l'evolució econòmica de la participada. Els rendiments de l'inversor poden ser només positius, només negatius o alhora positius i negatius.
- Relació entre poder i rendiments: Un inversor controla una participada si l'inversor no tan sols té poder sobre aquesta i està exposat, o té dret, a uns rendiments variables per la seva implicació en aquesta, sinó que també té la capacitat d'utilitzar el seu poder per influir en els rendiments que obté per aquesta implicació en la participada.

En el moment de prendre el control d'una entitat dependent, el grup aplica el mètode d'adquisició que preveu el marc normatiu per a les combinacions de negoci (vegeu la nota 1.3.2), llevat que es tracti de l'adquisició d'un actiu o grup d'actius.

Els estats financers de les entitats dependents es consoliden amb els del banc per aplicació del mètode d'integració global.

La participació de tercers en el patrimoni net consolidat del grup es presenta en l'epígraf d'"*Interessos minoritaris (participacions no dominants)*" del balanç consolidat i la part del resultat de l'exercici atribuïble a aquests es presenta en l'epígraf de "*Resultat de l'exercici - Atribuïble a interessos minoritaris (participacions no dominants)*" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Negocis conjunts

Són aquelles entitats sobre les quals es tenen acords contractuals de control conjunt, en virtut dels quals les decisions sobre les activitats rellevants les prenen de manera unànime les altres entitats amb qui comparteix el control.

Les inversions en negocis conjunts es valoren per aplicació del mètode de la participació, és a dir, per la fracció del patrimonial net que representa la participació de cada entitat en el seu capital una vegada considerats els dividendes percebuts d'aquestes i altres eliminacions patrimonials.

El grup no ha mantingut inversions en negocis conjunts en l'exercici 2020.

Entitats associades

Són entitats associades aquelles sobre les quals el grup exerceix una influència significativa, que es manifesta, en general, encara que no exclusivament, pel fet de mantenir una participació, directa o indirecta, del 20% o més dels drets de vot de la participada.

En els comptes anuals consolidats, les entitats associades es valoren pel mètode de la participació.

Entitats estructurades

Una entitat estructurada és una entitat que ha estat dissenyada de manera que els drets de vot o similars no siguin el factor decisiu a l'hora de decidir qui controla l'entitat.

En els casos en què el grup participa en entitats, o les constitueix, per a la transmissió de riscos o altres fins, o amb l'objectiu de permetre l'accés als clients a determinades inversions, es determina, considerant el que estableix el marc normatiu, si hi ha control, segons s'ha descrit anteriorment, i, per tant, si han de ser objecte de consolidació o no. En particular, es prenen en consideració, entre d'altres, els factors següents:

- Anàlisi de la influència del grup en les activitats rellevants de l'entitat que puguin arribar a influir en l'import dels seus rendiments.
- Compromisos implícits o explícits del grup per donar suport financer a l'entitat.
- Identificació del gestor de l'entitat i anàlisi del règim de retribucions.
- Existència de drets d'exclusió (possibilitat de revocar els gestors).
- Exposició significativa del grup als rendiments variables dels actius de l'entitat.

Entre aquestes entitats es troben els denominats "fons de titulització d'actius", que són consolidats en els casos en què, basant-se en l'anàlisi anterior, es determina que el grup ha mantingut el control. Per a aquestes operacions, generalment hi ha acords contractuals de suport financer d'ús comú en el mercat de les titulitzacions, i no hi ha acords de suport financer significatiu addicional al que s'ha establert contractualment. Per tot això, es considera que, per a la majoria de les titulitzacions dutes a terme pel grup, els riscos transferits no es poden donar de baixa de l'actiu del balanç consolidat i les emissions dels fons de titulització es registren com a passius en el balanç consolidat del grup.

En el cas de les societats i els fons d'inversió i de pensions gestionats pel grup (en la major part dels casos, fons detallistes sense personalitat jurídica sobre els quals els inversors adquireixen unitats alíquotes que els proporcionen la propietat del patrimoni gestionat), es considera que no compleixen amb els requeriments del marc normatiu per considerar-los entitats estructurades, alhora que s'analitzen amb els mateixos criteris que les entitats dependents. Aquestes societats i fons són autosuficients pel que fa a les seves activitats i no depenen d'una estructura de capital que pugui arribar a impedir la realització de les seves activitats sense suport financer addicional, per la qual cosa no són objecte de consolidació.

En l'Annex II es facilita el desglossament de les entitats estructurades del grup.

En tots els casos, la consolidació dels resultats generats per les societats que s'integren en el grup en un exercici es fa tenint en compte, únicament, els relatius al període comprès entre la data d'adquisició i el tancament de l'exercici. Així mateix, la consolidació dels resultats generats per les societats alienades en l'exercici s'efectua tenint en compte, únicament, els relatius al període comprès entre l'inici de l'exercici i la data d'alienació.

En el procés de consolidació s'han eliminat tots els saldos i les transaccions importants entre les societats que integren el grup en la proporció que els correspongui en funció del mètode de consolidació aplicat.

Les entitats financeres i asseguradores, tant dependents com associades i independentment del país on estiguin localitzades, estan subjectes a la supervisió i regulació de diferents organismes. Les lleis vigents en les diferents jurisdiccions, juntament amb la necessitat de complir amb uns requeriments mínims de capital i l'actuació supervisora, són circumstàncies que podrien afectar la capacitat d'aquestes entitats bancàries per transferir fons en forma de diners en efectiu, dividendes, préstecs o bestretes.

En la nota 2 s'inclou la informació sobre les adquisicions i alienacions més significatives que han tingut lloc en l'exercici. En l'Annex I es facilita informació significativa sobre les societats que s'integren en el grup.

1.3.2 Combinacions de negocis

Una combinació de negocis és una transacció, o qualsevol altre esdeveniment, per la qual el grup obté el control d'un negoci o diversos. El registre comptable de les combinacions de negocis s'efectua per aplicació del mètode de l'adquisició.

D'acord amb aquest mètode, l'entitat adquirent ha de reconèixer en els seus estats financers els actius adquirits i els passius assumits, considerant també els passius contingents, segons el seu valor raonable, inclosos aquells que l'entitat adquirida no tenia reconeguts comptablement. Alhora, aquest mètode requereix l'estimació del cost de la combinació de negocis, que normalment es correspon amb la contraprestació lliurada, definit com el valor raonable, en la data d'adquisició, dels actius lliurats, dels passius en què s'ha incorregut davant dels antics propietaris del negoci adquirit i dels instruments de patrimoni emesos, si escau, per l'entitat adquirent.

El grup reconeix un fons de comerç en els comptes anuals consolidats si en la data d'adquisició hi ha una diferència positiva entre:

- la suma de la contraprestació lliurada més l'import de tots els interessos minoritaris i el valor raonable de les inversions prèvies en el negoci adquirit, i
- el valor raonable dels actius i passius reconeguts.

Si la diferència resulta negativa, es registra en l'epígraf de "*Fons de comerç negatiu reconegut en resultats*" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

En els casos en què l'import de la contraprestació depengui d'esdeveniments futurs, qualsevol contraprestació contingent és reconeguda com a part de la contraprestació lliurada i mesurada pel seu valor raonable en la data d'adquisició. Així mateix, els costos associats a l'operació no formen, a aquests efectes, part del cost de la combinació de negocis.

Si el cost de la combinació de negocis o el valor raonable assignat als actius, passius o passius contingents de l'entitat adquirida no es pot determinar de manera definitiva, la comptabilització inicial de la combinació de negocis es considerarà provisional. En tot cas, el procés ha de quedar completat en el termini màxim d'un any des de la data d'adquisició i amb efecte en aquesta data.

Els interessos minoritaris en l'entitat adquirida es valoren prenent com a base el percentatge proporcional dels actius nets identificats de l'entitat adquirida. En el cas de compres i alienacions d'aquests interessos minoritaris, es comptabilitzen com a transaccions de capital quan no donen lloc a un canvi de control. No es reconeix cap pèrdua ni guany en el compte de pèrdues i guanys consolidat i no es torna a valorar el fons de comerç inicialment reconegut. Qualsevol diferència entre la contraprestació lliurada o rebuda i la disminució o l'augment dels interessos minoritaris, respectivament, es reconeix en reserves.

Pel que fa a les aportacions no monetàries de negocis a entitats associades o controlades conjuntament en què es produeix una pèrdua de control sobre aquests, la política comptable del grup suposa el registre en el compte de pèrdues i guanys consolidat del guany o la pèrdua completa, i valora la participació romanent al seu valor raonable, si escau.

1.3.3 Valoració dels instruments financers i registre de les variacions sorgides en la seva valoració posterior

Generalment, tots els instruments financers es registren inicialment pel seu valor raonable (vegeu definició en la nota 6), que, llevat d'evidència en contra, coincideix amb el preu de la transacció. Per als instruments financers que no es registren a valor raonable amb canvis en resultats, l'import del valor raonable s'ajusta afegint o deduint els costos de transacció directament atribuïbles a la seva adquisició o emissió. En el cas dels instruments financers a valor raonable amb canvis en resultats, els costos de transacció directament atribuïbles es reconeixen immediatament en el compte de pèrdues i guanys consolidat. Com a norma general, les compres i vendes convencionals d'actius financers es comptabilitzen, en el balanç consolidat del grup, aplicant la data de liquidació.

Les variacions en el valor dels instruments financers amb origen en la meritació d'interessos i conceptes assimilats es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat, en els epígrafs d'"*Ingressos per interessos*" o "*Despeses per interessos*", segons correspongui. Els dividendes percebuts d'altres societats es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici en què neix el dret de percebre'ls.

Els instruments que formen part d'una relació de cobertura es tracten d'acord amb la normativa aplicable a la comptabilitat de cobertures.

Les variacions en les valoracions que es produeixin amb posterioritat al registre inicial per causes diferents de les esmentades anteriorment es tracten en funció de la classificació dels actius i passius financers a l'efecte de la seva valoració, que, amb caràcter general, es fa sobre la base dels aspectes següents:

- El model de negoci per a la gestió dels actius financers.
- Les característiques dels fluxos d'efectiu contractuals dels actius financers.

Model de negoci

Model de negoci és la manera com es gestionen els actius financers per generar fluxos d'efectiu. El model de negoci es determina considerant com es gestionen conjuntament grups d'actius financers per aconseguir un objectiu concret. Per tant, el model de negoci no depèn de les intencions del grup per a un instrument individual, sinó que es determina per a un conjunt d'instruments.

A continuació, s'indiquen els models de negoci que fa servir el grup:

- Manteniment dels actius financers per percebre els seus fluxos d'efectiu contractuals: sota aquest model, els actius financers es gestionen amb l'objectiu de cobrar els seus fluxos d'efectiu contractuals concrets i no per obtenir un rendiment global conservant i venent actius. Tot i això, es permeten alienacions anteriors al venciment dels actius en determinades circumstàncies. Entre les vendes que poden ser compatibles amb un model de mantenir els actius per rebre fluxos d'efectiu contractuals, es troben les poc freqüents o poc significatives, les d'actius propers al venciment, les motivades per un increment del risc de crèdit i les efectuades per gestionar el risc de concentració.
- Venda dels actius financers.
- Combinació dels dos models de negoci anteriors (manteniment dels actius financers per percebre els seus fluxos d'efectiu contractuals i venda dels actius financers): aquest model de negoci implica vendes d'actius més freqüents i de més valor, i aquestes són essencials al model de negoci.

Característiques de fluxos d'efectiu contractuals dels actius financers

Un actiu financer s'ha de classificar en el moment inicial en una de les dues categories següents:

- Els que tenen unes condicions contractuals que donen lloc, en dates especificades, a fluxos d'efectiu que consisteixen només en pagaments de principal i interessos sobre l'import del principal pendent.
- Resta d'actius financers.

A l'efecte d'aquesta classificació, el principal d'un actiu financer és el seu valor raonable en el moment del reconeixement inicial, que pot canviar al llarg de la vida de l'actiu financer; per exemple, si hi ha reemborsaments de principal. Així mateix, s'entén per interès la suma de la contraprestació pel valor temporal dels diners, pels costos de finançament i estructura i pel risc de crèdit associat a l'import del principal pendent de cobrament durant un període concret, més un marge de guany.

En cas que un actiu financer contingui clàusules contractuals que puguin arribar a modificar el calendari o l'import dels fluxos d'efectiu (per exemple, per opcions de prepagament o ampliació de l'instrument financer, per l'extensió del contracte, o per possibles compensacions residuals), el grup estimarà els fluxos d'efectiu que es puguin generar abans i després de la modificació i determinarà si són solament pagaments de principal i interessos sobre l'import de principal pendent.

En el moment del reconeixement inicial, les clàusules que tinguin un efecte molt reduït en els fluxos d'efectiu (efecte *de minimis*) o depenguin de l'ocurrència de successos excepcionals i molt improbables (característiques *non-genuine*) no impedeixen que un actiu financer es pugui classificar dins de la categoria dels fluxos d'efectiu de la qual consisteixen solament en pagaments de principal i interessos.

Carteres de classificació dels instruments financers a l'efecte de la seva valoració

Els actius i passius financers es classifiquen a l'efecte de la seva valoració en les carteres següents, en funció dels aspectes descrits anteriorment:

Actius financers a cost amortitzat

Aquesta categoria inclou els actius financers que compleixin les dues condicions següents:

- Es gestionin amb un model de negoci l'objectiu del qual sigui mantenir-los per percebre els seus fluxos d'efectiu contractuals.
- Les seves condicions contractuals donen lloc a fluxos d'efectiu en dates especificades, que siguin només pagaments de principal i interessos sobre l'import del principal pendent.

En aquesta categoria es recull la inversió procedent de l'activitat típica de crèdit, com ara els imports d'efectiu disposats i pendents d'amortitzar pels clients en concepte de préstec o els dipòsits prestats a altres entitats, sigui quina sigui la seva instrumentació jurídica, i els valors representatius de deute que compleixin les dues condicions anteriorment assenyalades, així com els deutes contrets pels compradors de béns o usuaris de serveis que constitueixin part del negoci del grup.

Després del seu reconeixement inicial, els actius financers classificats en aquesta categoria es valoren a cost amortitzat, el qual s'ha d'entendre com el cost d'adquisició corregit pels reemborsaments de principal i la part imputada en el compte de pèrdues i guanys consolidat, fent servir el mètode del tipus d'interès efectiu, de la diferència entre el cost inicial i el valor corresponent de reemborsament al venciment. Així mateix, el cost amortitzat es minora per qualsevol reducció de valor per deteriorament reconeguda directament com una disminució de l'import de l'actiu o mitjançant un compte corrector o partida compensadora del seu valor.

El tipus d'interès efectiu és el tipus d'actualització que iguala exactament el valor d'un instrument financer amb els fluxos d'efectiu estimats durant la vida esperada de l'instrument, a partir de les seves condicions contractuals, com ara opcions d'amortització anticipada, però sense considerar pèrdues creditícies esperades. Per als instruments financers a tipus d'interès fix, el tipus d'interès efectiu coincideix amb el tipus d'interès contractual establert en el moment de la seva adquisició considerant, si s'escau, les comissions, els costos de transacció i les primes o els descomptes que, per la seva naturalesa, siguin assimilables a un tipus d'interès. En els instruments financers a tipus d'interès variable, el tipus d'interès efectiu coincideix amb la taxa de rendiment vigent per tots els conceptes fins a la primera revisió del tipus d'interès de referència que hagi de tenir lloc.

Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global

Aquesta categoria inclou els actius financers que compleixin les dues condicions següents:

- Es gestionin amb un model de negoci l'objectiu del qual combini la percepció dels seus fluxos d'efectiu contractuals i la seva venda.
- Les condicions contractuals donen lloc a fluxos d'efectiu en dates específiques que siguin només pagaments de principal i interessos sobre l'import del principal pendent.

Aquests actius financers es corresponen, fonamentalment, amb valors representatius de deute.

Així mateix, el grup pot optar, en el moment del reconeixement inicial i de manera irrevocable, per incloure en la cartera d'actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global les inversions en instruments de patrimoni net que no s'han de classificar com a mantinguts per negociar i que es classificarien, d'una altra manera, com a actius financers obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats. Aquesta opció s'exerceix instrument a instrument. El grup ha exercit aquesta opció per a la major part d'aquests instruments financers en aquests comptes anuals consolidats.

Els ingressos i les despeses dels actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global es reconeixen d'acord amb els criteris següents:

- Els interessos meritats o, quan correspongui, els dividendes meritats, en el compte de pèrdues i guanys consolidat.
- Les diferències de canvi, en el compte de pèrdues i guanys consolidat quan es tracta d'actius financers monetaris, i en un altre resultat global, quan es tracta d'actius financers no monetaris.

- Les pèrdues per deteriorament de valor dels instruments de deute, o els guanys per la seva posterior recuperació, en el compte de pèrdues i guanys consolidat i, en el cas d'instruments de patrimoni, en un altre resultat global.
- La resta de canvis de valor, en un altre resultat global.

Quan un instrument de deute a valor raonable amb canvis en un altre resultat global es dona de baixa del balanç, l'import per canvi de valor registrat en l'epígraf de "*Un altre resultat global acumulat*" del patrimoni net consolidat es reclassifica al compte de pèrdues i guanys consolidat. Tanmateix, quan un instrument de patrimoni net a valor raonable amb canvis en un altre resultat global es dona de baixa del balanç, aquest import no es reclassifica al compte de pèrdues i guanys consolidat, sinó a una partida de reserves.

Actius financers a valor raonable amb canvis en resultats

Un actiu financer es classifica en la cartera d'actius financers a valor raonable amb canvis en resultats sempre que pel model de negoci del grup per a la seva gestió o per les característiques dels seus fluxos d'efectiu contractuals no sigui procedent classificar-lo en alguna de les carteres descrites anteriorment.

Aquesta cartera se subdivideix, al seu torn, en:

- *Actius financers mantinguts per negociar*

Els actius financers mantinguts per negociar són els que s'han adquirit amb l'objectiu de realitzar-los a curt termini, o siguin part d'una cartera d'instruments financers identificats i gestionats conjuntament, per a la qual s'han dut a terme actuacions recents per obtenir guanys a curt termini. També es consideren actius financers mantinguts per negociar els instruments derivats que no compleixin la definició de contracte de garantia financera ni hagin estat designats com a instruments de cobertura comptable.

- *Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats*

En aquesta cartera es classifiquen la resta dels actius financers valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats.

Els canvis de valor raonable es registren directament en el compte de pèrdues i guanys consolidat distingint, per als instruments que no siguin derivats, entre la part atribuïble als rendiments meritats de l'instrument, que es registra com a "*Ingressos per interessos*", aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu, o com a dividends, segons la seva naturalesa, i la resta, que es registra com a resultats d'operacions financeres en l'epígraf que correspongui.

Passius financers mantinguts per negociar

Els passius financers mantinguts per negociar inclouen els passius financers que s'han emès amb l'objectiu de readquirir-los a curt termini, o siguin part d'una cartera d'instruments financers identificats i gestionats conjuntament, per a la qual s'han dut a terme actuacions recents per obtenir guanys a curt termini. També inclouen les posicions curtes com a conseqüència de vendes en ferm de valors rebuts en préstecs de recompra inversa, en préstecs de valors o en garantia amb dret de venda, així com els instruments derivats que no compleixen la definició de contracte de garantia financera ni hagin estat designats com a instruments de cobertura comptable.

Els canvis de valor raonable es registren directament en el compte de pèrdues i guanys consolidat, i es distingeix, per als instruments que no siguin derivats, entre la part atribuïble als rendiments meritats de l'instrument, que es registra com a interessos, aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu, i la resta, que es registra com a resultats d'operacions financeres en l'epígraf que correspongui.

Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats

Aquesta categoria inclou els passius financers que no formin part dels passius financers mantinguts per negociar i que hagin estat designats de manera irrevocable en el seu reconeixement inicial. Aquesta designació només es pot fer si es tracta d'instruments financers híbrids (vegeu l'apartat "Instruments financers híbrids" en aquesta mateixa nota) que compleixin les condicions per a la seva designació; si en fer-ho s'elimina o es redueix significativament alguna asimetria comptable en la valoració o en el reconeixement que sorgiria, d'una altra manera, de la valoració dels actius o passius, o dels seus guanys o pèrdues, sobre bases diferents; o si s'obté una informació més rellevant pel fet de tractar-se d'un grup d'instruments financers que es gestiona i el rendiment dels quals s'avalua segons el seu valor raonable d'acord amb una estratègia de gestió del risc o d'inversió documentada, i es facilita informació d'aquest grup segons el valor raonable al personal clau de la direcció.

Les variacions en el valor raonable d'aquests instruments es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat. No obstant això, l'import del canvi en el valor raonable del passiu financer atribuïble a canvis en el risc de crèdit propi d'aquest passiu es reconeix en l'epígraf d'"*Un altre resultat global acumulat*" del patrimoni net consolidat.

Passius financers a cost amortitzat

Els passius financers a cost amortitzat corresponen als passius financers que no tenen cabuda en les categories anteriors i que responen a les activitats típiques de captació de fons de les entitats financeres, siguin quins siguin la seva forma d'instrumentalització i el seu termini de venciment.

En particular, s'inclou en aquesta categoria el capital amb naturalesa de passiu financer que es correspon amb l'import dels instruments financers emesos pel grup que, tenint la naturalesa jurídica de capital, no compleixen els requisits per poder-los qualificar com a patrimoni net consolidat a efectes comptables. Bàsicament, són les accions emeses que no incorporen drets polítics i la rendibilitat de les quals s'estableix en funció d'un tipus d'interès, fix o variable.

Després del seu reconeixement inicial es valoren a cost amortitzat, aplicant criteris anàlegs als actius financers a cost amortitzat i registrant els interessos meritats, calculats pel mètode del tipus d'interès efectiu, en el compte de pèrdues i guanys consolidat. Tanmateix, en cas que el grup disposi de discrecionalitat respecte al pagament dels cupons associats als instruments financers emesos i classificats com a passius financers, la política comptable del grup és reconèixer aquests amb càrrec a les reserves consolidades.

Instruments financers híbrids

Els instruments financers híbrids són els que combinen un contracte principal no derivat i un derivat financer, denominat "derivat implícit", que no pot ser transferit de manera independent ni té una contrapart diferent, i l'efecte dels quals és que alguns dels fluxos d'efectiu de l'instrument híbrid varien de manera similar als fluxos d'efectiu del derivat considerat de manera independent.

Generalment, quan el contracte principal d'un instrument financer híbrid és un actiu financer, el derivat implícit no segrega i les normes de valoració s'apliquen a l'instrument financer híbrid considerat en el seu conjunt.

Quan el contracte principal d'un instrument financer híbrid és un passiu financer, se segreguen els derivats implícits d'aquest contracte, i es tracten de manera independent a efectes comptables si les característiques i els riscos econòmics del derivat implícit no estan estretament relacionats amb els del contracte principal; un instrument financer diferent amb les mateixes condicions que les del derivat implícit compliria la definició d'instrument derivat; i el contracte híbrid no es valora en la seva integritat a valor raonable amb canvis en resultats.

El valor raonable dels instruments financers del grup el 31 de desembre de 2020 i 2019 es detalla en la nota 6.

1.3.4 Deteriorament del valor dels actius financers

Un actiu financer o una exposició creditícia es considera deteriorat quan hi ha una evidència objectiva que s'ha produït un esdeveniment o l'efecte combinat de diversos esdeveniments que dona lloc a:

- En el cas d'instruments de deute, incloent-hi els crèdits i valors representatius de deute, un impacte negatiu en els fluxos d'efectiu futurs que es van estimar en el moment de formalitzar la transacció, a causa de la materialització d'un risc de crèdit.
- En el cas de les exposicions fora del balanç que comporten risc de crèdit, que els fluxos que s'esperin rebre siguin inferiors als fluxos d'efectiu contractuals, en cas de disposició del compromís, o als pagaments que s'espera fer, en el cas de garanties financeres concedides.
- En el cas d'inversions en negocis conjunts i associades, que no se'n podrà recuperar el valor comptable.

Instruments de deute i exposicions fora del balanç

Les pèrdues per deteriorament dels instruments de deute i altres exposicions creditícies fora del balanç es registren com una despesa en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici en què aquest deteriorament s'estima, i les recuperacions de les pèrdues prèviament registrades, si escau, es reconeixen també en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici en què el deteriorament desapareix o es redueix.

El càlcul del deteriorament dels actius financers es fa en funció del tipus d'instrument i d'altres circumstàncies que els puguin afectar, un cop tingudes en compte les garanties eficaces rebudes. Per als instruments de deute valorats al cost amortitzat, el grup reconeix tant comptes correctors, quan es constitueixen provisions per insolvències per cobrir les pèrdues per deteriorament, com sanejaments directes contra l'actiu, quan s'estima que la recuperació és remota. Per als instruments de deute a valor raonable amb canvis en un altre resultat global les pèrdues per deteriorament es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat amb contrapartida en l'epígraf d'*Un altre resultat global acumulat* del patrimoni net consolidat. Les cobertures per pèrdues per deteriorament en les exposicions fora del balanç es registren en el passiu del balanç consolidat com una provisió.

En els riscos classificats en l'*stage 3* (vegeu l'apartat "Definició de les categories de classificació" d'aquesta nota), el reconeixement en el compte de pèrdues i guanys consolidat de la meritació d'interessos s'efectua aplicant el tipus d'interès efectiu sobre el seu cost amortitzat ajustat per qualsevol correcció de valor per pèrdues per deteriorament.

Amb l'objectiu de determinar les pèrdues per deteriorament, el grup porta a terme un seguiment dels deutors de caràcter individual, almenys per a tots els que siguin significatius, i col·lectiu per als grups d'actius financers que presenten característiques de risc de crèdit similars indicatives de la capacitat dels deutors per pagar els imports pendents. Quan un instrument concret no es pugui incloure en cap grup d'actius amb característiques de risc similars, s'analitza exclusivament de manera individual per determinar si està deteriorat i, si s'escau, per estimar la pèrdua per deteriorament.

El grup disposa de polítiques, mètodes i procediments per estimar les pèrdues en què es pot incórrer com a conseqüència dels riscos de crèdit que manté, tant per la insolvència atribuïble a les contraparts com per risc de país. Aquestes polítiques, mètodes i procediments s'apliquen en la concessió, l'estudi i la formalització dels instruments de deute i exposicions fora del balanç, així com en la identificació del seu possible deteriorament i, si s'escau, en el càlcul dels imports necessaris per a la cobertura de les pèrdues esperades.

Classificació comptable en funció del risc de crèdit per insolvència

El grup ha establert criteris que permeten identificar els acreditats que presentin increments significatius de risc o debilitats o evidències objectives de deteriorament i classificar-los en funció del seu risc de crèdit.

En els apartats següents es desenvolupen els principis i la metodologia de classificació utilitzats pel grup.

Definició de les categories de classificació

Les exposicions creditícies, així com les exposicions fora del balanç, es classifiquen, en funció del risc de crèdit, en les fases o *stages* següents:

- *Stage 1*: operacions que no compleixen els requisits per classificar-les en altres categories.
- *Stage 2*: aquesta categoria comprèn totes les operacions que, sense complir els criteris per classificar-les individualment com a *stage 3* o fallit, presenten augments significatius del risc de crèdit des del reconeixement inicial. S'inclouen en aquesta categoria les operacions en què hi hagi imports vençuts de més de 30 dies d'antiguitat. Les operacions refinançades i reestructurades, classificades en aquesta categoria, es classifiquen en una categoria de menys risc quan donin compliment als requisits establerts per proporcionar aquesta reclassificació.
- *Stage 3*: comprèn els instruments de deute, vençuts o no, en els quals, sense que hi concorrin les circumstàncies per classificar-los en la categoria de risc fallit, es presentin dubtes raonables sobre el seu reemborsament total (principal i interessos) per part del titular, així com les exposicions fora del balanç el pagament de les quals per part del grup sigui probable i la seva recuperació dubtosa.
 - Per raó de la morositat del titular: operacions amb algun import vençut per principal, interessos o despeses pactats contractualment amb més de 90 dies d'antiguitat, llevat que escaigui classificar-les com a fallides. També s'inclouen en aquesta categoria les garanties concedides quan l'avalat hagi incorregut en morositat de l'operació avalada.
 - Per raons diferents de la morositat del titular: operacions en les quals, sense que hi concorrin les circumstàncies per classificar-les en les categories de fallits o en l'*stage 3* per raó de la morositat, es presentin dubtes raonables sobre l'obtenció dels fluxos d'efectiu estimats de l'operació, així com les exposicions fora del balanç no qualificades en l'*stage 3* per raó de la morositat el pagament de les quals per part del grup sigui probable i la seva recuperació dubtosa. Aquelles operacions que van ser classificades com a *stage 3* per raó de la morositat es reclassificaran a la categoria de risc normal en vigilància especial (*stage 2*) una vegada hagin superat un període de prova classificats en l'*stage 3* per raons diferents de la morositat.

La definició comptable d'*stage 3* està alineada amb la utilitzada en la gestió del risc de crèdit efectuada pel grup.

- Risc fallit:

El grup dona de baixa del balanç consolidat les operacions que, després d'una anàlisi individualitzada, es considerin totalment o parcialment de recuperació remota. Igualment, s'hi inclouen operacions que, sense presentar cap de les situacions anteriors, tenen un deteriorament notori i irrecuperable de la seva solvència.

L'import romanent de les operacions amb imports donats de baixa ("baixa parcial"), tant per extinció dels drets del grup ("pèrdua definitiva") –per motius com ara condonacions o quitaments– com pel fet de considerar-los irrecuperables sense que es produeixi l'extinció dels drets ("fallits parcials"), s'ha de classificar íntegrament en la categoria que li correspongui en funció del risc de crèdit.

En les situacions anteriors, el grup dona de baixa del balanç consolidat l'import registrat com a fallit juntament amb la seva provisió, sense perjudici de les actuacions que es puguin dur a terme per intentar aconseguir-ne el cobrament fins que no s'hagin extingit definitivament els drets de percebre'l, tant per prescripció o condonació com per altres causes.

Operacions comprades o originades amb deteriorament creditici

La pèrdua creditícia esperada en la compra o originació d'aquests actius no forma part de la cobertura ni de l'import comptable brut en el reconeixement inicial. Quan una operació es compra o s'origina amb deteriorament creditici, la cobertura és igual que l'import acumulat dels canvis en les pèrdues creditícies esperades en la vida de les operacions posteriors al reconeixement inicial, i els ingressos per interessos d'aquests actius s'han de calcular aplicant el tipus d'interès efectiu ajustat per qualitat creditícia al cost amortitzat de l'actiu financer.

Criteris de classificació d'operacions

El grup aplica una diversitat de criteris per classificar els acreditats i les operacions en les diferents categories en funció del seu risc creditici. Entre aquests, es troben:

- o Criteris automàtics.
- o Criteris específics per als refinançaments.
- o Criteris basats en indicadors (*triggers*).

Els factors automàtics i els criteris de classificació específics per als refinançaments constitueixen l'algoritme de classificació i cura i s'apliquen sobre la totalitat de la cartera.

Així mateix, amb l'objectiu de permetre una identificació precoç de l'increment significatiu de risc o de les debilitats i del deteriorament de les operacions, el grup estableix *triggers*, basats en els dies d'impagament, en indicadors de refinançament i reestructuració, i en indicadors de situació concursal i increment significatiu de risc, entre d'altres, diferenciant entre acreditats significatius i no significatius. En particular, els acreditats no significatius que una vegada hagin superat l'algoritme de classificació automàtica no compleixin cap de les condicions per passar als *stages 2* o *3* són avaluats mitjançant indicadors l'objectiu dels quals és la identificació d'increments significatius de risc o d'indicis de debilitat que puguin suposar assumir pèrdues superiors a altres operacions similars classificades en l'*stage 1*.

Com a resultat de l'aplicació d'aquests criteris, el grup classifica els seus acreditats com a *stage 2* o *3* o els manté en l'*stage 1*.

Classificació individual

El grup ha establert un llindar en les diferents societats del grup en termes d'exposició per considerar els acreditats com a significatius, basat en nivells segons la mètrica d'exposició a l'incompliment (risc disposat i exposicions fora del balanç). Així mateix, es consideren de manera individualitzada les exposicions d'acreditats corresponents als principals grups de risc, així com els acreditats que no estan associats a un grup homogeni de risc per als quals, en conseqüència, la seva classificació i cobertura no es pot estimar de manera col·lectiva.

Per als acreditats significatius s'estableix un sistema de *triggers* o indicadors que permeten la identificació de l'increment significatiu de risc, de debilitats o d'indis de deteriorament. En el sistema de *triggers* es cobreixen els indis de deteriorament o de debilitats mitjançant la definició de:

- *Triggers* específics que indiquen increment significatiu de risc;
- *Triggers* específics que indiquen indis de deteriorament;
- *Triggers* que permeten la identificació de l'increment de risc i indis de deteriorament, en funció de diferents llindars de prealerta.

Un equip d'analistes de risc expert analitza individualment els acreditats amb *triggers* activats per concloure sobre l'existència d'increment significatiu de risc o d'evidència objectiva de deteriorament, i, per al cas d'evidència de deteriorament, si aquell esdeveniment o aquells esdeveniments causants de la pèrdua tenen un impacte sobre els fluxos d'efectiu futurs estimats de l'actiu financer o del seu grup.

El sistema d'indicators dels acreditats significatius està automatitzat i té en compte les especificitats de segments de comportament diferenciat de la cartera creditícia. El grup disposa d'un sistema de *triggers* que té per objectiu identificar dificultats financeres significatives de l'emissor o de l'obligat, indicatives d'un increment significatiu del risc o d'un esdeveniment de deteriorament, en la mesura que, per la seva significativitat, limitin la capacitat de l'emissor o obligat per satisfer les seves obligacions financeres amb normalitat. En aquest sentit, per identificar un increment significatiu del risc o un esdeveniment de deteriorament cal considerar tant variables indicatives d'un empitjorament o una mala situació economicofinancera com a variables que siguin potencials causants o anticipin aquest deteriorament.

Per exemple:

- *Triggers d' stage 2:*
 - Canvis adversos en la situació financera, com un augment significatiu dels nivells d'endeutament, caigudes significatives de la xifra de negoci o un estrenyiment significatiu dels marges d'explotació.
 - Canvis adversos en l'economia o en els indicators de mercat, com una caiguda significativa del preu de les accions o una disminució en el preu de les emissions de deute. En el cas de les emissions de deute sobirà, s'analitzen, a més, els diferencials en el preu respecte al bo alemany de referència (prima de risc).
 - Descens significatiu real o esperat de la qualificació creditícia interna de l'operació o del titular o una disminució de la puntuació de comportament atribuïda al seguiment intern del risc de crèdit.
 - Per a operacions amb garantia real, empitjorament de la relació entre el seu import i el valor de la garantia, a causa d'una evolució desfavorable del valor de la garantia, o del manteniment o augment de l'import pendent d'amortització per les condicions de pagament fixades.
 - Augment significatiu del risc de crèdit d'altres operacions del mateix titular, o en entitats relacionades del grup de risc del titular.
- *Triggers d' stage 3:*
 - Evidències de deteriorament d'altres operacions del mateix titular, o en entitats relacionades del grup de risc del titular.
 - EBITDA negatiu, descens significatiu de l'EBITDA o de la xifra de negoci, o, en general, dels fluxos d'efectiu recurrents del titular.
 - Increment de ràtios de palanquejament del titular.

- o Patrimoni net negatiu o disminució com a conseqüència de pèrdues del patrimoni net del titular en, com a mínim, un 50% durant l'últim exercici.
 - o Existència de qualificació creditícia, interna o externa, que posi de manifest que el titular es troba en situació d'impagament.
 - o Existència de compromisos vençuts del titular d'un import significatiu davant d'organismes públics.
 - o Per a operacions amb garantia real, empitjorament significatiu del valor de la garantia rebuda.
 - o Existència de condonacions o quitaments al mateix titular o a societats relacionades amb el grup en els últims dos exercicis.
 - o Suspensió temporal de la cotització de les accions del titular.
- Incompliment de clàusules contractuals, impagaments o retards en el pagament del principal o interessos: a més dels impagaments superiors a 90 dies, que formen part de l'algoritme automàtic de classificació, s'identifiquen impagaments o retards de menys de 90 dies, que poden ser un indicatiu de deteriorament o d'un increment significatiu del risc. També es consideren en l'anàlisi els incompliments de *covenants* i impagaments declarats en altres entitats de crèdit del sistema financer.
 - Per dificultats financeres se li atorguen a l'acreditat concessions o avantatges que no es considerarien d'una altra manera: la concessió de refinançaments a un deutor en dificultats podria evitar o retardar l'incompliment de les seves obligacions i, al seu torn, el reconeixement del deteriorament associat a l'actiu financer vinculat a aquest deutor.
 - Probabilitat que el prestatari entri en concurs de creditors: en casos en què hi ha una elevada probabilitat que el prestatari entri en fallida o reestructuració, la solvència dels emissors o obligats es veu ostensiblement afectada, i pot donar lloc a un esdeveniment de pèrdua en funció de l'impacte en els fluxos futurs a percebre.
 - La desaparició d'un mercat actiu per a l'actiu financer a causa de dificultats financeres: la suspensió d'actius financers emesos per l'obligat o emissor poden significar una situació econòmica i financera compromesa i, per tant, una baixa capacitat per satisfer les seves obligacions.

El grup fa una revisió anual de la raonabilitat dels llindars i de les cobertures d'anàlisi individualitzada assolides amb la seva aplicació.

Classificació col·lectiva

Per als acreditats que no superen el llindar de significativitat i que, a més a més, no hagin estat classificats en els *stages* 2 o 3 per l'algoritme automàtic de classificació, el grup té definit un procés per identificar les operacions que presenten un increment significatiu de risc respecte al moment de concessió de l'operació, i que poden comportar pèrdues superiors a les d'altres operacions similars classificades en l'*stage* 1.

Per a les operacions d'acreditats avaluats segons aproximació col·lectiva, el grup utilitza un model estadístic que permet obtenir l'estructura temporal de la PD, i per tant la PD *lifetime* residual d'un contracte en funció de diferents característiques:

- Sistèmiques: caracteritzen les condicions macroeconòmiques comunes per a totes les exposicions.
- Transversals: caracteritzen aspectes comuns, i estables en el temps, a un grup d'operacions, com l'efecte comú de les polítiques de crèdit vigents en el moment de la concessió, o el canal de concessió.
- Idiosincràtiques: caracteritzen aspectes específics de cada operació o acreditat.

D'acord amb aquesta especificació, el grup disposa de la possibilitat de mesurar la PD *lifetime* residual d'una operació (o PD des d'un moment determinat fins que l'operació venç) segons les condicions que es donaven en el moment de la concessió (o originació), o segons les condicions que es donen en el moment del càlcul de la provisió. D'aquesta manera, la PD *lifetime* residual actual pot fluctuar en relació amb la de concessió per canvis en l'entorn econòmic, o en les característiques idiosincràtiques de l'operació o de l'acreditat.

L'increment significatiu de risc per al perímetre de models col·lectius s'estima sobre la base de la comparació de la PD *lifetime* residual segons les condicions econòmiques i idiosincràtiques del moment de càlcul de la provisió, amb la PD *lifetime* residual segons les condicions en el moment de concessió. S'han calibrat uns llindars d'increment de PD *lifetime* residual que impliquen la classificació en *stage 2*, utilitzant informació històrica amb la finalitat de maximitzar la discriminació del risc (*default rate* o taxa de mora) entre la població classificada com a *stage 1* i *2*. Els llindars no són fixos, sinó que són una funció no lineal que depèn del nivell de PD *lifetime* residual en originació, i s'exigeixen increments relatius més elevats si la PD és baixa. Aquesta forma funcional es considera adequada i és la que millor discrimina el risc.

En el cas d'exposicions amb persones físiques, per a les quals el càlcul de la provisió s'efectua a nivell contracte, els llindars es calibren i s'apliquen a aquest nivell. No obstant això, en el cas d'empreses o comerços i autònoms, on les puntuacions s'efectuen a nivell acreditat, els llindars es calibren de manera que responen a la PD de l'acreditat i al termini des de la concessió fins al venciment, a fi d'ajustar adequadament cada contracte de l'acreditat.

Operacions de refinançament i reestructuració

Les polítiques i els procediments en matèria de gestió de risc de crèdit aplicats pel grup garanteixen un seguiment detallat dels acreditats, i posen de manifest la necessitat de realitzar provisions quan s'evidenciïn indicis de deteriorament de la seva solvència (vegeu la nota 4). Per això, el grup constitueix les provisions d'insolvències requerides per a les operacions en què la situació del seu acreditat així ho exigeixi abans de formalitzar les operacions de reestructuració/refinançament, que s'han d'entendre com:

- Operació de refinançament: Es concedeix o utilitza per raons econòmiques o legals relacionades amb dificultats financeres, actuals o previsibles, del titular per cancel·lar una o diverses operacions concedides pel grup, o per la qual es posen aquestes operacions totalment o parcialment al corrent de pagaments, per tal de facilitar als titulars el pagament del seu deute (principal i interessos) perquè no pot, o es preveu que no ha de poder, complir amb les seves condicions dins el termini establert i en la forma escaient.
- Operació reestructurada: Es modifiquen les condicions financeres d'una operació per raons econòmiques o legals relacionades amb les dificultats, actuals o previsibles, del titular, per tal de facilitar el pagament del deute (principal i interessos) perquè el titular no pot, o es preveu que no ha de poder, complir amb aquestes condicions dins el termini establert i en la forma escaient, encara que aquesta modificació estigui prevista en el contracte. En tot cas, es consideren com a reestructurades les operacions en què es modifiquen les condicions per allargar-ne el termini de venciment, variar el quadre d'amortització per minorar l'import de les quotes a curt termini o disminuir-ne la freqüència, o establir o allargar el termini de carència de principal, d'interessos o de tots dos, llevat que es pugui provar que les condicions es modifiquen per motius diferents de les dificultats financeres dels titulars i siguin anàlogues a les que aplicarien altres entitats en el mercat per a riscos similars.

Si una operació està classificada en una categoria de risc determinada, l'operació de refinançament no suposa una millora automàtica en la seva consideració de risc. Per a les operacions refinançades l'algoritme estableix la seva classificació inicial en funció de les seves característiques; principalment, que es donin dificultats financeres en l'acreditat (per exemple, un pla de negocis inadequat), que concorrin determinades clàusules com ara períodes dilatats de carència o que presentin imports donats de baixa pel fet de considerar-se irrevocables. Posteriorment, l'algoritme modifica la classificació inicial en funció dels períodes de cura fixats. Només es considera la classificació en una categoria de menys risc si es produeix un increment quantitatiu i qualitatiu de les garanties eficaces que donen suport a l'operació i s'ha demostrat una millora significativa de la recuperació de l'operació continuada en el temps, de manera que no es produeixen millores immediates pel simple fet del refinançament.

Les operacions de refinançament, refinançades o reestructurades es mantenen identificades com a tals durant un període de prova fins que es compleixin tots els requisits següents:

- Que s'hagi conclòs, després d'una revisió de la situació patrimonial i financera del titular, que no és previsible que pugui tenir dificultats financeres.
- Que hagi transcorregut un termini mínim de dos anys des de la data de formalització de l'operació de reestructuració o refinançament o, si fos posterior, des de la data de reclassificació des de la categoria de risc en *stage 3*.
- Que el titular hagi pagat les quotes meritades de principal i interessos des de la data en la qual es va formalitzar l'operació de refinançament o reestructuració o, si fos posterior, des de la data de reclassificació des de la categoria de risc en *stage 3*.
- Que el titular no tingui cap altra operació amb imports vençuts més de 30 dies al final del període de prova.

D'altra banda, les operacions de refinançament, refinançades o reestructurades es mantenen en la categoria d'*stage 3* fins que es verifiquin els criteris generals que determinen la reclassificació de les operacions fora de la categoria d'*stage 3*, i, en particular, els requisits següents:

- Que hagi transcorregut un període d'un any des de la data de refinançament o reestructuració.
- Que el titular hagi pagat les quotes meritedes de principal i interessos.
- Que el titular no tingui cap altra operació amb imports vençuts més de noranta dies en la data de reclassificació a la categoria de risc en *stage 2* de l'operació de refinançament, refinançada o reestructurada.

Respecte als préstecs refinançats/reestructurats classificats en l'*stage 2*, s'analitzen de manera específica les diferents tipologies d'operacions per, si cal, reclassificar-les a una de les categories de major risc descrites anteriorment (és a dir, en l'*stage 3*, per raó de la morositat de la contrapart, quan presentin, amb criteri general, impagaments superiors a 90 dies, o per raons diferents de la morositat, quan es presentin dubtes raonables sobre la seva recuperabilitat).

Les estimacions de les pèrdues per deteriorament de crèdit que es determinin, i que siguin coherents amb aquesta classificació comptable del risc, es proveeixen en el mateix moment en què s'identifiquen.

La metodologia d'estimació de les pèrdues per a aquestes carteres en general és similar a la de la resta d'actius financers valorats a cost amortitzat. Però sí que es té en compte que, *a priori*, una operació que s'ha hagut de reestructurar per poder atendre les seves obligacions de pagament ha de tenir una estimació de pèrdues superior a la d'una operació que mai no ha tingut problemes d'impagament, fora que s'aportin prou garanties addicionals eficaces que justifiquin el contrari.

Impacte de la COVID-19 en la classificació dels instruments financers a l'efecte del seu risc de crèdit

Els préstecs classificats com a *stage 1* a acreditats que hagin rebut finançament amb garanties estatals concedides en el marc d'un programa de suport governamental per fer front a l'impacte de la COVID-19, o que s'hagin acollit a una moratòria pública o sectorial, s'han mantingut en aquesta categoria en la mesura en què no hi hagi hagut dubtes sobre el reemborsament de les obligacions i no es consideri que s'hagi produït un increment significatiu del risc.

Les operacions classificades en els *stages 2* o *3* que s'hagin acollit a una moratòria pública o sectorial o per a les quals el seu titular hagi rebut finançament amb garanties estatals concedides en el marc d'un programa governamental de suport per fer front a l'impacte de la COVID-19 no han millorat la seva classificació a l'efecte del seu risc de crèdit.

A causa de la situació macroeconòmica causada per la COVID-19, s'ha dut a terme una modificació dels criteris de classificació de les exposicions creditícies en funció del seu risc de crèdit amb un enfocament més conservador d'aquests criteris. Com a conseqüències dels canvis aplicats, s'ha produït un traspàs significatiu d'exposicions inicialment considerades com a *stage 1* als *stages 2* i *3* segons aquest nou criteri.

En relació amb les moratòries públiques i sectorials, els imports suspesos per aquestes no es consideren exigibles, i, per tant, tampoc vençuts. D'aquesta manera, els pagaments suspesos compresos en el termini de durada de les moratòries no es consideren a l'efecte de la classificació de les operacions en l'*stage 3*. A més, les operacions objecte de moratòria pública o sectorial no s'identifiquen com a reestructuracions o refinançaments tret que ja estiguin marcades com a tals o s'hagin posat de manifest problemes de recuperabilitat amb anterioritat a la irrupció de la pandèmia.

Per la seva banda, per als préstecs avalats per l'ICO es té en consideració la situació en què es troben les operacions anteriorment concedides a l'acreditat a l'efecte de determinar la classificació de l'operació avalada en funció del seu risc de crèdit i el seu marcatge com a operació refinançada o reestructurada, si s'escau.

Modificacions dels actius financers

Les operacions subjectes a moratòria pública a Espanya, que suposen la supressió del cobrament d'interessos durant el termini de la moratòria que el banc no podrà reclamar als clients posteriorment, es tracten com a modificacions d'actius financers. Les pèrdues registrades pel grup com a conseqüència d'aquestes modificacions no han estat significatives. Així mateix, les operacions subjectes a moratòries sectorials a Espanya o a moratòria pública al Regne Unit, que estableixen la suspensió de l'amortització del principal dels préstecs però que segueixen meritant interessos durant el termini de la moratòria, no donen lloc, per si mateixes, a pèrdues per modificació dels actius financers en el moment de la seva formalització.

Determinació de cobertures

Per determinar les cobertures per risc de crèdit, el grup fa servir els paràmetres que es defineixen a continuació:

- EAD (*Exposure at Default*, per les seves sigles en anglès): l'entitat defineix com a exposició en el moment de *default* l'import de l'exposició que s'espera tenir en el moment d'incompliment.

El grup considera com a mètrica d'exposició per a la seva cobertura els saldos disposats actualment i l'estimació de les quanties que s'espera desemborsar en cas d'entrada en mora de les exposicions fora del balanç mitjançant l'aplicació d'un factor de conversió (*Credit Conversion Factor* o CCF).

- PD (*Probability of Default*, per les seves sigles en anglès): estimació de la probabilitat d'incompliment d'un acreditat a un horitzó temporal determinat.

El grup disposa d'eines d'ajuda a la gestió del risc de crèdit per predir la probabilitat d'incompliment de cada acreditat que cobreix la pràctica totalitat de l'activitat creditícia.

En aquest context, el grup revisa anualment la qualitat i estabilitat de les eines de *rating* que estan actualment en ús. El procés de revisió inclou la definició de la mostra utilitzada i la metodologia a aplicar per al seguiment dels models de *rating*.

Les eines orientades a l'avaluació de la probabilitat d'incompliment d'un deutor estan integrades per *scorings* de comportament per al seguiment del risc de persones físiques i per *ratings* en empreses:

- *Rating*: en termes generals, els riscos de crèdit contrets amb empreses són qualificats mitjançant un sistema de *rating* basat en l'estimació interna de la seva probabilitat d'incompliment (PD). Compost per factors predictius de la morositat a un any, està dissenyat per a diferents segments. El model de *rating* es revisa anualment sobre la base de l'anàlisi del comportament de la morositat real. A cada nivell de qualificació de *rating* s'assigna una taxa de morositat anticipada que, al seu torn, permet la comparació homogènia respecte a altres segments i a les qualificacions d'agències de *rating* externes mitjançant una escala mestra.

Els usos del *rating* en la gestió del risc són diversos; hi destaca la seva integració en el procés de decisió (mòdul d'autonomies), seguiment del risc i polítiques de fixació de preus de les operacions.

- *Scoring*: en termes generals, els riscos crediticis contrets amb particulars es qualifiquen mitjançant sistemes d'*scoring* basats també en la modelització quantitativa de dades estadístiques històriques, detectant els factors predictius rellevants. En les àrees geogràfiques en què hi ha *scoring*, es divideix en dos tipus:
 - *Scoring* reactiu: s'utilitza per avaluar propostes de préstecs al consum, hipotecaris i targetes. Una vegada incorporades totes les dades de l'operació, el sistema emet un resultat basant-se en l'estimació de capacitat d'endeutament, perfil financer i, si escau, perfil dels actius en garantia. El resultat de l'*scoring* està integrat en la gestió del risc a través del mòdul d'autonomies.
 - *Scoring* de comportament: el sistema classifica automàticament tots els clients a partir de la informació de la seva operativa i de cadascun dels productes. Les seves aplicacions se centren en la concessió d'operacions, l'assignació de límit de descobert en compte (autoritzat), les campanyes comercials i la modulació del procés de reclamació en la seva primera fase.

En cas que no hi hagi un sistema d'*scoring*, aquest queda suplert per anàlisis individualitzades complementats amb polítiques.

- LGD (*Loss Given Default*, per les seves sigles en anglès): estimació de la pèrdua que s'espera experimentar sobre les operacions que presenten incompliment. Aquesta pèrdua té en compte, a més del deute pendent, els interessos de demora i les despeses del procés de recuperació. Així mateix, a cada un dels fluxos (saldos pendents i recuperacions), s'aplica un ajust a fi de considerar el valor temporal dels diners.
- Tipus d'interès efectiu (TIE): tipus de descompte que iguala exactament els fluxos d'efectius futurs a cobrar o a pagar estimats durant la vida esperada d'un actiu o passiu financer amb l'import comptable brut de l'actiu financer o amb el cost amortitzat del passiu financer.

- Múltiples escenaris: per estimar les pèrdues esperades, el grup aplica diferents escenaris per recollir l'efecte de la no linealitat de les pèrdues. En aquest sentit, s'estimen les provisions necessàries davant els diferents escenaris per als quals s'ha definit una probabilitat d'ocurrència. Concretament, el grup ha considerat tres escenaris macroeconòmics: un escenari base, el més probable de tots (60%); un escenari alternatiu 1, que considera el final de la pandèmia (EA1) (15%), i un escenari alternatiu 2, que preveu un rebrot de la COVID-19 (EA2) (25%). Per fer les projeccions d'aquests escenaris es consideren horitzons temporals a cinc anys, en què les variables principals considerades són l'evolució del PIB, la taxa d'atur i el preu de l'habitatge.

La crisi del coronavirus està accelerant processos que ja estaven en marxa: la digitalització, la desglobalització (no solament en l'àmbit comercial), el major paper dels governs en la societat, un major focus en temes ESG, etc.

Després de la COVID-19, els tipus d'interès baixos o negatius persisteixen durant més temps, hi ha un major èmfasi dels governs per fer prevaldre la seguretat nacional i l'estabilitat social per davant de criteris d'eficiència, un major intervencionisme, i els riscos financers són més elevats. En conseqüència, els potencials de creixement econòmic són menors.

Els escenaris venen determinats principalment per l'evolució de la pandèmia i l'efectivitat de les polítiques econòmiques.

Escenari base

- En termes d'evolució de la pandèmia, els rebrots són controlats i els avanços mèdics permeten que la preocupació per la COVID-19 es vagi esvaint el 2021.
- En termes de política econòmica, els tipus d'interès del BCE es mantenen sense canvis en els pròxims anys.

El BCE centra el focus a garantir l'estabilitat de les primes de risc-país, limitar el dany al sector financer del persistent entorn de tipus d'interès negatius i impulsar la lluita contra el canvi climàtic.

La reconducció dels comptes públics és molt gradual, cosa que es veu recolzada per l'absència de retirada del suport de les polítiques monetàries.

- En termes d'activitat econòmica, les diferents economies mostren, en general, un bon comportament el 2021.

Els sectors amb majors dificultats per recuperar la normalitat són el turisme, l'hostaleria, l'oci i el transport de passatgers.

El creixement a mitjà termini es veu limitat per la reassignació dels recursos, un major estalvi i la recomposició de balanços.

La inflació es manté continguda, però amb riscos a l'alça a mitjà termini.

- Quant a l'economia espanyola, la crisi actual dista de la crisi financera global perquè en aquesta ocasió no és fruit de l'acumulació de desequilibris econòmics i financers previs, cosa que facilita que tingui un caràcter més temporal.
- Pel que fa als mercats financers, els tipus d'interès del deute públic es mantenen continguts en un context de repressió financera.

Les primes de risc del deute públic perifèric estan suportades per la política del BCE i la presència del Fons de Recuperació Europeu.

El dòlar estatunidenc es deprecia davant l'euro davant els avanços en construcció europea, el context de tipus d'interès zero als Estats Units, etc.

- L'escenari preveu un Brexit ordenat.

Escenari alternatiu 1: Final de la pandèmia

- La confirmació d'un medicament o una vacuna eficaços permet erradicar els rebrots i deixar enrere la pandèmia a principis de 2021.
- L'efectivitat de les mesures de política econòmica adoptades, juntament amb l'erradicació de la pandèmia, permeten minimitzar la destrucció de teixit productiu.
- La recuperació econòmica el 2021 és vigorosa. El caràcter sincronitzat d'aquesta recuperació entre països constitueix una font addicional d'impuls.

Els nivells d'activitat vigents en el quart trimestre de l'exercici 2019 es recuperen, en general, durant el 2021.

- La recuperació permet iniciar el disseny d'estratègies de sortida graduals de les polítiques d'estímul adoptades, tant en l'àmbit monetari com en el fiscal. Això resulta clau per aconseguir que les inflacions es mantinguin en nivells compatibles amb els objectius dels bancs centrals.
- Aquest entorn macroeconòmic i financer permet unes primes de risc, tant perifèriques com corporatives, contingudes. Les condicions de finançament es mantenen relaxades.
- A Espanya, la restauració de la confiança sobre la situació sanitària permet que els diferents sectors de l'economia es recuperin amb celeritat, inclosos els més afectats per la crisi, com el turisme. La bona gestió i canalització dels fons rebuts des d'Europa reforcen la recuperació econòmica.

Escenari alternatiu 2: Rebrotos importants de la COVID-19 el 2021

- L'evolució de la pandèmia és negativa, i això suposa un llast per a l'activitat econòmica.
- El 2021, en absència de vacunes i tractaments efectius, es mantenen rebrotos importants associats a la COVID-19, que fan necessària la permanència en el temps de mesures restrictives sobre la mobilitat i el desenvolupament de l'activitat econòmica.
- Sectors com el turisme i els de caràcter social passen importants dificultats, amb un efecte d'arrossegament evident sobre el conjunt de l'activitat.
- Les pressions desinflacionistes es prolonguen en el temps per la deteriorada demanda domèstica, cosa que accentua la necessitat d'intensificar el suport de les polítiques econòmiques.
- El context d'incertesa genera un entorn de mercats complicat, amb un *repricing* dels actius de risc, aguditzat a més pels problemes d'infraestructura i baixa liquiditat existent.
- Les rendibilitats del deute públic *core* es redueixen i les primes de risc del deute públic perifèric repunten. Aquest increment es veu accentuat pel deteriorament addicional de les mètriques fiscals i es veu limitat per l'actuació del BCE i la major unitat europea a l'hora d'abordar la crisi.
- A Espanya, l'economia se'n ressent, entre altres coses, perquè sectors de pes especialment vulnerables a la crisi, com ara el turisme, continuen castigats severament. Els problemes de liquiditat de moltes empreses es converteixen en problemes de solvència, la qual cosa ocasiona un dany estructural a part del teixit productiu.

Les principals variables projectades considerades per a Espanya i el Regne Unit i horitzó temporal 2021-2025 són les següents:

En percentatge										
	Espanya					Regne Unit				
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Creixement del PIB										
Escenari base	7,2	4,5	2,0	1,5	1,4	6,1	5,8	1,5	1,4	1,4
Escenari alternatiu 1	10,6	5,6	2,5	1,9	1,6	9,3	6,7	1,7	1,6	1,6
Escenari alternatiu 2	3,0	1,7	2,0	1,8	1,6	3,5	4,9	1,3	1,4	1,4
Taxa d'atur										
Escenari base	17,5	15,5	14,6	13,6	12,9	6,9	5,8	4,6	4,3	4,1
Escenari alternatiu 1	15,7	13,0	12,5	11,8	11,1	5,1	3,7	3,3	3,3	3,3
Escenari alternatiu 2	21,4	20,0	18,7	18,0	16,8	8,0	7,0	5,8	5,2	5,0
Creixement del preu de l'habitatge (*)										
Escenari base	0,0	4,5	3,5	3,5	3,0	-4,8	0,1	6,2	5,0	4,4
Escenari alternatiu 1	6,0	5,3	4,0	3,5	3,5	-2,6	2,2	4,6	5,0	4,4
Escenari alternatiu 2	-3,5	0,0	2,0	3,0	3,0	-5,3	-5,2	6,2	5,0	4,4

(*) Per a Espanya es calcula la variació del preu a final d'any, i per al Regne Unit es calcula la variació mitjana d'any.

En l'aplicació dels escenaris macroeconòmics s'han tingut en consideració les recomanacions emeses pels supervisors i reguladors comptables amb l'objectiu de mitigar una excessiva prociclicitat derivada de la volatilitat a curt termini de l'entorn, i s'ha donat més importància a les perspectives econòmiques a més llarg termini.

En el banc, els escenaris macroeconòmics s'han incorporat en el model de càlcul de deterioraments. Per la seva banda, l'entitat dependent TSB ha introduït una sèrie d'ajustos als resultats dels models de pèrdua esperada (PMA, per les seves sigles en anglès) per tal de recollir les situacions en què els resultats dels models no són prou sensibles a les condicions econòmiques actuals. Els PMA es basen fonamentalment en uns models la metodologia i el resultat dels quals estan subjectes a una supervisió contínua.

Els PMA més significatius reflecteixen els judicis efectuats sobre els riscos relacionats amb les hipoteques per a les quals només s'estan fent pagaments d'interessos, la capacitat dels clients per atendre els seus préstecs en un escenari de tipus d'interès més elevats, i l'estimació dels tipus de descompte emprats en la valoració de garanties. Respecte a les hipoteques per a les quals s'estan pagant només interessos, els PMA s'assignen als diferents *stages* en funció de la proporció relativa dels actius ponderats per risc.

Els models de pèrdua esperada de TSB segueixen en procés de desenvolupament, i s'espera que la proporció de correccions de valor procedents de PMA es redueixi en el futur.

El grup aplica els criteris descrits tot seguit per calcular les cobertures de les pèrdues per risc de crèdit.

L'import de les cobertures per pèrdues per deteriorament es calcula en funció de si s'ha produït o no un increment significatiu del risc de crèdit des del reconeixement inicial de l'operació, i de si s'ha produït o no un esdeveniment d'incompliment. D'aquesta manera, la cobertura per pèrdues per deteriorament de les operacions és igual que:

- Les pèrdues creditícies esperades en dotze mesos, quan el risc que tingui lloc un esdeveniment d'incompliment en l'operació no hagi augmentat de manera significativa des del seu reconeixement inicial (actius classificats en l'*stage* 1).
- Les pèrdues creditícies esperades en la vida de l'operació, si el risc que tingui lloc un esdeveniment d'incompliment en l'operació ha augmentat de manera significativa des del seu reconeixement inicial (actius classificats en l'*stage* 2).
- Les pèrdues creditícies esperades, quan ha tingut lloc un esdeveniment d'incompliment en l'operació (actius classificats en l'*stage* 3).

La pèrdua esperada en dotze mesos es defineix com:

$$PE_{12M} = EAD_{12M} \cdot PD_{12M} \cdot LGD_{12M}$$

On:

EAD_{12M} és l'exposició en *default* a 12 mesos, PD_{12M} és la probabilitat d'entrar en *default* a 12 mesos, i LGD_{12M} és la pèrdua esperada un cop un risc entra en *default*.

La pèrdua esperada *lifetime* es defineix com:

$$PE_{LT} = \sum_{i=1}^m \frac{EAD_i \cdot PD_i \cdot LGD_i}{(1 + EIR)^{i-1}}$$

On:

EAD_i és l'exposició en *default* de cada any tenint en compte tant l'entrada en *default* com l'amortització (pactada i/o anticipada), PD_i és la probabilitat d'entrar en *default* a dotze mesos per a cada any, LGD_i és la pèrdua esperada una vegada un risc entra en *default* per a cada any, i EIR és el tipus d'interès efectiu de cada operació.

En el procés d'estimació es calcula l'import necessari per a la cobertura, d'una banda, del risc de crèdit imputable al titular i, de l'altra, del risc de país.

El grup incorpora informació *forward looking* en el càlcul de la pèrdua esperada i per determinar l'increment significatiu del risc de crèdit, per a la qual cosa s'han utilitzat models de projecció d'escenaris.

Per a cada operació s'aplica el quadre d'amortització pactat. Posteriorment, aquests fluxos de pèrdues esperades s'actualitzen al tipus d'interès efectiu de l'instrument (si el tipus contractual és fix) o al tipus d'interès contractual efectiu en la data de l'actualització (quan aquest sigui variable). Així mateix, es té en consideració l'import de les garanties eficaces rebudes.

En els apartats següents es descriuen les diferents metodologies aplicades pel grup per determinar les cobertures per pèrdues per deteriorament:

Estimacions individualitzades de les cobertures

Són objecte d'estimació individualitzada:

- Les cobertures de les operacions classificades en els *stages* 2 i 3 dels acreditats individualment significatius.
- Si s'escau, les operacions o acreditats les característiques dels quals no permetin un càlcul col·lectiu del deteriorament.
- Les cobertures de les operacions identificades com sense risc apreciable classificades en l'*stage* 3.

El grup ha desenvolupat una metodologia per a l'estimació d'aquestes cobertures, calculant la diferència entre l'import comptable brut de l'operació i el valor actualitzat de l'estimació dels fluxos d'efectiu que s'espera cobrar, descomptats utilitzant el tipus d'interès efectiu. En aquest sentit, es tenen en compte les garanties eficaces rebudes (vegeu l'apartat "Garanties" d'aquesta nota).

S'estableixen tres mètodes per al càlcul del valor recuperable en actius avaluats de manera individual:

- Enfocament de descompte de fluxos de caixa: deutors per als quals s'estima capacitat de generar fluxos de caixa futurs amb el desenvolupament del seu propi negoci, de manera que permeti, mitjançant el desenvolupament de l'activitat i l'estructura econòmica i financera de la companyia, la devolució de part o de la totalitat del deute contret. Implica l'estimació de *cash flows* obtinguts per l'acreditat en el desenvolupament del seu negoci.
- Enfocament de recuperació de garanties reals: deutors sense capacitat de generar fluxos de caixa amb el desenvolupament del seu propi negoci, que es veuen obligats a liquidar actius per fer front al pagament dels seus deutes. Implica l'estimació de *cash flows* a partir de l'execució de garanties.
- Enfocament mixt: deutors per als quals s'estima capacitat de generar fluxos de caixa futurs i que, a més, disposen d'actius extrafuncionals. Aquests fluxos poden ser complementats amb vendes potencials d'actius patrimonials no funcionals, en la mesura que no siguin necessaris per al desenvolupament de la seva activitat i, en conseqüència, per a la generació d'aquests fluxos de caixa futurs.

Estimacions collectives de les cobertures

Són objecte d'estimació col·lectiva les exposicions que no s'avaluïn a través de l'estimació individualitzada de cobertures.

En fer el càlcul de la pèrdua per deteriorament col·lectiva, el grup –tenint en compte el que estableix la NIIF 9– pren en consideració, principalment, els aspectes següents:

- El procés d'estimació del deteriorament té en compte totes les exposicions creditícies. El grup reconeix una pèrdua per deteriorament igual a la millor estimació per models interns disponible, tenint en compte tota la informació rellevant de què es disposi sobre les condicions existents al final del període sobre el qual s'informa. Per a algunes tipologies d'exposicions, entre les quals es troba el risc sobirà davant d'administracions públiques de països de la Unió Europea i de països classificats en el grup 1 a l'efecte del risc de país d'acord amb la Circular 4/2017, del Banc d'Espanya, el grup no fa servir models interns. Aquestes exposicions es consideren exposicions sense risc apreciable, en estimar, sobre la base de la informació disponible a la data de formulació dels comptes anuals consolidats, que la cobertura per deteriorament que aquestes exposicions puguin necessitar no és significativa mentre no passin a estar classificades en l'*stage* 3.
- Per tal de dur a terme una avaluació col·lectiva del deteriorament, els models interns estimen una PD i LGD diferenciada per a cada contracte. Per fer-ho es fa servir informació històrica de diferent índole que permet classificar el risc de manera personalitzada per a cada exposició (*rating*, impagaments, anyada de concessió, exposició, garantia, característiques de l'acreditat o del contracte). D'aquesta manera, es tenen en compte les dades històriques disponibles representatives de l'entitat i l'experiència històrica de pèrdues (*defaults*). Un element destacable és que l'estimació dels models es condiona a la situació econòmica actual i a la projecció dels escenaris considerada, que és representativa de les pèrdues creditícies esperades. Les estimacions dels models de cobertures per pèrdues de deteriorament estan integrades directament en algunes activitats relacionades amb la gestió del risc, i els *inputs* que utilitzen (per exemple, *ratings* o *scorings*) són els usats per a la concessió del risc, el seguiment del risc, el *pricing* o el càlcul de capital. Així mateix, es fan proves de *back-test* recurrents, almenys amb una periodicitat anual, i s'ajusten en el cas que s'observin desviacions significatives. Els models es revisen també periòdicament a fi d'incorporar la informació més recent disponible i assegurar una *performance* i una representativitat adequades en la seva aplicació a la cartera actual per calcular les cobertures per pèrdues de deteriorament.

La classificació del risc de crèdit i l'import de les cobertures està determinada en funció de si s'ha produït o no un increment significatiu del risc o des de l'originació de l'operació, o bé si s'han produït esdeveniments d'incompliment:

Deteriorament observat del risc de crèdit des del seu reconeixement inicial				
Categoria del risc de crèdit	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Risc fallit
Criteris de classificació entre stages	Operacions per a les quals el risc de crèdit no ha augmentat significativament des del seu reconeixement inicial i no compleixen els requisits per ser classificats en altres categories.	Operacions que presenten augments significatius del risc de crèdit des del reconeixement inicial.	Operacions la recuperació íntegra de les quals sigui dubtosa sense que presentin algun import vençut amb més de 90 dies d'antiguitat. Operacions amb imports vençuts amb més de 90 dies d'antiguitat.	Operacions la recuperació de les quals es considera remota a causa d'un deteriorament notori i irrecuperable de la solvència de l'operació o del titular.
Càlcul de la cobertura	Pèrdua esperada en 12 mesos	Pèrdua esperada <i>lifetime</i>		Baixa del balanç i reconeixement de la pèrdua en resultats per l'import comptable de l'operació.
Meritació d'interessos	Calculada aplicant el tipus d'interès efectiu sobre l'import comptable brut de l'operació.		Calculada aplicant el tipus d'interès efectiu al cost amortitzat (ajustada per les correccions de valor per deteriorament).	No es reconeixen en el compte de resultats.
Operacions incloses per stage	Reconeixement inicial	Operacions que presenten augments significatius del risc de crèdit des del reconeixement inicial. Operacions de refinançament, refinançades o reestructurades que no sigui procedent classificar com a dubtoses. Operacions en què hi hagi imports vençuts amb més de 30 dies d'antiguitat.	Operacions classificades en stage 3 per raons de morositat: Import dels instruments de deute, que tinguin algun import vençut amb més de 90 dies d'antiguitat. Operacions classificades en stage 3 per raons diferents de morositat: • Operacions que no presenten imports vençuts amb més de 90 dies d'antiguitat però en què la recuperació íntegra sigui dubtosa • Operacions de refinançament, refinançades o reestructurades que no correspongui classificar com stage 2 • Les operacions comprades o originades amb deteriorament creditici (POCI)	Operacions la recuperació de les quals es considera remota. Operacions considerades parcialment irrecuperables sense que es produeixi l'extinció dels drets (fallits parcials).

Garanties

Es consideren eficaces les garanties reals i personals per a les quals el grup en demostrï la validesa com a mitgant del risc de crèdit.

En cap cas es consideren admissibles com a garanties eficaces aquelles l'eficàcia de les quals depengui substancialment de la qualitat creditícia del deutor o del grup econòmic del qual, si s'escau, formi part.

Complint amb aquestes condicions, es poden considerar eficaços els següents tipus de garanties:

- Garanties immobiliàries instrumentades com a hipoteques immobiliàries amb primera càrrega:
 - Edificis i elements d'edificis acabats:
 - Habitatges.
 - Oficines i locals comercials i naus polivalents.
 - Resta d'edificis, com ara naus no polivalents i hotels.
 - Sòl urbà i urbanitzable ordenat.
 - Resta de béns immobles.

- Garanties pignoratives sobre instruments financers:
 - Dipòsits en efectiu.
 - Instruments de renda variable en entitats cotitzades i títols de deute emesos per emissors de reconeguda solvència.
- Altres garanties reals:
 - Béns mobles rebuts en garantia.
 - Successives hipoteques sobre immobles.
- Garanties personals que impliquen la responsabilitat directa i mancomunada dels nous avaladors davant del client; aquests han de ser persones o entitats la solvència dels quals estigui prou demostrada per tal de garantir l'amortització íntegra de l'operació segons les condicions acordades.

El grup té criteris de valoració de les garanties reals per als actius ubicats a Espanya alineats amb la normativa vigent. En particular, el grup aplica criteris de selecció i contractació de proveïdors de valoracions orientats a garantir la independència d'aquests i la qualitat de les valoracions; tots ells són societats i agències de taxació inscrites en el Registre Especial de Societats de Taxació del Banc d'Espanya, i les valoracions es duen a terme segons els criteris establerts en l'Ordre ECO/805/2003, sobre normes de valoració de béns immobles i determinats drets per a certes finalitats financeres.

Les garanties immobiliàries d'operacions de crèdit i els immobles es taxen en el moment de la seva concessió o alta; aquests últims a través de la compra, adjudicació o dació en pagament i quan l'actiu té una caiguda de valor significatiu. A més a més, s'apliquen uns criteris d'actualització mínima que garanteixen una freqüència anual en el cas dels actius deteriorats (actius classificats en els *stages* 2 o 3 i immobles adjudicats o rebuts en pagament de deutes) o triannual per als deutes d'import elevat classificades en l'*stage* 1 sense símptomes de risc latent. S'utilitzen metodologies estadístiques per a l'actualització de les taxacions únicament per als actius anteriors quan són de reduïda exposició i risc, encara que almenys triennalment s'efectua una taxació ECO completa.

Per als actius ubicats a la resta de la Unió Europea la taxació es fa segons el que estableix el Reial decret 716/2009, de 24 d'abril, i, a la resta del món, per empreses i/o experts amb capacitat i experiència reconegudes en el país.

Per estimar les cobertures de pèrdues per risc de crèdit, el grup ha desenvolupat metodologies internes que, per determinar l'import que s'ha de recuperar de les garanties immobiliàries, prenen com a punt de partida el valor de taxació, que s'ajusta tenint en consideració el temps necessari per executar aquestes garanties, la tendència de preus i la capacitat i experiència de realització d'immobles similars pel que fa a preus i terminis per part del grup, així com els costos d'execució, els costos de manteniment i els costos de venda.

Per la seva banda, en el càlcul de la pèrdua creditícia de les operacions amb garanties estatals concedides en el marc d'un programa governamental de suport per fer front a l'impacte de la COVID-19, amb independència de la categoria per risc crèdit en la qual es pugui classificar l'operació durant la seva vida, l'import de la pèrdua creditícia esperada associada es redueix per l'impacte positiu dels fluxos d'efectiu que s'espera recuperar d'aquesta garantia.

Contrast global de les provisions per risc de crèdit i per deteriorament d'actius immobiliaris

El grup ha establert metodologies de contrast retrospectiu (*backtesting*) entre les pèrdues estimades i les realment efectuades.

Fruit d'aquest contrast, el grup estableix modificacions sobre les metodologies internes quan, de manera significativa, el contrast periòdic mitjançant proves retrospectives mostri diferències entre les pèrdues estimades i l'experiència de pèrdues reals.

Els *backtests* efectuats mostren que la classificació i la cobertura de les pèrdues per risc de crèdit són adequats atès el perfil de risc creditici de la cartera.

Inversions en negocis conjunts i associades

El grup registra correccions de valor per deteriorament de les inversions en negocis conjunts i associades sempre que hi hagi evidència objectiva que l'import comptable d'una inversió no és recuperable. Hi ha evidència objectiva que els instruments de patrimoni net s'han deteriorat quan, després del seu reconeixement inicial, es produeixi un esdeveniment, o l'efecte combinat de diversos esdeveniments, que evidencii que no se'n podrà recuperar l'import comptable.

El grup considera, entre d'altres, els indicis següents per determinar si hi ha evidència de deteriorament.

- Dificultats financeres significatives.
- Desaparició d'un mercat actiu per a l'instrument en qüestió a causa de dificultats financeres.
- Canvis significatius en els resultats en comparació amb les dades recollides en pressupostos, plans de negoci o objectius.
- Canvis significatius en el mercat dels instruments de patrimoni net de l'emissor o dels seus productes o possibles productes.
- Canvis significatius en l'economia global o en l'economia de l'entorn en què opera l'emissor.
- Canvis significatius en l'entorn tecnològic o legal en què opera l'emissor.

L'import de les correccions de valor per deteriorament de les participacions en entitats associades incloses en l'epígraf d'“*Inversions en negocis conjunts i associades*” s'estima comparant-ne l'import recuperable amb el valor comptable. Aquest últim és l'import més elevat entre el valor raonable menys els costos de venda i el seu valor en ús.

El grup determina el valor en ús de cada participació en funció del seu *net asset value* o a partir de les projeccions dels seus resultats, agrupant-les segons els sectors d'activitat (immobiliària, renovables, industrial, financeres, etc.) i avaluant els factors macroeconòmics i específics del sector que puguin afectar l'activitat d'aquestes empreses. En particular, les participades asseguradores es valoren aplicant la metodologia *market consistent embedded value*, les relacionades amb l'activitat immobiliària sobre la base del *net asset value*, i les participades financeres a partir de múltiples sobre valor comptable i/o sobre benefici d'entitats cotitzades comparables.

Les pèrdues per deteriorament es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat del període en què es produeixen, i les recuperacions posteriors es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici de recuperació.

1.3.5 Operacions de cobertura

El grup utilitza els derivats financers per (i) facilitar aquests instruments als clients que els sol·liciten, (ii) gestionar els riscos de les posicions pròpies del grup (derivats de cobertura) o (iii) beneficiar-se dels canvis en els seus preus. En aquest sentit, utilitza tant derivats financers negociats en mercats organitzats com negociats bilateralment amb la contrapart fora de mercats organitzats (OTC).

Els derivats financers que no es poden tractar en qualitat de cobertura es consideren com a derivats mantinguts per negociar. Les condicions perquè un derivat financer es pugui considerar com de cobertura són les següents:

- El derivat financer ha de cobrir el risc de variacions en el valor dels actius i passius produïdes per oscil·lacions del tipus d'interès i/o del tipus de canvi (cobertura de valors raonables), el risc d'alteracions en els fluxos d'efectiu estimats amb origen en actius i passius financers, compromisos i transaccions previstes altament probables (cobertura de fluxos d'efectiu) o el risc de la inversió neta en un negoci a l'estranger (cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger).
- El derivat financer ha d'eliminar eficaçment algun risc inherent a l'element o la posició coberts durant tot el termini previst de cobertura tant en termes d'eficàcia prospectiva com retrospectiva. Per aconseguir-ho, el grup analitza si en el moment de la contractació de la cobertura s'espera que, en condicions normals, aquesta actuï amb un alt grau d'eficàcia, i verifica durant tota la seva vida, mitjançant els tests d'efectivitat, que els resultats de la cobertura oscil·len en el rang de variació del 80% al 125% respecte al resultat de la partida coberta.

- S'ha de documentar adequadament que la contractació del derivat financer va tenir lloc específicament per servir de cobertura de determinats saldos o transaccions i la manera com es pensava aconseguir i mesurar aquesta cobertura eficaç, sempre que aquesta forma sigui coherent amb la gestió dels riscos propis que duu a terme el grup.

Les cobertures s'apliquen a elements o saldos individuals (microcobertures) o a carteres d'actius i passius financers (macrocobertures). En aquest últim cas, el conjunt dels actius o passius financers que s'han de cobrir comparteix el mateix tipus de risc, fet que es compleix quan la sensibilitat al canvi de tipus d'interès dels elements individuals coberts és similar.

Les variacions que es produeixen amb posterioritat a la designació de la cobertura, en la valoració dels instruments financers designats com a partides cobertes i dels instruments financers designats com a instruments de cobertura comptable, es registren de la manera següent:

- En les cobertures de valor raonable, les diferències produïdes en el valor raonable del derivat i de l'instrument cobert atribuïbles al risc cobert es reconeixen directament en el compte de pèrdues i guanys consolidat utilitzant com a contrapartida els epígrafs del balanç consolidat en els quals hi ha registrat l'element cobert o en l'epígraf de "*Derivats - comptabilitat de cobertures*", segons escaigui.

En les cobertures del valor raonable del risc de tipus d'interès d'una cartera d'instruments financers, els guanys o les pèrdues que sorgeixen en valorar l'instrument de cobertura es reconeixen directament en el compte de pèrdues i guanys consolidat, mentre que les pèrdues i els guanys que sorgeixen de la variació en el valor raonable de l'element cobert atribuïble al risc cobert es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat utilitzant com a contrapartida l'epígraf de "*Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès*" de l'actiu o del passiu del balanç consolidat, segons escaigui. En aquest cas, l'eficàcia es valora comparant l'import de la posició neta d'actius i passius de cada un dels períodes temporals amb l'import cobert designat per a cada un d'ells, i es registra immediatament la part ineficaç en l'epígraf "*Resultats d'operacions financeres (net)*" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

- En les cobertures de fluxos d'efectiu, les diferències de valor sorgides en la part de cobertura eficaç dels elements de cobertura es registren en l'epígraf d'"*Un altre resultat global acumulat - Derivats de cobertura. Reserva de cobertura de fluxos d'efectiu (part eficaç)*" del patrimoni net consolidat. Aquestes diferències es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat en el moment en què les pèrdues o els guanys de l'element cobert es registren en resultats, quan s'executin les transaccions previstes o en la data de venciment de l'element cobert.
- En les cobertures d'inversions netes a l'estranger, les diferències de valoració sorgides en la part de cobertura eficaç dels elements de cobertura es registren de manera transitòria en l'epígraf d'"*Un altre resultat global acumulat - Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger (part eficaç)*" del patrimoni net consolidat. Aquestes diferències es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat en el moment en què la inversió a l'estranger s'aliena o és baixa del balanç consolidat.
- Les diferències en valoració de l'instrument de cobertura corresponents a la part ineficaç de les operacions de cobertura de fluxos d'efectiu i d'inversions netes en negocis a l'estranger es registren en l'epígraf "*Resultats d'operacions financeres (net)*" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Si un derivat assignat com de cobertura, per la seva finalització o discontinuació, per la seva ineffectivitat o per qualsevol altra causa, no compleix amb els requisits indicats anteriorment, passa a ser considerat com un derivat mantingut per negociar des del punt de vista comptable. Per tant, els canvis en la seva valoració es passen a registrar amb contrapartida en resultats.

Quan la cobertura de valor raonable és discontinuada, els ajustos registrats prèviament en l'element cobert s'imputen a resultats utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu recalculat en la data en què l'element cessa d'estar cobert, i han d'estar completament amortitzats al seu venciment.

En cas que s'interrompin les cobertures de fluxos d'efectiu, el resultat acumulat de l'instrument de cobertura reconegut en l'epígraf d'"*Un altre resultat global acumulat*" en el patrimoni net consolidat, mentre la cobertura era efectiva, es continua reconeixent en aquest epígraf fins que la transacció coberta tingui lloc, moment en el qual es registrarà en resultats, tret que es prevegi que no es durà a terme la transacció; en aquest cas, es registrarà immediatament en resultats.

1.3.6 Garanties financeres

Es consideren garanties financeres els contractes pels quals el grup s'obliga a pagar unes quantitats específiques per un tercer en el supòsit que aquest no ho faci, amb independència de la seva forma jurídica, que pot ser, entre d'altres, la de fiança, aval financer, contracte d'assegurança o derivat de crèdit.

El grup reconeix els contractes de garanties financeres prestades en l'epígraf de "*Passius financers a cost amortitzat - Altres passius financers*" pel seu valor raonable que, en l'inici i llevat de prova en contra, és el valor actual de les comissions i els rendiments a rebre. Simultàniament, reconeix com un crèdit en l'actiu l'import de les comissions i els rendiments assimilats cobrats a l'inici de les operacions i els comptes que s'han de cobrar pel valor actual dels fluxos d'efectiu futurs pendents de rebre.

En el cas particular de les fiances a llarg termini lliurades en efectiu a tercers en el marc de contractes de prestació de serveis, quan el grup garanteix un determinat nivell i volum d'acompliment en la prestació d'aquests serveis, reconeix inicialment aquestes garanties pel seu valor raonable. La diferència entre el valor raonable i l'import desemborsat es considera com un pagament o cobrament anticipat per la prestació del servei, que s'imputa al compte de pèrdues i guanys consolidat durant el període en què es presti. Posteriorment, el grup aplica criteris anàlegs als instruments de deute valorats a cost amortitzat.

Les garanties financeres es classifiquen en funció del risc d'insolvència imputable al client o a l'operació i, si escau, s'estima la necessitat de constituir provisions per a aquestes mitjançant l'aplicació de criteris similars per als instruments de deute valorats al seu cost amortitzat.

Els ingressos obtinguts dels instruments de garantia es registren en l'epígraf d'"*Ingressos per comissions*" del compte de pèrdues i guanys consolidat i es calculen aplicant el tipus establert en el contracte del qual són causa sobre l'import nominal de la garantia. Per a les fiances a llarg termini lliurades en efectiu a tercers el grup reconeix en l'epígraf d'"*Ingressos per interessos*" del compte de pèrdues i guanys consolidat els interessos per la seva remuneració.

1.3.7 Transferències i baixa del balanç d'instruments financers

Els actius financers només es donen de baixa del balanç consolidat quan s'han extingit els fluxos d'efectiu que generen o quan s'han transferit substancialment a tercers els riscos i beneficis que porten implícits. De manera similar, els passius financers només es donen de baixa del balanç consolidat quan s'han extingit les obligacions que generen o quan s'adquireixen amb la intenció de cancel·lar-los o de recol·locar-los novament.

En la nota 4 es detallen les transferències d'actius en vigor en el tancament dels exercicis de 2020 i 2019, i s'hi indiquen les que no han suposat una baixa de l'actiu del balanç consolidat.

1.3.8 Compensació d'instruments financers

Els actius i passius financers són objecte de compensació a l'efecte de presentació en el balanç consolidat només quan el grup té el dret, exigible legalment, de compensar els imports reconeguts en els instruments esmentats i es té la intenció de liquidar-los pel seu import net o de realitzar l'actiu i pagar el passiu simultàniament.

1.3.9 Actius no corrents i actius i passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda i operacions interrompudes

L'epígraf d'"*Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda*" del balanç consolidat inclou el valor comptable de les partides individuals, integrades en un grup de disposició o que formen part d'una unitat de negoci que es pretén alienar (operacions en interrupció) en què la venda és altament probable que tingui lloc, en les condicions en les quals aquests actius es troben actualment, en el termini d'un any a comptar des de la data a la qual es refereixen els comptes anuals consolidats.

En conseqüència, la recuperació del valor comptable d'aquestes partides, que poden ser de naturalesa financera i no financera, tindrà lloc previsiblement a través del preu que s'obtingui en la seva alienació i no mitjançant el seu ús continuat.

En particular, els actius immobiliaris o altres no corrents rebuts pel grup per a la satisfacció, total o parcial, de les obligacions de pagament dels seus deutors, es consideren actius no corrents en venda, llevat que el grup hagi decidit fer un ús continuat d'aquests actius o s'afectin a l'explotació en règim de lloguer. Així mateix, es consideren com a actius no corrents en venda les inversions en negocis conjunts o associades que compleixin amb els requisits anteriors. Per a tots aquests actius, el grup disposa d'unitats específiques enfocades a la gestió immobiliària i a la seva venda.

D'altra banda, l'epígraf de "*Passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda*" inclou els saldos creditors associats als actius o grups de disposició, o a les operacions en interrupció del grup.

Els actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda es valoren, tant en la data d'adquisició com posteriorment, per l'import menor entre el seu valor comptable i el valor raonable net dels costos de venda estimats d'aquests actius. El valor comptable en la data d'adquisició dels actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda procedents d'adjudicacions o recuperacions es defineix com el saldo pendent de cobrament dels préstecs o crèdits origen d'aquestes compres (nets de les provisions associades a aquests); mentre estiguin classificats com a "*Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda*" els actius materials i immaterials amortitzables per la seva naturalesa no s'amortitzen.

A fi de determinar el valor raonable net dels actius immobiliaris, el grup utilitza la seva pròpia metodologia interna, que pren com a punt de partida el valor de taxació, que s'ajusta tenint en consideració l'experiència de vendes de béns similars en termes de preus, el període de permanència de cada actiu en el balanç consolidat i altres factors explicatius. Així mateix, es tenen en consideració els acords assolits amb tercers per a l'alienació d'aquests actius.

El valor de taxació dels actius immobiliaris registrats en aquest epígraf es determina seguint les polítiques i els criteris descrits en l'apartat "Garanties" de la nota 1.3.4. Les principals societats i agències de taxació emprades per obtenir el valor de taxació de mercat es detallen en la nota 6.

Els guanys i les pèrdues generats en l'alienació dels actius i passius classificats com a no corrents en venda, així com les pèrdues per deteriorament i la seva reversió, quan escaigui, es reconeixen en l'epígraf de "*Guanys o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes*" del compte de pèrdues i guanys consolidat. Els ingressos i les despeses restants corresponents a aquests actius i passius es presenten d'acord amb la seva naturalesa.

Una operació en interrupció és un component de l'entitat que s'ha disposat, o bé classificat, com a mantingut per a la venda, i (i) representa una línia de negoci o àrea geogràfica significativa i separada de la resta, o és part d'un únic pla coordinat per disposar de tal negoci o àrea geogràfica, o (ii) és una entitat subsidiària adquirida exclusivament amb la finalitat de revendre-la. Si hi ha operacions en interrupció, els ingressos i les despeses d'aquestes operacions generats en l'exercici, independentment de la naturalesa, encara que s'hagin generat abans de la seva classificació com a operació en interrupció, es presenten, nets de l'efecte impositiu, com un únic import en l'epígraf de "*Guanys o pèrdues després d'impostos procedents d'activitats interrompudes*" del compte de pèrdues i guanys consolidat, tant si el negoci s'ha donat de baixa de l'actiu com si s'hi manté en tancar l'exercici. Aquest epígraf també inclou els resultats obtinguts en l'alienació o disposició.

1.3.10 Actius tangibles

Els actius tangibles inclouen (i) l'immobilitzat material que el grup manté per al seu ús actual o futur i que espera utilitzar durant més d'un exercici, (ii) l'immobilitzat material que se cedeix en arrendament operatiu als clients, i (iii) les inversions immobiliàries, que inclouen els terrenys, edificis i altres construccions que es mantenen per explotar-los en un règim de lloguer o per obtenir una plusvàlua en el moment de vendre'ls. Aquest epígraf també inclou els actius materials rebuts en pagament de deutes classificats en funció de la seva destinació.

Com a norma general, els actius tangibles es valoren al seu cost d'adquisició menys la seva amortització acumulada corresponent i, si s'escau, menys qualsevol pèrdua per deteriorament que resulti de comparar el valor net comptable de cada element amb el seu import recuperable corresponent.

Les amortitzacions dels actius tangibles es calculen sistemàticament segons el mètode lineal, aplicant els anys de vida útil estimada dels diferents elements sobre el cost d'adquisició dels actius menys el seu valor residual. En el cas dels terrenys sobre els quals s'assenten els edificis i altres construccions, s'entén que tenen una vida indefinida i que, per tant, no són objecte d'amortització.

Les dotacions anuals en concepte d'amortització dels actius tangibles es registren amb càrrec al compte de pèrdues i guanys consolidat i es calculen en funció dels següents anys de vida útil estimada, com a mitjana, dels diferents grups d'elements:

	Anys de vida útil
Immobles	37,5 a 75
Instal·lacions	4,2 a 25
Mobiliari i equip d'oficina	3,3 a 18
Vehicles	3,1 a 6,25
Caixers automàtics, ordinadors i material informàtic	4

El grup, almenys al final de cada exercici, revisa la vida útil estimada dels elements de l'actiu tangible amb la finalitat de detectar-hi canvis significatius, i en cas que s'hi hagin produït, s'ajusta mitjançant la correcció corresponent del registre en el compte de pèrdues i guanys consolidat d'exercicis futurs de la dotació a la seva amortització en virtut de la nova vida útil estimada.

En cada tancament comptable, el grup analitza si hi ha indicis, tant interns com externs, que un actiu tangible pugui estar deteriorat. Si hi ha evidències de deteriorament, el grup analitza si efectivament existeix aquest deteriorament comparant el valor comptable net de l'actiu amb el seu import recuperable (el major entre el seu valor raonable menys els costos de venda i el seu valor en ús). Quan el valor comptable excedeix l'import recuperable, el grup redueix el valor comptable de l'element corresponent fins a l'import recuperable i ajusta els càrrecs futurs en concepte d'amortització en proporció al seu valor comptable ajustat i a la seva nova vida útil romanent, en cas que calgui una reestimació d'aquesta. D'altra banda, quan hi ha indicis que s'ha recuperat el valor d'un element, el grup registra la reversió de la pèrdua per deteriorament comptabilitzada en exercicis anteriors i ajusta els càrrecs futurs en concepte de la seva amortització. La reversió de la pèrdua per deteriorament d'un element en cap cas pot suposar l'increment del seu valor comptable per sobre del que tindria si no s'haguessin reconegut pèrdues per deteriorament en exercicis anteriors.

En particular, certs elements de l'immobilitzat material figuren assignats a unitats generadores d'efectiu del negoci bancari. Sobre aquestes unitats s'efectua el test de deteriorament corresponent per verificar que es generen els fluxos d'efectiu suficients per suportar el valor dels actius. En aquest sentit, el grup (i) obté un flux de caixa net recurrent de cada oficina a partir del marge de contribució acumulat menys la imputació d'un cost de risc recurrent, i (ii) l'anterior flux de caixa net recurrent es considera com un flux a perpetuïtat i es valora pel mètode de descompte de fluxos fent servir el cost de capital i la taxa de creixement a perpetuïtat determinats pel grup (vegeu la nota 16).

D'altra banda, per a les inversions immobiliàries el grup es basa en les valoracions dutes a terme per tercers independents, inscrits en el Registre Especial de Taxadors del Banc d'Espanya, segons els criteris establerts en l'Ordre ECO/805/2003.

Les despeses de conservació i manteniment dels actius tangibles es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici en què s'hi incorre.

1.3.11 Arrendaments

El grup avalua l'existència d'un contracte d'arrendament a l'inici o quan es modifiquen les condicions d'aquest contracte. En aquest sentit, es conclou que un contracte és d'arrendament si el bé està identificat en aquest contracte i la part que rep el bé té el dret de controlar-ne l'ús.

Arrendaments en què el grup actua com a arrendatari

El grup registra, per als arrendaments en què actua com a arrendatari, que es corresponen fonamentalment amb contractes d'arrendament d'immobles i oficines afectes a la seva activitat d'explotació, un actiu per dret d'ús del bé arrendat i un passiu pels pagaments pendents en la data en què el bé arrendat va ser posat a disposició del grup per ser usat.

El termini d'arrendament correspon al període no revocable establert en el contracte, juntament amb els períodes coberts per una opció per prorrogar l'arrendament (si es té una certesa raonable que l'arrendatari exercirà aquesta opció) i els períodes coberts per una opció per rescindir l'arrendament (si es té una certesa raonable que l'arrendatari no exercirà aquesta opció).

Per als contractes d'arrendament de durada determinada que incloguin, o no, una opció unilateral de rescissió anticipada a favor del grup i en què el cost derivat de la rescissió no sigui significatiu, amb caràcter general el termini d'arrendament equival a la durada inicial estipulada contractualment. No obstant això, es tindrà en consideració si hi ha circumstàncies que puguin provocar que els contractes es rescindeixin anticipadament.

Per als contractes d'arrendament de durada determinada que incloguin una opció unilateral de pròrroga a favor del grup, s'avalua exercir aquesta opció en funció dels incentius econòmics i l'experiència històrica.

El passiu per arrendament es registra inicialment en l'epígraf de "*Passius financers a cost amortitzat - Altres passius financers*" del balanç consolidat (vegeu la nota 21) per un import igual al valor actual dels pagaments pendents estimats, en funció de la data de venciment prevista. Aquests pagaments comprenen els conceptes següents:

- Els pagaments fixos, menys qualsevol incentiu pendent de cobrament.
- Els pagaments variables que es determinin amb referència a un índex o taxa.
- Els imports que s'esperen abonar per les garanties de valor residual concedides a l'arrendador.
- El preu d'exercici d'una opció de compra si el grup està raonablement segur d'exercir aquella opció.
- Els pagaments per penalitzacions derivades de la finalització de l'arrendament, si el termini de l'arrendament reflecteix que s'exercirà una opció per concloure'l.

Els pagaments per arrendament es descompten fent servir el tipus d'interès implícit, si aquest es pot determinar fàcilment, i, en cas contrari, el tipus incremental de finançament, entès com el tipus d'interès que el grup pagaria per finançar la compra d'actius de valor similar als drets d'ús adquirits sobre els béns objecte de lloguer i en un termini igual a la durada estimada dels contractes d'arrendament.

Els pagaments liquidats per l'arrendatari en cada període minoren el passiu per arrendament i meriten una despesa financera que es registra en el compte de pèrdues i guanys consolidat durant el període d'arrendament.

L'actiu per dret d'ús, que es classifica com un actiu fix en funció de la naturalesa del bé arrendat, es registra inicialment al seu cost, que comprèn els imports següents:

- L'import de la valoració inicial del passiu per arrendament, d'acord amb el que s'ha descrit anteriorment.
- Els pagaments per arrendament efectuats abans o a partir de la data d'inici de l'arrendament, menys els incentius rebuts.
- Els costos directes inicials.
- Els costos estimats en què s'incorri per desmantellar i eliminar el bé arrendat, rehabilitar el lloc en què s'ubiqui o tornar el bé a la condició exigida segons el contracte.

L'actiu per dret d'ús s'amortitza linealment pel menor entre la vida útil de l'actiu i el període d'arrendament.

Els criteris per deteriorar aquests actius són anàlegs als que es fan servir per als actius tangibles (vegeu la nota 1.3.10).

D'altra banda, el grup exerceix l'opció de registrar com una despesa de l'exercici els pagaments dels arrendaments a curt termini (aquells que en la data d'inici tinguin un període d'arrendament inferior o igual a 12 mesos) i els arrendaments en què el bé arrendat sigui d'escàs valor.

Vendes amb arrendament posterior

Si el grup no reté el control del bé, (i) es dona de baixa l'actiu venut i es registra l'actiu per dret d'ús que es deriva de l'arrendament posterior per un import igual a la part de l'import comptable previ de l'actiu arrendat, que es correspon amb la proporció que representa el dret d'ús retingut sobre el valor de l'actiu venut, i (ii) es reconeix un passiu per arrendament.

Si el grup reté el control del bé, (i) no es dona de baixa l'actiu venut i (ii) es reconeix un passiu financer per l'import de la contraprestació rebuda.

Els resultats generats en l'operació es reconeixen immediatament en el compte de pèrdues i guanys consolidat si es determina que hi ha hagut una venda (només per l'import del guany o la pèrdua relatiu als drets sobre el bé transferit), en haver adquirit el comprador-arrendador el control del bé.

Arrendaments en què el grup actua com a arrendador

Arrendament financer

Quan el grup actua com a arrendador d'un bé, la suma dels valors actuals dels imports que rebrà de l'arrendatari es registra com un finançament prestat a tercers, per la qual cosa s'inclou en l'epígraf d'"Actius financers a cost amortitza" del balanç consolidat. Aquest finançament incorpora el preu d'exercici de l'opció de compra a favor de l'arrendatari al venciment del contracte en els casos en què aquest preu d'exercici sigui prou inferior al valor raonable del bé en la data de venciment de l'opció, de manera que sigui raonablement probable que s'exerceixi.

Arrendament operatiu

En les operacions d'arrendament operatiu, la propietat del bé arrendat i substancialment tots els riscos i beneficis que recauen sobre el bé es mantenen en l'arrendador.

El cost d'adquisició dels béns arrendats es presenta en l'epígraf d'"Actius tangibles". Aquests actius s'amortitzen d'acord amb les polítiques adoptades per als actius materials similars d'ús propi, i els ingressos procedents dels contractes d'arrendament es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys de manera lineal.

1.3.12 Actius intangibles

Els actius intangibles són actius no monetaris identificables, però sense aparença física, que sorgeixen com a conseqüència d'una adquisició a tercers o que han estat desenvolupats internament pel grup. Es reconeix un actiu intangible quan, a banda de satisfer la definició anterior, el grup estima probable la percepció de beneficis econòmics derivats d'aquest element i el seu cost es pot estimar de manera fiable.

Els actius intangibles es reconeixen inicialment pel seu cost, ja sigui el d'adquisició o el de producció, i, posteriorment, es valoren pel seu cost menys, si escau, l'amortització acumulada i qualsevol pèrdua per deteriorament que hagin experimentat.

Fons de comerç

Les diferències positives entre el cost de les combinacions de negoci i el percentatge adquirit del valor raonable net dels actius, els passius i els passius contingents de les entitats adquirides es registren com a fons de comerç en l'actiu del balanç consolidat. Aquestes diferències representen el pagament anticipat realitzat pel grup dels beneficis econòmics futurs derivats de les entitats adquirides que no són individualment i separadament identificables ni reconeixibles. El fons de comerç, que no s'amortitza, només es reconeix quan s'ha adquirit a títol oneros en una combinació de negocis.

Cada fons de comerç està assignat a una o més unitats generadores d'efectiu (UGE), que s'espera que siguin les beneficiàries de les sinèrgies derivades de les combinacions de negoci. Aquestes UGE són el grup identificable més petit d'actius que, com a conseqüència del seu funcionament continuat, genera fluxos d'efectiu a favor del grup amb independència d'altres actius o grups d'actius.

Les UGE o grups d'UGE a què s'han assignat els fons de comerç s'analitzen anualment i sempre que hi hagi indicis de deteriorament a fi de determinar si hi ha deteriorament. Per fer-ho, el grup calcula l'import recuperable utilitzant principalment el mètode del descompte de beneficis distribuïts, en què es tenen en compte els paràmetres següents:

- Hipòtesis clau del negoci: sobre aquestes hipòtesis es basen les projeccions de fluxos d'efectiu previstes en la valoració. Per als negocis amb activitat financera es projecten variables, com ara l'evolució del crèdit, de la morositat, dels dipòsits de clients i dels tipus d'interès, sota un escenari macroeconòmic previst, i dels requeriments de capital.
- Estimació de variables macroeconòmiques, així com altres valors financers.
- Termini de les projeccions: el temps/termini de projecció se situa habitualment en cinc anys, un període a partir del qual s'assoleix un nivell recurrent tant en termes de benefici com de rendibilitat. A aquest efecte es té en compte l'escenari econòmic existent en el moment de la valoració.
- Tipus de descompte: el valor present dels dividendes futurs, utilitzat per obtenir el valor en ús, es calcula utilitzant com a taxa de descompte el cost de capital de l'entitat (K_e) des de la perspectiva d'un participant de mercat. Per determinar-lo es fa servir el mètode CAPM (*capital asset pricing model*), d'acord amb la fórmula: " $K_e = R_f + \beta (P_m) + \alpha$ ", en què: K_e = Retorn exigít o cost de capital, R_f = Taxa lliure de risc, β = Coeficient de risc sistemàtic de la societat, P_m = Prima de mercat i α = Prima per risc no sistemàtic.
- Taxa de creixement utilitzada per extrapolar les projeccions de fluxos d'efectiu més enllà del període cobert per les previsions més recents: es basa en les estimacions a llarg termini de les principals magnituds macroeconòmiques i de les variables clau del negoci, i tenint en compte la situació, en qualsevol moment, dels mercats financers.

Si el valor comptable d'una UGE (o grup d'UGE a què s'hagi assignat un fons de comerç) és superior al seu import recuperable, el grup reconeix una pèrdua per deteriorament que es distribueix reduït, en primer lloc, el fons de comerç atribuït a aquesta unitat i, en segon lloc, i si quedessin pèrdues per imputar, minorant el valor comptable de la resta dels actius assignats de manera proporcional. Les pèrdues per deteriorament dels fons de comerç no són objecte de reversió posterior.

Altres actius intangibles

Aquest epígraf inclou, bàsicament, els actius intangibles identificats en les combinacions de negocis, com ara el valor de les marques i els drets contractuals sorgits de les relacions amb els clients procedents dels negocis adquirits, així com les aplicacions informàtiques.

Aquests actius intangibles són de vida útil definida, s'amortitzen en funció d'aquesta, i s'apliquen criteris similars als dels actius tangibles. La vida útil de les marques i dels drets contractuals sorgits de les relacions amb els clients dels negocis adquirits se situa entre 5 i 15 anys, mentre que per a les aplicacions informàtiques la vida útil oscil·la entre 3 i 15 anys. En particular, els subsistemes corresponents a infraestructura, comunicacions, arquitectura i funcions corporatives de les plataformes bancàries en què les entitats del grup desenvolupen la seva activitat tenen, generalment, una vida útil entre 10 i 15 anys, i els subsistemes corresponents a canals i *data&analítics* tenen una vida útil entre 7 i 10 anys. D'altra banda, la plataforma base implantada el 2018 sobre la qual desenvolupa la seva activitat TSB té una vida útil de 15 anys.

Els criteris per al reconeixement de les pèrdues per deteriorament d'aquests actius i, si s'escau, de les recuperacions de les pèrdues per deteriorament registrades en exercicis anteriors són similars als dels actius tangibles. En aquest sentit, el grup determina l'existència d'indicis de deteriorament comparant l'evolució real amb les hipòtesis inicials dels paràmetres considerats en el seu registre inicial; entre aquests, la pèrdua eventual de clients, saldo mitjà per client, marge ordinari mitjà i ràtio d'eficiència assignada.

Els canvis en les vides útils estimades dels actius intangibles es tracten de manera similar als canvis en les vides útils estimades de l'actiu tangible.

1.3.13 Existències

Les existències són actius no financers que el grup té per a la seva utilització o venda en el curs ordinari del negoci, que estan en procés de producció, construcció o desenvolupament amb aquesta finalitat o bé que es consumiran en el procés de producció o en la prestació de serveis.

Com a norma general, les existències es valoren per l'import menor entre el seu valor de cost, que comprèn tots els costos causats per la seva adquisició i transformació i els altres costos, directes i indirectes, en què s'hagi incorregut per donar-los la seva condició i ubicació actuals, i el seu valor net de realització.

Per valor net de realització s'entén el preu estimat de venda net dels costos estimats de producció i comercialització per dur a terme aquesta venda. Aquest valor es revisa i es recalcula considerant les pèrdues reals en què s'ha incorregut en la venda d'actius.

L'import de qualsevol ajust per valoració de les existències, com ara danys, obsolescència, minoració del preu de venda, fins al seu valor net realitzable, així com les pèrdues per altres conceptes, es reconeix com a despesa de l'exercici en què es produeixi el deteriorament o la pèrdua. Les recuperacions de valor posteriors es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici en què es produeixen.

Per a les existències que es corresponen amb terrenys i immobles, el valor net de realització es calcula prenent com a base la valoració d'un expert independent, inscrit en el Registre Especial de Societats de Taxació del Banc d'Espanya i elaborada d'acord amb els criteris establerts en l'Ordre ECO/805/2003 sobre normes de valoració de béns immobles i determinats drets per a certes finalitats financeres, que s'ajusta d'acord amb la metodologia interna desenvolupada pel grup, tenint en consideració l'experiència de vendes de béns similars, en termes de preus, el període de permanència de cada actiu en el balanç consolidat i altres factors explicatius.

El valor comptable de les existències es dona de baixa del balanç consolidat i es registra com una despesa en l'exercici en què es reconeix l'ingrés procedent de la seva venda.

1.3.14 Elements de patrimoni propi

Es consideren elements de patrimoni propi els que compleixen les condicions següents:

- No inclouen cap tipus d'obligació contractual per a l'entitat emissora que impliqui lliurar efectiu o un altre actiu financer a un tercer, o intercanviar actius o passius financers amb tercers en condicions potencialment desfavorables per a l'entitat.
- Si poden ser, o seran, liquidats amb els instruments de patrimoni propis de l'entitat emissora: quan sigui un instrument financer no derivat, no suposa una obligació de lliurar un nombre variable dels seus instruments de patrimoni propis; o quan sigui un derivat, sempre que es liquidi per una quantitat fixa d'efectiu, o un altre actiu financer, a canvi d'un nombre fix dels seus instruments de capital propis.

Els negocis efectuats amb elements de patrimoni propi, incloent-hi la seva emissió i amortització, es registren directament amb contrapartida en el patrimoni net consolidat.

Els canvis de valor dels instruments qualificats com a elements de patrimoni propi no es registren en els estats financers; les contraprestacions rebudes o lliurades a canvi d'aquests instruments s'afegeixen o es dedueixen directament del patrimoni net consolidat, i els costos associats a la transacció el minoren.

El reconeixement inicial dels instruments de patrimoni emesos per tal de cancel·lar un passiu financer íntegrament o parcialment es fa pel seu valor raonable, excepte si no és possible determinar-lo amb fiabilitat. En aquest cas, la diferència entre el valor comptable del passiu financer (o d'una part d'aquest) cancel·lat i el valor raonable dels instruments de patrimoni emesos es reconeix en el resultat de l'exercici.

D'altra banda, els instruments financers compostos, que són aquells contractes que per al seu emissor generen simultàniament un passiu financer i un instrument de patrimoni propi (com ara les obligacions convertibles que atorguen al seu tenidor el dret a convertir-les en instruments de patrimoni de l'entitat emissora), es reconeixen en la data de la seva emissió separant-ne els components i classificant-los d'acord amb el fons econòmic.

L'assignació de l'import inicial als diferents components de l'instrument compost no suposa, en cap cas, un reconeixement de resultats, i es duu a terme assignant, en primer lloc, al component que sigui passiu financer – incloent-hi qualsevol derivat implícit que no tingui per actiu subjacent instruments de patrimoni propi – un import, obtingut a partir del valor raonable de passius financers de l'entitat amb característiques similars als de l'instrument compost però que no tinguin associats instruments de patrimoni propi. El valor imputable a l'inici a l'instrument de capital és la part residual de l'import inicial de l'instrument compost en el seu conjunt, un cop deduït el valor raonable assignat al passiu financer.

1.3.15 Remuneracions basades en instruments de patrimoni

El lliurament als empleats d'instruments de patrimoni propi com a contraprestació als seus serveis, quan aquests instruments es determinen a l'inici i es lliuren una vegada acabat un període específic de serveis, es registra com una despesa per serveis a mesura que els empleats els prestin amb contrapartida en l'epígraf d'"*Altres elements de patrimoni net*" en el patrimoni net consolidat. En la data de concessió es valoren els serveis rebuts al seu valor raonable, llevat que aquest no es pugui estimar amb fiabilitat; en aquest cas es valoren per referència al valor raonable dels instruments de patrimoni compromesos, tenint en compte els terminis i altres condicions previstos en els compromisos.

Les quantitats reconegudes en el patrimoni net consolidat no són objecte d'una reversió posterior, fins i tot quan els empleats no exerceixin el seu dret a rebre els instruments de patrimoni.

Per a les transaccions amb remuneracions basades en accions que es liquiden en efectiu, el grup registra una despesa per serveis a mesura que els empleats els presten amb contrapartida en el passiu del balanç consolidat. Fins que s'hagi liquidat el passiu, el grup valora aquest passiu al seu valor raonable, i reconeix els canvis de valor en el resultat de l'exercici.

1.3.16 Provisions i actius i passius contingents

Es consideren provisions les obligacions actuals del grup, sorgides com a conseqüència de successos passats, que es troben clarament especificades pel que fa a la seva naturalesa en la data dels estats financers, però són indeterminades pel que fa al seu import o al moment de cancel·lació, i en vèncer i per cancel·lar-les el grup estima que s'haurà de despendre de recursos.

Els comptes anuals consolidats del grup recullen amb caràcter general totes les provisions significatives respecte a les quals s'estima que la probabilitat que s'hagi d'atendre l'obligació és més gran que en cas contrari. Entre altres conceptes, aquestes provisions inclouen els compromisos per pensions assumits amb els seus empleats per algunes entitats del grup (vegeu la nota 01/03/2017), així com les provisions per litigis i altres contingències.

Són passius contingents les obligacions possibles del grup, sorgides com a conseqüència de successos passats, l'existència de les quals està condicionada al fet que ocorrin, o no, un o més esdeveniments futurs independents de la voluntat del grup. Els passius contingents inclouen les obligacions actuals del grup la cancel·lació de les quals no sigui probable que origini una disminució de recursos o l'import de les quals, en casos extremadament estranys, no es pugui quantificar amb prou fiabilitat. Els passius contingents no es registren en els comptes anuals consolidats, sinó que se n'informa en la memòria consolidada.

Tal com estableix la NIC 37.92, si es considera que desglossar informació detallada sobre determinades provisions i passius contingents pot perjudicar seriosament la posició del grup, en disputes amb tercers relatives a les situacions que preveuen les provisions i passius contingents (com ara els vinculats a determinats litigis o assumptes en arbitratge), s'opta per no revelar en detall aquesta informació.

Els actius contingents són actius possibles, sorgits com a conseqüència de successos passats, l'existència dels quals està condicionada i s'haurà de confirmar quan ocorrin, o no, esdeveniments que estan fora del control del grup. Aquests actius contingents no es reconeixen en el balanç ni en el compte de pèrdues i guanys consolidat, però se n'informa en la memòria sempre que sigui probable l'augment de recursos que incorporin beneficis econòmics per aquesta causa.

1.3.17 Provisions per pensions

Els compromisos per pensions assumits pel grup amb el seu personal són els següents:

Plans d'aportació definida

Són contribucions de caràcter predeterminat realitzades a una entitat separada, segons els acords assolits amb cada col·lectiu d'empleats en particular, sense tenir l'obligació legal ni efectiva de fer contribucions addicionals si l'entitat separada no pot atendre les retribucions als empleats relacionades amb els serveis prestats en l'exercici corrent i en els anteriors.

Aquestes contribucions es registren en cada exercici en el compte de pèrdues i guanys consolidat (vegeu la nota 33).

Plans de prestació definida

Els plans de prestació definida cobreixen els compromisos existents derivats de l'aplicació dels articles 42, 43, 44 i 48 del XXIII Conveni col·lectiu de banca.

Aquests compromisos estan finançats a través de les formes següents: el pla de pensions, els contractes d'assegurança, l'entitat de previsió social voluntària (EPSV) i els fons interns.

1. El pla de pensions

El pla de pensions dels empleats de Banc Sabadell cobreix les prestacions del conveni detallades anteriorment amb els empleats pertanyents als col·lectius reglamentats, amb les excepcions següents:

- Compromisos addicionals per jubilació anticipada tal com està recollida en l'article 43 del conveni col·lectiu.
- Incapacitat sobrevinguda en determinades circumstàncies.
- Prestacions de viduïtat i orfanat derivades de la mort d'un jubilat amb una antiguitat reconeguda posterior al 8 de març de 1980.

El pla de pensions dels empleats de Banc Sabadell es considera amb caràcter general com un actiu del pla per a les obligacions que té assegurades en entitats externes al grup. No es consideren actius del pla les obligacions del pla de pensions assegurades en les entitats associades del grup.

El pla de pensions té constituïda una Comissió de Control, formada pels representants del promotor i els representants dels partícips i beneficiaris. Aquesta Comissió de Control és l'òrgan encarregat de la supervisió del seu funcionament i de la seva execució.

2. Els contractes d'assegurança

Els contractes d'assegurança cobreixen, en general, determinats compromisos derivats dels articles 43 i 44 del XXIII Conveni col·lectiu de banca i, en particular:

- Els compromisos exclosos expressament en el pla de pensions d'empleats de Banc Sabadell (detallats en l'apartat anterior).
- Personal en actiu adscrit al conveni col·lectiu procedent de Banco Atlántico.
- Compromisos per pensions assumits amb determinat personal en actiu no derivats del conveni col·lectiu.
- Compromisos amb personal en situació d'excedència no coberts amb drets consolidats en el pla de pensions d'empleats de Banc Sabadell.
- Compromisos assumits per prejubilació, que poden estar parcialment finançats amb drets consolidats en el pla de pensions d'empleats de Banc Sabadell.

Aquestes pòlisses estan subscriïdes tant amb companyies externes al grup, els compromisos assegurats més importants de les quals són els assumits amb personal procedent de Banco Atlántico, com amb BanSabadell Vida, S.A. de Seguros y Reaseguros.

3. L'entitat de previsió social voluntària (EPSV).

L'adquisició i posterior fusió de Banco Guipuzcoano va suposar la incorporació de Gertakizun, E.P.S.V., que cobreix els compromisos per prestació definida dels seus empleats actius i passius i els té assegurats en pòlisses. Aquesta entitat va ser promoguda per aquest banc, té personalitat jurídica independent, i va ser constituïda el 1991. Les obligacions totals del personal actiu i passiu estan assegurades en entitats externes al grup.

4. Els fons interns

Els fons interns cobreixen les obligacions amb el personal prejubilat fins a la seva edat legal de jubilació i afecten personal procedent de Banc Sabadell, de Banco Guipuzcoano i de Banco CAM.

Registre comptable de les obligacions de prestació definida

Dins l'epígraf de "*Provisions - Pensions i altres obligacions de prestacions definides postocupació*" del passiu del balanç s'inclou el valor actual actuarial dels compromisos per pensions, que es calcula individualment mitjançant el mètode de la unitat de crèdit projectada aplicant les hipòtesis financeroactuarials que s'especifiquen més endavant. Aquest mateix mètode és el que es fa servir per a l'anàlisi de sensibilitat que es presenta en la nota 22.

A les obligacions calculades d'aquesta manera s'ha restat el valor raonable dels denominats actius del pla, que són actius amb què es liquidaran les obligacions, incloent-hi les pòlisses d'assegurances, pel fet que compleixen les condicions següents:

- No són propietat del grup, sinó d'un tercer separat legalment i sense el caràcter de part vinculada.
- Només estan disponibles per pagar o finançar retribucions dels empleats, i no estan disponibles per als creditors del grup ni tan sols en cas de situació concursal.
- No poden retornar al grup excepte quan els actius que queden en el pla són suficients per complir totes les obligacions, del pla o de l'entitat, relacionades amb les prestacions dels empleats, o bé quan els actius retornen al banc per reemborsar-li les prestacions dels empleats ja pagades per aquest.
- No són instruments financers intransferibles emesos pel grup.

Els actius que emparen compromisos per pensions en el balanç individual de la companyia d'assegurances BanSabadell Vida, S.A. de Seguros y Reaseguros no són actius del pla perquè es tracta d'una part vinculada al grup.

Els compromisos per pensions es reconeixen de la manera següent:

- En el compte de pèrdues i guanys consolidat, l'interès net sobre el passiu (actiu) net dels compromisos per pensions així com el cost dels serveis, en què aquest últim inclou (i) el cost dels serveis del període corrent, (ii) el cost dels serveis passats amb origen en modificacions introduïdes en els compromisos existents o en la introducció de noves prestacions i (iii) qualsevol guany o pèrdua que sorgeixi d'una liquidació del pla.
- En l'epígraf d'"*Un altre resultat global acumulat*" del patrimoni net consolidat, la revaluació del passiu (actiu) net per compromisos per pensions, que inclou i) les pèrdues i els guanys actuuarials generats en l'exercici, que tenen l'origen en les diferències entre hipòtesis actuuarials prèvies i la realitat i en els canvis en les hipòtesis actuuarials efectuades, ii) el rendiment dels actius afectes al pla, i iii) qualsevol canvi en els efectes del límit de l'actiu, excloent per als dos últims conceptes les quantitats incloses en l'interès net sobre el passiu (actiu) net.

Els imports registrats en el patrimoni net consolidat no són reclassificats al compte de pèrdues i guanys consolidat en exercicis posteriors, i es reclassifiquen en l'epígraf d'"*Altres reserves - Altres*" del patrimoni net consolidat.

Dins l'epígraf de "*Provisions - Altres retribucions als empleats a llarg termini*" del passiu del balanç consolidat, s'inclou principalment el valor dels compromisos assumits amb el personal prejubilat. Les variacions que es produeixen durant l'exercici en el valor del passiu es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat.

Hipòtesis actuàries

Les hipòtesis actuàries més rellevants utilitzades en la valoració dels compromisos per pensions són les següents:

	2020	2019
Taules	PER2020_Col_1er.orden	PERM / F 2000 Nova producció
Tipus d'interès tècnic pla de pensions	0,50% anual	0,75% anual
Tipus d'interès tècnic fons intern	0,50% anual	0,75% anual
Tipus d'interès tècnic pòlisses vinculades	0,50% anual	0,75% anual
Tipus d'interès tècnic pòlisses no vinculades	0,50% anual	0,75% anual
Inflació	1,50% anual	2,00% anual
Creixement salarial	2,50% anual	3,00% anual
Sortides per invalidesa	SS90-Absoluta	SS90-Absoluta
Sortides per rotació	No considerades	No considerades
Jubilació anticipada	Considerada	Considerada
Jubilació normal	65 o 67 anys	65 o 67 anys

En els exercicis 2020 i 2019, per al tipus d'interès tècnic de tots els compromisos s'ha pres com a referència el tipus del deute empresarial de qualificació AA (iBoxx € Corporates AA 10+) de durada mitjana de 12,60 anys per a l'exercici 2020 i de 12,50 anys per a l'exercici 2019.

L'edat de jubilació anticipada establerta és la data més primerenca amb dret irrevocable per l'empresa per al 100% dels empleats.

La rendibilitat dels actius a llarg termini corresponent als actius afectes al pla i dels contractes d'assegurances vinculats a pensions s'ha determinat aplicant el mateix tipus d'interès tècnic de les hipòtesis actuàries (en l'exercici 2020 ha estat del 0,50% i en l'exercici 2019 va ser del 0,75%).

1.3.18 Operacions en moneda estrangera i diferències de conversió

La moneda funcional i de presentació del grup és l'euro. En conseqüència, totes les transaccions i els saldos expressats en monedes diferents de l'euro es consideren expressats en moneda estrangera.

En el reconeixement inicial, els saldos deutors i creditors expressats en moneda estrangera es converteixen a la moneda funcional utilitzant el tipus de canvi de comptat de la data de reconeixement, entès com el tipus de canvi per a lliurament immediat. Amb posterioritat al reconeixement inicial, s'apliquen les regles següents per a la conversió de saldos expressats en moneda estrangera a la moneda funcional de cada entitat participada:

- Els actius i passius de caràcter monetari es converteixen al tipus de canvi de tancament, entès com el tipus de canvi mitjà de comptat de la data a què es refereixen els estats financers.
- Les partides no monetàries valorades al cost històric es converteixen al tipus de canvi de la data d'adquisició.
- Les partides no monetàries valorades al valor raonable es converteixen al tipus de canvi de la data en què es determina el valor raonable.
- Els ingressos i les despeses es converteixen aplicant el tipus de canvi de la data de l'operació.

Les diferències de canvi sorgides en la conversió dels saldos deutors i creditors expressats en moneda estrangera es registren, en general, en el compte de pèrdues i guanys consolidat. No obstant això, en el cas de les diferències de canvi que sorgeixen en partides no monetàries valorades pel seu valor raonable l'ajust de les quals a aquest valor raonable s'imputa en l'epígraf d'"*Un altre resultat global acumulat*" del patrimoni net consolidat, es desglossa el component de tipus de canvi de la revaloració de l'element no monetari.

Els saldos dels estats financers de les entitats consolidades la moneda funcional de les quals és diferent de l'euro es converteixen a euros de la manera següent:

- Els actius i passius es converteixen aplicant els tipus de canvi de tancament de l'exercici.
- Els ingressos i les despeses, aplicant el tipus de canvi mitjà ponderat pel volum d'operacions de la societat convertida.
- El patrimoni net, a tipus de canvi històrics.

Les diferències de canvi sorgides en la conversió dels estats financers de les entitats consolidades la moneda funcional de les quals és diferent de l'euro es registren en l'epígraf d'"*Un altre resultat global acumulat*" del patrimoni net consolidat.

Els tipus de canvi aplicats en la conversió dels saldos en moneda estrangera a euros són els publicats pel Banc Central Europeu el 31 de desembre de cada exercici.

1.3.19 Reconeixement d'ingressos i despeses

Ingressos i despeses per interessos i conceptes assimilats

Els ingressos i les despeses per interessos i conceptes assimilats es registren de manera comptable, amb caràcter general, en funció del seu període de meritació i per aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, en els epígrafs d'"*Ingressos per interessos*" i "*Despeses per interessos*" del compte de pèrdues i guanys consolidat, segons escaigui. Els dividendes percebuts d'altres entitats es reconeixen com a ingrés en el moment en què neix el dret a percebre'ls.

Comissions, honoraris i conceptes assimilats

Els ingressos i les despeses en concepte de comissions i honoraris assimilats es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat, en general, d'acord amb els criteris següents:

- Els vinculats a actius i passius financers valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys es registren en el moment de desemborsar-los.
- Els que corresponen a transaccions o serveis que es fan durant un període de temps es registren durant aquest període.
- Els que corresponen a una transacció o un servei que s'executa en un acte singular es registren quan es produeix l'acte que els origina.

Les comissions financeres, que formen part integrant del rendiment o cost efectiu de les operacions financeres, es periodifiquen, netes de costos directes relacionats, i es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat al llarg de la seva vida mitjana esperada.

Els patrimonis gestionats pel banc que són propietat de tercers no s'inclouen en el balanç. Les comissions generades per aquesta activitat es registren en l'epígraf d'"*Ingressos per comissions*" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Ingressos i despeses no financers

Es reconeixen de manera comptable quan es produeix el lliurament del bé o la prestació del servei no financer. Per determinar l'import i el moment del reconeixement se segueix un model de cinc passos: identificació del contracte amb el client, identificació de les obligacions separades del contracte, determinació del preu de la transacció, distribució del preu de la transacció entre les obligacions identificades i, finalment, registre de l'ingrés a mesura que se satisfacin les obligacions.

Cobraments i pagaments diferits en el temps

Els cobraments i pagaments diferits en el temps es registren comptablement per l'import resultant d'actualitzar financerament els fluxos d'efectiu previstos a taxes de mercat.

Gravàmens

Per als gravàmens i les obligacions d'impostos l'import i data de pagament dels quals són certs, l'obligació es reconeix quan es produeix l'esdeveniment que causa el pagament d'aquest en els termes assenyalats per la legislació. Per tant, la partida a pagar es reconeix quan hi hagi una obligació present de pagar el gravamen.

Fons de Garantia de Dipòsits

El banc està integrat en el Fons de Garantia de Dipòsits. En l'exercici 2020, la Comissió Gestora del Fons de Garantia de Dipòsits d'entitats de crèdit, d'acord amb el que estableixen el Reial decret llei 16/2011 i el Reial decret 2606/1996, ha fixat l'aportació a efectuar per al conjunt de les entitats adherides al compartiment de garantia de dipòsits en un 1,8 per mil de l'import dels dipòsits garantits el 30 de juny de 2020 (1,8 per mil de l'import dels dipòsits garantits el 30 de juny de 2018 en l'exercici 2019). El càlcul de l'aportació de cada entitat s'efectua en funció de l'import dels dipòsits garantits i del seu perfil de risc, tenint en compte indicadors com ara l'adequació del capital, la qualitat dels actius i la liquiditat, que han estat desenvolupats per la Circular 5/2016, de 27 de maig, del Banc d'Espanya. Així mateix, l'aportació al compartiment de garantia de valors s'ha fixat en un 2 per mil del 5% de l'import dels valors garantits el 31 de desembre de 2020 (2 per mil del 5% de l'import dels valors garantits el 31 de desembre de 2019 en l'exercici 2019). D'acord amb el que estableix la CINIIF 21, el registre de l'operació es reconeix quan hi ha l'obligació del pagament, que és el 31 de desembre de cada any (vegeu la nota 32).

Per la seva banda, algunes de les entitats consolidades estan integrades en sistemes anàlegs al Fons de Garantia de Dipòsits i fan contribucions a aquests d'acord amb les seves regulacions nacionals (vegeu la nota 32). Les més rellevants s'indiquen a continuació:

- TSB Bank plc fa aportacions al Financial Services Compensation Scheme, que es meriten l'1 d'abril de cada any.
- Banco de Sabadell, S.A., Institución de Banca Múltiple, fa aportacions al Fons de Garantia de Dipòsits establerts per l'Institut per a la Protecció de l'Estalvi Bancari. En aquest cas, l'obligació de pagament i, per tant, la seva meritació és mensual.

Fons Únic de Resolució

La Llei 11/2015, de 18 de juny, juntament amb el seu desplegament reglamentari a través del Reial decret 1012/2015, va suposar la transposició a l'ordenament jurídic espanyol de la Directiva 2014/59/UE, per la qual es va establir un nou marc per a la resolució d'entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió, que és al mateix temps una de les normes que han contribuït a la constitució del Mecanisme Únic de Resolució, creat mitjançant el Reglament (UE) 806/2014, pel qual s'estableixen normes i procediments uniformes per a la resolució d'entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió en el marc d'un Mecanisme Únic de Resolució i un Fons Únic de Resolució a escala europea.

En el context del desenvolupament d'aquesta normativa, l'1 de gener de 2016 va entrar en vigor el Fons Únic de Resolució, que s'estableix com un instrument de finançament amb què podrà comptar la Junta Única de Resolució, que és l'autoritat europea que pren les decisions en matèria de resolució, per emprendre eficaçment les mesures de resolució que s'adoptin. El Fons Únic de Resolució es nodreix de les aportacions que fan les entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió subjectes a aquest.

El càlcul de la contribució de cada entitat al Fons Únic de Resolució, regulat pel Reglament (UE) 2015/63, parteix de la proporció que cadascuna d'aquestes representa sobre el total agregat dels passius totals de les entitats adherides un cop deduïts els seus recursos propis i l'import garantit dels dipòsits que, posteriorment, s'ajusta al perfil de risc de l'entitat (vegeu la nota 32).

1.3.20 Impost sobre els guanys

L'impost sobre societats aplicable a les societats espanyoles del Grup Banc Sabadell i els impostos de naturalesa similar aplicables a les entitats participades estrangeres es consideren com una despesa i es registren en l'epígraf de "*Despeses o ingressos per impostos sobre els resultats de les activitats continuades*" del compte de pèrdues i guanys consolidat, excepte quan són conseqüència d'una transacció registrada directament en el patrimoni net consolidat; en aquest supòsit, es registren directament en aquest.

La despesa total per l'impost sobre societats equival a la suma de l'impost corrent que resulta de l'aplicació del gravamen corresponent a la base imposable de l'exercici (després d'aplicar deduccions i bonificacions fiscalment admissibles) i de la variació dels actius i passius per impostos diferents que s'hagin reconegut en el compte de pèrdues i guanys consolidat.

La base imposable de l'exercici pot diferir del resultat de l'exercici presentat en el compte de pèrdues i guanys, ja que exclou les partides d'ingressos o despeses que són gravables o deduïbles en altres exercicis i les partides que no ho són mai.

Els actius i passius per impostos diferits corresponen als impostos que es preveuen pagadors o recuperables, ocasionats per les diferències entre els imports comptables dels actius i passius en els estats financers i les seves bases fiscals corresponents ("valor fiscal"), així com les bases imposables negatives i els crèdits per deduccions fiscals no aplicades susceptibles de compensació en el futur. Es quantifiquen aplicant a la diferència temporal o al crèdit que correspongui el tipus de gravamen a què s'espera recuperar o liquidar (vegeu la nota 39).

Un actiu per impost diferit, com ara un impost anticipat, un crèdit per deduccions i bonificacions i un crèdit per bases imposables negatives, es reconeix sempre que sigui probable que el grup obtingui en el futur prou guanys fiscals contra els quals el pugui fer efectiu, i no procedeixi del reconeixement inicial (excepte en una combinació de negocis) d'altres actius i passius en una operació que no afecti ni el resultat fiscal ni el resultat comptable.

Així mateix, es reconeixen els actius per impostos diferits ocasionats per diferències temporàries deduïbles procedents d'inversions en dependents, sucursals i associades, o de participacions en negocis conjunts només en la mesura en què s'espera que la diferència es reverteixi per causa de l'extinció de la societat participada.

Els passius per impostos diferits ocasionats per diferències temporàries associades a inversions en entitats dependents i associades es reconeixen comptablement, excepte si el grup és capaç de controlar el moment de reversió de la diferència temporal i, a més a més, és probable que aquesta no es reverteixi en el futur.

Els "Actius per impostos" i "Passius per impostos" del balanç consolidat inclouen l'import de tots els actius/passius de naturalesa fiscal, diferenciats entre corrents (imports a recuperar/pagar en els pròxims dotze mesos, com ara la liquidació a la Hisenda pública de l'impost sobre societats) i diferits (impostos a recuperar/pagar en exercicis futurs).

Les despeses o els ingressos registrats directament en el patrimoni net consolidat que no tinguin efecte en el resultat fiscal o a la inversa es comptabilitzen com a diferències temporàries.

En cada tancament comptable es revisen els impostos diferits registrats, tant actius com passius, per tal de comprovar que es mantenen vigents i que hi ha prou evidència sobre la probabilitat de generar en el futur guanys fiscals que permetin fer-los efectius, en el cas dels actius, efectuant les correccions oportunes si cal.

Per dur a terme l'anàlisi descrita abans, es tenen en compte les variables següents:

- Projeccions de resultats de cada entitat o grup fiscal, basades en els pressupostos financers aprovats pels administradors del grup per a un període de sis anys, aplicant-hi posteriorment taxes de creixement constants similars a les taxes de creixement mitjà a llarg termini del sector en què operen les diferents societats del grup;
- Estimació de la reversió de les diferències temporàries en funció de la seva naturalesa; i
- El termini o límit que estableix la legislació vigent a cada país, per a la reversió dels diferents actius per impostos.

1.3.21 Estat de canvis en el patrimoni net consolidat

Estat d'ingressos i despeses consolidat

En aquest estat es presenten els ingressos i les despeses reconeguts com a conseqüència de l'activitat del grup durant l'exercici, distingint-hi els registrats com a resultats en el compte de pèrdues i guanys consolidat i els altres ingressos i despeses reconeguts directament en el patrimoni net consolidat.

Per tant, en aquest estat es presenta:

- El resultat consolidat de l'exercici
- El moviment d'"Un altre resultat global acumulat" en el patrimoni net consolidat, que inclou:
 - L'import brut dels ingressos i les despeses reconeguts, distingint-hi els que no es reclassificaran en resultats i els altres que es poden reclassificar en resultats.
 - L'impost sobre els guanys meritat dels ingressos i les despeses reconeguts, excepte per als ajustos amb origen en participacions en empreses associades o negocis conjunts valorades pel mètode de la participació, que es presenten en termes nets.

- El total dels ingressos i les despeses reconeguts consolidats, calculats com la suma de les dues lletres anteriors, mostrant-hi de manera separada l'import atribuït a l'entitat dominant i el corresponent a interessos minoritaris (participacions no dominants).

Estat total de canvis en el patrimoni net consolidat

En aquest estat es presenten tots els moviments que hi ha hagut en el patrimoni net del grup, incloent-hi els que tenen l'origen en canvis comptables i en correccions d'errors. En l'estat es presenta una conciliació del valor en llibres a l'inici i al final de l'exercici de totes les partides que formen el patrimoni net consolidat, agrupant-hi els moviments en funció de la naturalesa en les partides següents:

- Ajustos per canvis en criteris comptables i correccions d'errors: inclou els canvis en el patrimoni net consolidat que sorgeixen com a conseqüència de la reexpressió retroactiva dels saldos dels estats financers, distingint-hi els que tenen origen en canvis en els criteris comptables dels que corresponen a correcció d'errors.
- Total d'ingressos i despeses reconeguts: recull, de manera agregada, el total de les partides registrades en l'estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidat, indicat anteriorment.
- Altres variacions en el patrimoni net consolidat: recull la resta de partides registrades en el patrimoni net consolidat, com poden ser augments o disminucions de capital, distribució de dividendes, operacions amb instruments de capital propis, pagaments amb instruments de capital propis, transferències entre partides del patrimoni net i qualsevol altre augment o disminució del patrimoni net consolidat.

1.3.22 Estat de fluxos d'efectiu consolidat

En l'elaboració dels estats de fluxos d'efectiu consolidats s'ha fet servir el mètode indirecte, de manera que, partint del resultat del grup, es tenen en compte les transaccions no monetàries i tot tipus de partides de pagament diferit i meritacions que han estat o seran la causa de cobraments i pagaments d'explotació, així com dels ingressos i despeses associats a fluxos d'efectiu d'activitats classificades com d'inversió o finançament.

En l'estat de fluxos d'efectiu consolidat s'utilitzen determinats conceptes que tenen les definicions següents:

- Fluxos d'efectiu, que són les entrades i sortides de diners en efectiu i dels seus equivalents, que s'entenen com les inversions a curt termini de gran liquiditat i de baix risc d'alteracions en el seu valor. A aquest efecte, a més dels diners en efectiu, es qualifiquen com a components d'efectiu o equivalents els dipòsits en bancs centrals i els dipòsits a la vista en entitats de crèdit.
- Activitats d'explotació, que són les activitats típiques del grup i altres activitats que no es poden qualificar d'inversió o de finançament.
- Activitats d'inversió, que són les corresponents a l'adquisició, l'alienació o la disposició per altres mitjans d'actius a llarg termini i altres inversions no incloses en l'efectiu i els seus equivalents o en les activitats d'explotació.
- Activitats de finançament, que són les activitats que produeixen canvis en la mida i la composició del patrimoni net consolidat i dels passius que no formen part de les activitats d'explotació.

Durant l'exercici no s'han produït situacions sobre les quals hagi calgut aplicar judicis significatius per classificar els fluxos d'efectiu.

No hi ha hagut transaccions significatives que no hagin generat fluxos d'efectiu no reflectits en l'estat de fluxos d'efectiu consolidat.

1.4 Comparabilitat de la informació

La informació continguda en aquests comptes anuals consolidats corresponent a 2019 es presenta únicament i exclusivament, a l'efecte de la seva comparació, amb la informació relativa a l'exercici acabat el 31 de desembre de 2020, i, per tant, no constitueix els comptes anuals consolidats del grup de l'exercici 2019.

Nota 2 – Grup Banc Sabadell

En l'Annex I es detallen les entitats dependents i associades el 31 de desembre de 2020 i 2019, i se n'indiquen el domicili, l'activitat, el percentatge de participació, les principals magnituds i el mètode de consolidació (mètode d'integració global o mètode de la participació).

En l'Annex II es presenta un detall de les entitats estructurades consolidades (fons de titulització).

A continuació, es descriuen les combinacions de negocis, adquisicions i vendes o liquidacions més representatives d'inversions en el capital d'altres entitats (dependents i/o inversions en associades) que el grup ha realitzat en els exercicis 2020 i 2019. A més a més, en l'Annex I s'inclou el detall de les altes i baixes del perímetre en cada un dels exercicis.

Variacions del perímetre en l'exercici 2020

Entrades en el perímetre de consolidació:

No s'ha produït cap operació rellevant d'entrada en el perímetre de consolidació durant l'exercici 2020.

Sortides del perímetre de consolidació:

- Amb data 21 de gener de 2020, Banc Sabadell i Amundi Asset Management (Amundi) van subscriure un acord estratègic a llarg termini per a la distribució de productes d'Amundi a través de la xarxa comercial de Banc Sabadell a Espanya. L'acord incloïa la venda del 100% del capital de Sabadell Asset Management, S.A., S.G.I.I.C, Sociedad Unipersonal (SabAM) per un import de 430 milions d'euros i fins a 30 milions d'euros addicionals el 2024 en atenció als actius sota gestió de clients de Banc Sabadell en aquella data.

En tancar el 2019, el perímetre d'actius sota gestió de SabAM era aproximadament de 21.800 milions d'euros, excloent fons de tercers, i el seu benefici net obtingut va pujar a 34 milions d'euros (en el qual es computaven, entre altres partides, 65 milions d'euros de comissions netes i 17 milions d'euros de despeses operatives i de personal). La transmissió de SabAM incloïa la seva filial Sabadell Asset Management Luxembourg, S.A., i excloïa Sabadell Urquijo Gestión, S.A., S.G.I.I.C. Sociedad Unipersonal, que continua pertanyent al Grup Banc Sabadell.

Amb data 30 de juny de 2020, després d'haver obtingut totes les autoritzacions necessàries, el banc ha transmès el 100% del capital social de SabAM a Amundi.

Aquesta operació generarà una plusvàlua neta d'impostos de 349 milions d'euros per a Banc Sabadell i el reforç de la seva posició de capital en 43 punts bàsics en la ràtio *Common Equity Tier 1 (CET1) fully-loaded*. De l'import de plusvàlua esmentat, 56 milions d'euros (corresponents a 7 punts bàsics de CET1 *fully-loaded*) estan subjectes a determinades garanties vigents al llarg del període de l'acord de distribució, per la qual cosa es reconeixen proporcionalment durant els 10 anys següents a la data de tancament de la transacció. L'import restant de 293 milions d'euros s'ha reconegut en l'epígraf "*Guanyos o (-) pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes*" del compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2020 (vegeu la nota 37).

- El banc va iniciar amb data 5 de febrer de 2019 un procés competitiu de venda del 100% del capital social de Solvia Desarrollos Inmobiliarios, S.L.U. (SDIn) juntament amb un perímetre de sòls i promocions urbanístiques gestionat per ella mateixa i propietat de Banc Sabadell. SDIn és el resultat de l'escissió i la transmissió en bloc de la part del patrimoni de la societat Solvia Servicios Inmobiliarios, S.L.U., dedicada a la prestació de serveis de promoció i desenvolupament immobiliari.

Amb data 3 d'agost de 2019 el banc va transmetre el 100% del capital social d'aquesta entitat participada, juntament amb els sòls i les promocions esmentats anteriorment, a una entitat controlada per fons gestionats i/o assessorats per Oaktree Capital Management. L'import total de l'operació, referenciat al perímetre existent el dia 1 de gener de 2019, va pujar a 882 milions d'euros. El 31 de desembre de 2019 l'import comptable dels actius subjectes a aquesta transacció pujava a 824 milions d'euros, dels quals 766 milions d'euros estaven registrats en l'epígraf "Existències" del balanç consolidat, i el tancament de l'operació estava condicionat a l'obtenció de les autoritzacions pertinents.

Amb data 21 de setembre de 2020, una vegada obtingudes les autoritzacions pertinents, el banc ha completat aquesta transacció.

El tancament de l'operació ha generat una plusvàlua de 8 milions d'euros després d'impostos i un reforç en el capital de 5 punts bàsics en la ràtio CET1 *fully-loaded*. Inclouent-hi les transaccions prèvies sobre el perímetre fixat inicialment, l'operació ha generat una plusvàlua total de 21 milions d'euros després d'impostos i 7 punts bàsics en CET1 *fully-loaded*.

Excepte per les transaccions descrites, no s'han produït canvis rellevants en el perímetre de consolidació durant l'exercici 2020.

Variacions del perímetre en l'exercici 2019

Entrades en el perímetre de consolidació:

No hi va haver cap operació rellevant d'entrada en el perímetre de consolidació durant l'exercici 2019.

Sortides del perímetre de consolidació:

- Banc Sabadell va acordar amb data 19 de juliol de 2018 la transmissió de la pràctica totalitat de la seva exposició immobiliària a una filial de Cerberus Capital Management L.P. (en endavant, Cerberus), estructurada mitjançant la transmissió de dues carteres d'actius immobiliaris denominades comercialment Challenger i Coliseum. Els actius immobiliaris objecte de l'operació tenien un valor brut comptable conjunt aproximat de 9.100 milions d'euros i un valor net comptable conjunt aproximat de 3.900 milions d'euros en la data de l'acord.

A més a més, Banc Sabadell va acordar amb data 2 d'agost de 2019 la venda d'una cartera d'actius immobiliaris denominada comercialment Rex a Cerberus. Els actius immobiliaris objecte d'aquesta operació tenien un valor net comptable conjunt aproximat de 342 milions d'euros en la data de l'acord, i l'import de compravenda era de 314 milions d'euros.

Amb data 20 de desembre de 2019 el banc va formalitzar la transmissió de la major part dels actius immobiliaris que integraven aquestes tres carteres a societats participades íntegrament per una filial de Cerberus denominada Promontoria Challenger I, S.A. participada, al seu torn, al 80% per Cerberus i al 20% restant per Banc Sabadell, amb la consegüent baixa d'aquests actius del balanç del grup Banc Sabadell.

Els actius immobiliaris transmesos constituïen prop de 46.000 unitats amb un valor brut comptable conjunt aproximat de 6.414 milions d'euros, import que no incloïa els actius que havien estat objecte de comercialització i venda a tercers fins aquest moment. En tancar l'exercici 2019, la liquidació de les aproximadament 15.000 unitats restants d'actius immobiliaris, per un import de 1.149 milions d'euros, estava pendent del possible exercici dels drets de tempteig.

El preu de les operacions va pujar, aproximadament, a 3.430 milions d'euros. En tancar les operacions, l'aplicació de determinades clàusules contractuals sobre tot el perímetre d'actius de les operacions va exigir el reconeixement de provisions addicionals per 52 milions d'euros nets d'impostos en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici 2019.

D'altra banda, en el quart trimestre es van registrar 20 milions d'euros nets d'impostos per costos vinculats als actius no imputables a la venda. El tancament d'aquestes operacions va contribuir a millorar la rendibilitat del grup Banc Sabadell i va aportar un impacte positiu en la ràtio de capital *Common Equity Tier 1 (fully-loaded)* de Banc Sabadell de 16 punts bàsics en el quart trimestre de 2019.

En tancar l'exercici 2020 el grup manté un compte a cobrar amb Cerberus per import de 641 milions d'euros en relació amb aquesta desinversió, que venç el mes de desembre de 2021.

- Amb data 23 d'abril de 2019, el banc, una vegada obtingudes les autoritzacions pertinents, va tancar la venda del 80% del capital de Solvia Servicios Inmobiliarios, S.L. (Solvia), a Intrum Holding Spain, S.A.U. (anteriorment, Lindorff Holding Spain, S.A.U.), societat pertanyent al grup Intrum AB.

El preu de l'operació va pujar a 241 milions d'euros, que es corresponia amb un valor de la totalitat del capital social de Solvia de 300 milions d'euros.

L'operació va generar un benefici de 133 milions d'euros i un impacte positiu en la ràtio de capital *Common Equity Tier 1 (fully loaded)* de 15 punts bàsics.

Excepte per les transaccions descrites, no hi va haver canvis rellevants en el perímetre de consolidació durant l'exercici de 2019.

Altres operacions significatives de l'exercici 2020

El 28 de març de 2020, el banc i BNP Paribas Securities Services S.C.A., Sucursal en España (BP2S), han subscrit un acord mitjançant el qual BP2S s'ha compromès a adquirir, subjecte a unes condicions determinades, el negoci de depositària institucional de Banc Sabadell per un import de 115 milions d'euros.

L'acord preveu cobraments addicionals posteriors al tancament subjectes al compliment de determinats objectius lligats al volum d'actius sota dipòsit de BP2S i ingressos per comissions d'aquests.

En tancar l'exercici 2020, el negoci de depositària institucional de Banc Sabadell inclou aproximadament 21 mil milions d'euros sota dipòsit. El tancament de l'operació està previst en el segon trimestre de 2021, un cop s'obtinguin les autoritzacions pertinents.

L'operació generarà una plusvàlua neta de 75 milions d'euros, dels quals es reconeixeran al tancament 58 milions d'euros (corresponents a 7 punts bàsics de CET1), i els 17 milions d'euros restants seran periodificats durant els exercicis següents.

Altres operacions significatives de l'exercici 2019

Banc Sabadell va acordar, amb data 24 de juliol de 2018, la transmissió d'una cartera d'actius, majoritàriament crèdits hipotecaris, composta, al seu torn, per tres subcarteres, a Deutsche Bank i a Carval Investors.

Amb data 24 de juliol de 2019, un cop obtingudes les autoritzacions pertinents, es va completar la transmissió d'aquesta cartera, que comprenia crèdits amb un valor brut comptable aproximat de 1.834 milions d'euros i un valor net comptable aproximat de 268 milions d'euros i actius immobiliaris amb un valor brut comptable aproximat de 290 milions d'euros i un valor net comptable aproximat de 106 milions d'euros en la data de transmissió.

Aquesta transacció no va suposar el registre de provisions addicionals i va tenir un impacte neutre en la ràtio de capital.

Altra informació rellevant

Esquema de Protecció d'Actius

Com a conseqüència de l'adquisició de Banco CAM, l'1 de juny de 2012, va entrar en vigor l'Esquema de Protecció d'Actius (a partir d'ara, EPA) establert al protocol de mesures de suport financer per a la reestructuració de Banco CAM, amb efectes retroactius des del 31 de juliol de 2011. Sota aquest esquema, per a una cartera d'actius predeterminada el valor brut de la qual pujava a 24.644 milions d'euros el 31 de juliol de 2011, el Fons de Garantia de Dipòsits (a partir d'ara, FGD) assumeix el 80% de les pèrdues derivades d'aquesta cartera durant un termini de deu anys, una vegada absorbides les provisions constituïdes sobre aquests actius, que en la data esmentada pujaven a 3.882 milions d'euros.

A continuació, es presenta el desglossament de la cartera d'actius protegits per l'EPA en la seva data d'entrada en vigor (31 de juliol de 2011):

En milions d'euros

	En balanç individual		En balanç grup	
	Saldo	Provisió	Saldo	Provisió
Préstecs i bestretes	21.711	2.912	19.117	2.263
<i>Del qual risc disposat</i>	<i>21.091</i>	-	<i>18.460</i>	-
<i>Del qual avals i passius contingents</i>	<i>620</i>	-	<i>657</i>	-
Actius immobiliaris	2.380	558	4.663	1.096
Inversions en negocis conjunts i associats	193	52	504	163
Actius fallits	360	360	360	360
Total	24.644	3.882	24.644	3.882

El moviment del saldo disposat de la cartera de crèdit a la clientela protegida per l'EPA des de la data d'entrada en vigor fins al 31 de desembre de 2020 ha estat el següent:

En milions d'euros

Saldo el 31 de juliol de 2011	18.460
Adquisició d'actius immobiliaris	(7.892)
Cobraments rebuts i subrogacions	(7.344)
Increment d'actius fallits	(2.076)
Disposicions de crèdits	354
Saldo el 31 de desembre de 2020	1.503

El moviment del saldo de la cartera d'actius immobiliaris protegida per l'EPA des de la data d'entrada en vigor fins al 31 de desembre de 2020 ha estat el següent:

En milions d'euros

Saldo el 31 de juliol de 2011	4.663
Adquisició d'actius immobiliaris	6.000
Vendes d'actius immobiliaris	(10.352)
Saldo el 31 de desembre de 2020	311

A continuació es presenta el desglossament de la cartera d'actius protegits per l'EPA el 31 de desembre de 2020:

En milions d'euros

	2020		2019	
	Saldo	Provisió	Saldo	Provisió
Préstecs i bestretes, avals i passius contingents	1.509	87	1.986	134
<i>Del qual risc disposat no classificat com a stage 3</i>	<i>1.327</i>	<i>18</i>	<i>1.625</i>	<i>12</i>
<i>Del qual risc disposat classificat com a stage 3</i>	<i>176</i>	<i>69</i>	<i>355</i>	<i>122</i>
<i>Del qual avals, compromisos i garanties no classificats com a stage 3</i>	<i>3</i>	-	<i>3</i>	-
<i>Del qual avals, compromisos i garanties classificats com a stage 3</i>	<i>3</i>	-	<i>3</i>	-
Exposicions immobiliàries	102	43	167	64
Actius no corrents mantinguts per a la venda per als quals s'ha arribat a un acord de transmissió	403	267	222	122
<i>Del qual: préstecs i bestretes</i>	<i>194</i>	<i>133</i>	-	-
<i>Del qual: exposició immobiliària</i>	<i>209</i>	<i>134</i>	<i>222</i>	<i>122</i>
Inversions en negocis conjunts i associats	39	27	39	27
Actius fallits	529	529	513	513
Total	2.582	953	2.927	860

A continuació es detallen les ràtios de morositat i cobertura, així com el finançament a la construcció i promoció immobiliària:

En percentatge				
	2020			
Taxa de morositat	11,87			
Ràtio de cobertura de riscos classificats en l' <i>stage</i> 3	48,63			

En milions d'euros				
	En balanç grup		Del qual en <i>stage</i> 3	
	Saldo	Provisió	Saldo	Provisió
Risc disposat de préstecs i bestretes	1.503	87	176	69
<i>Del qual finançament a la construcció i promoció immobiliària (negocis Espanya)</i>	<i>218</i>	<i>37</i>	<i>68</i>	<i>31</i>
Total	1.503	87	176	69

Per a totes les pèrdues registrades comptablement, derivades de provisions d'insolvències, quitances, provisions de deteriorament d'actius immobiliaris o resultats per l'alienació d'aquests actius, el grup registra un compte a cobrar classificat en l'epígraf d' "Actius financers a cost amortitzat - Préstecs i bestretes - Clientela" amb abonament al compte de resultats, amb l'objectiu de reflectir el dret de cobrament davant el FGD per la garantia concedida per aquest. L'import acumulat registrat el 31 de desembre de 2020 puja a 1.761 milions d'euros (3.092 milions el 31 de desembre de 2019).

Nota 3 – Retribució a l'accionista i resultat per acció

S'inclou a continuació la proposta d'aplicació del resultat de l'exercici 2020 de Banco de Sabadell, S.A. que el Consell d'Administració proposarà a la Junta General d'Accionistes per a la seva aprovació, juntament amb la proposta d'aplicació del resultat de l'exercici 2019 de Banco de Sabadell, S.A. aprovada per la Junta General d'Accionistes de data 26 de març de 2020:

En milers d'euros		
	2020	2019
A dividendes	-	223.356
A reserves per a inversions a les Canàries	216	1.174
A reserves voluntàries	93.565	828.737
Resultat de l'exercici de Banco de Sabadell, S.A.	93.781	1.053.267

Les propostes d'aplicació del resultat de les entitats dependents seran aprovades per les seves respectives juntes d'accionistes.

La Junta General d'Accionistes celebrada el dia 26 de març de 2020 va acordar una retribució a l'accionista complementària al dividend corresponent a l'exercici 2019, per un import de 0,02 euros per acció, que es va pagar amb data 3 d'abril de 2020. Prèviament, el desembre de 2019, es va retribuir l'accionista amb un dividend de 0,02 euros per acció, a compte dels resultats de l'exercici 2019, que es va pagar amb data 24 de desembre de 2019.

Segons el que s'indica en l'apartat "Impactes derivats de la COVID-19" de la nota 1, el Consell d'Administració del banc, en la reunió celebrada el 8 d'abril de 2020, va acordar que no es farà pagament de dividendes en l'exercici 2020 com a mesura de prudència a la vista de la crisi ocasionada per la COVID-19.

Resultat per acció

El benefici (o pèrdua) bàsic per acció es calcula dividint el resultat net atribuït al grup, ajustat per la remuneració d'altres instruments de patrimoni entre el nombre mitjà ponderat d'accions ordinàries en circulació durant l'exercici, excloent-ne, si escau, les accions pròpies adquirides pel grup. El benefici (o pèrdua) diluït per acció es calcula ajustant, al resultat net atribuït al grup i al nombre mitjà ponderat d'accions ordinàries en circulació, els efectes de la conversió estimada de totes les accions ordinàries potencials.

El càlcul del resultat per acció del grup és el següent:

	2020	2019
Resultat atribuïble als propietaris de la dominant (en milers d'euros)	2.002	767.822
Ajust: Remuneració d'altres instruments de patrimoni (en milers d'euros)	(73.227)	(73.250)
Guanyos o (-) pèrdues després d'impostos procedents d'activitats interrompudes (en milers d'euros)	-	-
Resultat atribuïble als propietaris de la dominant ajustat (en milers d'euros)	(71.225)	694.572
Nombre mitjà ponderat d'accions ordinàries en circulació (*)	5.582.484.318	5.538.122.771
Conversió assumida de deute convertible i altres instruments de patrimoni	-	-
Nombre mitjà ponderat d'accions ordinàries en circulació ajustat	5.582.484.318	5.538.122.771
Benefici (o pèrdua) per acció (en euros)	(0,01)	0,13
Benefici (o pèrdua) bàsic per acció considerant l'efecte de les obligacions necessàriament convertibles (en euros)	(0,01)	0,13
Benefici (o pèrdua) diluït per acció (en euros)	(0,01)	0,13

(*) Nombre mitjà d'accions en circulació, exclòs el nombre mitjà d'accions pròpies mantingudes en autocartera al llarg de l'exercici.

El 31 de desembre de 2020 i 2019, no hi havia altres instruments financers ni compromisos amb empleats basats en accions, que tinguessin efecte significatiu sobre el càlcul del benefici (o pèrdua) diluït per acció dels exercicis presentats. Per aquesta raó el benefici (o pèrdua) bàsic i el diluït coincideixen.

Nota 4 – Gestió de riscos

4.1 Introducció

Durant el 2020 el grup Banc Sabadell ha continuat reforçant el seu marc de gestió i control de riscos mitjançant la incorporació de millores d'acord amb les expectatives supervisores i les tendències de mercat.

Tenint en compte que el grup Banc Sabadell pren riscos en l'exercici de la seva activitat, una bona gestió d'aquest riscs suposa una part central del negoci. En aquest sentit, el grup té establert un conjunt de principis, plasmats en polítiques i desplegats en procediments, estratègies i processos que persegueixen incrementar la probabilitat d'aconseguir els objectius estratègics de les diverses activitats del grup i facilitar la gestió en un context d'incertesa. Aquest conjunt s'anomena marc global de riscos.

En la gestió del risc, el grup considera l'entorn macroeconòmic i regulador. Els aspectes més destacats de l'exercici 2020 es presenten a continuació:

- La crisi sanitària derivada de la COVID-19 ha estat el principal determinant del comportament de l'economia i dels mercats financers globals.
- Les diferents autoritats van oferir una resposta en general ràpida i contundent davant la crisi, amb la finalitat de pal·liar els seus efectes econòmics i vetllar per l'estabilitat financera.
- Els bancs centrals van dur a terme importants injeccions de liquiditat en els mercats financers.
- El BCE, entre altres mesures, va posar en marxa un nou programa de compra d'actius (PEPP), va incrementar el programa anterior (QE) i va millorar les característiques de les TLTRO.
- Els governs van adoptar polítiques fiscals expansives per reforçar el sistema sanitari, garantir el finançament empresarial, protegir l'ocupació i la renda de les famílies, etc.
- A Espanya, les ajudes es van centrar en crèdits avalats per reforçar la liquiditat de les empreses i en mesures per preservar les rendes de les llars, com els ERTO.
- A escala europea, es va crear el Fons Next Generation EU, que representa un important pas en construcció europea i s'erigeix com un mecanisme d'estabilització econòmica.
- Les autoritats supervisores van introduir flexibilitat en l'ús dels matalassos de capital i liquiditat, en la interpretació de la normativa comptable, i es van decantar temporalment per una menor pressió supervisora.

- La crisi sanitària va revifar les tensions entre els Estats Units i la Xina, que va irrompre en noves accions contra empreses xineses, principalment en l'àmbit tecnològic.
- El Brexit va constituir un focus d'incertesa tot l'any. A finals de 2020 es va resoldre amb un acord sobre la relació futura entre el Regne Unit i la UE.
- La victòria del demòcrata J. Biden en les eleccions dels Estats Units suposa un punt d'inflexió en la política interna i en les relacions multilaterals a escala global.
- L'activitat econòmica ha registrat caigudes sense precedents, amb un impacte dissemblant per territoris i sectors. Restauració, oci i turisme se situen entre els més perjudicats.
- Espanya ha estat una de les economies europees més impactades per la crisi davant l'elevat pes del sector turístic i de les empreses petites, així com la severitat inicial de les mesures de contenció de la COVID-19.
- La Xina ha liderat la recuperació econòmica global i és dels pocs països que ja ha recuperat els nivells de PIB previs a la pandèmia.
- L'1 de juliol va entrar finalment en vigor el nou acord del NAFTA, la qual cosa elimina un factor d'incertesa per al sector automoció a Mèxic, que ha estat considerat activitat essencial en aquesta crisi i ha resultat clau para liderar-ne la recuperació.
- La inflació s'ha vist pressionada a la baixa per l'impacte de la COVID-19 en la demanda. En la zona euro s'ha situat en terreny negatiu per primera vegada des de mitjan 2016.
- A finals d'any es van obtenir resultats positius sobre l'efectivitat d'algunes vacunes i, de fet, en va començar el subministrament en alguns països.
- La rendibilitat del deute públic a llarg termini d'Alemanya va arribar a situar-se en mínims històrics, influïda per la crisi i l'actuació del BCE.
- La rendibilitat del deute públic espanyol a deu anys va arribar a situar-se en terreny negatiu per primera vegada en la història.
- El dòlar es va depreciar davant l'euro influït principalment pel nou entorn de tipus d'interès zero als Estats Units i pel suport que va suposar per a la moneda única l'anunci del Fons de Recuperació de la UE.
- En els mercats financers dels països emergents, les primes de risc van acabar l'any pràcticament en nivells pre-COVID, gràcies a les mesures de suport econòmic i financer global, el canvi de govern als Estats Units i les notícies positives en el desenvolupament de vacunes. Tot plegat va ser també un suport per al *peso* mexicà.

Brexit

El grup ha previst al llarg de l'exercici els possibles desenvolupaments i conseqüències del Brexit.

L'escenari base preveu un Brexit ordenat en línia amb el que finalment ha estat possible gràcies a l'acord a què van arribar el Regne Unit i la UE a finals de 2020 sobre la seva futura relació. La relació entre tots dos blocs serà més llunyana, però l'acord permet establir nous pactes comercials. Aquest acord deixa una part important dels serveis financers i d'altres assumptes per negociar més endavant. Tot això ha succeït en un context en què els agents econòmics afronten importants desafiaments per recuperar-se de la crisi de la COVID-19. El grup també tenia analitzada la possibilitat d'un desenllaç desordenat del Brexit, amb importants impactes econòmics negatius tant per a l'economia britànica com per a les economies de la UE, que gràcies a la consecució de l'acord s'ha aconseguit evitar.

Des d'un punt de vista operatiu, no presenta vulnerabilitat en termes de contractes existents entre contraparts, dependència creuada en les infraestructures de mercats, dependència en els mercats de finançament, etc. En aquest sentit, cal remarcar que TSB té un perfil de risc baix, amb una posició de capital entre les més robustes del Regne Unit (ràtio de capital CET1 *fully-loaded* del 14,8%), amb un balanç equilibrat entre préstecs i dipòsits (ràtio *loan-to-deposits* del 97%) i amb una cartera de préstecs en què aproximadament el 90% d'aquests disposen de garantia hipotecària. A més, aquesta cartera de préstecs hipotecaris és de molt bona qualitat, amb un LTV mitjà del c. 45% i amb una exposició a Londres i a segments de més risc relativament reduïda.

En l'exercici 2020 el banc ha dut a terme una anàlisi sobre la recuperabilitat del capital invertit en TSB, basada en les projeccions financeres aprovades pel consell per al grup. El resultat d'aquesta anàlisi mostra que no hi ha indicis de deteriorament d'aquesta inversió, tal com es detalla en la nota 16.

4.2 Fites principals de l'exercici

4.2.1 Perfil de risc del grup en l'exercici

El perfil de risc del grup durant l'exercici 2020 presenta les fites següents:

(i) Reducció d'actius problemàtics:

- Descens de la ràtio de morositat en l'any, del 3,83% al 3,60% d'una banda, per les menors entrades i la gestió activa de la morositat, després d'un lleu repunt en el segon trimestre de 2020, així com per les vendes de carteres efectuades en el quart trimestre de 2020.
- Reducció de la ràtio d'actius problemàtics nets / total actiu, que ha passat d'un 1,7% de tancament de 2019 a un 1,4%.

(ii) Evolució del crèdit

- El crèdit viu continua creixent interanualment en totes les geografies amb creixements anuals d'un +13,0% a Mèxic, +7,1% a TSB i +3,2% a Espanya.
- A Espanya, els préstecs ICO concedits a grans empreses, pimes i autònoms van ser el catalitzador del creixement del crèdit viu en el segon trimestre, seguit d'una progressiva recuperació i consolidació de la concessió a particulars en el tercer trimestre. També destaca que el venciment d'un volum important de les moratòries concedides no ha tingut impacte en la qualitat creditícia.
- A TSB, totes les categories de préstecs han mostrat un creixement sòlid després del primer confinament per la COVID-19. El creixement en hipoteques es va beneficiar d'una major activitat del mercat hipotecari, així com de la resiliència operacional de TSB per absorbir l'increment de la demanda. Repunt del crèdit al consum i dels préstecs sense garantia després de l'aixecament de les restriccions de confinament. Pel que fa al crèdit a empreses, creixement per la demanda d'acord amb l'esquema de préstecs garantits pel Govern (*Bounce Back Loans programme*), especialment en el segon trimestre de 2020.

(iii) Concentració

- Des del punt de vista sectorial, cartera de crèdit diversificada i amb una exposició limitada als sectors amb més sensibilitat a la COVID-19, els quals tot just representen un 8% de l'EAD a nivell grup. Així mateix, cal destacar que el 80% de l'exposició a les grans empreses i pimes té la qualificació creditícia de BB+ o grau d'inversió.
- Així mateix, en termes de concentració individual també s'han reduït les mètriques de risc de concentració de les grans exposicions, i alhora ha millorat la qualificació creditícia en la composició dels TOP.
- Geogràficament, la cartera està posicionada en les regions més dinàmiques, tant en l'àmbit nacional com internacional. El risc internacional segueix representant prop d'un terç de la cartera de crèdit.

(iv) Forta posició de capital:

- Millora de la ràtio CET1, que se situa en un 12,0% *fully-loaded* al tancament de 2020, on destaca la generació orgànica d'aquest increment. Compliment generalitzat pel que fa a nivell de capital vs. requeriments reguladors.
- Millora també el *total capital*, que tanca el 2020 en un 15,9%, i de la *leverage ratio*, que passa d'un 4,75% a un 5,05% interanual (en termes *fully-loaded*).

(v) Sòlida posició de liquiditat:

- L'LCR se situa en un 198% (davant un 172% de tancament del 2019), i el *loan to deposits*, en un 98%.
- Es manté el compliment del requeriment MREL.

4.2.2 Enfortiment de l'entorn de gestió i control del risc de crèdit

L'emergència sanitària generada per la COVID-19 ha tingut un impacte significatiu sobre l'activitat econòmica en els països en què opera el grup Banc Sabadell i sobre els acreditats amb riscos en termes de solvència, liquiditat i facturació. Davant d'això, el grup ha atès les necessitats de liquiditat dels particulars (a través principalment de moratòries a Espanya / *payment holidays* al Regne Unit i de les empreses (principalment a través de les línies d'aval ICO COVID-19).

Principals solucions ofertes a Espanya

Les principals solucions ofertes als particulars han consistit en l'aplicació de moratòries, amb les característiques següents:

- Moratòria pública en hipoteca i préstecs personals (vegeu la nota 1, apartat "Impactes derivats de la COVID-19").
- Solucions addicionals (moratòria sectorial) a les mesures públiques (vegeu la nota 1, apartat "Impactes derivats de la COVID-19").

Per a Banc Sabadell, la moratòria total concedida, tenint en compte tant la moratòria legal com la sectorial, durant l'any ha arribat a 3.244 milions d'euros. El 31 de desembre de 2020, la moratòria total vigent puja a 2.578 milions d'euros, dels quals 197 milions d'euros són moratòria legal i 2.381 milions d'euros són moratòria sectorial. Cal destacar que, del total de moratòria, el 86% pertany a préstecs hipotecaris. Pel que fa al comportament, en relació amb la moratòria vençuda fins ara, només en al voltant de 68 milions d'euros aquesta està en situació de mora.

Pel que fa al risc empresarial, la principal solució ha consistit en la concessió de préstecs i pòlisses de crèdit garantits per l'ICO (línies d'aval ICO COVID-19). En tancar l'exercici 2020, Banc Sabadell ha concedit durant l'any més d'11.000 milions d'euros en aquest tipus de préstecs, amb una garantia mitjana de més del 75%.

Principals solucions ofertes al Regne Unit

Al Regne Unit, les principals solucions ofertes als particulars han consistit, d'una banda, en l'aplicació de *payment holidays*, i, de l'altra, en la gestió de descoberts. Aquestes en són les característiques principals:

- Moratòria pública d'hipoteques, préstecs personals i targetes de crèdit (vegeu la nota 1, apartat "Impactes derivats de la COVID-19").
- Descoberts: primeres 500 lliures esterlines sense interessos ni comissions. Reducció temporal de tipus d'interès per a tots els clients. Durada fins a 3 mesos. Aplicava a tots els clients (sense necessitat de sol·licitud) fins al 9 de juliol. A partir d'aquesta data i fins al 31 d'octubre els clients se'n podien beneficiar mitjançant sol·licitud.

Fins avui, TSB ha concedit unes 114.000 moratòries d'amortització en préstecs, que sumen 5,1 milers de milions de lliures esterlines. Així mateix, TSB va ser un dels primers bancs a implantar els plans del Govern britànic d'ajuda a l'empresa, i ja ha concedit més de 0,6 milers de milions de lliures esterlines en paquets d'ajudes a empreses (BBL).

4.3 Principis generals de gestió de riscos

Marc global de riscos

El marc global de riscos té com a funció establir els principis bàsics comuns relatius a l'activitat de gestió i control de riscos del grup Banc Sabadell, i comprèn, entre d'altres, totes les actuacions associades a la identificació, la decisió, el mesurament i l'avaluació, el seguiment i el control dels diferents riscos als quals el grup està exposat. Amb el marc global de riscos, el grup pretén:

- Afrontar el risc mitjançant una aproximació estructurada i consistent en tot el grup.
- Fomentar una cultura oberta i transparent pel que fa a gestió i control del risc promovent la implicació de tota l'organització.
- Facilitar el procés de presa de decisions.
- Alinear el risc acceptat amb l'estratègia de riscos i l'apetència pel risc.

- Entendre l'entorn de risc en què s'opera.
- Assegurar, seguint les directrius del Consell d'Administració, que els riscos crítics s'identifiquen, s'entenen, es gestionen i es controlen de manera eficient.

El marc global de riscos del grup està integrat pels elements següents:

- Política del marc global de riscos del grup.
- Política d'apetència pel risc (*Risk Appetite Framework* – RAF), del grup i de les filials.
- *Risk Appetite Statement* (RAS), del grup i de les filials.
- Polítiques específiques per als diferents riscos rellevants als quals el grup i les filials estan exposats.

4.3.1 Política del marc global de riscos

Com a part integrant del Marc Global de Riscos, la Política del Marc Global de Riscos estableix les bases comuns sobre l'activitat de gestió i control dels riscos del grup Banc Sabadell, i comprèn, entre d'altres, totes les actuacions associades a la identificació, la decisió, el mesurament, l'avaluació, el seguiment i el control dels diferents riscos als quals el grup està exposat. Aquestes activitats inclouen les funcions desenvolupades per les diferents àrees i unitats de negoci del grup en la seva totalitat.

En conseqüència, la Política del marc global de riscos desenvolupa un marc general per a l'establiment de les altres polítiques vinculades amb la gestió i el control de riscos i determina aspectes troncal/comuns que són aplicables a les diferents polítiques de gestió i control de riscos.

En l'aplicació del marc global de riscos a totes les línies de negoci i entitats del grup, es tenen en compte criteris de proporcionalitat en relació amb la mida, la complexitat de les activitats i la materialitat dels riscos assumits.

Principis del marc global de riscos

Per tal que la gestió i el control dels riscos siguin efectius, el marc global de riscos del grup ha de complir els principis següents:

- Govern del risc (*Risk Governance*) i implicació del Consell d'Administració mitjançant el model de les 3 línies de defensa, entre d'altres.

El govern del risc establert en les diferents polítiques que formen part del marc global de riscos promou una organització sòlida de la gestió i el control d'aquest risc categoritzant-lo, definint-ne límits i establint responsabilitats clares a tots els nivells de l'organització mitjançant polítiques, procediments i manuals per a cada risc.

El Consell d'Administració de Banco de Sabadell, S.A. assumeix, entre les seves funcions, la identificació dels principals riscos del grup i la implantació i el seguiment dels sistemes de control intern i d'informació adequats, incloent-hi el qüestionament i el seguiment de la planificació estratègica del grup i la supervisió de la gestió dels riscos rellevants i de l'alineament d'aquests amb el perfil definit pel grup.

Igualment, els òrgans equivalents de les diferents filials del grup mantenen aquesta mateixa implicació en la gestió i el control dels riscos a escala local.

- Alineació amb l'estratègia de negoci del grup, en especial a través de la implantació de l'apetència pel risc a tota l'organització;

A través del conjunt de polítiques, procediments, manuals i la resta de documents que el conformen, el marc global de riscos del grup està alineat amb l'estratègia de negoci del grup i hi afegeix valor, ja que ha de contribuir a la consecució dels objectius i ha de millorar el rendiment a mitjà termini. Per aquest motiu, està integrat en processos clau com ara la planificació estratègica i financera, la pressupostació, la planificació del capital i la liquiditat i, en general, la gestió del negoci.

- Integració de la cultura de riscos, posant el focus en el fet d'alinejar les remuneracions al perfil de risc;

La cultura i els valors corporatius són un element clau en la mesura que reforcen comportaments ètics i responsables de tots els integrants de l'organització.

En aquest sentit, la cultura de riscos del grup parteix del compliment de les exigències reguladores que siguin aplicables en tots els àmbits en què desenvolupa l'activitat, i assegura el compliment de les expectatives supervisores i les millors pràctiques en matèria de gestió, seguiment i control dels riscos.

En aquest sentit, el grup estableix com una de les seves prioritats el manteniment d'una cultura de riscos sòlida en els termes expressats, entenent que això afavoreix una assumpció de riscos adequada, facilita la identificació i la gestió dels riscos emergents i afavoreix que els empleats portin a terme les seves activitats i desenvolupin el negoci d'una manera legal i ètica.

- Visió holística del risc, que es tradueix en la definició de la taxonomia de riscos de primer i segon nivell per la seva naturalesa:

El marc global de riscos, a través del conjunt de documents que el conformen, preveu una visió holística del risc: inclou tots els riscos, amb especial atenció a la correlació entre ells (*inter* riscos) i dins un mateix risc (*intra* risc), així com els efectes de la concentració.

- Alineació amb els interessos dels grups d'interès

El grup difon informació rellevant al públic de manera periòdica per tal que els participants en el mercat puguin mantenir una opinió informada sobre la idoneïtat del marc de gestió i control d'aquests riscos i, d'aquesta manera, garantir la transparència en la seva gestió.

Així mateix, la gestió i el control dels riscos vetlla en tot moment per la protecció dels interessos del grup i dels seus accionistes.

4.3.2 Política d'apetència pel risc (*Risk Appetite Framework* – RAF)

L'apetència pel risc és un element clau en la determinació de l'estratègia de riscos, alhora que delimita el camp d'actuació. El grup disposa d'una Política d'apetència pel risc (RAF) que recull el marc de govern que regula l'apetència pel risc.

En conseqüència, el RAF estableix l'estructura i els mecanismes associats al govern, la definició, la comunicació, la gestió, el mesurament, el seguiment i el control de l'apetència pel risc del grup establert pel Consell d'Administració de Banco de Sabadell, S.A.

La implementació efectiva del RAF requereix una combinació adequada de polítiques, processos, controls, sistemes i procediments que permetin assolir un conjunt d'objectius definits, i fer-ho, a més a més, d'una manera eficaç i continuada.

El RAF inclou totes les línies i unitats del negoci, tot tenint en compte el principi de proporcionalitat, i ha de permetre una presa de decisions informada adequadament, que tingui en compte els riscos rellevants als quals s'exposa, incloent-hi tant els de tipus financer com els de naturalesa no financera.

El RAF s'alinea amb l'estratègia del grup i amb els processos de planificació estratègica i de pressupostació, d'autoavaluació del capital i la liquiditat, del *Recovery Plan* i del marc de remuneracions, entre d'altres, i té en compte els riscos materials als quals està exposat el grup, així com el seu impacte en els grups d'interès, com ara accionistes, clients, inversors, empleats i societat en general.

4.3.3 *Risk Appetite Statement* (RAS)

El *Risk Appetite Statement* (RAS) és l'articulació escrita dels tipus de riscos que el grup està disposat a acceptar, o vol evitar, per assolir els seus objectius de negoci. En aquest sentit, i depenent de la naturalesa de cada un dels riscos, el RAS inclou tant aspectes qualitius com mètriques quantitatives, les quals s'expressen en termes de capital, qualitat de l'actiu, liquiditat, rendibilitat o qualsevol altra magnitud que es consideri rellevant. El RAS és, per tant, un element clau en la determinació de l'estratègia de riscos, alhora que determina el camp d'actuació.

Aspectes qualitius del RAS

El RAS del grup incorpora la definició d'un conjunt d'aspectes qualitius, que fonamentalment permeten definir el posicionament del grup davant determinats riscos quan aquests són de difícil quantificació.

Aquests aspectes qualitius complementen les mètriques quantitatives, estableixen el to global de l'enfocament de l'assumpció de riscos del grup i articulen les motivacions per assumir o evitar certs tipus de riscos, productes, exposicions geogràfiques o altres.

Aspectes quantitius del RAS

El conjunt de mètriques quantitatives definides en el RAS tenen com a finalitat proporcionar elements objectius de comparació de la situació del grup respecte a les fites o els reptes proposats pel que fa a gestió de riscos. Aquestes mètriques quantitatives segueixen una estructura jeràrquica, d'acord amb el que estableix el RAF, i se'n determinen 3 nivells: mètriques *board* (o de primer nivell), mètriques *executive* (o de segon nivell) i mètriques operatives (o de tercer nivell).

Cada un d'aquests nivells de mètriques té els seus propis mecanismes d'aprovació, seguiment i actuació davant la ruptura de llindars.

Per tal de poder detectar de manera gradual possibles situacions de deteriorament en la posició de risc i, d'aquesta manera, poder dur a terme un millor seguiment i un millor control, el RAS articula un sistema de llindars associat a les mètriques quantitatives. Mitjançant aquests llindars es reflecteixen els nivells de risc desitjables per mètrica, així com els nivells a evitar, la superació dels quals podrà desencadenar l'activació de plans d'adequació destinats a reconduir la situació.

L'articulació dels diferents llindars té una graduació en funció de la severitat, cosa que permet l'execució d'accions preventives abans d'arribar a nivells excessius. La fixació de la totalitat o de només d'una part dels llindars per a una determinada mètrica dependrà de la seva naturalesa i de la seva jerarquia dins l'estructura de mètriques del RAS.

4.3.4 Polítiques específiques per als diferents riscos rellevants

El conjunt de polítiques de cada un dels riscos, juntament amb els procediments i els manuals operatius i conceptuals que formen part del cos normatiu del grup i de les filials, són eines en què el grup i les filials es basen per desenvolupar aspectes més específics de cada un dels riscos.

Per a cada risc rellevant del grup, en les polítiques es detallen els principis i paràmetres crítics de gestió, els principals intervinents i les seves funcions (incloent-hi els rols i responsabilitat de les diferents direccions i comitès en matèria de riscos i els seus sistemes de control), els procediments i els mecanismes de seguiment i control.

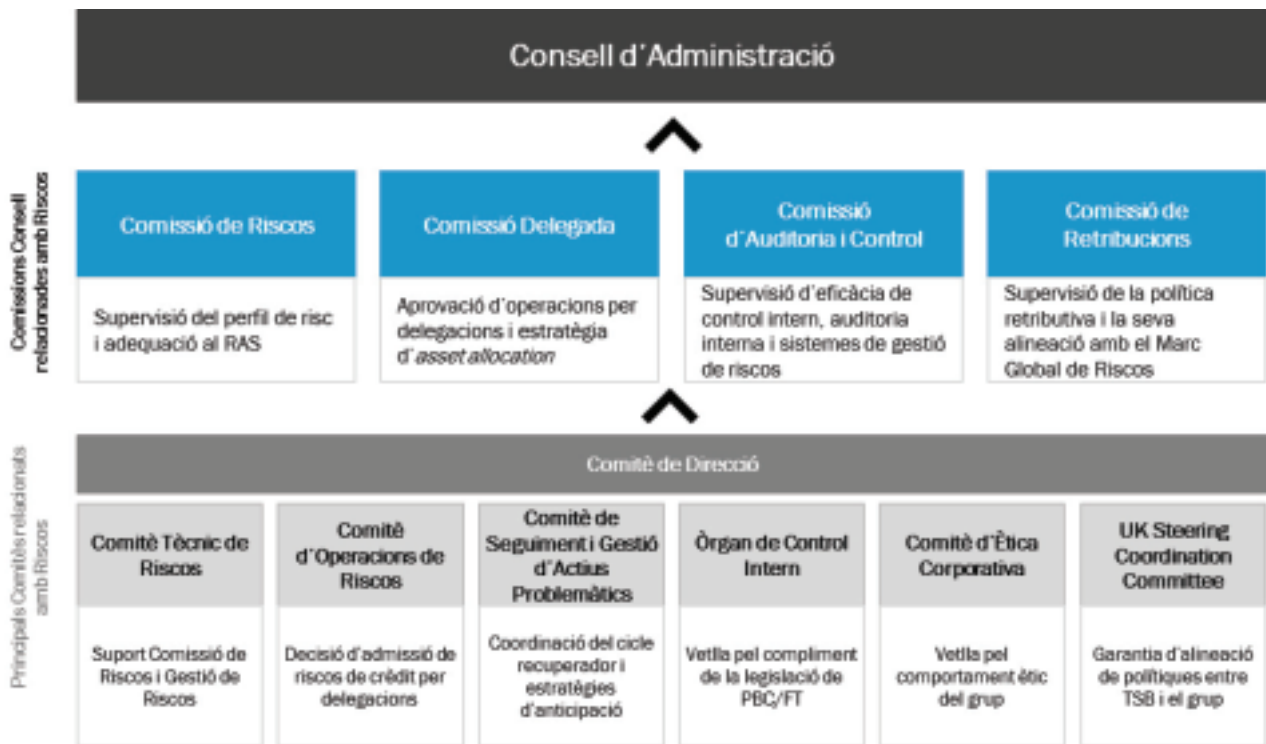
4.3.5 Organització global de la funció de riscos

Estructura de govern

El Consell d'Administració de Banco de Sabadell, S.A. és l'òrgan responsable d'establir les directrius generals sobre la distribució organitzativa de les funcions de gestió i control de riscos, així com de determinar les principals línies estratègiques en aquest sentit, i d'assegurar la seva consistència amb els objectius estratègics del grup a curt i llarg termini, així com amb el pla de negoci, la planificació de capital i liquiditat, la capacitat de risc i els programes i les polítiques de remuneracions.

El Consell d'Administració de Banco de Sabadell, S.A. és també responsable de l'aprovació del marc global de riscos del grup.

Així mateix, en el si del Consell d'Administració de Banco de Sabadell, S.A. hi ha quatre comissions involucrades en el marc global de riscos del grup, i, per tant, en la gestió i el control del risc (Comissió Delegada del Consell, Comissió de Riscos, Comissió de Retribucions i Comissió d'Auditoria i Control). A més a més, diferents comitès i direccions tenen una implicació significativa en la funció de riscos.

L'estructura de governança definida pretén assegurar el desenvolupament i la implementació adequats del marc global de riscos, i, per tant, de l'activitat de gestió i control dels riscos en el grup, alhora que té com a finalitat facilitar:

- La participació i la implicació en les decisions de riscos, i també en la seva supervisió i control, dels òrgans d'administració i de l'alta direcció del grup.
- L'alineació d'objectius a tots els nivells, el seguiment del seu compliment, i la implantació de mesures correctives quan calgui.
- L'existència d'un entorn adequat de gestió i control de tots els riscos.

Organització

El grup estableix un model organitzatiu d'assignació i coordinació de les responsabilitats de control de riscos basat en les tres línies de defensa. Aquest model es desenvolupa, per a cada un dels riscos, en les diferents polítiques que conformen el cos normatiu del grup, on s'estableixen les responsabilitats específiques per a cada una de les tres línies de defensa.

Per a cada una de les línies de defensa, el conjunt de polítiques de riscos desenvolupen i assignen responsabilitats, segons correspongui, a les funcions següents (o d'altres addicionals que s'hagin de considerar):

- **Primera línia de defensa:** és la responsable de mantenir un control intern suficient i efectiu i de la implementació d'accions correctives per remeiar deficiències en els seus processos i controls. Les funcions que s'atribueixen a aquesta línia en el marc global de riscos són:
 - Mantenir els controls interns efectius i executar procediments d'avaluació i control de riscos en el seu dia a dia.
 - Identificar, quantificar, controlar i mitigar els seus riscos, complint amb polítiques i procediments interns establerts i assegurant que les activitats són consistents amb els seus propòsits i objectius.
 - Implantar processos adequats de gestió i supervisió per assegurar el compliment normatiu i focalitzant-se principalment en fallades de control, processos inadequats i esdeveniments inesperats.

- **Segona línia de defensa:** en termes generals, la segona línia de defensa ha d'assegurar que la primera línia de defensa està ben dissenyada i compleix les funcions assignades, i aconsella per a la seva millora continuada. Les funcions essencials que s'atribueixen a aquesta línia són:
 - Proposar el marc global de riscos per a la gestió i el control de riscos.
 - Guiar i assegurar l'aplicació de les polítiques de riscos, definint responsabilitats i objectius per a la seva implementació efectiva.
 - Monitorar el desenvolupament de processos i controls de gestió de riscos.
 - Participar en els processos de presa de decisions, aportant-hi una visió en termes de risc.
 - Vetllar i seguir el compliment de l'apetència pel risc establerta.
 - Verificar el compliment de la normativa aplicable al grup en el desenvolupament dels seus negocis.
 - Analitzar i contrastar incidents existents i potencials mitjançant la revisió de la informació.
 - Validar que els models funcionen tal com estava previst i que els resultats obtinguts d'aquests són adequats per als diferents usos a què s'apliquen, tant interns com reguladors.
 - Impulsar i procurar els més alts nivells de compliment de la legislació vigent i l'ètica professional dins del grup.
 - Vetllar pels processos de continuïtat operativa del negoci ordinari i la seguretat de la informació que el sustenta.
- **Tercera línia de defensa:** assisteix el grup en el compliment dels seus objectius i aporta un enfocament sistemàtic i disciplinat per avaluar la suficiència i l'eficàcia dels processos de govern i de les activitats de gestió del risc i de control intern dins l'organització.

Davant la situació generada per la crisi sanitària, el grup ha dut a terme canvis organitzatius amb l'objectiu de garantir una resposta adequada davant el repte que suposa el nou entorn econòmic. En aquest sentit, la implantació de la nova estructura permetrà incrementar la coordinació entre les àrees de riscos i comercial, cosa que aconseguirà imprimir en el negoci una major visió i cultura de riscos.

4.4 Gestió i seguiment dels principals riscos rellevants

A continuació es presenten, per als riscos de primer nivell identificats en la taxonomia de riscos del grup Banc Sabadell, els aspectes més destacables respecte a la seva gestió i actuacions en l'exercici 2020:

4.4.1 Risc estratègic

El risc estratègic s'associa al risc que es produeixin pèrdues o impactes negatius com a conseqüència de la presa de decisions estratègiques o de la seva implementació posterior. També inclou la incapacitat d'adaptar el model de negoci del grup a l'evolució de l'entorn en què opera.

El grup desenvolupa un pla director que aborda l'estratègia de l'entitat per a un determinat període (actualment 2018-2020). Al llarg de l'exercici 2021, Banc Sabadell definirà un nou pla director per afrontar en els pròxims anys l'oportunitat de refermar-se com un dels grans bancs nacionals.

Així mateix, es fa un seguiment periòdic del pla amb la finalitat d'estudiar quina és l'evolució més recent del grup i de l'entorn, així com dels riscos assumits. Aquesta projecció es desenvolupa sota l'escenari econòmic més probable per a les geografies més rellevants (escenari base), i a més s'integra en el procés ICAAP com a escenari base. L'escenari econòmic es descriu en termes dels principals factors de risc amb impacte sobre el compte de resultats i balanç del grup.

Els exercicis de projecció del pla director i el seu seguiment es troben integrats en la gestió, ja que dibuixen les línies mestres de l'estratègia a mitjà i llarg termini del grup. El pla es desenvolupa al nivell d'unitat de negoci sota el qual es gestiona el grup, i els resultats de l'exercici també es valoren en termes de compliment de l'apetència pel risc.

A més, cal destacar el llançament d'un nou programa d'eficiència a Espanya, que inclou iniciatives orientades a incrementar la digitalització del servei al client i projectes de reestructuració i simplificació organitzativa. En aquest sentit, també s'ha iniciat el projecte d'acceleració del procés de reestructuració a TSB, que permetrà estalvis en costos recurrents. Amb aquesta iniciativa s'espera que TSB arribi a la consecució del pla de reestructuració un any abans del previst i entri en *break-even* el 2021.

Dins el risc estratègic s'inclou la gestió i el control de quatre riscos:

- Risc de solvència: és el risc de no disposar del capital suficient, ja sigui en qualitat o en quantitat, necessari per assolir els objectius estratègics i de negoci, suportar les pèrdues operacionals o complir els requeriments reguladors i/o les expectatives del mercat on opera.
- Risc de negoci: possibilitat d'incórrer en pèrdues derivades de fets adversos que afectin negativament la capacitat, la fortalesa i la recurrència del compte de resultats, sigui per la seva viabilitat (curt termini) o sostenibilitat (mitjà termini).
- Risc reputacional: és el risc actual o futur de pèrdues derivat de fallades en els àmbits dels processos i operacions, de l'estratègia i del govern corporatiu, i que genera percepció negativa per part dels clients, les contraparts, els accionistes, els inversors o els reguladors que pot afectar negativament la capacitat del grup per mantenir les seves relacions de negoci o establir-ne de noves, i per continuar accedint a les fonts de finançament.
- Risc mediambiental: és el risc associat a "factors mediambientals físics" relacionats amb esdeveniments climàtics adversos (com ara inundacions o onades de calor) o canvis en el clima a llarg termini (com ara l'increment del nivell del mar) o bé a "factors de transició mediambiental" derivats dels processos de transició cap a una economia de baixes emissions (com ara els canvis reguladors, l'emergència de tecnologies disruptives, etc.).

4.4.1.1 Risc de solvència

L'evolució de la ràtio CET1 al llarg de 2020 ha estat positiva, de manera que s'ha situat en un 12,0% *fully-loaded* el 31 de desembre de 2020..

En aquesta línia també ha evolucionat la ràtio de capital total, que ha passat a situar-se en el 15,9% el 31 de desembre de 2020. Així mateix, la *leverage* ratio se situa en el 5,05% el desembre de 2020, davant el 4,75% de l'any anterior.

En termes *phased-in*, el 31 de desembre de 2020, la ràtio de capital CET1 de Banc Sabadell se situava en el 12,6% i la ràtio de capital total en el 16,1%.

Banc Sabadell supera els límits exigits pel Banc Central Europeu en la decisió que va remetre aquest òrgan al grup el mes de desembre de 2020 i que li són aplicables per al 2021. En conseqüència, el grup no està subjecte a limitacions en les distribucions en forma de dividendes, de retribució variable i pagaments de cupó als titulars dels instruments de capital de nivell 1 addicional.

Els nivells actuals de solvència constaten que Banc Sabadell assoleix un compliment generalitzat dels nivells de capital en termes de requeriments reguladors.

D'altra banda, respecte al requisit mínim del MREL, Banc Sabadell compleix aquest requeriment i coincideix amb les expectatives supervisores i està en línia amb els seus plans de finançament.

Per a més detalls sobre recursos propis i gestió de capital, vegeu l'apartat 5 d'aquests comptes anuals consolidats.

4.4.1.2 Risc de negoci

A pesar de l'entorn de tipus d'interès i la incertesa derivada de la crisi sanitària, l'activitat comercial a Espanya s'apropa a nivells pre-COVID. En aquest sentit, la fortalesa dels ingressos del negoci bancari del grup s'ha mantingut sòlida durant tot l'exercici. Semblantment, s'observa un bon comportament pel que fa a les comissions. Com a resultat d'això, el benefici obtingut en tancar el desembre de 2020 ha pujat a 2 milions d'euros.

Al llarg de l'exercici s'han dut a terme actuacions que permeten establir els fonaments d'una major rendibilitat futura basada en el creixement dels ingressos *core*, principalment l'impuls a la digitalització i la desinversió en negocis no estratègics.

A més, com a part de l'estratègia, destaca el llançament d'un conjunt d'iniciatives d'eficiència a Espanya que permetran estalviar en costos recurrents, entre les quals destaca una major digitalització del servei al client i la reenginyeria de processos.

Finalment, destaca el bon progrés en el pla estratègic de TSB, que arriba al seu major nivell d'activitat comercial des de començaments de 2018.

4.4.1.3 Risc reputacional

Pel que fa al risc reputacional, Banc Sabadell ha mantingut el 2020 un posicionament destacat en l'acompanyament a clients durant l'escenari resultant de la COVID-19 i la transició cap a un model de negoci més basat en la digitalització. Les actuacions del grup i les interaccions amb clients i amb la societat a través de les xarxes socials i els mitjans de comunicació han situat Banc Sabadell en una posició destacada en impacte reputacional en comparació amb altres entitats del sector.

Així mateix, en els últims mesos de l'any el grup ha gestionat activament els impactes de diferents iniciatives estratègiques importants, i destaca especialment l'acord amb els representants dels treballadors per a baixes voluntàries (vegeu la nota 33), l'anàlisi i les negociacions per a una possible fusió amb BBVA i la difusió de les principals línies estratègiques previstes.

4.4.1.4 Risc mediambiental

En aquests últims anys, les comunitats reguladora i supervisora, tant a escala local com global, han incrementat significativament el seu grau d'implicació amb l'agenda climàtica i de sostenibilitat a fi d'afrontar les repercussions ocasionades pel canvi climàtic.

En aquest sentit, hi ha un elevat consens sobre la importància de la participació del sector financer en aquest repte col·lectiu per emprendre canvis.

En conseqüència, el compromís amb la sostenibilitat s'ha incorporat de manera transversal en el model de negoci de Banc Sabadell, així com en la gestió i l'anàlisi de riscos, i s'han orientat l'activitat i els processos amb el propòsit de contribuir de manera ferma a la sostenibilitat i la lluita contra el canvi climàtic.

Com a part d'aquest propòsit corporatiu, Banc Sabadell ha implementat un conjunt d'iniciatives durant el 2020 que se sumen a la ja llarga trajectòria de projectes enfocats a una economia més sostenible.

En aquesta línia, el nou Pla de finances sostenibles (en vigor des del 2020) amplia el seu *portfolio* d'oferta de productes sostenibles amb la vocació de facilitar als seus clients la transició cap a una economia respectuosa amb l'entorn. El llançament de noves solucions de finançament preveu productes com l'ecolísing i el préstec ecotransformació.

Així mateix, cal destacar la col·locació de Banc Sabadell de bons verds i sostenibles en el mercat de capitals per un import de 500 milions d'euros.

4.4.2. Risc de crèdit

El risc de crèdit sorgeix davant l'eventualitat que es generin pèrdues per incompliment de les obligacions de pagament per part dels acreditats, així com pèrdues de valor pel simple deteriorament de la qualitat creditícia d'aquests.

4.4.2.1 Marc de gestió del risc de crèdit

Admissió i seguiment

L'exposició al risc de crèdit es gestiona i se segueix rigorosament basant-se en anàlisis regulars de solvència dels acreditats i del seu potencial per atendre el pagament de les seves obligacions amb el grup, i s'adeqüen els límits d'exposició establerts per a cada contrapart fins al nivell que es consideri acceptable. També és habitual modular el nivell d'exposició mitjançant la constitució de col·laterals i garanties a favor del banc per part de l'obligat.

El Consell d'Administració atorga facultats i autonomies a la Comissió Delegada perquè aquesta, al seu torn, pugui delegar en diferents nivells de decisió. La implementació d'un control de les atribucions en els suports d'admissió permet que la delegació establerta per a cada nivell es basi en la pèrdua esperada calculada per a cada una de les operacions presentades.

Amb la finalitat d'optimitzar les possibilitats de negoci amb cada client i garantir un grau de seguretat suficient, la responsabilitat tant en l'admissió del risc com en el seu seguiment està compartida entre el gestor de negoci i l'analista de riscos, cosa que, mitjançant una comunicació eficaç, permet una visió integral (360°) i anticipativa de la situació i les necessitats de cada client per part dels seus responsables.

El gestor duu a terme un seguiment operatiu que sorgeix del contacte directe amb el client i la gestió de la seva operativa diària, mentre que l'analista de risc aporta la part més sistemàtica, derivada de la seva especialització.

L'establiment de metodologies avançades de gestió del risc permet obtenir avantatges en la gestió d'aquests, atès que fa possible una política proactiva a partir de la seva identificació. En aquest sentit, cal ressaltar l'ús d'eines de qualificació com ara el *rating* per a acreditats empreses o *scoring* per a particulars, així com indicadors d'alertes avançades per al seguiment dels riscos, les quals s'integren en una eina amb visió global de client i caràcter anticipatiu.

L'anàlisi d'indicadors i alertes avançades i també les revisions del *rating* permeten mesurar contínuament la bondat del risc contret d'una manera integrada. L'establiment de procediments eficients de gestió dels riscos vius també permet obtenir avantatges en la gestió de riscos vençuts, ja que possibilita una política proactiva a partir de la identificació precoç dels casos amb tendència a convertir-se en morosos.

El seguiment del risc es fa sobre totes les exposicions amb l'objectiu d'identificar possibles situacions problemàtiques i evitar el deteriorament de la qualitat creditícia. Aquest seguiment, en termes generals, té com a base un sistema d'alertes primerenques tant pel que fa a operació/prestatari com a cartera, i tots dos es nodreixen tant d'informació interna de la societat com d'informació externa per obtenir resultats. El seguiment es fa de manera anticipativa i amb una visió prospectiva (*forward looking*), és a dir, amb una visió de futur d'acord amb l'evolució previsible de les seves circumstàncies, per poder determinar tant accions de potencialitat de negoci (increment d'inversió) com de prevenció del risc (reducció de riscos, millorar garanties, etc.).

El sistema d'alertes primerenques permet mesurar de manera integrada la bondat del risc contret i el seu traspàs a especialistes en la gestió de recobriment, els quals determinen els diferents tipus de procediments que convé aplicar. En aquest sentit, a partir de riscos superiors a cert límit i segons taxes de morositat prevista, s'estableixen grups o categories per al seu tractament diferenciat. S'ocupen d'aquestes alertes el gestor de negoci i l'analista de risc de manera complementària.

Gestió del risc irregular

Durant les fases de debilitat del cicle econòmic, en general els refinançaments o les reestructuracions de deute són tècniques de gestió del risc que presenten més rellevància. L'objectiu del banc és que, amb deutors o acreditats que presentin o es prevegi que puguin presentar dificultats financeres per atendre les seves obligacions de pagament en els termes contractuals, es faciliti la devolució del deute per reduir al màxim la probabilitat d'impagament. L'entitat en concret té establertes unes polítiques comunes, així com uns procediments d'aprovació, seguiment i control dels possibles processos de refinançament o reestructuració de deute. Les més rellevants són les següents:

- Disposar d'un historial de compliment del prestatari prou extens i una voluntat manifesta de pagament, avaluant la temporalitat de les dificultats financeres per les quals passa el client.
- Condicions de refinançament o reestructuració que se sustentin en un esquema de pagaments realistes i d'acord amb la capacitat de pagament actual i previsible de l'acreditat, per tal d'evitar el trasllat de problemes al futur.
- Si es tracta d'aportació de noves garanties, aquestes s'hauran de considerar com una font secundària i excepcional de recuperació del deute, i evitar el perjudici de les existents. En qualsevol cas, s'hauran de liquidar els interessos ordinaris meritats fins a la data del refinançament.
- Limitació de períodes dilatats de carència.

El grup porta a terme un seguiment continu del compliment de les condicions establertes i del compliment d'aquestes polítiques.

Models interns de risc

El grup Banc Sabadell també disposa d'un sistema de tres línies de defensa per assegurar la qualitat i el control dels models interns i d'un procés de govern dissenyat específicament per a la gestió i el seguiment d'aquests models i el compliment amb la regulació i el supervisor.

El marc de govern dels models interns de risc de crèdit i deteriorament (gestió del risc, capital regulador i provisions) se sustenta en els pilars següents:

- Gestió efectiva dels canvis en els models interns.
- Seguiment recurrent de l'entorn de models interns.
- *Reporting* regular, tant intern com extern.
- Eines de gestió de models interns.

Com a òrgans rellevants dins el marc de govern de models interns de risc de crèdit i deteriorament, cal destacar el Comitè de Models, que se celebra amb una periodicitat mensual i al qual li corresponen funcions d'aprovació interna, segons nivells de materialitat, i seguiment de models interns de risc de crèdit.

El grup Banc Sabadell disposa d'un model avançat de gestió del risc irregular per gestionar la cartera d'actius deteriorats. L'objectiu en la gestió del risc irregular és trobar la millor solució per al client amb els primers símptomes de deteriorament, reduir l'entrada en mora dels clients en dificultats, assegurar la gestió intensiva i evitar temps morts entre les diferents fases.

Per a més informació quantitativa, vegeu l'Annex VI "*Altres informacions de riscos: operacions de refinançament i reestructuració*" d'aquests comptes anuals consolidats.

Gestió del risc de crèdit immobiliari

El grup, dins la política general de riscos i en particular la relativa al sector de la construcció i la promoció immobiliària, té establertes una sèrie de polítiques específiques pel que fa a mitigació de riscos.

La principal mesura que es duu a terme en aquesta cartera és el continu seguiment del risc i la reavaluació de la viabilitat financera de l'acreditat davant la nova situació conjuntural. En cas que aquesta sigui satisfactòria, la relació prossegueix en els termes previstos, i s'adopten nous compromisos en cas que aquests permetin una major adaptació a les noves circumstàncies.

El banc ha establert tres línies estratègiques d'actuació:

- Nou finançament: negoci promoció immobiliària

El nou finançament a promotors es regeix per un "marc promotor", que defineix l'*allocation* òptim del nou negoci en funció de la qualitat del client i de la promoció. Aquesta anàlisi se sustenta sobre models que permeten obtenir una valoració objectiva i recollir la visió experta immobiliària.

Per a aquesta finalitat, el banc compta amb:

- La Direcció de Negoci Immobiliari (unitat que depèn de la Direcció de Banca d'Empreses), dotada d'un equip d'especialistes immobiliaris que gestionen exclusivament els clients promotor del banc. Aquesta unitat disposa d'una metodologia de seguiment que permet al grup conèixer en detall tots els projectes que s'estudien des de la unitat (des de la superfície i el nombre d'unitats fins al volum de vendes o el pressupost de construcció, passant pel grau de precomercialització).
- Dues direccions d'Anàlisi i Seguiment d'Inversions Immobiliàries, Est i Oest (que depenen de la Direcció de Crèdit Immobiliari i Participades), la funció de les quals és analitzar tots els projectes immobiliaris que es plantegi finançar des d'un punt de vista purament de negoci immobiliari, analitzant tant la localització com la idoneïtat del producte, així com l'oferta i la demanda actual potencial, tot contrastant en cada un dels casos les xifres del pla de negoci presentat pel client (en què costos, vendes i terminis són aspectes rellevants). Aquest model d'anàlisi va acompanyat d'un model de seguiment de les promocions formalitzades. A través d'informes estandarditzats es monitora l'evolució de cada una de les promocions per controlar les disposicions i el compliment del pla de negoci (vendes, costos i terminis).

Aquest model de gestió ha permès la definició d'alertes perquè se'n faci seguiment, des de les direccions d'Anàlisi i Seguiment.

- Gestió del crèdit immobiliari problemàtic

El risc problemàtic es gestiona segons la política definida. En general, la gestió es porta a terme tenint en compte:

- El client.
- Les garanties.
- La situació del préstec (que inclou des del moment que salti una possible alerta en la seva situació normal fins que es materialitzi una dació en pagament o una compra en una gestió amistosa o se celebri una subhasta després d'un procés d'execució i hi hagi una interlocutòria d'adjudicació).

Després d'analitzar les tres dimensions esmentades anteriorment, es gestiona la solució òptima per establir o liquidar la posició (per via amistosa o judicial), que pot variar segons l'evolució de cada client/expedient.

Per dur a terme la gestió, en cas que l'estabilització del crèdit o la seva liquidació per part del client no siguin viables, es disposa de models de suport en funció de la tipologia del préstec o bé finançat.

En el cas de promocions immobiliàries acabades o immobles no residencials acabats, s'ofereix la possibilitat de comercialitzar a uns preus que puguin traccionar el mercat.

A la resta d'immobles finançats s'estudia la possibilitat d'establir acords de venda a tercers, es proposen solucions amistoses (compra, dació, que en el cas d'habitatges de particulars poden anar acompanyades de condicions favorables per a la relocalització o lloguer social en funció de la necessitat del client) o es procedeix finalment per la via judicial.

- Gestió d'immobles adjudicats

Una vegada convertit el préstec en immoble, s'estableix una estratègia de gestió en funció de la tipologia i la localització, per tal d'identificar el potencial de cada actiu segons la seva demanda potencial.

El mecanisme principal de sortida és la venda, per a la qual el banc, a través de Solvia, ha desenvolupat diferents canals en funció de la tipologia de l'immoble i del client.

El grup, atesa la rellevància que va tenir en el passat arribar a una elevada concentració en aquest risc, disposa d'una mètrica del RAS de primer nivell que estableix un nivell màxim de concentració en termes de mètrica de concentració en promoció en funció del Tier1 d'Espanya. Aquesta mètrica es monitora mensualment i es reporta al Comitè Tècnic de Riscos, la Comissió de Riscos i el Consell d'Administració.

Finalment, cal destacar que des de la Direcció de Control de Riscos, en col·laboració amb les direccions de Negoci i de Gestió de Riscos, es fa un seguiment periòdic de l'adequació dels nous finançaments al marc promotor, en el qual es revisa el compliment de les polítiques i l'*asset allocation*. Aquest seguiment és elevat al Comitè Tècnic de Riscos per a la seva informació.

Per a més informació quantitativa, vegeu l'Annex VI "*Risc de crèdit: Concentració de riscos, exposició al sector de la construcció i promoció immobiliària*" d'aquests comptes anuals consolidats.

4.4.2.2. Models de gestió de riscos

Rating

Els riscos de crèdit contrets amb empreses, promotors, projectes de finançament especialitzat, entitats financeres i països, són qualificats mitjançant un sistema de *rating* basat en factors predictius i l'estimació interna de la seva probabilitat d'impagament.

El model de *rating* es revisa anualment sobre la base de l'anàlisi del comportament de la morositat real. A cada nivell de qualificació de *rating* intern s'assigna una taxa de morositat anticipada que, al seu torn, permet la comparació homogènia respecte a altres segments i a les qualificacions d'agències externes mitjançant una escala mestra.

En percentatge

Distribució per <i>rating</i> de la cartera d'empreses BS										
9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	TOTAL
0,39%	6,00%	19,46%	24,55%	29,34%	11,42%	6,35%	1,83%	0,52%	0,15%	100%

Scoring

En termes generals, els riscos crediticis contrets amb particulars es qualifiquen mitjançant sistemes d'*scoring* basats també en la modelització quantitativa de dades estadístiques històriques, detectant els factors predictius rellevants. En les àrees geogràfiques en què hi ha *scoring*, es divideix en dos tipus:

Scoring de comportament: el sistema classifica automàticament tots els clients a partir de la informació de la seva operativa i de cadascun dels productes. Les seves aplicacions se centren en concessió d'operacions, assignació de límit de descobert en compte (autoritzat), campanyes comercials, seguiment i segmentació en els processos de reclamacions i/o recobraments.

Scoring reactiu: s'utilitza per avaluar propostes de préstecs al consum, hipotecaris i targetes. Una vegada incorporades totes les dades de l'operació, el sistema emet un resultat basant-se en l'estimació de capacitat d'endeutament, perfil financer i, si escau, nivell dels actius en garantia.

En cas que no hi hagi un sistema d'*scoring*, aquest queda suplert per anàlisis individualitzades complementats amb polítiques.

En percentatge

Distribució per <i>rating</i> de la cartera de particulars BS										
9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	TOTAL
0,36%	4,65%	20,57%	35,02%	20,80%	12,54%	3,89%	1,13%	0,31%	0,73%	100%

No s'hi inclouen les operacions corresponents a TSB.

Eines d'alertes

Tant per al segment d'empreses com per al de particulars, en termes generals el grup Banc Sabadell disposa d'un sistema d'alertes, o bé individuals o bé models avançats d'alertes primerenques, que, basades en factors de comportament de les fonts d'informació disponibles (*rating* o *scoring*, fitxa client, balanços, CIRBE, informació sectorial, operativa, etc.), modelitzen el mesurament del risc que implica el client a curt termini (anticipació a l'entrada en mora), i s'obté una alta predictivitat en la detecció de potencials morosos. La puntuació, que s'obté automàticament, s'integra en l'entorn de seguiment com un dels *inputs* bàsics en el seguiment del risc de particulars i empreses.

Aquest sistema d'alertes permet:

- Millora de l'eficiència, perquè focalitza el seguiment en els clients amb una puntuació pitjor (punts de tall diferenciats per grups).
- Anticipació en la gestió per qualsevol empitjorament del client (canvi de puntuació, noves alertes greus, etc.).
- Control periòdic dels clients que es mantenen en la mateixa situació i han estat analitzats per l'equip bàsic de gestió.

4.4.2.3. Exposició al risc de crèdit

Pel que fa al risc de crèdit, la COVID-19 i la greu situació sanitària que se'n deriva han tingut un impacte sobre l'activitat econòmica i sobre els acreditats amb riscos en el grup en termes de solvència, liquiditat i facturació. Davant d'això, el grup ha continuat atenent les necessitats de liquiditat de les empreses a través, entre d'altres, de les línies d'aval ICO COVID-19, així com dels particulars a través de moratòries.

Així mateix, aquesta situació ha donat lloc a un increment significatiu de les pèrdues per correccions de valor per deteriorament dels actius financers en l'exercici 2020 en relació amb l'exercici 2019.

A continuació es presenta la distribució, per epígrafs del balanç consolidat, de l'exposició màxima bruta del grup al risc de crèdit el 31 de desembre de 2019 i 2020, sense deduir-ne les garanties reals ni les millores creditícies obtingudes per assegurar el compliment de les obligacions de pagament, desglossada per carteres i segons la naturalesa dels instruments financers:

En milers d'euros

Exposició màxima al risc de crèdit	Nota	2020	2019
Actius financers mantinguts per negociar		314.241	600.621
Instruments de patrimoni	9	1.115	3.701
Valors representatius de deute	8	313.126	596.920
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats		114.198	171.056
Instruments de patrimoni		12.516	-
Valors representatius de deute	8	101.682	171.056
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		6.825.501	7.972.968
Instruments de patrimoni	9	318.563	382.903
Valors representatius de deute	8	6.506.938	7.590.065
Actius financers a cost amortitzat		177.571.171	184.356.525
Valors representatius de deute	8	18.091.366	19.218.841
Préstecs i bestretes	11	159.479.805	165.137.684
Derivats	10, 12	2.914.145	2.308.761
Total risc de crèdit per actius financers		187.739.256	195.409.931
Compromisos de préstec concedits	26	29.295.155	27.563.836
Garanties financeres concedides	26	2.035.638	2.107.412
Altres compromisos concedits	26	7.594.720	10.398.913
Total exposicions fora del balanç		38.925.513	40.070.161
Total exposició màxima al risc de crèdit		226.664.769	235.480.092

El grup també manté garanties i compromisos de préstecs concedits amb acreditats, materialitzats mitjançant la constitució de garanties prestades o compromisos inherents en els contractes de crèdit fins a un nivell o límit de disponibilitat que assegura el finançament al client quan ho requereixi. Aquestes facilitats també suposen l'assumpció de risc de crèdit i estan subjectes als mateixos sistemes de gestió i seguiment descrits anteriorment. Vegeu-ne més detalls en la nota 26.

En l'Annex VI d'aquests comptes anuals consolidats es presenten dades quantitatives en relació amb l'exposició al risc de crèdit per àrea geogràfica.

4.4.2.4. Mitigació del risc de crèdit

L'exposició al risc de crèdit es gestiona i se segueix rigorosament basant-se en anàlisis regulars de solvència dels acreditats i del seu potencial per atendre el pagament de les seves obligacions amb el grup, i s'adeqüen els límits d'exposició establerts per a cada contrapart fins al nivell que es consideri acceptable. També és habitual modular el nivell d'exposició mitjançant la constitució de col·laterals i garanties a favor del banc per part de l'obligat.

Normalment, aquestes corresponen a garanties de tipus real, majoritàriament hipotecàries d'immobles destinats a habitatge, acabats o en construcció. El grup també accepta, tot i que en menor grau, un altre tipus de garanties reals, com ara hipotecàries sobre immobles locals, naus industrials, etc., així com actius financers. Una altra tècnica de mitigació del risc de crèdit habitualment usada per l'entitat és l'acceptació d'avals, en aquest cas condicionada al fet que l'avalador presenti una solvència contrastada.

Totes aquestes tècniques de mitigació s'estableixen assegurant-ne la certesa jurídica, és a dir, amb contractes legals que vinculen totes les parts i permeten la seva exigibilitat legal en totes les jurisdiccions pertinents per assegurar en tot moment la possibilitat de liquidació de la garantia. Tot el procés està subjecte a un control intern d'adequació legal dels contractes, i es poden utilitzar opinions legals d'especialistes internacionals quan els contractes s'estableixen mitjançant legislació estrangera.

Les garanties reals es formalitzen davant notari a través de document públic, a l'efecte de poder adquirir eficàcia davant tercers. Aquests documents públics, en el cas d'hipoteques d'immobles, s'inscriuen, a més a més, en els registres corresponents per adquirir eficàcia constitutiva i davant de tercers. En el cas de pignoracions, els béns donats com a penyora habitualment es dipositen en l'entitat. No es permet la cancel·lació unilateral per part del deutor, i es manté la garantia efectiva fins al reemborsament total del deute.

Les garanties personals o fiances s'estableixen a favor de l'entitat i, excepte en supòsits excepcionals, es formalitzen també davant notari a través d'un document públic, a fi de dotar el contracte de la màxima seguretat jurídica de formalització i poder reclamar jurídicament mitjançant un procediment executiu en cas d'impagament. Constitueixen un dret de crèdit davant del garant amb caràcter irrevocable i a primera demanda.

A més a més de la mitigació de risc provinent de les garanties formalitzades entre els deutors i l'entitat, com a conseqüència de l'adquisició de Banc CAM el grup disposa per a una cartera d'actius determinada d'una garantia addicional proporcionada per l'EPA, amb efectes retroactius a 31 de juliol de 2011 i per un període de deu anys (vegeu la nota 2).

El grup no ha rebut garanties significatives sobre les quals s'estigui autoritzat a vendre-les o pignorar-les, amb independència que s'hagi produït un impagament per part del propietari de les garanties esmentades, excepte per les pròpies de l'activitat de tresoreria, que majoritàriament són adquisició temporal d'actius amb venciments a no més de tres mesos, per la qual cosa el seu valor raonable no difereix substancialment del seu valor comptable (vegeu la nota 6). El valor raonable dels actius venuts procedents de l'adquisició temporal s'inclou en l'epígraf de "*Passius financers mantinguts per negociar*" dins de posicions curtes de valors.

D'altra banda, els actius cedits procedents d'aquesta mateixa operativa puguen a 491.891 milers d'euros i estan inclosos segons la seva naturalesa en la partida de pactes de recompra de les notes 18 i 19.

Les polítiques del grup en relació amb les garanties no han canviat significativament durant aquest exercici. Així mateix, no hi ha hagut un canvi significatiu en la qualitat de les garanties del grup respecte a l'exercici anterior. Els valors de les garanties rebudes per assegurar el cobrament, distingint entre garanties reals i altres garanties, el 31 de desembre de 2020 i 2019, són els següents.

En milers d'euros	2020	2019
Valor de les garanties reals	91.329.442	93.600.477
<i>Del qual garanteix riscos classificats en l stage 2</i>	<i>6.552.027</i>	<i>5.277.168</i>
<i>Del qual garanteix riscos classificats en l stage 3</i>	<i>2.054.278</i>	<i>2.745.459</i>
Valor d'altres garanties	16.514.989	10.146.890
<i>Del qual garanteix riscos classificats en l stage 2</i>	<i>2.045.347</i>	<i>614.257</i>
<i>Del qual garanteix riscos classificats en l stage 3</i>	<i>416.685</i>	<i>356.153</i>
Total valor de les garanties rebudes	107.844.431	103.747.367

La principal concentració de risc en relació amb tots aquests tipus de garanties reals o millores creditícies correspon a l'ús de la garantia hipotecària com a tècnica de mitigació del risc de crèdit en exposicions de préstecs amb destinació de finançament o construcció d'habitatges o altres tipus d'immobles. En termes relatius, l'exposició garantida amb hipoteques suposa un 57,4% del total de la inversió bruta.

En el cas d'operacions de mercat, el risc de contrapart es gestiona tal com s'explica en l'apartat 4.4.2.7.

4.4.2.5. Qualitat creditícia dels actius financers

Tal com s'ha exposat anteriorment, el grup, en termes generals, qualifica mitjançant models interns la majoria dels acreditats (o operacions) amb els quals incorre en risc de crèdit. Aquests models s'han dissenyat tenint en compte les millors pràctiques que planteja el Nou Acord de Capital de Basilea (NACB). No obstant això, no totes les carteres en què s'incorre en risc de crèdit disposen de models interns, a causa, entre altres motius, del fet que, per al seu disseny raonable, cal un mínim d'experiència en casos d'impagament.

El percentatge d'exposició calculat mitjançant models interns, pel que fa a solvència, per l'entitat és del 82%. Aquest percentatge s'ha calculat seguint les especificacions de la guia TRIM (article 31.a).

El desglossament del total de l'exposició qualificada segons els diferents nivells interns el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el que s'exposa tot seguit:

En milions d'euros					
Distribució de l'exposició per nivell de qualificació	Risc assignat <i>rating/ scoring</i>				
	2020				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	<i>Del qual: Adquirits amb deteriorament creditici</i>	Total
AAA/AA	15.044	280	-	-	15.324
A	5.310	28	-	-	5.338
BBB	66.998	157	-	1	67.155
BB	28.988	1.115	-	1	30.103
B	45.181	3.932	-	89	49.113
Resta	2.821	5.707	5.294	83	13.822
Sense <i>rating/ scoring</i> assignat	3.206	62	26	-	3.294
Total import brut	167.548	11.281	5.320	174	184.149
Correccions de valor per deteriorament	(448)	(465)	(2.170)	(3)	(3.083)
Total import net	167.100	10.816	3.150	171	181.066

En milions d'euros					
Distribució de l'exposició per nivell de qualificació	Risc assignat <i>rating/ scoring</i>				
	2019				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	<i>Del qual: Adquirits amb deteriorament creditici</i>	Total
AAA/AA	14.347	111	-	74	14.458
A	7.724	25	-	-	7.749
BBB	75.193	115	-	-	75.308
BB	41.977	482	2	2	42.461
B	23.055	2.991	-	104	26.046
Resta	2.824	4.168	5.863	82	12.855
Sense <i>rating/ scoring</i> assignat	13.261	39	58	4	13.358
Total import brut	178.381	7.931	5.923	266	192.235
Correccions de valor per deteriorament	(400)	(269)	(2.265)	(3)	(2.934)
Total import net	177.981	7.662	3.658	263	189.301

El desglossament total de les exposicions fora del balanç qualificades segons els diferents nivells interns el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el que s'exposa tot seguit:

En milions d'euros

Distribució de l'exposició per nivell de qualificació	Risc assignat <i>rating/ scoring</i>				
	2020				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Del qual: Adquirits amb deteriorament creditici	Total
AAA/AA	944	36	-	-	981
A	823	-	-	-	823
BBB	7.288	18	-	-	7.306
BB	9.188	83	-	-	9.270
B	17.309	688	-	12	17.997
Resta	235	553	587	1	1.375
Sense <i>rating/ scoring</i> assignat	352	821	-	-	1.174
Total import brut	36.139	2.200	587	14	38.926
Correccions de valor per deteriorament	(57)	(15)	(102)	-	(174)
Total import net	36.082	2.185	485	14	38.752

En milions d'euros

Distribució de l'exposició per nivell de qualificació	Risc assignat <i>rating/ scoring</i>				
	2019				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Del qual: Adquirits amb deteriorament creditici	Total
AAA/AA	1.757	28	-	3	1.785
A	1.628	1	-	-	1.629
BBB	11.072	27	-	-	11.099
BB	13.586	220	-	-	13.806
B	6.492	655	-	19	7.147
Resta	302	344	250	1	896
Sense <i>rating/ scoring</i> assignat	3.683	20	5	-	3.708
Total import brut	38.520	1.295	255	23	40.070
Correccions de valor per deteriorament	(48)	(12)	(51)	-	(111)
Total import net	38.472	1.283	204	23	39.959

Vegeu més detalls sobre els models de *rating* i *scoring* en l'apartat 4.4.2.2 d'aquests comptes anuals consolidats.

Per als acreditats en negoci Espanya en què la cobertura ha estat avaluada amb models interns el 2020, seguidament es mostra el desglossament per segment dels paràmetres PD i LGD mitjans ponderats per EAD, diferenciant entre exposicions de balanç i fora del balanç, així com l'*stage* en què es troben classificades les operacions en funció del seu risc de crèdit.

En percentatge

	Paràmetres mitjans de la PE per a exposicions del balanç							
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Total cartera	
	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD
Préstecs i bestretes	1,50%	18,20%	21,80%	18,90%	100,00%	39,80%	7,00%	19,10%
Altres societats financeres	2,00%	22,60%	35,80%	30,20%	100,00%	18,60%	3,20%	22,60%
Societats no financeres	2,10%	26,60%	22,60%	23,70%	100,00%	47,60%	7,70%	27,20%
Llars	1,10%	11,60%	21,00%	14,10%	100,00%	34,30%	6,60%	12,80%

En percentatge

	Paràmetres mitjans de la PE per a exposicions fora del balanç							
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Total cartera	
	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD
Préstecs i bestretes	1,80%	31,30%	21,20%	23,30%	100,00%	34,20%	2,80%	31,10%
Altres societats financeres	1,80%	30,10%	21,90%	31,40%	0,00%	0,00%	1,80%	30,10%
Societats no financeres	2,20%	29,60%	23,30%	26,60%	100,00%	34,20%	3,50%	29,50%
Llars	1,00%	35,50%	13,40%	10,90%	100,00%	22,00%	1,30%	35,00%

En el transcurs de l'any 2020 els actius classificats en l'*stage* 3 s'han reduït en 333 milions d'euros, cosa que ha comportat una disminució en la ràtio de morositat del grup, tal com es mostra en el quadre següent:

En percentatge

	2020	2019
Taxa de morositat (*)	3,60	3,83
Ràtio de cobertura de riscos classificats en l' <i>stage</i> 3 (*)	56,45	49,58

(*) La taxa de morositat sense considerar TSB puja a 4,28%, i la ràtio de cobertura de riscos classificats en l'*stage* 3, a 56,37% (el 2019, 4,62% i 50,09%, respectivament).

La ràtio de morositat detallada per segment de finançament es presenta a continuació:

En percentatge

	Proforma 2020 (*)	2020	Proforma 2019 (*)	2019
Promoció i construcció immobiliària	8,14	8,10	10,96	10,91
Construcció no immobiliària	13,28	13,26	6,11	6,10
Empreses	2,20	2,20	1,45	1,45
Pimes i autònoms	6,75	6,72	6,73	6,69
Particulars amb garantia 1a hipoteca	3,27	2,36	5,33	3,43
Ràtio de morositat grup BS	4,28	3,60	4,62	3,83

(*) Correspon a la ràtio de morositat sense considerar TSB.

Vegeu-ne més detalls quantitatius en la nota 11 sobre les cobertures i els actius classificats en l'*stage* 3 i en l'Annex VI en relació amb les operacions de refinançament i reestructuració.

4.4.2.6. Risc de concentració

S'entén per risc de concentració per risc de crèdit el nivell d'exposició davant un conjunt de grups econòmics que, per la seva rellevància, puguin generar pèrdues creditícies significatives davant una situació econòmica adversa.

Aquesta concentració es pot donar pel que fa a un sol client o grup econòmic, així com en l'àmbit sectorial o geogràfic.

El risc de concentració pot venir donat per dos subtipus de risc:

- Risc de concentració individual: es refereix a la possibilitat d'incórrer en pèrdues creditícies significatives com a conseqüència de mantenir grans exposicions en clients específics, sigui a escala individual o de grup econòmic.
- Risc de concentració sectorial: imperfecta diversificació dels components sistemàtics del risc de la cartera, que poden ser factors sectorials, geogràfics etc.

Per tal de dur a terme una gestió eficient del risc de concentració, Banc Sabadell disposa d'una sèrie d'eines i polítiques específiques:

- Mètriques quantitatives del *Risk Appetite Statement* i el seu seguiment posterior com a mètriques tant de nivell *board* com de segon nivell *executive*
- Límits individuals a riscos o clients considerats com a rellevants fixats per la Comissió Delegada.
- Delegacions que obliguen a fer que les operacions dels clients més rellevants siguin aprovades pel Comitè d'Operacions de Crèdit o fins i tot per la Comissió Delegada.

Així mateix, per tal de dur a terme el control del risc de concentració, el grup Banc Sabadell té desplegat els següents paràmetres crítics per controlar-lo:

Coherència amb el marc global de riscos

El grup garanteix la coherència entre el nivell de les exposicions de risc de concentració i la tolerància a aquest risc definida en el RAS. En aquest sentit, hi ha límits globals de risc de concentració i controls interns adequats a fi d'assegurar que les exposicions de risc de concentració no superen els nivells d'apetència pel risc que ha establert el grup.

Establiment de límits i mètriques per al control del risc de concentració

A causa de la naturalesa de l'activitat del grup i al seu model de negoci, el risc de concentració està principalment lligat al risc de crèdit, i s'han implementat una sèrie de mètriques, així com límits associats a aquestes.

La fixació de límits d'exposició del risc creditici té en consideració l'experiència de pèrdua històrica de la institució i estar d'acord amb el nivell patrimonial de suport del grup i amb el nivell de rendibilitat esperat en diferents escenaris.

Tant les mètriques per mesurar els nivells com els límits d'apetència i líndars de tolerància per als riscos identificats es detallen en les mètriques del RAS.

Monitoratge i *reporting* periòdic sobre el control de riscos

El grup Banc Sabadell assegura el seguiment periòdic del risc de concentració per tal de facilitar la identificació ràpida i l'esmena de les deficiències en els mecanismes implementats per a la gestió d'aquest risc reportant de manera recurrent aquesta informació segons la *governance* de risc establert fins a arribar al Consell d'Administració.

Plans d'acció i mesures de mitigació

En el tractament de les excepcions als límits establerts internament, s'han d'incloure els criteris per atorgar aquest tractament excepcional.

En cas necessari, el grup ha d'adoptar les mesures oportunes per adequar el risc de concentració als nivells aprovats en el RAS pel Consell d'Administració.

Exposició en clients o grans riscos

El 31 de desembre de 2020, no hi havia acreditats amb un risc concedit que superés individualment el 10% dels recursos propis del grup.

Risc de país: exposició geogràfica del risc de crèdit

El risc de país és aquell que concorre en els deutes d'un país globalment considerats com a conseqüència de raons inherents a la sobirania i a la situació econòmica d'un país, és a dir, per circumstàncies diferents del risc de crèdit habitual. Es manifesta amb la incapacitat eventual d'un deutor per afrontar les seves obligacions de pagament en divises davant de creditors externs, entre altres motius, perquè el país no permet l'accés a la divisa, perquè no es pot transferir, per la ineficàcia de les accions legals contra el prestatari per raons de sobirania o per situacions de guerra, expropiació o nacionalització.

El risc país no afecta solament els deutes contrets amb un estat o entitats garantides per ell, sinó el conjunt de deutors privats pertanyents a aquest estat i que, per causes alienes a la seva pròpia evolució o decisió, experimenten una incapacitat general per fer front als seus deutes.

Per a cada país s'estableix un límit de risc, que s'aplica a tot el grup Banc Sabadell. Aquests límits són aprovats per la Comissió Delegada i òrgans de decisió corresponents segons les delegacions i són objecte de seguiment continu amb l'objectiu de detectar amb anticipació qualsevol deteriorament en les perspectives econòmiques, polítiques o socials de cada país.

El procediment d'admissió de risc país i entitats financeres té com a principal component l'estructura de límits per a diferents mètriques a partir de la qual es fa el seguiment dels diferents riscos i a través de la qual l'alta direcció i òrgans delegats estableixen l'apetència pel risc del grup.

Per a la gestió del risc país es fan servir diferents indicadors i eines: *ratings*, *credit default swaps*, indicadors macroeconòmics, etc.

En l'Annex VI s'inclouen dades quantitatives relatives a la distribució de la concentració de riscos per activitat i en l'àmbit mundial.

Exposició al risc sobirà i exposició al sector de la construcció i promoció immobiliària

En l'Annex VI s'inclouen dades quantitatives en relació amb l'exposició al risc sobirà i al sector de la construcció i promoció immobiliària.

4.4.2.7. Risc de contrapart

En aquest epígraf s'inclou el risc de crèdit per activitats en mercats financers que es desenvolupa a través de l'operativa específica amb risc de contrapart. El risc de contrapart és una tipologia de risc de crèdit que sorgeix davant l'eventualitat que la contrapart, en una transacció amb derivats o una operació amb compromís de recompra, amb liquidació diferida o de finançament de garanties, pugui incórrer en incompliment abans de la liquidació definitiva dels fluxos de caixa d'aquesta transacció o operació.

En aquest sentit, l'import sotmès al potencial impagament de la contrapart no correspon al nocional del contracte, sinó que és incert i depèn de la fluctuació dels preus de mercat fins al venciment o la liquidació dels contractes financers.

L'exposició al risc de contrapart es concentra principalment en clients, entitats financeres i cambres de compensació.

A continuació es mostren dues taules amb la distribució de l'exposició per *rating* i zones geogràfiques del grup:

En percentatge															
2020															
AAA	AA+	AA	AA-	A+	A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB+	BB	BB-	B+	Resta	Total
0,0%	0,3%	10,1%	28,8%	21,9%	13,1%	5,0%	3,4%	5,1%	3,2%	1,5%	1,9%	2,1%	0,4%	3,2%	100,0%

En percentatge															
2019															
AAA	AA+	AA	AA-	A+	A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB+	BB	BB-	B+	Resta	Total
0,0%	0,0%	7,2%	38,7%	18,1%	11,7%	6,3%	5,7%	3,5%	1,8%	1,0%	3,1%	1,4%	0,3%	1,3%	100,0%

En percentatge		
	2020	2019
Zona euro	65,6%	73,8%
Resta d'Europa	25,7%	18,9%
EUA i Canadà	6,3%	5,6%
Resta del món	2,5%	1,7%
Total	100,0%	100,0%

Tal com s'observa en la taula, el risc es concentra en contraparts amb elevada qualitat creditícia, i hi ha un 79% del risc amb contraparts amb *rating* en rang A.

El 2016, segons la llei *European Market Infrastructure Regulation* (EMIR) (*Regulation* 648/2012), va entrar en aplicació per al grup l'obligació de liquidar i compensar per cambres de compensació (CCP) certs derivats *over-the-counter*, i, per tant, els derivats contractats pel grup susceptibles d'això s'estan canalitzant a través d'aquests agents. Al seu torn, des del grup s'ha fomentat l'estandardització dels derivats OTC de cara a fomentar la utilització de les cambres de compensació. L'exposició al risc amb les CP depèn en gran part de l'import de les garanties dipositades.

Pel que fa a l'operativa en derivats en mercats organitzats (MO), es considera sota criteris de gestió que no hi ha exposició, atès que el risc no existeix perquè els MO actuen com a contrapart en les operacions i es disposa del mecanisme de liquidació i de garanties diari per assegurar la transparència i continuïtat de l'activitat. En els MO l'exposició és equivalent a les garanties dipositades.

El desglossament de l'operativa de derivats en mercats financers segons si la contrapart és una altra entitat financera, cambra de compensació o mercat organitzat és el següent:

En milions d'euros

	2020	2019
Operacions amb mercats organitzats	4.992	3.779
Operacions OTC	157.596	169.533
<i>Liquidades a través de cambres de compensació</i>	<i>92.775</i>	<i>88.444</i>
Total	162.588	173.312

Actualment no hi ha operacions que compleixin els criteris comptables per poder compensar en el balanç operacions d'actius i passius financers; les compensacions que es duen a terme en l'operativa de derivats i repos tenen efecte només per al càlcul de l'import a col·lateralitzar, però no per a la seva presentació en el balanç.

A continuació es detalla l'import total reflectit en el balanç per als instruments financers subjectes a un acord marc de compensació i de col·lateral per als exercicis 2020 i 2019:

En milers d'euros

	2020				
	Actius financers subjectes a acords de col·lateral				
	Import reconegut en el balanç	Import compensat (només a l'efecte de càlcul del col·lateral)	Garantia rebuda		Import net
Actius financers	(a)	(b)	Efectiu (c)	Valors (d)	(a)-(b)-(c)-(d)
Derivats	2.258.947	2.024.304	298.048	-	(63.405)
Adquisició temporal d'actius	5.485.382	-	13.901	5.844.055	(372.574)
Total	7.744.329	2.024.304	311.949	5.844.055	(435.979)

En milers d'euros

	2020				
	Passius financers subjectes a acords de col·lateral				
	Import reconegut en el balanç	Import compensat (només a l'efecte de càlcul del col·lateral)	Garantia lliurada		Import net
Passius financers	(a)	(b)	Efectiu (c)	Valors (d)	(a)-(b)-(c)-(d)
Derivats	3.140.883	2.024.304	1.283.589	12.244	(179.254)
Cessió temporal d'actius	6.785.687	-	33.087	6.782.288	(29.688)
Total	9.926.570	2.024.304	1.316.676	6.794.532	(208.942)

En milers d'euros

	2019				
	Actius financers subjectes a acords de col·lateral				
	Import reconegut en el balanç	Import compensat (només a l'efecte de càlcul del col·lateral)	Garantia rebuda		Import net
Actius financers	(a)	(b)	Efectiu (c)	Valors (d)	(a)-(b)-(c)-(d)
Derivats	1.852.354	1.631.635	174.004	-	46.715
Adquisició temporal d'actius	12.037.527	-	25.390	12.183.111	(170.974)
Total	13.889.881	1.631.635	199.394	12.183.111	(124.259)

2019					
Passius financers subjectes a acords de colateral					
	Import reconegut en el balanç	Import compensat (només a l'efecte de càlcul del colateral)	Garantia lliurada		Import net
			Efectiu	Valors	
Passius financers	(a)	(b)	(c)	(d)	(a)-(b)-(c)-(d)
Derivats	2.486.328	1.631.635	888.771	157.912	(191.990)
Cessió temporal d'actius	8.442.811	-	617.509	8.416.140	(590.838)
Total	10.929.139	1.631.635	1.506.280	8.574.052	(782.828)

Els imports d'instruments financers derivats que es liquiden a través d'una cambra de compensació el 31 de desembre de 2020 i 2019 es detallen a continuació:

	2020	2019
Actius financers derivats liquidats a través d'una cambra de compensació	1.363.111	929.918
Passius financers derivats liquidats a través d'una cambra de compensació	1.727.778	1.241.254

La filosofia de la gestió del risc de contrapart és consistent amb l'estratègia del negoci, i busca en tot moment la creació de valor dins d'un equilibri entre rendibilitat i riscos. En aquest sentit, s'han establert uns criteris de control i seguiment del risc de contrapart derivat de l'activitat en els mercats financers, que garanteixen al banc desenvolupar la seva activitat de negoci respectant els límits de riscos aprovats per l'alta direcció.

La metodologia de quantificació de l'exposició per risc de contrapart té en compte l'exposició actual i l'exposició futura. L'exposició actual representa el cost de reemplaçar una operació a valor de mercat en cas que una contrapartida caigui en *default* en el moment present. Per al càlcul cal comptar amb el valor actual de l'operació o *Mark to Market* (MtM). L'exposició futura representa el risc potencial que pot assolir una operació en un determinat termini de temps, ateses les característiques de l'operació i les variables del mercat de les quals depèn. En el cas d'operacions sota acord de colateral, l'exposició futura representa la possible fluctuació del MtM entre el moment del *default* i el reemplaçament d'aquestes operacions en mercat. Si no està sota acord de colateral, representa la possible fluctuació de l'MTM al llarg de la vida de l'operació.

Amb caràcter diari, al tancament del mercat, es recalculen totes les exposicions d'acord amb els fluxos d'entrada i sortida d'operacions, amb les variacions de les variables del mercat i amb els mecanismes de mitigació del risc establerts en el grup. D'aquesta manera les exposicions queden sotmeses a un seguiment diari i a un control sota els límits aprovats per l'alta direcció. Aquesta informació queda integrada en els informes de riscos per tal de reportar-la als departaments i les àrees responsables de la gestió i el seguiment d'aquests.

En relació amb el risc de contrapart, el grup adopta diferents mesures de mitigació. Les mesures principals són:

- Acords de *netting* en derivats (ISDA i CMOF).
- Acords de colateral *Variation Margin* en derivats (CSA i Annex 3 - CMOF), repos (GMRA, CME) i préstecs de títols (GMSLA).

Els acords de *netting* permeten l'agregació dels MtM positius i negatius de les operacions amb una mateixa contrapart, de manera que en cas de *default* s'estableix una única obligació de pagament o cobrament en relació amb totes les operacions tancades amb aquesta contrapartida.

Per defecte, el grup disposa d'acords de *netting* amb totes les contrapartides que vulguin operar en derivats.

Els acords de colateral *Variation Margin*, a més d'incorporar l'efecte *netting*, incorporen l'intercanvi periòdic de garanties que mitiguen l'exposició actual amb una contrapart en relació amb les operacions subjectes a aquest contracte.

El grup estableix la necessitat de disposar d'acords de col·lateral *Variation Margin* per poder operar en derivats o repos amb entitats financeres. Així mateix, per a l'operativa de derivats amb aquestes entitats, el grup té l'obligació d'intercanviar col·lateral *Variation Margin* amb contraparts financeres d'acord amb el Reglament Delegat (UE) 2251/2016. El contracte de col·lateral *Variation Margin* estàndard del grup, que està d'acord amb aquest reglament, és bilateral (és a dir, totes dues parts estan obligades a dipositar col·lateral), amb intercanvi diari de garanties en forma d'efectiu i en divisa euro.

4.4.2.8 Actius compromesos en activitats de finançament

Al tancament de 2020 i 2019 hi ha certs actius financers compromesos en operacions de finançament, és a dir, aportats com a col·lateral o garantia respecte a certs passius. Aquests actius corresponen principalment a préstecs vinculats a l'emissió de cèdules hipotecàries, cèdules territorials, *covered bonds* o bons de titulització a llarg termini (vegeu la nota 20, l'Annex III per a les operacions vinculades al mercat hipotecari espanyol i l'Annex IV per al detall d'emissions). La resta d'actius compromesos són valors representatius de deute que són lliurats en operacions de cessió temporal d'actius, els col·laterals pignorats (préstecs o instruments de deute) per accedir a determinades operacions de finançament amb bancs centrals i tota mena de col·lateral lliurat per garantir l'operativa de derivats.

El detall d'informació sobre els préstecs amb garantia hipotecària concedits a Espanya inclosos en la cartera de "Préstecs i bestretes - Clientela" que, d'acord amb la Llei del mercat hipotecari, estan vinculats a l'emissió de cèdules hipotecàries, es troba en l'Annex III sobre "Informació dels emissors en el mercat hipotecari i sobre el registre comptable especial hipotecari", registre comptable especial de l'entitat emissora Banc Sabadell requerida per la Circular 5/2011 del Banc d'Espanya, en aplicació del Reial decret 716/2009, de 24 d'abril (pel qual es desenvolupen determinats aspectes de la Llei 2/1981, de 25 de març, de regulació del mercat hipotecari).

Així mateix, el grup ha utilitzat part de la seva cartera de préstecs i crèdits homogenis en títols de renda fixa a través de la transferència dels actius a diferents fons de titulització creats amb aquesta finalitat. D'acord amb el que regula la normativa vigent, les titulitzacions en què no s'hagi produït una transferència substancial del risc no es poden donar de baixa del balanç.

El saldo dels actius financers titulitzats en aquests programes pel grup, identificant aquells dels quals s'han transferit els riscos i beneficis associats, és el següent:

En milers d'euros	2020	2019
Donats íntegrament de baixa en el balanç:	752.548	1.069.492
Actius hipotecaris titulitzats	113.369	165.572
Altres actius titulitzats	632.599	896.022
Altres actius financers transferits	6.580	7.898
Mantinguts íntegrament en el balanç:	8.176.528	13.246.466
Actius hipotecaris titulitzats	7.730.400	12.526.632
Altres actius titulitzats	446.128	719.834
Altres transferències a entitats de crèdit	-	-
Total	8.929.076	14.315.958

S'han mantingut en el balanç consolidat els actius i passius corresponents als fons de titulització d'actius originats amb data posterior a 1 de gener de 2004, per als quals no s'hagin transferit a tercers els riscos i beneficis implícits en l'operació. Per als actius detallats no es transfereix el risc en haver concedit algun tipus de finançament subordinat o millora creditícia als fons de titulització. El 31 de desembre de 2020, no hi havia cap suport financer significatiu del grup a titulitzacions no consolidades.

En l'Annex II d'aquests comptes anuals consolidats s'inclou determinada informació sobre els fons de titulització originats pel grup.

4.4.3. Riscos financers

El risc financer es defineix com la possibilitat d'obtenció d'una rendibilitat inadequada o d'uns nivells de liquiditat insuficients que impedeixin el compliment dels requeriments i expectatives futures.

4.4.3.1. Risc de liquiditat

El risc de liquiditat suposa la possibilitat d'incórrer en pèrdues a causa de la incapacitat d'atendre els compromisos de pagament, encara que sigui de manera temporal, perquè no es disposa d'actius líquids o no es pot accedir als mercats per obtenir refinançament a un preu raonable. Aquest risc es pot derivar per motius sistèmics o particulars de l'entitat.

En aquest àmbit, el grup té com a objectiu mantenir uns actius líquids i una estructura de finançament que, d'acord amb els seus objectius estratègics i sobre la base del seu *Risk Appetite Statement*, li permeti atendre amb normalitat els seus compromisos de pagament a un cost raonable, ja sigui en condicions de normalitat o en una situació d'estrès provocada tant per factors sistèmics com idiosincràtics.

L'estructura de governança de la gestió i control de liquiditat de Banc Sabadell té com a eixos fonamentals la implicació directa dels òrgans de govern, òrgans de direcció i l'alta direcció, seguint el model de les tres línies de defensa amb una estricta segregació de funcions i l'estructuració de responsabilitats.

Gestió de la liquiditat

La gestió de la liquiditat a Banc Sabadell té com a objectiu garantir el finançament de l'activitat comercial a un cost i termini adequats, tot minimitzant el risc de liquiditat. La política de finançament de l'entitat està enfocada a mantenir una estructura de finançament equilibrada, basada principalment en dipòsits a la clientela, i complementada amb l'accés a mercats majoristes, que permeti mantenir una posició de liquiditat del grup folgada en tot moment.

El grup, en relació amb la gestió de la liquiditat, segueix una estructura basada en unitats de gestió de la liquiditat (UGL). Cada UGL és responsable de la gestió de la seva liquiditat i de fixar les seves pròpies mètriques de control del risc de liquiditat, en coordinació amb les funcions corporatives del grup. Actualment les UGL són Banc Sabadell (inclou Banco de Sabadell, S.A, que incorpora l'activitat en sucursals exteriors, així com els negocis a Mèxic de Banc de Sabadell S.A., I.B.M. (IBM) i Sabcapital S.A. de C.V., SOFOM, E.R. (SOFOM), que tendiran a disposar d'autonomia financera i a la gestió individual del seu risc), BancSabadell d'Andorra (BSA) i TSB.

Per complir amb els objectius, l'estratègia actual de gestió del risc de liquiditat del grup es basa en els següents principis i pilars, tenint en compte el model de negoci detallista de les UGL i els objectius estratègics definits:

- Govern del risc i implicació del Consell d'Administració i de l'alta direcció en la gestió i el control del risc de liquiditat. El Consell d'Administració té la màxima responsabilitat en la supervisió del risc de liquiditat.
- Integració de la cultura de riscos, basada en una gestió prudent del risc de liquiditat i el seu alineament amb l'apetència pel risc establert.
- Segregació clara de les responsabilitats i funcions entre les diferents àrees i òrgans de l'organització, amb una delimitació clara entre les tres línies de defensa i assegurant la implicació dels òrgans de govern i l'alta direcció.
- Aplicació de les millors pràctiques en matèria de gestió i control del risc de liquiditat per garantir no solament el compliment de les exigències reguladores, sinó també que, d'acord amb un criteri de prudència, es disposa d'un nivell suficient d'actius líquids per fer front a possibles esdeveniments de tensió.
- Sistema de gestió de liquiditat descentralitzat per a les unitats més rellevants, però amb un sistema de supervisió i gestió del risc centralitzat.
- Processos sòlids d'identificació, mesurament, gestió, control i informació sobre els diferents subriscos de liquiditat als quals es troba sotmès el grup.
- Existència d'un sistema de preus de transferència per traslladar el cost de finançament.
- Estructura de finançament equilibrada, basada fonamentalment en dipòsits de la clientela.

- Base àmplia d'actius líquids no compromesos i immediatament disponibles per generar liquiditat que componen la primera línia de liquiditat del grup.
- Diversificació de les fonts de finançament, amb recurs controlat al finançament majorista a curt termini i sense dependència de proveïdors de fons individuals.
- Autofinançament de les filials bancàries estrangeres rellevants.
- Vigilància del nivell del balanç que està sent utilitzat com a col·lateral en operacions de finançament.
- Manteniment d'una segona línia de liquiditat que inclou la capacitat d'emissió de cèdules hipotecàries i territorials.
- Visió holística del risc per donar compliment a les exigències, recomanacions i guies reguladores.
- Alineació amb els interessos dels grups d'interès a través de la difusió periòdica al públic d'informació relativa al risc de liquiditat.
- Disponibilitat d'un pla de contingència de liquiditat.

Pel que fa a 2020, els principals elements que han afectat negativament la posició de liquiditat del grup derivats de la crisi de la COVID-19 han estat el major creixement de la inversió creditícia, especialment en la concessió de finançament a pimes i corporacions perquè aquestes contrapartides disposin d'una capacitat més gran per afrontar la crisi, i l'elevada volatilitat en els mercats. No obstant això, les mesures mitigadores adoptades pels bancs centrals, amb una major flexibilitat en matèria de liquiditat, facilitant l'accés al finançament de bancs centrals, programes de compres per garantir la liquiditat del mercat, el suport a les operacions de préstec dels bancs acceptant un major nombre de crèdits com a col·lateral, així com reduint el descompte en la valoració dels col·laterals aportats per a les seves operacions, han permès compensar l'impacte en liquiditat per la concessió del finançament a clients.

Eines/mètriques de seguiment i control de la gestió del risc de liquiditat

El grup Banc Sabadell disposa d'un sistema de mètriques i l·lindars que s'articulen en el RAS i que defineixen l'apetència pel risc de liquiditat, prèviament aprovat pel Consell d'Administració. Aquest sistema permet avaluar i fer el seguiment del risc de liquiditat a fi de vetllar pel compliment dels objectius estratègics, el perfil de risc i el compliment amb la regulació i les guies supervisores. Dins el seguiment de mètriques de liquiditat del grup, hi ha mètriques establertes pel que fa al grup i calculades a nivell consolidat, mètriques establertes en l'àmbit del grup i desplegades a cada UGL del grup i mètriques establertes respecte a les UGL per mostrar particularitats locals.

Tant les mètriques definides en el RAS del grup Banc Sabadell com en els RAS locals de les filials estan subjectes a la *governance* d'aprovació, el seguiment, el *reporting* de traspàs de l·lindars i els plans d'adequació establerts en el RAF en funció del nivell jeràrquic de cada mètrica (classificades en tres nivells).

Cal esmentar que el grup té dissenyat i implementat un sistema d'alertes primerenques de gestió (EWIs – *Early Warning Indicators*) en l'àmbit d' UGL, que inclouen indicadors de mercat i liquiditat adaptats a l'estructura de finançament i model de negoci de cada UGL. El desplegament d'aquests indicadors en les UGL complementa les mètriques RAS i permet identificar anticipadament tensions en la posició de liquiditat i estructura de finançament local, de manera que facilita la presa de mesures i accions correctives i minimitza el risc de contagi entre les diferents unitats de gestió.

A més, es fa un seguiment diari del risc de cadascuna de les UGL mitjançant l'informe de Tresoreria Estructural, que mesura l'evolució diària de les necessitats de finançament del balanç, l'evolució diària del saldo viu de les operacions en el mercat de capitals i l'evolució diària de la primera línia de liquiditat que manté cada UGL.

El marc de *reporting* i control comprèn, entre d'altres:

- Seguiment de les mètriques RAS i els seus l·lindars a nivell consolidat i les establertes per a cadascuna de les UGL segons les periodicitats fixades per a cadascuna de les mètriques.
- Informe als comitès i òrgans de govern i direcció del conjunt de mètriques corresponent en funció dels nivells jeràrquics de les mètriques i de la visió global del risc de liquiditat.
- En cas de detectar algun traspàs de l·lindars, activació dels protocols de comunicació i dels plans necessaris per corregir-ho.

Dins el marc del procés de pressupostació global del grup, Banc Sabadell planifica les necessitats de liquiditat i finançament a diferents horitzons temporals i alineades amb els objectius estratègics i d'apetència pel risc del grup. Cada UGL disposa d'un pla de finançament a 1 i 5 anys en què delimita les seves potencials necessitats de finançament i l'estratègia per gestionar-les, i periòdicament n'analitza el compliment i les desviacions respecte al pressupost projectat i la seva adequació a l'entorn de mercat.

L'entitat també disposa d'un sistema de preus interns de transferència per traslladar els costos de finançament a les unitats de negoci.

Finalment, Banc Sabadell té establert un pla de contingència de liquiditat (PCL) en què s'estableix l'estratègia per garantir que l'entitat disposa de les capacitats de gestió i les mesures suficients per minimitzar els efectes negatius d'una situació de crisi en la seva posició de liquiditat i per retornar a una situació de normalitat. Així mateix, el PCL també té com a objectiu facilitar la continuïtat operativa en la gestió de la liquiditat, especialment en cas que la situació de crisi estigui originada per un funcionament deficient d'una o diverses infraestructures de mercat. El PCL pot ser activat en resposta a diferents situacions de crisi dels mercats o de la mateixa entitat. Els components principals del PCL són, entre d'altres, mesures de què es disposa per generar liquiditat en situacions de normalitat o en una situació de crisi associada a l'activació del PCL, i un pla de comunicació del PCL tant intern com extern.

Termini residual de les operacions

A continuació es presenta el detall per terminis de venciments contractuals dels saldos, sense considerar, en alguns casos, els ajustos de valoració ni pèrdues per deteriorament, de determinades masses del balanç consolidat el 31 de desembre de 2020 i 2019, en un escenari de condicions de normalitat de mercats:

En milers d'euros										
2020										
Termini fins al venciment	A la vista	Fins a 1 mes	Entre 1 i 3 mesos	Entre 3 i 12 mesos	Entre 1 i 2 anys	Entre 2 i 3 anys	Entre 3 i 4 anys	Entre 4 i 5 anys	Més de 5 anys	Total
Mercat monetari	656.091	35.610.081	2.167.396	648.771	311.993	-	-	-	-	39.394.332
Préstecs i bestretes	611.640	2.791.832	5.053.402	15.332.898	13.986.456	16.244.015	12.454.253	9.270.716	71.050.798	146.796.010
Valors representatius de deute	-	13.1986	279.697	606.337	808.598	2.095.323	1.832.083	1.583.921	15.188.692	22.526.637
Altres actius	-	11	128	160	459	576	6.100	-	-	7.434
Total actiu	1.267.731	38.533.910	7.500.623	16.588.166	15.107.506	18.339.914	14.292.436	10.854.637	86.239.490	208.724.413
Mercat monetari	231	6.172.131	2.922.359	2.096.940	1.222.132	27.067.223	73.483	62.980	142.840	39.760.319
<i>Del qual: Repos</i>	-	4.722.060	1.374.497	510.558	195.900	-	-	-	-	6.803.015
Dipòsits de la clientela	126.725.560	5.362.495	2.510.793	9.460.571	2.512.954	684.537	614.051	342.246	50.139	148.263.346
Emissions de valors negociables (*)	-	24.867	822.536	2.411.476	4.129.336	2.988.603	5.154.980	2.761.172	3.771.297	22.064.267
<i>Del qual: Deute sènior garantit</i>	-	13.368	436.261	1.629.262	1.797.121	1.499.603	2.772.314	939.472	2.756.272	11.843.673
<i>Del qual: Deute sènior no garantit</i>	-	8.149	22.508	346.775	1.182.215	989.000	2.382.667	1.521.700	500.000	6.953.014
<i>Del qual: Passius subordinats</i>	-	-	-	428.239	1.150.000	500.000	-	300.000	515.025	2.893.264
Altres passius	-	36.707	128.683	305.799	288.769	232.672	199.362	163.350	94.191	2.297.253
Total passiu	126.725.791	11.596.200	6.384.371	14.274.786	8.153.191	30.973.035	6.041.876	3.329.748	4.906.187	212.385.185
<i>Del qual:</i>										
<i>Passius coberts</i>	-	4.735.428	2.811.837	3.602.508	2.382.330	1.499.603	1.938.081	939.472	2.756.272	20.665.531
<i>Passius no coberts</i>	125.772.142	6.132.957	3.383.011	10.409.273	5.690.093	29.406.209	4.030.313	2.337.404	2.007.076	189.168.478
Derivats negociació i cobertura										
Posicions rebut	-	23.059.291	2.182.479	14.480.698	10.964.620	12.171.348	16.417.300	5.825.214	34.534.819	139.273.769
Posicions pagament	-	16.281.187	19.588.410	18.236.030	15.186.698	11.639.502	16.059.618	6.194.162	36.316.279	139.501.886
Net	-	6.778.104	2.232.069	(3.755.332)	(4.222.078)	531.846	357.682	(368.948)	(1.781.460)	(228.117)
Riscos contingents										
Garanties financeres	14.076	43.202	71.718	323.101	134.456	80.794	45.525	34.534	1.288.232	2.035.638

(*) Vegeu el detall de venciments d'emissions dirigides a inversors institucionals en l'apartat "Estratègia de finançament i evolució de la liquiditat el 2020" d'aquesta nota.

En milers d'euros

Termini fins al venciment	2019									
	A la vista	Fins a 1 mes	Entre 1 i 3 mesos	Entre 3 i 12 mesos	Entre 1 i 2 anys	Entre 2 i 3 anys	Entre 3 i 4 anys	Entre 4 i 5 anys	Més de 5 anys	Total
Mercat monetari	-	2.157.866	1.965.459	1.977.159	517.913	-	-	-	-	25.978.397
Préstecs i bestretes	619.417	7.632.828	5.972.617	14.418.127	11.924.479	13.576.551	10.769.445	8.886.124	69.080.634	142.880.223
Valors representatius de deute	-	285.618	385.221	1.363.200	601.538	564.837	315.855	1.718.607	18.350.303	23.585.179
Altres actius	-	-	-	3	29	-	741	799	8.570	10.142
Total actiu	619.417	29.436.312	8.323.298	17.758.489	13.043.959	14.141.387	11.086.042	10.605.530	87.439.507	192.453.941
Mercat monetari	-	7.591.949	2.612.807	4.950.608	15.188.075	10.433.995	42.903	44.165	111.193	31.585.695
<i>Del qual: Repos</i>	-	4.756.408	1.610.538	1.801.130	393.765	-	-	-	-	8.561.841
Dipòsits de la clientela	118.205.321	2.593.762	2.875.573	12.745.397	2.848.587	10.863.392	275.788	934.616	9.536	141.574.973
Emissions de valors negociables (*)	-	94.440	1.378.895	3.338.512	2.987.089	3.659.325	2.990.734	5.201.593	4.753.890	24.404.477
<i>Del qual: Deute sènior garantit</i>	-	15.426	311.100	2.462.637	2.176.289	1.827.110	1.501.734	2.818.259	2.717.164	13.829.721
<i>Del qual: Deute sènior no garantit</i>	-	-	491.122	9.975	358.284	682.215	989.000	2.383.333	1.521.700	6.435.630
<i>Del qual: Passius subordinats</i>	-	-	-	424.600	452.515	1.150.000	500.000	-	515.025	3.042.140
Altres passius	-	46.145	93.012	383.878	355.660	271.468	216.377	184.644	10.174.06	2.568.589
Total passiu	118.205.321	10.326.296	6.960.287	21.418.394	21.379.411	6.061.180	3.525.802	6.365.018	5.892.025	200.133.735
<i>Del qual:</i>										
<i>Passius coberts</i>	-	4.771.834	1.921.638	3.853.916	6.735.597	2.238.488	1.501.734	1.936.736	2.717.164	25.677.107
<i>Passius no coberts</i>	118.205.444	5.554.340	5.038.649	17.564.478	14.643.814	3.822.692	2.024.068	4.428.282	3.174.861	174.456.627
Derivats negociació i cobertura										
Posicions rebut	-	15.501.712	20.397.410	20.038.070	14.462.384	9.437.524	10.583.364	16.415.371	34.057.369	140.893.204
Posicions pagament	-	16.619.346	21.167.793	22.977.713	15.608.687	9.603.503	9.297.872	16.207.859	36.059.617	147.542.390
Net	-	(1.117.634)	(770.383)	(2.939.644)	(1.146.303)	(165.979)	1.285.492	207.512	(2.002.248)	(6.649.187)
Riscos contingents										
Garanties financeres	37.479	22.339	111.565	260.912	181.908	85.041	41.396	34.637	1.332.135	2.107.412

Tradicionalment, en aquesta anàlisi els trams a molt curt termini presenten necessitats de finançament perquè recullen els venciments continus del passiu a curt termini que en l'activitat típicament bancària presenta una rotació més gran que els actius, però que en renovar-se contínuament acaben, de fet, cobrint aquestes necessitats i fins i tot incorporant un creixement dels saldos vius.

Cal mencionar que es comprova de manera sistemàtica que la capacitat de finançament del grup en els mercats de capitals garanteixi les necessitats a curt, mitjà i llarg termini.

Respecte a la informació inclosa en aquesta taula, cal indicar que aquesta mostra els venciments contractuals romanents dels saldos de les posicions d'actiu i passiu del balanç, distribuïts en diferents trams temporals.

La informació que es facilita és estàtica i no reflecteix les necessitats de finançament previsibles.

Així mateix, cal indicar que els fluxos de caixes desglossats en la matriu no han estat objecte de descompte.

A continuació, s'indica el tractament donat a la matriu de venciments contractuals als passius financers amb certes particularitats a l'efecte del seu reflex:

- Per a qualsevol operació que inclogui fluxos d'amortització (regular o irregular), es mostren cada un d'aquests fluxos de capital en la banda temporal en què està previst que es produeixi el pagament/cobriment (segons el calendari d'amortització contractual).

En el cas dels passius a la vista s'inclouen en el tram de "a la vista" sense tenir-ne en compte la tipologia (estables vs. no estables).

- Hi ha compromisos de tipus contingent que també poden modificar les necessitats de liquiditat, i es tracta fonamentalment de facilitats de crèdit amb límits concedits que no han estat disposats en la data de balanç pels acreditats. El Consell d'Administració també estableix límits en aquest sentit per al seu control.
- S'han inclòs en la matriu els saldos per contractes de garanties financeres, i s'ha assignat l'import màxim de la garantia al primer exercici en què la garantia pugui ser executada.

- El finançament en el mercat de capitals a través d'instruments que prevegin clàusules que puguin provocar el reemborsament accelerat (*puttables* o instruments amb clàusules lligades a la rebaixa en la qualificació creditícia) és reduït en relació amb els passius financers del grup. Per això l'impacte estimat en la matriu no seria significatiu.
- El grup no presenta el 31 de desembre de 2020 instruments addicionals als regulats per contractes marc associats a la contractació de productes derivats i les operacions d'adquisició/cessió temporal d'actius financers.
- El grup no té instruments que permetin a l'entitat decidir si liquida els seus passius financers mitjançant el lliurament d'efectiu (o un altre actiu financer) o mitjançant el lliurament de les seves pròpies accions el 31 de desembre de 2020.

Estratègia de finançament i evolució de la liquiditat el 2020

La font principal de finançament del grup és la base de dipòsits a la clientela (principalment comptes a la vista i dipòsits a termini captats a través de la xarxa comercial), complementada amb el finançament via mercat interbancari i mercats de capitals en què l'entitat manté vius diferents programes de finançament a curt i llarg termini amb l'objectiu d'assolir un nivell de diversificació adequat per tipus de producte, termini i inversor. L'entitat manté una cartera diversificada d'actius líquids majoritàriament elegibles com a col·lateral per a les operacions de finançament amb el Banc Central Europeu (BCE).

Recursos de clients en el balanç

Amb data 31 de desembre de 2020 i 2019, els recursos de clients en el balanç per venciments es detallen a continuació:

En milions d'euros / en percentatge							
	Nota	2020	3 mesos	6 mesos	12 mesos	> 12 mesos	Sense venc.
Total recursos de clients en el balanç (*)		150.778	4,1%	2,4%	3,8%	3,2%	86,5%
Dipòsits a termini		19.358	31,7%	17,2%	29,7%	21,4%	-
Comptes a la vista	19	130.295	-	-	-	-	100,0%
Emissions detallistes		1.125	5,5%	28,4%	4,9%	61,2%	-

(*) Inclou dipòsits de clients (ex-repos) i altres passius col·locats per la xarxa comercial: bons simples de Banc Sabadell, pagarés i altres.

En milions d'euros / en percentatge							
	Nota	2019	3 mesos	6 mesos	12 mesos	> 12 mesos	Sense venc.
Total recursos de clients en el balanç (*)		146.309	6,1%	2,8%	5,9%	4,0%	81,2%
Dipòsits a termini		25.748	31,2%	15,1%	33,7%	20,0%	-
Comptes a la vista	19	118.868	-	-	-	-	100,0%
Emissions detallistes		1.693	42,3%	13,2%	0,1%	44,4%	-

(*) Inclou dipòsits de clients (ex-repos) i altres passius col·locats per la xarxa comercial: bons simples de Banc Sabadell, pagarés i altres.

L'evolució decreixent dels tipus d'interès en els mercats financers ha provocat un canvi en la composició dels recursos de clients en el balanç de dipòsits a termini a comptes a la vista.

Vegeu el desglossament dels recursos de clients fora del balanç, gestionats pel grup i els comercialitzats però no gestionats en la nota 27 d'aquests comptes anuals consolidats.

Els dipòsits del grup es comercialitzen a través de les següents unitats/societats de negoci del grup (Banca Comercial, Banca Corporativa i Negocis Globals, Banca Privada, TSB i Mèxic). Vegeu el detall de volums d'aquestes unitats de negoci en l'apartat de "Negocis" de l'Informe de gestió consolidat.

Durant el 2020 s'ha continuat amb la tendència creixent de generació de GAP Comercial observada durant els últims anys, cosa que ha permès seguir amb la pauta de reducció de la ràtio *Loan to Deposits* (LtD) del grup (des d'un 147% en tancar el 2010 a un 97,6 % en tancar el 2020).

Mercat de Capitals

Durant el 2020, s'ha mantingut el nivell de finançament en mercat de capitals a causa de la necessitat de compliment dels requeriments reguladors, com és el cas del MREL (*Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities*), i s'ha focalitzat en els productes en què, atès el *rating* de l'entitat, la relació cost/termini és més ajustada. El saldo nominal viu de finançament en mercat de capitals per tipus de producte el 31 de desembre de 2020 i 2019 es desglossa a continuació:

En milions d'euros	2020	2019
Saldo nominal viu	20.788	22.480
Cèdules hipotecàries/ <i>Covered Bonds</i>	10.862	11.951
<i>Dels quals: TSB</i>	1.390	1.469
Pagarés i ECP	-	633
Deute sènior	4.621	3.626
Deute sènior no preferent	1.451	1.451
Deute subordinat i participacions preferents	2.888	3.025
<i>Dels quals: TSB</i>	428	453
Bons de titulització	953	1.779
<i>Dels quals: TSB</i>	-	501
Altres	13	14

El detall dels venciments de les emissions (excloent-ne les titulitzacions i els pagarés) per tipus de producte i considerant el seu venciment legal dirigides a inversors institucionals el 31 de desembre de 2020 és el següent:

En milions d'euros	2021	2022	2023	2024	2025	2026	>2026	Saldo viu
Bons i cèdules hipotecàries / <i>Covered Bonds</i> (*)	1.808	1.696	1.388	2.684	836	390	2.060	10.862
Deute sènior (**)	294	25	1.473	729	1.600	-	500	4.621
Deute sènior no preferent (**)	-	-	-	951	500	-	-	1.451
Deute subordinat i preferents (**)	-	-	-	-	-	923	1.965	2.888
Altres instruments financers a mitjà i llarg termini (**)	10	-	-	3	-	-	-	13
Total	2.112	1.721	2.861	4.367	2.936	1.313	4.525	19.835

(*) Emissions garantides.

(**) Emissions no garantides.

El grup fa actuacions i manté actius diversos programes de finançament en els mercats de capitals, amb l'objectiu de diversificar les diferents fonts de finançament.

En relació amb el finançament a curt termini, el banc manté en tancar l'any només un programa de pagarés d'empresa en què es regulen les emissions de pagarés, i està dirigit a inversors institucionals i minoristes. El programa de pagarés 2020 de Banc Sabadell es va registrar en la CNMV el 14 de maig de 2020 amb un límit d'emissió de 7.000 milions d'euros ampliables fins a 9.000 milions d'euros. El saldo viu del programa de pagarés s'ha anat reduint durant l'any. El 31 de desembre de 2020 el saldo viu del programa era de 374 milions d'euros (net dels pagarés subscrits per empreses del grup) respecte als 790 milions d'euros el 31 de desembre de 2019.

El passat 27 d'octubre de 2020 va acabar la vigència del programa *Euro Commercial Paper* (ECP), dirigit a inversors institucionals, d'acord amb el qual s'emetien valors a curt termini en diferents divises: euros, dòlars estatunidencs i lliures.

En relació amb el finançament a mitjà i llarg termini, l'entitat manté els següents programes vius:

- Programa d'emissió de valors no participatius ("Programa de renda fixa") registrat en la CNMV amb data 16 de juny de 2020 amb un límit màxim d'emissió de 10.000 milions d'euros: aquest programa regula les emissions de bons i obligacions simples ordinaris o no preferents, subordinades, o estructurats; cèdules hipotecàries i territorials i bons hipotecaris efectuades d'acord amb legislació espanyola a través de la CNMV i adreçades a inversors institucionals i detallistes, tant nacionals com estrangers. El límit disponible per a noves emissions en el Programa d'emissió de valors no participatius 2020 de Banc Sabadell el 31 de desembre de 2020 era de 8.500 milions d'euros (el 31 de desembre de 2019 el límit disponible d'acord amb el Programa de renda fixa de 2019 era de 13.080 milions d'euros).

Durant el 2020 Banc Sabadell ha efectuat emissions públiques d'acord amb el Programa de renda fixa vigent en cada moment per un total de 1.000 milions d'euros. Al llarg de l'any Banc Sabadell ha dut a terme les emissions següents:

En milions d'euros

	Codi ISIN	Tipus d'inversor	Data d'emissió	Import	Termini (en anys)
Cèdules hipotecàries 1/2020	ES0413860745	Institucional	gener 20	1.000	8

- Programa d'emissió *Euro Medium Term Notes* ("Programa EMTN") registrat el 26 de maig de 2020 en la Borsa d'Irlanda i suplementat el 27 d'agost i el 3 de novembre de 2020. Aquest programa permet l'emissió de deute sènior (*preferred* i *non-preferred*) i subordinat en diverses divises, amb un límit màxim de 15.000 milions d'euros.

Durant el 2020 Banc Sabadell ha efectuat emissions d'acord amb el Programa EMTN vigent en cada moment per un total de 1.420 milions d'euros, i destaca l'emissió inaugural verda de deute sènior *preferred* a 6 anys, amb una opció de cancel·lació anticipada a favor de Banc Sabadell en el cinquè any per un import de 500 milions efectuada el dia 11 de setembre de 2020 i una emissió de deute subordinat Tier2 de 300 milions de nominal i un venciment a 10 anys amb una opció de cancel·lació anticipada a favor de Banc Sabadell en el cinquè any efectuada el 17 de gener de 2020. Al llarg de l'any Banc Sabadell ha dut a terme les emissions següents:

En milions d'euros

	Codi ISIN	Tipus d'inversor	Data d'emissió	Import	Termini (en anys)
Obligacions subordinades 1/2020	XS2102931677	Institucional	gener 20	300	10NC5
Obligacions sènior 1/2020	XS2193960668	Institucional	juny 20	500	3NC2
Obligacions sènior 2/2020	XS2228245838	Institucional	setembre-20	500	6,5NC5,5
Obligacions sènior 3/2020	XS2243903510	Institucional	octubre 20	120	4,5NC3,5

En relació amb les operacions de titulització d'actius:

- Des de l'any 1993 el grup és molt actiu en aquest mercat i participa en diversos programes de titulització, en alguns casos conjuntament amb altres entitats, cedint préstecs hipotecaris, préstecs a petites i mitjanes empreses, préstecs al consum i drets de crèdit derivats de contractes d'arrendaments financers.
- Actualment hi ha 18 operacions de titulització d'actius vives mantingudes íntegrament en el balanç, si bé una part dels bons emesos van ser retinguts per l'entitat com a actius líquids elegibles per a operacions de finançament amb el Banc Central Europeu, la resta dels bons estan col·locats en mercat de capitals. En tancar el 2020 el nominal de bons d'aquestes titulitzacions col·locats en mercat era de 952,7 milions d'euros.
- Banc Sabadell va cancel·lar anticipadament el mes de març el fons GC Sabadell 1, FTH pel fet d'arribar la data de *clean up call*. També es va cancel·lar anticipadament per *clean up call* el mes de desembre el fons multicedent TDA 15 mixt, FTA. TSB va cancel·lar anticipadament durant els mesos de juliol i setembre els seus dos fons de titulització, Duncan Funding 2016, perquè no quedaven bons vius col·locats en mercat, i Duncan Funding 2015, per arribar a la seva data d'*step up call*. Després d'aquestes cancel·lacions, TSB no té cap fons de titulització viu.

Durant el mes de març de 2016 el Banc Central Europeu va anunciar noves mesures d'estímul a l'economia a través d'un nou programa d'operacions de refinançament a llarg termini, TLTRO II (*Targeted longer-term refinancing operations*), consistent en quatre subhastes de liquiditat a 4 anys amb dates d'execució entre els mesos de juny de 2016 i març de 2017. En aquest sentit, Banc Sabadell va participar en la TLTRO II per un import total de 20.500 milions d'euros (10.000 milions d'euros en la primera subhasta de juny de 2016 i 10.500 milions d'euros en l'última subhasta de març de 2017). El 2019 es van dur a terme dues amortitzacions anticipades del saldo disposat: una per un import de 5.000 milions d'euros el 26 de juny i una altra per 2.000 milions d'euros el 25 de setembre. Finalment, el 24 de juny de 2020 es van amortitzar els 13.500 milions d'euros restants.

En el context actual, el Banc Central Europeu va anunciar mesures mitigadores de l'impacte derivat de l'escenari COVID-19, com la TLTRO III lligada a unes condicions avantatjoses. En concret, la TLTRO III assegura un tipus màxim igual a la facilitat de dipòsit (actualment -0,50%) entre el 24 de juny de 2020 i el 23 de juny de 2022, i pot arribar a ser de fins a 50 punts bàsics per sota d'aquest per al període comprès entre el 24 de juny de 2020 i el 23 de juny del 2021 en cas de complir el primer objectiu de creixement de préstecs elegibles durant el període comprès entre l'1 de març de 2020 i el 31 de març de 2021, així com per al període comprès entre el 24 de juny de 2021 i el 23 de juny de 2022 en cas de complir el segon objectiu de creixement de préstecs elegibles durant el període comprès entre l'1 d'octubre de 2020 i el 31 de desembre de 2021, amb un mínim per a tots dos períodes del -1%. A partir del 23 de juny de 2022, si es compleix el primer objectiu esmentat, per a les subhastes efectuades fins al març de 2021 el tipus s'estableix en la mitjana de la facilitat de dipòsit, i, en cas contrari, s'aplica com a màxim la mitjana del tipus oficial del diner (actualment 0%), i per a les subhastes efectuades de juny de 2021 a desembre de 2021, si es compleix el segon objectiu, el tipus es fixa en la mitjana de la facilitat de dipòsit, i, en cas contrari, s'aplica com a màxim la mitjana del tipus oficial del diner (actualment 0%).

Per aquest motiu, i coincidint amb l'amortització de la TLTRO II, el 24 de juny de 2020, Banc Sabadell va sol·licitar 27.000 milions d'euros de la TLTRO III.

D'acord amb els criteris de la NIC 20, el grup considera que la possible reducció del tipus d'interès de 50 punts bàsics al qual el Banc Central Europeu presta el diner en el marc de la TLTRO III s'ha de considerar com una subvenció, en situar el tipus d'interès del préstec per sota dels tipus de mercat. Aquesta subvenció es registra com un ingrés en el marge d'interessos sempre que hi hagi una seguretat raonable que es compleixin les condicions lligades a la subvenció i que es rebrà l'import d'aquesta. Atès que el creixement dels préstecs elegibles del grup ha estat significatiu des de l'1 de març de 2020 i s'espera que ho continuï sent fins al 31 de març de 2021, el grup ha assumit que es podrà beneficiar d'un tipus d'interès del -1% fins al 23 de juny de 2021, havent registrat un ingrés per interessos relatius a la TLTRO III per un import de 143.250 milers d'euros en l'exercici 2020.

D'altra banda, el Banc d'Anglaterra també va llançar el 2016 un paquet de mesures de suport al creixement econòmic. Aquest paquet inclou, entre d'altres, la introducció del *Term Funding Scheme* (TFS), un programa d'incentivació del crèdit, posat en marxa el mes d'agost de 2016 pel Banc d'Anglaterra, mitjançant el qual els bancs anglesos podien efectuar disposicions a 4 anys aportant col·lateral elegible com a contraprestació. TSB, com a membre del *Sterling Monetary Framework* (SMF), va fer ús del TFS al llarg de 2017, amb una disposició de 6.251 milions d'euros, i, el febrer de 2018, duent a terme una disposició addicional de 945 milions d'euros. El 2019, TSB va dur a terme amortitzacions anticipades de l'import pres d'acord amb el TFS per un valor total de 2.225 milions d'euros, i, aquest any 2020, el 25 de juny va procedir a l'amortització anticipada de 1.563 milions d'euros d'aquest programa, per la qual cosa l'import pres del Banc d'Anglaterra en tancar el desembre de 2020 es va situar en 3.409 milions d'euros, els quals seran probablement renovats el 2021 a través de la nova facilitat del Banc d'Anglaterra, TFSME, que té com a objectiu incentivar el crèdit a petites i mitjanes empreses.

Actius líquids

A més d'aquestes fonts de finançament, el grup manté un coixí de liquiditat en forma d'actius líquids per afrontar eventuais necessitats de liquiditat.

En milions d'euros	2020	2019
Caixa (*) + posició neta interbancari	29.560	7.044
Disponible en pòlissa de Banc d'Espanya	7.728	7.633
Actius elegibles pel BCE fora de pòlissa	3.387	21.335
Altres actius negociables no elegibles pel Banc Central Europeu (**)	3.710	3.518
<i>Promemòria:</i>		
<i>Saldo disposat de pòlissa del Banc d'Espanya (***)</i>	27.978	14.613
<i>Saldo disposat Term Funding Scheme del Banc d'Anglaterra</i>	3.409	5.254
Total actius líquids disponibles	44.385	39.530

(*) Excés de reserves en bancs centrals.

(**) En valor de mercat i una vegada aplicada la retallada de la ràtio Liquidity Coverage Ratio (LCR). Inclou renda fixa considerada com a actiu d'alta qualitat i liquiditat segons LCR (HQLA) i altres actius negociables de diferents entitats del grup.

(***) Inclou TLTRO-III i la disposició a 3 setmanes en el BCE de 1.200 milions de dòlars.

Respecte al 2019, la primera línia del grup (actius líquids disponibles) ha augmentat en l'exercici en 4.855 milions d'euros, i destaca principalment l'impacte positiu de les mesures introduïdes pel Banc Central Europeu arran de la COVID-19 per minorar les retallades de valoració dels actius elegibles i l'ampliació de les operacions de crèdit admissibles com a col·lateral en les seves operacions. El saldo de reserves en bancs centrals i la posició neta d'interbancari presenten un augment de 22.516 milions d'euros, associat principalment a l'accés a la TLTRO III. Així mateix, es disposa d'un volum d'actius líquids elegibles en el Banc Central Europeu, el saldo dels quals el 31 de desembre de 2020 s'ha reduït en 17.853 milions d'euros, mentre que els actius disponibles i no elegibles en el Banc Central Europeu mostren un augment de 192 milions d'euros.

En el cas de TSB, la primera línia de liquiditat el 31 de desembre de 2020 la componen 2.718 milions d'euros d'actius líquids (2.578 milions d'euros el 31 de desembre de 2019), principalment *Gilts*, i un excés de reserves en el Banc d'Anglaterra de 5.084 milions d'euros (4.803 milions d'euros el 31 de desembre de 2019).

A més de la primera línia de liquiditat, es manté un matalàs d'actius hipotecaris i préstecs a administracions públiques elegibles com a col·lateral de cèdules hipotecàries i territorials respectivament, que el 31 de desembre de 2020 afegien 9.79 milions d'euros de valor efectiu en termes de capacitat d'emissió de noves cèdules pròpies elegibles com a col·lateral per al descompte en el Banc Central Europeu (4.640 milions d'euros en tancar el 2019). El 31 de desembre de 2020 la liquiditat disponible pujava a 54.176 milions d'euros en import efectiu, corresponent a l'import de la primera línia de liquiditat més la capacitat d'emissió de cèdules hipotecàries i territorials de l'entitat en aquella data ajustada amb la retallada de valoració mitjana aplicable a les cèdules pel BCE (44.170 milions d'euros en import efectiu el 31 de desembre de 2019).

Cal esmentar que el grup segueix un model descentralitzat de gestió de la liquiditat. En aquest sentit, aquest model tendeix a limitar la transferència de liquiditat entre les diferents filials involucrades en la seva gestió, i limitar d'aquesta manera les exposicions intragrup, més enllà de les potencials restriccions imposades pels reguladors locals de cada filial. Així, les filials involucrades en la gestió determinen la seva situació de liquiditat considerant únicament aquells actius de la seva propietat que compleixin amb els criteris d'elegibilitat, disponibilitat i liquiditat que s'hagin establert tant en l'àmbit intern com normatiu per al compliment dels mínims reguladors.

No hi ha imports significatius d'efectiu i equivalents que no estiguin disponibles per ser utilitzats pel grup.

Compliment dels coeficients reguladors

El grup Banc Sabadell inclou, dins la seva gestió de liquiditat, el seguiment de la ràtio de cobertura de liquiditat a curt termini o LCR (*liquidity coverage ratio*) i la ràtio de finançament estable neta o NSFR (*net stable funding ratio*), i reporta al regulador la informació requerida mensualment i trimestralment, respectivament. El mesurament de la liquiditat basant-se en aquestes mètriques forma part del control del risc de liquiditat en el conjunt de les UGL.

En relació amb la ràtio LCR, des de l'1 de gener de 2018 el mínim exigible reguladorament és el 100%, nivell àmpliament superat per totes les UGL de l'entitat. En l'àmbit del grup, al llarg de l'any la ràtio LCR s'ha situat de manera permanent i estable molt per sobre del 100%. El 31 de desembre de 2020, la ràtio LCR se situa en el 219% sense considerar TSB i el 201% en TSB.

Pel que fa a la ràtio NSFR, està prevista la seva entrada en vigor el juny de 2021. Tanmateix, el grup ja ha implantat el seguiment d'aquesta ràtio com a mètrica de liquiditat per a les UGL.

Atesa l'estructura de finançament del grup, amb un gran pes de dipòsits de la clientela, i la majoria del finançament en el mercat centrada en el mitjà/llarg termini, aquesta ràtio s'ha mantingut de manera estable en nivells àmpliament superiors al 100%.

4.4.3.2. Risc de mercat

Aquest risc es defineix com el que sorgeix davant l'eventualitat d'incórrer en pèrdues de valor de mercat en les posicions mantingudes en actius financers, a causa de la variació de factors de risc pels quals són afectats els seus preus o cotitzacions, les seves volatilitats o les correlacions entre ells.

Aquestes posicions generadores de risc de mercat es mantenen habitualment dins de l'activitat de negociació, que consisteix en l'operativa de cobertura que efectua el banc per donar servei als seus clients i el manteniment de posicions pròpies de caràcter discrecional.

També es pot generar risc de mercat pel mer manteniment de posicions globals del balanç (també denominades "de caràcter estructural") que en termes nets queden obertes. Aquest risc es tracta en els apartats corresponents als riscos estructurals.

A continuació es mostren les partides de balanç consolidat el 31 de desembre de 2020 i 2019, i s'hi distingeixen les posicions incloses en l'activitat de negociació de la resta. En el cas de les partides fora de l'activitat de negociació, s'indica el seu principal factor de risc:

En milers d'euros

	31 de desembre de 2020			Principal factor de risc de mercat a "Resta"
	Saldo en el balanç	Activitat de negociació	Resta	
Actius subjectes a risc de mercat	235.763.292	2.495.230	233.268.061	
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	35.184.902	-	35.184.902	Tipus d'interès
Actius financers mantinguts per negociar	2.678.836	2.412.144	266.692	Tipus d'interès; <i>spread</i> creditici
Actius financers no designats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats				
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	114.198	10.566	103.631	Tipus d'interès; <i>spread</i> creditici
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	6.676.801	72.520	6.604.281	Tipus d'interès; <i>spread</i> creditici
Actius financers a cost amortitzat	174.488.258	-	174.488.258	Tipus d'interès
Derivats - Comptabilitat de cobertures	549.550	-	549.550	Tipus d'interès
Inversions en negocis conjunts i associades	779.859	-	779.859	Renda variable; tipus de canvi
Altres actius financers	458.849	-	458.849	Tipus d'interès
Altres actius no financers	14.832.039	-	14.832.039	-
Passius subjectes a risc de mercat	223.271.654	2.308.943	220.962.711	
Passius financers mantinguts per negociar	2.653.849	2.308.943	344.906	Tipus d'interès
Derivats - Comptabilitat de cobertures	782.657	-	782.657	Tipus d'interès
Passius financers a cost amortitzat	217.390.766	-	217.390.766	Tipus d'interès
Provisions	983.512	-	983.512	Tipus d'interès
Altres passius financers	371.642	-	371.642	Tipus d'interès
Altres passius no financers	1.089.228	-	1.089.228	-
Patrimoni net	12.491.638	-	12.491.638	

31 de desembre de 2019

	Saldo en el balanç	Activitat de negociació	Resta	Principal factor de risc de mercat a "Resta"
Actius subjectes a risc de mercat	223.753.641	1.757.516	221.996.125	
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	15.169.202	-	15.169.202	Tipus d'interès
Actius financers mantinguts per negociar	2.440.866	1.665.843	775.023	Tipus d'interès; <i>spread</i> creditici
Actius financers no designats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	171.056	-	171.056	Tipus d'interès; <i>spread</i> creditici
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	7.802.025	91.673	7.710.352	Tipus d'interès; <i>spread</i> creditici
Actius financers a cost amortitzat	181.422.646	-	181.422.646	Tipus d'interès
Derivats - Comptabilitat de cobertures	468.516	-	468.516	Tipus d'interès
Inversions en negocis conjunts i associades	733.930	-	733.930	-
Altres actius financers	249.552	-	249.552	Tipus d'interès
Altres actius no financers	15.295.848	-	15.295.848	-
Passius subjectes a risc de mercat	210.779.235	2.012.614	208.766.621	
Passius financers mantinguts per negociar	2.714.365	2.012.614	701.751	Tipus d'interès
Derivats - Comptabilitat de cobertures	728.769	-	728.769	Tipus d'interès
Passius financers a cost amortitzat	205.636.018	-	205.636.018	Tipus d'interès
Provisions	430.434	-	430.434	Tipus d'interès
Altres passius financers	234.537	-	234.537	Tipus d'interès
Altres passius no financers	1.035.112	-	1.035.112	-
Patrimoni net	12.974.406	-	12.974.406	

El sistema d'admissió, gestió i supervisió del risc de mercat es basa en la gestió de posicions expressament assignades a diferents taules de negociació i l'establiment de límits a cadascuna d'elles, de manera que les diferents taules de negociació tenen l'obligació de gestionar les seves posicions sempre dins dels límits concedits per part de l'àrea de riscos.

Activitat de negociació

Els principals factors del risc de mercat considerats en el grup en l'activitat de negociació són:

- Risc de tipus d'interès: risc associat al fet que les fluctuacions dels tipus d'interès puguin afectar de manera adversa el valor d'un instrument financer. Aquest es reflecteix, per exemple, en operacions de dipòsits interbancaris, renda fixa i derivats sobre tipus d'interès.
- Risc d'*spread* creditici: risc procedent de la fluctuació dels diferencials o *spreads* crediticis amb els quals cotitzen els instruments respecte a altres instruments de referència, com els tipus d'interès interbancari. Aquest risc es dona principalment en els instruments de renda fixa.
- Risc de tipus de canvi: risc associat a la fluctuació de la cotització de les divises respecte a la divisa de referència. En el cas de Banc Sabadell la divisa de referència és l'euro. Aquest risc es dona principalment en operacions d'intercanvi de divises i els seus derivats.
- Risc de renda variable: risc procedent de la fluctuació de valor dels instruments de capital (accions i índexs cotitzats). Aquest risc es reflecteix en els mateixos preus de mercat dels valors, així com en els derivats sobre aquests.

La variació de preus de les matèries primeres no ha tingut impacte en l'exercici, atès que el grup manté exposicions residuals, tant directes com en actius subjacents.

El mesurament del risc de mercat de l'activitat de negociació s'efectua utilitzant la metodologia VaR i *stressed* VaR, que permet l'homogeneïtzació dels riscos dels diferents tipus d'operacions en els mercats financers.

El VaR proporciona una estimació de la pèrdua màxima potencial que presenta una posició a causa d'un moviment advers, però normal, d'alguns dels paràmetres identificats que influeixen en el risc de mercat. Aquesta estimació s'expressa en termes monetaris i està referida a una data concreta, a un determinat nivell de confiança i a un horitzó temporal especificat. L'interval de confiança utilitzat és el 99%. Atesa la poca complexitat dels instruments i l'alt grau de liquiditat de les posicions, l'horitzó temporal utilitzat és d'un dia.

La metodologia utilitzada per al càlcul de VaR és la simulació històrica. Els avantatges d'aquesta metodologia són que es basa en la revaluació completa de les operacions en els escenaris històrics recents i que no cal fer supòsits sobre la distribució dels preus de mercat. La seva principal limitació és la dependència de les dades històriques utilitzades, ja que si un esdeveniment possible no s'ha produït dins el rang de dades històriques utilitzades no es reflectirà en la dada de VaR.

La fiabilitat de la metodologia VaR utilitzada es comprova mitjançant tècniques de *backtesting*, amb les quals es verifica que les estimacions de VaR estan dins el nivell de confiança considerat. Les proves de *backtesting* consisteixen en la comparació entre el VaR diari i els resultats diaris. En cas que les pèrdues superin el nivell de VaR es produeix una excepció. El 2020, s'han produït tres excepcions en el *backtest* com a conseqüència de l'impacte de la COVID-19 en els *spreads* de renda fixa sobirana de la perifèria europea en el primer trimestre.

L'*stressed VaR* es calcula com el VaR però sota una finestra històrica de variacions dels factors de risc en situació d'estrès de mercat. Aquesta situació d'estrès es determina prenent com a base les operacions vigents, i pot variar si canvia el perfil de risc de les carteres. La metodologia utilitzada per a aquesta mesura de risc és la simulació històrica.

La supervisió es complementa amb mesures addicionals de riscos com ara les sensibilitats, que fan referència al canvi que es produeix en el valor d'una posició o cartera davant la variació d'un factor de risc concret, i també amb el càlcul de resultats de gestió, que s'utilitzen per seguir els límits *stop-loss*.

Així mateix, es fan exercicis de simulació específics i amb escenaris de situacions extremes de mercat (*stress testing*) en què s'analitzen els impactes de diferents escenaris històrics i teòrics en les carteres.

El seguiment del risc de mercat s'efectua diàriament i es reporta als òrgans de control sobre els nivells de risc existents i el compliment dels límits establerts per la Comissió de Riscos per a cada unitat de gestió (límits basant-se en nominal, VaR i sensibilitat, segons els casos). Això permet percebre variacions en els nivells de risc i conèixer la contribució dels factors de risc de mercat.

El risc de mercat per activitat de negociació en què s'ha incorregut en termes de VaR a 1 dia amb 99% de confiança per als exercicis 2020 i 2019, ha estat el següent:

En milions d'euros

	2020			2019		
	Mitjà	Màxim	Mínim	Mitjà	Màxim	Mínim
Per tipus d'interès	1,42	2,71	0,60	0,63	1,23	0,42
Per tipus de canvi posició operativa	0,46	3,22	0,01	0,04	0,13	0,01
Renda variable	0,19	0,23	0,08	0,43	1,36	0,13
<i>Spread</i> creditici	1,10	2,14	0,20	0,54	1,27	0,08
VaR agregat	3,17	5,05	1,26	1,64	2,32	0,97

Durant l'exercici 2020, especialment en el primer semestre, s'ha produït un increment en les xifres de VaR de l'activitat de negociació, principalment per tipus d'interès i *spread* creditici, com a conseqüència de la major volatilitat en els mercats a causa de la COVID-19 i malgrat no haver-hi hagut increments significatius en la cartera. Així mateix, s'han registrat alts nivells de volatilitat dels tipus de canvi, i caigudes de la renda variable, centrades totes dues en el primer trimestre, que no han afectat significativament les carteres a causa de la poca exposició a aquests factors de risc durant aquest període.

Risc estructural de tipus d'interès

El risc estructural de tipus d'interès és inherent al desenvolupament de l'activitat bancària i es defineix com el risc actual o futur tant per al compte de resultats (ingressos i despeses) com per al valor econòmic (valor actual d'actius, passius i posicions comptabilitzades fora del balanç), derivat de fluctuacions adverses dels tipus d'interès que afecten els instruments sensibles als tipus d'interès en activitats diferents de les de negociació (també conegut com IRRBB, per les sigles en anglès, *Interest Rate Risk in the Banking Book*).

El grup identifica tres subriscos de tipus d'interès:

- Risc de desajust o de GAP que sorgeix com a conseqüència del diferent ritme amb què els actius i passius renoven el seu tipus d'interès. Inclou tant canvis paral·lels en la corba de tipus d'interès com no paral·lels (és a dir, canvis en el pendent i la forma de la corba).
- Risc de base que sorgeix del fet de tenir instruments financers amb terminis de reprens similars però que es basen en índexs de referència diferents.
- Risc d'opcionalitat que prové de les opcions explícites o implícites en els actius i passius, en què l'entitat o el client o contrapartida poden alterar el nivell i/o el calendari dels seus fluxos. Es preveuen les opcions automàtiques, relacionades amb el comportament dels tipus d'interès, i les relacionades amb el comportament dels clients, que no solament depenen dels tipus d'interès.

La gestió d'aquest risc per part del grup persegueix dos objectius fonamentals:

- Estabilitzar i protegir el marge d'interessos i evitar que l'evolució dels tipus d'interès provoqui una variació excessiva sobre el marge pressupostat.
- Minimitzar la volatilitat del valor econòmic, perspectiva que és complementària a la del marge.

La gestió del risc de tipus d'interès es duu a terme mitjançant un enfocament global en l'àmbit del grup sobre la base del RAS, aprovat pel Consell d'Administració. Se segueix un model descentralitzat basat en unitats de gestió de balanç (UGB). En coordinació amb les funcions corporatives del grup, cada UGB té autonomia i capacitat per exercir les funcions de gestió i control del risc.

L'estratègia actual de gestió del risc de tipus d'interès del grup es recolza particularment en els principis següents i té en compte el model de negoci i els objectius estratègics definits:

- Cada UGB compta amb eines adequades i processos i sistemes robustos que permeten una adequada identificació, mesurament, gestió, control i informació de l'IRRBB. D'aquesta manera, es capturen totes les fonts d'IRRBB identificades, es valora l'efecte d'aquestes fonts sobre el marge d'interessos i el valor econòmic, i es mesura la vulnerabilitat del grup/UGB davant potencials pèrdues derivades de l'IRRBB segons diferents escenaris d'estrès.
- En l'àmbit corporatiu es fixen un conjunt de límits de control i vigilància de l'exposició a l'IRRBB que siguin adequats a les polítiques internes de tolerància del risc. No obstant això, cada una de les UGB disposa de l'autonomia i l'estructura necessàries per dur a terme una gestió i un control correctes de l'IRRBB i el CSRBB. Concretament, cada UGB disposa de l'autonomia suficient per triar l'objectiu de gestió al qual s'adhereix, per bé que totes les UGB hauran de seguir els principis i paràmetres crítics marcats pel grup i adaptar-los a les característiques concretes de cada una de les geografies.
- L'existència d'un sistema de preus de transferència.
- El conjunt de sistemes, processos, mètriques, límits, *reporting* i sistema de govern englobats dins l'estratègia de l'IRRBB compleixen en tot moment els preceptes normatius.

Tal com està definit en la política de gestió i control de l'IRRBB, la primera línia de defensa l'exerceixen les diferents unitats de gestió de balanç (UGB), que reporten els diferents comitès d'actius i passius locals. La seva funció principal consisteix en la gestió del risc de tipus d'interès i el garantiment d'una avaluació recurrent d'aquest risc, a través de les mètriques de gestió i reguladores, tenint en compte la modelització de les diferents masses de balanç i el nivell de risc assumit.

Les mètriques desenvolupades per al control i seguiment del risc estructural de tipus d'interès del grup estan alineades amb les millors pràctiques del mercat, i estan implementades de manera coherent en totes les UGB i en el si de cada un dels comitès d'actius i passius locals. L'efecte diversificació entre divises i UGB és tingut en compte en la presentació de les xifres a escala global.

Les mètriques que el grup calcula mensualment són les següents:

- *Gap* de tipus d'interès: mètrica estàtica que mostra la distribució de venciments i reprecials de les masses sensibles del balanç. En aquesta mètrica es comparen els imports d'actius que revisen o vencen en un determinat període i els passius que vencen o es reprecien en aquest mateix període.
- Sensibilitat del marge financer: mètrica dinàmica que mesura l'impacte a curt i mitjà termini de les variacions dels tipus d'interès. S'obté comparant el marge financer a 1 any en l'escenari base, que seria l'obtingut a partir dels tipus implícits de mercat, i l'obtingut en un escenari de perturbació instantani, i considera sempre el resultat obtingut en l'escenari més desfavorable.
- Sensibilitat del valor econòmic: mètrica estàtica que mesura l'impacte a llarg termini de les variacions dels tipus d'interès. S'obté comparant el valor econòmic del balanç en l'escenari base i l'obtingut en un escenari de perturbació instantani, i considera sempre el resultat obtingut en l'escenari més desfavorable. Per fer-ho, es calcula el valor actual de les partides sensibles als tipus d'interès com a actualització, a la corba de tipus d'interès lliure de risc en la data de referència, dels fluxos futurs de principal i interessos sense tenir en compte els marges comercials, en línia amb l'estratègia de gestió de l'IRRBB que se segueix.

En les estimacions quantitatives del risc de tipus d'interès dutes a terme per cada una de les UGB es dissenyen una sèrie d'escenaris de tipus d'interès que permeten capturar les diferents fonts de risc esmentades anteriorment. Aquests escenaris recullen, per a cada una de les divises significatives, moviments paral·lels i moviments no paral·lels de la corba de tipus d'interès. Sobre aquesta base, es calcula la sensibilitat com la diferència de:

- Escenari base: evolució dels tipus d'interès de mercat a partir dels tipus d'interès implícits.
- Escenari estressat: a partir de l'escenari base, es provoca un desplaçament dels tipus d'interès en funció de l'escenari a calcular. S'aplica un tipus d'interès mínim posterior a la perturbació començant amb -100 pbs per als venciments immediats i incrementant 5 pbs fins a arribar al 0% a partir de 20 anys.

Així mateix, d'acord amb els principis corporatius de grup, cada UGB duu a terme periòdicament exercicis d'estrès que permeten projectar situacions d'elevat impacte i baixa probabilitat d'ocurrència que podrien situar la UGB en una exposició extrema en relació amb el risc de tipus d'interès i plantejant accions mitigadores en aquestes situacions.

En la taula següent es detalla el *gap* de tipus d'interès del grup el 31 de desembre de 2020 i 2019:

En milers d'euros									
2020									
Termini fins al venciment	Fins a 1 mes	Entre 1 i 3 mesos	Entre 3 i 12 mesos	Entre 1 i 2 anys	Entre 2 i 3 anys	Entre 3 i 4 anys	Entre 4 i 5 anys	Més de 5 anys	Total
Mercat monetari	36.288.646	2.262.392	647.395	195.900	-	-	-	-	39.394.333
Préstecs i bestretes	21.548.366	19.361.922	41.528.676	17.350.167	14.266.266	9.924.226	7.287.614	15.528.774	146.796.010
Valors representatius de deute	703.271	846.318	517.188	412.999	194.820	1.599.902	1467.462	15.064.677	22.526.637
Resta d'actius	8	247	3.310	2.969	891	9	-	-	7.434
Total actiu	58.540.290	22.470.879	42.696.570	17.962.035	16.181.976	11.524.137	8.755.075	30.593.450	208.724.413
Mercat monetari	34.558.562	4.227.133	753.612	197.063	2.094	7.071	11.606	3.178	39.760.319
Dipòsits de la clientela	107.918.360	3.617.491	13.193.029	5.607.265	3.719.182	3.600.881	3.378.151	7.228.987	148.263.346
Emissions de valors negociables	1.226.472	3.548.787	2.090.214	3.026.659	2.539.000	3.510.000	2.658.110	3.465.025	22.064.268
<i>Del qual: Passius subordinats</i>	-	-	428.239	1.150.000	500.000	-	300.000	515.025	2.893.265
Altres passius	85.539	202.717	468.804	221.647	183.456	159.018	129.675	846.396	2.297.254
Total passiu	143.788.934	11.596.129	16.505.659	9.052.635	6.443.732	7.276.969	6.177.543	11.543.587	212.385.187
Derivats de cobertura	8.066.166	(1.588.206)	(400.383)	(3.255.101)	(185.892)	1.684.739	(38.988)	(4.282.334)	-
Gap de tipus d'interès	(85.248.644)	10.874.750	26.190.910	8.909.401	9.738.244	4.247.168	2.577.533	19.049.864	(3.660.774)

En milers d'euros									
2019									
Termini fins al venciment	Fins a 1 mes	Entre 1 i 3 mesos	Entre 3 i 12 mesos	Entre 1 i 2 anys	Entre 2 i 3 anys	Entre 3 i 4 anys	Entre 4 i 5 anys	Més de 5 anys	Total
Mercat monetari	21.543.319	1.954.473	1.962.692	517.913	-	-	-	-	25.978.397
Préstecs i bestretes	27.264.599	21.283.491	43.205.289	12.641.452	11.260.049	7.310.346	6.420.801	13.494.195	142.880.223
Valors representatius de deute	106.1383	479.475	923.979	514.499	421.461	245.479	1.644.314	18.294.589	23.585.179
Resta d'actius	988	3.968	4.885	-	-	-	13	289	10.142
Total actiu	49.870.288	23.721.407	46.096.845	13.673.865	11.681.510	7.555.825	8.065.128	31.789.073	192.453.941
Mercat monetari	12.966.939	2.882.156	4.826.662	10.894.996	2.064	3.020	5.724	4.135	31.585.695
Dipòsits de la clientela	49.578.257	8.212.963	22.966.153	12.377.149	8.905.463	6.977.402	5.704.302	26.853.284	141.574.973
Emissions de valors negociables	3.235.822	3.182.537	2.543.807	2.408.515	2.526.659	2.539.000	3.630.000	4.338.136	24.404.477
<i>Del qual: Passius subordinats</i>	-	-	424.600	452.515	1.150.000	500.000	-	515.025	3.042.140
Altres passius	114.192	193.420	605.057	257.827	203.178	166.437	143.618	884.860	2.568.589
Total passiu	65.895.211	14.471.076	30.941.679	25.938.488	11.637.363	9.685.859	9.483.645	32.080.414	200.133.735
Derivats de cobertura	2.428.864	1.720.442	(1.612.692)	(1.398.947)	408.036	1.608.952	1.716.271	(4.818.364)	52.562
Gap de tipus d'interès	(13.596.059)	10.970.773	13.542.474	(13.663.570)	452.183	(521.082)	297.755	(5.109.704)	(7.627.231)

En la taula següent es presenten els nivells de risc de tipus d'interès en termes de sensibilitat de les principals divises del grup al tancament de 2020 davant dels potencials escenaris de tipus més utilitzats en el sector.

Sensibilitat al tipus d'interès	Increment instantani i paral·lel de 100 pbs	
	Impacte marge financer	Impacte valor econòmic
EUR	3,4%	(2,5%)
GBP	2,2%	0,7%
USD	0,6%	0,1%

A més de l'impacte en el marge financer en l'horitzó temporal d'un any presentat en la taula anterior, el grup calcula l'impacte en el marge en l'horitzó temporal de dos anys, el resultat del qual és notablement més positiu per a totes les divises. En particular, la sensibilitat del marge per al segon any considerant les divises principals del grup, amb un *pass through* elevat, és a dir que el percentatge d'increment dels tipus d'interès de referència que es trasllada als dipòsits de clients a termini i als comptes vista amb remuneració és majoritari, i s'obtenen els resultats que es mostren en la taula següent:

Impacte marge financer 2n any	Increment instantani i paral·lel de 100 pbs	
	<i>Pass through</i> elevat	<i>Pass through</i> mitjà
Global	8,3%	10,6%
<i>Del qual EUR</i>	4,3%	5,3%
<i>Del qual GBP</i>	3,3%	4,6%

En el càlcul de les mètriques es tenen en compte les hipòtesis de comportament de les partides sense venciment contractual i aquelles el venciment esperat de les quals sigui diferent del venciment establert en els contractes, amb l'objectiu d'obtenir una visió més realista i, per tant, més efectiva a l'efecte de gestió. Entre les més rellevants hi ha:

- Prepagament de la cartera de préstecs i cancel·lacions anticipades de dipòsits a termini (opcionalitat implícita): amb l'objectiu de recollir el comportament dels clients davant l'evolució dels tipus d'interès, es defineixen hipòtesis de prepagament/cancel·lació segmentant per tipologia de producte; per fer-ho, l'entitat fa ús de dades històriques que permeten alinear-se amb les millors pràctiques de mercat.
- Modelització de comptes a la vista i altres passius sense venciment contractual: s'ha definit un model a partir de dades històriques mensuals amb l'objectiu de reproduir el comportament dels clients, establint paràmetres d'estabilitat, percentatge de translació de les variacions de tipus d'interès a la remuneració i amb quin retard es produeix, segons la tipologia de producte i el tipus de client, que permet a l'entitat satisfer els requeriments reguladors vigents.
- Modelització dels préstecs *non-performing*: s'ha definit un model que permet incloure dins el perímetre de masses sensibles a tipus d'interès els fluxos esperats associats a aquests préstecs *non-performing* (nets de provisions), és a dir, aquells que s'espera puguin ser recuperats. Per fer-ho, s'han incorporat tant els saldos com els terminis estimats de recuperació.

L'aprovació i l'actualització dels models d'IRRBB s'emmarquen dins la governança corporativa de models per la qual aquests models són revisats i validats per una direcció independent de la que els ha desenvolupat. Aquest procés queda recollit en la corresponent política de risc model i estableix tant les funcions de les diferents àrees implicades en els models com el marc de validació interna a seguir.

Quant als sistemes i les eines de mesurament utilitzats, es capturen i es registren totes les operacions sensibles tenint en compte les seves característiques de tipus d'interès, i les fonts d'informació són les oficials de l'entitat. Aquestes operacions són agregades seguint uns criteris predefinitos, de manera que es permet més agilitat en els càlculs sense perdre qualitat ni fiabilitat de les dades. Tot el procés relatiu a les dades està subjecte als requisits de govern de la informació i la qualitat de la dada, amb la finalitat de complir les millors pràctiques en la matèria. Així mateix, es porta a terme un procés de conciliació periòdica de la informació carregada en l'eina de mesurament amb informació comptable. L'eina de càlcul, a més d'incloure les operacions sensibles, es parametriza per recollir el resultat dels models de comportament descrits anteriorment, els volums i preus del nou negoci definits segons el pla comercial i les corbes de tipus d'interès sobre les quals es construeixen els escenaris anteriors.

A partir del posicionament del balanç i de la situació i les perspectives de mercat, es proposen i s'acorden estratègies de mitigació que adequin aquest posicionament al desitjat pel grup. Com aquestes tècniques, s'utilitzen instruments de tipus d'interès addicionals a les cobertures naturals de les masses de balanç, com ara carteres de bons de renda fixa o instruments derivats de cobertura que permetin situar les mètriques en els nivells adequats a l'apetència pel risc de l'entitat. També es pot proposar redefinir les característiques de tipus d'interès dels productes comercials o l'obertura de nous productes.

Com a instruments de cobertura d'aquest tipus de risc, es contracten derivats en els mercats financers, principalment permutes de tipus d'interès (IRS), considerats de cobertura a l'efecte comptable. S'utilitzen dues macrocobertures diferenciades:

- Macrocobertura de risc de tipus d'interès de fluxos d'efectiu, l'objectiu de la qual és reduir la volatilitat del marge financer per variacions de tipus d'interès per a un horitzó temporal d'un any.
- Macrocobertura de risc de tipus d'interès de valor raonable, l'objectiu de la qual és el manteniment del valor econòmic de les masses cobertes, constituïdes per actius i passius a tipus d'interès fix.

Per a cada tipologia de macrocobertura es disposa d'un document marc que dona cabuda a l'estratègia de cobertura, la defineix en termes de gestió i comptabilitat i n'estableix la governança.

A Banc Sabadell, com a part del procés de millora contínua, s'implementen i s'actualitzen periòdicament les actuacions de seguiment i gestió del risc estructural de tipus d'interès alineant l'entitat amb les millors pràctiques del mercat i amb la regulació actual.

La crisi de la COVID-19 ha derivat en una sèrie d'elements que poden alterar l'estructura de balanç del grup amb impacte en marge d'interès i/o en el valor econòmic, tant en termes absoluts com de sensibilitat. Concretament, al banc hi ha hagut impacte en les posicions de crèdit a la clientela tant per les mesures del Govern d'Espanya en relació amb els avals de l'ICO o les moratòries en el pagament de principal i interessos de préstecs com per les facilitats de crèdit atorgades pel banc a la seva clientela per fer front a les dificultats financeres derivades de la crisi. Per la part del passiu, la principal variació ha estat l'accés a la TLTRO III per 27.000 milions d'euros, amortitzant anticipadament 10.500 milions d'euros de la TLTRO II, i les condicions financeres d'aquesta nova TLTRO III són diferents de les de l'anterior (vegeu l'apartat 4.3.3.1 d'aquesta nota).

Per la seva banda, a TSB hi ha hagut impacte en les posicions de crèdit per la inclusió de carència en els préstecs i per les mesures del Govern per donar suport a les empreses a través dels préstecs avalats inclosos en el *Bounce Back Loan Scheme*. El 2021 TSB té previst accedir al finançament del Banc d'Anglaterra a través del *Term Funding Scheme with additional incentives for Small and Medium-sized Enterprises* (TFSME), creat com a mecanisme per finançar la petita i la mitjana empresa al Regne Unit. El cost d'aquest finançament està referenciat al tipus oficial del BoE.

Quant als tipus d'interès, persistència d'un entorn de tipus d'interès baixos durant tot el 2020. En aquest sentit, el tipus oficial del BoE ha baixat de 25 pb a 10 pb, com a mesura de suport davant la crisi, mentre que el tipus marginal de dipòsit del Banc Central Europeu (BCE) s'ha mantingut en -50 pb. Els tipus interbancaris en les 3 divises rellevants per al grup han tingut caigudes des de l'inici de la crisi i han incrementat la probabilitat d'un escenari més lent de recuperació dels tipus d'interès.

D'altra banda, el grup es manté atent als possibles canvis en el comportament de la clientela originats per la crisi de la COVID-19 i que es puguin estendre en el temps, amb la finalitat de mantenir les hipòtesis de comportament emprades per al mesurament i la gestió de l'IRRBB alineades amb allò esperat. Es tracta del comportament de la clientela de partides sense venciment contractual (variacions en l'estabilitat dels comptes a la vista) i aquelles en què el venciment esperat pugui ser diferent del venciment establert en els contractes (per amortització anticipada de préstecs, cancel·lació anticipada de dipòsits a termini o temps de recuperació i saldo de les exposicions *non-performing*).

Amb tot, la gestió del balanç ha permès mantenir les mètriques d'IRRBB del grup dins de l'apetència pel risc, tenint en compte els canvis d'estructura detallats anteriorment, així com els episodis de volatilitat i les variacions en l'evolució dels tipus d'interès.

4.4.3.3. Risc estructural de tipus de canvi

El risc de tipus de canvi estructural sorgeix per l'eventualitat que variacions dels tipus de canvi de mercat entre les diferents divises puguin generar pèrdues per les inversions financeres i per les inversions permanents en oficines i filials estrangeres amb divises funcionals diferents de l'euro.

L'objectiu de la gestió del risc estructural de tipus de canvi és minimitzar l'impacte en el valor de la cartera/patrimoni de l'entitat a causa de moviments adversos dels mercats dels canvis de divises. Tot això, tenint en consideració els possibles impactes en la ràtio de capital -CET1- i el marge financer, subjecte a l'apetència pel risc expressat en el RAS, i complint en tot moment els nivells fixats sobre les mètriques de risc establertes.

El seguiment del risc de canvi s'efectua regularment, i es reporten els òrgans de control sobre els nivells de risc existents i el compliment dels límits establerts per la Comissió de Riscos. Les principals mètriques de seguiment són la posició en divisa (com a percentatge sobre Tier1), que mesura la suma de la posició neta oberta (actiu menys passiu) mantinguda per l'entitat en cada una de les divises a través de qualsevol tipus d'instrument financer (divisa al comptat, a termini i opcions), tot això contravalorat a euros i en relació amb el Tier1, i, per un altre costat, l'*stressed VaR*, entès com la màxima pèrdua potencial de la posició oberta en divisa a un horitzó de 20 dies laborables i una confiança del 99%, calculada utilitzant una finestra històrica de variacions dels factors de risc en situació d'estrès de mercat. Aquesta última mètrica es calcula de manera consistent amb l'*stressed VaR* de risc de mercat.

Amb periodicitat mensual, es monitoren i reporten a la Comissió de Riscos i a la Comissió d'Auditoria i Control, respectivament, el compliment i l'efectivitat dels objectius i les polítiques del grup.

La Direcció Financera del banc, a través del COAP, dissenya i executa les estratègies de cobertura de la posició estructural en divisa amb la finalitat de complir amb l'objectiu de la gestió del risc estructural de tipus de canvi.

Les inversions permanents més destacades es produeixen en dòlars estatunidencs, lliures esterlines i pesos mexicans.

En relació amb les inversions permanents en dòlar estatunidenc, la posició estructural en aquesta divisa ha passat de 1.051 milions de dòlars estatunidencs el 31 de desembre de 2019 a 1.108 milions de dòlars estatunidencs el 31 de desembre de 2020. Respecte a aquesta posició estructural, el 31 de desembre de 2020 es manté una cobertura per un 14% de la inversió total -vegeu la nota 12, apartat "*Cobertures de les inversions netes en negoci a l'estranger*".

Pel que fa a les inversions permanents en peso mexicà, es fa seguiment sobre l'evolució de saldos derivats del negoci a Mèxic, així com del parell EUR/MXN. D'aquesta manera, la cobertura de capital ha passat de 10.418 milions de pesos mexicans el 31 de desembre de 2019 (d'un total d'exposició de 14.069 milions de pesos mexicans) a 9.003 milions de pesos mexicans el 31 de desembre de 2020 (d'un total d'exposició de 14.651 milions de pesos mexicans), que representen un 61% de la inversió total efectuada -vegeu la nota 12, apartat "*Cobertures de les inversions netes en negoci a l'estranger*".

Quant a la posició estructural en lliures esterlines, el grup adopta una política de cobertura que persegueix mitigar els efectes negatius en les ràtios de capital, així com en els resultats generats en el seu negoci en lliures esterlines, que puguin resultar de l'evolució del tipus de canvi esmentat EUR/GBP. En aquest sentit, el banc ha fet un seguiment continu de la situació política al Regne Unit i del seu impacte sobre el tipus de canvi. Tenint en compte tot el que s'ha exposat, durant l'exercici 2020 la cobertura de capital ha passat de 573 milions de lliures esterlines el 31 de desembre de 2019 a 213 milions de lliures esterlines el 31 de desembre de 2020, que representen un 12% de la inversió total efectuada (excloent intangibles) -vegeu la nota 12, apartat "Cobertures de les inversions netes en negocis a l'estranger".

Les cobertures de divisa es monitoren contínuament en vista dels moviments que es produeixen en els mercats.

El contravalor en euros dels actius i passius en moneda estrangera, classificats per la seva naturalesa, mantinguts pel grup el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros

	2020			
	Dòlar EUA	Lliura esterlina	Altres monedes	Total
Actius en moneda estrangera:	9.509.570	48.726.489	3.074.872	61.310.931
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	313.503	5.652.619	546.958	6.513.080
Valors representatius de deute	1.062.537	2.939.234	220.186	4.221.957
Préstecs i bestretes	7.849.982	38.765.206	2.087.589	48.702.777
Bancs centrals i entitats de crèdit	110.579	209.854	136.045	456.478
Clientela	7.739.403	38.555.352	1.951.544	48.246.299
Resta d'actius	283.548	1.369.430	220.139	1.873.117
Passius en moneda estrangera:	7.316.619	45.321.362	2.302.968	54.940.949
Dipòsits	6.986.825	42.119.071	2.225.313	51.331.209
Bancs centrals i entitats de crèdit	2.362.537	3.458.680	361.626	6.182.843
Clientela	4.624.288	38.660.391	1.863.687	45.148.366
Resta de passius	329.794	3.202.291	77.655	3.609.740

En milers d'euros

	2019			
	Dòlar EUA	Lliura esterlina	Altres monedes	Total
Actius en moneda estrangera:	10.166.192	47.844.236	3.098.367	61.108.795
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	552.780	5.417.198	674.941	6.644.919
Valors representatius de deute	1.331.485	2.536.718	132.003	4.000.206
Préstecs i bestretes	8.076.877	39.060.902	2.076.900	49.214.679
Bancs centrals i entitats de crèdit	130.837	583.399	49.496	763.732
Clientela	7.946.040	38.477.503	2.027.404	48.450.947
Resta d'actius	205.050	829.418	214.523	1.248.991
Passius en moneda estrangera:	9.957.441	44.310.409	2.276.797	56.544.647
Dipòsits	9.688.145	41.133.452	2.218.839	53.040.436
Bancs centrals i entitats de crèdit	2.278.017	5.312.836	264.517	7.855.370
Clientela	7.410.128	35.820.616	1.954.322	45.185.066
Resta de passius	269.296	3.176.957	57.958	3.504.211

La posició neta d'actius i passius en divisa inclou la posició estructural de l'entitat valorada a canvi del tancament del 31 de desembre de 2020 per un import de 2.777 milions d'euros, dels quals 1.721 milions d'euros corresponen a les participacions permanents en lliures esterlines, 780 milions d'euros a les participacions permanents en dòlars estatunidencs i 231 milions d'euros a les participacions en pesos mexicans. El net d'actius i passius valorats a canvi històric està cobert amb operacions de *forwards* i opcions en divisa, seguint la política de gestió de riscos del grup.

El 31 de desembre de 2020 la sensibilitat de l'exposició patrimonial davant una depreciació del 2,6% en els tipus de canvi davant l'euro de les principals monedes a les quals hi ha exposició pujaria a 72 milions d'euros, dels quals el 62% correspon a la lliura esterlina, el 28% correspon al dòlar estatunidenc i el 8% al peso mexicà. Aquesta potencial depreciació està en línia amb la volatilitat històrica trimestral dels últims anys.

Durant l'exercici 2020 el dòlar estatunidenc s'ha depreciat un 8,5%, la lliura esterlina s'ha depreciat un 5,4% i el *peso* mexicà s'ha depreciat un 13,1%. L'estratègia, consistent a immunitzar la ràtio de capital davant els moviments dels tipus de canvi del banc durant aquest període, s'ha mantingut inalterada respecte a la situació anterior a la crisi.

4.4.4. Risc operacional

El risc operacional es defineix com el risc de tenir pèrdues a causa de la inadequació o a fallades dels processos, el personal i els sistemes interns, o bé a causa d'esdeveniments externs. Aquesta definició inclou, però no s'hi limita, el risc legal, el risc de model i el risc de tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) i exclou el risc estratègic i el risc reputacional.

La gestió efectiva del risc operacional està descentralitzada en els diferents gestors de processos que comprenen tota l'organització. Aquests processos es troben, tots ells, identificats en el mapa de processos corporatiu, que facilita la integració de la informació segons l'estructura organitzativa. El grup disposa d'una unitat central especialitzada en la gestió de risc operacional, les funcions principals de la qual són coordinar, supervisar i impulsar tant la identificació com la valoració i la gestió dels riscos que duen a terme els gestors de procés, prenent com a base el model de gestió adoptat pel grup Banc Sabadell.

L'alta direcció i el Consell d'Administració s'impliquen directament i de manera efectiva en la gestió d'aquest risc, mitjançant l'aprovació del marc de gestió i la seva implantació que proposa la Comissió de Riscos integrada per membres de l'alta direcció de diferents àrees funcionals de l'entitat, i assegurant que regularment es facin auditories sobre l'aplicació del marc de gestió i la fiabilitat de la informació reportada, així com les proves de validació interna del model de risc operacional. La gestió del risc operacional es fonamenta en dues línies d'actuació:

La primera línia d'actuació es basa en l'anàlisi dels processos, la identificació dels riscos vinculats a aquests que presenten una pèrdua potencial i la valoració qualitativa dels processos i dels controls associats; tot això de manera conjunta entre els gestors de procés i la unitat central de risc operacional. El resultat és una valoració que permet conèixer l'exposició al risc a futur en termes de pèrdua esperada i pèrdua inesperada, així com anticipar tendències i planificar les accions mitigadores adequadament.

Es complementa amb la detecció, el seguiment i la gestió activa del risc mitjançant l'ús d'indicadors clau del risc i propiciant l'establiment d'alertes davant increments de l'exposició, la identificació de les causes que la generen, el mesurament de l'eficàcia dels controls i les millores efectuades.

Al mateix temps es verifica que els processos identificats de criticitat elevada per una falta de servei tinguin definits i implantats plans de continuïtat de negoci específics. Sobre els riscos identificats s'estima qualitativament l'impacte reputacional que podria implicar que se'n produís algun.

La segona línia d'actuació es fonamenta en l'experiència. Consisteix a recollir en una base de dades totes les pèrdues que es van produint en l'entitat, cosa que proporciona una informació de risc operacional esdevingut per línia de negoci i les causes que l'han originat, per poder-hi actuar a fi de minimitzar-les i detectar potencials debilitats en els processos que requereixin plans d'acció adreçats a mitigar els riscos associats. Igualment, es recullen les recuperacions que permeten reduir el nivell de pèrdua bé com a resultat de la seva gestió directa, bé per disposar d'una pòlissa d'assegurança que cobreix totalment o parcialment els impactes derivats.

A més a més, aquesta informació permet contrastar la coherència entre les estimacions efectuades sobre pèrdues potencials i la realitat, tant en termes de freqüència com de severitat, i millorar iterativament les estimacions sobre els nivells d'exposició.

Dins el risc operacional, s'inclou la gestió i el control dels següents riscos rellevants:

- Risc de conducta: es defineix com la possibilitat actual o futura de pèrdues derivada de la prestació inadequada de serveis financers, inclosos els casos de conducta dolosa o negligent. Es gestiona de manera completa utilitzant els elements definits en el marc metodològic de risc operacional i a través de les estructures de govern i línies de defensa que s'hi defineixen.
- Risc tecnològic: es defineix el risc tecnològic (o risc de tecnologies de la informació i la comunicació -TIC-) es defineix com el risc actual o futur de pèrdues a causa de la inadequació o les fallades del maquinari i el programari de les infraestructures tècniques, que poden comprometre la disponibilitat, la integritat, l'accessibilitat i la seguretat de les infraestructures i les dades o a la impossibilitat de canviar les plataformes tecnològiques en uns terminis i costos raonables quan canviïn les necessitats de l'entorn o del negoci.

Així mateix, hi queden inclosos els riscos de seguretat resultants de processos interns inadequats o fallits o esdeveniments externs, inclosos atacs cibernètics o seguretat física inadequada relativa als centres de processament de dades.

- Risc d'*outsourcing*: possibilitat de pèrdues derivades de fallades dels proveïdors en la prestació de serveis subcontractats o la seva interrupció, deficiències en la seguretat dels seus sistemes, la deslleialtat dels seus empleats o l'incompliment de les regulacions que siguin aplicables. Inclou també altres riscos relacionats, com ara el risc de concentració, el risc país, el risc legal o el risc d'incompliment.
- Risc de model: possibilitat de pèrdues derivades de la presa de decisions basada en l'ús de models inadequats.
- Risc fiscal: es defineix com la probabilitat d'incomplir els objectius establerts en l'estratègia fiscal de Banc Sabadell des d'una doble perspectiva i a causa de factors interns o externs:
 - D'una banda, la probabilitat d'incórrer en un incompliment de les obligacions tributàries que pugui derivar en una falta d'ingrés indeguda, o la concurrència de qualsevol altre esdeveniment que generi un perjudici potencial per al banc en el compliment dels seus objectius.
 - De l'altra, la probabilitat d'incórrer en un ingrés indegut en el compliment de les obligacions tributàries, de manera que es generi un perjudici per a l'accionista o altres grups d'interès.
- Risc de compliment normatiu: es defineix com la possibilitat d'incórrer en sancions legals o administratives, pèrdues financeres significatives o pèrdues de reputació per incompliment de lleis, regulacions, normes internes i codis de conducta aplicables a l'activitat del grup.

El risc reputacional, entès com la possibilitat de pèrdues derivades de la publicitat negativa relacionada amb pràctiques i negocis de l'entitat, també es gestiona i es controla d'acord amb el marc metodològic de risc operacional, en ser aquest una potencial font rellevant de risc reputacional. Aquest risc també considera la pèrdua de confiança en la institució que pugui afectar la seva solvència.

Com a resposta a la situació d'emergència a causa de la COVID-19, les entitats del grup en totes les geografies van activar els diferents protocols i plans previstos per a casos de pandèmia i de contingència que s'havien revisat i actualitzat amb anterioritat a partir del seguiment de l'evolució i la propagació de la COVID-19. Aquesta activació ha permès una gestió anticipativa dels riscos operacionals potencials que es puguin derivar de la situació i preparar les entitats per adaptar els seus sistemes, processos i activitats a la nova situació, assegurant un funcionament adequat i minimitzant al màxim possible l'exposició als riscos operacionals, així com a les noves activitats, productes i serveis desenvolupats i implantats arran de la crisi per COVID-19, com ara les ajudes promogudes per organismes oficials, governamentals, del sector o de la mateixa entitat.

L'alta direcció i, en especial, la Comissió de Riscos, ha fet un intens seguiment del perfil de risc del grup a través d'informes específics amb informació i indicadors associats als principals riscos operacionals (inclosos els tecnològics, de persones, conducta, processos, seguretat, frau) i els impactes reputacionals, i amb potencial afectació als diferents grups d'interès (empleats i col·laboradors, clients, proveïdors, supervisors), i no s'han detectat impactes a destacar.

4.4.4.1 Risc tecnològic

Pel que fa al risc tecnològic, cal destacar que s'ha convertit en una àrea de focus en la gestió de riscos per al grup Banc Sabadell per diferents motius:

- Increment de la rellevància, complexitat i ús de la tecnologia en els processos bancaris.
- Increment de les amenaces externes (cibercrim) i dels potencials impactes sobre les entitats, i, en general, sobre el sistema financer.
- Adopció de possibles nous models de negoci basats en les dades i noves tecnologies i, per tant, nous riscos (emergents) que poden modificar el perfil de risc.

Així mateix, aquest risc no tan sols és aplicable als sistemes del banc, sinó que, a causa de la generalització de l'ús de tercers per donar suport als processos tecnològics i de negoci, s'estén també a aquests proveïdors i és un risc rellevant dins de la gestió de les externalitzacions.

4.4.4.2 Risc fiscal

Respecte al risc fiscal, les polítiques de riscos fiscals del grup Banc Sabadell tenen com a objectiu establir els principis i les directrius amb la finalitat d'assegurar que els riscos fiscals que puguin afectar l'estratègia i els objectius fiscals del grup siguin identificats, valorats i gestionats de manera sistemàtica, a l'efecte de complir els nous requeriments de la Llei de societats de capital i dels grups d'interès del grup Banc Sabadell.

El grup Banc Sabadell, en matèria de risc fiscal, té com a objectiu atendre sempre les obligacions fiscals i observar el marc legal vigent en matèria fiscal.

Així mateix, l'estratègia fiscal del grup Banc Sabadell posa de manifest el seu compromís amb el foment de la fiscalitat responsable, l'impuls de la prevenció i el desenvolupament de programes de transparència claus per fomentar la confiança dels diferents grups d'interès.

L'estratègia fiscal es regeix pels principis d'eficiència, prudència, transparència i minimització del risc fiscal, i en general està alineada amb l'estratègia de negoci del grup Banc Sabadell.

El Consell d'Administració de Banc Sabadell, en el marc del mandat previst en la Llei de societats de capital per a la millora del govern corporatiu, és responsable, de manera indelegable, de les facultats següents:

- Determinar l'estratègia fiscal de l'entitat.
- Aprovar les inversions o operacions de tota mena que, per la seva elevada quantia o especials característiques, tinguin caràcter estratègic o especial risc fiscal, llevat que la seva aprovació correspongui a la Junta General.
- Aprovar la creació o adquisició de participacions en entitats de propòsit especial o domiciliades en països o territoris que tinguin la consideració de paradisos fiscals.
- Aprovar qualsevol transacció que, per la seva complexitat, pugui menyscabar la transparència de l'entitat i el seu grup.

Per tant, el Consell d'Administració de Banc Sabadell inclou, dins les seves funcions, l'obligació d'aprovar la política fiscal corporativa i vetllar pel seu compliment mitjançant l'establiment d'un apropiat sistema de control i supervisió, que s'enquadra dins el marc global de gestió i control de riscos del grup.

4.4.4.3 Risc de compliment normatiu

Pel que fa al risc de compliment normatiu, un dels aspectes essencials de la política del grup Banc Sabadell, i base de la seva cultura organitzativa, és el rigorós compliment de totes les disposicions legals, per la qual cosa la consecució dels objectius empresarials s'ha de fer de manera compatible, en tot moment, amb el sotmetiment a la legalitat i a l'ordenament jurídic establert.

Per fer-ho, el grup disposa de la Direcció de Compliment Normatiu, la missió de la qual és procurar els més alts nivells de compliment de la legislació vigent i assegurar que l'ètica professional és present en tots els àmbits de l'activitat del grup.

Aquesta direcció avalua i gestiona el risc de compliment normatiu per minimitzar la possibilitat que es produeixi un incompliment i assegurar que els que es puguin produir siguin identificats, reportats i solucionats amb diligència, a través de les funcions següents:

- Fer el seguiment i supervisar l'adaptació a noves normatives mitjançant una gestió proactiva que asseveri el seguiment d'una manera regular i sistemàtica de les actualitzacions legals.
- Identificar i avaluar periòdicament els riscos de compliment normatiu en les diferents àrees d'activitat i contribuir a la seva gestió de manera eficient. En aquest sentit, establir, aplicar i mantenir procediments adequats per tal de prevenir, detectar, corregir i minimitzar qualsevol risc de compliment.
- Establir, d'acord amb el que s'indica en l'apartat anterior, un programa de supervisió i control actualitzat i disposar de les eines i metodologies de control adequades.
- Supervisar les activitats de gestió de riscos dutes a terme per la primera línia de defensa per garantir que s'ajusten a les polítiques i els procediments establerts.

- Conservar, durant almenys el termini establert per la legislació vigent en cada moment, la justificació documental dels controls efectuats per la Direcció de Compliment Normatiu, així com qualssevol altres polítiques i procediments implementats per al millor compliment de les obligacions de caràcter normatiu.
- Presentar als òrgans d'administració i direcció els informes periòdics o *ad hoc* en matèria de compliment normatiu que siguin legalment exigibles en cada moment.
- Reportar als òrgans d'administració i direcció la informació rellevant en matèria de compliment normatiu que es derivi de totes les àrees i activitats de cada una de les entitats del grup.
- Assistir el Consell d'Administració i l'alta direcció en matèria de compliment.
- Exercir d'interlocutor davant els diferents organismes reguladors en la matèria i supervisar les respostes als requeriments i les inspeccions d'organismes oficials o supervisors, així com el compliment de les seves recomanacions, en matèria de prevenció de blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme (SEPBLAC, Banc d'Espanya, etc.) i pel que fa als mercats de valors (CNMV), a distribució d'assegurances (DGS) i a protecció de dades (AGPD).
- Assignar responsabilitats funcionals sobre compliment normatiu quan calgui.
- Intervenir en el procés de formulació de les polítiques i pràctiques de remuneració.
- En matèria de prevenció de blanqueig de capitals, finançament del terrorisme (PBCFT) i sancions internacionals, implantar, gestionar i actualitzar les polítiques i els procediments; fer la classificació del risc de PBCFT dels clients, tant en l'alta com durant la relació de negoci; aplicar mesures de diligència deguda en funció del risc assignat als clients, amb especial atenció als classificats de risc alt, als quals s'aplicaran mesures reforçades en l'alta de clients per a la seva prèvia acceptació i la seva deguda actualització; gestionar les alertes de rastreig i les deteccions de llistes de persones designades i d'operacions de països sotmesos a sancions internacionals; fer anàlisis especials d'operativa sospitosa i la seva comunicació per indicis; elaborar plans de formació; aprovar nous productes, serveis, canals i àrees de negoci i elaborar una anàlisi de risc periòdica dels procediments de control intern en matèria de PBCFT i sancions internacionals, tot donant suport a l'òrgan de control intern (OCI) responsable del compliment legal en aquesta matèria.
- Impulsar una cultura de compliment i conducta adequada en cada una de les entitats que conformen el grup i adoptar mesures que permetin aconseguir la capacitat i l'experiència dels empleats per exercir adequadament les seves funcions.
- Col·laborar en el desenvolupament de programes de formació per tal d'assessorar i sensibilitzar els empleats sobre la importància del compliment dels procediments interns establerts.
- Informar, revisar o proposar mesures correctives i/o respostes a les incidències detectades en matèria de conducta o a les consultes sotmeses al Comitè d'Ètica Corporativa (CEC), que té com a missió promoure el comportament ètic del grup per assegurar el compliment dels principis d'actuació recollits en el Codi de Conducta del grup Banc Sabadell, el Reglament Intern de Conducta en l'àmbit del mercat de valors del grup Banc Sabadell, la Política general de conflictes d'interès del grup Banc Sabadell i la Política de prevenció de la responsabilitat penal del grup Banc Sabadell.

Nota 5 – Recursos propis mínims i gestió de capital

Marc regulador

El grup determina els recursos propis mínims exigibles d'acord amb el marc normatiu basat en la Directiva 2013/36/UE (coneguda generalment com CRD-IV) i el Reglament (UE) 575/2013 (CRR), que regula els recursos propis mínims que han de mantenir les entitats de crèdit. Aquest marc va entrar en vigor l'1 de gener de 2014 i ha estat implementat a Espanya a través de:

- (i) El Reial decret llei 14/2013, de mesures urgents per a l'adaptació al dret espanyol a la normativa de la Unió Europea en matèria de supervisió i solvència d'entitats financeres;
- (ii) la Llei 10/2014, d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats de crèdit;
- (iii) el Reial decret 84/2015, que desplega l'anterior Llei 10/2014, juntament amb altres disposicions de rang inferior;
- (iv) i les circulars 2/2014 i 2/2016 del Banc d'Espanya.

El 7 de juny de 2019 es va publicar, i el 27 de juny va entrar en vigor, el nou marc normatiu que modifica l'anterior i que anirà aplicant per fases successives des de llavors, tot i que el paquet majoritari serà aplicable el 28 de juny de 2021:

- Directiva (UE) 2019/878 del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de maig de 2019, per la qual es modifica la Directiva (UE) 2013/36 en allò relatiu als ens exempts, les societats financeres de cartera, les societats financeres mixtes de cartera, les remuneracions, les mesures i les facultats de supervisió i les mesures de conservació del capital (en endavant, CRD V).
- Reglament (UE) 2019/876 del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de maig de 2019, pel qual es modifica el Reglament (UE) 575/2013 en allò relatiu a la ràtio de palanquejament, la ràtio de finançament estable neta, els requisits de fons propis i passius admissibles, el risc de crèdit de contrapart, el risc de mercat, les exposicions a entitats de contrapartida central, les exposicions a organismes d'inversió col·lectiva, les grans exposicions i els requisits de presentació i divulgació d'informació, i el Reglament (UE) 648/2012 (en endavant, CRR II).

La crisi sanitària derivada de la COVID-19 ha donat lloc al fet que, a escala europea, les diferents entitats competents hagin rebaixat temporalment les exigències de liquiditat, de capital i operatives aplicables a les entitats per garantir que aquestes poden seguir exercint el seu paper d'aportar finançament a l'economia real.

La Comissió, el Banc Central Europeu i l'EBA han aportat claredat pel que fa a l'aplicació de la flexibilitat ja integrada en el Reglament (UE) 575/2013 mitjançant la publicació d'interpretacions i orientacions sobre l'aplicació del marc prudencial en el context de la COVID-19. Les publicacions més rellevants són:

- *Statement on actions to mitigate impact of COVID-19 on banks*. EBA. 12/03/2020.
- *ECB Banking Supervision provides temporary capital and operational relief in reaction to coronavirus*. SSM 12/3/2020.
- *Further flexibility on NPLs and IFRS 9*. SSM. 20/3/2020
- *Clarity to banks and consumers on the application of the prudential framework in light of COVID-19 measures*. EBA. 25/03/2020.
- *EBA Guidelines on public and private moratoria*. EBA. 02/04/2020.
- *EBA statement on additional supervisory measures in the COVID-19 pandemic*. EBA. 22/04/2020.

D'aquestes orientacions, en forma part la Comunicació interpretativa de la Comissió, de 28 d'abril de 2020, sobre l'aplicació dels marcs comptable i prudencial per facilitar els préstecs bancaris dins la UE i donar suport a les empreses i les llars davant la COVID-19. A partir d'aquesta, amb data 24 de juny de 2020 s'ha publicat el Reglament 2020/873, pel qual es modifiquen el Reglament (UE) 575/2013 i el Reglament (UE) 2019/876 pel que fa a determinades adaptacions efectuades en resposta a la pandèmia de la COVID-19.

El nou Reglament és aplicable immediatament i incorpora, entre d'altres, les mesures següents:

- Arran de les garanties concedides en el context de la pandèmia de COVID-19 pels governs nacionals o altres ens públics, s'atorga el mateix tractament favorable a les garanties concedides pels governs nacionals o altres ens públics que a les garanties concedides per agències oficials de crèdit a l'exportació.
- Ràtio de palanquejament: es permet excloure temporalment (fins al 27 de juny de 2021) determinades exposicions davant bancs centrals del càlcul de la mesura de l'exposició total d'una entitat. També s'avança el tractament més favorable introduït en el Reglament (UE) 2019/876 sobre el càlcul del valor d'exposició de la ràtio de palanquejament de les compres i vendes convencionals pendents de liquidació.
- En línia amb l'acord del Comitè de Supervisió Bancària de Basilea del 3 d'abril de 2020, es permet una major flexibilitat en l'aplicació de les disposicions transitòries per mitigar l'impacte de la NIIF 9. En concret, a fi de mitigar el possible impacte que un augment sobtat de les provisions per pèrdues creditícies esperades pugui tenir en la capacitat de les entitats de concedir préstecs a clients en el context COVID-19, es prorroguen les disposicions transitòries per dos anys i es permet a les entitats afegir al seu capital de nivell 1 ordinari qualsevol increment en les noves provisions per pèrdues creditícies esperades que reconeixin el 2020 i el 2021 per als seus actius financers sense deteriorament creditici.
- S'avança un any el tractament més favorable als préstecs concedits per entitats de crèdit a pensionistes o a empleats amb un contracte indefinit, el factor de suport a les pimes i el factor de suport a les infraestructures. Així mateix, s'anticipa en 12 mesos l'aplicació dels RTS de l'EBA (*Regulatory Technical Standards on the prudential treatment of software assets under Article 36 of Regulation (EU) No 575/2013 (Capital Requirements Regulation – CRR) amending Delegated Regulation (EU) 241/2014 supplementing Regulation (EU) No575/2013 of the European Parliament and of the council with regard to regulatory technical standards for own funds requirements for institutions*) sobre el tractament prudencial (no deducció de CET1) de determinats actius consistents en programes informàtics amb valor en resolució, ja previstos en el Reglament (UE) 2019/876. Per fer-ho s'ha publicat el Reglament delegat (UE) 2020/2176 de la Comissió de 12 de novembre de 2020, pel qual es modifica el Reglament Delegat (UE) núm. 241/2014 en allò relatiu a la deducció d'actius consistents en programes informàtics dels elements del capital de nivell 1 ordinari amb data d'entrada en vigor el 23 de desembre de 2020.
- El finançament públic mitjançant l'emissió de bons de l'estat denominats en la moneda d'un altre estat membre podria ser necessari per donar suport a mesures de lluita contra les conseqüències de la pandèmia de la COVID-19, per la qual cosa es tornen a introduir les disposicions transitòries per a les exposicions davant administracions centrals i bancs centrals, quan aquestes exposicions estiguin denominades en la moneda nacional d'un altre estat membre.
- Filtres prudencials. Així mateix, es permet excloure temporalment del CET1 l'increment dels ajustos de valor de la cartera a valor raonable des del 31 de desembre de 2019, d'exposicions a governs centrals, a governs regionals i locals recollides en l'article 115.2 (les comunitats autònomes hi estan incloses) i entitats del sector públic, recollides en l'article 116.4, reconegudes per l'autoritat competent.

A més, el juliol de 2020 la Comissió Europea va presentar una proposta per a la recuperació del mercat de capitals coneguda com *Capital Markets Recovery Package* (CMRP). El paquet proposa, entre d'altres, la modificació de la CRR i del Reglament 2017/2402 sobre titulitzacions.

D'acord amb el marc anterior, les entitats de crèdit hauran de complir en tot moment una ràtio total de capital del 8%. No obstant això, s'ha de tenir en compte que els reguladors poden exercir les seves potestats i requerir a les entitats el manteniment de nivells addicionals de capital.

En aquest sentit, amb data 4 de desembre de 2019 Banc Sabadell va rebre la decisió del Banc Central Europeu pel que fa als requeriments mínims prudencials que li eren aplicables per al 2020 resultants del procés de revisió i avaluació supervisora (SREP). El requeriment a nivell consolidat ha exigít a Banc Sabadell mantenir una ràtio mínima de *Common Equity Tier 1* (CET1 *phased-in*) del 9,50% i una ràtio de Capital Total *phased-in* mínima del 13%. Aquestes ràtios inclouen el mínim exigít per Pilar 1 (4,50%), el requeriment de Pilar 2R (2,25%), el matalàs de conservació de capital (2,50%) i el requeriment derivat de la seva consideració com "una altra entitat d'importància sistèmica" (0,25%). Després d'aquesta decisió, el requeriment de capital exigít es va mantenir sense canvis respecte al 2019.

Així mateix (també inclòs en els requeriments SREP, que són de 0,14% en el moment de la comunicació), el grup ha hagut de complir el requeriment derivat del càlcul del matalàs de capital anticíclic específic, que el 31 de desembre de 2020 és del 0% com a conseqüència de les mesures adoptades per fer front a la crisi de la COVID-19 que han portat diferents països a rebaixar les exigències de capital i, entre elles, a relaxar aquest matalàs. En concret, el dia 11 de març de 2020 el Financial Policy Committee (FPC) del Banc d'Anglaterra va anunciar que el matalàs anticíclic (situat en l'1%, i previst en el 2% per al desembre de 2020) es reduïa al 0% amb efecte immediat. L'FPC espera mantenir aquesta taxa del 0% durant almenys 12 mesos, per la qual cosa qualsevol futur increment del matalàs anticíclic no podrà ser aplicable abans del març de 2022.

Cal destacar que el BCE, arran de la crisi derivada de la COVID-19, ha permès als bancs operar temporalment per sota del nivell de capital definit pel *guidance* de Pilar 2 (P2G) i del matalàs de conservació de capital (2,5%) fins almenys el final de 2022.

També, a partir del 12 de març de 2020, s'ha permès que part del Pilar 2R es compleixi amb instruments d'AT1 (18,75%) i Tier2 (25%), de manera que a nivell consolidat el requeriment mínim de *Common Equity Tier 1* (CET1 *phased-in*) que Banc Sabadell ha hagut de mantenir amb el nou marc és del 8,52%.

Amb data 23 de novembre del 2020, Banc Sabadell ha rebut una *operational letter* del Banc Central Europeu respecte als requeriments mínims prudencials que seran aplicables per al 2021 i en què se li comunica que es mantindran els del 2020. El requeriment a nivell consolidat exigia a Banc Sabadell mantenir una ràtio mínima de *Common Equity Tier 1* (CET1 *phased-in*) del 9,50%, però, com s'ha esmentat prèviament, a partir del 12 de març del 2020 es permet que part del Pilar 2R es compleixi amb instruments d'AT1 i Tier2, i com a conseqüència d'això el requeriment de CET1 se situa en el 8,52%, per la qual cosa el requeriment per al 2021 és en realitat del 8,52%. El requeriment a complir per a la ràtio de capital total *phased-in* és d'un mínim de 13%. Aquestes ràtios inclouen el mínim exigít per Pilar 1 (4,50%), el requeriment de Pilar 2R (2,25%), el matalàs de conservació de capital (2,50%), el requeriment derivat de la seva consideració com "una altra entitat d'importància sistèmica" (0,25%) i el matalàs anticíclic (0%). Després d'aquesta decisió, el requeriment de capital exigít s'ha mantingut sense canvis respecte al 2020.

El grup el 31 de desembre de 2020 manté una ràtio de capital CET1 del 12,55%, (12,45% el 31 de desembre de 2019), per la qual cosa, respecte als requeriments de capital esmentats en els punts anteriors, compleix àmpliament.

En la taula següent es detallen els requeriments mínims prudencials aplicables a Banc Sabadell després del procés de revisió i avaluació supervisora (SREP) per als períodes 2018-2021:

	2021	2020	2019
Pilar 1 CET1	4,50%	4,50%	4,50%
Requeriments Pilar 2R	1,27%	2,25%	2,25%
Matalàs de conservació de capital	2,50%	2,50%	2,50%
Matalàs sistèmic	0,25%	0,25%	0,25%
Matalàs contracíclic	0,00%	0,00%	0,14%
Ràtio de Common Equity Tier 1 (CET 1)	8,52%	9,50%	9,64%
<small>Dates de comunicació del resultat del SREP.</small>	<small>23/11/2020</small>	<small>04/12/2019</small>	<small>08/02/2019</small>

De manera individual, la ràtio de *Common Equity Tier 1* (CET 1) a mantenir fruit del procés supervisor (SREP) durant l'any 2020 era del 9,25% (tal com s'ha esmentat prèviament a nivell consolidat, a partir del 12 de març es modifica i se situa en 8,27%), i la ràtio de capital total, del 12,75%, *phased-in*. Aquest requisit incloïa el mínim exigít per Pilar 1 (4,50%), el requeriment de Pilar 2R (2,25%, tot i que a partir del 12 de març de 2020 només l'1,27% s'ha de complir amb CET1), el matalàs de conservació de capital (2,50%) i el requeriment derivat del càlcul del matalàs de capital anticíclic específic, que, el desembre de 2019, és del 0%. La decisió rebuda per a 2021 pel que fa a requeriments de capital exigít es manté, igual que per al consolidat, constant respecte a 2019.

Banc Sabadell, el 31 de desembre de 2020, manté una ràtio de capital CET1 del 14,30% i una ràtio de capital total del 17,51%, *phased-in*, amb la qual cosa, respecte als requeriments de capital individuals, també supera àmpliament els requeriments del SREP.

El 15 de maig de 2014 es va publicar en el Diari Oficial de la Unió Europea la Directiva 2014/59/EU, per la qual s'estableix un marc per a la reestructuració i la resolució d'entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió, coneguda per les seves sigles en anglès com BRRD (*Bank Recovery and Resolution Directive*).

Mitjançant la publicació del Reial decret 1012/2015, de 6 de novembre de 2015, pel qual es desplega la Llei 11/2015, de 18 de juny de 2015, de recuperació i resolució d'entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió, es va transposar la BRRD a Espanya.

La BRRD sorgeix de la necessitat d'establir un marc que doti les autoritats d'una sèrie d'instruments creïbles per intervenir amb prou antelació i rapidesa en una entitat amb problemes de solidesa o inviable, amb els objectius de garantir la continuïtat de les funcions financeres i econòmiques essencials de l'entitat, evitar repercussions negatives importants sobre l'estabilitat financera i protegir adequadament els fons públics per minimitzar la dependència d'ajudes financeres públiques extraordinàries. Així mateix, els dipositants coberts gaudeixen d'un tractament especial.

El marc proposat per la BRRD parteix del principi que els procediments concursals tradicionals no són, en molts casos, la millor alternativa per poder arribar als objectius esmentats anteriorment. És per això que la BRRD introdueix el procediment de resolució en què les autoritats de resolució competents adquireixen poders administratius per gestionar una situació d'invibilitat en una determinada entitat.

En aquest sentit, el preàmbul de la Llei 11/2015 defineix un procés de resolució com un procés singular, de caràcter administratiu, pel qual es gestionaria la invibilitat d'aquelles entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió que no es pugui escometre mitjançant la seva liquidació concursal per raons d'interès públic i estabilitat financera. Per aconseguir els objectius esmentats més amunt, la BRRD preveu una sèrie d'instruments a disposició de l'autoritat de resolució competent, entre els quals s'inclou l'eina de recapitalització interna o *bail-in*. En aquest sentit, la BRRD introdueix a aquest efecte un requisit mínim de fons propis i passius admissibles (MREL) que les entitats hauran de complir en tot moment per tal d'assegurar l'existència d'una capacitat suficient d'absorció de pèrdues que assegurari la implementació efectiva de les eines de resolució i que, en l'actual context normatiu, s'expressaria com l'import dels fons propis i els passius admissibles expressat percentualment respecte al total de passius i fons propis de l'entitat.

De manera anàloga, l'FSB va definir el 2015 el requisit TLAC (*Total Loss Absorbing Capacity*), que persegueix el mateix objectiu d'assegurar que les entitats disposin de prou capacitat per absorbir les pèrdues i poder ser recapitalitzades internament en cas de resolució. Es destaca que aquest requisit aplica únicament a les entitats globalment sistèmiques (G-SIBs), per la qual cosa no és aplicable al grup Banc Sabadell.

El juny de 2019, després de més de dos anys i mig de negociacions, s'ha consensuat una reforma del marc resolució bancària amb l'aprovació de la nova directiva de resolució, BRRDII (Directiva 2019/879), que implementa a Europa l'estàndard internacional d'absorció de pèrdues TLAC (*Total Loss Absorption Capacity*). Els estats membres tenien de termini fins al 28 de desembre de 2020 per transposar la Directiva, però en el cas d'Espanya encara no s'ha transposat.

La responsabilitat de la determinació del requisit de MREL recau en la Junta Única de Resolució (SRB) d'acord amb el que s'exposa en el Reglament (EU) 806/2014, també revisat el 2019 i substituït pel Reglament (EU) 2019/877. D'aquesta manera, l'SRB, després de consultar les autoritats competents, incloent-hi l'ECB, establirà un requisit de MREL per a cada entitat tenint en consideració aspectes, entre d'altres, com la dimensió, el model de finançament, el perfil de risc i el potencial contagi al sistema financer.

L'SRB va publicar el maig de 2020 la MREL *Policy under the Banking Package*, que integra els canvis reguladors de la reforma del marc de resolució esmentada. Les noves decisions de l'SRB es basaran en les dades de balanç el desembre de 2019 (excepte per als matalassos de capital, que se'n tindrà en compte el nivell el juny de 2020) i establiran dos objectius MREL vinculants: l'objectiu final MREL, que serà vinculant l'1 de gener de 2024, i un objectiu intermedi, que s'haurà de complir l'1 de gener de 2022. Aquest últim correspon a un nivell intermedi, que permet una construcció lineal de la capacitat de MREL de les entitats. Per tant, el seu calibratge depèn de la capacitat MREL de l'entitat en el moment del calibratge i del seu objectiu final. A més, en el calibratge del nivell intermedi, l'SRB podrà fer un ajust per l'impacte de la crisi de la COVID-19 en els balanços bancaris, sempre que aquest hagi estat material.

Banc Sabadell ha rebut la comunicació, a través del Banc d'Espanya, de la decisió adoptada per la Junta Única de Resolució (JUR) sobre la determinació del requisit mínim de fons propis i passius elegibles (MREL en les seves sigles en anglès) i el requisit de subordinació en base consolidada que li són aplicables.

Els requisits que s'han de complir a partir de l'1 de gener de 2024 són els següents:

- El requisit mínim de MREL és el 21,75% de l'import de l'exposició total al risc (TREA, en les seves sigles en anglès) i el 6,22% de l'exposició a la ràtio de palanquejament (LRE, en les seves sigles en anglès).
- El requisit de subordinació és el 14,45% del TREA i el 6,22% de l'LRE.

En la decisió s'han establert els requisits intermedis següents que s'han de complir a partir de l'1 de gener de 2022:

- El requisit de MREL és el 21,05% del TREA i el 6,22% de l'LRE.
- El requisit de subordinació és el 14,45% del TREA i el 6,06% de l'LRE.

Els fons propis que l'entitat utilitzi per complir els requisits del matalàs combinat (CBR, en les seves sigles en anglès, i que comprèn el matalàs de conservació de capital, el matalàs sistèmic i el matalàs anticíclic) no seran elegibles per complir els requisits de MREL i de subordinació expressats en TREA.

Banc Sabadell ja compleix els requisits exigibles a partir de l'1 de gener de 2024, que coincideixen amb les expectatives de Banc Sabadell i estan en línia amb els seus plans de finançament. El 2020 l'entitat va emetre 1.300 milions d'euros d'emissions elegibles per al compliment MREL, 1.000 milions d'euros de sènior *preferred* i 300 milions d'euros corresponents a una emissió de Tier 2.

	Requisit MREL		Requisit de subordinació	
	% TREA	% LRE	% TREA	% LRE
Requisit 1 de gener de 2022	21,05%	6,22%	14,45%	6,06%
Requisit 1 de gener de 2024	21,75%	6,22%	14,45%	6,22%
MREL 30 setembre de 2020 (*)	22,46%	9,22%	15,48%	6,66%

(*) El % TREA no inclou el capital dedicat a cobrir el CBR (2,75% TREA).

Gestió de capital

La gestió dels recursos de capital és el resultat del procés continu de planificació de capital. Aquest procés considera l'evolució de l'entorn econòmic, regulador i sectorial. Recull el consum de capital esperat de les diferents activitats, en els diferents escenaris establerts, així com les condicions de mercat que poden determinar l'efectivitat de les diferents actuacions que es puguin plantejar. El procés s'emmarca dins dels objectius estratègics del banc i es proposa cercar una rendibilitat atractiva per a l'accionista, assegurant al mateix temps un nivell de recursos propis adequat als riscos inherents a l'activitat bancària.

Pel que fa a la gestió del capital, com a política general, el grup té com a objectiu l'adequació de la disponibilitat del capital al nivell global dels riscos en què s'ha incorregut.

El grup segueix les pautes definides per la CRD-IV i els reglaments derivats, així com les seves successives actualitzacions, per establir els requeriments de recursos propis inherents als riscos en què realment ha incorregut el grup, a partir de models interns de mesurament de riscos prèviament validats de manera independent. A aquest efecte, el grup compta amb l'autorització del supervisor per utilitzar la majoria dels models interns de què disposa per al càlcul dels requeriments de capital regulador.

El quadre següent resumeix la situació dels models de qualificació creditícia desenvolupats pel grup Banc Sabadell pel que fa a l'autorització per part del supervisor a l'efecte de la seva utilització en el càlcul dels requeriments de recursos propis.

Distribució de carteres amb autorització del supervisor per a la utilització o per a l'aplicació successiva de mètodes basats en qualificacions internes (IRB).					
Entitat	Cartera exposició reguladora	Cartera interna	Estimacions internes emprades	Mètode basat en qualificacions internes	Estat
BS	Empreses	Carteres sustentades en models de <i>rating</i> que qualifiquen des de banca corporativa fins a pimes, promotors i patrimonials	PD LGD CCF	<i>Advanced IRB</i>	Autoritzat en data 06/2008
BS	Detallistes	Hipoteques	PD LGD	<i>Advanced IRB</i>	Autoritzat en data 06/2008
BS	Detallistes	Consum	PD LGD	<i>Advanced IRB</i>	Autoritzat en data 06/2008
BS	Empreses	<i>Project Finance</i>	PD	<i>Supervisory Slotting Criteria</i>	Autoritzat en data 12/2009
BS	Detallistes	Comerços i autònoms	PD LGD CCF	<i>Advanced IRB</i>	Autoritzat en data 12/2010
BS	Detallistes	Targetes de crèdit	PD LGD CCF	<i>Advanced IRB</i>	Autoritzat en data 12/2011
BS	Detallistes	Crèdits	PD LGD CCF	<i>Advanced IRB</i>	Autoritzat en data 12/2011
BS	Institucions	Entitats financeres	PD	<i>Foundation IRB</i>	Autoritzat en data 12/2012
TSB	Detallistes	Hipoteques	PD LGD CCF	<i>Advanced IRB (PRA) Waiver SSM</i>	Autoritzat en data 06/2014 (PRA)
TSB	Detallistes	Préstecs consum	PD LGD CCF	<i>Advanced IRB (PRA) Waiver SSM</i>	Autoritzat en data 10/2014 (PRA)
TSB	Detallistes	Targetes de crèdit	PD LGD CCF	<i>Advanced IRB (PRA) Waiver SSM</i>	Autoritzat en data 06/2015 (PRA)
TSB	Detallistes	Comptes corrents	PD LGD CCF	<i>Advanced IRB (PRA) Waiver SSM</i>	Autoritzat en data 06/2015 (PRA)

Dades de models aprovats pel supervisor, el 31 de desembre de 2020.

La data d'autorització es refereix a la data en què el supervisor autoritza l'ús de models IRB per a cada cartera en concret.

El grup duu a terme regularment proves de contrast o *backtesting* dels models interns IRB, com a mínim amb una freqüència anual. Aquests exercicis són revisats de manera independent per la unitat de Validació Interna i reportats per al seu seguiment als òrgans de govern intern establerts, com ara el Comitè Tècnic de Riscos o la Comissió de Riscos (delegada del Consell). A més, en l'informe anual de Rellevància Prudencial es presenten els resultats de les proves de contrast que afecten els paràmetres de risc i les principals conclusions d'aquests resultats prenent en consideració els criteris que estableix l'EBA en les seves guies de *disclosure*.

Així mateix, partint de les mesures de risc que proporcionen les noves metodologies, el grup disposa d'un model de mesurament integral de riscos sota una unitat de mesura interna en termes de capital assignat.

Com a part del Marc Global de Riscos del grup (que es detalla en la nota 4), el grup ha definit una taxonomia de riscos que engloba els riscos rellevants als quals està exposat. Els riscos de primer nivell són el risc de crèdit, estratègic, financer i operacional. De cada un d'aquests riscos de primer nivell emanen riscos de segon nivell (o fins i tot de nivell inferior, segons la naturalesa del risc). Tots els riscos són avaluats internament en l'exercici del *self-assessment*, i es determina si tenen un risc alt, mitjà o baix. Una vegada avaluats, per als riscos rellevants amb risc significatiu el grup disposa d'un complex sistema de mesurament de capital amb models interns, i se n'obté un capital sota situacions d'estrès. S'assegura, per tant, una coherència entre l'inventari de riscos i les necessitats de capital per mètodes interns.

El grup porta a terme anualment un procés d'autoavaluació del capital. Aquest procés parteix, com s'ha esmentat en el paràgraf anterior, d'un ampli inventari de riscos prèviament identificats i de l'autoavaluació qualitativa de polítiques, procediments, sistemes d'assumpció, mesurament i control de cada un, així com de les tècniques de mitigació pertinents.

Posteriorment, s'estableix una avaluació quantitativa global del capital necessari sota paràmetres interns utilitzant els models emprats pel grup (per exemple, els sistemes de qualificació d'acreditats tipus *ratings* o *scorings* en risc de crèdit), així com altres estimacions internes adequades a cada tipus de risc. Seguidament, s'integren les avaluacions de cada un i es determina una xifra sota un indicador en termes de capital assignat. Així mateix, es tenen en compte els plans de negoci i financers del banc i exercicis d'*stress test*, a fi de verificar si l'evolució del negoci i els possibles escenaris extrems poden posar en perill el seu nivell de solvència en comparar-lo amb els recursos propis disponibles.

La valoració del risc en termes del capital necessari atribuït permet la seva relació amb la rendibilitat obtinguda des del nivell d'operació i client fins al nivell d'unitat de negoci. El grup té implantat un sistema analític de rendibilitat ajustada a risc (RaRoC) que proporciona aquesta valoració, la qual cosa possibilita dur a terme comparacions homogènies, així com la seva inclusió en el procés de fixació de preus de les operacions.

El nivell i la qualitat de capital són mètriques de primer nivell del *Risk Appetite Statement* del grup, i la seva gestió i el seu control es regeixen pel que estableix la Política d'apetència pel risc (*Risk Appetite Framework - RAF*) del grup.

Per a més informació sobre la gestió del capital, vegeu el document publicat anualment sobre Informació amb Rellevància Prudencial disponible en la web del banc (www.grupbancsabadell.com), en l'apartat d'"Informació a accionistes i inversors / Informació financera".

Recursos propis computables i ràtios de capital

El 31 de desembre de 2020, els recursos propis computables del grup pugen a 12.708 milions d'euros (12.750 milions d'euros el 31 de desembre de 2019), que suposen un excedent de 6.406 milions d'euros (6.256 milions d'euros el 31 de desembre de 2019), com es mostra a continuació:

En milers d'euros

	2020	2019	Variació (%) interanual
Capital	703.371	703.371	-
Reserves	12.277.741	12.364.431	(0,70)
Obligacions convertibles en accions	-	-	-
Interessos minoritaris	8.778	18.163	(51,67)
Deduccions	(3.101.980)	(2.981.119)	4,05
Recursos CET1	9.887.909	10.104.845	(2,15)
<i>CET1 (%)</i>	12,6	12,4	0,84
Accions preferents, obligacions convertibles i deduccions	1.153.414	1.153.033	-
Recursos AT1	1.153.414	1.153.033	-
<i>AT1 (%)</i>	1,5	1,4	3,08
Recursos de primera categoria	11.041.323	11.257.878	(1,92)
Tier 1 (%)	14,0	13,9	1,07
Recursos de segona categoria	1.666.928	1.492.357	11,70
Tier 2 (%)	2,1	1,8	15,10
Base de capital	12.708.251	12.750.235	(0,33)
Recursos mínims exigibles	6.302.302	6.494.460	(2,96)
Excedents de recursos	6.405.949	6.255.775	2,40
Ràtio de capital total (%)	16,1	15,7	2,71
Actius ponderats per risc (APR)	78.778.773	81.180.752	(2,96)

Els recursos propis de Common Equity Tier 1 (CET1) suposen el 77,81% dels recursos propis computables. Les deduccions estan compostes principalment per fons de comerç i intangibles.

El Tier 1 està compost, a més de pels recursos CET1, pels elements que integren majoritàriament els fons propis de nivell 1 addicional (9,08% dels recursos propis), que són els elements de capital constituïts per participacions.

Els recursos propis de segona categoria, que aporten un 13,21% a la ràtio de capital total, estan compostos bàsicament per deute subordinat.

En l'exercici 2020 s'ha considerat, a l'efecte de càlcul de recursos propis, l'Emissió d'Obligacions Subordinades I/2020 de 300 milions d'euros, que va començar a computar el febrer com a instruments de Tier 2, i els 293 milions d'euros de la plusvàlua reconeguda en el moment del tancament de l'operació, obtinguda per la transmissió del 100% del capital social de SabAM a Amundi, que computen a partir de juny com a CET1. En el segon semestre destaca l'entrada en vigor i l'aplicació dels RTS de l'EBA (*Regulatory Technical Standards on the prudential treatment of software assets under Article 36 of Regulation (EU) No 575/2013 (Capital Requirements Regulation – CRR) amending Delegated Regulation (EU) 241/2014 supplementing Regulation (EU) No575/2013 of the European Parliament and of the council with regard to regulatory technical standards for own funds requirements for institutions*), que implica la no deducció de CET1 de determinats actius consistents en programes informàtics amb valor en resolució. En no deduir-se de CET1 s'ha de tenir en compte l'efecte paral·lel, tot i que de diferent import, en el denominador de ràtio, ja que passen a computar-se en termes d'actius ponderats per risc amb una ponderació del 100%.

A més, s'hi ha d'afegir l'impacte d'aplicar des de juny el Reglament 2020/873 en el context COVID-19, que prorroga les disposicions transitòries per mitigar l'impacte de la NIIF 9 durant dos anys i permet a les entitats afegir al seu capital de nivell 1 ordinari qualsevol increment en les noves provisions per pèrdues creditícies esperades que reconeixin el 2020 i el 2021 per als seus actius financers sense deteriorament creditici.

En termes d'actius ponderats per risc, cal destacar l'impacte de la titulització sintètica originada durant el primer semestre (vegeu la nota 11). Altres impactes rellevants provenen de l'aplicació de la nova definició de *default* i de les mesures derivades de l'aplicació del Reglament 2020/873 esmentades prèviament, com ara el nou factor de suport a pimes i el factor de suport a les infraestructures (*project finance*) i l'aplicació de la nova definició de la categoria d'alt risc. L'efecte ja esmentat de l'entrada en vigor del Reglament Delegat (UE) 2020/2176 de la Comissió de 12 de novembre de 2020, pel qual es modifica el Reglament Delegat (UE) núm. 241/2014 pel que fa a la deducció d'actius consistents en programes informàtics dels elements del capital de nivell 1 ordinari, l'acabament de l'aplicació de l'Esquema de protecció d'actius (EPA), així com, entre d'altres, referent a models, l'impacte dels resultats del TRIM (*Targeted Review of Internal Models*) per al *Large Corporate portfolio* de Banc Sabadell, i l'aprovació dels models per a la cartera hipotecària i l'*add-on* supervisor de la cartera *unsecured* de la filial TSB. I, finalment, l'impacte en balanç de la nova operativa derivada de les diferents moratòries i finançament amb garanties públiques (vegeu la nota 1).

El grup en el seu pla estratègic de negoci preveu seguir gestionant el capital de manera que persisteixi la situació folgada de capital que ha anat mantenint, tal com constaten els resultats del procés de revisió i avaluació supervisora (SREP) comentats en el primer apartat d'aquesta nota.

En termes *phased-in* totes aquestes actuacions i esdeveniments tant en termes de capital disponible com d'actius ponderats per risc han permès que Banc Sabadell assoleixi un nivell de Common Equity Tier 1 (CET1) el 31 de desembre 2020 de 12,55% i una ràtio de capital total de 16,13%, molt per damunt dels estàndards exigits pel marc de regulació.

La taula següent mostra els moviments dels diferents components del capital regulador durant l'exercici 2020:

En milers d'euros	
Saldo CET1 el 31 de desembre de 2019	10.104.846
Benefici atribuït al grup net de dividends	(542.464)
Reserves	455.773
Interessos minoritaris	(9.385)
Ajustos de valoració	(207.229)
Deduccions i efectes transitoris	86.368
Saldo CET1 el 31 de desembre de 2020	9.887.909
En milers d'euros	
Saldo Tier 1 Addicional el 31 de desembre de 2019	1.153.033
Instruments computables	-
Interessos minoritaris	(268)
Deduccions i efectes transitoris	648
Saldo Tier 1 Addicional el 31 de desembre de 2020	1.153.414

En milers d'euros

Saldo Tier 2 el 31 de desembre de 2019	1.492.357
Instrumentos computables	174.063
Ajustos risc de crèdit	220.360
Interessos minoritaris	108
Deduccions i efectes transitoris	(219.961)
Saldo Tier 2 el 31 de desembre de 2020	1.666.928

A continuació es presenta una conciliació del patrimoni net comptable amb el capital regulador el 31 de desembre de 2020 i 2019:

En milers d'euros

	2020	2019
Fons propis	12.943.594	13.171.806
Un altre resultat global acumulat	(523.589)	(266.746)
Interessos minoritaris	71.634	69.346
Total patrimoni net comptable	12.491.638	12.974.406
Fons de comerç i intangibles	(2.208.258)	(2.594.020)
Altres ajustos	(395.472)	(275.541)
Ajustos reguladors a la comptabilitat	(2.603.730)	(2.869.561)
Capital ordinari del capital de nivell 1	9.887.909	10.104.845
Capital de nivell 1 addicional	1.153.414	1.153.033
Capital de nivell 2	1.666.928	1.492.357
Total capital regulador	12.708.251	12.750.235

El 31 de desembre de 2020 i 2019, no hi ha una diferència significativa entre el perímetre públic i el regulador.

Els actius ponderats per risc (APR o RWA) del període se situen en 78.779 milions d'euros el 31 de desembre de 2020, cosa que representa un increment d'un 2,96% respecte al període anterior.

En la taula següent es detallen els motius de la variació dels APR per risc de crèdit produïda durant l'exercici 2020:

En milers d'euros

	RWA	Requeriments de capital (*)
Saldo el 31 de desembre de 2019	69.871.601	5.589.728
Variació de negoci	(2.067.536)	(165.403)
Qualitat dels actius	(42.424)	(3.394)
Canvis en els models	1.659.991	132.799
Metodologia, paràmetres i polítiques	(95.244)	(7.620)
Adquisicions i alienacions	(725.778)	(58.062)
Tipus de canvi	(1.271.641)	(101.731)
Altres	-	-
Saldo el 31 de desembre de 2020	67.328.969	5.386.318

No inclou els requeriments per risc per ajust de valoració del crèdit (CVA), ni per contribució al fons de garantia d'impagaments d'una ECC.

(*) Calculats com el 8% dels RWA.

El 31 de desembre de 2020 i 2019, els actius ponderats per risc es distribueixen, per tipus de risc, tal com es mostra a continuació, i el risc de crèdit és el de més volum.

En percentatge

	2020	2019
Risc de crèdit (*)	88,45%	89,05%
Risc operacional	10,84%	10,09%
Risc de mercat	0,70%	0,87%
Total	100%	100%

(*) Inclou risc de contrapart i altres imports d'exposició al risc.

La distribució dels actius ponderats per risc per a la tipologia de risc de més volum (risc de crèdit), desglossats per àrea geogràfica i sector el 31 de desembre de 2020 i 2019, és la que es mostra en les taules següents:

En percentatge		
	2020	2019
Espanya	68,03%	76,76%
Regne Unit	14,75%	13,24%
Resta de la Unió Europea	5,04%	3,93%
Amèrica	10,94%	5,10%
Resta del món	1,24%	0,98%
Total	100%	100%

Inclou risc de contrapart.

En percentatge		
	2020	2019
Finances, comerços i altres serveis	38,97%	40,14%
Particulars	29,26%	26,56%
Transports, distribució i hostaleria	10,76%	11,08%
Producció i distribució energia	6,73%	6,41%
Activitat immobiliària	6,68%	7,67%
Indústries manufactureres	5,07%	5,47%
Construcció	1,63%	1,76%
Agricultura, ramaderia i pesca	0,58%	0,65%
Indústries extractives	0,32%	0,27%
Total	100%	100%

Inclou risc de contrapart. No inclou renda variable.

La distribució de l'exposició reguladora i dels actius ponderats per risc, per segment i per mètode de càlcul el 31 de desembre de 2020 i 2019, es desglossa en la taula següent:

En percentatge						
	2020					
	EAD	IRB	STDA	RWA	IRB	STDA
Sector públic	26,66%	-	100,00%	0,82%	-	100,00%
Entitats financeres	1,51%	27,38%	72,62%	1,42%	40,13%	59,87%
Empreses	12,80%	83,70%	16,30%	24,38%	85,42%	14,58%
Pime empreses	7,17%	75,26%	24,74%	9,22%	85,29%	14,71%
Pime detallistes	5,88%	71,03%	28,97%	5,35%	86,09%	13,91%
Comerços i autònoms	1,44%	72,61%	27,39%	1,39%	79,35%	20,65%
Préstecs hipotecaris	31,51%	79,52%	20,48%	19,19%	52,81%	47,19%
Préstecs	2,06%	61,71%	38,29%	5,70%	66,04%	33,96%
Resta detallistes	3,24%	79,65%	20,35%	3,38%	71,95%	28,05%
Altres	7,25%	-	100,00%	25,78%	-	100,00%
Renda variable	0,48%	92,22%	7,78%	3,37%	100,00%	-
Total	100%			100%		

Inclou risc de contrapart.

En percentatge

	2019					
	EAD	IRB	STDA	RWA	IRB	STDA
Sector públic	22,80%	-	100,00%	0,63%	-	100,00%
Entitats financeres	2,17%	27,05%	72,95%	1,86%	38,83%	61,17%
Empreses	12,53%	90,60%	9,40%	22,49%	89,46%	10,54%
Pime empreses	7,84%	81,26%	18,74%	11,87%	85,75%	14,25%
Pime detallistes	5,91%	90,08%	9,92%	6,17%	89,73%	10,27%
Comerços i autònoms	1,44%	80,83%	19,17%	1,45%	77,87%	22,13%
Préstecs hipotecaris	32,46%	76,81%	23,19%	17,55%	49,67%	50,33%
Préstecs	1,97%	59,51%	40,49%	4,99%	65,36%	34,64%
Resta detallistes	3,51%	78,42%	21,58%	3,29%	72,79%	27,21%
Altres	8,99%	-	100,00%	26,87%	-	100,00%
Renda variable	0,39%	100,00%	-	2,82%	100,00%	-
Total	100%			100%		

Inclou risc de contrapart.

La ràtio de palanquejament (*Leverage Ratio*) pretén reforçar els requeriments de capital amb una mesura complementària desvinculada del nivell de risc. Es defineix com el quocient entre els recursos propis computables de nivell 1 (Tier 1) i l'exposició calculada segons els criteris establerts per a aquesta ràtio en el Reglament Delegat (UE) 62/2015 amb les modificacions recollides en el Reglament 2020/873.

La CRR estableix els requeriments de càlcul i requisits d'informació en la part setena del document i el *disclosure* de la ràtio en l'article 451 de la part vuitena. No estableix un requeriment mínim, tot i que en l'article 92 de la recentment publicada CRR II ja s'estableix un requisit obligatori del 3%. Actualment es reporta al supervisor amb caràcter trimestral.

A continuació es presenta la ràtio de palanquejament el 31 de desembre de 2020 i 2019:

En milers d'euros

	2020	2019
Capital de nivell 1	11.041.323	11.257.878
Exposició	211.203.595	224.713.387
Ràtio de palanquejament	5,23%	5,01%

El 2018, després de l'entrada en vigor de la NIIF 9, el grup va optar per aplicar les disposicions transitòries establertes en el Reglament (UE) 2017/2395.

En la taula següent es pot observar quin ha estat l'impacte en les diferents ràtios de solvència de l'aplicació de les disposicions transitòries vigents el 2020, respecte a si s'haguessin aplicat les normes NIIF 9 en la seva totalitat (*fully-loaded*):

En milers d'euros

	2020
Capital disponible	
Capital de nivell 1 ordinari (CET1)	9.887.909
Capital de nivell 1 ordinari (CET1) si no s'haguessin aplicat les disposicions transitòries de la NIIF 9 o d'ECL anàlogues	9.471.764
Capital de nivell 1 (T1)	11.041.323
Capital de nivell 1 (T1) si no s'haguessin aplicat les disposicions transitòries de la NIIF 9 o d'ECL anàlogues	10.625.178
Capital total	12.708.251
Capital total si no s'haguessin aplicat les disposicions transitòries de la NIIF 9 o d'ECL anàlogues	12.526.154
Actius ponderats per risc	
Total actius ponderats per risc	78.778.773
Total actius ponderats per risc si no s'haguessin aplicat les disposicions transitòries de la NIIF 9 o d'ECL anàlogues	78.782.342
Ràtios de capital	
Capital de nivell 1 ordinari (CET1) (en percentatge de l'import de l'exposició al risc)	12,55%
Capital de nivell 1 ordinari (CET1) (en percentatge de l'import de l'exposició al risc) si no s'haguessin aplicat les disposicions transitòries de la NIIF 9 o d'ECL anàlogues	12,02%
Capital de nivell 1 (T1) (en percentatge de l'import de l'exposició al risc)	14,02%
Capital de nivell 1 (T1) (en percentatge de l'import de l'exposició al risc) si no s'haguessin aplicat les disposicions transitòries de la NIIF 9 o d'ECL anàlogues	13,49%
Capital total (en percentatge de l'import de l'exposició al risc)	16,13%
Capital total (en percentatge de l'import de l'exposició al risc) si no s'haguessin aplicat les disposicions transitòries de la NIIF 9 o d'ECL anàlogues	15,90%
Ràtio de palanquejament	
Mesura de l'exposició total corresponent a la ràtio de palanquejament	211.203.595
Ràtio de palanquejament	5,23%
Ràtio de palanquejament si no s'haguessin aplicat les disposicions transitòries de la NIIF 9 o d'ECL anàlogues	5,04%

El principal impacte derivat de l'aplicació de les disposicions transitòries ha estat la incorporació de 416 milions d'euros al CET1 que mitiga parcialment el decrement en el patrimoni net derivat de l'entrada en vigor de la NIIF 9, a causa de l'increment de les provisions comptables. Quant als actius ponderats al risc, l'impacte suposa una reducció de 3,6 milions d'euros.

Per a més informació sobre les ràtios de capital i la ràtio de palanquejament, la seva composició, el detall de paràmetres i la gestió d'aquests, vegeu el document publicat anualment sobre Informació amb Rellevància Prudencial disponible en la web del banc (www.grupbancsabadell.com), en l'apartat d'"Informació a accionistes i inversors / Informació financera".

Nota 6 – Valor raonable dels actius i passius

Actius i passius financers

S'entén per valor raonable d'un actiu o passiu financer en una data determinada l'import pel qual podria ser venut o transferit, respectivament, en aquesta data entre dues parts, independents i expertes en la matèria, que actuessin lliurement i prudentment, en condicions de mercat. La referència més objectiva i habitual del valor raonable d'un actiu o passiu financer és el preu que se'n pagaria en un mercat organitzat, transparent i profund (preu de cotització o preu de mercat).

Quan no hi ha preu de mercat per a un determinat actiu o passiu financer, per estimar el seu valor raonable es recorre a l'establert en transaccions recents d'instruments anàlegs i, si no n'hi ha, a models matemàtics de valoració suficientment contrastats per la comunitat financera internacional. En la utilització d'aquests models es tenen en consideració les peculiaritats específiques de l'actiu o passiu que s'ha de valorar i, molt especialment, els diferents tipus de riscos que l'actiu o passiu porta associats. No obstant això, les mateixes limitacions dels models de valoració desenvolupats i les possibles inexactituds en les hipòtesis i els paràmetres exigits per aquests models poden donar lloc al fet que el valor raonable estimat d'un actiu o passiu no coincideixi exactament amb el preu a què l'actiu o passiu podria ser lliurat o liquidat en la data de la seva valoració.

El valor raonable dels derivats financers amb valor de cotització en un mercat actiu és el seu preu de cotització diari.

Per als instruments en què no es puguin observar cotitzacions, s'efectua l'estimació del preu fent servir models interns desenvolupats pel banc, que utilitzen en la majoria dels casos dades basades en paràmetres observables de mercat com a *inputs* significatius i, en la resta de casos, utilitzen altres *inputs* que depenen d'assumpcions pròpies que recullen pràctiques comunament acceptades per la comunitat financera.

En relació amb els instruments financers, les valoracions a valor raonable reflectides en els estats financers es classifiquen utilitzant la següent jerarquia de valors raonables en els nivells següents:

- Nivell 1: els valors raonables s'obtenen de preus cotitzats (sense ajustar) en mercats actius per al mateix instrument.
- Nivell 2: els valors raonables s'obtenen de preus cotitzats en mercats actius per a instruments similars, preus de transaccions recents o fluxos esperats o altres tècniques de valoració en què tots els *inputs* significatius estan basats en dades de mercat observables directament o indirectament.
- Nivell 3: els valors raonables s'obtenen de tècniques de valoració en què algun *input* significatiu no està basat en dades de mercat observables.

A continuació, es presenten els principals mètodes de valoració, hipòtesi i *inputs* utilitzats en l'estimació del valor raonable dels instruments financers classificats en els nivells 2 i 3, segons el tipus d'instrument financer de què es tracti:

Instrument financer Nivell 2	Tècniques de valoració	Hipòtesis principals	Principals <i>inputs</i> utilitzats
Valors representatius de deute	Mètode del valor present	Càlcul del valor present dels instruments financers com a valor actual dels fluxos d'efectiu futurs (descomptats a tipus d'interès del mercat), tenint en compte: - Una estimació de les taxes de prepagament - El risc de crèdit dels emissors	- <i>Spreads</i> de crèdit de l'emissor. - Tipus d'interès de mercat observables
Instruments de patrimoni	Múltiples sectorials (P/VC)	A partir de la CNAE que s'ajusti millor a l'activitat principal de la companyia, s'aplica el múltiple P/VC obtingut en els comparables.	- CNAE - Cotitzacions en mercats organitzats
Derivats senzills (a)	Mètode del valor present	Càlculs de corbes implícites a través de dades de mercats cotitzats	- Corba de tipus d'interès observables. - Corba de punts <i>swaps</i> i <i>spot</i> per a divisa
Resta de derivats (a)	Per a derivats sobre accions, divises o matèries primeres: - <i>Model Black-Scholes</i> (Fórmules analítica/semianalítica)	<i>Model de Black-Scholes</i> : s'assumeix una difusió lognormal del subjacent amb la volatilitat depenent el termini	- Estructura <i>forward</i> del subjacent, donada per dades de mercat (dividends, punts <i>swaps</i> , etc.). - Superfícies de volatilitat d'opcions. - Per a derivats de divisa: Probabilitat de <i>default</i> per a càlcul CVA i DVA (b).
	Per a derivats sobre accions, divises o matèries primeres: - Simulacions de Monte Carlo - SABR	Model de Black-Scholes: s'assumeix una difusió lognormal del subjacent amb la volatilitat depenent el termini - SABR: model de volatilitat estocàstica	
	Per a derivats sobre tipus d'interès: - Model normal - Model <i>Shifted Libor Market Model</i>	Aquests models assumeixen que: - Els models normal i <i>shifted</i> permeten tipus negatius. - Els tipus <i>forward</i> en l'estructura de terminis de la corba de tipus d'interès estan perfectament correlacionats	- Estructura temporal de tipus d'interès. - Superfícies de volatilitat d'opcions sobre tipus <i>Libor (caps)</i> i sobre tipus <i>Swaps (swaptions)</i> . Probabilitat de <i>default</i> per a càlcul CVA i DVA (b)
	Per a derivats de crèdit: - Models d'intensitat	Aquests models assumeixen una estructura de probabilitats d'impagament donada per unes taxes d'intensitats de <i>default</i> per terminis.	- Cotitzacions dels <i>Credit Default Swaps (CDS)</i> . - Volatilitat històrica d' <i>spreads</i> de crèdit

Instruments financers Nivell 3	Tècniques de valoració	Hipòtesis principals	Principals <i>inputs</i> no observables
Valors representatius de deute	Mètode del valor present	Càlcul del valor present dels instruments financers com a valor actual dels fluxos d'efectiu futurs (descomptats a tipus d'interès del mercat), tenint en compte en cada cas: - Una estimació de les taxes de prepagament - El risc de crèdit dels emissors - Altres estimacions sobre variables que afecten els fluxos futurs: reclamacions, pèrdues, amortitzacions	- <i>Spreads</i> de crèdit estimats de l'emissor o d'un emissor semblant. - Taxes de reclamacions, pèrdues i/o amortitzacions
Instruments de patrimoni	Mètode de descompte de fluxos de caixa	Càlcul del valor present dels fluxos d'efectiu futurs descomptats a tipus d'interès del mercat ajustats per risc (mètode CAPM), tenint en compte: - Una estimació de les projeccions de fluxos de caixa de la companyia - El risc del sector de la companyia - <i>Inputs</i> macroeconòmics	Plans de negoci de l'entitat - Primes de risc del sector de la companyia - Ajust per risc sistemàtic (paràmetre beta)
Derivats (a)	Per a derivats de crèdit: - Models d'intensitat	Aquests models assumeixen una estructura de probabilitats d'impagament donada per unes taxes d'intensitats de <i>default</i> per terminis.	Per a derivats de crèdit: - <i>Spreads</i> de crèdit estimats de l'emissor o d'un emissor semblant. - Volatilitat històrica d' <i>spreads</i> de crèdit

(a) Atesa la reduïda posició neta de Banc Sabadell s'estima que el *funding value adjustment* (FVA) té un impacte no material en la valoració de derivats.

(b) Per al càlcul del CVA i DVA s'han utilitzat severitats fixes al 60%, que correspon a l'estàndard de mercat per a deute sènior. Les exposicions mitjanes futures, positiva i negativa, s'han estimat mitjançant models de mercat, Libor per a tipus i *black* per a divisa, utilitzant *inputs* de mercat. Les probabilitats de *default* de clients que no tenen deute cotitzat ni CDS s'han obtingut del model intern de *rating*, i per a Banc Sabadell s'ha assignat les que s'obtenen de la cotització de CDS.

Determinació del valor raonable dels instruments financers

A continuació, es presenta una comparació entre el valor pel qual consten registrats els actius i passius financers del grup en els balanços consolidats adjunts i el seu valor raonable corresponent:

En milers d'euros

	Nota	2020		2019		
		Saldo comptable	Valor raonable	Saldo comptable	Valor raonable	
Actius:						
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	7	35.184.902	35.184.902	15.169.202	15.169.202	
Actius financers mantinguts per negociar	8, 9, 10	2.678.836	2.678.836	2.440.866	2.440.866	
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	8	114.198	114.198	171.056	171.056	
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		-	-	-	-	
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	8, 9	6.676.801	6.676.801	7.802.025	7.802.025	
Actius financers a cost amortitzat	8, 11	174.488.258	181.743.524	181.422.646	188.332.900	
Derivats - comptabilitat de cobertures	12	549.550	549.550	468.516	468.516	
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès		458.849	458.849	249.552	249.552	
Total actius		220.151.394	227.406.660	207.723.863	214.634.117	

	Nota	2020		2019	
		Saldo comptable	Valor raonable	Saldo comptable	Valor raonable
Passius:					
Passius financers mantinguts per negociar	10	2.653.849	2.653.849	2.714.365	2.714.365
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		-	-	-	-
Passius financers a cost amortitzat	18, 19, 20, 21	217.390.766	218.442.668	205.636.018	204.760.043
Derivats - comptabilitat de cobertures	12	782.657	782.657	728.769	728.769
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès		371.642	371.642	234.537	234.537
Total passius		221.198.914	222.250.816	209.313.689	208.437.714

En relació amb els instruments financers el valor comptable dels quals difereix del seu valor raonable, aquest últim s'ha calculat de la manera següent:

- El valor raonable de l'epígraf "*Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista*" s'ha assimilat al seu valor comptable, pel fet que es tracta principalment de saldos a curt termini.

- El valor raonable dels epígrafs "*Actius financers a cost amortitzat*" i "*Passius financers a cost amortitzat*" ha estat estimat utilitzant el mètode del descompte de fluxos futurs de caixa previstos, fent servir tipus d'interès de mercat al tancament de cada exercici, excepte per als valors representatius de deute, que ha estat estimat utilitzant preus de mercat al tancament de l'exercici. La major part de les valoracions d'aquests instruments financers es consideren de nivell 2.

- En l'epígraf "*Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès*" dels balanços consolidats adjunts es registren els ajustos (positius o negatius) a valor raonable dels actius o passius financers inclosos en la cartera de cost amortitzat i que es corresponen exclusivament amb el risc cobert de tipus d'interès. El valor raonable es calcula amb models interns i variables observables de dades de mercat.

Les taules següents presenten els principals instruments financers registrats a valor raonable en els balanços consolidats adjunts, desglossats segons el mètode de valoració utilitzat en l'estimació del seu valor raonable:

	Nota	2020			Total
		Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	
Actius:					
Actius financers mantinguts per negociar		275.021	2.398.827	4.988	2.678.836
Derivats	10	-	2.364.595	-	2.364.595
Instruments de patrimoni	9	290	825	-	1.115
Valors representatius de deute	8	274.731	33.407	4.988	313.126
Préstecs i bestretes - Clientela		-	-	-	-
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats		22.048	36.025	56.125	114.198
Instruments de patrimoni		12.481	35	-	12.516
Valors representatius de deute	8	9.567	35.990	56.125	101.682
Préstecs i bestretes		-	-	-	-
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		-	-	-	-
Valors representatius de deute		-	-	-	-
Préstecs i bestretes - Entitats de crèdit		-	-	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		6.407.496	169.812	99.493	6.676.801
Instruments de patrimoni	9	5.914	80.715	83.354	169.983
Valors representatius de deute	8	6.401.582	89.097	16.139	6.506.818
Préstecs i bestretes		-	-	-	-
Derivats - comptabilitat de cobertures	12	-	549.550	-	549.550
Total actius		6.704.565	3.154.214	160.606	10.019.385

En milers d'euros

	Nota	2020			Total
		Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	
Passius:					
Passius financers mantinguts per negociar		215.930	2.437.919	-	2.653.849
Derivats	10	-	2.437.919	-	2.437.919
Posicions curtes de valors		215.930	-	-	215.930
Dipòsits en entitats de crèdit		-	-	-	-
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		-	-	-	-
Derivats - comptabilitat de cobertures	12	-	782.657	-	782.657
Total passius		215.930	3.220.576	-	3.436.506

En milers d'euros

	Nota	2019			Total
		Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	
Actius:					
Actius financers mantinguts per negociar		568.196	1.872.570	100	2.440.866
Derivats	10	-	1.840.245	-	1.840.245
Instruments de patrimoni	9	1.817	1.884	-	3.701
Valors representatius de deute	8	566.379	30.441	100	596.920
Préstecs i bestretes - Clientela		-	-	-	-
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats		51.007	2.663	117.386	171.056
Instruments de patrimoni	9	-	-	-	-
Valors representatius de deute		51.007	2.663	117.386	171.056
Préstecs i bestretes		-	-	-	-
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		-	-	-	-
Valors representatius de deute		-	-	-	-
Préstecs i bestretes - Entitats de crèdit		-	-	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		7.420.035	282.809	99.181	7.802.025
Instruments de patrimoni	9	22.365	106.389	83.320	212.074
Valors representatius de deute	8	7.397.670	176.420	15.861	7.589.951
Préstecs i bestretes		-	-	-	-
Derivats - comptabilitat de cobertures	12	-	468.516	-	468.516
Total actius		8.039.238	2.626.558	216.667	10.882.463

En milers d'euros

	Nota	2019			Total
		Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	
Passius:					
Passius financers mantinguts per negociar		871.812	1.842.553	-	2.714.365
Derivats	10	-	1.842.553	-	1.842.553
Posicions curtes de valors		871.812	-	-	871.812
Dipòsits en entitats de crèdit		-	-	-	-
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		-	-	-	-
Derivats - comptabilitat de cobertures	12	-	728.769	-	728.769
Total passius		871.812	2.571.322	-	3.443.134

Els derivats sense contracte de col·lateral (CSA) incorporen en el valor raonable l'ajust per risc de crèdit i debit (*Credit Valuation Adjustment* o CVA i *Debit Valuation Adjustment* o DVA), respectivament. El valor raonable d'aquests derivats representa un 4,97% sobre el total, i el seu ajust per risc de crèdit i debit representa un 3,79% del seu valor raonable.

El moviment dels saldos dels actius i passius financers registrats a valor raonable classificats en el nivell 3 que figuren en els balanços consolidats adjunts es mostra a continuació:

En milers d'euros

	Actiu	Passiu
Saldo el 31 de desembre de 2018	129.738	-
Ajustos de valoració registrats en resultats (*)	(38.415)	-
Ajustos de valoració no registrats en resultats	7.335	-
Compres, vendes i liquidacions	16.134	-
Entrades/(sortides) netes en nivell 3	102.886	-
Diferències de canvi i altres	(1.011)	-
Saldo el 31 de desembre de 2019	216.667	-
Ajustos de valoració registrats en resultats (*)	(8.512)	-
Ajustos de valoració no registrats en resultats	622	-
Compres, vendes i liquidacions	(47.788)	-
Entrades/(sortides) netes en nivell 3	3.610	-
Diferències de canvi i altres	(3.993)	-
Saldo el 31 de desembre de 2020	160.606	-

(*) Correspon a títols que es mantenen en el balanç.

Les entrades netes en nivell 3 es corresponen, principalment, amb instruments de deute classificats prèviament de nivell 1 i nivell 2 el valor raonable dels quals s'ha passat a calcular mitjançant tècniques de valoració en què els seus principals *inputs* significatius estan basats en dades no observables.

Els instruments financers que han estat traspassats entre els diferents nivells de valoració en els exercicis 2020 i 2019 presenten el detall següent:

En milers d'euros

	2020						
	De:	Nivell 1		Nivell 2		Nivell 3	
	A:	Nivell 2	Nivell 3	Nivell 1	Nivell 3	Nivell 1	Nivell 2
Actius:							
Actius financers mantinguts per negociar		6.197	4.988	-	-	-	-
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats		26.240	-	-	-	-	-
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		-	-	-	-	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		-	834	-	-	420	1.792
Derivats		-	-	-	-	-	-
Passius:							
Passius financers mantinguts per negociar		-	-	-	-	-	-
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		-	-	-	-	-	-
Derivats - comptabilitat de cobertures		-	-	-	-	-	-
Total		32.437	5.822	-	-	420	1.792

	2019						
	De:	Nivell 1		Nivell 2		Nivell 3	
	A:	Nivell 2	Nivell 3	Nivell 1	Nivell 3	Nivell 1	Nivell 2
Actius:							
Actius financers mantinguts per negociar		-	-	-	-	-	-
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats		-	22.399	-	62.229	-	505
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		-	-	-	-	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		5.209	4.147	-	15.453	-	837
Derivats		-	-	-	-	-	-
Passius:							
Passius financers mantinguts per negociar		-	-	-	-	-	-
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		-	-	-	-	-	-
Derivats - comptabilitat de cobertures		-	-	-	-	-	-
Total		5.209	26.546	-	77.682	-	1.342

El 31 de desembre de 2020, l'efecte resultant de canviar les principals assumpcions utilitzades en la valoració dels instruments financers del nivell 3 per altres hipòtesis raonablement possibles, prenent el valor més alt (hipòtesis més favorables) o més baix (hipòtesis menys favorables) del rang que s'estima probable, no és significatiu.

Els traspassos de nivell 1 a nivell 2 es deuen al fet que els mercats en què cotitzen aquests instruments han deixat de considerar-se mercat actiu, per la qual cosa la seva valoració s'ha passat a calcular mitjançant tècniques de valoració en què tots els *inputs* significatius estan basats en dades de mercat observables directament o indirectament.

Els traspassos de nivell 1 a nivell 3 es deuen al fet que els mercats en què cotitzen aquests instruments (principalment, bons de deute públic d'Andorra) han deixat de considerar-se mercat actiu, per la qual cosa el seu valor s'ha passat a calcular mitjançant tècniques de valoració en què un dels principals *inputs* significatius (taxa de descompte per liquiditat) està basat en dades no observables en mercat.

Finalment, els traspassos de nivell 3 a nivell 1 i nivell 2 es deuen al fet que aquests instruments (instruments de patrimoni) han passat a calcular-se mitjançant tècniques de valoració en què els *inputs* (preu de compra) estan basats en dades de mercat observables directament o indirectament.

Al tancament d'ambdós exercicis no hi ha derivats amb instruments de patrimoni com a subjacents i participacions de beneficis discrecionals en algunes societats per un import significatiu.

Préstecs i passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys

El 31 de desembre de 2020 i 2019 no hi havia préstecs ni passius financers registrats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys.

Instruments financers a cost

Al tancament dels exercicis 2020 i 2019 no hi ha instruments de patrimoni valorats pel seu cost d'adquisició que es puguin considerar significatius.

Actius no financers

Actius immobiliaris

El 31 de desembre de 2020 i 2019, els valors comptables nets dels actius immobiliaris no difereixen significativament dels valors raonables d'aquests actius (vegeu les notes 13, 15 i 17).

Els criteris de selecció de proveïdors de valoracions i d'actualització de taxacions es troben definits en l'apartat "Garanties" de la nota 1.3.4 d'aquests comptes anuals consolidats.

Les tècniques de valoració són utilitzades de manera generalitzada per totes les societats de taxació en funció de la tipologia de cada actiu immobiliari.

Per requeriment normatiu, les taxadores maximitzen en les tècniques de valoració emprades l'ús de dades observables de mercat i altres factors que els participants en el mercat considerarien en fixar el preu, i limiten en tot el que poden l'ús de consideracions subjectives i de dades no observables o contrastables.

Als mètodes de valoració principals aplicats els correspondrien els següents nivells de jerarquia de mesura:

Nivell 2

- **Mètode de comparació:** aplicable a tota classe d'immobles, sempre que hi hagi un mercat representatiu d'immobles comparables i es disposi de prou dades sobre transaccions que reflecteixin la situació actual del mercat.
- **Mètode d'actualització de rendes:** aplicable quan l'immoble valorat estigui produint o pugui produir rendes i hi hagi un mercat representatiu de comparables.
- **Model estadístic:** Aquest model corregeix el valor dels actius en funció de la data d'adquisició i la seva ubicació, i l'actualitza segons l'evolució de preus de la zona des del moment de la compra. Per fer-ho, incorpora informació estadística sobre el comportament de preus en totes les províncies facilitades per les empreses taxadores externes i dades demogràfiques de l'INE per aconseguir sensibilitat en l'àmbit de municipi. Al seu torn, el valor obtingut es penalitza en funció del grau de maduresa (producte acabat, promoció en curs, solars o sòls en gestió) i de l'ús (residencial, industrial, etc.) de l'actiu.

Nivell 3

- **Mètode de cost:** aplicable per a la determinació del valor d'edificis en projecte, en construcció o rehabilitació.
- **Mètode residual:** optant, en l'actual situació macroeconòmica, principalment pel procediment de càlcul dinàmic en les noves valoracions de sòls sol·licitades en detriment del procediment estàtic, que es reserva per a casos concrets en què els terminis d'execució previstos s'ajusten al que recull la normativa.

En funció del tipus d'actiu, els mètodes usats per a la valoració de la cartera del grup serien els següents:

- Edificis acabats: es valora per comparació, actualització de rendes o model estadístic (nivell 2).
- Edificis en construcció: es valora per mètode de cost com a suma del valor del sòl i de l'obra executada (nivell 3).
- Sòl: es valora pel mètode residual (nivell 3).

Determinació del valor raonable dels actius immobiliaris

Les taules següents presenten els principals actius immobiliaris desglossats segons el mètode de valoració utilitzat en l'estimació del seu valor raonable el 31 de desembre de 2020 i 2019:

	2020			
	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Total
Habitatge	-	904.750	-	904.750
Oficines, locals i resta d'immobles	-	1.101.166	-	1.101.166
Sòls i solars	-	-	32.316	32.316
Obres en curs	-	-	7.026	7.026
Total actius	-	2.005.916	39.342	2.045.258

En milers d'euros

	2019			Total
	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	
Habitatge	-	881.028	-	881.028
Oficines, locals i resta d'immobles	-	1.192.568	-	1.192.568
Sòls i solars	-	-	574.306	574.306
Obres en curs	-	-	216.728	216.728
Total actius	-	2.073.596	791.034	2.864.630

Les variables no observables significatives utilitzades en les valoracions classificades en el nivell 3 no han estat desenvolupades pel grup, sinó pels tercers experts independents que fan les taxacions. Atès l'ús generalitzat de les taxacions, que tenen tècniques de valoració clarament definides en la normativa sobre valoració d'immobles, les variables no observables emprades reflecteixen les hipòtesis que habitualment utilitzen totes les societats de taxació. En relació amb el pes de les variables no observables en les valoracions, aquestes suposen pràcticament la totalitat del valor d'aquestes taxacions.

Les variables no observables principals utilitzades en la valoració d'actius d'acord amb el mètode residual dinàmic són el valor de venda futur, l'estimació dels costos de construcció, els costos d'urbanització, el temps de desenvolupament urbanístic i la taxa d'actualització. Per la seva banda, les variables no observables principals utilitzades d'acord amb el mètode residual estàtic són els costos de construcció, els costos d'urbanització i el benefici del promotor.

El nombre de sòls en poder del grup està molt atomitzat, i n'hi ha una gran diversitat, tant des del punt de vista geogràfic com de la seva situació urbanística i possibilitats de desenvolupament. Per aquest motiu, no es pot facilitar informació quantitativa sobre les variables no observables que afecten el valor raonable d'aquest tipus d'actius.

El moviment dels saldos en els exercicis 2020 i 2019 dels actius immobiliaris classificats en el nivell 3 es mostra a continuació:

En milers d'euros

	Habitatges	Oficines, locals i resta d'immobles	Sòls, solars i obres en curs
Saldo el 31 de desembre de 2018	-	-	1.312.032
Compres	-	-	129.964
Vendes	-	-	(31.106)
Deteriorament registrat en resultats (*)	-	-	(18.359)
Entrades/(sortides) netes en nivell 3	-	-	(601.497)
Saldo el 31 de desembre de 2019	-	-	791.034
Compres	-	-	20.044
Vendes	-	-	(756.772)
Deteriorament registrat en resultats (*)	-	-	(14.737)
Entrades/(sortides) netes en nivell 3	-	-	(227)
Saldo el 31 de desembre de 2020	-	-	39.342

(*) Correspon a actius que es mantenen en el balanç el 31 de desembre de 2020 i 2019.

Durant l'exercici 2020 hi ha hagut traspassos d'actius immobiliaris entre els diferents nivells de valoració per la transformació d'actius que estaven en curs en producte acabat.

A continuació es presenta una comparació entre l'import pel qual figuren registrats els actius immobiliaris classificats en els epígrafs "Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda", "Inversions immobiliàries" i "Existències" i el seu valor de taxació, en tancar els exercicis 2020 i 2019:

En milers d'euros

	2020				2019			
	Import comptable (*)	Deteriorament	Import comptable net	Valor de taxació	Import comptable (*)	Deteriorament	Import comptable net	Valor de taxació
Inversions immobiliàries	390.757	(42.665)	348.092	379.225	570.029	(56.298)	513.731	601.035
Existències	313.094	(118.830)	194.264	291.990	1.724.085	(855.508)	868.577	1.100.376
Actius no corrents en venda	946.814	(282.756)	664.058	1.091.219	889.607	(203.797)	685.810	1.071.967
Total	1.650.665	(444.251)	1.206.414	1.762.434	3.183.721	(1.115.603)	2.068.118	2.773.378

(*) Cost menys amortització acumulada.

A continuació es detalla el valor raonable dels actius immobiliaris valorats per societats de taxació, dels epígrafs "Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda", "Inversions immobiliàries" i "Existències" en l'exercici 2020:

En milers d'euros

Taxadora	Actius no corrents en venda	Inversions immobiliàries	Existències
Afes Técnicas de Tasación, S.A.	-	3.081	-
Alia Tasaciones, S.A.	86.017	40.529	39.930
Arco Valoraciones, S.A.	60	-	-
Cushman & Wakefield	-	15.387	-
Eurovaloraciones, S.A.	86.285	7.851	13.375
Gestión de Valoraciones y Tasaciones, S.A.	53.089	23.557	21.680
Gloval Valuation, S.A.U.	30.088	57.397	27.471
Ibertasa, S.A.	2.374	906	-
Instituto de Valoraciones, S.A.	1.318	-	-
JLL Valoraciones, S.A.	1.104	-	69
Krata, S.A.	954	1.834	-
Peritand	1.916	9.222	-
Sociedad de Tasación, S.A.	213.942	106.670	45.181
Tabimed Gestión de Proyectos, S.L.	311	-	-
Tasalia Sociedad de Tasación, S.A.	343	-	-
Tasasur Sociedad de Tasaciones, S.A.	69	-	37
Tasiberica, S.A.	34	-	-
Tecnitasa Técnicos en Tasación, S.A	3.978	-	1.049
Thirsa	265	-	-
Tinsa Tasaciones Inmobiliarias, S.A.	58.140	14.002	19.960
Valoraciones Mediterráneo, S.A.	117.084	67.374	23.144
Resta	6.687	282	2.368
Total	664.058	348.092	194.264

El valor raonable de l'immobilitzat material d'ús propi no difereix significativament del seu valor net comptable.

Nota 7 - Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista

El desglossament d'aquest epígraf d'actiu en els balanços consolidats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros

	2020	2019
Per naturalesa:		
Efectiu	749.608	897.745
Saldos en efectiu en bancs centrals	33.842.492	13.587.274
Altres dipòsits a la vista	592.802	684.183
Total	35.184.902	15.169.202
Per moneda:		
En euros	28.671.822	8.524.283
En moneda estrangera	6.513.080	6.644.919
Total	35.184.902	15.169.202

El saldo en efectiu en bancs centrals inclou els saldos mantinguts per al compliment del coeficient de reserves mínimes obligatòries al banc central. Al llarg de l'exercici 2020 Banc Sabadell ha complert amb els mínims exigits per la normativa aplicable a aquest coeficient.

L'increment durant l'exercici 2020 de la partida 'Saldos en efectiu en bancs centrals' es deu, principalment, a la participació del banc en les subhastes de liquiditat TLTRO III (vegeu la nota 4).

Nota 8 – Valors representatius de deute

El desglossament del saldo dels valors representatius de deute en els balanços consolidats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros

	2020	2019
Per epígrafs:		
Actius financers mantinguts per negociar	313.126	596.920
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	101.682	171.056
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	6.506.818	7.589.951
Actius financers a cost amortitzat	18.091.189	19.218.721
Total	25.012.815	27.576.648
Per naturalesa:		
Bancs centrals	-	-
Administracions públiques	22.132.663	24.290.371
Entitats de crèdit	1.435.817	1.376.147
D'altres sectors	1.106.251	1.452.604
Actius classificats en l' <i>stage 3</i>	73	73
Correccions de valor per deteriorament d'actius	(297)	(234)
Altres ajustos de valoració (interessos, comissions i altres)	338.308	457.687
Total	25.012.815	27.576.648
Per moneda:		
En euros	20.790.858	23.576.442
En moneda estrangera	4.221.957	4.000.206
Total	25.012.815	27.576.648

El març de 2020 el grup ha venut instruments de deute emesos per Itàlia que tenien un import en llibres de 2.835 milions d'euros i estaven classificats en l'epígraf "*Actius financers a cost amortitzat*". Aquestes vendes es van fer amb el propòsit de gestionar l'increment del risc de crèdit dels instruments de deute emesos per Itàlia derivat de l'impacte de la COVID-19 en l'economia italiana. Com a conseqüència d'això, després de les vendes efectuades l'import en llibres dels instruments de deute emesos per Itàlia registrats a cost amortitzat puja a 2.792 milions d'euros el 31 de desembre de 2020. El grup ha considerat que aquestes vendes són consistents amb el model de negoci amb el qual es gestionen aquests actius (manteniment amb l'objectiu de percebre'n els fluxos contractuals).

Així mateix, en l'últim trimestre de l'exercici 2020 el grup ha venut instruments de deute emesos per Espanya i Portugal que tenien un import en llibres de 4.032 milions d'euros i estaven classificats en l'epígraf "*Actius financers a cost amortitzat*". Aquestes vendes s'han fet amb l'objectiu de preservar la solvència del grup en el marc d'un conjunt d'actuacions efectuades per millorar la rendibilitat futura i la qualitat del seu balanç (com l'alienació de determinades carteres d'actius financers deteriorades o l'acord de jubilacions, prejubilacions i baixes incentivades esmentat en la nota 33), en resposta a la crisi econòmica desencadenada per la COVID-19. El grup ha considerat que aquestes vendes són consistents amb el model de negoci amb el qual es gestionen aquests actius (manteniment amb l'objectiu de percebre'n els fluxos contractuals) en tractar-se de vendes efectuades per causa de circumstàncies excepcionals fora del control del grup, sense que s'hagin modificat els criteris amb els quals es gestionen els instruments de deute classificats en la cartera de cost amortitzat que no s'han alienat.

Els resultats obtinguts en aquestes alienacions s'han registrat en els epígrafs de "*Guanys o (-) pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats, nets – Actius financers a cost amortitzat*" del compte de pèrdues i guanys consolidat (vegeu la nota 30).

Així mateix, en l'exercici 2020 el grup, sobre la base de l'últim pla estratègic presentat per la Societat de Gestió d'Actius procedents de la Reestructuració Bancària (SAREB), ha reduït l'import en llibres del deute subordinat que manté en aquesta entitat per un import de 27.000 milers d'euros, que s'han registrat amb càrrec a l'epígraf "*Guanys o (-) pèrdues per actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats, nets – Altres guanys o pèrdues*" del compte de pèrdues i guanys consolidat, reduint-ne en un 100% l'import en llibres (vegeu la nota 30).

El desglossament dels valors representatius de deute classificats en funció del seu risc de crèdit i el moviment de les correccions de valor per deteriorament associades a aquests instruments s'inclouen, conjuntament amb els dels altres actius financers, en la nota 11.

En relació amb els instruments de deute inclosos en l'epígraf d'“*Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global*” s'adjunta la informació següent:

En milers d'euros	2020	2019
Cost amortitzat	6.513.033	7.597.159
Valor raonable (*)	6.506.818	7.589.951
Minusvàlues acumulades registrades en el patrimoni net	(87.420)	(81.823)
Plusvàlues acumulades registrades en el patrimoni net	82.997	76.695
Ajustos de valor per risc de crèdit	(1.792)	(2.080)

(*) Inclou els resultats nets per deteriorament en el compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis 2020 i 2019 per 288 i 3.748 milers d'euros, dels quals per dotació de l'exercici pugem a (1.475) i (1.093) milers d'euros, i per reversió del deteriorament a 1.763 i 4.841 milers d'euros en els exercicis 2020 i 2019, respectivament (vegeu la nota 34).

A continuació s'adjunta el desglossament de l'exposició mantinguda en títols de deute públic classificat com a “*Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global*”:

En milers d'euros	2020	2019
Cost amortitzat	5.718.479	6.292.827
Valor raonable	5.702.819	6.272.501
Minusvàlues acumulades registrades en el patrimoni net	(84.255)	(73.085)
Plusvàlues acumulades registrades en el patrimoni net	68.704	52.861
Ajustos de valor per risc de crèdit	(109)	(102)

En relació amb la cartera d'“*Actius financers a cost amortitzat*”, es presenta el detall següent:

En milers d'euros	2020	2019
Bancs centrals	-	-
Administracions públiques	16.750.347	18.112.781
Entitats de crèdit	815.989	565.924
D'altres sectors	525.039	540.219
Correccions de valor per deteriorament	(186)	(203)
Total	18.091.189	19.218.721

Nota 9 – Instruments de patrimoni

El desglossament del saldo dels instruments de patrimoni en els balanços consolidats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros		
	2020	2019
Per epígrafs:		
Actius financers mantinguts per negociar	1.115	3.701
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	12.516	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	169.983	212.074
Total	183.614	215.775
Per naturalesa:		
Sector resident	146.872	173.618
Entitats de crèdit	5.081	7.065
Altres	141.791	166.553
Sector no resident	16.569	16.325
Entitats de crèdit	-	-
Altres	16.569	16.325
Participacions en vehicles d'inversió	20.173	25.832
Total	183.614	215.775
Per moneda:		
En euros	181.786	214.428
En moneda estrangera	1.828	1.347
Total	183.614	215.775

Al tancament de l'exercici 2020 no hi ha inversions en instruments de patrimoni cotitzats per als quals no s'hagi considerat com a referència del seu valor raonable el preu de cotització.

El 31 de desembre de 2020 no hi ha inversions del grup en instruments de patrimoni net incloses en la cartera d'“*Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global*” que es considerin individualment significatives.

En relació amb els instruments de patrimoni inclosos en l'epígraf d'“*Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global*” s'adjunta la informació següent:

En milers d'euros		
	2020	2019
Cost d'adquisició	264.897	288.025
Valor raonable	169.983	212.074
Minusvàlues acumulades registrades en el patrimoni net la data de tancament	(154.041)	(146.067)
Plusvàlues acumulades registrades en el patrimoni net la data de tancament	59.127	70.116
Traspasos de guanys o pèrdues dins del patrimoni net durant l'exercici	4.846	-
Dividends reconeguts d'inversions mantingudes al final de l'exercici	994	4.480
Dividends reconeguts d'inversions donades de baixa en l'exercici	5	-

Nota 10 – Derivats mantinguts per negociar d'actiu i passiu

El desglossament per tipus de risc dels saldos d'aquest epígraf de l'actiu i del passiu dels balanços consolidats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros	2020		2019	
	Actiu	Passiu	Actiu	Passiu
Risc sobre valors	148.471	149.448	98.229	97.909
Risc sobre tipus d'interès	1.467.154	1.534.857	1.202.760	1.182.667
Risc sobre divisa	501.476	506.315	351.656	373.614
Altres tipus de risc	247.494	247.299	187.600	188.363
Total	2.364.595	2.437.919	1.840.245	1.842.553
Per moneda:				
En euros	1.919.173	1.895.436	1.595.590	1.593.692
En moneda estrangera	445.422	542.483	244.655	248.861
Total	2.364.595	2.437.919	1.840.245	1.842.553

A continuació es desglossen, per tipus d'instrument derivat, els valors raonables dels derivats mantinguts per negociar el 31 de desembre de 2020 i 2019:

En milers d'euros	2020	2019
Actiu		
<i>Swaps, CCIRS, call money swap</i>	1.685.131	1.360.018
Opcions sobre tipus de canvi	80.147	30.743
Opcions sobre tipus d'interès	29.015	28.660
Opcions sobre índexs i valors	148.436	97.584
<i>Forward</i> divisa	421.329	320.913
<i>Forward</i> de bons de renda fixa	537	1.715
<i>Forward</i> sobre accions	-	583
<i>Forward</i> de tipus d'interès	-	29
Total de derivats en l'actiu mantinguts per negociar	2.364.595	1.840.245
Passiu		
<i>Swaps, CCIRS, call money swap</i>	1.755.200	1.337.427
Opcions sobre tipus de canvi	78.468	30.773
Opcions sobre tipus d'interès	20.915	24.574
Opcions sobre índexs i valors	155.489	105.362
<i>Forward</i> divisa	427.847	342.842
<i>Forward</i> de bons de renda fixa	-	927
<i>Forward</i> sobre accions	-	583
<i>Forward</i> de tipus d'interès	-	65
Total de derivats en el passiu mantinguts per negociar	2.437.919	1.842.553

Nota 11 – Préstecs i bestretes

Bancs centrals i entitats de crèdit

El desglossament del saldo dels epígrafs “Préstecs i bestretes - Bancs centrals” i “Préstecs i bestretes - Entitats de crèdit” dels balanços consolidats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros	2020	2019
Per epígrafs:		
Actius financers mantinguts per negociar	-	-
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	-	-
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	-	-
Actius financers a cost amortitzat	7.213.593	14.388.424
Total	7.213.593	14.388.424
Per naturalesa:		
Dipòsits a termini	1.629.195	1.768.595
Adquisició temporal d'actius	5.424.127	11.805.180
Actius financers híbrids	-	-
Altres	159.126	811.986
Actius classificats en l' <i>stage 3</i>	5	304
Correcció de valor per deteriorament d'actius	(1.424)	(492)
Altres ajustos de valoració (interessos, comissions i altres)	2.564	2.851
Total	7.213.593	14.388.424
Per moneda:		
En euros	6.757.115	13.624.692
En moneda estrangera	456.478	763.732
Total	7.213.593	14.388.424

Clientela

El desglossament del saldo de l'epígraf "Préstecs i bestretes - Clientela" (administracions públiques i altres sectors) dels balanços consolidats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros

	2020	2019
Per epígrafs:		
Actius financers mantinguts per negociar	-	-
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	-	-
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	-	-
Actius financers a cost amortitzat	149.183.476	147.815.501
Total	149.183.476	147.815.501
Per naturalesa:		
Deutors a la vista i diversos	4.833.182	7.376.969
Crèdit comercial	4.991.095	6.443.041
Arrendaments financers	2.230.500	2.558.211
Deutors amb garantia real	87.270.583	87.049.502
Adquisició temporal d'actius	63.494	235.749
Altres deutors a termini	47.552.905	41.144.218
Actius classificats en l' <i>stage 3</i>	5.319.869	5.922.593
Correcció de valor per deteriorament d'actius	(3.081.312)	(2.933.267)
Altres ajustos de valoració (interessos, comissions i altres)	3.160	18.485
Total	149.183.476	147.815.501
Per sector:		
Administracions públiques	10.087.458	10.509.796
D'altres sectors	136.854.301	134.297.894
Actius classificats en l' <i>stage 3</i>	5.319.869	5.922.593
Correcció de valor per deteriorament d'actius	(3.081.312)	(2.933.267)
Altres ajustos de valoració (interessos, comissions i altres)	3.160	18.485
Total	149.183.476	147.815.501
Per moneda:		
En euros	100.937.177	99.364.554
En moneda estrangera	48.246.299	48.450.947
Total	149.183.476	147.815.501
Per àmbit geogràfic:		
Espanya	96.288.761	95.659.236
Regne Unit	39.786.928	39.702.191
Resta de la Unió Europea	5.339.314	4.464.943
Amèrica	8.747.660	9.082.619
Resta del món	2.102.125	1.839.779
Correccions de valor per deteriorament d'actius	(3.081.312)	(2.933.267)
Total	149.183.476	147.815.501

En l'epígraf de "Préstecs i bestretes" dels balanços consolidats s'inclouen certs actius compromesos en operacions de finançament, és a dir, aportats com a col·lateral o garantia respecte a certs passius. Vegeu-ne més informació en la nota 4, en l'apartat "Risc de crèdit".

El juny de 2020, el banc ha fet una operació de titulització sintètica d'una cartera de 1.600 milions de préstecs a pimes i empreses ("mid-corporates"), i ha rebut una garantia del Fons Europeu d'Inversions per un import de 96 milions d'euros, que cobreix el tram d'entre l'1,5% i el 7,5% de les pèrdues de la cartera titulitzada. Aquesta garantia té un cost del 5,4% anual, una vegada considerada una retrocessió de l'1,5%, que està subjecta a un compromís de concessió de préstecs a pimes i *midcaps* espanyoles per un import de 576 milions d'euros. En aquesta operació no s'ha produït la transferència substancial dels riscos i beneficis dels actius afectes, i per això no ha suposat la seva baixa del balanç. L'operació té un tractament preferencial a l'efecte de consum de capital d'acord amb l'article 270 de la Regulació (EU) 2017/2401 (vegeu la nota 5).

Arrendament financer

A continuació es presenta determinada informació de les operacions d'arrendament financer dutes a terme pel grup en què aquest actua com a arrendador:

En milers d'euros

	2020	2019
Arrendaments financers		
Inversió bruta total	2.407.292	2.789.636
Correccions de valor per deteriorament	(64.347)	(55.454)
Ingressos per interessos	61.899	72.471

El 31 de desembre de 2020 i 2019, la conciliació dels cobraments per arrendament no descomptats amb la inversió neta en els arrendaments és la següent:

En milers d'euros

	2020	2019
Cobraments per arrendament no descomptats	2.243.258	2.594.150
Valor residual no garantit	164.034	195.486
Inversió bruta en els arrendaments	2.407.292	2.789.636
Ingressos financers no meritats	175.576	214.854
Inversió neta en els arrendaments	2.231.716	2.574.782

A continuació es presenta un detall per terminis dels cobraments futurs mínims sense descomptar a rebre el grup durant el període d'obligat compliment (en considerar-se que no s'exerciran pròrrogues ni opcions de compra existents) fixat en els contractes d'arrendament financer:

En milers d'euros

	2020	2019
Fins a 1 any	569.446	732.175
Entre 1-2 anys	495.782	575.586
Entre 2-3 anys	326.196	383.798
Entre 3-4 anys	239.803	243.542
Entre 4-5 anys	170.120	172.350
Més de 5 anys	441.911	486.699
Total	2.243.258	2.594.150

Actius financers vençuts

El saldo de "Préstecs i bestretes - Clientela" vençut, pendent de cobrament no classificat en l'*stage* 3, el 31 de desembre de 2020, és de 77.350 milers d'euros (126.793 milers d'euros el 31 de desembre de 2019). D'aquest total, més del 80% del saldo el 31 de desembre de 2020 (78% del saldo el 31 de desembre de 2019) ha vençut en un termini no superior a un mes.

Actius financers classificats en funció del seu risc de crèdit

El detall dels imports comptables brut sense tenir en compte els ajustos per valoració dels actius financers classificats en funció del seu risc de crèdit el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros

Stage 1	31/12/2020	31/12/2019
Valors representatius de deute	24.670.232	27.119.124
Préstecs i bestretes	142.878.089	151.262.299
Clientela	135.666.359	136.888.126
Bancs centrals i entitats de crèdit	7.211.729	14.374.173
Total stage 1	167.548.321	178.381.423
Per sector:		
Administracions públiques	32.193.319	34.762.568
Bancs centrals i entitats de crèdit	8.647.547	15.750.320
Altres sectors privats	126.707.455	127.868.535
Total stage 1	167.548.321	178.381.423
Stage 2		
Valors representatius de deute	4.500	-
Préstecs i bestretes	11.276.120	7.931.152
Clientela	11.275.402	7.919.564
Bancs centrals i entitats de crèdit	718	11.588
Total stage 2	11.280.620	7.931.152
Per sector:		
Administracions públiques	26.803	37.598
Bancs centrals i entitats de crèdit	718	11.588
Altres sectors privats	11.253.099	7.881.966
Total stage 2	11.280.620	7.931.152
Stage 3		
Valors representatius de deute	73	73
Préstecs i bestretes	5.319.874	5.922.896
Clientela	5.319.869	5.922.593
Bancs centrals i entitats de crèdit	5	304
Total stage 3	5.319.947	5.922.969
Per sector:		
Administracions públiques	10.231	11.772
Bancs centrals i entitats de crèdit	5	304
Altres sectors privats	5.309.711	5.910.894
Total stage 3	5.319.947	5.922.969
Total stages	184.148.889	192.235.545

El moviment dels imports bruts sense tenir en compte els ajustos per valoració dels actius subjectes a deteriorament pel grup durant els exercicis acabats el 31 de desembre de 2020 i 2019 ha estat el següent:

En milers d'euros					
	<i>Stage 1</i>	<i>Stage 2</i>	<i>Stage 3</i>	<i>Del qual: Adquirits amb deteriorament creditici</i>	Total
Saldo el 31 de desembre de 2018	165.656.006	8.894.968	6.472.225	420.162	181.023.199
Traspasos entre <i>stages</i>	(1.802.973)	619.908	1.183.065	-	-
<i>Stage 1</i>	5.489.037	(5.420.825)	(68.212)	-	-
<i>Stage 2</i>	(6.965.516)	7.321.554	(356.038)	-	-
<i>Stage 3</i>	(326.494)	(1.280.821)	1.607.315	-	-
Augments	50.880.311	669.178	322.849	7.523	51.872.338
Disminucions	(36.880.578)	(2.288.401)	(1.452.585)	(171.815)	(40.621.564)
Traspasos a fallits	(152)	(932)	(609.784)	-	(610.868)
Ajustos per diferències de canvi	528.809	36.431	7.199	9.663	572.439
Saldo el 31 de desembre de 2019	178.381.423	7.931.152	5.922.969	265.533	192.235.544
Traspasos entre <i>stages</i>	(6.106.818)	4.558.050	1.548.769	-	-
<i>Stage 1</i>	5.612.870	(5.541.131)	(71.739)	-	-
<i>Stage 2</i>	(11.253.952)	11.578.522	(324.570)	-	-
<i>Stage 3</i>	(465.736)	(1.479.341)	1.945.077	-	-
Augments	50.140.360	841.787	458.809	7.023	51.440.955
Disminucions	(52.346.170)	(1.820.692)	(2.005.296)	(88.401)	(56.172.159)
Traspasos a fallits	-	-	(568.816)	-	(568.816)
Ajustos per diferències de canvi	(2.520.473)	(229.675)	(36.488)	(9.950)	(2.786.637)
Saldo el 31 de desembre de 2020	167.548.321	11.280.620	5.319.947	174.204	184.148.889

El desglossament dels actius classificats com a *stage 3* per tipologia de garantia el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros		
	31/12/2020	31/12/2019
Amb garantia hipotecària (*)	2.363.867	3.191.551
<i>Del qual: Actius financers classificats en l'stage 3 amb garanties que cobreixen la totalitat del risc</i>	1.897.377	2.373.708
Altres garanties reals (**)	274.821	354.338
<i>Del qual: Actius financers classificats en l'stage 3 amb garanties que cobreixen la totalitat del risc</i>	178.650	184.704
Resta	2.681.259	2.377.080
Total	5.319.947	5.922.969

(*) Actius amb garantia hipotecària amb risc viu inferior al 100% del valor de taxació.

(**) Inclou la resta d'actius amb garantia real.

El desglossament per àmbit geogràfic del saldo d'actius classificats com a *stage 3* el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros		
	31/12/2020	31/12/2019
Espanya	4.531.715	5.192.312
Regne Unit	564.290	503.588
Resta de la Unió Europea	44.099	40.710
Amèrica	89.587	146.024
Resta del món	90.256	40.335
Total	5.319.947	5.922.969

L'import dels ingressos financers acumulats i no reconeguts en el compte de pèrdues i guanys consolidat dels actius financers deteriorats puja, el 31 de desembre de 2020, a 447.413 milers d'euros, i el 31 de desembre de 2019, a 333.191 milers d'euros.

El moviment dels actius financers deteriorats donats de baixa de l'actiu per haver-se considerat remota la seva recuperació durant els exercicis 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros	
Saldo el 31 de desembre de 2018	5.432.836
Altes	669.726
Utilització del saldo del deteriorament del valor acumulat	578.035
Sanejament directe en el compte de pèrdues i guanys	36.367
Interessos contractualment exigibles	50.724
Altres conceptes	4.600
Baixes	(1.084.717)
Cobrament en efectiu de principal a les contraparts	(80.613)
Cobrament en efectiu d'interessos a les contraparts	(1.041)
Condonació	(29.324)
Prescripció	-
Refinançament o reestructuració del deute	(41)
Venda	(894.762)
Altres conceptes	(78.936)
Diferències de canvi	25.924
Saldo el 31 de desembre de 2019	5.043.769
Altes	676.779
Utilització del saldo del deteriorament del valor acumulat	531.055
Sanejament directe en el compte de pèrdues i guanys	68.935
Interessos contractualment exigibles	62.944
Altres conceptes	13.845
Baixes	(507.193)
Cobrament en efectiu de principal a les contraparts	(44.508)
Cobrament en efectiu d'interessos a les contraparts	(1.274)
Condonació	(19.328)
Prescripció	(129.542)
Refinançament o reestructuració del deute	-
Venda	(256.102)
Adjudicació d'actius tangibles	(7.118)
Altres conceptes	(49.321)
Diferències de canvi	(22.223)
Saldo el 31 de desembre de 2020	5.191.132

Correccions de valor

L'import de les correccions de valor per deteriorament d'actius financers en els diferents epígrafs de l'actiu del balanç consolidat classificats en funció del seu risc de crèdit el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros		
Stage 1	2020	2019
Valors representatius de deute	296	234
Préstecs i bestretes	447.796	399.628
Bancs centrals i entitats de crèdit	1.032	191
Clientela	446.763	399.437
Total stage 1	448.092	399.862
Stage 2		
Valors representatius de deute	-	-
Préstecs i bestretes	465.067	268.743
Bancs centrals i entitats de crèdit	-	-
Clientela	465.067	268.743
Total stage 2	465.067	268.743
Stage 3		
Valors representatius de deute	-	-
Préstecs i bestretes	2.169.874	2.265.388
Bancs centrals i entitats de crèdit	392	300
Clientela	2.169.482	2.265.087
Total stage 3	2.169.874	2.265.388
Total stages	3.083.032	2.933.992

El moviment de les correccions de valor per deteriorament constituïdes pel grup per a la cobertura del risc de crèdit durant els exercicis 2020 i 2019 és el següent:

	Determinada individualment		Determinada col·lectivament			Total
	Stage 2	Stage 3	Stage 1	Stage 2	Stage 3	
Saldo el 31 de desembre de 2018	26.884	736.036	373.091	297.861	2.001.295	3.435.167
Moviments amb reflex en resultats d'insolvències (*)	(5.113)	110.129	(22.871)	119.756	347.568	549.469
Augments per originació	-	-	244.151	-	-	244.151
Canvis per variació del risc de crèdit	(4.738)	101.761	(158.349)	89.180	420.152	448.006
Altres moviments	(375)	8.368	(108.673)	30.576	(72.583)	(142.687)
Moviments sense reflex en resultats d'insolvències	(5.630)	(355.166)	45.709	(167.430)	(577.101)	(1.059.618)
Traspassos entre <i>stages</i>	(5.629)	104.483	46.026	(128.792)	(16.087)	-
Stage 1	(1.832)	(5.359)	137.436	(109.553)	(20.691)	-
Stage 2	2.763	(570)	(65.503)	95.188	(31.878)	-
Stage 3	(6.560)	110.412	(25.907)	(114.427)	36.482	-
Utilització de provisions constituïdes	(1)	(456.919)	(225)	(38.306)	(451.725)	(947.176)
Altres moviments (**)	-	(2.729)	(92)	(332)	(109.288)	(112.442)
Ajustos per diferències de canvi	8	527	3.933	2.406	2.100	8.974
Saldo el 31 de desembre de 2019	16.149	491.526	399.862	252.593	1.773.862	2.933.992
Moviments amb reflex en resultats d'insolvències (*)	2.418	219.856	70.290	309.375	979.230	1.581.169
Augments per originació	-	-	266.479	-	-	266.479
Canvis per variació del risc de crèdit	2.350	234.695	(79.918)	225.626	985.257	1.368.010
Altres moviments	68	(14.839)	(116.271)	83.749	(6.027)	(53.320)
Moviments sense reflex en resultats d'insolvències	(7.014)	(112.934)	(12.357)	(103.510)	(1.170.095)	(1.405.910)
Traspassos entre <i>stages</i>	(6.066)	94.538	(6.301)	(81.020)	(1.151)	-
Stage 1	741	(1.785)	189.108	(163.198)	(24.866)	-
Stage 2	(486)	(608)	(177.906)	208.896	(29.896)	-
Stage 3	(6.321)	96.931	(17.503)	(126.718)	53.611	-
Utilització de provisions constituïdes	(948)	(198.503)	(6.020)	(22.222)	(1.105.905)	(1.333.598)
Altres moviments (**)	-	(8.969)	(36)	(268)	(63.039)	(72.312)
Ajustos per diferències de canvi	(14)	(8.164)	(9.704)	(4.931)	(3.406)	(26.219)
Saldo el 31 de desembre de 2020	11.540	590.283	448.092	453.527	1.579.591	3.083.032

(*) Aquesta xifra, l'amortització amb càrrec a resultats d'actiu financers deteriorats donats de baixa de l'actiu i la recuperació de fallits s'han registrat amb contrapartida en l'epígraf de "Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o (-) guanys nets per modificació" (vegeu la nota 34).

(**) Correspon al traspàs de correccions de valor constituïdes per a la cobertura del risc de crèdit a actius no corrents en venda (vegeu la nota 13) i a inversions immobiliàries (vegeu la nota 15).

El desglossament per àmbit geogràfic del saldo de correccions de valor per deteriorament d'actius el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

	2020	2019
Espanya	2.565.302	2.557.901
Regne Unit	301.257	235.516
Resta de la Unió Europea	44.408	34.042
Amèrica	100.665	72.288
Resta del món	71.400	34.245
Total	3.083.032	2.933.992

A continuació es presenta una anàlisi de sensibilitat de la pèrdua esperada del grup i del seu impacte per *stage* davant desviacions, *ceteris paribus*, de l'escenari macroeconòmic real, respecte a l'escenari macroeconòmic base més probable previst en el pla de negoci del grup. A continuació, es desglossa el resultat d'aquesta anàlisi:

	Canvi en la variable (*)	Impacte en pèrdua esperada Stage 1	Impacte en pèrdua esperada Stage 2	Impacte en pèrdua esperada Stage 3	Impacte en pèrdua esperada Total
Desviació del creixement del PIB	- 100 pb	6,4%	10,9%	4,3%	5,5%
	+ 100 pb	-4,9%	-6,0%	-3,8%	-4,2%
Desviació de la taxa d'atur	+ 350 pb	7,8%	24,6%	6,1%	8,8%
	- 350 pb	-7,2%	-16,5%	-5,1%	-6,9%
Desviació del creixement del preu de l'habitatge	- 300 pb	7,3%	16,8%	4,0%	6,2%
	+ 300 pb	-5,9%	-11,8%	-3,4%	-4,9%

(*) Els canvis sobre les variables macroeconòmiques mostren impactes en valor absolut sobre l'escenari macroeconòmic d'Espanya. Per a la resta de geografies, s'han considerat canvis de variable proporcionals als efectuats a Espanya sobre l'escenari macroeconòmic de cada geografia.

Nota 12 – Derivats - comptabilitat de cobertures d'actiu i passiu

Gestió de cobertures

A continuació, es descriuen les principals cobertures contractades pel grup:

Cobertura del risc de tipus d'interès

A partir del posicionament del balanç i de la situació i les perspectives de mercat, es proposen i s'acorden estratègies de mitigació del risc de tipus d'interès que adequin aquest posicionament al desitjat pel grup. Amb aquest objectiu, el grup Banc Sabadell estableix estratègies de cobertura de risc de tipus d'interès de les posicions que no formen part de la cartera de negociació, i per fer-ho s'utilitzen instruments derivats ja siguin de valor raonable o de fluxos d'efectiu i es distingeixen en funció de les partides cobertes:

- Macrocobertures: cobertures destinades a mitigar el risc de masses del balanç.
- Microcobertures: cobertures destinades a mitigar el risc d'un actiu o passiu en particular.

Quan es designa una operació com de cobertura, es fa des del moment inicial de l'operació o dels instruments inclosos en aquesta cobertura, i s'elabora un document que dona cabuda a l'estratègia de cobertura en què es defineix en termes de gestió i comptabilitat i se n'estableix la governança. En aquest document s'identifica clarament la partida o les partides cobertes i l'instrument o els instruments de cobertura, el risc que es pretén cobrir i els criteris o les metodologies seguits pel grup per a l'avaluació de l'efectivitat.

El grup opera amb les següents tipologies de cobertures destinades a mitigar el risc estructural de tipus d'interès:

- Valor raonable: cobertures de l'exposició als canvis en el valor raonable d'actius o passius reconeguts en el balanç, o bé d'una porció identificada d'aquests actius, passius, que sigui atribuïble al risc de tipus d'interès. Es fan servir per mantenir estable el valor econòmic.

Les principals tipologies de partides del balanç cobertes són:

- Préstecs a tipus fix recollits en la cartera d'inversió creditícia.
- Valors representatius de deute de la cartera d'“Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global” i de la cartera “Actius financers a cost amortitzat”.
- Passius a tipus fix entre els quals s'inclouen dipòsits a termini fix i operacions de finançament de l'entitat en mercat de capitals.

Banc Sabadell opera generalment amb macrocobertures de balanç, tant d'actiu com de passiu, mentre que TSB ho fa amb macrocobertures, si es tracta de préstecs a tipus fix o dipòsits, i amb microcobertures per a valors representatius de deute o operacions de finançament de l'entitat en mercat de capitals, per a les quals es contracten derivats que, típicament, tenen un nominal idèntic al de la partida coberta i les mateixes característiques financeres.

En cas que la cobertura sigui d'actiu, el grup entra en un *swap* pagament fix/rebut variable, mentre que si és de passiu entra en un *swap* pagament variable/rebut fix. La contractació d'aquests derivats pot ser al comptat o bé a termini. El risc cobert és el risc de tipus d'interès derivat de l'impacte d'una variació potencial del tipus d'interès lliure de risc que provoqui variacions de valor de les masses del balanç cobertes. S'exclou, per tant, de la cobertura qualsevol altre risc present en les partides cobertes diferent del risc de tipus d'interès lliure de risc.

Per avaluar l'efectivitat des de l'inici de la cobertura es fa un test retrospectiu en què es compara la variació mensual acumulada de valor raonable de la partida coberta amb la variació mensual acumulada de valor raonable del derivat de cobertura. A més a més, s'avalua l'efectivitat de manera prospectiva comprovant que els canvis futurs en el valor raonable de les masses del balanç cobertes es compensen amb els canvis futurs en el valor raonable del derivat.

- Fluxos d'efectiu: cobertura de l'exposició a la variació dels fluxos d'efectiu que s'atribueix a un risc particular associat amb un actiu o passiu prèviament reconegut, o a una transacció prevista altament probable, i que pugui afectar el resultat de l'exercici. Es fan servir per reduir la volatilitat del marge d'interessos.

Les principals tipologies de partides del balanç cobertes són:

- o Préstecs hipotecaris a tipus variable referenciats a l'EURIBOR hipotecari.
- o Passius a tipus variable referenciats a l'EURIBOR 3 mesos.

Banc Sabadell opera generalment amb macrocobertures de balanç, tant d'actiu com de passiu, mentre que TSB ho fa també amb macrocobertures d'emissions pròpies a tipus variable per a les quals es contracten derivats que, típicament, tenen un nominal idèntic al de la partida coberta i les mateixes característiques financeres.

En cas que la cobertura sigui d'actiu, el grup entra en un *swap* pagament variable/rebut fix, mentre que si és de passiu entra en un *swap* pagament fix/rebut variable. La contractació d'aquests derivats pot ser al comptat o bé a termini. El risc cobert és el risc de tipus d'interès derivat d'una potencial variació del tipus d'interès de referència sobre els interessos meritats a futur de les masses del balanç cobertes. S'exclouen expressament de la cobertura el marge o prima de risc de crèdit que, sumats a l'índex de referència, configuren el tipus d'interès contractual aplicable a les masses del balanç cobertes.

Per avaluar l'efectivitat des de l'inici de la cobertura es fa un test retrospectiu en què es compara la variació acumulada de valor raonable de la partida coberta amb la variació acumulada de valor raonable del derivat de cobertura. Així mateix, s'avalua l'efectivitat de manera prospectiva comprovant que les masses cobertes, els fluxos d'efectiu esperats, segueixen sent altament probables.

Possibles causes d'inefectivitat parcial o total poden sorgir de variacions en la suficiència de la cartera de les masses del balanç cobertes o bé de les diferències en les característiques contractuals d'aquestes en relació amb els derivats de cobertura.

El grup, amb periodicitat mensual, calcula les mètriques de risc de tipus d'interès i estableix estratègies de cobertura d'acord amb el marc d'apetència pel risc fixat. Per tant, es duu a terme una gestió, establint cobertures o bé discontinuant-les, en funció de l'evolució de les masses del balanç anteriorment descrites dins el marc de gestió i control definit pel grup a través dels documents de polítiques i procediments.

Cobertures d'inversió neta en negocis a l'estranger

Les posicions de les filials i les sucursals a l'estranger comporten implícitament exposició al risc de tipus de canvi, que es gestiona fent cobertures mitjançant l'ús de contractes a termini.

Els venciments d'aquests instruments es renoven periòdicament a partir de criteris de prudència i expectativa.

Informació de les cobertures de l'exercici 2020

El desglossament del valor nominal i el valor raonable dels instruments de cobertura el 31 de desembre de 2020 i 2019, tenint en compte la categoria de risc i el tipus de cobertura, és el següent:

En milers d'euros

	2020			2019		
	Nominal	Actiu	Passiu	Nominal	Actiu	Passiu
Microcobertures:						
Cobertures del valor raonable	5.231.704	46.337	45.992	7.245.991	55.400	67.932
Risc de tipus de canvi	1.002	82	-	1.976	113	-
<i>D'operacions de passiu (A)</i>	-	-	-	-	-	-
<i>D'inversions permanents</i>	-	-	-	-	-	-
<i>De partides no monetàries (B)</i>	1.002	82	-	1.976	113	-
Risc de tipus d'interès	3.439.560	38.759	42.817	5.185.382	48.275	57.533
<i>D'operacions de passiu (A)</i>	444.105	4.824	623	468.381	9.882	1.010
<i>D'operacions d'actiu (C)</i>	2.995.455	33.935	42.194	4.717.001	38.393	56.523
Risc d'accions	1.791.142	7.496	3.175	2.058.633	7.012	10.399
<i>D'operacions de passiu (A)</i>	1.791.142	7.496	3.175	2.058.633	7.012	10.399
Cobertures dels fluxos d'efectiu	4.255.363	139.086	25.972	5.931.234	238.985	17.570
Risc de tipus de canvi	-	-	-	317.492	51.254	-
<i>De partides no monetàries (D)</i>	-	-	-	317.492	51.254	-
Risc de tipus d'interès	2.896.963	94	19.835	3.602.746	6.171	17.335
<i>De transaccions futures (E)</i>	156.746	-	2.441	223.319	3.384	-
<i>D'operacions de passiu (A)</i>	227.146	35	15.055	500.525	2.753	14.663
<i>D'operacions de titulització (F)</i>	2.513.071	59	2.339	2.878.902	34	2.672
<i>Resta</i>	-	-	-	-	-	-
Risc d'accions	3.400	-	11	9.996	-	100
<i>D'operacions de passiu (G)</i>	3.400	-	11	9.996	-	100
Altres riscos	1.355.000	138.992	6.126	2.001.000	181.560	135
<i>De bons vinculats a la inflació (H)</i>	1.355.000	138.992	6.126	2.001.000	181.560	135
Cobertures d'inversió neta de negocis a l'estranger	1.005.975	3.562	8.569	1.648.059	2.678	25.212
Risc de tipus de canvi (I)	1.005.975	3.562	8.569	1.648.059	2.678	25.212
Macrocobertures:						
Cobertures del valor raonable	32.091.269	360.565	697.089	23.279.606	171.453	605.689
Risc de tipus d'interès	32.091.269	360.565	697.089	23.279.606	171.453	605.689
<i>D'operacions de passiu (J)</i>	12.316.156	358.012	371	10.735.569	161.693	7.132
<i>D'operacions d'actiu (K)</i>	19.775.113	2.553	696.718	12.544.037	9.760	598.557
Cobertures dels fluxos d'efectiu	250.000	-	5.035	400.000	-	12.366
Risc de tipus d'interès	250.000	-	5.035	400.000	-	12.366
<i>D'operacions de passiu (L)</i>	250.000	-	5.035	400.000	-	12.366
<i>D'operacions d'actiu</i>	-	-	-	-	-	-
Total	42.834.311	549.550	782.657	38.504.890	468.516	728.769
Per moneda:						
En euros	20.643.531	393.373	523.545	18.817.424	357.989	382.743
En moneda estrangera	22.190.780	156.177	259.112	19.687.466	110.527	346.026
Total	42.834.311	549.550	782.657	38.504.890	468.516	728.769

La tipologia de cobertures segons la seva composició, identificades en la taula, són les següents:

- A. Microcobertures de tipus d'interès d'operacions de finançament de l'entitat en mercat de capitals i d'operacions de dipòsits a termini contractades amb clients, registrades en l'epígraf de "*Passius financers a cost amortitzat*".
- B. Microcobertures de tipus de canvi d'operacions de renda variable, registrades en l'epígraf "*Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats*".
- C. Microcobertures d'operacions compostes per préstecs amb clients, registrats en l'epígraf d'"*Actius financers a cost amortitzat*", i de valors representatius de deute classificats en la cartera de valor raonable amb canvis en un altre resultat global i a cost amortitzat.
- D. Microcobertures de tipus de canvi per reduir la volatilitat davant variacions del tipus de canvi en els bons de titulització, registrats en l'epígraf de "*Passius financers a cost amortitzat*". El 31 de desembre de 2020, les microcobertures de tipus de canvi de bons de titulització en divisa no estan vigents.
- E. Microcobertures de tipus d'interès de transaccions futures, principalment de títols de renda fixa. L'entitat designa com a element de cobertura els contractes derivats que es liquidaran pel seu import brut mitjançant la transmissió de l'actiu subjacent (segons el preu contractat), que, d'acord amb les guies d'implementació de la NIC 39, es poden considerar com a cobertura de fluxos d'efectiu respecte a la contraprestació que es liquidarà en una transacció futura que es produirà per la liquidació del mateix derivat en termes bruts. En cas de no haver contractat el derivat, el grup estaria exposat a la variabilitat en el preu.
- F. Operacions de microcobertura efectuades pels fons de titulització del grup.
- G. Microcobertures d'operacions de dipòsits a termini contractats amb clients que es troben en període de comercialització.
- H. Microcobertures de tipus d'interès de bons vinculats a la inflació, registrats en els epígrafs "*Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global*" i "*Actius financers a cost amortitzat*". El banc ha contractat permutes financeres per cobrir la variació en els fluxos d'efectiu futurs que seran liquidats pels bons inflació.
- I. En les cobertures de tipus de canvi d'inversions permanents, actualment s'estan cobrint 213 milions de lliures esterlines i 9.003 milions de pesos mexicans corresponents a participacions en empreses del grup (573 milions de lliures esterlines i 10.418 milions de pesos mexicans el 31 de desembre de 2019), i 150 milions de dòlars estatunidencs corresponents a inversions en sucursals a l'estranger (200 milions de dòlars estatunidencs el 31 de desembre de 2019). Totes aquestes cobertures es duen a terme mitjançant operacions *forward* de divisa.
- J. Macrocobertures d'operacions de finançament de l'entitat en mercat de capitals i operacions de dipòsits a termini i comptes a la vista contractades amb clients, registrades en l'epígraf de "*Passius financers a cost amortitzat*".
- K. Macrocobertures de valors representatius de deute classificats en la cartera de valor raonable amb canvis en un altre resultat global i a cost amortitzat, i de préstecs hipotecaris a tipus fix concedits a clients (registrats en l'epígraf d'"*Actius financers a cost amortitzat*").
- L. Macrocobertures dels fluxos d'efectiu amb l'objectiu de reduir la volatilitat del marge d'intermediació per variacions de tipus d'interès per a un horitzó temporal d'un any. Així, aquesta macrocobertura cobreix els fluxos d'efectiu futurs en funció de l'exposició neta d'una cartera formada per passius a tipus variable, registrats en l'epígraf "*Passius financers a cost amortitzat*". El tipus mitjà de les permutes financeres de tipus d'interès utilitzades per a aquesta cobertura és del -0,54% (-0,40% el 31 de desembre de 2019).

A continuació es mostra el perfil de venciments dels instruments de cobertura utilitzats pel grup el 31 de desembre de 2020 i 2019:

	2020					
	Nominal					
	Fins a 1 mes	Entre 1 i 3 mesos	Entre 3 i 12 mesos	Entre 1 i 5 anys	Més de 5 anys	Total
Risc de tipus de canvi	506.233	482.538	18.206	-	-	1.006.977
Risc de tipus d'interès	4.141	1.563.818	3.229.878	17.130.246	16.749.709	38.677.792
Risc d'accions	8.475	19.726	219.837	1.492.680	53.824	1.794.542
Altres riscos	-	11.000	-	449.000	895.000	1.355.000
Total	518.849	2.077.082	3.467.921	19.071.926	17.698.533	42.834.311

	2019					
	Nominal					
	Fins a 1 mes	Entre 1 i 3 mesos	Entre 3 i 12 mesos	Entre 1 i 5 anys	Més de 5 anys	Total
Risc de tipus de canvi	706.675	921.589	339.263	-	-	1.967.527
Risc de tipus d'interès	1.869.952	223.319	4.140.362	12.038.165	14.195.936	32.467.734
Risc d'accions	15.406	59.835	242.785	1.717.835	32.768	2.068.629
Altres riscos	-	-	-	11.000	1.990.000	2.001.000
Total	2.592.033	1.204.743	4.722.410	13.767.000	16.218.704	38.504.890

No s'han dut a terme en els exercicis 2020 i 2019 reclassificacions des del patrimoni net al compte de pèrdues i guanys consolidat per cobertures de fluxos d'efectiu i d'inversió neta de negocis a l'estranger per a transaccions que finalment no s'hagin executat.

La taula següent presenta informació comptable dels elements coberts per les microcobertures de valor raonable contractades pel grup:

	2020				2019		
	Import comptable de l'element cobert		Ajustos de valor raonable acumulats en l'element cobert		Import acumulat dels ajustos dels elements coberts per als quals la comptabilitat de cobertura ja no aplica	Import comptable de l'element cobert	
	Actiu	Passiu	Actiu	Passiu		Actiu	Passiu
Microcobertures:							
<u>Cobertures del valor raonable</u>							
Risc de tipus de canvi	-	-	-	-	-	-	-
Risc de tipus d'interès	4.275.182	1.003.491	7.794	4.061	9.979	4.074.896	532.354
Risc d'accions	-	1.903.259	-	29.635	(22)	-	2.182.389
Total	4.275.182	2.906.750	7.794	33.696	9.957	4.074.896	2.714.743

En relació amb les macrocobertures de valor raonable, l'import comptable dels elements coberts registrat en l'actiu i el passiu corresponent a l'exercici 2020 ha pujat a 28.907.233 i 60.851.577 milers d'euros, respectivament (28.007.949 i 51.284.438 milers d'euros el 2019, respectivament). Així mateix, els ajustos de valor raonable sobre els elements coberts pugen a 458.849 i 371.642 milers d'euros el 31 de desembre de 2020, respectivament (249.552 i 234.537 milers d'euros el 31 de desembre de 2019).

En relació amb les cobertures de valor raonable, les pèrdues i els guanys reconeguts en els exercicis de 2020 i 2019, tant dels instruments de cobertura com dels elements coberts, es desglossen a continuació:

	2020		2019	
	Instruments de cobertura	Elements coberts	Instruments de cobertura	Elements coberts
Microcobertures	45.768	(45.691)	(139.860)	139.610
Actius a tipus fix	(31.239)	31.665	(53.512)	53.574
Mercat de capitals	(5.617)	5.642	(12.052)	12.242
Passius a tipus fix	1.832	(1.598)	24.045	(24.354)
Actius en moneda estrangera	80.792	(81.400)	(98.341)	98.148
Macrocobertures	(233.051)	242.738	(143.466)	143.309
Mercat de capitals i passius a tipus fix	162.619	(158.746)	132.659	(133.410)
Actius a tipus fix	(395.670)	401.484	(276.125)	276.719
Total	(187.283)	197.047	(283.326)	282.919

En les cobertures de flux d'efectiu, els imports que van ser reconeguts en el patrimoni net consolidat durant l'exercici i els imports que van ser donats de baixa del patrimoni net consolidat i inclosos en els resultats durant l'exercici s'informen en l'estat total de canvis en el patrimoni net del grup.

L'import de la ineficàcia en els resultats de l'exercici 2020 relacionada amb les cobertures de fluxos d'efectiu ha pujat a unes pèrdues de 300 milers d'euros (508 milers d'euros de pèrdues en l'exercici 2019).

Nota 13 – Actius no corrents i actius i passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda

El desglossament d'aquests epígrafs dels balanços consolidats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros

	2020	2019
Actiu	1.269.690	976.084
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	-	-
Préstecs i bestretes	243.890	1.850
Entitats de crèdit	-	-
Clientela	243.890	1.850
Valors representatius de deute	-	-
Instruments de patrimoni	-	-
Exposició immobiliària	1.004.859	915.557
Actiu tangible d'ús propi	53.074	30.967
Inversions immobiliàries	-	-
Actiu adjudicat	951.785	884.590
Credits en arrendament operatiu	9.141	13.141
Resta dels altres actius	11.800	45.536
Correccions de valor per deteriorament	(294.150)	(211.881)
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	975.540	764.203
Passiu		
Passius financers a cost amortitzat	-	4.016
Passius per impostos	-	2.759
Passius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança	-	-
Resta	-	3.380
Passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	-	10.155

L'increment de l'import dels préstecs i bestretes registrats com a actius no corrents en venda es deu, bàsicament, a la transmissió de dues carteres de crèdits acordats amb data 21 de desembre de 2020 i 30 de desembre de 2020, respectivament. Aquests préstecs i aquestes bestretes han estat reclassificats com "Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda" pel seu valor net comptable fins que es completi el tancament d'aquestes operacions una vegada s'obtinguin les autoritzacions corresponents i es compleixin les condicions pertinents.

El detall del valor brut i les correccions de valor per deteriorament dels préstecs d'aquestes carteres classificats com "Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda", agrupats en funció del seu risc de crèdit i de la seva finalitat, es mostra a continuació:

En milers d'euros

	Valor brut	Correccions de valor	Valor net
Cartera de crèdits per als quals s'ha arribat a un acord de venda	848.927	605.037	243.890
Préstecs i bestretes anteriorment classificats en <i>stage 3</i>	797.897	573.837	224.060
Promoció i construcció immobiliària	41.388	36.167	5.221
Construcció no immobiliària	1.133	1.120	13
Empreses	6.870	5.910	960
Pimes i autònoms	57.424	37.436	19.988
Particulars	691.082	493.204	197.878
Préstecs i bestretes anteriorment classificats en <i>stage 2</i>	40.916	25.925	14.991
Promoció i construcció immobiliària	3.361	1.513	1.848
Construcció no immobiliària	-	-	-
Empreses	244	63	181
Pimes i autònoms	7.041	3.074	3.967
Particulars	30.270	21.275	8.995
Préstecs i bestretes anteriorment classificats en <i>stage 1</i>	10.114	5.275	4.839
Promoció i construcció immobiliària	157	56	101
Construcció no immobiliària	-	-	-
Empreses	361	82	279
Pimes i autònoms	1.668	556	1.112
Particulars	7.928	4.581	3.347
Altres préstecs i bestretes	-	-	-
Total	848.927	605.037	243.890

L'actiu tangible d'ús propi correspon principalment a locals comercials.

En relació amb els actius procedents d'adjudicacions, un 93,57% del saldo correspon a actius residencials, un 5,84% a actius industrials i un 0,59% a agrícola.

El termini mitjà en què els actius es mantenen en la categoria d'"Actius no corrents i actius i passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda - actius adjudicats" és de 35 mesos en l'exercici 2020 (23,2 mesos en l'exercici 2019) (vegeu en la nota 4 les polítiques per alienar o disposar per una altra via d'aquests actius).

El percentatge d'actius adjudicats venuts amb finançament al comprador en l'exercici 2020 ha estat d'un 4,9% (el 2019 va ser d'un 12,2%).

El moviment d'“Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda” durant els exercicis 2020 i 2019 ha estat el següent:

En milers d'euros

	Nota	Actius no corrents en venda
Cost:		
Saldos el 31 de desembre de 2018		7.409.293
Altes		489.292
Baixes		(6.979.478)
Traspassos d'insolvències (*)		(112.400)
Altres traspassos/reclassificacions		169.377
Saldos el 31 de desembre de 2019		976.084
Altes		685.665
Baixes		(462.095)
Traspassos d'insolvències (*)		(41.918)
Altres traspassos/reclassificacions		111.954
Saldos el 31 de desembre de 2020		1.269.690
Correccions de valor per deteriorament:		
Saldos el 31 de desembre de 2018		2.822.370
Dotació amb impacte en resultats	37	345.881
Reversió amb impacte en resultats	37	(176.668)
Utilitzacions		(2.857.647)
Altres traspassos/reclassificacions		77.945
Saldos el 31 de desembre de 2019		211.881
Dotació amb impacte en resultats	37	410.285
Reversió amb impacte en resultats	37	(182.110)
Utilitzacions		(108.935)
Altres traspassos/reclassificacions		(36.971)
Saldos el 31 de desembre de 2020		294.150
Saldos nets el 31 de desembre de 2019		764.203
Saldos nets el 31 de desembre de 2020		975.540

(*) Fons procedent de correccions de valor constituïdes per la cobertura del risc de crèdit.

El detall del valor net comptable dels traspassos mostrats en la taula anterior és el següent:

En milers d'euros

	Nota	2020	2019
Préstecs i bestretes		243.890	1.064
Actius tangibles	15	100.173	29.170
Existències	17	(85.854)	51.925
Resta		(109.284)	9.273
Total		148.925	91.432

Nota 14 – Inversions en negocis conjunts i associades

El moviment d'aquest epígraf dels balanços consolidats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros	
Saldo el 31 de desembre de 2018	574.940
Addicions/retirades en el perímetre	150.669
Per resultats de l'exercici	56.551
Per adquisició o ampliació de capital (*)	14.653
Per venda o dissolució	(53.328)
Per dividendes	(55.416)
Per traspàs	57.930
Per deterioraments, ajustos de valoració, diferències de conversió i altres	(12.069)
Saldo el 31 de desembre de 2019	733.930
Addicions/retirades en el perímetre	12
Per resultats de l'exercici	35.926
Per adquisició o ampliació de capital (*) (**)	85.379
Per venda o dissolució	(22.340)
Per dividendes	(47.347)
Per traspàs	(4.375)
Per deterioraments, ajustos de valoració, diferències de conversió i altres	(1.326)
Saldo el 31 de desembre de 2020	779.859

(*) Vegeu l'estat de fluxos d'efectiu.

(**) De les quals 62.061 milers d'euros són aportacions no dineràries i 23.318 milers d'euros en efectiu.

En l'apartat de l'estat de fluxos d'efectiu "*Activitats d'inversió – Cobraments per inversions en negocis conjunts i associades*" es presenta un import de 70.106 milers d'euros corresponents a 22.340 milers d'euros per vendes o dissolució, 47.347 milers d'euros per dividendes cobrats i 419 milers d'euros pel resultat de les baixes o liquidacions incloses en el detall de l'Annex I. D'altra banda, en l'apartat "*Activitats d'inversió – Pagaments per inversions en negocis conjunts i associades*" d'aquest estat es presenta un import de 23.318 milers d'euros corresponent a les adquisicions i ampliacions de capital dineràries dutes a terme en l'exercici 2020.

Les principals altes i baixes dels exercicis 2020 i 2019 de societats participades s'indiquen en l'Annex I.

El 31 de desembre de 2020 hi ha un fons de comerç vinculat a les inversions en negocis conjunts i associades corresponent a la participada Solvia Servicios Inmobiliarios, S.L.U. per un import de 25.637 milers d'euros. Aquest fons de comerç va sorgir com a conseqüència de la posada a valor raonable de la participació mantinguda en aquesta entitat després de la venda del 80% del seu capital social a un tercer aliè al grup (vegeu la nota 2).

El 31 de desembre de 2020 i 2019 no hi havia cap acord de suport ni cap altre tipus de compromís contractual significatiu del banc ni de les entitats dependents a les entitats associades.

La conciliació entre la inversió del grup en societats participades i el saldo de l'epígraf "*Inversions en negocis conjunts i associades*" és la següent:

En milers d'euros	2020	2019
Inversió del grup en participades (Annex I)	502.019	446.496
Aportacions per resultats acumulats	296.707	310.830
Ajustos de valor	(18.867)	(23.396)
Total	779.859	733.930

A continuació es presenten les dades financeres més rellevants de les inversions associades considerades individualment significatives el 31 de desembre de 2020 i 2019, Bansabadell Vida, S.A., a través de la qual el banc completa la seva oferta a clients mitjançant la distribució dels seus productes d'assegurança a través de la seva xarxa de sucursals, i Promontoria Challenger I, S.A., entitat controlada per Cerberus a la qual el grup va traspasar gran part de la seva exposició immobiliària en l'exercici 2019 (vegeu la nota 2):

En milers d'euros

	BanSabadell Vida (*)	
	2020	2019
Total actiu	10.866.241	11.202.448
<i>Del qual: inversions financeres</i>	<i>9.625.116</i>	<i>10.033.236</i>
Total passiu	10.166.025	10.531.615
<i>Del qual: provisions tècniques</i>	<i>9.035.756</i>	<i>9.198.607</i>
Resultat del compte tècnic de vida	112.308	110.618
<i>Del qual: primes imputades a l'exercici</i>	<i>1.210.419</i>	<i>1.668.940</i>
<i>Del qual: sinistralitat de l'exercici</i>	<i>(1.302.047)</i>	<i>(1.471.879)</i>
<i>Del qual: rendiment financer tècnic</i>	<i>131.405</i>	<i>129.928</i>

(*) Dades extretes dels registres comptables de BanSabadell Vida sense tenir en compte ajustos de consolidació ni el percentatge de participació del grup.

En milers d'euros

	Promontoria Challenger I (*)	
	2020	2019
Total actiu	3.203.880	2.499.819
<i>Del qual: inversions immobiliàries</i>	<i>991.064</i>	<i>603.250</i>
<i>Del qual: existències</i>	<i>2.109.097</i>	<i>1.776.617</i>
Total passiu	2.216.252	1.649.249
<i>Del qual: deutes a llarg termini</i>	<i>2.160.899</i>	<i>1.619.946</i>
Resultats	(139.813)	(18.646)
<i>Del qual: ingressos ordinaris</i>	<i>198.910</i>	-

(*) Dades extretes dels registres comptables de Promontoria Challenger I sense tenir en compte ajustos de consolidació ni el percentatge de participació del grup.

El 31 de desembre de 2020 i 2019, l'import en llibres de la inversió a Bansabadell Vida, S.A. pujava a 306.509 i 291.429 milers d'euros, respectivament, i l'import en llibres de la inversió a Promontoria Challenger I, S.A., a 205.593 i 161.958 milers d'euros, respectivament. Així mateix, en les dates esmentades, l'import agregat comptable de les inversions en entitats associades considerades individualment no significatives era de 267.757 i 280.543 milers d'euros, respectivament.

Nota 15 – Actius tangibles

El desglossament d'aquest epígraf dels balanços consolidats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros								
	2020				2019			
	Cost	Amortització	Deteriorament	Valor net	Cost	Amortització	Deteriorament	Valor net
Immobilitzat material	4.636.930	(1.767.492)	(17.151)	2.852.287	4.593.448	(1.621.752)	(23.925)	2.947.770
D'ús propi (*):	4.278.181	(1.682.036)	(17.143)	2.579.002	4.200.109	(1.543.640)	(17.985)	2.638.484
Equips informàtics i les seves instal·lacions	643.025	(423.776)	-	219.249	525.018	(370.452)	-	154.566
Mobiliari, vehicles i resta d'instal·lacions	1.154.022	(660.514)	-	493.508	1.274.106	(698.969)	(4.078)	571.059
Edificis	2.384.730	(582.115)	(17.143)	1.785.472	2.312.108	(459.600)	(13.907)	1.838.601
Obres en curs	9.522	(2)	-	9.520	53.371	-	-	53.371
Altres	86.882	(15.629)	-	71.253	35.506	(14.619)	-	20.887
Cedit en arrendament operatiu	358.749	(85.456)	(8)	273.285	393.339	(78.112)	(5.940)	309.286
Inversions immobiliàries	429.367	(38.610)	(42.665)	348.092	614.308	(43.381)	(56.298)	514.629
Edificis	429.367	(38.610)	(42.665)	348.092	610.531	(42.796)	(55.752)	511.983
Finques rústiques, parcel·les i solars	-	-	-	-	3.777	(585)	(546)	2.646
Total	5.066.297	(1.806.102)	(59.816)	3.200.379	5.207.756	(1.665.133)	(80.223)	3.462.399

(*): El 31 de desembre de 2020, el cost de l'immobilitzat material d'ús propi inclou els actius per dret d'ús corresponents als actius tangibles arrendats en què el grup actua com a arrendatari per un import de 1.231.842 milers d'euros, dels quals s'han amortitzat 224.115 milers d'euros en la data esmentada (1.192.180 milers d'euros el 31 de desembre de 2019, dels quals s'havien amortitzat 113.940 milers d'euros en aquella data).

El moviment durant els exercicis de 2020 i 2019 del saldo de l'epígraf d'“*Actius tangibles*” ha estat el següent:

En milers d'euros

		Ús propi - Edificis, obres en curs i altres	Ús propi - Equips informàtics, mobiliari i Instal·lacions	Inversions immobiliàries	Credit en arrendament operatiu	Total
Cost:						
Saldos el 31 de desembre de 2018	Nota	1.146.055	1.787.349	821.885	346.316	4.101.605
Altes (*)		1.303.088	103.462	25.255	287.273	1.719.078
Baixes		(51.950)	(110.943)	(202.257)	(240.720)	(605.870)
Traspassos d'insolvències		-	-	(42)	-	(42)
Altres traspassos		(10.856)	14.645	(30.533)	-	(26.744)
Tipus de canvi		14.648	4.611	-	470	19.729
Saldos el 31 de desembre de 2019		2.400.985	1.799.124	614.308	393.339	5.207.756
Altes		86.215	165.307	33.587	109.538	394.647
Baixes		(31.128)	(163.222)	(41.381)	(143.599)	(379.330)
Traspassos d'insolvències		-	-	-	-	-
Altres traspassos		51.892	1.552	(177.146)	-	(123.702)
Tipus de canvi		(26.830)	(5.714)	-	(529)	(33.073)
Saldos el 31 de desembre de 2020		2.481.133	1.797.048	429.367	358.749	5.066.298
Amortització acumulada:						
Saldos el 31 de desembre de 2018		326.172	1.069.955	47.970	71.123	1.515.220
Altes (**)		149.305	109.231	13.374	45.479	317.389
Baixes		(3.032)	(116.898)	(11.951)	(38.165)	(170.046)
Altres traspassos		(5.497)	3.545	(6.012)	-	(7.964)
Tipus de canvi		7.271	3.588	-	(324)	10.535
Saldos el 31 de desembre de 2019		474.219	1.069.421	43.381	78.113	1.665.134
Altes (**)		159.843	133.312	11.766	40.412	345.333
Baixes		(23.234)	(114.272)	(4.860)	(38.668)	(181.033)
Altres traspassos		(3.091)	(49)	(11.678)	-	(14.818)
Tipus de canvi		(9.991)	(4.121)	-	5.599	(8.514)
Saldos el 31 de desembre de 2020		597.746	1.084.290	38.610	85.456	1.806.102
Pèrdues per deteriorament:						
Saldos el 31 de desembre de 2018		6.223	4.078	72.894	5.487	88.682
Dotació amb impacte en resultats	35	16	-	25.360	-	25.376
Reversió amb impacte en resultats	35	-	-	(30.093)	-	(30.093)
Utilitzacions		(409)	-	(14.176)	453	(14.132)
Altres traspassos		8.077	-	2.313	-	10.390
Saldos el 31 de desembre de 2019		13.907	4.078	56.298	5.940	80.223
Dotació amb impacte en resultats	35	3.433	-	16.963	-	20.396
Reversió amb impacte en resultats	35	(8.383)	-	(19.704)	-	(28.087)
Utilitzacions		4.191	(4.078)	1.815	(5.933)	(4.005)
Altres traspassos		3.995	-	(12.706)	-	(8.711)
Saldos el 31 de desembre de 2020		17.144	-	42.665	8	59.816
Saldos nets el 31 de desembre de 2019		1.912.859	725.625	514.629	309.286	3.462.399
Saldos nets el 31 de desembre de 2020		1.866.244	712.758	348.092	273.285	3.200.379

(*) Incorpora 1.192.180 milers d'euros que corresponen al registre en el balanç consolidat del cost dels actius per dret d'ús dels actius tangibles arrendats en què el grup actua com a arrendatari, dels quals 1.107.452 corresponen a l'impacte de la primera aplicació de la NIIF 16.

(**) Incorpora 112.855 i 113.385 milers d'euros en els exercicis 2020 i 2019, respectivament, que corresponen al registre en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'amortització dels actius per dret d'ús dels actius tangibles arrendats en què el grup actua com a arrendatari.

El detall del valor net comptable dels traspassos mostrats en la taula anterior és el següent:

En milers d'euros			
	Nota	2020	2019
Actius no corrents i grups alienables que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	13	(100.173)	(29.170)
Insolvències		-	(42)
Total		(100.173)	(29.212)

A continuació es detallen determinades informacions relatives a l'actiu tangible el 31 de desembre de 2020 i 2019:

En milers d'euros		
	2020	2019
Valor brut dels elements de l'actiu material d'ús propi en ús i totalment amortitzats	454.649	411.143
Valor net comptable dels actius materials de negocis a l'estranger	363.344	434.609

Contractes d'arrendament en què el grup actua com a arrendatari

A continuació es detalla informació sobre els contractes en règim d'arrendament en què el grup actua com a arrendatari:

En milers d'euros		
	2020	2019
Despesa per interessos pels passius per arrendament	(16.258)	(16.760)
Despesa relacionada amb arrendaments a curt termini i d'escàs valor (*)	(17.888)	(14.157)
Sortides d'efectiu totals per arrendaments (**)	117.535	91.089

(*) Reconeguts en l'epígraf de "Despeses d'administració", en la partida "D'immobles, instal·lacions i material" (vegeu la nota 33).

(**) Els pagaments corresponents a la part de principal i interessos del passiu per arrendament es registren com a fluxos d'efectiu de les activitats de finançament en l'estat de fluxos d'efectiu consolidat del grup.

Les sortides d'efectiu futures a les quals el grup està potencialment exposat com a arrendatari i que no estan reflectides en el passiu per arrendament no són significatives.

Els pagaments futurs mínims del període no cancel·lable per als contractes d'arrendament vigents el 31 de desembre de 2020 es detallen a continuació:

En milers d'euros		
	2020	2019
Pagaments futurs per arrendament sense descomptar		
Fins a 1 mes	7.624	13.747
Entre 1 i 3 mesos	21.136	9.536
Entre 3 mesos i 1 any	79.792	68.350
Entre 1 i 5 anys	427.161	308.216
Més de 5 anys	501.878	683.936

Operacions de venda amb arrendament

El grup va formalitzar entre els exercicis 2009 i 2012 operacions de venda d'immobles i en el mateix acte va signar amb els compradors un contracte d'arrendament (manteniment, assegurances i tributs a càrrec del banc) sobre aquests. Les característiques principals dels contractes més significatius vigents al tancament de l'exercici 2020 es detallen tot seguit:

Contractes arrendament operatiu	2020			
	Nombre d'immobles venuts	Nombre de contractes amb opció de compra	Nombre de contractes sense opció de compra	Termini d'obligat compliment
Exercici 2009	68	28	40	10 a 20 anys
Exercici 2010	379	378	1	10 a 25 anys
Exercici 2011 (integració Banco Guipuzcoano)	82	64	18	8 a 20 anys
Exercici 2012 (integració Banco CAM)	15	15	-	10 a 25 anys
Exercici 2012	4	4	-	15 anys

A continuació es detalla determinada informació en relació amb aquest conjunt de contractes d'arrendament:

En milers d'euros

	2020
Pagaments futurs per arrendament sense descomptar	
Fins a 1 mes	3.686
Entre 1 i 3 mesos	7.017
Entre 3 mesos i 1 any	32.601
Entre 1 i 5 anys	211.669
Més de 5 anys	403.689

Durant l'exercici 2020 no s'ha obtingut cap benefici o pèrdua individualment significatiu per operacions de venda amb arrendament posterior.

Contractes en què el grup actua com a arrendador

Els contractes d'arrendament constituïts pel grup quan aquest actua com a arrendador són fonamentalment operatius.

El grup fa servir estratègies per reduir els riscos relacionats amb els drets mantinguts sobre els actius subjacents. Per exemple, els contractes d'arrendament inclouen clàusules en les quals s'exigeix un període mínim no cancel·lable d'arrendament, fiances per les quals es podria exigir una compensació a l'arrendatari en cas que l'actiu hagi estat sotmès a un desgast excessiu durant el període d'arrendament, i garanties addicionals o avals que minoren la pèrdua en cas d'impagament.

Quant a la partida d'actiu material cedit en règim d'arrendament operatiu, la majoria d'operacions formalitzades sobre arrendaments operatius es fan a través de la societat BanSabadell Renting, S.A. i es refereixen a vehicles.

Respecte a la partida d'inversions immobiliàries, els ingressos derivats de les rendes provinents de les propietats d'inversió i les despeses directes relacionades amb les propietats d'inversió que van generar rendes durant l'exercici 2020, pugen a 38.507 i 14.358 milers d'euros, respectivament. Les despeses directes relacionades amb les propietats d'inversió que no van generar rendes no són significatives en el context dels comptes anuals consolidats.

Nota 16 – Actius intangibles

El desglossament d'aquest epígraf el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros	2020	2019
Fons de comerç:	1.026.105	1.031.824
Banco Urquijo	473.837	473.837
Grup Banco Guipuzcoano	285.345	285.345
Procedent de l'adquisició d'actius del banc BMN-Penedès	245.364	245.364
Resta	21.559	27.278
Un altre actiu intangible:	1.569.978	1.533.159
Amb vida útil definida:	1.569.978	1.533.159
Relacions contractuals amb clients (Banco Guipuzcoano)	-	5.007
Negoci Banca Privada Miami	11.332	16.244
Relacions contractuals amb clients TSB i marca	118.873	167.681
Aplicacions informàtiques	1.438.427	1.342.902
Altres	1.346	1.325
Total	2.596.083	2.564.983

Fons de comerç

Tal com s'estableix en el marc normatiu de referència, Banc Sabadell ha portat a terme una anàlisi per avaluar l'existència de potencial deteriorament dels fons de comerç.

Des del primer semestre de 2020, el grup Banc Sabadell fa el seguiment del total dels fons de comerç del grup sobre el conjunt de les unitats generadores d'efectiu (UGE) que componen el segment operatiu Negoci Bancari a Espanya, en comptes de fer-ho individualment per a cada UGE.

El 31 de desembre de 2020, el segment operatiu Negoci Bancari a Espanya engloba totes les UGE a les quals originalment es va assignar algun fons de comerç.

El grup Banc Sabadell va prendre aquesta decisió com a conseqüència dels canvis operatius relacionats amb el seguiment de l'evolució dels negocis derivats de la reorganització del Negoci Bancari a Espanya, per la qual Banca Privada ha passat a integrar-se a Banca Comercial dins d'aquest segment operatiu. Així mateix, l'evolució del negoci de Banca Corporativa ha portat al fet que una part cada vegada més significativa dels seus clients facin operacions a través de les oficines a l'exterior, els ingressos de les quals no s'assignen a aquesta UGE, i a la realització de traspassos de carteres d'actius entre aquest negoci i el de Banca Comercial, que han donat lloc a modificacions en el perímetre de totes dues UGE.

La metodologia de valoració utilitzada en l'anàlisi ha estat la del descompte de beneficis nets distribuïbles futurs associats a l'activitat desenvolupada pel segment operatiu Negoci Bancari Espanya fins al 2026. Per calcular el valor terminal, s'ha pres com a referència l'exercici 2026, utilitzant una taxa de creixement a perpetuïtat de l'1,6%. La taxa de descompte utilitzada ha estat del 9,0%, i s'ha determinat utilitzant el mètode CAPM (*capital asset pricing model*).

Les variables clau sobre les quals es construeixen les projeccions financeres són l'evolució del marge d'intermediació (condicionat pels volums de negoci esperats i els tipus d'interès) i l'evolució de la resta de partides del compte de resultats i els nivells de solvència.

Els valors recuperables, tant en l'àmbit global com dels diferents negocis (Espanya, Regne Unit i Mèxic), són superiors als seus valors comptables respectius, per la qual cosa no s'ha produït cap deteriorament.

El grup ha fet una anàlisi de sensibilitat que impacta, de manera raonable, les hipòtesis més rellevants per al càlcul del valor recuperable.

Aquesta anàlisi ha consistit a ajustar:

- Taxa descompte +/- 0,5%.
- Taxa creixement a perpetuïtat +/- 0,5%.
- Requeriment mínim de capital +/-0,5%.
- NIM/ATM perpetuïtat +/- 5pbs.
- *Cost of risk* perpetuïtat +/- 10pbs.

L'anàlisi de sensibilitat efectuada no modifica les conclusions obtingudes en el test de deteriorament. En tots els escenaris definits en aquesta anàlisi, el valor recuperable obtingut és superior al valor comptable.

Per calcular el deteriorament del fons de comerç i dels diferents negocis es té en compte l'escenari macroeconòmic central descrit en la nota 1.

Les principals operacions que han generat fons de comerç han estat l'adquisició de Banco Urquijo, en l'exercici 2006, de Banco Guipuzcoano, en l'exercici 2010, i de determinats actius de BMN-Penedès, en l'exercici 2013.

D'acord amb les especificacions del text refós de la Llei de l'impost de societats, aquests fons de comerç generats no són fiscalment deduïbles.

Un altre actiu intangible

Negoci Banca Privada Miami

Els intangibles associats a l'adquisició el 2008 del negoci de Banca Privada de Miami recullen el valor dels drets contractuals sorgits de les relacions amb els clients procedents d'aquest negoci, bàsicament de la inversió creditícia a curt termini, i dels dipòsits. L'amortització d'aquests actius s'efectua a un termini d'entre 10 i 15 anys des de la seva creació.

Relacions contractuals amb clients TSB i marca

Els intangibles associats a l'adquisició de TSB inclouen el valor dels drets contractuals sorgits de les relacions amb els clients procedents de TSB per a dipòsits a la vista (*core deposits*), l'estimació inicial dels quals va pujar a 353.620 milers d'euros. L'amortització d'aquest actiu s'efectua en un termini de vuit anys. Per a la valoració d'aquests actius intangibles es va calcular el valor en ús basat en el mètode d'*income approach* (descompte de fluxos de caixa) en la modalitat d'excés de beneficis multiperíode. Per determinar si hi ha indicis de deteriorament, s'ha comparat el saldo de dipòsits que hi ha actualment a TSB vinculats amb els clients existents en el moment de la seva adquisició pel banc amb l'estimació de saldo que es va preveure en el moment de la valoració inicial que aquests clients tindrien al tancament de l'exercici 2020. D'aquesta comparació es desprèn que no hi ha cap indicatiu de deteriorament. L'import comptable de les relacions contractuals amb clients de TSB puja a 87.443 milers d'euros el 31 de desembre de 2020.

Així mateix, es va estimar el valor del dret d'exclusivitat de l'ús de la marca TSB per un import inicial de 73.328 milers d'euros. El valor atribuïble a aquest actiu es va determinar mitjançant el mètode de cost de reposició, l'enfocament del qual consisteix a establir el cost de reconstruir o adquirir una rèplica exacta de l'actiu en qüestió. L'amortització d'aquest actiu s'efectua en un termini de dotze anys. Per a la marca, en l'anàlisi del valor recuperable de la UGE TSB, se n'ha analitzat implícitament la valoració, i s'ha conclòs que no hi ha cap indicatiu de deteriorament. L'import comptable de la marca TSB puja a 31.430 milers d'euros el 31 de desembre de 2020.

Aplicacions informàtiques

El concepte d'aplicacions informàtiques recull bàsicament l'activació del cost de desenvolupament dels programes informàtics del grup i la compra de llicències de programari.

Moviment

El moviment del fons de comerç en els exercicis 2020 i 2019 ha estat el següent:

En milers d'euros			
	Fons de comerç	Deteriorament	Total
Saldo el 31 de desembre de 2018	1.032.618	-	1.032.618
Altes	334	-	334
Baixes	(1.128)	-	(1.128)
Diferències de canvi	-	-	-
Altres	-	-	-
Saldo el 31 de desembre de 2019	1.031.824	-	1.031.824
Altes	500	-	500
Baixes	(6.219)	-	(6.219)
Diferències de canvi	-	-	-
Saldo el 31 de desembre de 2020	1.026.105	-	1.026.105

El moviment dels altres actius intangibles en els exercicis 2020 i 2019 ha estat el següent:

En milers d'euros				
	Cost	Amortització	Deteriorament	Total
Saldo el 31 de desembre de 2018	2.808.109	(1.379.584)	(1)	1.428.524
Altes	333.321	(197.373)	(6.964)	128.984
Baixes	(179.924)	138.418	5.857	(35.649)
Altres	-	-	1.108	1.108
Diferències de canvi	19.920	(9.728)	-	10.192
Saldo el 31 de desembre de 2019	2.981.426	(1.448.267)	-	1.533.159
Altes	288.371	(218.457)	(2.025)	67.889
Baixes	(27.006)	8.790	-	(18.216)
Altres	(1.652)	(39)	-	(1.691)
Diferències de canvi	(26.132)	14.969	-	(11.163)
Saldo el 31 de desembre de 2020	3.215.007	(1.643.004)	(2.025)	1.569.978

El valor brut dels elements d'altres actius intangibles que es trobaven en ús i totalment amortitzats el 31 de desembre de 2020 i 2019 puja a un import de 945.626 milers d'euros i 863.110 milers d'euros, respectivament.

Nota 17 – Altres actius

El desglossament de l'epígraf d'"*Altres actius*" dels balanços consolidats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros			
	Nota	2020	2019
Contractes d'assegurances vinculats a pensions	22	133.757	133.960
Existències		194.264	868.577
Resta dels altres actius		580.335	493.399
Total		908.356	1.495.936

L'epígraf "*Resta dels altres actius*" inclou, principalment, despeses pagades no meritades, la periodificació de comissions de clients i operacions en camí pendents de liquidar.

El moviment de les existències en els exercicis 2020 i 2019 ha estat el següent:

En milers d'euros

	Nota	Sòl	Edificis en construcció	Edificis acabats	Total
Saldo el 31 de desembre de 2018		601.422	145.428	188.006	934.857
Altes		47.395	93.699	72.273	213.367
Baixes		(21.391)	(950)	(121.392)	(143.733)
Dotació del deteriorament amb impacte en resultats	35	(54.495)	(6.813)	(77.593)	(138.901)
Reversió del deteriorament amb impacte en resultats	35	31.991	2.970	19.951	54.912
Altres traspassos	13	(88.361)	(58.948)	95.384	(51.925)
Saldo el 31 de desembre de 2019		516.561	175.386	176.629	868.577
Altes		68.398	15.161	46.049	129.609
Baixes		(488.691)	(137.522)	(217.496)	(843.709)
Dotació del deteriorament amb impacte en resultats	35	(50.156)	26.206	(65.714)	(89.663)
Reversió del deteriorament amb impacte en resultats	35	3.788	300	39.508	43.596
Altres traspassos	13	(40.077)	(77.746)	203.676	85.854
Saldo el 31 de desembre de 2020		9.824	1.786	182.653	194.264

El 31 de desembre de 2020 i 2019, no hi ha existències afectes a deutes amb garantia hipotecària.

Nota 18 – Dipòsits en bancs centrals i entitats de crèdit

El desglossament del saldo dels dipòsits en bancs centrals i entitats de crèdit en els balanços consolidats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros

	2020	2019
Per epígrafs:		
Passius financers a cost amortitzat	41.964.732	31.535.828
Total	41.964.732	31.535.828
Per naturalesa:		
Dipòsits a la vista	375.755	470.512
Dipòsits a termini	34.535.298	23.153.219
Pactes de recompra	6.789.993	7.607.237
Dipòsits disponibles amb preavis	-	-
Passius financers híbrids	73.200	58.800
Altres comptes	185.472	229.414
Ajustos per valoració	5.014	16.646
Total	41.964.732	31.535.828
Per moneda:		
En euros	35.781.889	23.680.458
En moneda estrangera	6.182.843	7.855.370
Total	41.964.732	31.535.828

Nota 19 – Dipòsits de la clientela

El desglossament dels dipòsits de la clientela en els balanços consolidats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros	2020	2019
Per epígrafs:		
Passius financers a cost amortitzat	151.269.710	147.362.353
Total	151.269.710	147.362.353
Per naturalesa:		
Dipòsits a la vista	130.294.703	118.868.376
Dipòsits a termini	18.906.351	25.174.407
Termini fix	16.674.741	22.815.482
Cèdules i bons emesos no negociables	1.397.479	1.476.891
Resta	834.131	882.034
Passius financers híbrids	1.898.153	2.164.716
Pactes de recompra	13.022	951.258
Ajustos per valoració	157.481	203.596
Total	151.269.710	147.362.353
Per sectors:		
Administracions públiques	6.456.561	6.609.279
D'altres sectors	144.655.668	140.549.479
Altres ajustos de valoració (interessos, comissions i altres)	157.481	203.595
Total	151.269.710	147.362.353
Per moneda:		
En euros	106.121.344	102.177.287
En moneda estrangera	45.148.366	45.185.066
Total	151.269.710	147.362.353

Nota 20 – Valors representatius de deute emesos

El desglossament del saldo dels valors representatius de deute emesos pel grup per tipus d'emissió en els balanços consolidats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros	2020	2019
Bons/Obligacions simples	6.822.802	6.329.322
Obligacions simples	6.717.715	6.219.012
Bons estructurats	105.087	110.310
Pagarés	374.317	1.094.222
Cèdules hipotecàries	8.041.000	8.925.100
<i>Covered bonds</i>	1.390.387	1.469.205
Bons de titulització	874.049	1.691.596
Dèbits subordinats representats per valors negociables	2.873.239	3.010.465
Obligacions subordinades	1.723.239	1.860.465
Participacions preferents	1.150.000	1.150.000
Ajustos per valoració i altres	37.604	49.986
Total	20.413.398	22.569.896

En l'Annex V es presenta el detall de les emissions vives al tancament dels exercicis 2020 i 2019.

En l'exercici 2017, es van fer dues emissions de participacions preferents contingentment convertibles en accions ordinàries del banc (*Additional Tier 1*) dirigides únicament a inversors qualificats. El 18 de maig de 2017, Banc Sabadell va fer la seva emissió inaugural d'*Additional Tier 1* per un import de 750.000 milers d'euros a un tipus fix del 6,5%. Posteriorment, el 23 de novembre de 2017 es va fer una segona emissió d'*Additional Tier 1* per un import de 400.000 milers d'euros a un tipus fix del 6,125%.

Aquests valors són perpetus, tot i que es podran convertir en accions ordinàries de nova emissió de Banc Sabadell si Banc Sabadell o el seu grup consolidable presenten una ràtio inferior al 5,125% de capital de nivell 1 ordinari (*Common Equity Tier 1 ratio* o CET1), calculada d'acord amb el Reglament (UE) núm. 575/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny, sobre els requisits prudencials de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió.

La remuneració de les participacions preferents contingentment convertibles en accions ordinàries puja a 73.250 milers d'euros en l'exercici 2020 (73.250 milers d'euros en l'exercici 2019) i s'ha registrat en l'epígraf "*Altres reserves*" del patrimoni net consolidat.

Nota 21 – Altres passius financers

El desglossament del saldo dels altres passius financers en els balanços consolidats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros		
	2020	2019
Per epígrafs:		
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	-	-
Passius financers a cost amortitzat	3.742.926	4.167.941
Total	3.742.926	4.167.941
Per naturalesa:		
Obligacions a pagar	157.545	247.622
Fiances rebudes	73.364	83.494
Cambres de compensació	607.792	537.099
Comptes de recaptació	1.383.699	1.584.924
Passius per arrendaments	1.045.162	1.103.834
Altres passius financers	475.364	610.968
Total	3.742.926	4.167.941
Per moneda:		
En euros	3.442.277	3.801.986
En moneda estrangera	300.649	365.955
Total	3.742.926	4.167.941

A continuació, es detalla la informació relativa al període mitjà de pagament a proveïdors requerida per la disposició addicional tercera de la Llei 15/2010, tenint en compte les modificacions introduïdes per la Llei 31/2014, de 3 de desembre, per la qual es modifica la Llei de societats de capital per a la millora del govern corporatiu:

En nombre de dies i milers d'euros		
	2020	2019
Dies		
Període mitjà de pagament a proveïdors (*)	30,13	37,28
Ràtio d'operacions pagades	30,14	37,28
Ràtio d'operacions pendents de pagament	17,99	29,65
Import		
Total pagaments realitzats	995.338	1.165.832
Total pagaments pendents	119	171

(*) Correspon al període mitjà de pagament a proveïdors efectuats per les entitats consolidades radicades a Espanya.

Nota 22 – Provisions i passius contingents

Els moviments que hi ha hagut durant els exercicis 2020 i 2019 en l'epígraf de provisions es mostren a continuació:

En milers d'euros

	Pensions i altres obligacions de prestacions definides postocupació	Altres retribucions als empleats a llarg termini	Qüestions processals i litigis per impostos pendents	Compromisos i garanties concedits	Restants provisions	Total
Saldo el 31 de desembre de 2018	88.456	12.404	58.226	108.568	198.725	466.379
Adicions/retirades en el perímetre	-	-	-	-	-	-
A interessos i càrregues assimilades - compromisos pensions	1.574	169	-	-	-	1.743
A dotacions amb càrrec a resultats - despeses de personal (*)	2.596	145	-	-	35.932	38.673
A dotacions sense càrrec a resultats	-	-	-	-	-	-
A dotacions amb càrrec a resultats - provisions	1.667	1.758	23.088	4.787	(4.705)	26.595
Dotacions a provisions	517	817	36.925	129.393	13.863	181.515
Reversions de provisions	-	-	(13.837)	(124.606)	(18.568)	(157.011)
Pèrdues (guanys) actuàrials	1.150	941	-	-	-	2.091
Diferències de canvi	182	62	-	(486)	1.717	1.475
Utilitzacions:	(8.841)	(5.549)	(22.911)	-	(111.589)	(148.890)
Aportacions del promotor	(136)	2	-	-	-	(134)
Pagaments de pensions	(8.705)	(5.551)	-	-	-	(14.256)
Altres	-	-	(22.911)	-	(111.589)	(134.500)
Altres moviments	13.712	(2.051)	8.486	(2.123)	26.435	44.459
Saldo el 31 de desembre de 2019	99.346	6.938	66.889	110.746	146.515	430.434
Adicions/retirades en el perímetre	-	-	-	-	(745)	(745)
A interessos i càrregues assimilades - compromisos pensions	1.004	107	-	-	-	1.111
A dotacions amb càrrec a resultats - despeses de personal (*)	2.488	196	-	-	345.150	347.834
A dotacions sense càrrec a resultats	-	-	-	-	-	-
A dotacions amb càrrec a resultats - provisions	1.224	(38)	70.003	87.180	117.039	275.408
Dotacions a provisions	14	-	70.879	239.662	117.369	427.924
Reversions de provisions	-	-	(876)	(152.482)	(330)	(153.688)
Pèrdues (guanys) actuàrials	1.210	(38)	-	-	-	1.172
Diferències de canvi	(556)	(162)	-	(375)	(4.193)	(5.286)
Utilitzacions:	(8.575)	(3.205)	(22.795)	-	(63.146)	(97.721)
Aportacions netes del promotor	(39)	1	-	-	-	(38)
Pagaments de pensions	(8.536)	(3.206)	-	-	-	(11.742)
Altres	-	-	(22.795)	-	(63.146)	(85.941)
Altres moviments	4.759	135	-	(1.672)	29.255	32.477
Saldo el 31 de desembre de 2020	99.690	3.971	114.097	195.879	569.875	983.512

(*) Vegeu la nota 33.

Els epígrafs “Pensions i altres obligacions de prestacions definides postocupació” o “Altres retribucions als empleats a llarg termini” inclouen l'import de les provisions constituïdes per a la cobertura de les retribucions postocupació i els compromisos assumits amb el personal prejubilat i obligacions similars.

L'epígraf "*Compromisos i garanties concedits*" inclou l'import de les provisions constituïdes per a la cobertura de compromisos concedits i de riscos contingents sorgits com a conseqüència de garanties financeres o un altre tipus de contracte.

Durant el curs ordinari del negoci, el grup està exposat a contingències de caràcter fiscal, legal, reguladores, etc. Totes les significatives són analitzades periòdicament, amb la col·laboració de professionals externs quan cal, i es registren, si escau, provisions en els epígrafs "*Qüestions processals i litigis per impostos pendents*" i "*Restants provisions*". El 31 de desembre de 2020 i 2019, aquests epígrafs inclouen principalment:

- Provisions per a la compensació a determinats clients de TSB que estaven en mora als quals es van donar mesures de suport financer que els podrien haver perjudicat durant el període 2013-2020. L'estimació del possible cost de les compensacions a pagar, que inclou interessos compensatoris i costos operacionals relacionats, puja a 61 milions d'euros el 31 de desembre de 2020.
- Provisions per contingències legals per import de 77 milions d'euros al tancament de 2020 (38 milions d'euros al tancament de 2019).
- Provisions per a la cobertura de les despeses previstes de reducció de personal i oficines a TSB per un import de 75 milions d'euros en tancar el 2020 (34 milions d'euros en tancar el 2019).
- Provisions per a la cobertura de les despeses previstes pel pla voluntari de sortides de personal a Espanya per un import de 305 milions d'euros en tancar el 2020 (vegeu la nota 33).
- Provisions per la possible devolució de les quantitats percebudes com a conseqüència de l'aplicació de les denominades clàusules terra, bé com a conseqüència de la seva hipotètica anul·lació pels tribunals, bé per aplicació del Reial decret llei 1/2017, de 20 de gener, de mesures de protecció de consumidors en matèria de clàusules terra, per import de 84,6 milions d'euros el 31 de desembre de 2020 (76,7 milions d'euros el 31 de desembre de 2019). En un escenari remot que no es considera probable de potencials reclamacions addicionals, tant a través dels procediments establerts per l'entitat d'acord amb el que es requereix en el real decret esmentat com per via judicial, i aplicant els percentatges d'acord actuals, la màxima contingència seria de 113,3 milions d'euros.

En relació amb aquestes provisions, cal que el banc consideri que les seves clàusules terra són transparents i clares per als clients i que aquestes no han estat definitivament anul·lades amb caràcter general per sentència ferma. En data 12 de novembre de 2018, la Secció 28 de la Sala Civil de l'Audiència Provincial de Madrid va dictar sentència en què estimava parcialment el recurs d'apel·lació interposat per part de Banco de Sabadell, S.A. contra la sentència del jutjat mercantil núm. 11 de Madrid sobre nul·litat de les clàusules limitatives de tipus d'interès, considerant que algunes de les clàusules de Banco de Sabadell, S.A. són transparents i vàlides en la seva totalitat. En relació amb la resta de clàusules, el banc segueix considerant que té arguments jurídics que haurien de ser valorats en el recurs que l'entitat ha presentat davant el Tribunal Suprem, davant la referida sentència dictada per l'Audiència Provincial de Madrid.

L'import final del desemborsament, així com el calendari de pagaments, és incert com a resultat de les dificultats inherents per estimar els factors utilitzats en la determinació de l'import de les provisions constituïdes.

Pensions i obligacions similars

A continuació, es mostra l'origen del passiu reconegut en matèria de retribucions postocupació i altres obligacions similars a llarg termini en el balanç del grup:

En milers d'euros					
	2020	2019	2018	2017	2016
Obligacions per compromisos per pensions i similars	819.789	803.905	768.695	793.871	862.218
Valor raonable dels actius del pla	(716.128)	(697.621)	(667.835)	(692.537)	(749.295)
Passiu net reconegut en el balanç	103.661	106.284	100.860	101.334	112.923

El rendiment del pla de pensions de Banc Sabadell ha estat el 0,24%, i el de l'EPSV, el 0,63% en l'exercici 2020. El rendiment del pla de pensions de Banc Sabadell va ser el 2,33%, i el de l'EPSV, l'1,15% en l'exercici 2019.

Els moviments que hi ha hagut durant els exercicis 2020 i 2019 en les obligacions per compromisos per pensions i similars i en el valor raonable dels actius del pla es mostren a continuació:

En milers d'euros

	Obligacions per compromisos per pensions i similars	Valor raonable dels actius del pla	Passiu net reconegut en el balanç
Saldo el 31 de desembre de 2018	768.695	667.835	100.860
Cost per interessos	11.487	-	11.487
Ingressos per interessos	-	9.745	(9.745)
Cost normal de l'exercici	2.741	-	2.741
Cost per serveis passats	1.301	-	1.301
Pagaments de prestacions	(50.291)	(36.035)	(14.256)
Liquidacions, reduccions i terminacions	5.013	3.483	1.530
Aportacions netes fetes per l'entitat	-	(44)	44
Pèrdues i guanys actuàrials per canvis en les hipòtesis demogràfiques	-	-	-
Pèrdues i guanys actuàrials per canvis en les hipòtesis financeres	65.454	-	65.454
Pèrdues i guanys actuàrials per experiència	3.016	-	3.016
Rendiment dels actius adscrits al pla, exclouent-ne els ingressos per interessos	-	57.389	(57.389)
Altres moviments	(3.511)	(4.752)	1.241
Saldo el 31 de desembre de 2019	803.905	697.621	106.284
Cost per interessos	6.204	-	6.204
Ingressos per interessos	-	5.092	(5.092)
Cost normal de l'exercici	2.643	-	2.643
Cost per serveis passats	-	-	-
Pagaments de prestacions	(48.220)	(36.478)	(11.742)
Liquidacions, reduccions i terminacions	(8.695)	(9.905)	1.210
Aportacions netes fetes per l'entitat	-	(62)	62
Pèrdues i guanys actuàrials per canvis en les hipòtesis demogràfiques	23.964	-	23.964
Pèrdues i guanys actuàrials per canvis en les hipòtesis financeres	22.499	-	22.499
Pèrdues i guanys actuàrials per experiència	(5.229)	-	(5.229)
Rendiment dels actius adscrits al pla, exclouent-ne els ingressos per interessos	-	39.788	(39.788)
Altres moviments	22.718	20.072	2.646
Saldo el 31 de desembre de 2020	819.789	716.128	103.661

El desglossament de compromisos per pensions i obligacions similars del grup el 31 de desembre de 2020 i 2019, tenint en compte el seu vehicle de finançament, la seva cobertura i el tipus d'interès aplicat en el seu càlcul es detalla a continuació:

En milers d'euros

Vehicle de finançament	Cobertura	2020	
		Import	Tipus d'interès
Plans de pensions		413.423	
Pòlisses d'assegurances amb parts vinculades	Vinculada	39.817	0,50%
Pòlisses d'assegurances amb parts no vinculades	Vinculada	373.606	0,50%
Pòlisses d'assegurances		396.162	
Pòlisses d'assegurances amb parts vinculades	Vinculada	88.078	0,50%
Pòlisses d'assegurances amb parts no vinculades	Vinculada	308.084	0,50%
Fons interns	Sense cobertura	10.203	0,50%
Total obligacions		819.788	

En milers d'euros

Vehicle de finançament	Cobertura	2019	
		Import	Tipus d'interès
Plans de pensions		415.354	
Pòlisses d'assegurances amb parts vinculades	Vinculada	35.067	0,75%
Pòlisses d'assegurances amb parts no vinculades	Vinculada	380.287	0,75%
Pòlisses d'assegurances		377.386	
Pòlisses d'assegurances amb parts vinculades	Vinculada	86.958	0,75%
Pòlisses d'assegurances amb parts no vinculades	Vinculada	290.428	0,75%
Fons interns	Sense cobertura	11.165	0,75%
Total obligacions		803.905	

L'import de les obligacions cobertes amb pòlisses d'assegurances combinades el 31 de desembre de 2020 puja a 809.585 milers d'euros (792.740 milers d'euros el 31 de desembre de 2019), per la qual cosa en un 98,76% dels seus compromisos (98,61% el 31 de desembre de 2019) el grup no té risc de supervivència (taules) ni de rendibilitat (tipus d'interès). Per tant, l'evolució dels tipus d'interès durant l'exercici no ha tingut impacte en la situació financera de l'entitat.

L'anàlisi de sensibilitat per a cada hipòtesi actuarial principal, el 31 de desembre de 2020 i 2019, mostra com s'hauria vist afectada l'obligació i el cost dels serveis de l'exercici corrent per canvis raonablement possibles en aquesta data.

En percentatge

Anàlisi de sensibilitat	2020	2019
	Percentatge variació	
Tipus de descompte		
Tipus de descompte -50 punts bàsics:		
Hipòtesis	-	0,25%
Variació obligació	6,25%	6,16%
Variació cost dels serveis de l'exercici corrent	10,44%	10,09%
Tipus de descompte +50 punts bàsics:		
Hipòtesis	1,00%	1,25%
Variació obligació	(5,66%)	(5,52%)
Variació cost dels serveis de l'exercici corrent	(9,09%)	(8,87%)
Taxa d'increment salarial		
Taxa d'increment salarial -50 punts bàsics:		
Hipòtesis	2,00%	2,50%
Variació obligació	(0,17%)	(0,25%)
Variació cost dels serveis de l'exercici corrent	(2,69%)	(3,29%)
Taxa d'increment salarial +50 punts bàsics:		
Hipòtesis	3,00%	3,50%
Variació obligació	0,19%	0,28%
Variació cost dels serveis de l'exercici corrent	2,99%	3,80%

A continuació es mostra l'estimació dels valors actuals probabilitzats, el 31 de desembre de 2020, de les prestacions a pagar per als pròxims deu anys:

En milers d'euros

	Anys										Total
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Pensions probables	12.055	10.736	10.252	9.990	9.812	10.451	10.113	9.763	9.403	9.032	101.607

El valor raonable dels actius vinculats a pensions registrats en el balanç consolidat puja a 133.757 milers d'euros el 31 de desembre de 2020 i a 133.960 milers d'euros el 31 de desembre de 2019 (vegeu la nota 17).

Les categories principals dels actius del pla com a percentatge total sobre els actius del pla són les que s'indiquen a continuació:

En percentatge	2020	2019
Instruments de patrimoni emesos per Banc Sabadell	-	0,02%
Valors representatius de deute	-	0,21%
Fons d'inversió	1,63%	2,03%
Dipòsits i fiances	0,18%	0,10%
Derivats	-	0,01%
Altres (pòlisses d'assegurança no vinculades)	98,18%	97,63%
Total	100%	100%

En el valor raonable dels actius del pla estan inclosos els següents instruments financers emesos pel banc:

En milers d'euros	2020	2019
Instruments de patrimoni	36	105
Dipòsits i fiances	902	397
Total	938	502

Passius contingents

- El Tribunal Suprem, en la seva sentència de 22 de novembre de 2017, es va pronunciar sobre la validesa de la utilització de l'IRPH com a índex de referència per a la variació dels tipus d'interès dels préstecs hipotecaris, atès que no n'és possible el seu control de transparència en tractar-se d'un índex definit i regulat per una norma jurídica. El jutjat núm. 38 de Barcelona, apartant-se del criteri del Tribunal Suprem i de la majoria dels jutjats i tribunals, va elevar al Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE) una qüestió prejudicial perquè es pronunciés sobre si aquest índex està subjecte o no a un control de transparència quan es contracta amb consumidors, i va sol·licitar que es determinés si era procedent substituir-lo per un altre índex o directament deixar d'aplicar-lo.

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE), en data 3 de març de 2020, va dictar sentència que resolvia les qüestions plantejades pel Jutjat de Primera Instància núm. 38 de Barcelona respecte a l'IRPH, i va concloure que aquest índex és susceptible de control de transparència per part dels jutjats nacionals.

El Tribunal Suprem va dictar quatre sentències en data 12 de novembre de 2020 en les quals, tot i admetre la possible falta de transparència, va descartar l'existència d'abusivitat en la contractació de préstecs referenciats a l'índex IRPH. El criteri establert en aquesta sentència del Tribunal Suprem ha estat seguit en la pràctica totalitat de jutjats i tribunals nacionals. El 31 de desembre de 2020, el saldo viu dels préstecs hipotecaris a consumidors indexats a l'IRPH és de 654 milions d'euros.

- La sentència del Tribunal Suprem de data 4 de març de 2020, relativa als contractes de targetes *revolving* i/o amb pagament ajornat d'una tercera entitat, modifica doctrina anterior del mateix tribunal i aclareix que el tipus d'interès de referència específic per a aquesta categoria d'operacions creditícies publicat en el Butlletí Estadístic el Banc d'Espanya és el que ha de servir de referència per determinar quin és l'interès normal del diner a l'efecte de la Llei de repressió de la usura. En el cas enjudiciat, aquest tipus mitjà publicat era una mica superior al 20%. El tribunal no fixa criteris específics que permetin determinar què significa un tipus d'interès manifestament desproporcionat, de manera que cada contracte comercialitzat s'haurà d'analitzar cas per cas. Banc Sabadell considera que la decisió del Tribunal Suprem no hauria de tenir efectes significatius en els seus estats financers.
- En la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats, la investigació que estan duent a terme les autoritats britàniques en relació amb les incidències que es van produir després de la migració a la nova plataforma tecnològica de TSB l'abril de 2018 no ha conclòs. La decisió de registrar una provisió per aquest concepte requereix l'ús de judici per concloure si hi ha una obligació present de pagament i, si escau, si aquesta pot estimar amb fiabilitat. Tenint en compte la informació disponible sobre la marxa d'aquesta investigació, la direcció del grup considera que no es donen les circumstàncies que requereixin el registre d'una provisió per potencials sancions, ja que no hi ha actualment una obligació present de pagament i, si aquesta existís, no es pot estimar amb fiabilitat l'import que caldria desemborsar.

Nota 23 - Fons propis

El desglossament del saldo de fons propis en els balanços consolidats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros	2020	2019
Capital	703.371	703.371
Prima d'emissió	7.899.227	7.899.227
Instruments de patrimoni emesos diferents del capital	-	-
Altres elements de patrimoni net	20.273	39.742
Guanys acumulats	5.444.622	4.858.681
Reserves de revaloració	-	-
Altres reserves	(1.088.384)	(977.687)
(-) Accions pròpies	(37.517)	(8.533)
Resultat atribuïble als propietaris de la dominant	2.002	767.822
(-) Dividends a compte	-	(110.817)
Total	12.943.594	13.171.806

Capital

El capital social del banc el 31 de desembre de 2020 i 2019 puja a 703.370.587,63 euros, representat per 5.626.964.701 accions nominatives de 0,125 euros nominals cada una. Totes les accions estan totalment desemborsades i estan numerades correlativament de l'1 al 5.626.964.701, ambdós inclosos.

Les accions del banc cotitzen en les borses de valors de Madrid, Barcelona, Bilbao i València en el mercat continu de valors dirigit per la Sociedad de Bolsas, S.A.

La resta de societats dependents incloses en el grup de consolidació no cotitzen.

Els drets atorgats als instruments de patrimoni són els mateixos regulats en la Llei de societats de capital. A la Junta General d'Accionistes, un accionista pot emetre un percentatge de vot igual que el percentatge de capital social que ostenta.

No s'han produït variacions del capital social del banc en els exercicis 2020 i 2019.

Inversions significatives en el capital del banc

D'acord amb el que disposen els articles 23 i 32 del Reial decret 1362/2007, de 19 d'octubre, pel qual es desplega la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, en relació amb els requisits de transparència relatius a la informació sobre els emissors els valors dels quals estiguin admesos a negociació en un mercat secundari oficial o en un altre mercat regulat de la Unió Europea, a continuació es presenta la relació d'inversions significatives en el capital social de Banc Sabadell el 31 de desembre de 2020:

Titular directe de la participació	% drets de vot atribuïts a les accions	% drets de vot a través d'instruments financers	% total de drets de vot	Titular indirecte de la participació
Diverses filials de BlackRock Inc.	2,89%	0,42%	3,31%	Blackrock Inc.
Fintech Europe S.A.R.L.	3,45%	-	3,45%	David Martínez Guzmán
Norges Bank	3,06%	-	3,06%	-
Sanders Capital LLC	3,47%	-	3,47%	Lewis A. Sanders i clients de Sanders Capital LLC que deleguen els seus drets de vot

La informació facilitada té com a fonts les comunicacions trameses pels accionistes a la CNMV o bé directament a l'entitat.

Prima d'emissió

El saldo de la prima d'emissió el 31 de desembre de 2020 puja a 7.899.227 milers d'euros, i no ha variat en els exercicis 2020 i 2019.

Guanys acumulats i altres reserves

La composició del saldo d'aquests epígrafs dels balanços consolidats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros	2020	2019
Reserves restringides:	195.966	322.094
Reserva legal	140.674	140.674
Reserva per a accions en garantia	41.832	133.149
Reserva de capitalització Llei 27/2014	-	35.985
Reserva per a inversions a les Canàries	10.345	9.171
Reserva per redenominació del capital social	113	113
Reserva per capital amortitzat	3.002	3.002
Reserves de lliure disposició	3.895.788	3.334.925
Reserves d'entitats valorades pel mètode de la participació	264.484	223.975
Total	4.356.238	3.880.994

El desglossament de les reserves aportades per cada una de les empreses consolidades s'indica en l'Annex I.

Altres elements de patrimoni net

Dins altres elements de patrimoni net s'inclou l'import de les remuneracions pendents de liquidar basades en accions que el 31 de desembre de 2020 i 2019 pugen a 20.273 i 39.742 milers d'euros, respectivament.

Negocis sobre instruments de patrimoni propi

El moviment de les accions de la societat dominant adquirides pel banc ha estat el següent:

	Nre. d'accions	Valor nominal (en milers d'euros)	Preu mitjà (en euros)	% Participació
Saldo el 31 de desembre de 2018	88.788.514	11.098,57	1,57	1,58
Compres	225.036.359	28.129,54	0,93	4,00
Vendes	307.818.009	38.477,25	0,98	5,47
Saldo el 31 de desembre de 2019	6.006.864	750,86	1,42	0,11
Compres	342.926.719	42.865,84	0,42	6,09
Vendes	300.372.716	37.546,59	0,39	5,34
Saldo el 31 de desembre de 2020	48.560.867	6.070,11	0,77	0,86

Els resultats nets generats per transaccions sobre instruments de patrimoni propi es registren en el patrimoni net en l'epígraf de “Fons propis - Altres reserves” del balanç consolidat i es mostren en l'estat de canvis de patrimoni net en la línia de venda o cancel·lació d'accions pròpies.

El 31 de desembre de 2020 TSB té 66.016 accions de Banc Sabadell (19.297 al tancament de 2019), amb un cost de 60 milers d'euros (30 milers d'euros al tancament de 2019), que estan registrats com a accions pròpies en el balanç consolidat.

El 31 de desembre de 2020, hi ha 118.169.913 accions del banc pignorades en garantia d'operacions per un valor nominal de 14.771 milers d'euros (128.027.778 accions per un valor nominal de 16.003 milers d'euros el 31 de desembre de 2019).

El nombre d'instruments de patrimoni propi de Banco de Sabadell, S.A. propietat de tercers, però gestionats per les diferents empreses del grup, puja a 12.669.119 i 21.638.760 títols el 31 de desembre de 2020 i 2019, respectivament. El seu valor nominal puja a 1.584 milers d'euros i 2.705 milers d'euros, respectivament. En ambdós anys, la totalitat dels títols es refereixen a accions de Banc Sabadell.

Nota 24 – Un altre resultat global acumulat

La composició d'aquest epígraf del patrimoni net consolidat el 31 de desembre de 2020 i 2019 és la següent:

En milers d'euros	2020	2019
Elements que no es reclassifiquen en resultats	(64.419)	(44.677)
Guany o (-) pèrdues actuàries en plans de pensions de prestacions definides	(693)	(2.361)
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts d'inversions en negocis conjunts i associades	-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	(63.726)	(42.316)
Ineficàcia de les cobertures de valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global (element cobert)	-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global (instruments de cobertura)	-	-
Canvis del valor raonable dels passius financers a valor raonable amb canvis en resultats atribuïbles a canvis en el risc de crèdit	-	-
Elements que es poden reclassificar en resultats	(459.171)	(222.069)
Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger (part eficaç) (*)	211.841	114.237
Conversió de divises	(737.073)	(445.169)
Derivats de cobertura. Reserva de cobertura de fluxos d'efectiu (part eficaç) (**)	39.798	89.845
Import procedent de les operacions vives	(4.662)	38.280
Import procedent de les operacions discontinuades	44.460	51.565
Canvis del valor raonable dels instruments de deute valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	(871)	(2.137)
Instruments de cobertura (elements no designats)	-	-
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts de les inversions en negocis conjunts i associades	27.134	21.155
Total	(523.590)	(266.746)

(*) El saldo de cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger procedeix íntegrament d'operacions vives.

(**) Les cobertures de fluxos d'efectiu mitiguen fonamentalment el risc de tipus d'interès i altres riscos (vegeu la nota 12).

El desglossament de les partides de l'estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidat el 31 de desembre de 2020 i 2019, amb indicació dels imports bruts i nets de l'efecte impositiu, s'indica a continuació:

En milers d'euros

	2020			2019		
	Import brut	Efecte impositiu	Net	Import brut	Efecte impositiu	Net
Elements que no es reclassifiquen en resultats	(15.603)	(4.139)	(19.742)	(2.709)	10.597	7.888
Guany o (-) pèrdues actuàrials en plans de pensions de prestacions definides	2.383	(715)	1.668	(2.902)	871	(2.031)
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	-	-	-	-	-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts d'inversions en negocis conjunts i associades	-	-	-	-	-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	(17.986)	(3.424)	(21.410)	193	9.726	9.919
Ineficàcia de les cobertures de valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	-	-	-	-	-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global (element cobert)	-	-	-	-	-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global (instruments de cobertura)	-	-	-	-	-	-
Canvis del valor raonable dels passius financers a valor raonable amb canvis en resultats atribuïbles a canvis en el risc de crèdit	-	-	-	-	-	-
Elements que es poden reclassificar en resultats	(254.533)	17.730	(236.803)	261.283	(44.323)	216.960
Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger (part eficaç)	97.604	-	97.604	(98.793)	-	(98.793)
Conversió de divises	(291.902)	-	(291.902)	195.549	-	195.549
Derivats de cobertura. Reserva de cobertura de fluxos d'efectiu (part eficaç)	(67.603)	17.557	(50.046)	122.152	(36.614)	85.538
Canvis del valor raonable dels instruments de deute valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	1.392	173	1.565	28.654	(7.709)	20.945
Instruments de cobertura (elements no designats)	-	-	-	-	-	-
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	-	-	-	-	-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts en inversions en negocis conjunts i associades	5.976	-	5.976	13.721	-	13.721
Total	(270.136)	13.591	(256.545)	258.574	(33.726)	224.848

Nota 25 – Interessos minoritaris (participacions no dominants)

Les societats que componen aquest epígraf del patrimoni net consolidat el 31 de desembre de 2020 i 2019 són les següents:

	2020			2019		
	%	Import	Del qual: Resultat atribuït	%	Import	Del qual: Resultat atribuït
	Minoritaris			Minoritaris		
BancSabadell d'Andorra, S.A.	49,03%	49.815	4.967	49,03%	44.199	5.213
Aurica Coinvestment, S.L.	38,24%	20.707	(2.290)	38,24%	23.646	3.105
Resta		1.112	(1.669)		1.501	738
Total		71.634	1.008		69.346	9.056

El moviment que s'ha produït en els exercicis 2020 i 2019 en el saldo d'aquest epígraf és el següent:

En milers d'euros	
Saldos el 31 de desembre de 2018	63.539
Ajustos per valoració	124
Resta	5.683
Addicions/retirades en el perímetre	-
Percentatges de participació i altres	(3.373)
Canvi en el mètode de consolidació	-
Resultat de l'exercici	9.056
Saldos el 31 de desembre de 2019	69.346
Ajustos per valoració	299
Resta	1.989
Addicions/retirades en el perímetre	-
Percentatges de participació i altres	981
Canvi en el mètode de consolidació	-
Resultat de l'exercici	1.008
Saldos el 31 de desembre de 2020	71.634

Els dividendes repartits als minoritaris de les entitats del grup en l'exercici 2020 són 650 milers (Aurica Coinvestment, S.L.) i 3.503 milers d'euros en l'exercici 2019 (1.533 milers d'euros BancSabadell d'Andorra, S.A., 1.290 milers d'euros Aurica Coinvestment, S.L. i 680 milers d'euros Business Services for Operational Support, S.A.U.).

En l'exercici 2020, les societats Aurica Coinvestment S.L., Business Services for Operational Support, S.A.U. i BancSabadell d'Andorra, S.A. i les seves participades estan assignades al negoci bancari d'Espanya (vegeu la nota 38).

Nota 26 – Exposicions fora del balanç

El desglossament d'aquest epígraf en tancar els exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros			
Compromisos i garanties concedits	Nota	2020	2019
Compromisos de préstec concedits		29.295.155	27.563.836
<i>Del qual: import classificat com a stage 2</i>		<i>1.584.252</i>	<i>889.215</i>
<i>Del qual: import classificat com a stage 3</i>		<i>128.512</i>	<i>56.253</i>
Disponibles per tercers		29.295.155	27.563.836
Per entitats de crèdit		78	96
Per sector d'administracions públiques		1.472.415	1.213.587
Per altres sectors residents		16.470.386	16.341.791
Per no residents		<i>11.352.276</i>	10.008.362
Import registrat en el passiu del balanç	22	88.562	48.204
Garanties financeres concedides (*)		2.035.638	2.107.412
<i>Del qual: import classificat com a stage 2</i>		<i>136.415</i>	<i>90.063</i>
<i>Del qual: import classificat com a stage 3</i>		<i>108.143</i>	<i>41.534</i>
Import registrat en el passiu del balanç (**)	22	38.605	21.041
Altres compromisos concedits		7.594.720	10.398.913
<i>Del qual: import classificat com a stage 2</i>		<i>479.396</i>	<i>315.842</i>
<i>Del qual: import classificat com a stage 3</i>		<i>349.677</i>	<i>156.918</i>
Altres garanties concedides		7.237.127	7.506.189
Actius adscrits a obligacions de tercers		-	-
Crèdits documentaris irrevocables		760.160	806.348
Garantia addicional de liquidació		20.000	20.000
Altres avals i caucions prestats		6.456.967	6.679.841
Altres riscos contingents		-	-
Altres compromisos concedits		357.593	2.892.724
Compromisos de compra a termini d'actius financers		204.692	2.468.533
Contractes convencionals d'adquisició d'actius financers		171	275.922
Valors subscrits pendents de desemborsament		1.939	1.939
Compromisos de col·locació i subscripció de valors		-	-
Altres compromisos de préstecs concedits		150.791	146.330
Import registrat en el passiu del balanç	22	68.712	41.501
Total		38.925.513	40.070.161

(*) Inclou 73.548 i 135.624 milers d'euros el 31 de desembre de 2020 i 2019, respectivament, corresponents a garanties financeres concedides en relació amb la construcció i promoció immobiliària.

(**) Inclou 3.909 i 5.225 milers d'euros el 31 de desembre de 2020 i 2019, respectivament, en relació amb la construcció i promoció immobiliària.

El total de compromisos disponibles per tercers el 31 de desembre de 2020 inclou compromisos de crèdit amb garantia hipotecària per import de 5.160.536 milers d'euros (4.773.615 milers d'euros el 31 de desembre de 2019). Quant a la resta, en la majoria dels casos hi ha altres tipus de garanties d'acord amb la política de gestió de riscos del grup.

Garanties concedides classificades com a *stage 3*

El moviment del saldo de garanties concedides classificades com a *stage 3* durant l'exercici 2020 ha estat el següent:

En milers d'euros	
Saldos el 31 de desembre de 2019	198.452
Altes	338.411
Baixes	(79.922)
Saldos el 31 de desembre de 2020	456.941

El desglossament per àmbit geogràfic del saldo de garanties concedides classificades com a *stage 3* el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros		
	2020	2019
Espanya	455.929	195.951
Regne Unit	5	5
Resta Unió Europea	437	437
Amèrica	4	1.726
Resta del món	566	333
Total	456.941	198.452

La cobertura del risc de crèdit corresponent a garanties concedides i al risc de crèdit de les exposicions fora del balanç el 31 de desembre de 2020 i 2019, distribuïda en funció del seu mètode de determinació, és la següent:

En milers d'euros		
	2020	2019
Cobertura específica determinada individualment:	82.961	38.939
<i>Stage 2</i>	934	1.403
<i>Stage 3</i>	82.027	37.536
Cobertura específica determinada col·lectivament:	24.355	22.762
<i>Stage 1</i>	7.651	8.399
<i>Stage 2</i>	5.539	4.571
<i>Stage 3</i>	10.667	9.284
Cobertura del risc de país	498	508
Total	107.316	61.701

El moviment d'aquesta cobertura durant els exercicis 2020 i 2019, juntament amb el de la cobertura dels compromisos de préstecs concedits, es mostra en la nota 22.

Nota 27 – Recursos de clients fora del balanç

Els recursos de clients fora del balanç gestionats pel grup, els comercialitzats però no gestionats i els instruments financers confiats per tercers el 31 de desembre de 2020 i 2019 són els següents:

En milers d'euros		
	2020	2019
Gestionats pel grup:	5.036.415	21.680.784
Societats i fons d'inversió	1.738.444	18.318.071
Gestió de patrimoni	3.297.971	3.362.713
Comercialitzat pel grup:	33.028.002	21.482.232
Fons d'inversió	19.627.494	7.685.237
Fons de pensions	3.349.136	3.366.512
Assegurances	10.051.372	10.430.483
Instruments financers confiats per tercers	69.347.471	77.041.761
Total	107.411.888	120.204.777

La disminució del patrimoni gestionat durant l'exercici 2020 es deu a la venda de SabAM, que, en gran part, ha passat a ser patrimoni comercialitzat (vegeu la nota 2).

Nota 28 – Ingressos i despeses per interessos

Aquests epígrafs del compte de pèrdues i guanys consolidat inclouen els interessos meritats en l'exercici per tots els actius i passius financers el rendiment dels quals, implícit o explícit, s'obté d'aplicar el mètode del tipus d'interès efectiu, amb independència que es valorin pel seu valor raonable, així com les rectificacions de productes com a conseqüència de cobertures comptables. Els interessos es registren pel seu import brut, sense deduir, si escau, les retencions d'impostos realitzades en origen.

La major part dels ingressos per interessos han estat generats per actius financers del grup que es valoren a cost amortitzat o a valor raonable amb canvis en un altre resultat global.

A continuació, es detalla el tipus d'interès mitjà anual durant els exercicis 2020 i 2019 de les següents partides del balanç:

En percentatge	2020		2019	
	Grup BS	Ex TSB (*)	Grup BS	Ex TSB (*)
Actiu				
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	(0,01)	(0,06)	0,21	0,04
Valors representatius de deute	0,92	0,96	1,27	1,30
Préstecs i bestretes				
Clientela	2,52	2,42	2,91	2,81
Passiu				
Dipòsits				
Bancs centrals i entitats de crèdit	(0,40)	(0,52)	0,15	(0,04)
Clientela	0,15	0,12	0,27	0,22

(*) Es refereix a les magnituds del grup sense considerar els saldos aportats per TSB.

El desglossament del marge d'interessos trimestral dels exercicis 2020 i 2019, així com els rendiments i costos mitjans dels diferents components que formen el total de la inversió i dels recursos, és el següent:

	2020												TOTAL
	1r trimestre			2n trimestre			3r trimestre			4t trimestre			
	Saldo mitjà	Tipus %	Resultats	Saldo mitjà	Tipus %	Resultats	Saldo mitjà	Tipus %	Resultats	Saldo mitjà	Tipus %	Resultats	
Rendiment de la inversió	220.337.733	2,09	1.143.474	222.558.306	1,83	1.013.548	233.151.256	1,62	949.587	234.373.619	1,59	933.855	4.040.464
Efectiu i equivalents (*)	26.254.634	0,19	12.589	28.340.676	0,10	6.985	36.048.331	(0,08)	(7.385)	38.368.333	(0,17)	(15.959)	(3.770)
Préstecs i bestretes	142.034.120	2,80	988.433	143.837.623	2,52	899.910	144.698.464	2,39	869.015	146.228.816	2,37	870.503	3.627.861
Cartera de renda fixa (**)	27.498.622	1,16	79.200	26.549.681	0,96	63.359	29.524.076	0,87	64.674	27.692.825	0,72	50.088	257.321
Cartera de renda variable	1.000.487	-	-	1.038.194	-	-	1.043.559	-	-	955.928	-	-	-
Actiu tangible i intangible	5.475.464	-	-	5.411.995	-	-	5.353.196	-	-	5.385.265	-	-	-
Resta dels altres actius	18.074.406	1,41	63.252	17.380.137	1,00	43.294	16.483.630	0,56	23.283	15.742.452	0,74	29.223	159.052
Cost dels recursos	220.337.733	(0,47)	(258.988)	222.558.306	(0,35)	(193.507)	233.151.256	(0,19)	(108.716)	234.373.619	(0,14)	(80.137)	(641.348)
Entitats de crèdit	22.792.000	(0,14)	(7.687)	23.720.351	0,08	4.841	34.093.243	0,69	59.216	34.379.243	0,69	59.704	116.074
Dipòsits de la clientela (***)	149.636.087	(0,22)	(82.390)	151.934.692	(0,16)	(60.571)	153.693.757	(0,12)	(45.973)	154.676.457	(0,09)	(34.376)	(223.310)
Mercat de capitals	25.329.889	(1,33)	(83.523)	24.211.144	(1,28)	(77.177)	23.439.410	(1,31)	(77.269)	22.752.551	(1,27)	(72.355)	(310.324)
Altres passius	9.671.576	(3,55)	(85.388)	9.953.190	(2,45)	(60.600)	9.164.748	(1,94)	(44.690)	9.700.751	(1,36)	(33.110)	(223.788)
Recursos propis	12.908.181	-	-	12.738.929	-	-	12.760.098	-	-	12.864.617	-	-	-
Marge d'interessos			884.486			820.041			840.871			853.718	3.399.116
Total ATM			220.337.733			222.558.306			233.151.256			234.373.619	227.638.874
Ràtio (marge/ATM)			1,62			1,48			1,43			1,45	1,49

(*) Inclou caixa, bancs centrals, entitats de crèdit i adquisicions temporals d'actius.

(**) S'hi inclouen 1.333 milers d'euros corresponents a interessos procedents d'actius financers mantinguts per negociar.

(***) Inclou les cessions temporals d'actius.

Els ingressos o despeses financers derivats de l'aplicació de tipus negatius s'imputen a l'instrument associat. En aquest sentit, els resultats de les inversions i el cost dels recursos recullen despeses i ingressos financers per imports de 71.085 i 2.253 milers d'euros, respectivament, derivats d'aquesta imputació. En particular, la línia d'entitats de crèdit del passiu recull els ingressos financers per interessos negatius dels saldos d'entitats de crèdit del passiu, principalment els relatius a la TLTRO II i la TLTRO III.

En milers d'euros

	2019												TOTAL
	1r trimestre			2n trimestre			3r trimestre			4t trimestre			
	Saldo mitjà	Tipus %	Resultats	Saldo mitjà	Tipus %	Resultats	Saldo mitjà	Tipus %	Resultats	Saldo mitjà	Tipus %	Resultats	
Rendiment de la inversió	221.188.996	2,19	1.193.977	226.600.010	2,13	1.203.204	222.971.888	2,16	1.211.663	223.103.539	2,13	1.195.372	4.804.216
Efectiu i equivalents (*)	31.206.664	0,19	14.989	33.178.163	0,21	17.454	27.695.451	0,26	18.269	26.688.855	0,19	12.770	63.482
Préstecs i bestretes	138.025.608	2,97	1.010.944	139.416.656	2,94	1.022.383	139.633.777	2,90	1.020.772	141.582.861	2,81	1.003.940	4.058.039
Cartera de renda fixa (**)	25.213.037	1,34	83.350	26.672.089	1,30	86.716	28.355.594	1,20	85.935	27.468.523	1,25	86.242	342.243
Cartera de renda variable	869.033	-	-	935.022	-	-	856.452	-	-	859.230	-	-	-
Actiu tangible i intangible	5.331.343	-	-	5.364.135	-	-	5.405.272	-	-	5.492.564	-	-	-
Resta dels altres actius	20.543.311	1,67	84.694	21.033.945	1,46	76.651	21.025.342	1,64	86.687	21.011.506	1,75	92.420	340.452
Cost dels recursos	221.188.996	(0,54)	(293.245)	226.600.010	(0,53)	(297.859)	222.971.888	(0,54)	(305.253)	223.103.539	(0,51)	(285.463)	(1.181.820)
Entitats de crèdit	32.238.040	(0,15)	(12.161)	31.913.401	(0,12)	(9.492)	26.510.777	(0,20)	(13.507)	23.988.625	(0,15)	(8.773)	(43.933)
Dipòsits de la clientela (***)	144.271.153	(0,27)	(97.186)	148.279.109	(0,29)	(107.149)	147.936.923	(0,28)	(104.270)	149.653.131	(0,22)	(83.364)	(391.969)
Mercat de capitals	24.639.120	(1,39)	(84.635)	24.855.118	(1,45)	(89.686)	24.527.227	(1,50)	(92.757)	24.932.361	(1,44)	(90.185)	(357.263)
Altres passius	7.697.988	(5,23)	(99.263)	8.893.319	(4,13)	(91.532)	11.108.719	(3,38)	(94.719)	11.508.944	(3,56)	(103.141)	(388.655)
Recursos propis	12.342.695	-	-	12.659.063	-	-	12.888.242	-	-	13.020.478	-	-	-
Marge d'interessos			900.732			905.345			906.410			909.909	3.622.396
Total ATM			221.188.996			226.600.010			222.971.888			223.103.539	223.470.000
Ràtio (marge/ATM)			1,65			1,60			1,62			1,62	1,62

(*) Inclou caixa, bancs centrals, entitats de crèdit i adquisicions temporals d'actius.

(**) S'inclouen 14 10 milers d'euros corresponents a interessos procedents d'actius financers mantinguts per negociar.

(***) Inclou les cessions temporals d'actius.

Els ingressos o despeses financers derivats de l'aplicació de tipus negatius s'imputen a l'instrument associat. En aquest sentit, els resultats de les inversions i el cost dels recursos recullen despeses i ingressos financers per imports de 68.868 i 111.807 milers d'euros, respectivament, derivats d'aquesta imputació. En particular, la línia d'entitats de crèdit del passiu recull els ingressos financers per interessos negatius dels saldos d'entitats de crèdit del passiu, principalment els relatius a la TLTRO II.

En termes mitjans anuals, el marge sobre actius totals mitjans es va situar en l'1,49% (1,37% sense TSB), de manera que va disminuir en 13 punts bàsics en comparació amb el nivell de l'any anterior (1,62% el 2019).

Nota 29 – Ingressos i despeses per comissions

Els ingressos i les despeses per comissions per operacions financeres i per la prestació de serveis han estat els següents:

En milers d'euros	2020	2019
Comissions derivades d'operacions de risc	259.640	252.262
Operacions d'actiu	159.148	143.621
Avals i altres garanties	100.492	108.641
Comissions de serveis	755.128	809.565
Targetes	196.976	266.796
Ordres de pagament	56.888	64.097
Valors	70.554	63.085
Comptes a la vista	240.011	193.151
Resta	190.699	222.436
Comissions de gestió i comercialització d'actius	335.560	376.914
Fons d'inversió	122.952	152.855
Comercialització de fons de pensions i assegurances	188.157	194.042
Gestió de patrimonis	24.451	30.017
Total	1.350.328	1.438.741
Promemòria		
Ingressos per comissions	1.538.377	1.628.892
Despeses per comissions	(188.049)	(190.151)
Comissions netes	1.350.328	1.438.741

Nota 30 – Resultats d'operacions financeres (net)

Els resultats d'operacions financeres (net) agrupen una relació d'epígrafs del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2020 i 2019 i que es presenten a continuació:

En milers d'euros	2020	2019
Per epígrafs:		
Guanys o (-) pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats, nets	782.143	152.483
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	54.044	87.269
Actius financers a cost amortitzat (nota 8)	728.200	65.277
Passius financers a cost amortitzat	(101)	(63)
Guanys o (-) pèrdues per actius i passius financers mantinguts per negociar, nets	444.354	(111.151)
Guanys o (-) pèrdues per actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats, nets	(9.544)	(2.470)
Guanys o (-) pèrdues per actius i passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats, nets	-	-
Guanys o (-) pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, nets	9.464	(915)
Total	1.226.417	37.947
Per naturalesa d'instrument financer:		
Resultat net de valors representatius de deute	794.404	93.697
Resultat net d'altres instruments de patrimoni	1.745	1.800
Resultat net de derivats	446.708	(117.319)
Resultat net per altres conceptes (*)	(16.440)	59.769
Total	1.226.417	37.947

(*) Inclou principalment el resultat de venda de diverses carteres de crèdit venudes durant l'exercici.

Durant l'exercici 2020, el grup ha fet vendes de determinats valors representatius de deute que mantenia en la cartera d'actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global, cosa que ha generat uns beneficis de 54.044 milers d'euros (87.269 milers d'euros en l'exercici 2019). D'aquests resultats, 35.849 milers d'euros (81.723 milers d'euros en l'exercici 2019) de beneficis provenen de la venda de valors representatius de deute mantinguts amb administracions públiques.

Així mateix, en el transcurs de l'exercici 2020, el grup ha fet vendes de determinats valors representatius de deute que mantenia en la cartera d'actius financers a cost amortitzat amb el propòsit de gestionar l'increment de risc de crèdit i preservar la solvència del grup en el marc d'un conjunt d'actuacions dutes a terme per millorar la rendibilitat futura i la qualitat del seu balanç en resposta a la crisi econòmica desencadenada per la COVID-19 (vegeu la nota 8).

Així mateix, la partida de "*Resultat net de derivats*" de la taula anterior inclou, principalment, la variació del valor raonable dels derivats utilitzats per cobrir el risc de tipus de canvi dels saldos deutors i creditors denominats en moneda estrangera. Els resultats obtinguts per aquests derivats s'han registrat en l'epígraf "*Guanys o (-) pèrdues per actius i passius financers mantinguts per negociar, nets*" del compte de pèrdues i guanys consolidats, mentre que les diferències de canvi generades pels saldos deutors i creditors denominats en moneda estrangera coberts per aquests derivats s'han registrat en l'epígraf "*Diferències de canvi (guany o (-) pèrdua), netes*" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Nota 31 – Altres ingressos d'exploració

El desglossament d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros	2020	2019
Ingressos per explotació d'inversions immobiliàries (*)	38.507	49.981
Vendes i altres ingressos per prestació de serveis no financers	18.675	34.178
Resta de productes d'explotació	168.038	150.081
Total	225.220	234.240

(*) Els imports corresponen fonamentalment a ingressos procedents de contractes d'arrendament operatiu en què el grup actua com a arrendador.

L'ingrés registrat en "Resta de productes d'explotació" procedeix, bàsicament, d'ingressos de les entitats del grup l'activitat de les quals no és financera (principalment *renting* operatiu).

Nota 32 – Altres despeses d'exploració

El desglossament d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros	2020	2019
Contribució a fons de garantia de dipòsits	(123.437)	(121.381)
Banc Sabadell	(110.587)	(110.673)
TSB	(166)	(694)
BS IBM Mèxic	(12.684)	(10.014)
Contribució al fons de resolució	(78.388)	(58.647)
Altres conceptes	(307.268)	(370.794)
Taxes de monetització dels actius fiscals (*)	(48.578)	(48.133)
Resta	(258.690)	(322.661)
Total	(509.093)	(550.822)

(*) Vegeu la nota 39.

El subepígraf de "Resta" inclou la despesa corresponent a l'impost sobre els dipòsits en les entitats de crèdit, que puja a 32.369 milers d'euros en l'exercici 2020 (31.239 milers d'euros el 2019), així com despeses d'activitats no financeres.

Nota 33 – Despeses d'administració

Aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys consolidat inclou els imports de les despeses incorregudes pel grup corresponents al cost del personal i la resta de despeses generals d'administració.

Despeses de personal

Les despeses de personal registrades en el compte de pèrdues i guanys consolidat en els exercicis acabats el 31 de desembre de 2020 i 2019 han estat les següents:

En milers d'euros			
	Nota	2020	2019
Sous i gratificacions al personal actiu		(1.137.159)	(1.197.000)
Quotes de la Seguretat Social		(247.427)	(251.960)
Dotacions a plans de prestació definida	22	(2.683)	(2.741)
Dotacions a plans d'aportació definida		(66.807)	(70.655)
Altres despeses de personal		(430.500)	(126.480)
<i>Del qual: acords de baixes voluntàries a Espanya i pla de reestructuració de TSB</i>			
<i>(*)</i>		<i>(345.150)</i>	-
Total		(1.884.576)	(1.648.836)

(*) Es refereix als acords de prejubilacions, jubilacions anticipades i baixes incentivades d'adhesió voluntària subscrits pel grup amb els sindicats dels treballadors a Espanya el mes de desembre de 2020 per un import de 304.805 milers d'euros, que afecten aproximadament 1.800 empleats, que seran baixa del grup en el primer trimestre de 2021. Així mateix, inclou despeses de reestructuració de l'entitat dependent TSB per un import de 40.345 milers d'euros (vegeu la nota 22).

La classificació de la plantilla mitjana per a totes les empreses que formen el grup per categoria i sexe el 31 de desembre de 2020 i 2019 és la següent:

	2020			2019		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Directius	531	185	716	523	175	698
Tècnics	9.378	10.431	19.809	9.687	10.694	20.381
Administratius	799	2.765	3.564	976	3.294	4.270
Total	10.708	13.381	24.089	11.186	14.163	25.349

La classificació de la plantilla mitjana del grup per categoria el 31 de desembre de 2020 i 2019 amb una discapacitat major o igual al 33% informada al grup és la següent:

	Grup Banc Sabadell	
	2020	2019
Directius	13	5
Tècnics	335	203
Administratius	160	51
Total	508	259

La classificació de la plantilla del grup per categoria i sexe el 31 de desembre de 2020 i 2019 és la següent:

	2020			2019		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Directius	516	180	696	511	168	679
Tècnics	9.277	10.294	19.571	9.418	10.494	19.912
Administratius	738	2.453	3.191	863	3.000	3.863
Total	10.531	12.927	23.458	10.792	13.662	24.454

Del total de la plantilla el 31 de desembre de 2020, 482 empleats havien informat al grup que tenien reconegut algun grau de discapacitat (531 el 31 de desembre de 2019).

L'import de les despeses de personal no recurrents en l'exercici 2020 puja a 365.030 milers d'euros (50.027 milers d'euros en l'exercici 2019). Es consideren com a no recurrents les despeses que no formen part de l'activitat ordinària de l'entitat. En el cas de les despeses de personal són les vinculades a la transformació comercial i a la reducció de la plantilla duta a terme en el grup.

Sistema d'incentius complementaris a llarg termini basats en accions

De conformitat amb la Política de remuneracions, els membres que formen part del Col·lectiu Identificat del grup, tret dels consellers no executius, tindran assignada una retribució a llarg termini a través dels sistemes que es descriuen a continuació:

Sistema d'incentiu complementari basat en accions

La Junta General d'Accionistes del 30 de març de 2017 va aprovar un incentiu, basat en l'increment del valor de les accions de Banco de Sabadell, S.A., per a 3 consellers executius, 7 membres de l'alta direcció i 466 directius del grup (ICLT 2017). Durant el període de vigència d'aquest pla es van donar de baixa 830.861 drets amb liquidació en lliurament d'accions. El març de 2020 va vèncer aquest pla sense liquidació pel fet de tenir un preu d'exercici (1,353 euros) per damunt de la cotització de l'acció.

La Junta General d'Accionistes del 19 d'abril de 2018 va aprovar un incentiu complementari a llarg termini basat en l'increment del valor de les accions de Banco de Sabadell, S.A., i que té en compte objectius plurianuals, per als membres del Col·lectiu Identificat del grup amb retribució variable assignada (ICLT 2018). Consisteix en l'assignació als beneficiaris d'un nombre determinat de drets a participar en l'increment del valor d'un mateix nombre d'accions de Banco de Sabadell, S.A., prenent com a referència el seu valor de cotització, alhora que es vinculen al nivell de compliment per part del banc de certs indicadors plurianuals durant un determinat període de temps, i que es farà efectiu en un 55% mitjançant el lliurament d'accions del mateix Banco de Sabadell, S.A., i en el 45% restant en efectiu. El nombre de drets a liquidar pot ser igual o inferior al nombre de drets consolidats en el primer trimestre de l'any 2019, en funció del nivell de compliment de Banco de Sabadell, S.A., i de quatre indicadors durant la vigència de l'ICLT 2018. El període d'avaluació del compliment ha inclòs els exercicis 2018, 2019 i 2020, per al qual s'estableixen objectius sobre els indicadors següents i amb la ponderació següent: taxa de rendibilitat a l'accionista (25%), per a la qual s'utilitzarà com a referència el valor de tancament de l'acció, arrodonit al tercer decimal, de les primeres 20 sessions de 2018 i de les primeres 20 sessions de 2021, la ràtio de cobertura de liquiditat (25%), la solvència - CET1 (25%) i el rendiment ajustat al risc de capital del banc - RoRAC (25%). Els últims tres indicadors es mesuren al final del període pluriennal, tenint en compte la mitjana dels tres últims mesos de l'exercici 2020.

Les seves característiques principals es presenten tot seguit:

Sistemes d'incentius vigents	Data de finalització	Preu d'exercici	Nombre màxim de drets afectats
ICLT 2018	18/04/2022	1,841	21.000.000

El valor raonable dels serveis es valora per referència al valor raonable dels instruments de capital compromesos, és a dir, opcions sobre accions del banc, i, tal com s'indica en la nota 6, la tècnica de valoració han estat les simulacions de Monte Carlo, i el model de valoració utilitzat, el de Black-Scholes.

El moviment dels drets en els plans esmentats anteriorment ha estat el següent:

Drets - ICLT 2018

Saldo el 31 de desembre de 2018	20.600.000
Concedides	-
Anul·lades	(2.447.500)
Saldo el 31 de desembre de 2019	18.152.500
Concedides	-
Anul·lades	(467.199)
Saldo el 31 de desembre de 2020	17.685.301

En relació amb TSB, el Pla d'incentius basat en accions (SIP, per les seves sigles en anglès) proporciona als seus empleats l'oportunitat de posseir accions de Banc Sabadell i la concessió, si s'escau, d'accions a certs empleats sènior com a part dels acords de contractació. Durant l'exercici 2020, s'ha registrat una despesa per un import de 3.070 milers d'euros en relació amb aquest pla.

Sistema de retribució a llarg termini

El Consell d'Administració, en la sessió del 31 de gener de 2019, a proposta de la Comissió de Retribucions, va aprovar una retribució a llarg termini 2019-2021, dirigida als membres del Col·lectiu Identificat del grup amb retribució variable assignada, tret dels directius que estiguin assignats a TSB Banking Group Plc o a les seves societats dependents, i que consisteix en l'assignació d'un determinat import a cada beneficiari la quantia del qual es determina en funció d'un import monetari corresponent a un determinat percentatge de la retribució fixa de cada beneficiari. L'incentiu es liquidarà en un 55% en accions del banc (per calcular el nombre d'accions es va prendre el preu mitjà ponderat de les 20 últimes sessions del mes de desembre de 2019) i en un 45% en efectiu. El període de generació de l'incentiu va començar l'1 de gener de 2019 i acaba el 31 de desembre de 2021, i comprèn alhora dos subperíodes:

- Període de mesurament d'objectius anuals individuals: és el període transcorregut des de l'1 de gener de 2019 fins al 31 de desembre de 2019, en el qual es van mesurar els objectius anuals de cada beneficiari (compostos pels objectius de grup, els objectius de Direcció i els objectius individuals) establerts per determinar el "*Target Ajustat*", que va quedar subjecte al Factor Corrector per Riscos, amb indicadors de capital (CET1) i liquiditat (*Liquidity Coverage Ratio*).
- Període de mesurament d'objectius plurianuals del grup: és el període que transcorre des de l'1 de gener de 2019 fins al 31 de desembre de 2021, en el qual es mesuren objectius plurianuals del grup amb l'objectiu de determinar l'incentiu final, que també queda subjecte al Factor Corrector per Riscos. Els objectius plurianuals del grup estan relacionats amb els indicadors de rendibilitat total de l'accionista (25%), la ràtio de cobertura de liquiditat del grup (25%), l'indicador de solvència CET1 (25%) i l'indicador del rendiment ajustat al risc de capital del grup (RoRAC) (25%).

L'abonament de l'incentiu estarà subjecte, a més d'estar-ho al compliment dels objectius anuals i plurianuals descrits anteriorment, als requisits recollits en les Condicions generals de la retribució a llarg termini 2019-2021.

Així mateix, el Consell d'Administració, en la sessió del 18 de desembre de 2019, a proposta de la Comissió de Retribucions, va aprovar una retribució a llarg termini 2019-2022, dirigida als membres del Col·lectiu Identificat del grup amb retribució variable assignada, tret dels directius que estiguin assignats a TSB Banking Group Plc o a les seves societats dependents, i que consisteix en l'assignació d'un determinat import a cada beneficiari la quantia del qual es determina en funció d'un import monetari corresponent a un determinat percentatge de la retribució fixa de cada beneficiari. L'incentiu es liquidarà en un 55% en accions del banc (per calcular el nombre d'accions es va prendre el preu mitjà ponderat de les 20 últimes sessions del mes de desembre de 2020) i en un 45% en efectiu. El període de generació de l'incentiu va començar l'1 de gener de 2020 i acaba el 31 de desembre de 2022, i comprèn alhora dos subperíodes:

- Període de mesurament d'objectius anuals individuals: és el període transcorregut des de l'1 de gener de 2020 fins al 31 de desembre de 2020, en el qual es van mesurar els objectius anuals de cada beneficiari (compostos pels objectius de grup, els objectius de Direcció i els objectius individuals) establerts per determinar el "*Target Ajustat*", que va quedar subjecte al Factor Corrector per Riscos, amb indicadors de capital (CET1) i liquiditat (*Liquidity Coverage Ratio*).

- Període de mesurament d'objectius plurianuals del grup: és el període que transcorre des de l'1 de gener de 2020 fins al 31 de desembre de 2022, en el qual es mesuren objectius plurianuals del grup amb l'objectiu de determinar l'incentiu final, que també queda subjecte al Factor Corrector per Riscos. Els objectius plurianuals del grup estan relacionats amb els indicadors de rendibilitat total de l'accionista (25%), la ràtio de cobertura de liquiditat del grup (25%), l'indicador de solvència CET1 (25%) i l'indicador del rendiment ajustat al risc de capital del grup (RoRAC) (25%).

L'abonament de l'incentiu estarà subjecte, a més d'estar-ho al compliment dels objectius anuals i plurianuals descrits anteriorment, als requisits recollits en les Condicions generals de la retribució a llarg termini 2019-2022.

En relació amb les despeses de personal associades als plans d'incentius basats en accions (vegeu la nota 1.3.15), la contrapartida d'aquestes despeses es troba registrada en patrimoni net en el cas dels drets que es liquiden amb accions (vegeu l'estat de canvis de patrimoni net consolidat - pagaments basats en accions), mentre que els que es liquiden en efectiu es registren en l'epígraf d'"*Altres passius*" del balanç consolidat:

En milers d'euros		
	2020	2019
Liquiden en accions	6.285	8.059
Liquiden en efectiu	1.386	675
Total	7.671	8.734

Altres despeses d'administració

El desglossament d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis 2020 i 2019 es mostra a continuació:

En milers d'euros		
	2020	2019
D'immobles, instal·lacions i material	(111.498)	(106.015)
Informàtica	(356.122)	(334.868)
Comunicacions	(38.633)	(41.123)
Publicitat	(87.783)	(99.333)
Serveis administratius subcontractats	(156.658)	(156.280)
Contribucions i impostos	(143.795)	(127.689)
Informes tècnics	(49.142)	(55.654)
Serveis de vigilància i trasllat de fons	(18.442)	(22.265)
Despeses de representació i desplaçament del personal	(6.400)	(21.531)
Quotes d'associacions	(5.057)	(44.512)
Altres despeses	(80.028)	(85.353)
Total	(1.053.558)	(1.094.623)

Honoraris amb entitats auditores

Els honoraris percebuts per KPMG Auditores, S.L. en l'exercici 2020 pels serveis d'auditoria de comptes i per altres serveis relacionats amb l'auditoria prestats a Espanya sumen un import de 2.228 i 65 milers d'euros, respectivament (1.913 i 785 milers d'euros percebuts per PricewaterhouseCoopers Auditores, S.L. el 2019 per aquests mateixos conceptes).

Els serveis d'auditoria corresponents a sucursals a l'estranger prestats per KPMG Auditores, S.L. A Espanya pugen a 25 milers d'euros (27 milers d'euros prestats per PricewaterhouseCoopers Auditores, S.L. el 2019 per aquest mateix concepte).

Els serveis prestats per altres societats de la xarxa KPMG corresponents a auditoria de sucursals i filials a l'estranger i a serveis relacionats amb l'auditoria a l'estranger pugen a 5.109 i 28 milers d'euros, respectivament, en l'exercici de 2020 (4.983 i 207 milers d'euros el 2019 percebuts per altres societats de la xarxa PwC per aquest mateix concepte).

Els honoraris percebuts per altres auditors diferents de KPMG en l'exercici 2020 per serveis d'auditoria de comptes i per altres serveis relacionats amb l'auditoria prestats a Espanya pugen a 41 i 0 milers d'euros, respectivament (31 i 0 milers d'euros el 2019 percebuts per altres auditors diferents de PwC), i pels serveis corresponents a auditoria i per altres serveis relacionats amb l'auditoria de sucursals i filials a l'estranger pugen a 9 i 5 milers d'euros, respectivament, en l'exercici 2020 (18 i 21 milers d'euros el 2019).

Els honoraris percebuts per altres societats de la xarxa KPMG com a conseqüència de serveis d'assessorament fiscal i altres serveis prestats a Espanya en l'exercici de 2020 han pujat a 0 i 219 milers d'euros, respectivament. Els imports registrats per aquests serveis el 2019 percebuts per societats de la xarxa PwC van pujar a 0 i 95 milers d'euros a Espanya.

No s'han meritat honoraris per serveis d'assessorament fiscal i altres serveis prestats a l'estranger per societats de la xarxa KPMG el 2020. Els imports registrats per aquests serveis el 2019 percebuts per societats de la xarxa PwC van pujar a 0 i 39 milers d'euros, respectivament.

Altres informacions

Les despeses d'administració no recurrents van pujar en l'exercici 2020 a 47.368 milers d'euros (44.483 milers d'euros en l'exercici 2019), incloent-hi les despeses de vinculats a la transformació comercial.

La ràtio d'eficiència al tancament de l'exercici 2020 (despeses de personal i generals / marge brut) és del 55,41% (55,63% el 2019).

A continuació, es presenta la següent informació sobre oficines del grup:

Nombre d'oficines		
	2020	2019
Oficines	2.083	2.398
Espanya	1.589	1.822
Estranger	494	576

Nota 34 – Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o (-) guanys nets per modificació

El desglossament d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros			
	Nota	2020	2019
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		288	3.748
Valors representatius de deute	8	288	3.748
Altres instruments de patrimoni		-	-
Actius financers a cost amortitzat	11	(1.745.302)	(670.773)
Valors representatius de deute		16	109
Préstecs i bestretes		(1.745.318)	(670.882)
Total		(1.745.014)	(667.025)

Nota 35 - Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius no financers

El desglossament d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros			
	Nota	2020	2019
Immobilitzat material	15	4.950	(16)
Inversions immobiliàries	15	2.742	4.733
Fons de comerç i altres actius intangibles	16	(2.025)	(6.964)
Existències	17	(46.068)	(83.989)
Total		(40.401)	(86.236)

El total de dotació per deteriorament de les inversions immobiliàries de l'exercici 2020 i 2019 s'ha fet prenent com a base valoracions de nivell 2 (vegeu la nota 6). El valor raonable dels actius deteriorats és de 319.672 i 425.163 milers d'euros en els exercicis 2020 i 2019, respectivament.

Del total de dotació per deteriorament d'existències dels exercicis 2020 i 2019, 26.206 i 57.642 milers d'euros s'han efectuat sobre la base de valoracions de nivell 2, respectivament, 19.862 i 26.347 milers d'euros de valoracions de nivell 3, respectivament. El valor raonable dels actius deteriorats és de 173.532 i 686.976 milers d'euros en tancar els exercicis 2020 i 2019.

Nota 36 – Guanys o (-) pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers, nets

El desglossament d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros		
	2020	2019
Immobilitzat material	(7.860)	(6.396)
Inversions immobiliàries	3.525	4.001
Actiu intangible	(4.498)	252
Participacions (*)	419	16.951
Altres instruments de capital	-	-
Altres conceptes	5.547	26.549
Total	(2.867)	41.357

(*) Vegeu l'Annex I - Sortides del perímetre de consolidació.

Les vendes d'actius tangibles en règim d'arrendament financer en què el grup actuava com a arrendador no han generat un impacte significatiu en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici 2020.

Nota 37 – Guanyos o (-) pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes

El desglossament d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanyos consolidat dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros

	Nota	2020	2019
Immobilitzat material d'ús propi i adjudicat		(217.378)	(168.471)
Guanyos/pèrdues per vendes		10.797	742
Deteriorament/reversió	13	(228.175)	(169.213)
Inversions immobiliàries		406	103
Actiu intangible		-	-
Participacions (*)		343.169	132.741
Altres instruments de capital		-	-
Altres conceptes		(23.615)	(41)
Total		102.582	(35.668)

(*) Vegeu l'Annex I - Sortides del perímetre de consolidació.

El deteriorament d'actius no corrents en venda no incorpora ingressos derivats de l'increment del valor raonable menys costos de venda.

El total de dotació per deteriorament d'actius no corrents en venda de l'exercici 2020 i 2019 s'ha fet prenent com a base valoracions de nivell 2 (vegeu la nota 6). El valor raonable dels actius deteriorats és de 518.495 i 426.361 milers d'euros en tancar els exercicis 2020 i 2019.

Nota 38 – Informació segmentada

Criteris de segmentació

Es presenta en aquest apartat informació dels resultats i altres indicadors per unitats de negoci del grup.

Per al 2020 els criteris amb què el grup Banc Sabadell informa dels resultats per segments són:

- Tres àrees geogràfiques: Negoci Bancari Espanya, Regne Unit i Mèxic.
- A cada negoci se li assigna un 11% de capital sobre els seus actius ponderats per risc, i l'excés de fons propis s'assigna a Negoci Bancari Espanya.

Pel que fa a la resta de criteris aplicats, la informació per segments s'estructura, en primer lloc, seguint una distribució geogràfica, i, en segon lloc, en funció dels clients als quals van dirigits.

Segmentació per àrea geogràfica i unitats de negoci

En relació amb les bases de presentació i metodologia emprades, la informació que es presenta està basada en la comptabilitat individual de cada una de les societats que formen el grup, amb les eliminacions i els ajustos corresponents de consolidació, i en la comptabilitat analítica d'ingressos i despeses en les particions de negocis sobre una o més entitats jurídiques, que permet l'assignació dels ingressos i els costos per a cada client dependent del negoci al qual estigui assignat cada un d'ells.

Cada unitat de negoci es considera com un negoci independent. Suporta els seus costos directes, obtinguts a partir de la comptabilitat general i analítica, i costos indirectes derivats de la prestació de serveis especialitzats de productes, serveis o sistemes.

Així mateix, es fa una assignació de capital de manera que cada negoci té assignat un capital equivalent al mínim regulador necessari per actius ponderats per risc. Aquest mínim regulador es fixa en funció de l'organisme que supervisa cada negoci.

Seguidament, per a cada unitat de negoci es mostra, per al 2020 i el 2019, el detall dels resultats atribuïts al grup, altres magnituds rellevants i la conciliació del total d'aquests resultats amb els del consolidat:

En milions d'euros

	2020 (*)			
	Negoci Bancari Espanya	Negoci Bancari Regne Unit	Negoci bancari Mèxic	Total grup
Marge d'interessos	2.400	885	114	3.399
Comissions netes	1.246	96	7	1.350
Marge bàsic	3.646	981	122	4.749
Resultats operacions financeres i diferències de canvi	770	25	4	800
Resultats mètode participació i dividendes	37	-	-	37
Altres productes i càrregues d'explotació	(271)	2	(14)	(284)
Marge brut	4.182	1.008	112	5.302
Despeses d'explotació i amortització	(2.344)	(1.035)	(82)	(3.461)
Marge abans de dotacions	1.838	(27)	30	1.841
Provisions i deterioraments	(2.007)	(240)	(28)	(2.275)
Plusvàlues per venda d'actius i altres resultats	317	(4)	-	313
Resultat abans d'impostos	147	(271)	3	(121)
Impost sobre beneficis	71	51	1	124
Resultat atribuït a interessos minoritaris	1	-	-	1
Benefici atribuït al grup	218	(220)	4	2
ROE (benefici sobre recursos propis mitjans)	2,0%	-	0,8%	0,0%
Eficiència (despeses d'administració sobre marge brut)	47,6%	86,8%	64,3%	55,4%
Ràtio de morositat	4,4%	1,3%	0,5%	3,6%
Ràtio de cobertura de riscos classificats en l' <i>stage</i> 3	55,7%	57,4%	231,6%	56,5%
Empleats	16.260	6.709	489	23.458
Oficines nacionals i estrangeres	1.614	454	15	2.083

(*) Tipus de canvi aplicats en compte de resultats 0,8888 GBP (mitjana), 24,5034 MXN (mitjana), 1,1389 USD (mitjana) i 10,8769 MAD (mitjana).

En milions d'euros

	2020 (*)			
	Negoci Bancari Espanya	Negoci Bancari Regne Unit	Negoci bancari Mèxic	Total grup
Actiu	183.896	47.284	4.584	235.763
Inversió creditícia bruta viva de clients	106.327	36.977	3.574	146.878
Actius immobiliaris problemàtics (net)	871	-	-	871
Passiu	173.664	45.566	4.041	223.272
Recursos de clients en el balanç	110.572	38.213	1.993	150.778
Finançament majorista mercat de capitals	18.332	2.319	-	20.651
Capital assignat	10.204	1.736	551	12.492
Recursos de clients fora del balanç	38.064	-	-	38.064

(*) Tipus de canvi aplicats al balanç 0,8990 GBP, 24,416 MXN, 1,2271 USD i 10,882 MAD.

En milions d'euros

	2019 (*)			
	Negoci Bancari Espanya	Negoci Bancari Regne Unit	Negoci bancari Mèxic	Total grup
Marge d'interessos	2.527	979	117	3.622
Comissions netes	1.304	117	19	1.439
Marge bàsic	3.830	1.095	136	5.061
Resultats operacions financeres i diferències de canvi	110	15	1	126
Resultats mètode participació i dividendes	61	-	-	61
Altres productes i càrregues d'explotació	(288)	(20)	(9)	(317)
Marge brut	3.714	1.091	127	4.932
Despeses d'explotació i amortització	(2.070)	(1.052)	(91)	(3.213)
Marge abans de dotacions	1.644	39	36	1.719
Provisions i deterioraments	(850)	(72)	(16)	(938)
Plusvàlues per venda d'actius i altres resultats	174	(4)	-	170
Resultat abans d'impostos	968	(38)	20	951
Impost sobre beneficis	(165)	(8)	(2)	(174)
Resultat atribuït a interessos minoritaris	9	-	-	9
Benefici atribuït al grup	794	(45)	19	768
ROE (benefici sobre recursos propis mitjans)	7,3%	-	3,5%	5,9%
Eficiència (despeses d'administració sobre marge brut)	47,0%	84,0%	62,9%	55,6%
Ràtio de morositat	4,7%	1,2%	1,2%	3,8%
Ràtio de cobertura de riscos classificats en l' <i>stage</i> 3	50,5%	43,1%	108,9%	49,6%
Empleats	16.610	7.394	450	24.454
Oficines nacionals i estrangeres	1.847	540	15	2.402

(*) Tipus de canvi aplicats en compte de resultats 0,8782 GBP (mitjana), 21,5648 MXN (mitjana), 1,1170 USD (mitjana) i 10,6881 MAD (mitjana).

En milions d'euros

	2019 (*)			
	Negoci Bancari Espanya	Negoci Bancari Regne Unit	Negoci bancari Mèxic	Total grup
Actiu	172.610	46.449	4.695	223.754
Inversió creditícia bruta viva	104.436	36.496	3.640	144.572
Actius immobiliaris problemàtics (net)	791	-	-	791
Passiu	161.695	44.924	4.160	210.779
Recursos de clients en el balanç	108.890	35.423	1.996	146.309
Finançament majorista mercat de capitals	19.912	2.423	-	22.335
Capital assignat	10.915	1.525	535	12.974
Recursos de clients fora del balanç	43.163	-	-	43.163

(*) Tipus de canvi aplicats al balanç 0,8508 GBP, 21,2202 MXN, 1,1234 USD i 10,7438 MAD.

Els actius totals mitjans del grup pugen el 31 de desembre de 2020 a 227.639 milers d'euros (223.470 milers d'euros el 31 de desembre de 2019).

En relació amb el tipus de productes i serveis dels quals es deriven els ingressos ordinaris, tot seguit se n'informa per a cada unitat de negoci:

- **Negoci Bancari Espanya** agrupa les següents unitats de negoci de clients:

- Banca Comercial ofereix productes tant d'inversió com d'estalvi. En inversió destaca la comercialització de productes hipotecaris, circulants i crèdits. Pel que fa a l'estalvi, els productes principals són els dipòsits (vista i termini), fons d'inversió, assegurances estalvi i plans de pensions. Així mateix, cal destacar també els productes d'asseguracions protecció i serveis de mitjans de pagament, com ara les targetes de crèdit i l'emissió de transferències, entre d'altres. Banca Privada ofereix productes i serveis d'alt valor per al client.
- Banca Corporativa ofereix serveis de finançament especialitzats juntament amb una oferta global de solucions, que comprenen des dels serveis de banca transaccional fins a les solucions més complexes i adaptades, siguin de l'àmbit del finançament i la tresoreria, i també activitats d'importació i exportació, entre d'altres.
- Transformació d'Actius gestiona de forma transversal el risc irregular i l'exposició immobiliària. Es focalitza a desenvolupar l'estratègia de transformació d'actius i a integrar la visió global del balanç immobiliari del grup amb l'objectiu de maximitzar-ne el valor.

- **Negoci Bancari Regne Unit:**

La franquícia de TSB inclou el negoci que es duu a terme al Regne Unit, el qual inclou comptes corrents i d'estalvi, crèdits, targetes i hipoteques.

- **Negoci Bancari Mèxic:**

Ofereix serveis bancaris i financers de Banca Corporativa i Banca Comercial.

A continuació es detallen per a 2020 i 2019 els ingressos de les activitats ordinàries i el resultat abans d'impostos generats per cada unitat de negoci:

En milers d'euros

SEGMENTS	Consolidat			
	Ingressos de les activitats ordinàries (*)		Resultat abans d'impostos	
	2020	2019	2020	2019
Negoci Bancari Espanya	5.843.283	5.141.281	147.359	968.225
Negoci Bancari Regne Unit	1.196.722	1.401.238	(271.072)	(37.561)
Negoci bancari Mèxic	274.829	347.967	2.883	20.413
(-) Ajustos i eliminacions d'ingressos ordinaris entre segments	-	-	-	-
Total	7.314.834	6.890.486	(120.830)	951.077

(*) Inclou els epígrafs següents dels comptes de pèrdues i guanys consolidats: "Ingressos per interessos", "Ingressos per dividends", "Ingressos per comissions", "Resultat de les operacions financeres" i "Altres ingressos d'exploració".

Seguidament es detalla, per a cada una de les unitats de negoci, quin percentatge de saldos, marge d'interessos i de comissions netes han generat sobre el total dels exercicis de 2020 i 2019:

En percentatge

SEGMENTS	2020				
	Segmentació del marge d'interessos i de comissions netes				
	Crèdit a la clientela		Dipòsits de la clientela		Productes de serveis (*)
	% sobre saldo mitjà	% rendiment sobre total	% sobre saldo mitjà	% cost sobre total	% sobre saldo total
Negoci Bancari Espanya	72,4%	66,5%	73,3%	15,8%	92,3%
Negoci Bancari Regne Unit	25,2%	27,6%	25,3%	37,7%	7,2%
Negoci bancari Mèxic	2,4%	6,0%	1,3%	46,5%	0,6%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

(*) Percentatge per segment sobre el total de comissions netes.

En percentatge

	2019				
	Segmentació del marge d'interessos i de comissions netes				
	Crèdit a la clientela		Dipòsits de la clientela		Productes de serveis (*)
	% sobre saldo mitjà	% rendiment sobre total	% sobre saldo mitjà	% cost sobre total	% sobre saldo total
SEGMENTS					
Negoci Bancari Espanya	72,2%	65,9%	74,4%	30,9%	89,7%
Negoci Bancari Regne Unit	25,2%	27,3%	24,2%	35,2%	9,3%
Negoci bancari Mèxic	2,6%	6,8%	1,4%	33,9%	1,0%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

(*) Percentatge per segment sobre el total de comissions netes.

Així mateix, es presenta la distribució per àrea geogràfica de l'epígraf "Ingressos per interessos" dels comptes de pèrdues i guanys dels exercicis de 2020 i 2019:

En milers d'euros

Àrea geogràfica	Distribució d'ingressos per interessos per àrea geogràfica			
	Individual		Consolidat	
	2020	2019	2020	2019
Mercat nacional	2.797.680	3.142.780	2.844.649	3.133.184
Mercat internacional	209.970	308.251	1.479.153	1.851.707
Unió Europea	35.156	90.556	35.156	1.288.626
Zona euro	35.156	32.735	35.156	32.735
Zona no euro	-	57.821	-	1.255.891
Resta	174.814	217.695	1.443.997	563.081
Total	3.007.650	3.451.031	4.323.802	4.984.891

En l'Informe de gestió consolidat (vegeu-ne l'apartat 5) es fa una anàlisi més detallada per a cada un d'aquests negocis.

Nota 39 – Situació fiscal (impost sobre els guanys d'activitats continuades)

Grup fiscal consolidat

Banco de Sabadell, S.A. és la societat dominant d'un grup de consolidació fiscal en l'impost sobre societats, a Espanya, i formen part d'aquest com a societats dependents totes les societats espanyoles participades per Banc de Sabadell, S.A. que compleixen els requisits exigits per la Llei de l'impost sobre societats.

La resta de societats del grup comptable, espanyoles o no residents a Espanya, tributen els seus beneficis d'acord amb les normes fiscals que els són aplicables.

Conciliacions

La conciliació de la diferència existent entre el resultat comptable consolidat i la base imposable de l'impost sobre societats és la següent:

En milers d'euros	2020	2019
Resultat abans d'impostos	(120.829)	951.077
Augments en la base imposable	776.635	779.695
Procedents de resultats	772.072	779.695
Procedents de patrimoni net	4.563	-
Disminucions en la base imposable	(768.077)	(1.485.555)
Procedents de resultats	(676.695)	(1.412.305)
Procedents de patrimoni net	(91.382)	(73.250)
Base imposable (resultat fiscal)	(112.271)	245.217
Quota (30%)	33.681	(73.565)
Deduccions per doble imposició, formació i altres	11.911	11.476
Quota líquida	45.592	(62.089)
Impost per diferències temporals (net)	88.753	(121.570)
Altres ajustos (net)	(10.506)	9.460
(Despeses o (-) ingressos per impostos sobre els guanys de les activitats continuades)	123.839	(174.199)

Així mateix, a continuació es presenta la conciliació entre la despesa per l'impost sobre societats del grup resultant de l'aplicació del tipus impositiu general i la despesa registrada per aquest impost en els comptes de pèrdues i guanys consolidats:

En milers d'euros	2020	2019
Resultat comptable abans d'impostos	(120.829)	951.076
Impost sobre societats al tipus impositiu nacional (30%)	36.249	(285.323)
Conciliació:		
Resultat per venda d'instruments de patrimoni (exempts)	95.289	42.853
Remuneració de les participacions preferents	21.968	21.975
Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació	10.778	16.928
Diferència taxa efectiva societats a l'estranger (*) (**)	(25.599)	5.540
Deduccions generades / Despeses no deduïbles	5.176	14.368
Resta	(20.022)	9.460
(Despeses o (-) ingressos per impostos sobre els guanys de les activitats continuades)	123.839	(174.199)
<i>Tipus impositiu efectiu</i>	<i>(102,49%)</i>	<i>18,32%</i>

(*) Calculada aplicant la diferència entre el tipus impositiu vigent per al grup a Espanya (30%) i el tipus efectiu aplicat al resultat del grup en cada jurisdicció.

(**) Durant el 2020, l'impost sobre societats del Regne Unit es va modificar i va passar al 19% (abans era del 17%). L'efecte d'aquest canvi ha suposat incrementar els actius fiscals diferents en 8,6 milions d'euros.

Augments i disminucions en la base imposable

Els detalls relatius a augments i disminucions en la base imposable, en funció de la seva consideració com a diferències temporals o permanents, es desglossen en el quadre següent:

En milers d'euros		
	2020	2019
Diferència permanent	109.462	14.417
Diferència temporal amb origen en l'exercici actual	630.717	708.842
Diferència temporal amb origen en exercicis anteriors	36.456	56.436
Augments	776.635	779.695
Diferència permanent	(396.748)	(315.044)
Diferència temporal amb origen en l'exercici actual	(513)	(115.929)
Diferència temporal amb origen en exercicis anteriors	(370.816)	(1.054.582)
Disminucions	(768.077)	(1.485.555)

Actius i passius per impostos diferits

Segons la normativa fiscal i comptable vigent hi ha determinades diferències temporànies que s'han de tenir en compte a l'hora de quantificar la despesa corresponent per l'impost sobre els guanys d'activitats continuades.

El 2013, Espanya va donar la condició d'actius garantits per l'Estat (Reial decret llei 14/2013) als actius fiscals generats per dotacions per deteriorament dels crèdits o altres actius derivades de les possibles insolvències dels deutors no vinculats amb el subjecte passiu, així com els corresponents a provisions o aportacions a sistemes de previsió social i, si escau, prejubilació (en endavant, "actius fiscals monetitzables").

Els actius fiscals monetitzables es poden convertir en un crèdit exigible davant l'Administració tributària en els supòsits en què el subjecte passiu presenti pèrdues comptables o que l'entitat sigui objecte de liquidació o insolvència judicialment declarada. A més a més, es podran canviar per valors de deute públic, un cop transcorregut el termini de 18 anys, computat des de l'últim dia del període impositiu en què es produeixi el registre comptable d'aquests actius. Així mateix, per tal de mantenir la garantia de l'Estat, estan subjectes a una prestació patrimonial de l'1,5% anual sobre els actius per impostos diferits que compleixen els requisits legals per mantenir la condició de monetització generats abans de 2016 (vegeu la nota 32).

Els orígens dels actius/passius per impostos diferits registrats en els balanços consolidats el 31 de desembre de 2020 i 2019 són els següents:

En milers d'euros		
Actius fiscals diferits	2020	2019
Monetitzables	5.058.733	5.127.453
Per deteriorament de crèdit	3.358.141	3.356.167
Per deteriorament d'actius immobiliaris	1.574.672	1.643.538
Per fons de pensions	125.920	127.748
No monetitzables	1.066.199	979.288
Crèdits fiscals per bases imposables negatives	483.831	394.422
Deduccions no aplicades	35.975	14.769
Total	6.644.738	6.515.932
Passius fiscals diferits	2020	2019
Revaloració d'immobles	56.677	62.576
Ajustos de valor d'emissions de deute majorista sorgits en combinacions de negoci	19.871	29.336
Altres ajustos de valor d'actius financers	34.666	53.802
Altres	55.303	52.452
Total	166.517	198.166

El desglossament per països dels actius i passius per impostos diferits és el següent:

En milers d'euros				
	2020		2019	
País	Actius fiscals diferits	Passius fiscals diferits	Actius fiscals diferits	Passius fiscals diferits
Espanya	6.417.678	151.614	6.341.527	183.745
Regne Unit	166.992	12.762	116.754	14.334
Estats Units d'Amèrica	7.737	1.925	7.780	12
Mèxic	43.434	-	41.674	-
Altres	8.897	216	8.197	75
Total	6.644.738	166.517	6.515.932	198.166

Tal com s'indica en la nota 1.3.20, tenint en compte la informació disponible al tancament de l'exercici i les projeccions que es desprenen del pla de negoci del grup per als pròxims exercicis, el grup estima que podrà generar base imposable suficient per compensar les bases imposables negatives i els actius fiscals no monetitzables quan siguin deduïbles en funció de la normativa fiscal vigent, tots ells en un termini màxim de 12 anys.

Els actius fiscals monetitzables estan garantits per l'Estat, de manera que la seva recuperabilitat no depèn de la generació de beneficis fiscals futurs.

El grup no té actius fiscals diferits rellevants no reconeguts en el balanç.

Exercicis subjectes a inspecció fiscal

El 31 de desembre de 2020, l'impost sobre societats del grup fiscal consolidat a Espanya té els exercicis 2015 i següents oberts a revisió.

Durant l'exercici 2019 van acabar els procediments d'inspecció iniciats en relació amb els conceptes i períodes de Banco de Sabadell, S.A. que a continuació es desglossen:

Conceptes	Períodes
Retenció/Ingrés a cte. rendiments Treball/Professional	07/2012 a 12/2014
Retenció/Ingressos a cte. Capital mobiliari	07/2012 a 12/2014
Impost sobre societats	01/2011 a 12/2014
Impost sobre el valor afegit	07/2012 a 12/2014

Dels procediments indicats, l'únic que està en curs el 31 de desembre de 2020 és el relatiu a la impugnació de l'acord de liquidació dictat en relació amb l'acta en disconformitat corresponent a l'impost sobre el valor afegit (07/2012 a 12/2014), que contenia una regularització per un import de 6.938 milers d'euros respecte a diverses qüestions sectorials. Davant d'aquest es va interposar una reclamació economicoadministrativa davant el Tribunal Economicoadministratiu Central en data 25 de març de 2019. Les al·legacions corresponents es van presentar en data 15 d'octubre de 2019, i el 31 de desembre de 2020 no se n'ha notificat resolució per part de l'òrgan esmentat.

El detall del resultat dels procediments acabats durant l'exercici 2019 es pot consultar en la nota 39, "Situació fiscal", dels comptes anuals consolidats corresponents a l'exercici 2019.

Pel que fa a l'impost sobre el valor afegit corresponent a les entitats que formen part del grup d'IVA, els períodes 2016 i següents estan subjectes a inspecció fiscal.

La resta d'empreses del grup que no tributen dins del grup de consolidació fiscal a Espanya i grup d'IVA tenen pendents de revisió tots els impostos no comprovats i no prescrits legalment d'acord amb la seva normativa fiscal.

Així mateix, es desglossen a continuació els principals litigis de naturalesa fiscal que es troben en curs al tancament de l'exercici:

- Tramitació de recurs contenciós administratiu davant l'Audiència Nacional, referit a la impugnació de la liquidació de l'acta en disconformitat per l'IVA 2008-2010 de Banco de Sabadell S.A. per un import en quota de 1.831 milers d'euros, després d'haver-se dictat acte administratiu de liquidació en execució de resolució del Tribunal Económico-administratiu Central parcialment estimatòria,
- Reclamació econòmicoadministrativa davant el Tribunal Económico-administratiu Regional de Catalunya formulada per Bansabadell Renting, S.L. contra l'acta de disconformitat per l'IVA 2014-2015 per un import en quota de 3.496 milers d'euros.

En qualsevol cas, el grup té constituïdes provisions suficients per fer front a les contingències que s'estimi que es puguin derivar d'aquestes liquidacions.

En relació amb els conceptes impositius de períodes no prescrits, a causa de possibles diferents interpretacions que es puguin donar a les normes fiscals, els resultats de les inspeccions de les autoritats fiscals per als anys subjectes a verificació podrien donar lloc a passius per impostos de caràcter contingent l'import dels quals no es pot quantificar d'una manera objectiva. No obstant això, el grup estima que la possibilitat que es materialitzin aquests passius és remota, i, en qualsevol cas, el deute tributari que se'n pugui derivar no afectaria significativament aquests comptes anuals consolidats.

Nota 40 – Transaccions amb parts vinculades

No hi ha operacions amb administradors i directius de la societat que es puguin considerar rellevants. Les efectuades són pròpies del trànsit habitual de la societat o gaudeixen de condicions de mercat o aplicades a empleats.

No consten operacions portades a terme fora del preu de mercat amb persones o entitats vinculades a administradors o a l'alta direcció.

El detall dels saldos més significatius mantinguts amb parts vinculades, així com l'efecte en els comptes de resultats de les transaccions fetes amb aquestes, es mostra a continuació:

En milers d'euros						
		2020				2019
	Control conjunt o influència signif. en BS	Associades	Personal clau	Altres parts vinculades (*)	TOTAL	TOTAL
Actiu:						
Crèdit a la clientela i altres actius financers	-	155.762	5.562	168.216	329.540	418.894
Passiu:						
Dipòsits de la clientela i altres passius financers	-	437.060	6.336	83.937	527.333	485.613
Exposicions fora del balanç:						
Garanties financeres concedides	-	302	-	370	672	1.435
Compromisos de préstecs concedits	-	1.784	395	38.717	40.896	25.094
Altres compromisos concedits	-	6.749	-	817	7.566	9.248
Compte de pèrdues i guanys:						
Interessos i rendiments assimilats	-	3.413	45	3.681	7.139	7.238
Interessos i càrregues assimilades	-	(77)	(4)	(2)	(83)	(2.010)
Rendiment d'instruments de capital	-	-	-	-	-	-
Comissions netes	-	130.888	37	451	131.376	137.824
Altres productes d'explotació	-	18.874	-	26	18.900	39.719

(*) Inclou plans de pensions amb empleats.

Nota 41 – Retribucions i saldos amb els membres del Consell d'Administració i l'alta direcció

Les remuneracions percebudes pels consellers i les aportacions per a la cobertura dels compromisos per pensions d'aquests per l'acompliment de les seves funcions com a tals el 31 de desembre de 2020 i 2019 han estat les següents:

En milers d'euros

	Remuneracions		Compromisos per pensions		Total	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Josep Oliu Creus (*)	234	234	35	35	269	269
José Javier Echenique Landiribar	207	205	-	-	207	205
Jaume Guardiola Romojaro (*)	100	100	-	-	100	100
Anthony Frank Elliott Ball (1)	150	141	-	-	150	141
Aurora Catá Sala	166	160	-	-	166	160
Pedro Fontana García	198	195	-	-	198	195
María José García Beato (*)	100	100	-	-	100	100
Maria Teresa Garcia-Milà Lloveras (2)	38	161	-	-	38	161
Mireya Giné Torrens (3)	39	-	-	-	39	-
George Donald Johnston III	188	186	-	-	188	186
David Martínez Guzmán	100	100	-	-	100	100
José Manuel Martínez Martínez	138	185	-	-	138	185
José Ramón Martínez Suftrategui	140	129	-	-	140	129
José Luis Negro Rodríguez (*) (4)	74	100	-	18	74	118
Alicia Reyes Revuelta (5)	-	-	-	-	-	-
Manuel Valls Morató	160	160	-	-	160	160
David Vegara Figueras (*) (6)	100	106	-	-	100	106
Total	2.132	2.262	35	53	2.167	2.315

(*) Exerceixen funcions executives.

(1) En data 28 de març de 2019 va ser nomenat conseller independent coordinador en substitució de Maria Teresa Garcia-Milà Lloveras.

(2) Va presentar la seva renúncia al càrrec de consellera amb efectes del 26 de març de 2020.

(3) En data 26 de març de 2020 la Junta General d'Accionistes va acordar el seu nomenament com a membre del Consell d'Administració amb la consideració de consellera independent, i l'1 de setembre de 2020 va acceptar el càrrec.

(4) Va presentar la seva renúncia al càrrec de conseller amb efectes del 24 de setembre de 2020.

(5) En data 24 de setembre de 2020 el Consell d'Administració va acordar el seu nomenament com a membre del Consell d'Administració amb la consideració de consellera independent, i el 21 de desembre de 2020 va acceptar el càrrec.

(6) Conseller executiu des del 15 de febrer de 2019.

A part dels conceptes esmentats anteriorment, membres del Consell d'Administració han percebut 60 milers d'euros de retribució fixa el 2020 (31 milers d'euros el 2019) per la pertinença a consells d'administració de societats del grup Banc Sabadell o a consells consultius (aquests imports estan inclosos en l'Informe anual sobre remuneracions dels consellers).

Les aportacions per primes d'assegurances de vida que cobreixen contingències per pensions corresponents als drets meritats en l'any 2020 pugen a 2.174 milers d'euros (1.740 milers d'euros el 2019), dels quals 35 milers d'euros són els detallats en la taula superior i 2.139 milers d'euros corresponen a consellers per funcions executives.

Les remuneracions que corresponen als consellers per les seves funcions executives meritades durant l'exercici 2020 pugen a 4.588 milers d'euros (7.382 milers d'euros el 2019).

Els riscos concedits pel banc i les societats consolidades al conjunt dels consellers de la societat dominant pugen a 2.037 milers d'euros el 31 de desembre de 2020, dels quals 1.850 milers d'euros corresponen a préstecs i partides a cobrar i 187 milers d'euros a compromisos de préstecs concedits (2.284 milers d'euros el 31 de desembre de 2019, dels quals 2.067 milers d'euros corresponen a préstecs i partides a cobrar i 217 milers d'euros a compromisos de préstecs concedits). Aquestes operacions pertanyen al trànsit ordinari del banc i es duen a terme en condicions normals de mercat. Quant als saldos passius, pugen a 5.254 milers d'euros el 31 de desembre de 2020 (8.839 milers d'euros el 31 de desembre de 2019).

La remuneració total de l'alta direcció meritada durant l'exercici 2020 puja a 5.077 milers d'euros. D'acord amb la normativa, aquesta quantitat inclou la remuneració dels membres de l'alta direcció, més la de la directora d'Auditoria Interna.

Respecte a la remuneració corresponent a 2020, el president, el conseller delegat, els consellers executius i els membres de l'alta direcció han renunciat al cobrament de la retribució variable de 2020. El Consell d'Administració extraordinari celebrat el dia 8 d'abril de 2020 ha acceptat aquesta renúncia.

Els riscos concedits pel banc i les societats consolidades a l'alta direcció (sense incloure-hi els que al seu torn són consellers executius, informació detallada anteriorment) pugen a 3.429 milers d'euros el 31 de desembre de 2020 (6.556 milers d'euros el 2019), dels quals 3.221 milers d'euros corresponen a préstecs i partides a cobrar i 208 milers d'euros a compromisos de préstecs concedits (el 2019, 6.020 milers d'euros corresponen a préstecs i partides a cobrar i 536 milers d'euros a compromisos de préstecs concedits). Quant als saldos passius, aquests pugen a 1.081 milers d'euros el 31 de desembre de 2020 (985 milers d'euros el 31 de desembre de 2019).

Així mateix, els drets sobre apreciació d'accions dels plans d'incentius i el sistema de retribució a llarg termini atorgats als components de l'alta direcció, inclosos els consellers executius (vegeu la nota 33), el 2020 han suposat unes despeses de personal que han pujat a 2,0 milions d'euros (2,0 milions d'euros el 2019).

Els acords existents entre la societat i els seus càrrecs d'administració i direcció que preveuen indemnitzacions en finalitzar les seves funcions s'indiquen en l'Informe anual de govern corporatiu, que forma part de l'Informe de gestió consolidat.

A continuació s'especifiquen els col·lectius esmentats anteriorment i se n'identifiquen els càrrecs en el banc el 31 de desembre de 2020:

Consellers executius

Josep Oliu Creus	President
Jaume Guardiola Romojaro	Conseller delegat
María José García Beato	Consellera secretària general
David Vegara Figueras	Conseller director general

Alta direcció

Tomás Varela Muiña	Director general
Miguel Montes Güell	Director general
Carlos Ventura Santamans	Director general
José Nieto de la Cierva	Director general
Rafael José García Nauffal	Director general adjunt
Jaime Matas Vallverdú	Director general adjunt
Ramón de la Riva Reina	Director general adjunt
Enric Rovira Masachs	Director general adjunt
Manuel Tresánchez Montaner	Director general adjunt

Altres informacions del Consell

De conformitat amb el que estableix l'article 229 de la Llei de societats de capital, segons la redacció donada per la Llei 31/2014, de 3 de desembre, per la qual es modifica la Llei de societats de capital per a la millora del govern corporatiu, i per tal de reforçar la transparència de les societats anònimes, els consellers han comunicat a la societat que, durant l'exercici 2020, ells o les seves persones vinculades, segons que es defineix en l'article 231 de la Llei de societats de capital:

- No han dut a terme transaccions amb la societat, sense tenir en compte les operacions ordinàries, fetes en condicions estàndard per als clients i d'escassa rellevància, entenent-se com a tals aquelles la informació de les quals no sigui necessària per expressar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat.
- No han fet servir el nom de la societat o invocat la seva condició d'administrador per influir indegudament en la realització d'operacions privades.
- No han fet ús dels actius socials, incloent-hi la informació confidencial de la societat, amb finalitats privades.
- No s'han aprofitat de les oportunitats de negoci de la societat.

- e. No han obtingut avantatges o remuneracions de tercers diferents de la societat i el seu grup associades a l'exercici del seu càrrec, llevat que es tractés d'atencions de mera cortesia.
- f. No han desenvolupat activitats per compte propi o compte d'altri que comportin una competència efectiva, sigui puntual o potencial, amb la societat o que, de qualsevol altra manera, els situïn en un conflicte permanent amb els interessos de la societat.

El banc ha subscrit per a l'exercici 2020 una pòlissa de responsabilitat civil que dona cobertura als administradors i alts càrrecs de l'entitat. La prima total pagada ha estat de 2.651 milers d'euros (752 milers d'euros el 2019).

Nota 42 – Altra informació

Transaccions amb accionistes significatius

Durant els exercicis 2020 i 2019, no s'han fet operacions rellevants amb els accionistes significatius.

Informació sobre el medi ambient

Les operacions globals del grup es regeixen per lleis relatives a la protecció del medi ambient i la seguretat i salut del treballador. El grup considera que compleix substancialment aquestes lleis i que manté procediments dissenyats per fomentar-ne i garantir-ne el compliment.

El grup ha adoptat les mesures oportunes en relació amb la protecció i millora del medi ambient i la minimització, si escau, de l'impacte mediambiental, i compleix amb la normativa vigent en aquest sentit. Durant l'exercici 2020, el grup ha continuat duent a terme plans per al tractament de residus, de reciclatge de consumibles i d'estalvi d'energia. D'altra banda, no s'ha considerat necessari registrar cap dotació per a riscos i despeses de caràcter mediambiental, ja que no hi ha contingències relacionades amb la protecció i millora del medi ambient.

Vegeu més detall de les polítiques i actuacions adoptades pel banc en matèria de medi ambient en l'estat d'informació no financera, que s'inclou en l'Informe de gestió consolidat.

Servei d'Atenció al Client (SAC)

El Servei d'Atenció al Client (en endavant, SAC) i el seu titular, que és nomenat pel Consell d'Administració, depenen jeràrquicament de la Secretaria General. La seva funció és atendre i resoldre les queixes i les reclamacions dels clients i els usuaris dels serveis financers de Banco de Sabadell, S.A., quan aquestes es refereixin als seus interessos i drets reconeguts legalment que derivin dels contractes, de la normativa de transparència i protecció a la clientela o de les bones pràctiques i usos financers d'acord amb el Reglament per a la Defensa dels Clients i Usuaris Financers de Banc Sabadell.

El SAC, d'acord amb el seu Reglament, atén i resol les queixes i les reclamacions dels clients i els usuaris de Banco de Sabadell, S.A., així com les de les altres entitats que hi estan adherides: Bansabadell Financiación, E.F.C., S.A., Sabadell Asset Management, S.A., S.G.I.I.C. Sociedad Unipersonal, Urquijo Gestión, S.G.I.I.C, S.A. i Sabadell Consumer Finance, S.A.U.

L'any 2020 s'han rebut 42.534 queixes i reclamacions, de les quals 3.048 són queixes (7,17%) i 39.486 són reclamacions (92,83%), a les quals s'afegeixen 778 expedients pendents el 31 de desembre de 2019.

D'aquest volum, durant el 2020 s'han gestionat 42.169 expedients, s'han admès i resolt un total de 33.449 expedients, no s'han admès a tràmit 8.720 expedients i han quedat pendents 1.143 expedients el 31 de desembre de 2020.

Es detallen els 5 productes més reclamats:

Producte	Nre. reclamacions	% s/ rebut
Compte corrent	17.216	40,48%
Préstecs hipotecaris	10.707	25,17%
Targetes de crèdit/dèbit	4.909	11,54%
Préstecs personals	1.869	4,39%
Rebutis domiciliats	1.169	2,75%
Resta	6.664	15,67%
Total	42.534	100,00%

Queixes i reclamacions tramitades pel SAC en primera instància

Durant l'any 2020 en el SAC s'han rebut 39.516 queixes i reclamacions, de les quals se n'han admès i resolt 31.130, d'acord amb el que estableix l'Ordre del Ministeri d'Economia 734/2004, d'11 de març.

Del total de queixes i reclamacions admeses i resoltes pel SAC, 15.540 (49,92%) es van resoldre com a favorables per al client i 15.590 (50,08%) a favor de l'entitat.

Del total de queixes i reclamacions admeses i resoltes pel SAC, 24.982 (80,25%) s'han gestionat en un termini de 15 dies hàbils, 5.694 (18,3%) en un termini inferior a 1 mes i 454 (1,45%) en un termini superior a 1 mes. Tot això, davant els 2 mesos de resposta que preveu, com a termini màxim, l'Ordre del Ministeri d'Economia 734/2004, d'11 de març.

Queixes i reclamacions tramitades pel Defensor del Client o del Partícip

Banc Sabadell disposa de la figura del Defensor del Client, funció que desenvolupa el senyor José Luis Gómez-Dégano y Ceballos-Zúñiga. El Defensor és competent per resoldre les reclamacions que li plantegin els clients i usuaris de Banco de Sabadell, S.A., així com les de les altres entitats que hi estan adherides esmentades anteriorment, tant en primera com en segona instància, així com per resoldre els assumptes que li trasllada el SAC.

El 2020, el Defensor del Client ha rebut un total de 2.560 queixes i reclamacions, de les quals se n'han admès i resolt 1.862 durant aquest exercici.

Sobre les reclamacions i queixes admeses i resoltes, en 17 (0,92%) el Defensor ha resolt a favor del client; en 412 (22,13%), a favor de l'entitat, i en una reclamació el client n'ha desistit (0,05%). A més, el SAC va accedir al que sol·licitava el reclamant en 1.080 (58,00%). La resta de queixes i reclamacions, 352 (18,90%), van quedar pendents de resolució final pel Defensor, una vegada enviades les alegacions per part del SAC.

Queixes i reclamacions tramitades pel Banc d'Espanya, la CNMV i la Direcció General d'Assegurances i Plans de Pensions

D'acord amb la normativa legal vigent, els clients o usuaris no satisfets per la resposta del SAC o del Defensor del Client poden presentar les seves queixes i reclamacions davant el Departament de Conducta de Mercat i Reclamacions del Banc d'Espanya, davant la CNMV o davant la Direcció General d'Assegurances i Plans de Pensions, i és un requisit indispensable que prèviament s'hagin adreçat a l'entitat.

El SAC ha rebut un total de 458 reclamacions amb origen en el Banc d'Espanya o la CNMV fins al 31 de desembre de 2020. Durant aquest exercici s'han admès i resolt 457 reclamacions.

Nota 43 – Esdeveniments posteriors

Amb posterioritat al 31 de desembre de 2020 no s'han esdevingut fets significatius dignes de menció.

Annex I – Societats del grup Banc Sabadell

Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació		Dades de la societat (a)			Inversió del grup	Aportació a les reserves o pèrdues en societats consolidades		
			Directa	Indirecta	Capital	Resta d'elements de patrimoni net	Resultat			Dividends pagats (c)	Actius totals
En milers d'euros											
Arendamiento de Bienes Inmobiliarios del Mediterraneo, S.L.	Immobilària	Alicant - Espanya	100,00	-	100	716	(377)	437	10.538	(9.722)	(377)
Assegurances Segur Vida, S.A.U.	Altres societats regulades	Andorra la Vella - Andorra	-	50,97	602	834	151	47.913	802	323	77
Aurica Capital Desarrollo, S.G.E.I.C., S.A.U.	Activitats de gestió de fons	Barcelona - Espanya	100,00	-	3.601	727	926	6.208	4.342	(7)	919
Aurica Corinvestments, S.L.	Holding	Barcelona - Espanya	-	61,76	50.594	(12.66)	1909	51.242	31.247	(1948)	2.282
Banco Avanzado (Panama) Bank & Trust Ltd.	Entitat de crèdit	Nassau - Bahames	99,99	0,01	1.598	604	(72)	2.794	2.439	(298)	(80)
Banco de Sabadell, S.A.	Entitat de crèdit	Alicant - Espanya	-	-	703.371	10.299.269	93.781	-	-	12.558.438	213.991
Banco Sabadell, S.A., Institución de Banca Múltiple	Entitat de crèdit	Ciutat de Mèxic - Mèxic	99,99	0,01	573.492	(83.163)	459	3.427.477	599.07	(48.446)	(2.831)
BancSabadell d'Andorra, S.A.	Entitat de crèdit	Andorra la Vella - Andorra	50,97	-	30.069	6.1399	9.578	991035	15326	30.861	5015
BancSabadell Factura, S.L.U.	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	-	100	(659)	383	2.520	299	(857)	383
BancSabadell Financiació, E.F.C., S.A.	Entitat de crèdit	Sabadell - Espanya	100,00	-	24.040	11.574	765	722.649	24.040	5.232	7.107
BancSabadell Inversió Desenvolupament, S.A.U.	Holding	Barcelona - Espanya	100,00	-	16.975	99.719	783	86.066	108.828	8.216	(906)
BancSabadell Mediación, operador de bancsegurances vinculat del grup Banco de Sabadell, S.A.	Altres societats regulades	Alicant - Espanya	-	100,00	301	60	7.832	2.748	54.330	(164)	5.278
BancSabadell Renting, S.L.U.	Arrendament de vehicles i béns d'equip	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	-	2.000	2.589	7180	6.11805	3.861	728	7.180
Bitarte, S.A.U. (1)	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	-	6.506	1021	(3.187)	4.633	9.272	(1960)	(2.342)
BStartup 10, S.L.U.	Holding	Barcelona - Espanya	-	100,00	1000	2.757	244	8.160	1000	(1186)	(79)
Business Services for Operational Support, S.A.	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Vallès - Espanya	80,00	-	530	547	(8.605)	31.722	1.160	396	(6.686)
Caminsa Urbanismo, S.A.U. en Liquidació (2)	Immobilària	Alicant - Espanya	-	100,00	-	-	-	32	-	37	(37)
Compañía de Cogeneración del Caribe Dominicana, S.A.	Producció d'energia elèctrica	Santo Domingo - República Dominicana	-	100,00	5.016	(4.638)	-	394	-	(312)	-
Crisae Private Debt, S.L.U.	Altres activitats auxiliars	Barcelona - Espanya	-	100,00	3	197	-	200	200	-	-
Desarrollos y Participaciones Inmobiliarias 2006, S.L.U. en Liquidació (3)	Immobilària	Elx - Espanya	-	100,00	1942	(91065)	100	7	1919	(91042)	130
Duncan de Inversiones S.L.C.A.V., S.A.	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Sant Cugat del Vallès - Espanya	87,35	-	7.842	(5.195)	(47)	2.607	2.560	(248)	(41)
Duncan Holdings 2016-1 Limited	Holding	Londres - Regne Unit	-	100,00	1	-	-	1	-	-	-
Duncan Holdings 2020-1 Limited	Holding	Londres - Regne Unit	-	100,00	1	-	-	1	-	-	-
Edera, S.A.	Immobilària	Sant Sebastià - Espanya	97,85	-	2.036	34.089	151	36.537	36.062	(723)	339
Europa Fall M all Ltd.	Immobilària	Londres - Regne Unit	100,00	-	20.843	(2.369)	(1017)	20.057	20.843	(3.662)	(1491)
Subtotal							3.798	833.281	12.053.436		217.831

Societats del grup Banc Sabadell el 31 de desembre de 2020 consolidades per integració global

Entitats d'euros	Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació		Dades de la societat (a)			Inversió del grup	Aportació a les reserves o pèrdues en societats consolidades del grup			
				Directa	Indirecta	Capital	Resta d'elements de patrimoni net	Resultat (b)			Dividends pagats (c)	Actius totals	
	Fonmed Gestió Telefónica Mediterráneo, S.A.U.	Altres activitats auxiliars	Alicant - Espanya	100,00	-	1.232	1.539	931	-	5763	2.771	554	1208
	Fuerza Eólica de San Matías, S de RL de CV	Producció d'energia elèctrica	Monterrey - Mèxic	-	99,99	8.144	(3.093)	(1.343)	-	50.869	5.951	(2.793)	(2.052)
	Gabean 21 Comercial, S.L.U.	Serveis	La Corunya - Espanya	100,00	-	10.000	(4.291)	(1)	-	5.709	14.477	(8.768)	(1)
	Gaerluberri, S.L.	Immobil·lària	Sant Cugat del Valles - Espanya	-	100,00	53	(20.872)	(68)	-	1.796	23.891	(44.500)	(66)
	Gest. 21 Immobil·lària, S.L.U.	Immobil·lària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	7.810	609	533	-	8.968	80.516	(32.920)	(2.142)
	Gestió de Projectos Urbans i ticos del Mediterráneo, S.L. en liquidació (4)	Immobil·lària	Sant Cugat del Valles - Espanya	-	100,00	-	-	-	-	314	-	(840)	840
	Gestió Financiera del Mediterráneo, S.A.U.	Altres serveis financers	Alicant - Espanya	100,00	-	16.000	2.600	2.789	1531	8.398	66.787	(48.392)	(7)
	Guizucano Promoción Empresarial, S.L.	Hold'ing	Sant Sebastià - Espanya	-	100,00	53	(75.438)	(64)	-	6.933	7.160	(8.153)	(1.067)
	Guizucano Valores, S.A.	Immobil·lària	Sant Cugat del Valles - Espanya	99,99	0,01	4.514	(3.772)	(783)	1.745	34	4.181	(3.378)	(783)
	Hbaleat, S.A.U.	Immobil·lària	Barcelona - Espanya	-	100,00	60	90	11	125	4	4	50	11
	Hondarriberi, S.L.	Hold'ing	Sant Sebastià - Espanya	99,99	0,01	41	21.859	(3.314)	-	60.403	120.669	96.534	(956)
	Hotel Management 6 Gestión Activa, S.L.U.	Immobil·lària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	135.730	-	(6.475)	-	165.781	186.335	58.741	(8.938)
	Hotel Management 6 Holdco, S.L.U.	Immobil·lària	Sant Cugat del Valles - Espanya	-	100,00	29.074	(22.282)	414	-	63.859	27.611	(20.726)	321
	Interstate Property Holdings, Llc.	Hold'ing	Miami - Estats Units	100,00	-	7.293	(3.256)	34	-	5.868	3.804	6.353	34
	Inverán Gestión, S.L.	Immobil·lària	Sant Cugat del Valles - Espanya	44,83	55,17	90	(12.055)	12.021	17	17	(43.456)	(1.579)	-
	Inversiones Cotizadas del Mediterráneo, S.L.	Hold'ing	Alicant - Espanya	100,00	-	308.000	196.051	3.635	-	508.905	589.523	(86.868)	3.635
	Inversiones en Resorts Mediterráneos, S.L. en liquidació	Immobil·lària	Torre Pacheco - Espanya	-	55,06	299.090	(302.367)	-	-	68	75.124	-	-
	LSP Finance, S.L.U.	Prestació serveis tecnològics	Barcelona - Espanya	-	100,00	252	(1.124)	(703)	2.194	6.484	1.136	(1.136)	(2.728)
	Manston Invest, S.L.U.	Immobil·lària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	33.357	(2.809)	(121)	-	20.447	33.357	(2.809)	(121)
	Marinendi, S.L.	Immobil·lària	Sant Cugat del Valles - Espanya	-	100,00	62	(52.886)	(3.102)	-	15.090	550.76	(107.639)	(3.102)
	Mediterráneo Sabadell, S.L.	Hold'ing	Alicant - Espanya	50,00	50,00	85.000	16.999	9	53	102.012	510.829	(408.829)	9
	Mercurio Alicante Sociedad de Arrendamientos 1 S.L.	Immobil·lària	Alicant - Espanya	100,00	-	795	(3.000)	(25)	-	5.063	986	(3.192)	(25)
	Paycomet, S.L.U. (5)	Entitat de pagament	Torreldones - Espanya	-	100,00	200	4.30	(199)	-	3.336	8.500	(75)	(200)
	Plataforma de Inmovil·lació Sabadell, S.L.U.	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	3	(1)	-	2	3	-	(1)	-
	Puerto Pacific Vallarta, S.A. de C.V.	Immobil·lària	Ciutat de Mèxic - Mèxic	-	100,00	28.947	(7.315)	(58)	-	11.574	29.164	(11.515)	(58)
	Ripollat Gestión, S.L.U.	Altres serveis financers	Barcelona - Espanya	100,00	-	20	(287)	(3)	-	293.417	20	(287)	(3)
	Rubi Gestión, S.L.U.	Altres serveis financers	Barcelona - Espanya	100,00	-	3	(14)	(10)	-	552.295	3	(14)	(10)
	Sabadell Brasil Trade Services - Assessoria comercial Ltda.	Altres serveis financers	São Paulo - Brasil	99,99	0,01	905	(846)	-	-	75	290	393	-
	Sabadell Consumer Finance, S.A.U.	Entitat de crèdit	Sabadell - Espanya	100,00	-	35.720	45.998	10.938	-	1.672.099	72.232	14.408	10.661
	Sabadell Corporate Finance, S.L.U. (6)	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	70	4.271	3.828	-	10.371	9.373	2.827	3.828
	Sabadell d'Andorra Inversions, S.G.O.I.C., S.A.U.	Activitats de gestió de fons	Andorra la Vella - Andorra	-	50,97	300	1.155	98	-	2.217	300	623	51
	Sabadell Information Systems Limited	Prestació serveis tecnològics	Londres - Regne Unit	100,00	-	12.036	2.043	(508)	-	70.864	4.1296	12.16	(482)
	Sabadell Information Systems, S.A.U.	Prestació serveis tecnològics	Sabadell - Espanya	100,00	-	40.243	33.268	18.025	-	1804.100	143.695	(87.632)	2.1841
	Sabadell Innovation Capital, S.L.U.	Hold'ing	Sant Cugat del Valles - Espanya	-	100,00	1000	646	(3.270)	-	37.792	1000	(1062)	(1.145)
	Sabadell Innovation Cells, S.L.U.	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	3	(3.582)	541	-	2.607	3	(3.708)	667
	Sabadell Patrimonio Inmobiliario, S.A.U.	Immobil·lària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	30.116	819.109	(5.199)	-	9114.72	863.895	(13.663)	(6.206)
	Sabadell Real Estate Development, S.L.U.	Immobil·lària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	100.060	232.843	2.483	-	338.208	500.622	(867.718)	2.483
	Sabadell Real Estate Development, S.L.U.	Immobil·lària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	16.807	(2.336.904)	(67.382)	-	1.273.692	2.147.442	(4.452.738)	(62.120)
	Subtotal					3.329	5.728.771	(58.203)					

Societats del grup Banc Sabadell el 31 de desembre de 2020 consolidades per integració global

Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació	Dades de la societat (a)			Inversió del grup	Aportació a les reserves o pèrdues on societats consolidades del grup				
				Directa	Indirecta	Capital			Restat d'elements de patrimoni net	Resultat	Dividends pagats (c)	Actius totals
Sabadell Real Estate Housing, S.L.U.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	-	2.073	553	(170)	-	29.170	14.292	(11.666)	(170)
Sabadell Securities USA, Inc.	Altres serveis financers	Miami - Estats Units	100,00	-	551	3.862	923	-	5.677	551	3.845	928
Sabadell Strategic Consulting, S.L.U.	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	-	3	139	136	-	896	3	139	136
Sabadell Venture Capital, S.L.U.	Holdig	Barcelona - Espanya	-	100,00	3	7.557	1.764	-	49.408	3	1327	529
Sabcapital, S.A. de C.V., SOFOM, E.R.	Entitat de crèdit	Ciutat de Mèxic - Mèxic	49,00	51,00	164.828	4.80	17.026	-	12.61679	150.351	50.317	17.027
Sina Capital, S.A. de C.V.	Holdig	Ciutat de Mèxic - Mèxic	-	100,00	20.830	4.665	2.275	-	78.652	17.204	5.694	844
Sinra Renovables, S.A.U.	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Barcelona - Espanya	100,00	-	15.000	(9.682)	11020	-	42.278	15.000	(5.217)	5.871
Sogewise Servicios Gestión Vivienda Innovación Social, S.L.U.	Immobilària	Alicant - Espanya	100,00	-	3	9.78	308	-	12.891	3	9.681	344
Stonington Spain, S.L.U.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	-	60.729	(10.471)	(621)	-	49.809	60.729	(10.471)	(621)
Tasaciones de Bienes Mediterraneo, S.A. en Liquidació	Altres activitats auxiliars	Alicant - Espanya	99,88	0,12	1000	1389	1	-	2.395	5266	(2.878)	2
Tenedora de Inversiones y Participaciones, S.L.	Holdig	Alicant - Espanya	100,00	-	296.092	(522.554)	(3.138)	-	375.793	2.564.914	(2.721.819)	(4.181)
Tierras Vega Alta de Segura, S.L. en Liquidació (7)	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	-	100,00	-	-	-	-	89	-	3.155	(3.155)
TSB Bank PLC	Entitat de crèdit	Edinburg - Regne Unit	-	100,00	90.770	2.003.814	(175.893)	-	47.138.659	18.14.636	370.653	(177.437)
TSB Banking Group PLC	Holdig	Londres - Regne Unit	100,00	-	7.028	1.745.350	(3.406)	-	2.705.089	2.196.583	(146.786)	(42.688)
TSB Banking Group plc Employee Share Trust Limited	Altres activitats auxiliars	Sant Heller - Jersey	-	100,00	1	(10.438)	(414)	-	580	-	(10.571)	(6)
TSB Covered Bonds (Holdings) Limited	Holdig	Londres - Regne Unit	-	100,00	1	-	-	-	1	-	-	-
TSB Covered Bonds (LM) Limited	Altres activitats auxiliars	Londres - Regne Unit	-	100,00	1	-	-	-	1	-	-	-
TSB Covered Bonds LLP	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Londres - Regne Unit	-	100,00	1	9	3	-	47	-	0	3
Urquijo Gestión, S.A.U., S.G.I.C.	A activitats de gestió de fons	Madrid - Espanya	-	100,00	3.606	4.888	2.717	-	16.719	3.084	5.082	3.015
Urumea Gestión, S.L. en Liquidació	Altres activitats auxiliars	Sant Sebastià - Espanya	-	100,00	9	(1)	(1)	-	-	9	(1)	(1)
VeA Rent al Homes - S.A.U.(8)	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	-	5.000	(18.676)	1655	-	47.621	5.000	(18.677)	1655
Verum Inmobiliaria Urbanismo y Promoción, S.A.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	-	97,20	2.000	(44.495)	32.801	-	62	11.662	(9.711)	(19.444)
Subtotal										6.859.290	(2.497.180)	(189.849)
TOTAL										13.421.342	4.991.754	(9.0221)

(1) Abans Bitarte, S.A.

(2) Abans Caminsa Urbanismo, S.A.U.

(3) Abans Desarrollo y Participaciones Inmobiliarias 2006 S.L. (en liquidació)

(4) Abans Gestión de Proyectos Urbanísticos del Mediterraneo, S.L. en Liquidació

(5) Abans PayTPV On Line Entidad de Pago, S.L.

(6) Abans Sabadell Corporate Finance, S.L.

(7) Abans Tierras Vega Alta de Segura, S.L.

(8) Abans VeA Rental Homes, S.A.

Societats del grup Banc Sabadell el 31 de desembre de 2020 consolidades pel mètode de la participació (*)

Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació		Dades de la societat (a)		Inversió del grup	Aportació a les reserves o pèrdues en societats consolidades del grup				
			Directa	Indirecta	Capital	Restat d'elements de patrimoni net		Resultat (b)	Dividends pagats (c)	Actius totals		
Atrian Bakers, S.L.	Fabricació	Castellgalí - Espanya	-	22,41	26.249	(7.536)	(2.591)	-	33.082	2.000	225	(10.79)
Aurica III, Fondo de Capital Riesgo	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Barcelona - Espanya	-	48,15	75.497	(2.651)	(2.081)	-	70.965	36.833	(1274)	3.266
Aurica III B, S.C.R., S.A.	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Barcelona - Espanya	-	43,43	41.524	(1.825)	(1.411)	-	47.345	22.528	(803)	2.010
BanSabadell Pensiones, E.G.F.P., S.A.	Altres societats regulades	Madrid - Espanya	50,00	-	7.813	35.935	(656)	-	45.882	40.378	(18.585)	(328)
BanSabadell Seguros Generales, S.A. de Seguros y Reaseguros	Altres societats regulades	Madrid - Espanya	50,00	-	10.000	70.333	18.307	5.000	273.370	34.000	5.159	9.154
BanSabadell Vida, S.A. de Seguros y Reaseguros	Altres societats regulades	Madrid - Espanya	50,00	-	43.858	567.012	89.346	37.500	10.866.241	27.106	24.1319	48.139
Energies Renovables Terra Ferma, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Barcelona - Espanya	-	50,00	6	(3)	(68)	-	1.136	3	(2)	(1)
ESUS Energia Renovable, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Vigo - Espanya	-	45,00	50	(701)	(34)	-	2.938	23	(23)	-
Financiera Iberoamericana, S.A.	Entitat de crèdit	L'Havana - Cuba	50,00	-	38.288	7,07	3.090	2.931	71.854	19.144	2.725	1.744
Flex Equipos de Descanso, S.A.	Fabricació	Gatafè - Espanya	-	19,16	66.071	2.1081	3.439	-	242.481	50.930	8.892	(5.980)
Gestora de Aparcamientos del Mediterráneo, S.L. en Liquidació	Serveis	Alacant - Espanya	-	40,00	1000	(10.072)	(49,5)	-	2.080	7,675	(76,75)	-
Murcia Emprende, S.C.R. de R.S., S.A.	Altres serveis financers	Múrcia - Espanya	28,70	-	5.399	(2.838)	(160)	-	2.435	2.026	(1629)	292
Plaxic Estelar, S.L.	Inmobiliària	Barcelona - Espanya	-	45,01	3	(15.260)	(3)	-	3.1984	3.004	(3.004)	-
Promontoria Challenger I, S.A.	Holding	Madrid - Espanya	20,00	-	60	1.27382	(19.813)	-	3.203.880	224,0	-	(18.059)
SBD Creixent, S.A.	Inmobiliària	Sabadell - Espanya	23,05	-	5.965	(1.227)	75	-	5.337	3.524	(2.447)	33
Serveis i Mitjans de Pagament XXI, S.A.	Altres activitats auxiliars	Andorra la Vella - Andorra	-	20,00	60	129	77	-	1.467	12	-	21
Sociedad de Cartera del Valles, S.L.C.A.V., S.A.	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Sabadell - Espanya	48,46	-	4.818	(175)	(333)	-	4.345	397	1853	(161)
Solvía Servicios Inmobiliarios, S.L.	Inmobiliària	Alacant - Espanya	20,00	-	660	132.300	2,015	-	177.269	16.517	39.753	(6.828)
Termosolar Borges, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Barcelona - Espanya	47,50	-	14.700	(37.468)	(12)	-	134.054	11.800	-	-
Villicido Solar, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Barcelona - Espanya	50,00	-	3	36	63	-	178	-	-	-
Total							45.455		502.019	2.64.484		32.223

(*) Societats consolidades pel mètode de la participació però no tenen control sobre aquestes però sí influència significativa.

(a) Les societats estrangeres s'han convertit a euros al tipus de canvi històric i al tipus de canvi mitjà per als saldos del compte de pèrdues i guanys consolidat.

(b) Resultats pendents d'aprovació per part de la Junta General d'Accionistes.

(c) Inclou els dividendes complementaris de l'exercici anterior i els dividendes a compte pagats al grup.

El saldo total d'ingressos ordinaris de les empreses associades a les quals s'aplica el mètode de la participació que considerades individualment no són materials puja a 560.797 milers d'euros el 31 de desembre de 2020. El saldo dels seus passius al tancament de l'exercici 2020 totalitza 636.908 milers d'euros. Vegeu les principals magnituds en tancar l'exercici 2020 de BanSabadell Vida, S.A. i de Promontoria Challenger I, S.A., en la nota 14.

Variacions del perímetre en l'exercici 2020

Entrades en el perímetre de consolidació:

En milers d'euros

Denominació de l'entitat (o branca d'activitat) adquirida o fusionada	Categoria	Data efectiva de l'operació	Cost de la combinació		% Drets adquirits	% Drets vots totals	Tipus de participació	Mètode	Motiu
			Cost d'adquisició	Valor raonable instruments de patrimoni net emesos per a l'adquisició					
Same Age Vajels, S.L.	Associada	01/01/2020	1.011	-	20,00%	20,00%	Indirecta	M. participació	b
Serveis i Mitjans de Pagament XXI, S.A.	Associada	01/01/2020	12	-	20,00%	20,00%	Indirecta	M. participació	b
Torrentia Solar, S.L.	Dependent	21/02/2020	193	-	100,00%	100,00%	Indirecta	Integració global	a
Gate Solar 21, S.L.	Dependent	21/02/2020	213	-	100,00%	100,00%	Indirecta	Integració global	a
Críase Private Debts, S.L.U.	Dependent	02/12/2020	200	-	100,00%	100,00%	Indirecta	Integració global	d
Total entrades entitats dependents			606						
Total entrades entitats associades			1.023						

(b) Adquisició de societats dependents.

(b) Adquisició o constitució de societats associades.

(c) Canvi de mètode de consolidació.

(d) Constitució de societats dependents.

Sortides del perímetre de consolidació:

En milers d'euros

Denominació de l'entitat (o branca d'activitat) alienada, escindida o donada de baixa	Categoria	Data efectiva de l'operació	% Drets vots alienats	% Drets vots totals amb posterioritat a l'alienació	Benefici / Pèrdua generada	Tipus de participació	Mètode	Motiu
Gate Huerta Solar 44, S.L	Dependent	29/05/2020	100,00%	-	133	Indirecta	Integració global	a
Gate Solar 21 S.L.	Dependent	29/05/2020	100,00%	-	32	Indirecta	Integració global	a
Inversiones Samiac 14, S.L.	Dependent	29/05/2020	100,00%	-	25	Indirecta	Integració global	a
Nueva Pescanova, S.L.	A associada	03/04/2020	25,00%	-	25.272	Directa	Mètode participació	a
Sabadell Asset Management Luxembourg, S.A.	Dependent	30/06/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Sabadell Asset Management, S.A., S.G.I.I.C	Dependent	30/06/2020	100,00%	-	292.507	Directa	Integració global	a
Torenia Solar, S.L.	Dependent	29/05/2020	100,00%	-	118	Indirecta	Integració global	a
Gate Solar Gestión, S.L.	A associada	27/11/2020	50,00%	-	516	Directa	Mètode participació	a
Hydrophylic, S.L.	A associada	23/12/2020	50,00%	-	77	Indirecta	Mètode participació	a
Sólm Residencial, S.L.U.	Dependent	21/09/2020	100,00%	-	28.947	Directa	Integració global	a
Promontoria Challenger Industrial Assets, S.L.U. en liquidació	Dependent	26/08/2020	100,00%	-	(3)	Directa	Integració global	b
Promontoria Challenger Land, S.L.U. en liquidació	Dependent	26/08/2020	100,00%	-	(3)	Directa	Integració global	b
Promontoria Challenger Real Estate, S.L.U. en liquidació	Dependent	26/08/2020	100,00%	-	(3)	Directa	Integració global	b
Promontoria Challenger Residential, S.L.U. en liquidació	Dependent	26/08/2020	100,00%	-	(3)	Directa	Integració global	b
Grecoholdco, S.A.U.	Dependent	21/09/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Grecopropco 1, S.L.U.	Dependent	21/09/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Grecopropco 2, S.L.U.	Dependent	21/09/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Grecopropco 3, S.L.U.	Dependent	21/09/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Grecopropco 4, S.L.U.	Dependent	21/09/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Grecopropco 5, S.L.U.	Dependent	21/09/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Grecopropco 6, S.L.U.	Dependent	21/09/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Grecopropco 7, S.L.U.	Dependent	21/09/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Grecopropco 8, S.L.U.	Dependent	21/09/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Grecopropco 9, S.L.U.	Dependent	21/09/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Grecopropco 10, S.L.U.	Dependent	21/09/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Grecopropco 11, S.L.U.	Dependent	21/09/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Grecopropco 12, S.L.U.	Dependent	21/09/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Grecopropco 13, S.L.U.	Dependent	21/09/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Grecopropco 14, S.L.U.	Dependent	21/09/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Grecopropco 15, S.L.U.	Dependent	21/09/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Hotel Value Added Primera, S.L.U. en liquidació	Dependent	27/08/2020	100,00%	-	(115)	Indirecta	Integració global	b
Redes 2 Promotora Unica, S.L	A associada	21/09/2020	20,00%	-	412	Indirecta	Mètode participació	a
Same Age Wallies, S.L.	A associada	16/07/2020	20,37%	-	(935)	Indirecta	Mètode participació	a
Sabadell BS Select Fund of Hedge Funds SICAV (Luxembourg) en liquidació	Dependent	22/02/2020	100,00%	-	(276)	Directa	Integració global	b
Xunquera Eólica, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	366	Indirecta	Integració global	a
Vitigudina FV, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	7.896	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 1, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 2, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 3, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Subtotal					354.963			

En milers d'euros

Denominació de l'entitat (o branca d'activitat) alienada, escindida o donada de baixa	Categoria	Data efectiva de l'operació	%Drets vots alienats	%Drets vots totals amb posterioritat a l'alienació	Benefici / Pèrdua generada	Tipus de participació	Mètode	Motiu
Orión Energía 4, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 5, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 6, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 7, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 8, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 9, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 10, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 11, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 12, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 13, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 14, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 15, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 16, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 17, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 18, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 19, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 20, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 21, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 22, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 23, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 24, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 25, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 26, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 27, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 28, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 29, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Orión Energía 30, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Indirecta	Integració global	a
Sabadell Asabys Health Innovation Investment s. S.C.R., S.A.	Associada	30/10/2020	-	-	309	Indirecta	Mètode participació	c
Parque Eólico Lecrín, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Parque Eólico Las Lomas de Lecrín, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	123	Directa	Integració global	a
Parque Eólico Lomas de Manteca, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	373	Directa	Integració global	a
Parque Eólico Magaz, S.L.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Parque Eólico Zorreras, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	1763	Directa	Integració global	a
Parque Eólico Tahuna, S.L.U.	Dependent	22/12/2020	100,00%	-	106	Directa	Integració global	a
Altres (*)					(5.049)			
TOTAL					343.588			

(a) Baixes del perímetre de consolidació per venda de la participació.

(b) Baixes del perímetre per dissolució i/o liquidació.

(c) Baixes per reclassificació a "Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global"

(*) Correspon, principalment, a un ajust negatiu per import de 17.001 milers d'euros al preu de venda de Solvia Servicios Inmobiliarios, S.L. (SoViva), entitat de la qual es va vendre el 80% del seu capital social en l'exercici 2019 (vegeu la nota 2).

Societats del grup Banc Sabadell el 31 de desembre de 2019 consolidades per integració global

Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació		Dades de la societat (a)			Inversió del grup	Aportació a les reserves o pèrdues en societats consolidades			
			Directa	Indirecta	Capital	Restat de patrimoni net	Resultat			Dividends pagats (c)	Actius totals	
Arrendamiento de Bienes Inmobiliarios del Mediterráneo S.L.	Inmobiliària	Alacant - Espanya	100,00	-	100	10.237	(2,1)	-	10.341	20.038	(9.844)	326
Assegurances Segur Vida S.A.U.	Altres societats regulades	Andorra la Vella - Andorra	-	50,97	602	4,9	2,15	-	45,786	602	2,14	110
Aurica Capital Desarrollo, S.G.E.I.C., SA Unipersonal	Activitats de gestió de fons	Barcelona - Espanya	100,00	-	3.601	(49,5)	1,89	3,450	5,168	4.342	(2,26)	1,169
Aurica Comvestments S.L.	Holding	Barcelona - Espanya	-	6,176	50.594	(14,75)	19,10	2,083	51,032	31.247	(9,11)	(3,112)
Banco Atlantico (Bahamas) Bank & Trust Ltd.	Entitat de crèdit	Nassau - Bahames	99,99	0,01	1.598	849	(39)	-	3,184	2.439	(2,43)	(54)
Banco de Sabadell, S.A.	Entitat de crèdit	Alacant - Espanya	-	-	703.371	9.559.869	10,53,267	-	178.398.801	-	112.39.253	701.793
Banco Sabadell, S.A., Institución De Banca Múltiple	Entitat de crèdit	Ciutat de Mèxic - Mèxic	99,99	0,01	554.267	(22,9,98)	9,744	-	3,7,18,749	59,8,718	(45,0,15)	(3,43,1)
BancSabadell d'Andorra, S.A.	Entitat de crèdit	Andorra la Vella - Andorra	50,97	-	30.069	49,9,29	10,092	1,594	863,168	15,326	24,997	5,242
BancSabadell Factura, S.L.U.	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	100	(12,64)	6,05	-	2,229	299	(14,62)	6,05
BancSabadell Financiación, E.F.C., S.A.	Entitat de crèdit	Sabadell - Espanya	100,00	-	24.040	4,895	3,37	24,300	781,267	24,040	4,895	3,37
BancSabadell Inversió Desenvolupament, S.A.U.	Holding	Barcelona - Espanya	100,00	-	16,975	73,457	26,585	53,000	16,1805	10,8,828	4,1004	4,42
BancSabadell Mediación, operador de bancassegurances vinculat d'al	Altres societats regulades	Alacant - Espanya	-	100,00	301	(3,940)	6,748	8,306	48,472	524	(1,64)	6,748
BancSabadell Renting, S.L.U.	Arrendament de vehicles i bens d'equip	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	2.000	(5,214)	7,181	57,500	693,670	3,861	(7,075)	7,803
Bitarte, S.A.	Inmobiliària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	6.506	14,64	(440)	-	34,660	9,272	(1,187)	(4,65)
BStartup 10, S.L.U.	Holding	Barcelona - Espanya	-	100,00	10,00	702	1,268	-	7,102	10,00	(1,395)	(2,89)
Business Services for Operational Support, S.A.	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Valles - Espanya	80,00	-	530	(2,647)	3,184	2,720	31,350	1,160	(2,357)	2,754
Caminsa Urbanismo, S.A.U.	Inmobiliària	Alacant - Espanya	-	100,00	2.000	(1,712)	(3)	-	1,304	800	(4,17)	(4)
Compañía de Cogeneración del Caribe Dominicana, S.A.	Producció d'energia elèctrica	Santo Domingo - República Dominicana	-	100,00	5,016	(4,272)	(330)	-	431	-	18	(330)
Desarrollos y Participaciones Inmobiliarias 2006, S.L en	Inmobiliària	Elx - Espanya	-	100,00	19,42	(90,851)	(2,15)	-	9	19,19	(79,142)	(2,15)
Duncan 2016 -1 Holdings Limited	Holding	Londres - Regne Unit	-	100,00	1	-	-	-	1	1	-	-
Duncan de Inversiones SICAV, S.A.	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Sant Cugat del Valles - Espanya	87,35	-	7,842	(5,148)	(47)	-	2,652	2,560	(2,08)	(4,1)
Duncan Holdings 2015-1 Limited	Holding	Londres - Regne Unit	-	100,00	1	-	-	-	1	1	21	-
Duncan Holdings 2020-1 Limited	Holding	Londres - Regne Unit	-	100,00	1	-	-	-	1	-	-	-
Ederia, S.A.	Inmobiliària	Sant Sebastià - Espanya	97,85	-	2,036	31,253	2,826	-	35,988	36,062	(3,240)	2,508
Sabadell Asset Management Luxembourg, S.A.	Altres societats regulades	Luxemburg - Luxemburg	-	100,00	125	649	(19,1)	-	907	437	438	(19,1)
Europa Pall Mall Ltd.	Inmobiliària	Londres - Regne Unit	100,00	-	20,843	(10,13)	(3,14)	-	22,254	20,843	(3,305)	(3,77)
Fonomed Gestión Telefónica Mediterráneo, S.A.U.	Altres activitats auxiliars	Alacant - Espanya	100,00	-	12,32	630	909	2,201	5,990	2,771	(6,32)	1,186
Subtotal								155,154	887,090	11,154,217	72,6,484	

Societats del grup Banc Sabadell el 31 de desembre de 2019 consolidades per integració global

En milers d'euros										
Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació		Dades de la societat (a)		Inversió del grup		Aportació a les reserves o pèrdues en societats consolidades	
			Directa	Indirecta	Capital	Restat d'elements de patrimoni net	Resultat (b)	Dividends pagats (c)	Actius totals	
						(70.89)	(3.429)		60.684	
						7.115			(2.792)	
Fuerza Eólica de San Matías, S. de R.L. de C.V.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Monterrey - Mèxic	-	99,99	7.115	(70.89)	(3.429)	-	60.684	-
Galeban 2 Comercial, S.L.U.	Serveis	La Corunya - Espanya	100,00	-	10.000	(4.289)	(2)	-	5.709	14.477
Gate Huerta Solar 44, S.L.	Producció d'energia	Vitòria-Gasteiz - Espanya	-	100,00	87	165	19	-	694	205
Gezt eluberri, S.L.	Immobil·lària	Sant Cugat del Vallès -	-	100,00	53	(20.442)	(230)	-	5.735	23.891
Gest 21 Inmobiliaria, S.L.U.	Immobil·lària	Sant Cugat del Vallès -	100,00	-	7.810	17	591	-	8.430	80.516
Gestión de Proyectos Urbanísticos	Immobil·lària	Sant Cugat del Vallès -	-	100,00	33.850	(314.48)	(13)	-	10.341	32.832
Gestión Financiera del Mediterráneo, S.A.U.	Altres serveis financers	Alacant - Espanya	100,00	-	13.000	2.604	13.715	-	29.343	78.971
Grecoldico, S.A.U.	Activitats de la societat	Madrid - Espanya	100,00	-	60	-	-	-	60	-
Grecopropio 1, S.L.U.	Promoció immobiliària	Madrid - Espanya	100,00	-	3	-	-	-	3	-
Grecopropio 2, S.L.U.	Promoció immobiliària	Madrid - Espanya	100,00	-	3	-	-	-	3	-
Grecopropio 3, S.L.U.	Promoció immobiliària	Madrid - Espanya	100,00	-	3	-	-	-	3	-
Grecopropio 4, S.L.U.	Promoció immobiliària	Madrid - Espanya	100,00	-	3	-	-	-	3	-
Grecopropio 5, S.L.U.	Promoció immobiliària	Madrid - Espanya	100,00	-	3	-	-	-	3	-
Grecopropio 6, S.L.U.	Promoció immobiliària	Madrid - Espanya	100,00	-	3	-	-	-	3	-
Grecopropio 7, S.L.U.	Promoció immobiliària	Madrid - Espanya	100,00	-	3	-	-	-	3	-
Grecopropio 8, S.L.U.	Promoció immobiliària	Madrid - Espanya	100,00	-	3	-	-	-	3	-
Grecopropio 9, S.L.U.	Promoció immobiliària	Madrid - Espanya	100,00	-	3	-	-	-	3	-
Grecopropio 10, S.L.U.	Promoció immobiliària	Madrid - Espanya	100,00	-	3	-	-	-	3	-
Grecopropio 11, S.L.U.	Promoció immobiliària	Madrid - Espanya	100,00	-	3	-	-	-	3	-
Grecopropio 12, S.L.U.	Promoció immobiliària	Madrid - Espanya	100,00	-	3	-	-	-	3	-
Grecopropio 13, S.L.U.	Promoció immobiliària	Madrid - Espanya	100,00	-	3	-	-	-	3	-
Grecopropio 14, S.L.U.	Promoció immobiliària	Madrid - Espanya	100,00	-	3	-	-	-	3	-
Grecopropio 15, S.L.U.	Promoció immobiliària	Madrid - Espanya	100,00	-	3	-	-	-	3	-
Guipuzcoano Promoción Empresarial, S.L.	Holding	Sant Sebastià - Espanya	-	100,00	53	(76.040)	(288)	-	7.127	7.160
Guipuzcoano Valores, S.A.	Immobil·lària	Sant Cugat del Vallès -	99,99	0,01	4.514	2.946	(6)	-	7.518	10.833
Hotel Management 6 Hóldico, S.L.U.	Immobil·lària	Sant Cugat del Vallès -	-	100,00	29.074	(29.204)	4.034	-	60.569	27.611
Hobaleir, S.A.U.	Immobil·lària	Barcelona - Espanya	-	100,00	60	46	5	650	111	414
Hondarriberi, S.L.	Holding	Sant Sebastià - Espanya	99,99	0,01	41	(1.553)	(1.748)	-	64.709	120.669
Hotel Management 6 Gestión	Immobil·lària	Sant Cugat del Vallès -	100,00	-	135.730	3.197	(108)	-	166.756	16.335
Hotel Value Added Primera, S.L.U.	Promoció immobiliària	Sant Cugat del Vallès -	-	100,00	3	20.823	3.555	-	258.10	27.527
Interstate Property Holdings, Llc.	Holding	Miami - Estats Units	100,00	-	7.293	(2.938)	64	-	6.364	3.804
Inverán Gestión, S.L.	Immobil·lària	Sant Cugat del Vallès -	44,83	55,17	90	(118.94)	(162)	-	22.670	45.090
Inversiones Cotizadas del Mediterráneo, S.L.	Holding	Alacant - Espanya	100,00	-	308.000	194.349	1719	-	505.243	589.523
Inversiones en Resorts	Immobil·lària	Torre Pacheco - Múrcia	-	55,06	299.089	(301.180)	(1.206)	-	68	175.124
Inversiones Santic 14, S.L.	Producció d'energia eòlica	Vitòria-Gasteiz - Espanya	-	100,00	-	-	-	-	-	178
LSP Finance, S.L.U.	Prestació serveis tecnològics	Barcelona - Espanya	-	100,00	2.52	(565)	(569)	-	19,55	6.484
Manston Invest, S.L.U.	Immobil·lària	Sant Cugat del Vallès -	100,00	-	33.357	(12.760)	(49)	-	20.518	33.357
Marifamendi, S.L.	Immobil·lària	Sant Cugat del Vallès -	-	100,00	62	(512.99)	(1.389)	-	39.106	550.13
Mediterráneo Sabadell, S.L.	Holding	Alacant - Espanya	50,00	50,00	85.000	17.028	106	120	102.201	510.882
Subtotal								770	1.987.037	(764.183)
										15.994

Societats del grup Banc Sabadell el 31 de desembre de 2019 consolidades per integració global

En milers d'euros

Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació		Dades de la societat (a)		Inversió del grup	Aportació a les reserves o pèrdues en societats consolidades			
			Directa	Indirecta	Capital	Resultat de patrimoni net			Dividends pagats (c)	Actius totals	
Mercurio Alicante Sociedad de Arrendamientos 1, S.L.	Inmobiliària	Alicant - Espanya	100,00	-	795	(3.048)	48	5.62	986	(3.239)	48
Orión Energía 1, S.L.	Energia solar fotovoltaica	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(136)	5	94	36	(72)	4
Orión Energía 10, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(142)	8	95	36	(79)	7
Orión Energía 11, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(143)	5	99	36	(80)	4
Orión Energía 12, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(142)	4	98	36	(79)	3
Orión Energía 13, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(145)	5	97	36	(82)	4
Orión Energía 14, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(141)	5	96	36	(78)	4
Orión Energía 15, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(143)	5	96	36	(79)	4
Orión Energía 16, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(145)	5	97	36	(81)	4
Orión Energía 17, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(142)	5	97	36	(79)	4
Orión Energía 18, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(143)	5	97	36	(79)	4
Orión Energía 19, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(142)	5	96	36	(79)	4
Orión Energía 20, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(138)	5	94	36	(75)	4
Orión Energía 21, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(142)	5	97	36	(79)	4
Orión Energía 22, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(143)	5	98	36	(80)	4
Orión Energía 23, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(143)	5	100	36	(80)	5
Orión Energía 24, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(142)	5	97	36	(79)	5
Orión Energía 25, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(143)	5	97	36	(80)	4
Orión Energía 26, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(139)	2	97	36	(76)	1
Orión Energía 27, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(139)	2	89	36	(76)	1
Orión Energía 28, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(141)	2	103	36	(77)	1
Orión Energía 29, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(139)	1	97	36	(76)	1
Orión Energía 3, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(143)	5	89	36	(80)	4
Orión Energía 30, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(141)	2	99	36	(78)	1
Orión Energía 4, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(142)	5	95	36	(79)	4
Orión Energía 5, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(142)	4	97	36	(79)	3
Orión Energía 6, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(142)	5	99	36	(79)	4
Orión Energía 7, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(142)	5	95	36	(79)	4
Orión Energía 8, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(144)	4	94	36	(81)	3
Orión Energía 9, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	98	(142)	5	97	36	(79)	5
Parque Edificio Magaz, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Barcelona - Espanya	100,00	-	163	(2.777)	125	5.63	163	(2.699)	107
Parque Edificio Las Lomas de Lecein, S.L.U.	Producció d'energia elèctrica	Barcelona - Espanya	100,00	-	83	(1241)	136	2.497	83	(1236)	131
Parque Edificio Lecein, S.L.U.	Producció d'energia elèctrica	Barcelona - Espanya	100,00	-	4.003	(8.466)	397	14.498	4.003	(8.430)	361
Parque Edificio Lomas de Manteca, S.L.U.	Producció d'energia elèctrica	Barcelona - Espanya	100,00	-	163	(2.160)	184	5.363	163	(2.162)	186
Parque Edificio Tahuna, S.L.U.	Producció d'energia elèctrica	Barcelona - Espanya	100,00	-	3	(10.371)	285	12.240	-	(10.151)	68
Parque Edificio Zorreras, S.L.U.	Producció d'energia elèctrica	Barcelona - Espanya	100,00	-	3	(9.290)	306	10.648	-	(9.089)	108
PayTPV On Line Entidad de Pago, S.L.	Entitat de pagament	Bilbao - Espanya	-	100,00	160	5	(1)	2.436	7.500	-	(75)
Subtotal									13.978	(39.354)	1.042

Societats del grup Banc Sabadell el 31 de desembre de 2019 consolidades per integració global

Entitats d'euros	Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació		Dades de la societat (a)			Inversió del grup	Aportació a les reserves o resultat consolidat del grup
				Directa	Indirecta	Capital	Resta d'elements de patrimoni.net	Resultat (b)		
	Plataforma d'Innovación Sabadell, S.L.U.	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	3	-	(1)	3	-
	Promotora Challenger Industrial Assets, S.L.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	4	-	-	4	-
	Promotora Challenger Land, S.L.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	4	-	-	4	-
	Promotora Challenger Real Estate, S.L.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	4	-	-	4	-
	Promotora Challenger residencial S.L.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	4	-	-	4	-
	Puerto Pacific Vallarta, S.A. de C.V.	Inmobiliària	Ciutat de Mèxic - Mèxic	-	100,00	28.947	(15.551)	(11)	13.384	29.164
	Ripollat Gestión, S.L.U.	Altres serveis financers	Barcelona - Espanya	100,00	-	20	(2)	(285)	194.457	20
	Rubi Gestión, S.L.U.	Altres serveis financers	Barcelona - Espanya	100,00	-	3	(11)	(3)	556.255	3
	Sabadell Asset Management, S.A., S.G.I.I.C.	Altres societats regulades	Madrid - Espanya	100,00	-	601	(17.509)	36.027	96.149	607
	Sabadell BS Select Fund of Hedge Funds SICAV (Luxemburg)	Altres participades	Luxemburg - Luxemburg	100,00	-	12.316	(80)	-	12.386	4.926
	Sabadell Brasil Trade Services - Assessoria comercial Ltda.	Altres serveis financers	São Paulo - Brasil	99,99	0,01	905	(821)	-	106	250
	Sabadell Capital, S.A. de C.V., SOFOM, E.R.	Entitat de crèdit	Ciutat de Mèxic - Mèxic	49,00	51,00	164.915	4.271	24.163	13.585	1.076.508
	Sabadell Consumer Finance, S.A.U.	Entitat de crèdit	Sabadell - Espanya	100,00	-	35.720	29.902	16.095	63.000	1.586.516
	Sabadell Corporate Finance, S.L.	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	70	2.062	2.209	-	6.131
	Sabadell d'Andorra Inversions SGOIC, S.A.U.	Activitats de gestió de fons	Andorra la Vella - Andorra	-	50,97	300	1.090	132	100	2.131
	Sabadell Information Systems Limited	Prestació serveis tecnològics	Londres - Regne Unit	100,00	-	12.036	22.072	558	-	78.564
	Sabadell Information Systems, S.A.	Prestació serveis tecnològics	Sabadell - Espanya	100,00	-	40.243	50.475	(4.013)	-	164.303
	Sabadell Innovation Capital, S.L.U.	Holding	Sant Cugat del Valles - Espanya	-	100,00	1.000	6.977	(681)	-	41.455
	Sabadell Innovation Cells, S.L.U.	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	3	(18.52)	(18.57)	-	2.184
	Sabadell Patrimonio Inmobiliario, S.A.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	30.116	8.258.97	(6.788)	-	924.793
	Sabadell Real Estate Activos, S.A.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	100.060	234.750	(19.077)	-	333.298
	Sabadell Real Estate Development, S.L.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	15.807	(2.234.020)	(10.2864)	-	2.528.948
	Sabadell Real Estate Housing, S.L.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	2.073	1.084	(531)	-	29.547
	Sabadell Securities USA, Inc.	Altres serveis financers	Milani - Estats Units	100,00	-	551	3.488	849	-	5.104
	Sabadell Strategic Consulting, S.L.U.	Altres participades auxiliars	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	3	7	133	650	737
	Sabadell Venture Capital, S.L.U.	Holding	Barcelona - Espanya	-	100,00	3	7.490	(929)	-	45.499
	Siria Capital S.A. de C.V.	Holding	Ciutat de Mèxic - Mèxic	-	100,00	20.830	(3.257)	(294)	-	60.933
	Siria Renovables, S.A.U.	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Barcelona - Espanya	100,00	-	15.000	(9.279)	(403)	-	33.765
	Solin Residencial S.L.U.	Promoció immobiliària	Madrid - Espanya	100,00	-	25	1.798	791	-	10.317
	Sogewise Servicios Gestión Vivienda Innovación Social, S.L.U.	Inmobiliària	Alicant - Espanya	100,00	-	3	7.968	1.713	-	13.502
	Subtotal							212.345	4.016.844	(175.523)
									(8.342)	(43.567)
									(382)	(681)
									3	(2.123)
									863.895	5.914
									500.622	(161.120)
									2.474.442	(3.996.919)
									14.292	(11.135)
									551	3.096
									737	7
									3	(623)
									19.795	18.619
									15.000	(8.488)
									15	18.09
									7.980	1.713
									13.502	7.968
									4.016.844	(175.523)

Societats del grup Banc Sabadell el 31 de desembre de 2019 consolidades per integració global

En milers d'euros

Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació		Dades de la societat (a)		Inversió del grup	Aportació a les reserves o pèrdues en societats consolidades del grup
			Directa	Indirecta	Capital	Resultat (b)		
			Resta d'elements de patrimoni net					
			100,00	(9.726)	60.729	(744)	60.729	(15.370)
Stonington Spain, S.L.U.	Immobil·liària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	(9.726)	60.729	(744)	60.729	(15.370)
Tasaciones de Bienes Mediterráneo, S.A. (en liquidació)	Altres activitats auxiliars	Alicant - Espanya	99,88	0,12	1000	1.388	5.266	(2.879)
Tenedora de Inversiones y Participaciones, S.L.	Holdng	Alicant - Espanya	100,00	-	296.092	(515.434)	2.564.914	(2.605.545)
Tierras Vega Alta del Segura, S.L.	Immobil·liària	Sant Cugat del Valles - Espanya	-	100,00	4.560	(13.949)	16.823	(26.222)
TSB Bank P/c	Entitat de crèdit	Edimburg - Regne Unit	-	100,00	90.710	2.115.492	18.141.636	208.655
TSB Banking Group PLC	Holdng	Londres - Regne Unit	100,00	-	7028	1.844.280	2.231.817	(107.401)
TSB Banking Group plc Employee Share Trust	Altres activitats auxiliars	Saint Helier - Jersey	-	100,00	1	(9.904)	-	(9.089)
TSB Covered Bonds Holdings Limited	Holdng	Londres - Regne Unit	-	100,00	1	-	1	-
TSB Covered Bonds (LM) Limited	Altres activitats auxiliars	Londres - Regne Unit	-	100,00	1	-	1	-
TSB Covered Bonds LLP	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Londres - Regne Unit	-	100,00	1	7	46	7
Urquijo Gestión, S.A.U., S.G.I.I.C.	Activitats de gestió de fons	Madrid - Espanya	-	100,00	3.606	3.022	16.654	3.544
Urumea Gestión, S.L. (en liquidació)	Altres activitats auxiliars	Sant Sebastià - Espanya	-	100,00	9	(9)	1	(9)
VeA Rental Homes, S.A	Immobil·liària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	-	5000	(10.031)	5000	(10.030)
Verum Inmobiliaria Urbanismo y Promoción, S.A.	Immobil·liària	Sant Cugat del Valles - Espanya	-	97,20	12.000	(44.302)	11.664	(43.966)
Vitigudina Fv, S.L.	Serveis tècnics d'enginyeria	Barcelona - Espanya	-	100,00	1629	(977)	17	1.549
Xunquera Eolica, S.L.	Producció d'energia elèctrica d'altres tipus	Barcelona - Espanya	-	100,00	3	(5.180)	400	(5.442)
Subtotal							6.714.345	(2.612.198)
Total							13.619.094	3.657.019
								680.966

Societats del grup Banc Sabadell el 31 de desembre de 2019 consolidades pel mètode de la participació (*)

En milers d'euros		Activitat		Domicili		Percentatge de participació		Dades de la societat (a)		Inversió del grup		Aportació a les reserves o perdudes en societats consolidades	
Nom de l'empresa	Activitat	Direc	Indirecta	Capital	Rest a d'elements de patrimoni net	Resultat (b)	Dividends pagats (a)	Actius totals	Inversió del grup	Aportació a les reserves o perdudes en societats consolidades			
Aurica III, Fondo de Capital Riesgo financieros similares	Inversió col·lectiva foris i entitats financeres similars	Barcelona - Espanya	-	48,15	(3.037)	387	-	48.211	23.525	(1.463)	186		
Aurica IIB, Soc. de Capital Riesgo, S.A.	Inversió col·lectiva foris i entitats financeres similars	Barcelona - Espanya	-	43,43	(2.076)	255	-	31206	14.354	(914)	111		
Atrian Bakers, S.L	Fabricació	Castellgalí - Espanya	-	22,41	(6.243)	(1030)	-	38.734	2.000	140	85		
Banc Sabadell Pensiones, E.G.F.P., S.A.	Altres societats regulades	Madrid - Espanya	50,00	7,813	35.200	597	-	49.105	40.378	(8.883)	298		
Sociedad de Cartera del Vallés, S.I.C.A.V., S.A.	Inversió col·lectiva foris i entitats financeres similars	Sabadell - Espanya	48,46	-	(535)	273	-	4.586	397	1679	132		
Banc Sabadell Vida, S.A. de Seguros y Reaseguros	Altres societats regulades	Madrid - Espanya	50,00	-	6.1706	17.587	-	258.002	34.000	1375	8.793		
Banc Sabadell Vida, S.A. de Seguros y Reaseguros	Altres societats regulades	Madrid - Espanya	50,00	-	548.242	78.732	48.500	11202.448	27.106	231844	46.207		
Energia Renovables Terra Ferma, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Barcelona - Espanya	-	50,00	6	-	-	-	3	-	-		
ESUS Energía Renovable, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Vigo - Espanya	-	45,00	(678)	(22)	-	2.625	23	(23)	-		
Financiera Iberoamericana, S.A.	Entitat de crèdit	L'Havana - Cuba	50,00	-	13.862	2.987	-	84.368	18.144	4.162	1493		
Flex Equipos de Descanso, S.A.	Fabricació	Celafre - Espanya	-	19,16	22.396	9.166	-	252.946	50.930	3.788	8.127		
Gate Solar Gestión, S.L.	Serveis	Vitoria-Gasteiz - Espanya	50,00	-	2.612	(9)	-	3.664	1880	(626)	(7)		
Gestora de Aparcamientos del Mediterraneo, S.L.	Serveis	Alicant - Espanya	-	40,00	(8.600)	(472)	-	2.457	7.675	(7.486)	(189)		
Hydrophytic, S.L.	Inmobiliària	Vitoria-Gasteiz - Espanya	-	50,00	142	21	-	451	93	71	10		
Murcia Emprende, S.C.R. de R.S., S.A.	Altres serveis financers	Múrcia - Espanya	28,70	-	(1351)	(892)	-	3.202	2.026	(1566)	(63)		
Nueva Pescanova, S.L.	Comerç al detall	Redondia - Espanya	24,53	-	(32.743)	(33.689)	-	962.481	1641	210	(1857)		
Plaxic Estelar, S.L.	Inmobiliària	Barcelona - Espanya	-	45,01	(6.266)	(4)	-	31986	2.951	(2.951)	-		
Promontoria Challenger I, S.A.	Holding	Madrid - Espanya	20,00	-	869.142	(17.784)	-	2.496.996	161958	-	-		
Redes 2 Promotorio Única S.L.	Holding	Madrid - Espanya	-	20,00	96.602	(1.175)	-	10.088	2.1091	(74)	(235)		
Sabadell Asabys Health Innovation Investment, S.A.	Holding	Barcelona - Espanya	-	37,39	(172)	(165)	-	8.237	3.500	(61)	(432)		
SBD Crexent, S.A.	Inmobiliària	Sabadell - Espanya	23,05	-	5.965	411	-	5.289	3.524	(2.054)	(393)		
Solvía Servicios Inmobiliarios, S.L.U.	Inmobiliària	Alicant - Espanya	20,00	-	173.726	(22.270)	-	19.6175	16.517	16.839	24.893		
Termosolar Borges, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Barcelona - Espanya	47,50	-	(37.021)	3.213	-	14.413	11.800	-	-		
Villoldo Solar S.L.	Producció d'energia elèctrica	Barcelona - Espanya	50,00	-	44	38	-	207	-	-	-		
Total							48.500	446.496	223.975	86.855			

En "Data de balanç" s'inclou l'última data disponible.

(*) Societats consolidades pel mètode de la participació pel fet de no tenir control sobre aquestes però sí influència significativa.

(a) Les societats estrangeres s'han convertit a euros al tipus de canvi històric i al tipus de canvi històric i al tipus de canvi històric per als saldos de pèrdues i guanys consolidats.

(b) Resultats pendents d'aprovació per part de la Junta General d'Accionistes.

(c) Inclou els dividends complementaris de l'exercici anterior i els dividends a compleir pagats al grup.

El saldo total d'ingressos ordinaris de les empreses associades a les quals s'aplica el mètode de la participació que considerades individualment i 1.368.317 milers d'euros el 31 de desembre de 2019. El saldo dels seus passius al tancament de l'exercici 2019 totalitza 1.536.005 milers d'eur magnituds en tancar l'exercici 2019 de Banc Sabadell Vida i de Promontoria Challenger I, S.A., en la nota 14.

Variacions del perímetre en l'exercici 2019

Entrades en el perímetre de consolidació:

Denominació de l'entitat (o branca d'activitat) adquirida o fusionada	Categoria	Data efectiva de l'operació	Cost de la combinació		% Drets sobre instruments de patrimoni net emesos per a l'adquisició	% Drets sobre instruments de patrimoni net emesos per a l'adquisició	% Drets sobre instruments de patrimoni net emesos per a l'adquisició	Tipus de participació	Mètode	Motiu
			Cost d'adquisició	Valor raonable						
Duncan Holdings 2020-1 Limited	Dependent	08/04/2019	-	-	-	100,00%	100,00%	Indirecta	Integració global	a
So Via Servicios Inmobiliarios, S.L.U.	Associada	23/04/2019	57.930	-	-	20,00%	20,00%	Directa	M. participació	d
Plataforma de Innovación Sabadell, S.L.U.	Dependent	26/02/2019	3	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Promontoria Challenger Industrial Assets, S.L.U.	Dependent	30/07/2019	4	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Promontoria Challenger Land, S.L.U.	Dependent	30/07/2019	4	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Promontoria Challenger Real Estate, S.L.U.	Dependent	30/07/2019	4	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Promontoria Challenger Residential, S.L.U.	Dependent	30/07/2019	4	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Promontoria Coliseum Real Estate, S.L.U.	Dependent	30/07/2019	4	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Promontoria Coliseum Industrial Assets, S.L.U.	Dependent	30/07/2019	4	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Promontoria Coliseum Land, S.L.U.	Dependent	30/07/2019	4	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Promontoria Coliseum Residential, S.L.U.	Dependent	30/07/2019	4	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Gate Huerta Solar 44, S.L.	Dependent	30/07/2019	205	-	-	100,00%	100,00%	Indirecta	Integració global	b
Inversiones Samiac 14, S.L.	Dependent	31/10/2019	178	-	-	100,00%	100,00%	Indirecta	Integració global	b
Promontoria Challenger I, S.A.	Associada	20/12/2019	81.958	-	-	20,00%	20,00%	Directa	M. participació	c
Energies Renovables Terra Femsa, S.L.	Associada	11/11/2019	3	-	-	50,00%	50,00%	Indirecta	M. participació	c
Sabadell BS Select Fund of Hedge Funds SICAV (Luxemburg)	Dependent	29/11/2019	4.926	-	-	55,44%	55,44%	Directa	Integració global	d
Grecohipotec, S.A.U.	Dependent	19/12/2019	60	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Grecohipotec 1, S.L.U.	Dependent	19/12/2019	3	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Grecohipotec 2, S.L.U.	Dependent	19/12/2019	3	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Grecohipotec 3, S.L.U.	Dependent	19/12/2019	3	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Grecohipotec 4, S.L.U.	Dependent	19/12/2019	3	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Grecohipotec 5, S.L.U.	Dependent	19/12/2019	3	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Grecohipotec 6, S.L.U.	Dependent	19/12/2019	3	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Grecohipotec 7, S.L.U.	Dependent	19/12/2019	3	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Grecohipotec 8, S.L.U.	Dependent	19/12/2019	3	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Grecohipotec 9, S.L.U.	Dependent	19/12/2019	3	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Grecohipotec 10, S.L.U.	Dependent	19/12/2019	3	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Grecohipotec 11, S.L.U.	Dependent	19/12/2019	3	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Grecohipotec 12, S.L.U.	Dependent	19/12/2019	3	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Grecohipotec 13, S.L.U.	Dependent	19/12/2019	3	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Grecohipotec 14, S.L.U.	Dependent	19/12/2019	3	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Grecohipotec 15, S.L.U.	Dependent	19/12/2019	3	-	-	100,00%	100,00%	Directa	Integració global	a
Total entrades entitats dependents			5.449							
Total entrades entitats associades			2.19.891							

(a) Constitució d'esocietats dependents.

(b) Adquisició de societats dependents.

(c) Adquisició o constitució de societats associades.

(d) Canvi de mètode de consolidació.

Sortides del perímetre de consolidació:

En milers d'euros

Denominació de l'entitat (o branca d'activitat) alienada, escindida o donada de baixa	Categoria	Data efectiva de l'operació	% Drets vots alienats	% Drets vots totals amb posterioritat a l'alienació	Benefici / Pèrdua generada	Tipus de participació	Mètode	Motiu
CAM Global Finance, S.A. en liquidació	Dependent	14/01/2019	100,00%	-	-	Directa	Integració global	b
Grupo Luxiona, S.L.	Associada	29/03/2019	20,00%	-	(141)	Indirecta	Mètode participació	a
Malbrouck, S.I.C.A.V.	Dependent	13/06/2019	100,00%	-	(10)	Directa	Integració global	b
Placements Immobiliers France, S.A. S.	Dependent	01/01/2019	100,00%	-	811	Indirecta	Integració global	b
Societat d'Inversió dels Enginyers, S.L.	Associada	27/05/2019	47,00%	-	766	Indirecta	Mètode participació	b
Ac.Dos Lerida, S.L.U. en liquidació	Dependent	27/06/2019	100,00%	-	(142)	Indirecta	Integració global	b
Hotel Calle de los Molinos 10, S.L.U. en liquidació	Dependent	27/06/2019	100,00%	-	19	Indirecta	Integració global	b
Hotel Calle Mayor 34, S.L.U. en liquidació	Dependent	27/06/2019	100,00%	-	43	Indirecta	Integració global	b
Hotel Mirador del Valle, S.L.U. en liquidació	Dependent	27/06/2019	100,00%	-	25	Indirecta	Integració global	b
Ribera Salud, S.A.	Associada	28/06/2019	40,00%	10,00%	5.255	Indirecta	Mètode participació	a
Tratamientos y Aplicaciones, S.L.U. en liquidació	Dependent	27/05/2019	100,00%	-	(22)	Directa	Integració global	b
Solvira Servicios Inmobiliarios, S.L.U.	Dependent	23/04/2019	80,00%	20,00%	132.776	Directa	Integració global	a
Ernte Renovables, S.L.	Associada	05/08/2019	62,1%	-	(9)	Indirecta	Mètode participació	b
Bansabadell Securities Services, S.L.U.	Dependent	21/11/2019	100,00%	-	(47)	Directa	Integració global	b
Aurica XXI, S.C.R. de R.S., S.A.U.	Dependent	20/11/2019	100,00%	-	(1218)	Directa	Integració global	b
Promontoria Coliseum Real Estate, S.L.U.	Dependent	20/12/2019	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Promontoria Coliseum Industrial Assets, S.L.U.	Dependent	20/12/2019	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Promontoria Coliseum Land, S.L.U.	Dependent	20/12/2019	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Promontoria Coliseum Residential, S.L.U.	Dependent	20/12/2019	100,00%	-	-	Directa	Integració global	a
Sabadell BS Select Fund of Hedge Funds SICAV (Luxemburg)	Associada	29/11/2019	44,56%	-	-	Directa	Mètode participació	c
Altres					11.585			
Subtotal					149.691			

(a) Baixes del perímetre de consolidació per venda de la participació.

(b) Baixes del perímetre per dissolució i/o liquidació.

(c) Baixes per reclassificació a dependents.

Annex II – Entitats estructurades – Fons de titulització

En milers d'euros

Any	Fons de titulització mantinguts íntegrament en el balanç	Entitat	Total actius titulitzats el 31/12/2020
2005	TDA 23, FTA	Banco Guipuzcoano	22.136
2005	TDA CAM 4 FTA	Banco CAM	184.595
2005	TDA CAM 5 FTA	Banco CAM	373.608
2006	TDA 26-MIXTO, FTA	Banco Guipuzcoano	63.621
2006	TDA CAM 6 FTA	Banco CAM	263.954
2006	FTPyme TDA CAM 4 FTA	Banco CAM	85.851
2006	TDA CAM 7 FTA	Banco CAM	405.461
2006	CAIXA PENEDES 1 TDA, FTA	BMN-Penedès	167.433
2007	TDA 29, FTA	Banco Guipuzcoano	84.785
2007	TDA CAM 8 FTA	Banco CAM	382.501
2007	TDA CAM 9 FTA	Banco CAM	379.355
2007	CAIXA PENEDES PYMES 1 TDA, FTA	BMN-Penedès	33.731
2007	CAIXA PENEDES 2 TDA, FTA	BMN-Penedès	131.092
2008	CAIXA PENEDES FTGENCAT 1 TDA, FTA	BMN-Penedès	50.856
2009	GAT-ICO-FTVPO 1, F.T.H (CP)	BMN-Penedès	4.248
2016	IM SABADELL PYME 10	Banc Sabadell	300.220
2017	TDA SABADELL RMBS 4, FT	Banc Sabadell	4.685.184
2017	IM SABADELL PYME 11, FT	Banc Sabadell	557.897
Total			8.176.528

En milers d'euros

Any	Fons de titulització donats íntegrament de baixa del balanç	Entitat	Total actius titulitzats el 31/12/2020
2001	TDA 14-MIXTO, FTA	Banco Guipuzcoano	1.455
2001	TDA 14-MIXTO, FTA	BMN-Penedès	8.436
2006	TDA 25, FTA (*)	Banco Gallego	4.188
2010	FPT PYMES 1 LIMITED	Banco CAM	148.661
2019	SABADELL CONSUMO 1, FT	Banc Sabadell	583.228
Total			745.968

(*) Fons de titulització en procés de liquidació anticipada.

Annex III – Informació dels emissors en el mercat hipotecari i sobre el registre comptable especial hipotecari

A continuació s'inclou la informació sobre les dades procedents del registre comptable especial de l'entitat emissora Banc Sabadell, al qual es refereix l'article 21 del Reial decret 716/2009, requerida per la Circular 5/2011 del Banc d'Espanya, sense considerar la garantia atorgada pel FGD.

A) Operacions actives

En relació amb el valor nominal de la totalitat de la cartera de préstecs i crèdits hipotecaris el 31 de desembre de 2020 i 2019 que protegeixen les emissions, l'elegibilitat i la computabilitat a l'efecte del mercat hipotecari, es presenta la informació següent:

En milers d'euros

Desglossament del total de la cartera de préstecs i crèdits hipotecaris, elegibilitat i computabilitat (valors nominals)		
	2020	2019
Total cartera de préstecs i crèdits hipotecaris	50.756.669	51.704.089
Participacions hipotecàries emeses	1.918.951	2.333.714
<i>Dels quals: Préstecs mantinguts en el balanç</i>	<i>1.875.011</i>	<i>2.267.172</i>
Certificats de transmissió d'hipoteca emesos	6.087.432	6.505.016
<i>Dels quals: Préstecs mantinguts en el balanç</i>	<i>5.855.389</i>	<i>6.405.988</i>
Préstecs hipotecaris adscrits en garantia de finançaments rebuts	-	-
Préstecs que emparen l'emissió de bons hipotecaris i cèdules hipotecàries	42.750.286	42.865.358
Préstecs no elegibles	10.169.340	11.478.524
Compleixen els requisits per ser elegibles, excepte el límit de l'article 5.1 del RD 716/2009	9.603.831	10.838.235
Resta	565.509	640.289
Préstecs elegibles	32.580.946	31.386.834
Imports no computables	91.307	68.264
Imports computables	32.489.639	31.318.570
Préstecs que cobreixen emissions de bons hipotecaris	-	-
Préstecs aptes per a la cobertura de les emissions de cèdules hipotecàries	32.489.639	31.318.570
Actius de substitució adscrits a emissions de cèdules hipotecàries	-	-

A continuació, es presenten classificats aquests valors nominals segons diferents atributs:

En milers d'euros

Desglossament del total de la cartera de préstecs i crèdits hipotecaris que donen suport a les emissions del mercat hipotecari

	2020		2019	
	Total	<i>Dels quals: Préstecs elegibles</i>	Total	<i>Dels quals: Préstecs elegibles</i>
Total cartera de préstecs i crèdits hipotecaris	42.750.286	32.580.946	42.865.358	31.386.834
Origen de les operacions	42.750.286	32.580.946	42.865.358	31.386.834
Originades per l'entitat	42.183.959	32.174.163	42.270.777	30.974.128
Subrogades d'altres entitats	269.499	233.253	278.494	233.425
Resta	296.828	173.530	316.087	179.281
Moneda	42.750.286	32.580.946	42.865.358	31.386.834
Euro	42.695.243	32.535.432	42.797.267	31.349.794
Resta de monedes	55.043	45.514	68.091	37.040
Situació en el pagament	42.750.286	32.580.946	42.865.358	31.386.834
Normalitat en el pagament	38.634.588	30.360.821	37.958.995	28.923.510
Altres situacions	4.115.698	2.220.125	4.906.363	2.463.324
Venciment mitjà residual	42.750.286	32.580.946	42.865.358	31.386.834
Fins a 10 anys	9.951.936	8.286.771	10.530.752	8.364.734
De 10 a 20 anys	16.848.912	13.429.613	16.913.750	13.114.430
De 20 a 30 anys	14.764.169	10.498.681	13.554.446	9.372.057
Més de 30 anys	1.185.269	365.881	1.866.410	535.613
Tipus d'interès	42.750.287	32.580.946	42.865.358	31.386.834
Fix	17.799.195	14.337.428	15.649.048	12.302.334
Variable	24.951.092	18.243.518	27.216.310	19.084.500
Mixt	-	-	-	-
Titulars	42.750.287	32.580.946	42.865.358	31.386.834
Persones jurídiques i persones físiques empresaris	12.077.615	8.481.935	13.064.592	8.615.114
<i>Del qual: Promocions immobiliàries</i>	2.426.325	1.223.926	2.592.657	1.168.147
Resta de persones físiques i ISFLSH	30.672.672	24.099.011	29.800.766	22.771.720
Tipus de garantia	42.750.287	32.580.946	42.865.358	31.386.834
Actius / Edificis acabats	41.869.228	32.013.323	41.648.120	30.766.388
<i>Residencials</i>	34.365.662	26.602.780	33.886.692	25.263.855
<i>Dels quals: Habitatges de protecció oficial</i>	1.460.161	1.185.576	1.595.969	1.253.735
<i>Comercials</i>	7.300.429	5.258.460	7.544.133	5.341.589
<i>Restants</i>	203.137	152.083	217.295	160.944
Actius / Edificis en construcció	193.026	174.259	197.324	165.674
<i>Residencials</i>	153.794	138.421	154.640	127.281
<i>Dels quals: Habitatges de protecció oficial</i>	137	137	173	173
<i>Comercials</i>	38.991	35.598	41.050	36.759
<i>Restants</i>	241	240	1.634	1.634
Terrenys	688.033	393.364	1.019.914	454.772
<i>Urbanitzats</i>	127.609	52.908	322.786	69.652
<i>Resta</i>	560.424	340.456	697.128	385.120

El valor nominal dels imports disponibles (imports compromesos no disposats) de la totalitat dels préstecs i crèdits hipotecaris és el següent:

En milers d'euros

Saldos disponibles (valor nominal). Total préstecs i crèdits hipotecaris que donen suport a l'emissió de bons hipotecaris i cèdules hipotecàries		
	2020	2019
Potencialment elegibles	1.067.752	1.099.810
No elegibles	2.040.402	2.824.979

La distribució dels valors nominals en funció del percentatge que suposa el risc sobre l'import de l'última taxació disponible (*loan to values* (LTV)) de la cartera de préstecs i crèdits hipotecaris elegibles per a l'emissió de bons hipotecaris i cèdules hipotecàries es detalla a continuació:

En milers d'euros

LTV per tipus de garantia. Préstecs elegibles per a l'emissió de bons hipotecaris i cèdules hipotecàries		
	2020	2019
Amb garantia sobre habitatge	26.756.164	25.411.025
<i>Dels quals LTV <= 40%</i>	<i>7.774.941</i>	<i>7.362.006</i>
<i>Dels quals LTV 40%-60%</i>	<i>9.511.514</i>	<i>9.237.433</i>
<i>Dels quals LTV 60%-80%</i>	<i>9.469.709</i>	<i>8.811.586</i>
<i>Dels quals LTV > 80%</i>	-	-
Amb garantia sobre la resta de béns	5.824.782	5.975.809
<i>Dels quals LTV <= 40%</i>	<i>3.488.807</i>	<i>3.510.121</i>
<i>Dels quals LTV 40%-60%</i>	<i>2.335.975</i>	<i>2.465.688</i>
<i>Dels quals LTV > 60%</i>	-	-

El moviment dels valors nominals dels exercicis 2020 i 2019 dels préstecs hipotecaris que emparen l'emissió de bons hipotecaris i cèdules hipotecàries (elegibles i no elegibles) és el següent:

En milers d'euros

Moviments dels valors nominals dels préstecs hipotecaris		
	Elegibles	No elegibles
Saldo el 31 de desembre de 2018	30.132.631	13.712.492
Baixes en el període	(4.405.522)	(3.913.259)
Cancel·lacions al venciment	(2.433.595)	(283.965)
Cancel·lacions anticipades	(1.032.207)	(285.039)
Subrogacions per altres entitats	(11.474)	(2.836)
Baixes per titulitzacions	-	-
Resta	(928.246)	(3.341.419)
Altes en el període	5.659.725	1.679.291
Originades per l'entitat	4.243.046	1.370.201
Subrogacions d'altres entitats	13.999	6.849
Resta	1.402.680	302.241
Saldo el 31 de desembre de 2019	31.386.834	11.478.524
Baixes en el període	(5.479.375)	(3.865.051)
Cancel·lacions al venciment	(2.335.360)	(382.752)
Cancel·lacions anticipades	(1.302.776)	(469.732)
Subrogacions per altres entitats	(35.810)	(5.249)
Baixes per titulitzacions	-	-
Resta	(1.805.429)	(3.007.318)
Altes en el període	6.673.487	2.555.867
Originades per l'entitat	3.676.398	1.335.728
Subrogacions d'altres entitats	24.685	6.543
Resta	2.972.404	1.213.596
Saldo el 31 de desembre de 2020	32.580.946	10.169.340

B) Operacions passives

Tot seguit es detallen les emissions realitzades i col·lateralitzades a partir de la cartera de préstecs i crèdits hipotecaris de Banc Sabadell tenint en compte si s'han realitzat o no mitjançant oferta pública, així com el seu venciment residual:

En milers d'euros			
Valor nominal	2020	2019	
Cèdules hipotecàries emeses	16.653.854	21.429.687	
<i>De les quals: No registrades en el passiu del balanç</i>	<i>7.182.000</i>	<i>10.927.900</i>	
Valors representatius de deute. Emesos mitjançant oferta pública	5.450.000	6.200.000	
Venciment residual fins a un any	1.350.000	1.750.000	
Venciment residual de més d'un any i fins a dos anys	-	1.350.000	
Venciment residual de més de dos anys i fins a tres anys	1.000.000	-	
Venciment residual de més de tres anys i fins a cinc anys	2.100.000	2.000.000	
Venciment residual de més de cinc anys i fins a deu anys	1.000.000	1.100.000	
Venciment residual de més de deu anys	-	-	
Valors representatius de deute. Resta d'emissions	9.773.000	13.653.000	
Venciment residual fins a un any	3.000.000	5.380.000	
Venciment residual de més d'un any i fins a dos anys	1.695.000	3.000.000	
Venciment residual de més de dos anys i fins a tres anys	338.000	1.695.000	
Venciment residual de més de tres anys i fins a cinc anys	4.350.000	1.938.000	
Venciment residual de més de cinc anys i fins a deu anys	390.000	1.640.000	
Venciment residual de més de deu anys	-	-	
Dipòsits	1.430.854	1.576.687	
Venciment residual fins a un any	300.000	145.833	
Venciment residual de més d'un any i fins a dos anys	694.444	300.000	
Venciment residual de més de dos anys i fins a tres anys	100.000	694.444	
Venciment residual de més de tres anys i fins a cinc anys	336.410	100.000	
Venciment residual de més de cinc anys i fins a deu anys	-	336.410	
Venciment residual de més de deu anys	-	-	

	2020		2019	
	Valor nominal	Venciment mitjà residual	Valor nominal	Venciment mitjà residual
	(en milers)	(en anys)	(en milers)	(en anys)
Certificats de transmissió hipotecària	6.087.432	21	6.505.016	22
Emeses mitjançant oferta pública	-	-	-	-
Resta d'emissions	6.087.432	21	6.505.016	22
Participacions hipotecàries	1.918.951	12	2.333.714	12
Emeses mitjançant oferta pública	-	-	-	-
Resta d'emissions	1.918.951	12	2.333.714	12

La ràtio de sobrecol·lateralització de Banco de Sabadell, S.A., entesa aquesta com el quocient entre el valor nominal de la totalitat de la cartera de préstecs i crèdits hipotecaris que protegeixen l'emissió de cèdules hipotecàries i el valor nominal de les cèdules hipotecàries emeses, puja al 257% el 31 de desembre de 2020 (200% el 31 de desembre de 2019).

D'acord amb el Reial decret 716/2009, pel qual es despleguen determinats aspectes de la Llei 2/1981, de 25 de març, de regulació del mercat hipotecari i altres normes del sistema hipotecari financer, el Consell d'Administració manifesta que es responsabilitza que l'entitat disposa d'un conjunt de polítiques i procediments per garantir el compliment de la normativa que regula el mercat hipotecari.

En relació amb les polítiques i els procediments esmentats anteriorment relatius a l'activitat del grup en el mercat hipotecari, el Consell d'Administració és responsable del compliment de la normativa del mercat hipotecari i els processos de gestió i control del risc del grup (vegeu la nota 4.3 "Principis generals de gestió de riscos"). En particular, en relació amb el risc de crèdit, el Consell d'Administració atorga facultats i autonomies a la Comissió Delegada perquè aquesta, al seu torn, pugui delegar en els diferents nivells de decisió. Els procediments interns establerts per a l'originació i el seguiment dels actius que formen la inversió creditícia del grup, i en particular dels actius amb garantia hipotecària, que donen suport a les cèdules hipotecàries emeses, es detallen a continuació tenint en compte la naturalesa del sol·licitant.

Particulars

L'anàlisi i la decisió sobre la concessió de risc a particulars es duen a terme a partir de les eines d'*scoring* descrites en la nota 4.4.2.2 "Models de gestió de riscos". A aquestes eines s'afegeix, quan les circumstàncies ho requereixen, la figura de l'analista de risc, que aprofundeix en informacions complementàries. També es tenen en compte tot un seguit d'informacions i paràmetres, com ara la coherència de la sol·licitud que el client realitza i l'adequació a les seves possibilitats, la capacitat de pagament del client tenint en compte la seva situació actual i futura, el valor de l'immoble aportat com a garantia (determinat mitjançant la taxació pertinent realitzada per entitats homologades pel Banc d'Espanya, de manera que s'assegura, a través dels processos d'homologació interns, que no hi ha cap tipus de vinculació entre aquestes i el grup) i considerant l'existència de garanties suplementàries, consultes a bases d'impagats tant internes com externes, etc.

Una part del procés de decisió consisteix a determinar l'import màxim del finançament a concedir sobre la base del valor de taxació dels actius aportats com a garantia i el valor de compra, si és el destí del finançament. En aquest sentit, i com a norma general, l'import màxim de finançament en relació amb el valor de la taxació o valor de compra, el menor de tots dos, aplicat pel grup d'acord amb les seves polítiques internes es dona en el cas de compra de residència habitual per part d'un particular, i s'estableix com a norma general en el 80%. A partir d'aquest es defineixen percentatges màxims, de nivell inferior al 80%, tenint en compte la destinació del finançament.

A més a més, cal destacar que com a pas previ a la resolució de l'expedient es revisen les càrregues associades als béns aportats com a garantia del finançament concedit, així com les assegurances contractades sobre les garanties esmentades. En cas que es resolgui favorablement l'expedient, i com a part del procés de formalització de l'operació, s'efectua la corresponent inscripció de la hipoteca en el Registre de la Propietat.

Respecte a les autonomies d'aprovació, les eines d'*scoring* són la referència central que determina la viabilitat de l'operació. A partir de determinats imports, o en operacions amb arguments difícilment valorables per l'*scoring*, intervé la figura de l'analista de riscos. La xifra d'autonomia es fixa a través de l'*scoring* i de l'import de l'operació/risc del client, i es defineix per als diferents nivells quan es requereix una intervenció especial. Hi ha un conjunt d'excepcions per condicions de l'acreditat i de l'operació que estan regulades en la normativa interna del grup.

Com es destaca en la nota 4.4.2.2 "Models de gestió de riscos", el grup disposa d'un sistema integral de seguiment a través d'eines d'alertes primerenques que permet detectar els clients que presenten algun incompliment de manera precoç. En aquest sentit, es destaca l'existència de procediments establerts de revisió i validació permanent de les garanties aportades.

Empreses no relacionades amb finalitat de promoció immobiliària i/o construcció

L'anàlisi i la decisió sobre la concessió de risc es fonamenten en les eines de *rating* i dels "equips bàsics de gestió", formats per una persona de l'àmbit comercial i una del de riscos en els diferents nivells de decisió, tots dos descrits en la nota 4.4.2.2 "Models de gestió de riscos". Així mateix, es tenen en compte tota una sèrie d'informacions i paràmetres com ara la coherència de la sol·licitud, la capacitat de pagament, les garanties aportades (valorades mitjançant la taxació pertinent efectuada per entitats homologades pel Banc d'Espanya, i assegurant, a través dels processos d'homologació interns, que no hi ha cap tipus de vinculació entre aquestes i el grup), i es considera l'existència de garanties suplementàries, la consonància entre el circulant de l'empresa i el total de vendes, la consistència entre el total de riscos amb el grup i els recursos propis de l'empresa, les consultes de bases de dades d'impagats tant internes com externes, etc.

També són aplicables en aquest cas els processos de revisió de càrregues associades a les garanties aportades, així com d'inscripció d'hipoteques en el Registre de la Propietat.

Les xifres d'autonomia s'assignen en funció de la pèrdua esperada de l'operació/client/grup de risc i risc total del client i del grup de risc. En el circuit de sanció hi ha diferents nivells. En cada un d'aquests hi ha la figura de l'"equip bàsic de gestió", format per una persona de l'àmbit comercial i una del de riscos del grup, i s'han de sancionar les operacions de manera consensuada. Igual que en el cas anterior, hi ha un conjunt d'excepcions per condicions de l'acreditat i sector que estan regulades en la normativa interna del grup.

El seguiment es realitza, igual que en el cas de particulars, a partir de les eines d'alertes primerenques existents. També es destaca l'existència de procediments establerts de revisió i validació permanent de les garanties aportades.

Empreses relacionades amb finalitat de promoció immobiliària i/o construcció

El banc engloba la gestió dels préstecs promotor en la Direcció de Negoci Immobiliari. Aquesta unitat disposa d'una estructura organitzativa pròpia enfocada a una gestió especialitzada d'aquests actius basada en el coneixement de la situació i l'evolució del mercat immobiliari. En paral·lel, dins de la Direcció de Gestió de Riscos, la Direcció de Risc de *Specialized Lending* és la unitat especialitzada en la gestió dels riscos d'aquesta cartera.

L'anàlisi de riscos la duen a terme equips d'analistes especialitzats que comparteixen la gestió amb les direccions de Negoci Immobiliari, de manera que es conjuga la visió de la gestió de riscos amb la del tractament directe del client.

En la decisió intervé la valoració tant del promotor com del projecte i un conjunt d'informacions complementàries, com ara la situació financera, la situació patrimonial del promotor, previsions d'ingressos i tresoreria amb plans de negoci del projecte i, de manera especial, una anàlisi profunda de la situació dels riscos en curs bé es tracti de producte acabat, sòls o bé altres productes.

Hi ha un escalat de percentatges màxims de LTV definits internament pel grup tenint en compte la destinació del finançament, qualitat del promotor i valoració interna de la promoció.

Per la tipologia de les carteres gestionades en aquest segment, hi ha una assignació d'autonomies específica per a nous projectes, vendes, compres o plans d'actuació. Tot això s'estableix en la normativa interna.

S'exerceix una tasca de seguiment constant inherent a la gestió dels actius. En els casos de productes acabats, se segueixen els nivells de vendes o lloguers, i en els actius en curs, el grau de desenvolupament. S'estableix un control constant del compliment dels compromisos i, com en el cas d'empreses, hi ha procediments establerts de revisió i validació permanent de les garanties aportades.

Altres consideracions

El grup Banc Sabadell duu a terme actuacions i manté actius diversos programes de finançament en els mercats de capitals (vegeu l'apartat d'"Estratègia de finançament i evolució de la liquiditat el 2020" en la nota 4). En el marc de l'estratègia de finançament del grup, Banco de Sabadell, S.A. és emissor de cèdules hipotecàries. Les cèdules hipotecàries s'emeten amb la garantia de la cartera de préstecs amb garantia hipotecària d'immobles concedits per l'emissor, tenint en compte els criteris d'elegibilitat que es defineixen en el Reial decret 716/2009, de regulació del mercat hipotecari, i altres normes del sistema hipotecari financer. En aquest sentit, el grup té establerts procediments de control per al seguiment de la totalitat de la seva cartera de préstecs i crèdits hipotecaris (i un d'aquests és el manteniment del registre comptable especial dels préstecs i els crèdits hipotecaris i els actius de substitució que donen suport a les cèdules i als bons hipotecaris, i dels instruments financers derivats vinculats a aquests), així com per a la verificació del compliment dels criteris d'aptitud per a la seva afectació a l'emissió de cèdules hipotecàries, i per al compliment, en qualsevol moment, del límit màxim d'emissió; tots aquests regulats per la legislació vigent del mercat hipotecari.

Annex IV – Informació dels emissors en les cèdules territorials i sobre el registre comptable especial territorial

A continuació, s'inclou la informació sobre les dades procedents del registre comptable especial de cèdules territorials de l'entitat emissora Banc Sabadell, a què es refereix la disposició addicional única del Reial decret 579/2014, requerida per la Circular 4/2015 del Banc d'Espanya.

A) Operacions actives

En relació amb el valor nominal de la totalitat de la cartera de préstecs i crèdits amb administracions públiques el 31 de desembre de 2020 i 2019 que protegeixen les emissions, l'elegibilitat i la comptabilitat a l'efecte de la cobertura de cèdules territorials, es presenta la informació següent:

En milers d'euros			
2020			
	Total	Residents a Espanya	Residents en altres països de l'Espai Econòmic Europeu
Administracions centrals	219.036	219.036	-
Administracions autonòmiques o regionals	3.108.232	3.108.232	-
Administracions locals	1.162.742	1.162.742	-
Administracions de la Seguretat Social	-	-	-
Total cartera de préstecs i crèdits	4.490.010	4.490.010	-
En milers d'euros			
2019			
	Total	Residents a Espanya	Residents en altres països de l'Espai Econòmic Europeu
Administracions centrals	217.896	217.896	-
Administracions autonòmiques o regionals	2.396.736	2.396.736	-
Administracions locals	1.120.276	1.120.276	-
Administracions de la Seguretat Social	-	-	-
Total cartera de préstecs i crèdits	3.734.908	3.734.908	-

B) Operacions passives

Tot seguit, es detallen les emissions realitzades i col·lateralitzades a partir de la cartera de préstecs i crèdits amb administracions públiques del banc tenint en compte si s'han realitzat o no mitjançant una oferta pública, així com el seu venciment residual:

En milers d'euros

Valor nominal	2020	2019
Cèdules territorials emeses	1.600.000	1.600.000
<i>De les quals: No registrades en el passiu del balanç</i>	<i>1.600.000</i>	<i>1.600.000</i>
Emesos mitjançant oferta pública	-	-
Venciment residual fins a un any	-	-
Venciment residual de més d'un any i fins a dos anys	-	-
Venciment residual de més de dos anys i fins a tres anys	-	-
Venciment residual de més de tres anys i fins a cinc anys	-	-
Venciment residual de més de cinc anys i fins a deu anys	-	-
Venciment residual de més de deu anys	-	-
Resta d'emissions	1.600.000	1.600.000
Venciment residual fins a un any	-	-
Venciment residual de més d'un any i fins a dos anys	400.000	-
Venciment residual de més de dos anys i fins a tres anys	-	400.000
Venciment residual de més de tres anys i fins a cinc anys	1.200.000	800.000
Venciment residual de més de cinc anys i fins a deu anys	-	400.000
Venciment residual de més de deu anys	-	-

La ràtio de sobrecol·lateralització de Banco de Sabadell, S.A., entesa com el quocient entre el valor nominal de la totalitat de la cartera de préstecs i crèdits amb administracions públiques que protegeixen l'emissió de cèdules territorials i el valor nominal de les cèdules territorials emeses, puja al 280% el 31 de desembre de 2020 (233% el 31 de desembre de 2019).

D'acord amb el Reial decret 579/2014, el Consell d'Administració manifesta que es responsabilitza que l'entitat disposa d'un conjunt de polítiques i procediments en relació amb les activitats de finançament d'ens públics per garantir el compliment de la normativa que regula l'emissió d'aquests valors (vegeu la nota 4 "Gestió de riscos").

En particular, en relació amb el risc de crèdit, el Consell d'Administració atorga facultats i autonomies a la Comissió Delegada perquè aquesta, al seu torn, pugui delegar en els diferents nivells de decisió. Els procediments interns establerts per a l'originació i el seguiment dels actius que formen els préstecs i les partides a cobrar del grup, i en particular dels actius amb entitats públiques, que donen suport a les cèdules territorials emeses.

Annex V – Detall de les emissions vives i passius subordinats del grup

Valors representatius de deute emesos

El detall de les emissions del grup el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros

Entitat emissora	Data d'emissió	Imports		Tipus d'interès vigent el 31/12/2020	Data de venciment/amortització	Divisa d'emissió	Destinació de l'oferta
		31/12/2020	31/12/2019				
Banco de Sabadell, S.A.	10/03/2014	-	324	EURIBOR 6M + 3,50%	10/03/2020	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	10/05/2014	-	461	4,423%	10/05/2020	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	10/05/2014	-	609	EURIBOR 6M + 3,50%	10/05/2020	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	10/06/2014	-	261	EURIBOR 6M + 2,75%	10/06/2020	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	10/06/2014	-	284	EURIBOR 6M + 3,00%	10/06/2020	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	10/07/2014	-	401	EURIBOR 6M + 2,75%	10/07/2020	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	10/08/2014	-	766	EURIBOR 6M + 2,75%	10/08/2020	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	10/10/2014	-	462	EURIBOR 6M + 2,35%	10/10/2020	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	10/11/2014	-	842	EURIBOR 6M + 2,35%	10/11/2020	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	10/12/2014	-	789	EURIBOR 6M + 2,35%	10/12/2020	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	05/12/2016	-	500.000	0,650%	05/03/2020	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	03/07/2017	10.000	10.000	MAX(EURIBOR 3M + 0,30; 0,3%)	04/07/2022	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	28/07/2017	26.800	26.800	MAX(EURIBOR 3M; 0,60%)	28/07/2022	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	28/09/2017	10.000	10.000	MAX(EURIBOR 3M + 0,30; 0,3%)	28/09/2022	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	05/12/2017	1.000.000	1.000.000	0,875%	05/03/2023	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	26/02/2018	4.000	4.000	MAX(EURIBOR 3M; 0,4%)	27/02/2023	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	16/03/2018	6.000	6.000	MAX(EURIBOR 3M; 0,67%)	17/03/2025	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	03/04/2018	6.000	6.000	MAX(EURIBOR 3M; 0,4%)	03/04/2023	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	31/05/2018	3.000	3.000	MAX(EURIBOR 3M; 0,3%)	31/05/2023	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	07/09/2018	750.000	750.000	1,625%	07/03/2024	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	14/11/2018	1.000	1.000	MAX(EURIBOR 3M; 1,1%)	14/11/2023	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	14/11/2018	2.500	2.500	MAX(EURIBOR 3M; 1,5%)	14/11/2025	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	28/03/2019	601.415	601.415	0,700%	28/03/2022	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	08/04/2019	300.000	300.000	0,454%	08/04/2021	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	10/05/2019	1.000.000	1.000.000	1,750%	10/05/2024	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	22/07/2019	1.000.000	1.000.000	0,875%	22/07/2025	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	27/09/2019	500.000	500.000	1,125%	27/03/2025	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	07/11/2019	500.000	500.000	0,625%	07/11/2024	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	15/11/2019	-	120.000	MAX (0%; EURIBOR 3M+0,6%)	15/05/2024	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	29/06/2020	500.000	-	1,750%	29/06/2022	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	11/09/2020	500.000	-	1,125%	11/03/2026	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	15/10/2020	120.000	-	EURIBOR 3M + 0,646%	15/05/2024	Euros	Institucional
TSB Banking Group Plc (*) (**)	29/12/2020	500.539	-	SONIA + 2.1%	29/06/2022	GBP	Institucional
Subscrits per empreses del		(623.540)	(126.902)				
Total obligacions simples		6.717.715	6.219.012				

(*) S'informa com a "data de venciment/amortització" la primera data d'opció d'amortització.

En milers d'euros

Entitat emissora	Data d'emissió	Imports		Tipus d'interès vigent el 31/12/2020	Data de venciment	Divisa d'emissió	Destinació de l'oferta
		31/12/2020	31/12/2019				
Banco Guipuzcoano, S.A. (*)	18/04/2007	25.000	25.000	1,70%	18/04/2022	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	25/07/2012	3.000	3.000	ref. actius subjacents	25/07/2022	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	14/07/2014	10.000	10.000	ref. actius subjacents	15/07/2024	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	14/07/2014	3.000	3.000	ref. actius subjacents	14/07/2021	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	15/04/2015	-	4.000	ref. actius subjacents	15/04/2020	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	06/07/2015	-	1.300	ref. actius subjacents	06/07/2020	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	30/11/2016	45.000	45.000	ref. actius subjacents	30/11/2021	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	05/11/2018	10.000	10.000	ref. actius subjacents	01/04/2025	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	12/11/2018	3.200	3.200	ref. actius subjacents	01/04/2025	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	18/02/2019	3.000	3.000	ref. actius subjacents	18/02/2022	Euros	Detallista
Banco de Sabadell, S.A.	04/04/2019	3.000	3.000	ref. actius subjacents	04/10/2022	Euros	Detallista
Subscrits per empreses del grup		(113)	(190)				
Total bons estructurats		105.087	110.310				

(*) Societat fusionada amb Banc Sabadell.

En milers d'euros

Entitat emissora	Data d'emissió	Imports		Tipus d'interès mitjà		Data de venciment	Divisa d'emissió	Destinació de l'oferta
		31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019			
Banco de Sabadell, S.A. (ofic. Londres) (*)	18/12/2015	-	293.333	-	-0,16%	Diversos	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (**)	14/05/2020	782.221	1.612.490	0,00%	-0,10%	Diversos	Euros	Institucional
Subscrits per empreses del grup		(407.904)	(811.601)					
Total pagarés		374.317	1.094.222					

(*) Pagarés (ECP).

(**) Registrat el fulllet d'emissió per un import de 7.000.000 milers d'euros ampliables fins a 9.000.000 milers d'euros a la CNMV.

En milers d'euros

Entitat emissora	Data d'emissió	Imports		Tipus d'interès vigent el 31/12/2020	Data de venciment	Divisa d'emissió	Destinació de l'oferta	
		31/12/2020	31/12/2019					
Banco de Sabadell, S.A.	08/05/2009	100.000	100.000	EURIBOR 3M + 1	08/05/2021	Euros	Institucional	
Banco CAM, S.A. (*)	27/04/2010	-	30.000	4,60%	31/07/2020	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	10/12/2010	-	150.000	EURIBOR 3M + 2,35	10/12/2020	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	13/07/2011	50.000	50.000	EURIBOR 3M + 2,60	13/07/2021	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	12/12/2011	150.000	150.000	EURIBOR 3M + 3,10	12/12/2021	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	05/10/2012	95.000	95.000	EURIBOR 3M + 4,80	05/10/2022	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	28/12/2012	-	200.000	EURIBOR 3M + 4,15	28/12/2020	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	09/12/2013	200.000	200.000	EURIBOR 3M+ 1,60	09/12/2021	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	26/09/2014	250.000	250.000	EURIBOR 3M + 0,70	26/09/2022	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	03/10/2014	38.000	38.000	EURIBOR 3M + 0,68	03/10/2023	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	12/11/2014	1.350.000	1.350.000	0,88%	12/11/2021	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	05/12/2014	100.000	100.000	EURIBOR 3 M + 0,40	05/12/2022	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	04/05/2015	250.000	250.000	EURIBOR 3 M + 0,13	04/05/2023	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	10/06/2015	-	750.000	0,38%	10/06/2020	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	18/06/2015	-	1.500.000	EURIBOR 12 M + 0,05	18/06/2020	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	03/07/2015	50.000	50.000	EURIBOR 3 M + 0,20	03/07/2023	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	20/07/2015	-	1.500.000	EURIBOR 12 M + 0,05	20/07/2020	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	16/09/2015	-	1.000.000	EURIBOR 12 M + 0,07	16/09/2020	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	03/11/2015	-	1.000.000	0,63%	03/11/2020	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	26/01/2016	550.000	550.000	EURIBOR 3M + 0,80	26/01/2024	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	24/05/2016	50.000	50.000	EURIBOR 3M + 0,535	24/05/2024	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	10/06/2016	1.000.000	1.000.000	0,63%	10/06/2024	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	20/10/2016	1.000.000	1.000.000	0,13%	20/10/2023	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	21/12/2016	500.000	500.000	EURIBOR 12M + 0,27	21/12/2021	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	29/12/2016	250.000	250.000	0,97%	27/12/2024	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	26/04/2017	1.100.000	1.100.000	1,00%	26/04/2027	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	21/07/2017	500.000	500.000	0,89%	21/07/2025	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	18/12/2018	-	1.000.000	EURIBOR 12M + 0,027	18/09/2020	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	18/12/2018	1.000.000	1.000.000	EURIBOR 12M + 0,085	18/06/2021	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	18/12/2018	1.000.000	1.000.000	EURIBOR 12M + 0,086	18/07/2021	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	21/12/2018	390.000	390.000	1,09%	21/12/2026	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	30/01/2019	1.250.000	1.250.000	EURIBOR 12M + 0,130	30/01/2022	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	20/12/2019	750.000	750.000	EURIBOR 12M + 0,074	20/12/2024	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	20/12/2019	750.000	750.000	EURIBOR 12M + 0,104	22/12/2025	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	20/01/2020	1.000.000	-	0,13%	10/02/2028	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	23/06/2020	1.500.000	-	EURIBOR 12M + 0,08	23/06/2025	Euros	Institucional	
Subscrits per empreses del grup		(7.182.000)	(10.927.900)					
Total cèdules hipotecàries		8.041.000	8.925.100					

(*) Societat fusionada amb Banc Sabadell.

En milers d'euros

Entitat emissora	Data d'emissió	Imports		Tipus d'interès vigent el 31/12/2019	Data de venciment	Divisa d'emissió	Destinació de l'oferta	
		31/12/2020	31/12/2019					
Banco de Sabadell, S.A.	18/12/2018	800.000	800.000	EURIBOR 12M + 0,242	18/12/2024	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	16/12/2019	400.000	400.000	EURIBOR 12M + 0,007	16/12/2022	Euros	Institucional	
Banco de Sabadell, S.A.	16/12/2019	400.000	400.000	EURIBOR 12M + 0,104	16/12/2025	Euros	Institucional	
Subscrits per empreses del grup		(1.600.000)	(1.600.000)					
Total cèdules territorials		-	-					

En milers d'euros

Entitat emissora	Data d'emissió	Imports		Tipus d'interès vigent el 31/12/2019	Data de venciment	Divisa d'emissió	Destinació de l'oferta
		31/12/2020	31/12/2019				
TSB Banking Group PLC	07/12/2017	556.155	587.682	SONIA + 0.372	07/12/2022	Lliures esterlines	Institucional
TSB Banking Group PLC	15/02/2019	834.232	881.523	SONIA + 0.870	15/02/2024	Lliures esterlines	Institucional
Subscrits per empreses del grup		-	-				
Total covered bonds		1.390.387	1.469.205				

Titulitzacions

A continuació es detallen els bons emesos pels fons de titulització d'actius pendents d'amortització el 31 de desembre de 2020 i 2019, respectivament:

En milers d'euros

Any	Denominació del fons	Tipus d'emissió	Emissió		Saldo pendent de passiu		Rendiment
			Nombre de títols	Import	2020	2019	
2004	GC SABADELL 1, F.T.H. (A)	RMBS	12.000	1.200.000	-	63.573	EURIBOR 3M + 0,17%
2005	TDA CAM 4,FTA (A)	RMBS	20.000	2.000.000	101.353	131.953	EURIBOR 3M + (entre 0,09% i 0,24%)
2005	TDA CAM 5,FTA (A)	RMBS	20.000	2.000.000	147.402	169.568	EURIBOR 3M + (entre 0,12% i 0,35%)
2006	TDA CAM 6 FTA (A)	RMBS	13.000	1.300.000	99.601	115.058	EURIBOR 3M + (entre 0,13% i 0,27%)
2006	TDA CAM 7 FTA (A)	RMBS	15.000	1.500.000	118.552	136.916	EURIBOR 3M + (entre 0,14% i 0,3%)
2006	CAIXA PENEDES 1 TDA, FTA (A)	RMBS	10.000	1.000.000	44.451	51.384	EURIBOR 3M + 0,14%
2006	FTPME TDA CAM 4 FTA (A)	PIMES	11.918	1.191.800	40.458	51.668	EURIBOR 3M + (entre 0,29% i 0,61%)
2007	TDA CAM 8 FTA (A)	RMBS	17.128	1.712.800	100.207	114.230	EURIBOR 3M + (entre 0,13% i 0,47%)
2007	CAIXA PENEDES PIMES 1 TDA, FTA (A)	PIMES	7.900	790.000	300	300	EURIBOR 3M + 0,8%
2007	TDA CAM 9 FTA (A)	RMBS	15.150	1.515.000	139.481	157.081	EURIBOR 3M + (entre 0,19% i 0,75%)
2015	DUNCAN FUNDING 2015-1 PLC (B) (*)	RMBS	20.912	2.940.691	-	418.230	LIBOR GBP 3M+0,7%; EURIBOR 3M+0,48%
2016	DUNCAN FUNDING 2016-1 PLC (B) (*)	RMBS	30.120	4.354.356	-	83.119	EURIBOR 3M+0,4%; LIBOR GBP 3M+0,77%;
2017	IM SABADELL PYME 11, F.T. (A)	PIMES	19.000	1.900.000	82.244	198.514	EURIBOR 3M + 0,75%
Total fons de titulització					874.049	1.691.594	

(*) Fons de titulització de TSB.

(A) Emissions que cotitzen en el mercat AIAF.

(B) Emissions que cotitzen en el mercat LSE.

Passius subordinats

El detall dels passius subordinats emesos pel grup el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros

Entitat emissora	Data d'emissió	Imports		Tipus d'interès vigent el 31/12/2020	Data de venciment/amortització	Divisa de l'emissió	Destinació de l'oferta
		31/12/2020	31/12/2019				
Banco de Sabadell, S.A.	26/04/2010	-	424.600	6,250%	26/04/2020	Euros	Institucional
TSB Banking Group PLC	01/05/2014	428.239	452.515	5,750%	06/05/2021	Lliures esterlines	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	06/05/2016	500.000	500.000	5,625%	06/05/2026	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	12/12/2018	500.000	500.000	5,375%	12/12/2023	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	17/01/2020	300.000	-	2,000%	17/01/2025	Euros	Institucional
Subscrits per empreses del grup		(5.000)	(16.650)				
Total obligacions subordinades		1.723.239	1.860.465				

(*) Emissió subordinada. S'informa com a "data de venciment/amortització" la primera data d'opció d'amortització.

En milers d'euros

Entitat emissora	Data d'emissió	Imports		Tipus d'interès vigent el 31/12/2020	Data de venciment/amortització	Divisa de l'emissió	Destinació de l'oferta
		31/12/2020	31/12/2019				
Banco de Sabadell, S.A. (*)	18/05/2017	750.000	750.000	6,500%	18/05/2022	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	23/11/2017	400.000	400.000	6,125%	23/11/2022	Euros	Institucional
Subscrits per empreses del grup		-	-				
Total participacions preferents		1.150.000	1.150.000				

(*) Emissió perpètua. S'informa com a "data de venciment/amortització" la primera data d'opció d'amortització.

Les emissions incloses en passius subordinats, a l'efecte de la prelación de crèdits, se situen darrere de tots els creditors comuns del grup.

A l'efecte de donar compliment al que requereix la NIC 7, es presenta a continuació la conciliació dels passius derivats d'activitats de finançament i s'identifiquen els components que han suposat el seu moviment:

En milers d'euros

Total passius subordinats el 31 de desembre de 2018	2.986.344
Noves emissions	-
Amortitzades	-
Capitalització	-
Tipus de canvi	22.121
Variació dels passius subordinats subscrits per empreses del grup	2.000
Total passius subordinats el 31 de desembre de 2019	3.010.465
Noves emissions	300.000
Amortitzades	(424.600)
Capitalització	-
Tipus de canvi	(24.276)
Variació dels passius subordinats subscrits per empreses del grup	11.650
Total passius subordinats el 31 de desembre de 2020	2.873.239

Annex VI – Altres informacions de riscos

Exposició al risc de crèdit

Préstecs i bestretes amb la clientela per activitat i tipus de garantia

El desglossament del saldo de l'epígraf "Préstecs i bestretes – Clientela" per activitat i tipus de garantia, exclouent-ne les bestretes que no tenen naturalesa de préstecs, el 31 de desembre de 2020 i 2019, respectivament, és el següent:

	2020							
	TOTAL	Dels quals: garantia immobiliària	Dels quals: resta de garanties reals	Préstecs amb garantia real. Import comptable sobre import de l'última taxació disponible. Loan-to-value				
				Inferior o igual al 40%	Superior al 40% i inferior o igual al 60%	Superior al 60% i inferior o igual al 80%	Superior al 80% i inferior o igual al 100%	Superior al 100%
Administracions públiques	10.117.502	37.367	1.195	16.791	13.547	449	-	7.775
Altres societats financeres i empresaris individuals (activitat empresarial financera)	1.026.650	200.685	343.959	391.825	147.582	2.513	1.042	1.682
Societats no financeres i empresaris individuals (activitat empresarial no financera)	59.195.501	14.252.188	5.925.953	7.487.468	5.230.205	2.753.867	1.991.429	2.715.172
Construcció i promoció immobiliària (incloent-hi sòl)	3.225.295	2.133.149	363.967	821.140	741.075	469.467	276.798	188.636
Construcció d'obra civil	864.217	34.541	47.841	27.048	14.647	2.734	3.400	34.553
Resta de finalitats	55.105.989	12.084.498	5.514.145	6.639.280	4.474.483	2.281.666	1.711.231	2.491.983
Grans empreses	24.318.504	2.039.938	1.858.595	190.1801	504.081	324.836	415.900	751.915
Pimes i empresaris individuals	30.787.485	10.044.560	3.655.550	4.737.479	3.970.402	1.956.830	1.295.331	1.740.068
Resta de llars	77.989.598	70.324.572	984.767	15.063.405	20.698.838	23.929.365	7.933.957	3.683.774
Habitatges	69.488.848	69.015.248	32.602	14.145.483	20.096.602	23.567.589	7.772.722	3.465.454
Consum	5.199.956	55.329	575.512	158.939	211.889	105.013	56.647	98.353
Altres finalitats	3.300.794	1.253.995	376.653	758.983	390.347	256.763	104.588	119.967
TOTAL	148.329.251	84.814.812	7.255.874	22.959.489	26.090.172	26.686.194	9.926.428	6.408.403
PROMEMÒRIA								
Operacions de refinançament, refinançades i reestructurades	4.211.651	2.511.856	225.603	582.300	718.600	583.768	410.712	442.080

	2019							
	TOTAL	Dels quals: garantia immobiliària	Dels quals: resta de garanties reals	Préstecs amb garantia real. Import comptable sobre import de l'última taxació disponible. Loan-to-value				
				Inferior o igual al 40%	Superior al 40% i inferior o igual al 60%	Superior al 60% i inferior o igual al 80%	Superior al 80% i inferior o igual al 100%	Superior al 100%
Administracions públiques	10.524.898	45.589	6.425	14.233	22.478	2.709	2.078	10.516
Altres societats financeres i empresaris individuals (activitat empresarial financera)	1.016.161	345.606	81.667	109.731	229.585	43.815	38.954	5.188
Societats no financeres i empresaris individuals (activitat empresarial no financera)	56.181.367	14.244.242	9.687.652	8.532.188	5.889.168	3.407.264	2.414.739	3.688.535
Construcció i promoció immobiliària (incloent-hi sòl)	3.184.046	2.225.353	645.191	758.141	937.242	476.725	182.227	516.209
Construcció d'obra civil	802.490	40.222	62.737	21.662	24.486	10.919	7.419	38.473
Resta de finalitats	52.194.831	11.978.667	8.979.724	7.752.385	4.927.440	2.919.620	2.225.093	3.133.853
Grans empreses	22.886.000	1.140.591	3.688.598	2.367.475	600.043	353.985	553.439	954.247
Pimes i empresaris individuals	29.308.831	10.838.076	5.291.126	5.384.910	4.327.397	2.565.635	1.671.654	2.179.606
Resta de llars	78.230.486	70.392.038	766.420	14.500.163	20.022.312	22.854.631	9.109.453	4.671.899
Habitatges	69.559.754	69.032.294	38.639	13.899.046	19.460.093	22.451.028	8.885.914	4.374.852
Consum	5.166.943	69.133	580.875	145.094	190.038	117.918	73.141	123.817
Altres finalitats	3.503.789	1.290.611	146.906	456.023	372.181	285.685	150.398	173.230
TOTAL	145.952.912	85.027.475	10.542.164	23.156.315	26.163.543	26.308.419	11.565.224	8.376.138
PROMEMÒRIA								
Operacions de refinançament, refinançades i reestructurades	3.553.489	2.332.091	334.972	488.778	534.854	560.366	392.761	690.304

En relació amb els riscos amb LTV > 80%, principalment corresponen a operacions procedents d'entitats adquirides o a operacions empresarials en què, de manera accessòria a la valoració de l'operació, es disposa d'una garantia hipotecària com a cobertura d'aquesta. Així mateix, hi ha altres motius d'aprovació addicionals, que responen principalment a acreditats solvents i amb demostrada capacitat de pagament, així com a clients de perfil bo que aporten garanties addicionals (personals i/o pignoratives) a les garanties hipotecàries considerades en la ràtio LTV.

Operacions de refinançament i reestructuració

L'import dels saldos vigents de refinançaments i reestructuracions el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros						
2020						
Entitats de crèdit	Administracions públiques	Altres societats financeres i empresaris individuals (activitat empresarial financera)	Societats no financeres i empresaris individuals (activitat empresarial no financera)	De les quals: finançament a la construcció i promoció immobiliària (incloent-hi sòl)	Resta de llars	Total
TOTAL						
Sense garantia real						
Nombre d'operacions	-	14	78	27.484	537	53.083
Import comptable brut	-	13.615	5.520	1.797.259	166.133	2.164.009
Amb garantia real						
Nombre d'operacions	-	4	20	9.513	1.434	15.511
Import comptable brut	-	1.188	13.854	1.730.287	142.435	3.173.608
Correccions de valor per deteriorament	-	1.104	11.939	864.030	84.100	1.134.604
Del qual risc dubtós						
Sense garantia real						
Nombre d'operacions	-	12	42	13.451	289	32.807
Import comptable brut	-	8.593	699	936.595	72.557	1.143.308
Amb garantia real						
Nombre d'operacions	-	3	13	4.633	268	10.321
Import comptable brut	-	271	13.647	769.606	63.498	1.564.047
Correccions de valor per deteriorament	-	1.104	11.756	729.115	71.097	957.188
TOTAL						
Nombre d'operacions	-	18	98	36.997	1.971	68.594
Import brut	-	14.803	19.374	3.527.546	308.568	5.337.617
deteriorament	-	1.104	11.939	864.030	84.100	1.134.604
finançament classificat com a actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	-	-	-	-	-	-

	2019						Total
	Entitats de crèdit	Administracions públiques	Altres societats financeres i empresaris individuals (activitat empresarial financera)	Societats no financeres i empresaris individuals (activitat empresarial no financera)	De les quals: finançament a la construcció i promoció immobiliària (incloent-hi sòl)	Resta de llars	
TOTAL							
Sense garantia real							
Nombre d'operacions	-	12	71	17.928	434	48.601	66.612
Import comptable brut	-	9.468	7.415	1.196.253	126.165	343.758	1.556.894
Amb garantia real							
Nombre d'operacions	-	3	18	8.617	615	18.488	27.126
Import comptable brut	-	914	21.731	1.431.372	239.124	1.543.459	2.997.476
Correccions de valor per deteriorament	-	1.306	10.418	714.477	119.723	274.681	1.000.882
Del qual risc dubtós							
Sense garantia real							
Nombre d'operacions	-	12	43	10.861	321	26.071	36.987
Import comptable brut	-	9.468	780	836.649	118.037	200.883	1.047.780
Amb garantia real							
Nombre d'operacions	-	3	15	6.122	456	11.823	17.963
Import comptable brut	-	914	13.821	872.627	135.300	1.014.352	1.901.714
Correccions de valor per deteriorament	-	1.306	10.347	646.167	113.555	249.673	907.493
TOTAL							
Nombre d'operacions	-	15	89	26.545	1.049	67.089	93.738
Import brut	-	10.382	29.146	2.627.625	365.289	1.887.217	4.554.370
deteriorament	-	1.306	10.418	714.477	119.723	274.681	1.000.882
	-	-	-	-	-	-	-
Informació addicional:							
finançament classificat com a actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda							
	-	-	-	-	-	-	-

El valor de les garanties rebudes per assegurar el cobrament relacionades amb les operacions de refinançament i reestructuració, distingint entre garanties reals i altres garanties, el 31 de desembre de 2020 i 2019, és el següent:

En milers d'euros

Garanties rebudes	2020	2019
Valor de les garanties reals	2.742.754	2.762.628
<i>Del qual garanteix riscos classificats en l stage 3</i>	1.223.896	1.521.410
		-
Valor d'altres garanties	702.241	441.249
<i>Del qual garanteix riscos classificats en l stage 3</i>	282.816	225.534
Total valor de les garanties rebudes	3.444.995	3.203.877

El moviment detallat del saldo de refinançaments i reestructuracions durant els exercicis 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros	2020	2019
Saldo d'obertura	4.554.370	5.274.134
(+) Refinançaments i reestructuracions del període	2.397.895	1.031.681
<i>Promemòria: impacte registrat en el compte de pèrdues i guanys del període</i>	<i>223.082</i>	<i>111.070</i>
(-) Amortitzacions de deute	(938.644)	(886.887)
(-) Adjudicacions	(41.267)	(76.111)
(-) Baixa del balanç (reclassificació a fallits)	(156.458)	(153.023)
(+)/(-) Altres variacions (*)	(478.279)	(635.424)
Saldo al final de l'exercici	5.337.617	4.554.370

(*) Inclou les operacions que han deixat d'estar identificades com a refinançament, refinançada o reestructurada, pel fet d'haver complert els requisits per a la seva reclassificació de risc classificat com a *stage 2* a risc classificat com a *stage 1* (vegeu la nota 1.3.4).

A continuació es mostra l'import de les operacions que, amb posterioritat al refinançament o la reestructuració, han estat classificades com a *stage 3* en els exercicis 2020 i 2019:

En milers d'euros	2020	2019
Administracions públiques	-	-
Resta de persones jurídiques i empresaris individuals	185.514	152.315
<i>Del qual: Finançament a la construcció i promoció</i>	<i>16.906</i>	<i>11.876</i>
Resta de persones físiques	208.074	341.041
Total	393.588	493.356

La probabilitat d'incompliment mitjana el 31 de desembre de 2020 i 2019 de les operacions vigents de refinançaments i reestructuracions per activitat és la següent:

En percentatge	2020	2019
Administracions públiques (*)	-	-
Resta de persones jurídiques i empresaris individuals	8	8
<i>Del qual: Finançament a la construcció i promoció</i>	<i>9</i>	<i>7</i>
Resta de persones físiques	10	9

(*) No es disposa d'autorització per a l'ús de models interns per al càlcul de requeriments de capital respecte a aquesta dada. La probabilitat d'incompliment mitjana està calculada el 30 de setembre de 2020.

La PD de refinançaments es manté respecte al 31 de desembre de 2019.

Risc de concentració

Exposició geogràfica

Mundial

La distribució de la concentració de riscos per activitat i a escala mundial el 31 de desembre de 2020 i 2019 és la següent:

En milers d'euros

	2020				
	TOTAL	Espanya	Resta de la Unió Europea	Amèrica	Resta del món
Bancs centrals i entitats de crèdit	44.185.857	29.420.936	4.917.055	1.516.600	8.331.266
Administracions públiques	32.730.612	25.586.932	3.846.229	1.242.360	2.055.091
Administració central	24.976.083	18.620.808	3.835.065	495.085	2.025.125
Resta	7.754.529	6.966.124	11.164	747.275	29.966
Altres societats financeres i empresaris individuals	4.091.799	1.838.198	1.207.143	562.420	484.038
Societats no financeres i empresaris individuals	62.377.945	47.376.248	4.218.718	8.200.957	2.582.022
Construcció i promoció immobiliària	3.298.822	2.834.328	6.997	264.304	193.193
Construcció d'obra civil	948.975	888.596	21.662	10.042	28.675
Resta de finalitats	58.130.148	43.653.324	4.190.059	7.926.611	2.360.154
Grans empreses	26.736.168	14.873.770	3.546.002	6.906.457	1.409.939
Pimes i empresaris individuals	31.393.980	28.779.554	644.057	1.020.154	950.215
Resta de llars	78.372.221	38.312.557	927.035	501.945	38.630.684
Habitatges	69.704.167	32.161.472	819.070	208.093	36.515.532
Consum	5.199.966	3.282.539	8.061	4.939	1.904.427
Altres finalitats	3.468.088	2.868.546	99.904	288.913	210.725
TOTAL	221.758.434	142.534.871	15.116.180	12.024.282	52.083.101

En milers d'euros

	2019				
	TOTAL	Espanya	Resta de la Unió Europea	Amèrica	Resta del món
Bancs centrals i entitats de crèdit	31.188.227	9.284.592	20.017.993	1.597.456	288.186
Administracions públiques	35.372.875	24.234.966	9.960.911	1.057.904	119.094
Administració central	28.659.327	18.050.464	9.960.832	554.788	93.243
Resta	6.713.548	6.184.502	79	503.116	25.851
Altres societats financeres i empresaris individuals	3.763.467	2.016.542	1.158.393	564.947	23.585
Societats no financeres i empresaris individuals	60.413.597	46.139.954	5.168.415	8.450.222	655.006
Construcció i promoció immobiliària	3.319.641	2.934.240	10.304	290.595	84.502
Construcció d'obra civil	901.545	864.354	27.334	9.157	700
Resta de finalitats	56.192.411	42.341.360	5.130.777	8.150.470	569.804
Grans empreses	26.244.735	14.919.231	3.921.055	7.065.402	339.047
Pimes i empresaris individuals	29.947.676	27.422.129	1.209.722	1.085.068	230.757
Resta de llars	78.679.742	38.284.908	38.836.363	509.888	1.048.583
Habitatges	69.864.356	32.203.418	36.477.234	185.639	998.065
Consum	5.188.697	3.285.595	1.860.575	5.734	36.793
Altres finalitats	3.626.689	2.795.895	498.554	318.515	13.725
TOTAL	209.417.908	119.960.962	75.142.075	12.180.417	2.134.454

Per comunitats autònomes

La distribució de la concentració de riscos per activitat i en l'àmbit de comunitats autònomes espanyoles el 31 de desembre de 2020 i 2019, respectivament, és la següent:

En milers d'euros

	2020									
	TOTAL	COMUNITATS AUTÒNOMES								
	Andalusia	Aragó	Astúries	Balears	Canàries	Cantàbria	Castella - la Manxa	Castella i Lleó	Catalunya	
Bancs centrals i entitats de crèdit	29.420.936	4.598	993	1	6.074	2	617.150	2	3	212.048
Administracions públiques	25.586.932	380.489	21.587	330.312	248.961	150.713	33.214	9.717	553.752	1.051.831
Administració central	18.620.808	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resta	6.966.124	380.489	21.587	330.312	248.961	150.713	33.214	9.717	553.752	1.051.831
Altres societats financeres i empresaris individuals	1.838.198	5.004	2.465	2.019	2.462	820	343	619	11.946	453.208
Societats no financeres i empresaris individuals	47.376.248	2.382.035	936.636	1.431.427	2.357.582	1.349.760	225.878	600.582	1.077.727	13.732.232
Construcció i promoció immobiliària	2.834.328	124.291	40.290	60.513	91.105	29.161	12.387	18.660	28.684	654.353
Construcció d'obra civil	888.596	29.629	9.548	16.756	8.876	2.476	4.427	4.927	13.931	186.360
Resta de finalitats	43.653.324	2.228.115	886.798	1.354.158	2.257.601	1.318.123	209.064	576.995	1.035.112	12.891.519
Grans empreses	14.873.770	514.509	267.324	2.115.58	1.069.219	325.161	85.436	153.827	226.559	4.042.935
Pimes i empresaris individuals	28.779.554	1.713.606	619.474	1.42.600	1.188.382	992.962	123.628	423.168	808.553	8.848.584
Resta de llars	38.312.557	2.682.667	511.530	1.172.830	1.392.281	591.397	106.171	500.511	764.662	14.719.983
Habitatges	32.161.472	2.212.757	430.222	932.081	1.226.686	417.738	89.760	403.838	598.153	12.569.748
Consum	3.282.539	322.301	43.904	91.289	89.420	149.524	7.611	62.097	85.029	1.032.314
Altres finalitats	2.868.546	147.609	37.404	149.460	76.175	24.135	8.800	34.576	8.1480	117.921
TOTAL	142.534.871	5.454.793	1.473.211	2.936.589	4.007.360	2.092.692	982.756	1.111.431	2.408.090	30.169.302

En milers d'euros

	2020									
	COMUNITATS AUTÒNOMES									
	Extremadura	Galícia	Madrid	Múrcia	Navarra	Comunitat Valenciana	País Basc	La Rioja	Ceuta i Melilla	
Bancs centrals i entitats de crèdit	-	2.822	27.987.038	3	180	183.709	406.313	-	-	-
Administracions públiques	94.267	323.727	1.936.240	42.329	291.466	692.996	691.704	78.151	34.668	
Administració central	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resta	94.267	323.727	1.936.240	42.329	291.466	692.996	691.704	78.151	34.668	
Altres societats financeres i empresaris individuals	121	4.628	1.300.197	2.928	633	30.025	20.681	99	-	
Societats no financeres i empresaris individuals	127.200	2.222.322	12.237.925	1.086.692	550.895	4.575.097	2.261.729	202.443	18.086	
Construcció i promoció immobiliària	1838	60.853	1.398.386	38.359	21.677	159.377	81.831	12.207	356	
Construcció d'obra civil	2.325	60.171	427.546	10.155	2.468	48.827	58.863	1.254	57	
Resta de finalitats	123.037	2.101.298	10.411.993	1.038.178	526.750	4.366.893	2.121.035	188.982	17.673	
Grans empreses	17.071	635.883	4.655.580	209.291	195.585	1.242.267	964.218	56.638	709	
Pimes i empresaris individuals	105.966	1.465.415	5.756.413	828.887	331.165	3.124.626	1.156.817	132.344	16.964	
Resta de llars	134.837	832.278	5.057.519	2.026.821	171.367	6.295.414	1.196.673	83.366	72.250	
Habitatges	98.729	612.786	4.144.488	1.735.126	129.863	5.391.483	1.040.818	59.129	68.067	
Consum	28.663	129.891	545.091	143.836	17.644	442.613	74.317	14.868	2.127	
Altres finalitats	7.445	89.601	367.940	147.859	23.860	461.318	81.538	9.369	2.056	
TOTAL	356.425	3.385.777	48.518.919	3.158.773	1.014.541	11.777.241	4.577.100	364.059	125.004	

En milers d'euros

	2019									
	TOTAL	COMUNITATS AUTÒNOMES								
		Andalusia	Aragó	Astúries	Balears	Canàries	Cantàbria	Castella - la Manxa	Castella i Lleó	Catalunya
Bancs centrals i entitats de crèdit	9.284.592	7.867	1	37	6.105	3	584.764	2	35	321.105
Administracions públiques	24.234.966	132.854	25.109	250.550	250.242	32.135	34.779	74.523	501.109	1.167.624
Administració central	8.050.464	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resta	6.184.502	132.854	25.109	250.550	250.242	32.135	34.779	74.523	501.109	1.167.624
Altres societats financeres i empresaris individuals	2.016.542	4.104	2.413	2.421	2.388	805	356	510	12.025	546.527
Societats no financeres i empresaris individuals	46.139.954	2.396.251	945.194	1.390.499	2.131.098	1.392.454	242.384	610.089	1.111.539	14.058.351
Construcció i promoció immobiliària	2.934.240	172.201	48.788	75.440	108.127	34.809	10.893	23.804	27.071	690.271
Construcció d'obra civil	864.354	27.954	27.086	20.447	4.646	3.605	2.961	3.822	15.623	120.571
Resta de finalitats	42.341.360	2.196.096	869.320	1.294.612	2.018.325	1.354.040	228.530	582.463	1.068.845	13.247.509
Grans empreses	14.919.231	612.165	260.510	276.313	885.038	325.445	10.1668	160.104	287.006	5.436.446
Pimes i empresaris individuals	27.422.129	1.583.931	608.810	1.018.299	1.133.287	1.028.595	126.862	422.359	781.839	7.811.063
Resta de llars	38.284.908	2.646.155	500.660	1.184.455	1.393.873	580.771	107.762	512.165	760.032	14.510.918
Habitatges	32.203.418	2.197.795	417.083	941.575	1.225.265	420.564	90.873	422.052	605.048	12.288.338
Consum	3.285.595	293.760	46.961	92.918	92.007	136.607	7.531	55.315	80.174	1.120.240
Altres finalitats	2.795.895	154.600	36.616	149.962	76.601	23.600	9.358	34.798	74.810	1.102.340
TOTAL	119.960.962	5.187.231	1.473.377	2.827.962	3.783.706	2.006.168	970.045	1.197.289	2.384.740	30.604.525

En milers d'euros

	2019									
		COMUNITATS AUTÒNOMES								
		Extremadura	Galícia	Madrid	Múrcia	Navarra	Comunitat Valenciana	País Basc	La Rioja	Ceuta i Melilla
Bancs centrals i entitats de crèdit	-	3.968	7.656.942	16	180	166.542	537.025	-	-	
Administracions públiques	69.491	200.394	1.724.337	40.956	241.551	658.006	664.432	78.261	38.149	
Administració central	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Resta	69.491	200.394	1.724.337	40.956	241.551	658.006	664.432	78.261	38.149	
Altres societats financeres i empresaris individuals	125	5.350	1.378.933	3.270	392	32.666	24.174	83	-	
Societats no financeres i empresaris individuals	138.741	2.006.521	11.220.806	1.098.702	451.494	4.507.992	2.230.047	19.1230	16.562	
Construcció i promoció immobiliària	2.291	59.956	1317.390	50.281	20.157	184.676	98.693	8.889	503	
Construcció d'obra civil	2.917	59.799	415.282	6.887	4.580	35.871	111.784	519	-	
Resta de finalitats	133.533	1.886.766	9.488.134	1.041.534	426.757	4.287.445	2.019.570	18.1822	16.059	
Grans empreses	33.797	577.432	4.181.661	192.354	13.1924	513.556	891.825	51475	512	
Pimes i empresaris individuals	99.736	1.309.334	5.306.473	849.180	294.833	3.773.889	1.127.745	130.347	15.547	
Resta de llars	134.177	791.874	5.015.644	2.081.432	162.817	6.576.926	1.178.491	78.893	67.863	
Habitatges	99.285	583.112	4.162.789	1.809.437	127.980	5.674.616	1.015.379	58.025	64.202	
Consum	27.495	124.422	552.443	123.769	19.477	417.210	80.831	12.552	1.883	
Altres finalitats	7.397	84.340	300.412	148.226	15.360	485.100	82.281	8.316	1.778	
TOTAL	342.534	3.008.107	26.996.662	3.224.376	856.434	11.942.132	4.634.169	348.467	122.574	

Exposició al risc sobirà

El desglossament, per tipus d'instruments financers, de l'exposició al risc sobirà, amb el criteri requerit per l'Autoritat Bancària Europea (en endavant, EBA), el 31 de desembre de 2020 i 2019 és el següent:

En milers d'euros

Exposició al risc sobirà per països (*)	Valors representatius de deute sobirà					Préstecs i bestretes clientela (**)	Del qual: AFVR-OCI o d'actius financers no derivats i no destinats a negociació comptabilitzats a valor raonable en PN	Derivats		Total	Altres exposicions fora del balanç (***)	%
	Actius financers mantinguts per negociar	Passius financers mantinguts per negociar - Posicions curtes de valors	Valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	Valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	Actius financers a cost amortitzat			Amb valor raonable positiu	Amb valor raonable negatiu			
Espanya	61.869	(98.627)	-	3.418.696	11.974.783	11.591.514	-	23.390	(13)	26.971.612	-	79,1%
Itàlia	5.013	-	-	-	2.792.307	-	-	-	-	2.797.320	-	8,2%
Estats Units	-	-	2.516	509.136	300.555	159	-	-	-	812.366	-	2,4%
Regne Unit	-	-	-	1.336.434	617.616	11	-	-	-	1.954.061	-	5,7%
Portugal	5	-	-	-	925.500	-	-	-	-	925.505	-	2,7%
Mèxic	-	-	-	328.974	10.107	-	-	-	-	429.991	-	1,3%
Resta del món	3.940	-	-	109.619	38.565	61210	-	-	-	213.334	-	0,6%
Total	70.827	(98.627)	2.516	5.702.859	16.750.343	11.652.894	-	23.390	(13)	34.104.189	-	100%

(*) Es mostren les posicions de risc sobirà amb criteris EBA.

(**) Inclou els disponibles sota transaccions de crèdit i altres riscos contingents (1.492 milions d'euros al 31 de desembre de 2020).

(***) Correspon als compromisos de compra i venda d'actius financers al comptat.

En milers d'euros

Exposició al risc sobirà per països (*)	Valors representatius de deute sobirà					Préstecs i bestretes clientela (**)	Del qual: AFVR-OCI o d'actius financers no derivats i no destinats a negociació comptabilitzats a valor raonable en PN	Derivats		Total	Altres exposicions fora del balanç (***)	%
	Actius financers mantinguts per negociar	Passius financers mantinguts per negociar - Posicions curtes de valors	Valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	Valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	Actius financers a cost amortitzat			Amb valor raonable positiu	Amb valor raonable negatiu			
Espanya	339.969	(788.822)	-	2.960.341	10.411.251	11.880.486	-	19.679	(54)	24.822.850	-	69,1%
Itàlia	20.150	(54.598)	-	-	5.712.700	-	-	-	-	5.678.253	-	15,8%
Estats Units	-	-	2.719	465.155	218.095	1	-	-	-	685.970	-	1,9%
Regne Unit	-	-	-	-	120.958	3	-	-	-	120.961	-	0,3%
Portugal	-	-	-	616.724	1.621.113	-	-	-	-	2.237.836	-	6,2%
Mèxic	-	-	-	179.339	-	-	-	-	-	179.339	-	0,5%
Resta del món	11.398	-	-	2.050.868	28.665	89.862	-	-	-	2.180.793	-	6,1%
Total	371.517	(843.419)	2.719	6.272.427	18.112.781	11.970.352	-	19.679	(54)	35.906.002	-	100%

(*) Es mostren les posicions de risc sobirà amb criteris EBA.

(**) Inclou els disponibles de les operacions de crèdit i altres riscos contingents (667 milions d'euros el 31 de desembre de 2019).

(***) Correspon als compromisos de compra i venda d'actius financers al comptat.

Exposició al sector de la construcció i promoció immobiliària

A continuació, es detalla el finançament destinat a la construcció i promoció immobiliària i les seves cobertures. La classificació dels crèdits que es presenta s'ha elaborat d'acord amb la finalitat de les operacions i no amb la CNAE del deutor. Això implica, per exemple, que si el deutor és: (a) una empresa immobiliària, però dedica el finançament concedit a una finalitat diferent de la construcció o promoció immobiliària, no s'inclou en aquest quadre, i (b) una empresa l'activitat principal de la qual no és la de construcció o immobiliària, però destina el crèdit al finançament d'immobles destinats a la promoció immobiliària, sí que s'hi inclou.

En milions d'euros

	2020		
	Import comptable brut	Excés sobre el valor de la garantia real	Correccions de valor per deteriorament (*)
Finançament a la construcció i promoció immobiliària (incloent-hi sòl) (negoci a Espanya)	3.099	766	161
<i>Del qual: riscos classificats en l'etapa 3</i>	<i>228</i>	<i>107</i>	<i>117</i>

En milions d'euros

	2019		
	Import comptable brut	Excés sobre el valor de la garantia real	Correccions de valor per deteriorament (*)
Finançament a la construcció i promoció immobiliària (incloent-hi sòl) (negocis a Espanya)	3.105	747	221
<i>Del qual: riscos classificats en l stage 3</i>	<i>437</i>	<i>161</i>	<i>197</i>

(*) Correccions de valor constituïdes per a l'exposició per a la qual el banc reté el risc de crèdit. No inclou, per tant, correccions de valor sobre l'exposició amb risc transferit.

En milions d'euros

Promemòria	Import comptable brut	
	2020	2019
Actius fallits (*)	44	145

En milions d'euros

Promemòria:	Import	Import
	2020	2019
Préstecs i bestretes a la clientela, excloent-ne administracions públiques (negocis a Espanya) (import comptable)	88.196	87.450
Total actiu (negocis totals) (import comptable)	235.763	234.447
Correccions de valor i provisions per a exposicions classificades com a no dubtoses (negocis totals)	913	669

(*) Fa referència al finançament destinat a la construcció i promoció immobiliària traspasat a fallit durant l'exercici.

Tot seguit, s'exposa el desglossament del finançament destinat a construcció i promoció immobiliària per a les operacions registrades per entitats de crèdit (negocis a Espanya):

En milions d'euros

	Import comptable brut 2020	Import comptable brut 2019
Sense garantia immobiliària	719	519
Amb garantia immobiliària	2.380	2.585
Edificis i altres construccions acabats	883	1.176
Habitatge	630	815
Resta	253	361
Edificis i altres construccions en construcció	1.234	1.003
Habitatge	1.165	950
Resta	69	52
Sòl	262	407
Sòl urbà consolidat	225	361
Resta del sòl	37	46
Total	3.099	3.105

Les xifres presentades no mostren el valor total de les garanties rebudes, sinó el valor net comptable de l'exposició associada a aquestes.

Les garanties rebudes associades al finançament destinat a la construcció i promoció immobiliària es presenten a continuació, per a ambdós períodes:

En milions d'euros		
Garanties rebudes	2020	2019
Valor de les garanties reals	2.425	2.415
<i>Del qual garanteix riscos classificats en l stage 3</i>	<i>94</i>	<i>204</i>
Valor d'altres garanties	328	202
<i>Del qual garanteix riscos classificats en l stage 3</i>	<i>10</i>	<i>22</i>
Total valor de les garanties rebudes	2.753	2.617

A continuació, es presenta el desglossament del crèdit a les llars per a l'adquisició d'habitatge per a les operacions registrades per entitats de crèdit (negocis a Espanya):

En milions d'euros		
	Import comptable brut	2020 <i>Dels quals: riscos classificats en l stage 3</i>
Préstecs per a adquisició d'habitatge	33.953	819
Sense garantia immobiliària	475	41
Amb garantia immobiliària	33.478	778

En milions d'euros		
	Import comptable brut	2019 <i>Dels quals: riscos classificats en l stage 3</i>
Préstecs per a adquisició d'habitatge	34.018	1.316
Sense garantia immobiliària	537	113
Amb garantia immobiliària	33.481	1.203

Seguidament, es detalla el desglossament del crèdit amb garantia hipotecària a les llars per a l'adquisició d'habitatge segons el percentatge que suposa el risc total sobre l'import de l'última taxació disponible per a les operacions registrades per entitats de crèdit (negocis a Espanya):

En milions d'euros		
	Import brut	2020 <i>Dels quals: riscos classificats en l stage 3</i>
Rangs de LTV	33.478	778
LTV <= 40%	6.103	87
40% < LTV <= 60%	8.709	131
60% < LTV <= 80%	10.733	160
80% < LTV <= 100%	4.475	165
LTV > 100%	3.459	236

En milions d'euros		
	Import brut	2019 <i>Dels quals: riscos classificats en l stage 3</i>
Rangs de LTV	33.481	1.203
LTV <= 40%	6.008	120
40% < LTV <= 60%	8.402	169
60% < LTV <= 80%	10.173	245
80% < LTV <= 100%	4.678	231
LTV > 100%	4.220	438

Finalment, detallem els actius adjudicats o rebuts en pagament de deutes de les entitats del grup consolidat per a les operacions registrades per entitats de crèdit dins del territori nacional el 31 de desembre de 2020 i 2019:

En milions d'euros

	2020			
	Import comptable brut	Correccions de valor	Import brut (**)	Correccions de valor (*)
Actius immobiliaris procedents de finançaments destinats a la construcció i promoció immobiliària	747	240	713	259
Edificis acabats	690	214	654	230
Habitatge	439	125	413	137
Resta	251	89	241	93
Edificis en construcció	12	5	8	4
Habitatge	11	5	7	4
Resta	0	-	0	0
Sòl	44	21	51	25
Terrenys urbanitzats	25	11	31	14
Resta de sòl	19	10	20	11
Actius immobiliaris procedents de finançaments hipotecaris a llars per a adquisició d'habitatge	629	180	632	231
Resta d'actius immobiliaris adjudicats o rebuts en pagament de deutes	28	7	29	12
Instruments de capital adjudicats o rebuts en pagament de deutes	14	0	-	-
Instruments de capital d'entitats tenidores d'actius immobiliaris adjudicats o rebuts en pagament de deutes	-	-	-	-
Finançament a entitats tenidores d'actius immobiliaris adjudicats o rebuts en pagament de deutes	-	-	-	-
Total	1.418	427	1.373	502

(*) Actius immobiliaris problemàtics incorporant els immobles fora de territori nacional i la cobertura constituïda en el finançament original i exclouent el risc de crèdit transferit en vendes de carteres (vegeu conciliació entre actius adjudicats o rebuts en pagament de deutes i actius problemàtics a continuació).

	2019			
	Import comptable brut	Correccions de valor	Import brut (**)	Correccions de valor (*)
Actius immobiliaris procedents de finançaments destinats a la construcció i promoció immobiliària	2.382	1.007	676	234
Edificis acabats	759	168	593	195
Habitatge	521	110	385	121
Resta	238	57	209	73
Edificis en construcció	328	111	14	8
Habitatge	327	111	13	7
Resta	1	-	1	1
Sòl	1.296	728	69	32
Terrenys urbanitzats	484	220	27	10
Resta de sòl	812	508	42	22
Actius immobiliaris procedents de finançaments hipotecaris a llars per a adquisició d'habitatge	442	86	509	160
Resta d'actius immobiliaris adjudicats o rebuts en pagament de deutes	-	-	-	-
Instruments de capital adjudicats o rebuts en pagament de deutes	25	9	-	-
Instruments de capital d'entitats tenidores d'actius immobiliaris adjudicats o rebuts en pagament de deutes	-	-	-	-
Finançament a entitats tenidores d'actius immobiliaris adjudicats o rebuts en pagament de deutes	-	-	-	-
Total	2.849	1.102	1.185	394

(*) Actius immobiliaris problemàtics incorporant els immobles fora de territori nacional i la cobertura constituïda en el finançament original i exclouent el risc de crèdit transferit en vendes de carteres.

A continuació es detalla la conciliació entre els actius adjudicats o rebuts en pagament de deutes amb els actius immobiliaris adjudicats considerats problemàtics pel grup el 31 de desembre de 2020 i 2019:

	2020		
	Valor brut	Correccions de valor	Valor net comptable
Total cartera d'immobles en territori nacional (comptable)	1.404	427	977
Immobles no considerats problemàtics (*)	(16)	(2)	(14)
Total negoci fora de territori nacional i altres	22	7	15
Cobertura constituïda en el finançament original	242	242	-
Risc de crèdit transferit en vendes de carteres	(279)	(172)	(107)
Total immobles problemàtics	1.373	502	871

(*) No es consideren problemàtics els immobles classificats com a inversions immobiliàries en què la plusvàlua latent sigui significativa i els que es troben en lloguer per als quals hi ha un acord de venda en ferm que es durà a terme després d'un procés de reforma, en la qual s'espera obtenir una rendibilitat.

	2019		
	Valor brut	Correccions de valor	Valor net comptable
Total cartera d'immobles en territori nacional (comptable)	2.824	1.093	1.731
Immobles no considerats problemàtics (*)	(41)	(1)	(39)
Total negoci fora de territori nacional i altres	24	7	18
Cobertura constituïda en el finançament original	275	275	-
Risc de crèdit transferit en vendes de carteres (**)	(1.897)	(980)	(918)
Total immobles problemàtics	1.185	394	791

(*) No es consideren problemàtics els immobles classificats com a inversions immobiliàries en què la plusvàlua latent sigui significativa i els que es troben en lloguer per als quals hi ha un acord de venda en ferm que es durà a terme després d'un procés de reforma, en la qual s'espera obtenir una rendibilitat.

(**) Correspon principalment a l'acord de venda de Solvia Desarrollos Inmobiliarios, S.L.U. (vegeu la nota 2).

Préstecs i bestretes subjectes a moratòries públiques i sectorials i finançament concedit subjecte a esquemes d'aval públics

A continuació es detalla determinada informació el 31 de desembre de 2020 sobre els préstecs i crèdits concedits pel grup subjectes a moratòries públiques o sectorials, així com el finançament concedit que s'hagi acollit a esquemes d'aval públics establerts amb l'objectiu que els clients del grup puguin fer front a l'impacte de la COVID-19:

En milers d'euros

	31/12/2020						
	Import comptable brut	Sense incompliments	Dels quals: exposicions refinançades	Dels quals: stage 2	Amb incompliments	Dels quals: exposicions refinançades	Dels quals: riscos vençuts menors de 90 dies
Préstecs i bestretes subjectes a moratòria	3.197.211	2.865.616	189.727	1.275.154	331.596 (*)	257.008	307.688
<i>Dels quals: llars</i>	2.863.089	2.536.220	181.770	1.226.601	326.869	256.373	306.906
<i>Dels quals: garantits per immobles residencials</i>	2.604.776	2.317.591	161.727	1.139.159	287.185	220.552	269.379
<i>Dels quals: societats no financeres</i>	334.107	329.381	7.957	48.553	4.726	636	782
<i>Dels quals: pimes</i>	227.431	222.706	7.957	26.687	4.726	636	782
<i>Dels quals: garantits per immobles comercials</i>	183.349	182.628	6.918	46.762	721	574	721

(*) Dels quals 289 milions corresponen a operacions en stage 3.

En milers d'euros

	31/12/2020						
	Deteriorament de valor acumulat, pèrdues acumulades en el valor raonable a causa de risc de crèdit	Sense incompliments	Dels quals: exposicions refinançades	Dels quals: stage 2	Amb incompliments	Dels quals: exposicions refinançades	Dels quals: riscos vençuts menors de 90 dies
Préstecs i bestretes subjectes a moratòria	(76.531)	(42.223)	(14.198)	(36.258)	(34.308)	(29.896)	(31.057)
<i>Dels quals: llars</i>	(68.361)	(36.007)	(11.158)	(31.758)	(32.354)	(29.847)	(30.949)
<i>Dels quals: garantits per immobles residencials</i>	(53.894)	(27.182)	(9.254)	(24.068)	(26.712)	(24.942)	(25.910)
<i>Dels quals: societats no financeres</i>	(8.169)	(6.215)	(3.040)	(4.500)	(1.954)	(49)	(107)
<i>Dels quals: pimes</i>	(7.636)	(5.681)	(3.040)	(4.275)	(1.954)	(49)	(107)
<i>Dels quals: garantits per immobles comercials</i>	(4.955)	(4.864)	(2.950)	(4.338)	(91)	(33)	(91)

En milers d'euros

	31/12/2020						
	Import comptable brut	Temps restant fins al venciment de la moratòria					
Dels quals: subjectes a moratòria legal		Dels quals: vençuts	Menys de 3 mesos	Entre 3 i 6 mesos	Entre 6 i 9 mesos	Entre 9 i 12 mesos	Més de 12 mesos
Préstecs i bestretes sol·licitats per moratòria	9.293.590	-	-	-	-	-	-
Préstecs i bestretes concedits per moratòria	9.195.082	6.296.696	5.997.872	1.569.324	1.286.121	332.826	8.940
<i>Dels quals: llars</i>	8.834.333	6.075.190	5.971.244	1.520.515	1.134.637	202.710	5.228
<i>Dels quals: garantits per immobles residencials</i>	8.118.259	5.792.984	5.513.482	1.370.350	1.045.157	184.732	4.538
<i>Dels quals: societats no financeres</i>	360.734	221.491	26.627	48.794	151.484	130.116	3.713
<i>Dels quals: pimes</i>	248.083	177.384	20.652	48.794	86.588	88.337	3.713
<i>Dels quals: garantits per immobles comercials</i>	194.538	194.211	11.190	43.635	24.080	115.516	117

31/12/2020

	Import comptable brut	Dels quals: refinçats	Límit màxim de les garanties financeres considerades
			Garanties financeres públiques rebudes
Nous préstecs i bestretes amb garantia pública	8.679.922	216.875	6.163.719
Dels quals: llars	942.257	-	-
<i>Dels quals: garantits per immobles residencials</i>	-	-	-
Dels quals: societats no financeres	7.734.462	193.912	5.953.889
<i>Dels quals: pimes</i>	5.687.668	-	-
<i>Dels quals: garantits per immobles comercials</i>	7.921	-	-

A continuació es detalla l'exposició creditícia de grans empreses i pimes als sectors amb més sensibilitat a la COVID-19 del Negoci Bancari Espanya el 31 de desembre de 2020:

En milions d'euros i en percentatge

	31/12/2020		
	Inversió creditícia bruta viva de clients	Exposició màxima al risc	Préstecs ICO
Turisme, hostaleria i oci	5.878	6.732	19%
Transport	3.257	3.660	14%
<i>Dels quals: aerolínies</i>	379	400	9%
Automoció	1.356	1.528	25%
Comerç minorista de no primera necessitat	1.186	1.386	30%
Petroli	240	341	-
Total sectors més sensibles a la COVID-19	11.917	13.647	19%
% del total	8%	7%	

Annex VII – Informe bancari anual

INFORMACIÓ PER AL COMPLIMENT DE L'ARTICLE 89 DE LA DIRECTIVA 2013/36/UE DEL PARLAMENT EUROPEU I DEL CONSELL DE 26 DE JUNY DE 2013

Aquesta informació s'ha preparat en compliment del que disposa l'article 89 de la Directiva 2013/36/UE del Parlament Europeu i del Consell de 26 de juny de 2013 relativa a l'accés a l'activitat de les entitats de crèdit i a la supervisió prudencial de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió, per la qual es modifica la Directiva 2002/87/CE i es deroguen les directives 2006/48/CE i 2006/49/CE i la seva transposició a la legislació interna espanyola de conformitat amb l'article 87 i la disposició transitòria dotzena de la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit, publicada al Butlletí Oficial de l'Estat el 27 de juny de 2014.

De conformitat amb la normativa esmentada, es presenta la informació següent en base consolidada corresponent al tancament de l'exercici 2020:

En milers d'euros

	Volum negoci	Nre. empleats equivalents a temps complet	Resultat brut abans d'impostos	Impostos sobre el resultat
Espanya	4.034.691	15.712	98.084	83.228
Regne Unit	948.602	6.751	(287.727)	55.198
Mèxic	108.386	498	1.317	1.614
Estats Units	141.654	243	63.126	(15.875)
Resta	68.822	254	4.371	(326)
Total	5.302.155	23.458	(120.829)	123.839

El 31 de desembre de 2020, el rendiment dels actius del grup calculat dividint el resultat consolidat de l'exercici entre el total actiu és d'un 0,00%.

La informació esmentada està disponible en l'Annex I d'aquests comptes anuals consolidats del grup corresponents a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2020, en què es detallen les societats que operen en cada jurisdicció, incloent-hi, entre altres informacions, la denominació, la ubicació geogràfica i la naturalesa de la seva activitat.

Com es pot observar en aquest Annex I, l'activitat principal desenvolupada pel grup en les diferents jurisdiccions en què opera és la de banca, i fonamentalment la de banca comercial a través d'una extensa oferta de productes i serveis a grans i mitjanes empreses, pimes, comerços i autònoms, col·lectius professionals, altres particulars i bancassegurances.

A l'efecte d'aquesta informació s'ha considerat com a volum de negoci el marge brut del compte de resultats consolidat de desembre de 2020. Les dades d'empleats equivalents a temps complet s'han obtingut a partir de la plantilla de cada societat/país al tancament de l'exercici 2020.

L'import de les subvencions o ajudes públiques rebudes no és significatiu.

Glossari de termes sobre mesures de rendiment

El grup, en la presentació dels seus resultats al mercat i per al seguiment del negoci i presa de decisions, utilitza mesures del rendiment d'acord amb la normativa comptable generalment acceptada (NIIF-UE) i també utilitza altres mesures no auditades comunament utilitzades en el sector bancari (mesures alternatives de rendiment o MAR), com a indicadors de seguiment de la gestió dels actius i passius, i de la situació financera i econòmica del grup, fet que facilita la comparabilitat amb altres entitats.

Seguint les directrius de l'ESMA sobre les MAR (ESMA/2015/1415 d'octubre de 2015), la finalitat de les quals és promoure la utilitat i transparència de la informació per protegir els inversors a la Unió Europea, el grup presenta en aquest apartat per a cada MAR la seva definició, càlcul i conciliació.

Equivalència d'epígrafs del compte de resultats de negocis i gestió que apareixen en la nota d'informació segmentada i en l'Informe de gestió amb el compte de pèrdues i guanys consolidat (*)

Comissions netes:

- Ingressos per comissions.
- (Despeses per comissions).

Marge bàsic:

- Marge d'interessos.
- Ingressos per comissions.
- (Despeses per comissions).

Altres productes i càrregues d'explotació:

- Altres ingressos d'explotació.
- (Altres despeses d'explotació).

Despeses d'explotació i amortització:

- (Despeses d'administració).
- (Amortització).

Marge abans de dotacions:

- Marge brut.
- (Despeses d'administració).
- (Amortització).

Provisions i deterioraments

- (Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o (-) guanys nets per modificació).
- (Provisions o (-) reversió de provisions).
- (Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'inversions en negocis conjunts o associades).
- (Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius no financers).
- Guanys o (-) pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes (exclou els resultats per venda de participacions).
- Guanys o (-) pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers i participacions, nets (només inclou els resultats per venda d'inversions immobiliàries).

Dotacions per a insolvències:

- (Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o (-) guanys nets per modificació).
- (Provisions o (-) reversió de provisions) (només inclou els compromisos i garanties concedits).

Dotacions a altres actius financers:

- (Provisions o (-) reversió de provisions) (exclou els compromisos i garanties concedits).

Altres dotacions i deterioraments:

- (Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'inversions en negocis conjunts o associades).
- (Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius no financers).
- Guanys o (-) pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes (exclou els resultats per venda de participacions).
- Guanys o (-) pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers i participacions, nets (només inclou els resultats per venda d'inversions immobiliàries).

Plusvàlues per venda d'actius i altres resultats:

- Guanys o (-) pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers i participacions, nets (exclou els resultats per venda d'inversions immobiliàries).
- Guanys o (-) pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes (només inclou els resultats per venda de participacions).

(*) Els noms dels epígrafs del compte de pèrdues i guanys consolidat expressats entre parèntesis indiquen xifres negatives.

Glossari de termes sobre mesures alternatives de rendiment

El grup, en la presentació dels seus resultats al mercat i per al seguiment del negoci i presa de decisions, utilitza mesures del rendiment d'acord amb la normativa comptable generalment acceptada (NIIF-UE) i també utilitza altres mesures no auditades comunament utilitzades en el sector bancari (mesures alternatives de rendiment o MAR), com a indicadors de seguiment de la gestió dels actius i passius, i de la situació financera i econòmica del grup, fet que facilita la comparabilitat amb altres entitats.

Seguint les directrius de l'ESMA sobre les MAR (ESMA/2015/1415 d'octubre de 2015), la finalitat de les quals és promoure la utilitat i transparència de la informació per protegir els inversors a la Unió Europea, el grup presenta tot seguit per a cada MAR la definició, el càlcul i l'ús o la finalitat. Seguidament se'n presenta la conciliació.

Mesura de rendiment	Definició i càlcul	Ús o finalitat
Inversió creditícia bruta viva de clients	També anomenat crèdit viu, inclou la inversió creditícia bruta de clients sense tenir en compte l'adquisició temporal d'actius, els ajustos per periodificació i els actius classificats com a <i>stage 3</i> .	Magnitud rellevant entre els principals indicadors del negoci d'una entitat financera, sobre la qual se segueix la seva evolució.
Inversió creditícia bruta de clients	Inclou els préstecs i les bestretes a la clientela sense tenir en compte les correccions de valor per deteriorament.	Magnitud rellevant entre els principals indicadors del negoci d'una entitat financera, sobre la qual se segueix la seva evolució.
Recursos de clients en el balanç	Inclou dipòsits de clients (<i>ex-repos</i>) i altres passius col·locats per la xarxa comercial (bons simples de Banc Sabadell, pagarés, etc.).	Magnitud rellevant entre els principals saldos de balanç consolidat del grup, sobre la qual se segueix la seva evolució.
Recursos en el balanç	Inclou les subpartides comptables de dipòsits de la clientela, valors representatius de deute emesos (emprèstits i altres valors negociables i passius subordinats).	Magnitud rellevant entre els principals indicadors del negoci d'una entitat financera, sobre la qual se segueix la seva evolució.
Recursos de clients fora del balanç	Inclou els fons d'inversió, la gestió de patrimonis, els fons de pensions i les assegurances comercialitzades.	Magnitud rellevant entre els principals indicadors del negoci d'una entitat financera, sobre la qual se segueix la seva evolució.
Recursos gestionats i comercialitzats	És la suma dels recursos en el balanç i els recursos de clients fora del balanç.	Magnitud rellevant entre els principals indicadors del negoci d'una entitat financera, sobre la qual se segueix la seva evolució.
Marge de clients	És la diferència entre el rendiment i els costos dels actius i passius relacionats amb clients. En el seu càlcul es considera la diferència entre el tipus mitjà que el banc cobra pels crèdits als seus clients i el tipus mitjà que el banc paga pels dipòsits dels seus clients. El tipus mitjà del crèdit a clients és el percentatge anualitzat entre l'ingrés financer comptable del crèdit a clients en relació amb el saldo mitjà diari del crèdit a clients. El tipus mitjà dels recursos de clients és el percentatge anualitzat entre els costos financers comptables dels recursos de clients en relació amb el saldo mitjà diari dels recursos de clients.	Reflecteix la rendibilitat de l'activitat purament bancària.

Mesura de rendiment	Definició i càlcul	Ús o finalitat
Altres actius	Es compon de les partides comptables de: derivats - comptabilitat de cobertures, canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès, actius per impostos, altres actius, actius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança i actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda.	Magnitud rellevant entre els principals indicadors del negoci d'una entitat financera, sobre la qual se segueix la seva evolució.
Altres passius	Es compon de les partides comptables de: derivats - comptabilitat de cobertures, canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès, passius per impostos, altres passius i passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda.	Magnitud rellevant entre els principals indicadors del negoci d'una entitat financera, sobre la qual se segueix la seva evolució.
Altres productes i càrregues d'explotació	Es compon de les partides comptables de: altres ingressos i altres despeses d'explotació, així com ingressos d'actius i despeses de passius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança.	Agrupació de partides utilitzades per explicar part de l'evolució dels resultats consolidats del grup.
Marge abans de dotacions	Es compon de les partides comptables: marge brut més les despeses d'administració i amortització.	És un dels marges rellevants que reflecteix l'evolució dels resultats consolidats del grup.
Total provisions i deterioraments	Es compon de les partides comptables de: i) deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o guanys nets per modificació, ii) provisions o reversió de provisions, iii) deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'inversions en negocis conjunts o associades, iv) deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers, v) els guanys o les pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes (exclou els resultats per venda de participacions), i vi) els guanys o les pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers i participacions, nets (només inclou els resultats per venda d'inversions immobiliàries).	Agrupació de partides utilitzades per explicar part de l'evolució dels resultats consolidats del grup.
Plusvàlues per venda d'actius i altres resultats	Es compon de les partides comptables de: i) guanys o pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers i participacions, nets (exclou els resultats per venda d'inversions immobiliàries), i ii) els guanys o (-) les pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes (només inclou els resultats per venda de participacions).	Agrupació de partides utilitzades per explicar part de l'evolució dels resultats consolidats del grup.

ROA	<p>Resultat consolidat de l'exercici / actius totals mitjans. En el numerador es considera l'annualització del benefici obtingut fins a la data exceptuant-ne la plusvàlua obtinguda per la venda de Solvia Servicios Inmobiliarios, S.L. el 2019. Així mateix, en el numerador es periodifica fins a la data la despesa relativa a les contribucions als fons de garantia i de resolució (FUR i FGD), i l'impost sobre dipòsits de les entitats de crèdit (IDEC), a excepció del tancament de l'any.</p> <p>Actius totals mitjans: és la mitjana aritmètica calculada com la suma dels saldos diaris del període de referència i dividida entre el nombre de dies d'aquest període.</p>	Mesura comunament utilitzada en el sector financer per determinar la rendibilitat comptable obtinguda dels actius del grup.
RORWA	<p>Benefici atribuït al grup / actius ponderats per risc (APR).</p> <p>Actius ponderats per risc: és el total d'actius d'una entitat de crèdit, multiplicat pels seus respectius factors de risc (ponderacions de risc). Els factors de risc reflecteixen el nivell de risc percebut d'un tipus d'actiu determinat.</p>	Mesura comunament utilitzada en el sector financer per determinar la rendibilitat comptable obtinguda sobre els actius ponderats per risc.
ROE	<p>Benefici atribuït al grup / fons propis mitjans.</p> <p>Fons propis mitjans: és la mesura dels fons propis calculada fent servir el saldo de final de mes des de desembre de l'any anterior.</p>	Mesura comunament utilitzada en el sector financer per determinar la rendibilitat comptable obtinguda sobre els fons propis del grup.
ROTE	<p>Benefici atribuït al grup / fons propis mitjans. En el denominador s'exclou l'import dels actius intangibles i el fons de comerç de les participades.</p> <p>Fons propis mitjans: és la mesura dels fons propis calculada fent servir el saldo de final de mes des de desembre de l'any anterior.</p>	Mesura adicional sobre la rendibilitat comptable obtinguda dels fons propis, però en la qual s'exclouen en el càlcul els fons de comerç.
Ràtio d'eficiència	Despeses d'administració / marge brut.	Principal indicador d'eficiència o productivitat de l'activitat bancària.
Riscos classificats en l' <i>stage 3</i>	És la suma de les partides comptables d'actius classificats com a <i>stage 3</i> dels préstecs i les bestretes a la clientela, no classificats com a actius no corrents mantinguts per a la venda, juntament amb les garanties concedides classificades com a <i>stage 3</i> .	Magnitud rellevant entre els principals indicadors utilitzats en el sector bancari per seguir l'estat i l'evolució de la qualitat del risc de crèdit amb clients i per valorar-ne la gestió.
Ràtio de cobertura de riscos classificats en l' <i>stage 3</i> amb total provisions	Mostra el percentatge de riscos classificats en <i>stage 3</i> (dubtosos) que està cobert per provisions totals. El seu càlcul es compon del quocient entre el fons de deteriorament dels préstecs i les bestretes a la clientela (incloent-hi els fons de les garanties concedides) / total de riscos <i>stage 3</i> (dubtosos) (incloent-hi les garanties concedides <i>stage 3</i>).	És un dels principals indicadors utilitzats en el sector bancari per seguir l'estat i l'evolució de la qualitat del risc de crèdit amb clients i mostra la cobertura de provisions que l'entitat ha constituït sobre els préstecs classificats en l' <i>stage 3</i> .

Ràtio de cobertura de riscos classificats en l' <i>stage 3</i>	Mostra el percentatge de riscos classificats en <i>stage 3</i> que està cobert per provisions <i>stage 3</i> . El seu càlcul es compon del quocient entre el fons de deteriorament dels préstecs i les bestretes a la clientela <i>stage 3</i> (incloent-hi els fons de les garanties concedides <i>stage 3</i>) / total de riscos classificats en <i>stage 3</i> (incloent-hi les garanties concedides <i>stage 3</i>).	És un dels principals indicadors utilitzats en el sector bancari per seguir l'estat i l'evolució de la qualitat del risc de crèdit amb clients i mostra la cobertura de provisions <i>stage 3</i> que l'entitat ha constituït sobre els préstecs classificats en l' <i>stage 3</i> .
Actius problemàtics	És la suma dels riscos classificats com a <i>stage 3</i> juntament amb els actius immobiliaris problemàtics. Es consideren actius immobiliaris problemàtics els immobles adjudicats o rebuts en pagament de deutes i els immobles classificats principalment en la cartera d'actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda a excepció d'inversions immobiliàries amb la plusvàlua latent significativa, immobles en règim de lloguer per als quals hi ha un acord de venda en ferm que es durà a terme després d'un procés de reforma.	Indicador de l'exposició total de riscos classificats en <i>stage 3</i> i dels actius immobiliaris problemàtics.
Ràtio de cobertura d'immobles problemàtics	El seu càlcul es compon del quocient entre les provisions d'actius immobiliaris problemàtics / total d'actius immobiliaris problemàtics. Actius immobiliaris problemàtics: aquells immobles adjudicats o rebuts en pagament de deutes i els immobles classificats principalment en la cartera d'actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda a excepció d'inversions immobiliàries amb la plusvàlua latent significativa, immobles en règim de lloguer per als quals hi ha un acord de venda en ferm que es durà a terme després d'un procés de reforma.	És un dels principals indicadors utilitzats en el sector bancari per seguir l'estat i l'evolució de la qualitat del risc immobiliari i mostra la cobertura de provisions que l'entitat ha constituït sobre l'exposició immobiliària.
Ràtio de cobertura d'actius problemàtics	És el quocient entre les provisions associades a actius problemàtics / total d'actius problemàtics.	És un dels principals indicadors utilitzats en el sector bancari per seguir l'estat i l'evolució de la qualitat del risc de crèdit juntament amb l'immobiliari i mostra la cobertura de provisions que l'entitat ha constituït sobre l'exposició problemàtica.
Ràtio de morositat	És el percentatge de riscos classificats com a <i>stage 3</i> sobre el total de risc concedit a la clientela no classificat com a actiu no corrent mantingut per a la venda. Tots els components del càlcul es corresponen amb partides o subpartides dels estats financers comptables. El seu càlcul es compon del quocient entre els riscos classificats com a <i>stage 3</i> incloent-hi les garanties concedides classificades com a <i>stage 3</i> / préstecs a la clientela no classificats com a actius no corrents mantinguts per a la venda i garanties concedides. (Vegeu en aquesta taula la definició Riscos classificats en l' <i>stage 3</i> .)	És un dels principals indicadors utilitzats en el sector bancari per seguir l'estat i l'evolució de la qualitat del risc de crèdit amb clients i per valorar-ne la gestió.
<i>Cost of risk</i> (pbs)	És el quocient entre les dotacions a insolvències / préstecs a la clientela i garanties concedides. En el numerador s'ajusten els costos associats a la gestió d'actius classificats en l' <i>stage 3</i> i les provisions de les vendes institucionals de carteres.	Mesura relativa del risc que és un dels principals indicadors que s'utilitzen en el sector bancari per seguir la situació i l'evolució de la qualitat del risc de crèdit a través del cost o les pèrdues per deteriorament dels actius financers produïdes en un any.

<i>Loan-to-deposit ratio</i>	Préstecs i partides a cobrar netes sobre finançament detallista. Per calcular-les es resten del numerador els crèdits de mediació. En el denominador, es considera el finançament detallista o els recursos de clients, definits en aquesta taula.	Mesura la liquiditat d'un banc a través de la relació entre els fons dels quals disposa respecte al volum de crèdits concedits als clients. La liquiditat és un dels aspectes rellevants que defineixen l'estructura d'una entitat.
Capitalització borsària	És el producte del valor de cotització de l'acció i el nombre d'accions mitjanes en circulació la data de tancament del període.	És una mesura econòmica de mercat o ràtio borsària que indica el valor total d'una empresa segons el preu de mercat.
Benefici (o pèrdua) net atribuït per acció (BPA)	És el quocient del benefici (o pèrdua) net atribuït al grup entre el nombre d'accions mitjanes en circulació la data de tancament del període. En el numerador s'ajusta per l'import del cupó de l' <i>Additional Tier 1</i> , després d'impostos, registrat en fons propis.	És una mesura econòmica de mercat o ràtio borsària que indica la rendibilitat d'una empresa, i és una de les mesures més utilitzades per avaluar el rendiment de les entitats.
Valor comptable per acció	És el quocient entre el valor comptable / nombre d'accions mitjanes en la data de tancament del període. Per valor comptable es considera la suma dels fons propis.	És una mesura econòmica de mercat o ràtio borsària que indica el valor comptable per acció.
TBV per acció	És el quocient entre el valor comptable tangible / nombre d'accions mitjanes en circulació en la data de tancament del període. Per valor comptable tangible es considera la suma dels fons propis i ajustat pels actius intangibles i el fons de comerç de les participades.	És una mesura econòmica de mercat o ràtio borsària que indica el valor comptable tangible per acció.
P/VC (valor de cotització s/ valor comptable)	És el quocient entre el preu o valor de cotització de l'acció / valor comptable per acció.	Mesura econòmica o ràtio borsària comunament utilitzada pel mercat, representativa de la relació entre el valor de cotització i el valor comptable per acció.
PER (valor de cotització / BPA)	És el quocient entre el preu o valor de cotització de l'acció / benefici (o pèrdua) net atribuïble per acció.	Mesura econòmica o ràtio borsària comunament utilitzada pel mercat, representativa de la valoració que fa el mercat sobre la capacitat de generar beneficis de l'empresa.

Conciliació de MAR (dades en milions d'euros, excepte percentatges).

BALANÇ	31/12/2020	31/12/2019
<u>Inversió creditícia bruta de clients / Inversió creditícia bruta viva de clients</u>		
Préstecs i crèdits amb garantia hipotecària	83.573	83.720
Préstecs i crèdits amb altres garanties reals	3.698	3.330
Crèdit comercial	4.991	6.443
Arrendament financer	2.230	2.558
Deutors a la vista i diversos	52.386	48.521
Inversió creditícia bruta viva de clients	146.878	144.572
Actius en <i>stage</i> 3 (clientela)	5.320	5.923
Ajustos per periodificació	3	18
Inversió creditícia bruta de clients sense adquisició temporal d'actius	152.201	150.513
Adquisició temporal d'actius	63	236
Inversió creditícia bruta de clients	152.265	150.749
Correccions de valor per deteriorament	(3.081)	(2.933)
Préstecs i bestretes a la clientela	149.183	147.816
<u>Recursos de clients en el balanç</u>		
Passius financers a cost amortitzat	217.391	205.636
Passius financers sense naturalesa detallista	66.612	59.327
Dipòsits de bancs centrals	31.881	20.065
Dipòsits d'entitats de crèdit	10.083	11.471
Emissions institucionals	20.905	23.623
Altres passius financers	3.743	4.168
Recursos de clients en el balanç	150.778	146.309
<u>Recursos en el balanç</u>		
Dipòsits de la clientela	151.270	147.362
Comptes a la vista	130.295	118.868
Dipòsits a termini incloent-hi disponibles i passius financers híbrids	20.805	27.339
Cessió temporal d'actius	13	951
Ajustos per periodificació i cobertura amb derivats	157	204
Emprèstits i altres valors negociables	17.510	19.514
Passius subordinats (*)	2.903	3.056
Recursos en el balanç	171.683	169.932
<u>Recursos de clients fora del balanç</u>		
Fons d'inversió	21.366	26.003
Gestió de patrimonis	3.298	3.363
Fons de pensions	3.349	3.367
Assegurances comercialitzades	10.051	10.430
Recursos de clients fora del balanç	38.064	43.163
<u>Recursos gestionats i comercialitzats</u>		
Recursos en el balanç	171.683	169.932
Recursos de clients fora del balanç	38.064	43.163
Recursos gestionats i comercialitzats	209.748	213.095

(*) Es tracta dels passius subordinats dels valors representatius de deute emesos.

BALANÇ	31/12/2020	31/12/2019
Altres actius		
Derivats - comptabilitat de cobertures	550	469
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès	459	250
Actius per impostos	7.152	7.008
Altres actius	908	1.496
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	976	764
Altres actius	10.044	9.987
Altres passius		
Derivats - comptabilitat de cobertures	783	729
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès	372	235
Passius per impostos	206	241
Altres passius	883	784
Passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	-	10
Altres passius	2.244	1.998
RESULTATS		
Marqe de clients		
Crèdit a la clientela (net)		
Saldo mitjà	144.207	139.674
Resultat	3.628	4.058
Tipus (%)	2,52	2,91
Dipòsits de la clientela		
Saldo mitjà	152.495	147.551
Resultat	(223)	(392)
Tipus (%)	(0,15)	(0,27)
Marge de clients	2,37	2,64
Altres productes i càrregues d'explotació		
Altres ingressos d'explotació	225	234
Altres despeses d'explotació	(509)	(551)
Ingressos d'actius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança	-	-
Despeses de passius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança	-	-
Altres productes i càrregues d'explotació	(284)	(317)

	31/12/2020	31/12/2019
Marge abans de dotacions		
Marge brut	5.302	4.932
Despeses d'administració	(2.938)	(2.743)
De personal	(1.885)	(1.649)
Altres despeses generals d'administració	(1.054)	(1.095)
Amortització	(523)	(470)
Marge abans de dotacions	1.841	1.719
Total provisions i deterioraments		
Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'inversions en negocis conjunts o associades	(0)	7
Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers ajustat	(37)	(82)
Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers	(40)	(86)
Resultat vendes inversions immobiliàries	4	4
Guany o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes ajustat	(217)	(168)
Guany o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes	103	(36)
Guany per venda de participacions	(320)	(133)
Altres dotacions i deterioraments	(254)	(244)
Provisions o reversió de provisions	(275)	(27)
Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor i guanys o pèrdues per modificacions de fluxos de caixa d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o guanys nets per modificació	(1.745)	(667)
Dotacions per a insolvències i dotacions a altres actius financers	(2.020)	(694)
Total provisions i deterioraments	(2.275)	(938)
Plusvàlues per venda d'actius i altres resultats		
Guany o pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers, nets	(3)	41
Guany per venda de participacions	320	133
Resultat vendes inversions immobiliàries	(4)	(4)
Plusvàlues per venda d'actius i altres resultats	313	170

RENDIBILITAT I EFICIÈNCIA	31/12/2020	31/12/2019
ROA		
Resultat consolidat de l'exercici	3	777
Actius totals mitjans	227.639	223.470
ROA (%)	0,00	0,35
RORWA		
Benefici net atribuït al grup	2	768
Actius ponderats per risc (APR)	78.779	81.231
RORWA (%)	0,00	0,95
ROE		
Benefici net atribuït al grup	2	768
Fons propis mitjans	13.151	12.926
ROE (%)	0,02	5,94
ROTE		
Benefici net atribuït al grup	2	768
Fons propis mitjans (sense actius intangibles)	10.558	10.418
ROTE (%)	0,02	7,37
Ràtio d'eficiència		
Despeses d'administració	(2.938)	(2.743)
Marge brut	5.302	4.932
Ràtio d'eficiència (%)	55,41	55,63

GESTIÓ DEL RISC	31/12/2020	31/12/2019
<u>Riscos classificats en l'stage 3</u>		
Préstecs i bestretes de la clientela	5.351	5.942
Garanties concedides en stage 3	457	198
Riscos classificats en stage 3	5.808	6.141
<u>Ràtio de cobertura de riscos classificats en l'stage 3 amb total provisions</u>		
Provisions insolvències	3.279	3.045
Riscos en classificats en l'stage 3	5.808	6.141
Ràtio de cobertura de riscos classificats en l'stage 3 amb total provisions (%)	56,5%	49,6%
<u>Ràtio de cobertura de riscos classificats en stage 3</u>		
Provisions insolvències stage 3	2.272	2.316
Riscos en classificats en l'stage 3	5.808	6.141
Ràtio de cobertura de riscos classificats en stage 3 (%)	39,1%	37,7%
<u>Ràtio de cobertura d'immobles problemàtics (%)</u>		
Provisions actius immobiliaris problemàtics	502	394
Actius immobiliaris problemàtics	1.373	1.185
Ràtio de cobertura d'immobles problemàtics (%)	36,6%	33,3%
<u>Actius problemàtics</u>		
Riscos en classificats en l'stage 3	5.808	6.141
Actius immobiliaris problemàtics	1.373	1.185
Actius problemàtics	7.182	7.326
<u>Ràtio de cobertura d'actius problemàtics (%)</u>		
Provisions d'actius problemàtics	3.781	3.439
Actius problemàtics	7.182	7.326
Ràtio de cobertura d'actius problemàtics (%)	52,6%	46,9%
<u>Ràtio de morositat (%)</u>		
Riscos classificats en stage 3	5.808	6.141
Préstecs a la clientela i garanties concedides	161.474	160.127
Ràtio de morositat (%)	3,6%	3,8%
<u>Cost of risk (pbs)</u>		
Préstecs a la clientela i garanties concedides	161.474	160.127
Dotacions per a insolvències	(1.832)	(672)
Despeses NFL	(117)	(140)
Provisions de les vendes de carteres institucionals	(325)	(24)
Cost of risk (pbs)	86	32

GESTIÓ DE LA LIQUIDITAT	31/12/2020	31/12/2019
<u>Loan-to-deposit ratio</u>		
Crèdit net sense ATA ajustat per crèdits de mediació	147.143	144.246
Recursos de clients en el balanç	150.778	146.309
Loan to deposits ratio (%)	97,6%	98,6%

ACCIONISTES / ACCIONS	31/12/2020	31/12/2019
Nombre d'accions mitjanes (en milions)	5.582	5.538
Valor de cotització	0,354	1,040
Capitalització borsària (en milions d'euros)	1.976	5.760
Benefici atribuït al grup ajustat	(71)	695
Benefici atribuït al grup	2	768
Ajust AT1 meritat	(73)	(73)
Nombre d'accions mitjanes (en milions)	5.582	5.538
Benefici net atribuït per acció (en euros)	(0,01)	0,13
Fons propis	12.944	13.172
Nombre d'accions mitjanes (en milions)	5.582	5.538
Valor comptable per acció (en euros)	2,32	2,38
Fons propis	12.944	13.172
Actius intangibles	2.622	2.594
Valor comptable tangible (fons propis ajustats)	10.322	10.578
Nombre d'accions mitjanes (en milions)	5.582	5.538
TBV per acció	1,85	1,91
Valor de cotització	0,354	1,040
Valor comptable per acció (en euros)	2,32	2,38
P/VC (valor de cotització s/ valor comptable)	0,15	0,44
Valor de cotització	0,354	1,040
Benefici net atribuït per acció (en euros)	(0,01)	0,13
PER (valor de cotització / BPA)	(27,75)	8,29